

သံယုတ်တၼီၵၢႆႇ

သၵႃထႃဝၵ်ၵ

𑄚𑄟𑄮 𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄃𑄢𑄦𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄴𑄟𑄧𑄥𑄟𑄴𑄝𑄪𑄘𑄴𑄙𑄥𑄴𑄥

𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄴𑄖𑄚𑄨𑄇𑄧𑄡𑄮

𑄥𑄉𑄧𑄗𑄧𑄤𑄉𑄴𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄧𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄷𑅁 𑄚𑅄𑄤𑄉𑄴𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄃𑄮𑄊𑄖𑄢𑄕𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄷𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 – 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄥𑄧𑄤𑄖𑄴𑄗𑄨𑄡𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄬 𑄃𑄚𑄧𑄗𑄛𑄨𑄕𑄴𑄓𑄨𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄧𑄢𑄧𑄟𑄬𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄐𑄴𑄐𑄖𑄢𑄧 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄧 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄴𑄇𑄚𑄴𑄖𑄧𑄡 𑄢𑄖𑄴𑄖𑄨𑄡𑄧 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄴𑄇𑄚𑄴𑄖𑄤𑄕𑄴𑄕𑄧 𑄇𑄬𑄤𑄣𑄇𑄛𑄴𑄛𑄁 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄁 𑄃𑄮𑄞𑄧𑄥𑄬𑄖𑄴𑄤𑄧 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨𑄖𑄴𑄤𑄧 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑄧𑄘𑄬𑄖𑄴𑄤𑄧 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄑𑄴𑄒𑄧𑄥𑄨𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄒𑄨𑄖𑄧 𑄈𑄮 𑄥𑄧 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄧 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ‘‘‘𑄇𑄗𑄁 𑄚𑄪 𑄖𑄴𑄤𑄁, 𑄟𑄧𑄢𑄨𑄥, 𑄃𑄮𑄊𑄟𑄖𑄢𑄩’𑄖𑄨 ? ‘𑄃𑄛𑄴𑄛𑄖𑄨𑄑𑄴𑄒𑄁 𑄈𑄴𑄤𑄧𑄦𑄁, 𑄃𑄧𑄤𑄪𑄥𑄮, 𑄃𑄚𑄧𑄡𑄫𑄦𑄁 𑄃𑄮𑄊𑄟𑄖𑄢𑄨’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 ‘𑄡𑄗𑄧 𑄇𑄗𑄁 𑄛𑄚 𑄖𑄴𑄤𑄁, 𑄟𑄧𑄢𑄨𑄥, 𑄃𑄛𑄴𑄛𑄖𑄨𑄑𑄴𑄒𑄁 𑄃𑄚𑄧𑄡𑄫𑄦𑄁 𑄃𑄮𑄊𑄟𑄖𑄢𑄩’𑄖𑄨 ? ‘𑄡𑄘𑄧𑄈𑄴𑄤𑄧𑄦𑄁, 𑄃𑄧𑄤𑄪𑄥𑄮, 𑄥𑄚𑄴𑄖𑄨𑄑𑄴𑄒𑄧𑄟𑄨 𑄖𑄘𑄧𑄥𑄴𑄥𑄪 𑄥𑄁𑄥𑄩𑄘𑄧𑄟𑄨; 𑄡𑄘𑄧𑄈𑄴𑄤𑄧𑄦𑄁, 𑄃𑄧𑄤𑄪𑄥𑄮, 𑄃𑄧𑄡𑄫𑄦𑄧𑄟𑄨 𑄖𑄘𑄧𑄥𑄴𑄥𑄪 𑄚𑄨𑄝𑄴𑄝𑄪𑄡𑄴𑄦𑄧𑄟𑄨 [𑄚𑄨𑄤𑄪𑄡𑄴𑄦𑄧𑄟𑄨 (𑄥𑄴𑄡𑄧𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄇𑅁)]𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄈𑄴𑄤𑄧𑄦𑄁, 𑄃𑄧𑄤𑄪𑄥𑄮, 𑄃𑄛𑄴𑄛𑄖𑄨𑄑𑄴𑄒𑄁 𑄃𑄚𑄧𑄡𑄫𑄦𑄁 𑄃𑄮𑄊𑄟𑄖𑄢𑄨’’’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄌𑄨𑄢𑄥𑄴𑄥𑄁 𑄤𑄖 𑄛𑄥𑄴𑄥𑄧𑄟𑄨, 𑄝𑄴𑄢𑄧𑄦𑄴𑄟𑄕𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄚𑄨𑄝𑄴𑄝𑄪𑄖𑄁;
𑄃𑄛𑄴𑄛𑄖𑄨𑄑𑄴𑄒𑄁 𑄃𑄚𑄧𑄡𑄫𑄦𑄁, 𑄖𑄨𑄕𑄴𑄕𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄤𑄨𑄥𑄖𑄴𑄖𑄨𑄇’’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 –

𑄄𑄘𑄟𑄤𑄮𑄌 𑄥𑄧 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄧𑅁 𑄥𑄟𑄚𑄪𑄐𑄴𑄐𑄮 𑄥𑄖𑄴𑄗𑄧 𑄃𑄦𑄮𑄥𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄧 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄧 – ‘‘𑄥𑄟𑄚𑄪𑄐𑄴𑄐𑄮 𑄟𑄬 𑄥𑄖𑄴𑄗𑄧’’𑄖𑄨 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑄧𑄘𑄬𑄖𑄴𑄤𑄧 𑄛𑄘𑄇𑄴𑄈𑄨𑄕𑄁 𑄇𑄖𑄴𑄤𑄧 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄤𑄚𑄴𑄖𑄢𑄙𑄧𑄡𑄩𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄚𑄨𑄟𑄮𑄇𑄴𑄈𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

၂။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခေါ အညတရာ ဒေဝတာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ –

‘‘ဇာနာသိ နော တွံ, မာရိသ, သတ္တာနံ နိမောက္ခံ ပမောက္ခံ ဝိဝေက’’န္တိ?

‘‘ဇာနာမိ ခွာဟံ, အာဝုသော, သတ္တာနံ နိမောက္ခံ ပမောက္ခံ ဝိဝေက’’န္တိ။

‘‘ယထာ ကထံ ပန တွံ, မာရိသ, ဇာနာသိ သတ္တာနံ နိမောက္ခံ ပမောက္ခံ ဝိဝေက’’န္တိ?

‘‘နန္ဒီဘဝပရိက္ခယာ [နန္ဒိဘဝပရိက္ခယာ (သျာ။ ကံ။)], သညာဝိညာဏသင်္ခယာ, ဝေဒနာနံ နိရောဓာ ဥပသမာ – ဧဝံ ခွာဟံ, အာဝုသော, ဇာနာမိ သတ္တာနံ နိမောက္ခံ ပမောက္ခံ ဝိဝေက’’န္တိ။

၃။ ဥပနီယသုတ္တံ

၃။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘ဥပနီယတိ ဇီဝိတမပ္ပမာယု,
ဇရူပနီတဿ န သန္တိ တာဏာ;
ဧတံ ဘယံ မရဏေ ပေက္ခမာနော,
ပုညာနိ ကယိရာထ သုခါဝဟာနီ’’တိ။

‘‘ဥပနီယတိ ဇီဝိတမပ္ပမာယု,
ဇရူပနီတဿ န သန္တိ တာဏာ;
ဧတံ ဘယံ မရဏေ ပေက္ခမာနော,
လောကာမိသံ ပဇဟေ သန္တိပေက္ခော’’တိ။

၄။ အစ္စေန္တိသုတ္တံ

၄။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘အစ္စေန္တိ ကာလာ တရယန္တိ ရတ္တိယော,
ဝယောဂုဏာ အနုပုဗ္ဗံ ဇဟန္တိ;
ဧတံ ဘယံ မရဏေ ပေက္ခမာနော,
ပုညာနိ ကယိရာထ သုခါဝဟာနီ’’တိ။

‘‘အစ္စေန္တိ ကာလာ တရယန္တိ ရတ္တိယော,
ဝယောဂုဏာ အနုပုဗ္ဗံ ဇဟန္တိ;
ဧတံ ဘယံ မရဏေ ပေက္ခမာနော,
လောကာမိသံ ပဇဟေ သန္တိပေက္ခော’’တိ။

၅။ ကတိဆိန္ဒသုတ္တံ

၅။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘ကတိ ဆိန္ဒေ ကတိ ဇဟေ, ကတိ စုတ္တရိ ဘာဝယေ;
ကတိ သင်္ဂါတိဂေါ ဘိက္ခု, ဩဃတိဏ္ဏောတိ ဝုစ္စတီ’’တိ။

‘‘ပဉ္စ ဆိန္ဒေ ပဉ္စ ဇဟေ, ပဉ္စ စုတ္တရိ ဘာဝယေ;
ပဉ္စ သင်္ဂါတိဂေါ ဘိက္ခု, ဩဃတိဏ္ဏောတိ ဝုစ္စတီ’’တိ။

၆။ ဇာဂရသုတ္တံ

၆။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘ကတိ ဇာဂရတံ သုတ္တာ, ကတိ သုတ္တေသု ဇာဂရာ;
ကတိဘိ [ကတီဟိ (သီ။)] ရဇမာဒေတိ, ကတိဘိ [ကတီဟိ (သီ။)]
ပရိသုဇ္ဈတီ’’တိ။

‘‘ပဉ္စ ဇာဂရတံ သုတ္တာ, ပဉ္စ သုတ္တေသု ဇာဂရာ;

ပဆိဝာဘိ [ပဆိဝာဂိ (သီ၊)] ဇာဒဏ်ဝေတိ, ပဆိဝာဘိ [ပဆိဝာဂိ (သီ၊)]
ပဇာ်သုဓိဿတိ''တိ၊

၇၊ ဘာပပဇ္ဇိမိဝိတသုတ်တံ

၇၊ သံဗတ်ထိဆာ်ဆံ၊ ဘေကဖာဆ်တံ ဇ်တ ဇ္ဇ သံ ဝေဗတ ဘဂဗတ္တ သဆ်တိကေ
ဘိမ် ဂါထံ ဘာဘာသိ –

''ယေသံ ဝဓမ်မ ဘာပပဇ္ဇိမိဝိတ်, ပဇာမ်ဝေသု ဆီယဇေ [ဆီယ္ယဇေ (က၊)];
သုတ်တ တေ ဆပပပုဓိဿဆ်တိ, ကာလ္လ တေသံ ပပုဓိဿိတု''ဆ်တိ၊

''ယေသံ ဝဓမ်မ သုပပဇ္ဇိမိဝိတ်, ပဇာမ်ဝေသု ဆ ဆီယဇေ;
တေ သမ်ပုဝိဝ် သမ်မာဝိဇ္ဇ, ဃဇာဆ်တိ မိသမေ သမ''ဆ်တိ၊

၈၊ သုသမ်မုဇ္ဇဇသုတ်တံ

၈၊ သံဗတ်ထိဆာ်ဆံ၊ ဘေကဖာဆ်တံ ဇ်တ ဇ္ဇ သံ ဝေဗတ ဘဂဗတ္တ သဆ်တိကေ
ဘိမ် ဂါထံ ဘာဘာသိ –

''ယေသံ ဝဓမ်မ သုသမ်မုဇ္ဇဇ, ပဇာမ်ဝေသု ဆီယဇေ;
သုတ်တ တေ ဆပပပုဓိဿဆ်တိ, ကာလ္လ တေသံ ပပုဓိဿိတု''ဆ်တိ၊

''ယေသံ ဝဓမ်မ ဘာသမ်မုဇ္ဇဇ, ပဇာမ်ဝေသု ဆ ဆီယဇေ;
တေ သမ်ပုဝိဝ် သမ်မာဝိဇ္ဇ, ဃဇာဆ်တိ မိသမေ သမ''ဆ်တိ၊

၉၊ မာဆကာမသုတ်တံ

၉၊ သံဗတ်ထိဆာ်ဆံ၊ ဘေကဖာဆ်တံ ဇ်တ ဇ္ဇ သံ ဝေဗတ ဘဂဗတ္တ သဆ်တိကေ
ဘိမ် ဂါထံ ဘာဘာသိ –

''ဆ မာဆကာမသ်သ ဝမ္ဗ ဘိဝတ်ထိ,
ဆ မ္ဗဆမတ်ထိ ဘာသမာဂိတသ်သ;
ဘေကွ ဘာဇဆိဇ္ဇ မိဂဇံ ပမတ္တ,
ဆ မစ္စုဝေယျသ်သ တဇေယျ ပါဇ''ဆ်တိ၊

''ဖ်ဏ် ပဟ်ယ သုသဖ်ဂိတတ်တွ်,
သုဗေတသွ် သဗ်ဗဒိ မီပ်ပဖုတ်တွ်;
ဘေဂ်ွ ဘဏဆ်ဆေ မီဂဏ် ဘပ်ပဖတ်တွ်,
သ ဖဝ်ဗုဂေယျသ်သ တဏေယျ ပ်ဏ''ဏ်တိ။

ᥰ၀။ ဘဏဆ်ဆသုတ်တံ

ᥰ၀။ သ်မတ်ထိဏ်ဘ်ဏ်။ ဘေဂဖဏ်တံ ဏီတ် ဂွ် သ် ဝေမတ် ဒဂမဏ်တံ ဂ်ထ်ယ ဘဏ္ဍသဘ်သိ –

''ဘဏဆ်ဆေ မီဂဏဏ်တ်ဏ်, သဏ်တ်ဏ် ပုဂ်ဖဝ်ဏီဏ်;
ဘေဂဒတ်တံ ဒုဆ်ဓဖ်ဏ်ဏ်, ဂေဏ မဏ်ဏွ် ပသီဘတိ''တိ။

''ဘတီတံ ဏ်ဏုသွ်ဗဏ်တိ, ဏပ်ပဓပ်ပဏ်တိ ဏ်ဂတံ;
ပဝ်ဗုပ်ပဏ်ဏေဏ ယ်ပေဏ်တိ, တေဏ မဏ်ဏွ် ပသီဘတိ''။

''ဘဏ်ဂတပ်ပဓပ်ပ်ယ, ဘတီတသ်သ်ဏုသွ်ဗဏ်;
ဘေတေဏ ဗ်လ် သုသ်သဏ်တိ, ဏဇ္ဇ်မ ဂဏ်တွ် လုတွ်''တိ။

ဏဏမဂ်ဂွ် ပဏ္ဍွ်။

တသ်သုဒ်ဒ်ဏ် –

ဘွ်ဃ် ဏ်ဖွ်ဂ်ဂ် ဘုပဏေယျ်, ဘဝ်ဗေဏ်တိ ဂတိဆိဏ်ဒိ ဗ;
ဓဂဏ် ဘပ်ပဏီမီဒိတ်, သုသဖ်ဖုဏ်ဏ် ဖ်ဏဂ်ဖိဏ်;
ဘဏဆ်ဆေ ဒသဖွ် မုတ်တွ်, မဂ်ဂွ် တေဏ ပမုဝ်ဗတိ။

ᥱ။ ဏဏ်ဘဏမဂ်ဂွ်

ᥰ။ ဏဏ်ဘဏသုတ်တံ

ᥰᥰ။ ဘေမ် မေ သုတံ – ဘေက် သမယ် ဒဂမ် သ်မတ်ထိယ် မီဂဏတိ ဓေတမဏေ ဘဏ်ထပိဏ်ဍိကသ်သ ဘ်ဏ်မေ။ တတြ ဂွ် ဒဂမ် ဒဏ်ဂ်ဂူ ဘ်ဖဏ်တေသိ –

''ဘိက္ခဝေါ''တိ။ ''ဘဒ္ဒန္တေ''တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

''ဧကမိဒါဟံ, ဘိက္ခဝေ, အညတရာ တာဝတိံသကာယိကာ ဒေဝတာ နန္ဒနေ ဝနေ အစ္ဆရာသင်္ဃပရိဝုတာ ဒိဗ္ဗေဟိ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမင်္ဂီဘူတာ ပရိစာရယမာနာ [ပရိစာရိယမာနာ (သျာ။ ကံ။ က။)] တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

''န တေ သုခံ ပဇာနန္တိ, ယေ န ပဿန္တိ နန္ဒနံ;
အာဝါသံ နရဒေဝါနံ, တိဒသာနံ ယသဿိန''န္တိ။

''ဧဝံ ဝုတ္တေ, ဘိက္ခဝေ, အညတရာ ဒေဝတာ တံ ဒေဝတံ ဂါထာယ ပစ္စဘာသိ –

''န တွံ ဗာလေ ပဇာနာသိ, ယထာ အရဟတံ ဝစော;
အနိစ္စာ သဗ္ဗသင်္ခါရာ [သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ (သီ။ သျာ။ ကံ။)],
ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော;
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ, တေသံ ဝူပသမော သုခေါ''တိ။

၂။ နန္ဒတိသုတ္တံ

၁၂။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

''နန္ဒတိ ပုတ္တေဟိ ပုတ္တိမာ,
ဂေါမာ [ဂေါမိကော (သီ။ သျာ။ ကံ။ ပီ။)] ဂေါဟိ တထေဝ နန္ဒတိ;
ဥပဓီဟိ နရဿ နန္ဒနာ,
န ဟိ သော နန္ဒတိ ယော နိရူပဓီ''တိ။

''သောစတိ ပုတ္တေဟိ ပုတ္တိမာ,
ဂေါမာ ဂေါဟိ တထေဝ သောစတိ;
ဥပဓီဟိ နရဿ သောစနာ,
န ဟိ သော သောစတိ ယော နိရူပဓီ''တိ။

၃။ နတ္ထိပုတ္တသမသုတ္တံ

᪑᪓᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩍᨾᩴ ᨣᩤᨳᩴ ᩋᨽᩣᩈᩥ –

‘‘ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᩴ ᨸᩮᨾᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨣᩮᩣᩈᨾᩥᨲᩴ ᨵᨶᩴ;
ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩪᩁᩥᨿᩈᨾᩣ [ᩈᩩᩁᩥᨿᩈᨾᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩋᩣᨽᩣ,
ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᨸᩁᨾᩣ ᩈᩁᩣ’’ᨲᩥ᪨

‘‘ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᨾᩴ ᨸᩮᨾᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨵᨬ᩠ᨬᩈᨾᩴ ᨵᨶᩴ;
ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾᩣ ᩋᩣᨽᩣ, ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥ ᩅᩮ ᨸᩁᨾᩣ ᩈᩁᩣ’’ᨲᩥ᪨

᪔᪨ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪔᪨ ‘‘ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨸᨴᩴ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨻᩃᩦᨻᨴ᩠ᨴᩮᩣ [ᨻᩃᩥᩅᨴ᩠ᨴᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨), ᨻᩃᩥᨻᨴ᩠ᨴᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨠ᪨)] ᨧᨲᩩᨸ᩠ᨸᨴᩴ᪨

ᨠᩮᩣᨾᩣᩁᩦ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨽᩁᩥᨿᩣᨶᩴ, ᨿᩮᩣ ᨧ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨩᩮᩣ’’ᨲᩥ᪨

‘‘ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨸᨴᩴ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᩣᨩᩣᨶᩦᨿᩮᩣ ᨧᨲᩩᨸ᩠ᨸᨴᩴ;
ᩈᩩᩔᩪᩈᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨽᩁᩥᨿᩣᨶᩴ, ᨿᩮᩣ ᨧ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩔᩅᩮᩣ’’ᨲᩥ᪨

᪕᪨ ᩈᨱᨾᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪨ ‘‘ᨮᩥᨲᩮ ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩮ [ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ (ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ)] ᨠᩣᩃᩮ, ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩈᩦᩅᩮᩈᩩ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᩈᩩ᪨

ᩈᨱᨲᩮᩅ ᨻ᩠ᨿᩣᩁᨬ᩠ᨬᩴ [ᨻᩕᩉᩣᩁᨬ᩠ᨬᩴ (ᨠ᪨ ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨠ᪨)], ᨲᩴ ᨽᨿᩴ
ᨸᨭᩥᨽᩣᨲᩥ ᨾᩴ’’ᨲᩥ᪨

‘‘ᨮᩥᨲᩮ ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩮ ᨠᩣᩃᩮ, ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩈᩦᩅᩮᩈᩩ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᩈᩩ;
ᩈᨱᨲᩮᩅ ᨻ᩠ᨿᩣᩁᨬ᩠ᨬᩴ, ᩈᩣ ᩁᨲᩥ ᨸᨭᩥᨽᩣᨲᩥ ᨾᩴ’’ᨲᩥ᪨

᪖᪨ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᨲᨶ᩠ᨴᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪆᪨ ‘‘ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣ ᨲᨶ᩠ᨴᩦ ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᩥᨲᩣ [ᨲᨶ᩠ᨴᩥ ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᩥᨠᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᩋᩁᨲᩦ ᨽᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨾᨴᩮᩣ᪨

ᩑᨲᩮᨶ ᨶᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩍᨵ ᨷᩣᨱᩥᨶ’’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

‘‘ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩴ ᨲᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᩥᨲᩴ, ᩋᩁᨲᩥᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨾᨴᩴ;
ᩅᩦᩁᩥᨿᩮᨶ [ᩅᩥᩁᩥᨿᩮᨶ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨶᩴ ᨷᨱᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩦ’’ᨲᩥ᪨

᪇᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪇᪨ ‘‘ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩴ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩥᨲᩥᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨧ, ᩋᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩴ᪨

ᨻᩉᩪᩉᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩣ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨻᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᩈᩦᨴᨲᩦ’’ᨲᩥ᪨

‘‘ᨠᨲᩥᩉᩴ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩴ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮ ᨶ ᨶᩥᩅᩣᩁᨿᩮ;
ᨷᨴᩮ ᨷᨴᩮ ᩅᩥᩈᩦᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩣᨶᩴ ᩅᩈᩣᨶᩩᨣᩮᩣ’’ᨲᩥ᪨

‘‘ᨠᩩᨾ᩠ᨾᩮᩣᩅ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᩈᨠᩮ ᨠᨷᩣᩃᩮ,
ᩈᨾᩮᩣᨴᩉᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮ;
ᩋᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᩉᩮᨮᨿᩣᨶᩮᩣ,
ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ ᨶᩪᨷᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᨬ᩠ᨧᩦ’’ᨲᩥ᪨

᪈᪨ ᩉᩥᩁᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪈᪨ ‘‘ᩉᩥᩁᩦᨶᩥᩈᩮᨵᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ, ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᨿᩮᩣ ᨶᩥᨶ᩠ᨴᩴ ᩋᨷᨻᩮᩣᨵᨲᩥ [ᩋᨷ᩠ᨷᨻᩮᩣᨵᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨠ᪨)], ᩋᩔᩮᩣ ᨽᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨠᩈᩣᨾᩥᩅᩣ’’ᨲᩥ᪨

‘‘ᩉᩥᩁᩦᨶᩥᩈᩮᨵᩣ ᨲᨶᩩᨿᩣ, ᨿᩮ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨴᩣ ᩈᨲᩣ;
ᩋᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨷᨷ᩠ᨷᩩᨿ᩠ᨿ, ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩈᨾᩮ ᩈᨾᩣ’’ᨲᩥ᪨

၈။ ကုဋ္ဌေကါသုတ္တံ

၇၈။

‘‘ကပဲဝိ တေ ကုဋ္ဌေကာ ဏတိထိ, ကပဲဝိ ဏတိထိ ကုလ်မက်;
ကပဲဝိ သဏ္ဍိတ္တကော် ဏတိထိ, ကပဲဝိ ဖုတ္တိတ္တုသိ ဗဏ္ဍဒဏ်’’တိ။

‘‘တဂိဃ မေ ကုဋ္ဌေကာ ဏတိထိ, တဂိဃ ဏတိထိ ကုလ်မက်;
တဂိဃ သဏ္ဍိတ္တကော် ဏတိထိ, တဂိဃ ဖုတ္တိတ္တုမှိဂိ ဗဏ္ဍဒဏ်’’တိ။

‘‘ကိဏ္ဍိတ်ဂံ ကုဋ္ဌေကံ ပူမိ, ကိ တေ ပူမိ ကုလ်မက်;
ကိ တေ သဏ္ဍိတ္တကော် ပူမိ, ကိဏ္ဍိတ်ဂံ ပူမိ ဗဏ္ဍဒဏ’’ဏတိ။

‘‘မှိတက် ကုဋ္ဌေကံ ပူသိ, ဘဏိယ် ပူသိ ကုလ်မက်;
ပုတ္တိတေ သဏ္ဍိတ္တကေ ပူသိ, တဏ်ဂံ မေ ပူသိ ဗဏ္ဍဒဏ’’ဏတိ။

‘‘သံဂု တေ ကုဋ္ဌေကာ ဏတိထိ, သံဂု ဏတိထိ ကုလ်မက်;
သံဂု သဏ္ဍိတ္တကော် ဏတိထိ, သံဂု ဖုတ္တိတ္တုသိ ဗဏ္ဍဒဏ်’’တိ။

၇၀။ သမှိဂါဒိသုတ္တံ

၁၀။ ဘောမ် မေ သုတံ – ဘောက် သမယံ ဘဂဗ် ဏဇဂဂေ ဗိဟဏတိ တပ္ပုဂါဏ်မေ။ ဘထ ဝှ ဘံယသံမှ သမှိဂါဒိ ဏတ္တိတိယ် ပဗ္ဗုသသမယံ ပဗ္ဗုဋ္ဌေဏ်ယ ယေဏ တပ္ပုဂါ တေဏ္ဍုပသင်္ကမိ ဂတ္တာဏ် ပဏိသိခ်ဝိတုံ။ တပ္ပေ ဂတ္တာဏ် ပဏိသိခ်ဝိတ္တွ ပဗ္ဗုတ္တိတဏိတ္တွ ဘောကစီဗဏ္ဍွ ဘဋ္ဌေဏ်သိ ဂတ္တာဏ် ပုဗ္ဗပယမှဏ္ဍွ။ ဘထ ဝှ ဘခ်ဒ္ဒတဏ် ဝေမတ် ဘဒိကံကဏ္ဍိတ်ယ ဏတ္တိတိယ် ဘဒိကံကဏ္ဍိတမဏ်ဏ် ကေမလကပ်ပ် တပ္ပုဂါ ဘွဲ့သေတ္တွ ယေဏ ဘံယသံမှ သမှိဂါဒိ တေဏ္ဍုပသင်္ကမိ; ဘုပသင်္ကမိတ္တွ မေဂါသံ ဏဳတ ဘံယသံမှဏ္ဍံ သမှိဂါဒိ ဂါထာယ ဘဇ္ဈဘာသိ –

‘‘ဘဘုတ္တွ ဘိက်ခဂသိ ဘိက်ခု, ဏ ဂိ ဘုတ္တွဏ ဘိက်ခဂသိ;
ဘုတ္တွဏ ဘိက်ခု ဘိက်ခဂသံသု, မှ တံ ကလ္လ ဘုပဗ္ဗဂ’’တိ။

‘‘ကလ် မွဂံ ဏ ဇိဏ်မိ, ခဏ္ဍွ ကလ္လ ဏ ဒိသံသတိ;
တသံမှ ဘဘုတ္တွ ဘိက်ခဂမိ, မှ မံ ကလ္လ ဘုပဗ္ဗဂ’’တိ။

ဘာထ ဖွဲ့ သဲ ဝေဇတ် ပထမိယ် [ပဏ္ဍမိယ် (သီ၊ သျှ၊ ဂံ၊ ပီ၊)] ပတိဏ္ဍဏ္ဍဂိတ္တဲ ဘဲယသဲဖွာဏ်တ် သဖိဘ်ဒီ ဘေတာဗွဲ့ပ – ''ဘဂဏ္ဍ တွဲ ဒိဂ်ကဂ္ဂ, ပဝိဖဒီတွဲ သုသု ဂ်ဏဲကောသွဲ, ဒဘြောဏ ယွဲဗိပဏောဏ သဖွာဏ်ဏ်ဂတွဲ, ပဏ္ဍဖွောဏ ဖယသဲ, ဘာဏ်ဂ်ဂါဇိတ်ဗီ ဂ်ဖွေသု၊ ဒုဝိဒ္ဒ, ဒိဂ်ကဂ္ဂ, ဖွဲဏုသကေ ဂ်ဖွေ; ဖွဲ သဏ်ဘိဏ္ဍဏ္ဍဇီဂ် ဂိတ္တဲ ဂ်လိဂ် ဘာဏုဝ်မိ''တိ၊

''ဏ ဂွဲဂံ, ဘဲမုသွဲ, သဏ်ဘိဏ္ဍဏ္ဍဇီဂ် ဂိတ္တဲ ဂ်လိဂ် ဘာဏုဝ်မိဖိ၊ ဂ်လိဂဝိပ ဂွဲဂံ, ဘဲမုသွဲ, ဂိတ္တဲ သဏ်ဘိဏ္ဍဏ္ဍဇီဂ် ဘာဏုဝ်မိဖိ၊ ဂ်လိဂ် ဂိ, ဘဲမုသွဲ, ဂ်ဖွဲ မုတ်တ် ဒဂဗတ် ဗဂ္ဂုဒုဂ်ဂ ဗဂ္ဂုပ်ယ်သဲ; ဘဲဒီဏ္ဍ ဘေတ်ထ ဒိယ္ယု၊ သဏ်ဘိဏ္ဍဏ္ဍဇီဂွဲ ဘာယ် ဝဖွဲဖွဲ ဘာဂ်လိဂွဲ ဘေဂိပသဲသိဂွဲ ဘွဲပဏောယိဂွဲ ပဝိပတ်တ် ဗေဒိတဝိဗွဲ မိဝိဇုဂ်''တိ၊

''ဂထဝိပ, ဒိဂ်ကဂ္ဂ, ဂ်လိဂ် ဂ်ဖွဲ မုတ်တ် ဒဂဗတ် ဗဂ္ဂုဒုဂ်ဂ ဗဂ္ဂုပ်ယ်သဲ, ဘဲဒီဏ္ဍ ဘေတ်ထ ဒိယ္ယု? ဂထ် သဏ်ဘိဏ္ဍဏ္ဍဇီဂွဲ ဘာယ် ဝဖွဲဖွဲ ဘာဂ်လိဂွဲ ဘေဂိပသဲသိဂွဲ ဘွဲပဏောယိဂွဲ ပဝိပတ်တ် ဗေဒိတဝိဗွဲ မိဝိဇုဂ်''တိ?

''ဘာဂံ ဖွဲ, ဘဲမုသွဲ, ဏဗွဲ ဘာဝိဂပဝိဖဒီတွဲ ဘာဂုဏ်ဂတွဲ ဘိဖွဲ ဝဖွဲဖွဲမိဏယ်၊ ဏ တ်ဂံ [ဏ ဂွဲဂံ (သီ၊ ပီ၊)] သဂ်ဂွဲဖိ မိတ်ထ်ဏောဏ ဘဲဝိဂ်ဂါတ်၊ ဘာယ် သွဲ ဒဂမိ ဘာဂံ သဖွဲဖွဲသဖွဲဗုဘ်ဒွဲ ဏ်ဒဂဂေ မိဂဏ်တိ တပွဲဘ်ဏ်ဖွေ၊ တ် ဒဂဗဏ်တ် ဘုပသဝိဂဖိတွဲ ဘေတဖွတ်ထ် ပဝိသ၊ ယထ် တေ ဒဂမိ ဗျဂဏ္ဍတိ တထ် ဏ် ဝ်ဂေယျသိ''တိ၊

''ဏ ဖွဲ, ဒိဂ်ကဂ္ဂ, သုဂဏ္ဍ သွဲ ဒဂမိ ဘာဖွဲဂေဂိ ဘုပသဝိဂဖိတ်, ဘာဝိဝိဂိ ဖွဂေသဂ်ဂိဂိ ဝေဇတ်ဂိ ပဂိမုတ္တဲ၊ သဗေ ဖွဲ တွဲ, ဒိဂ်ကဂ္ဂ, တ် ဒဂဗဏ်တ် ဘုပသဝိဂဖိတွဲ ဘေတဖွတ်ထ် ပဝိသေယျသိ, ဖွယဖွဲပိ ဘဲဂပဝိသေယျဖွ ဝဖွဲဖွသဲသဗဏ်ယ်''တိ၊ ''ဘေဗဖွဲမုသွဲ''တိ ဖွဲ ဘဲယသဲဖွဲ သဖိဘ်ဒီ တသဲသဲ ဝေဇတ်ယ ပဏ္ဍသဲသုတွဲ ယေဏ ဒဂမိ ဘေဏုပသဝိဂဖိ; ဘုပသဝိဂဖိတွဲ ဒဂဗဏ်တ် ဘာဒိမိဘေတွဲ ဘေဂဖွဏ်တ် ဏ်သိဒိ၊ ဘေဂဖွဏ်တ် ဏ်သိဏ်ဏွဲ ဖွဲ ဘဲယသဲဖွဲ သဖိဘ်ဒီ ဒဂဗဏ်တ် ဘေတာဗွဲ့ပ –

''ဘိဝ်ဂံ, ဒဏ်တေ, ဏတ်တိယ် ပဝိဗူသသဖွယ် ပဝိဗုဏ္ဍဏ္ဍယ ယေဏ တပွဲဘ် ဘေဏုပသဝိဂဖိ ဂတ်တ်ဏ် ပဂိသိဝိဝိတ်၊ တပွဲဘေ ဂတ်တ်ဏ် ပဂိသိဝိဝိတွဲ ပဝိဗုတ်တဂိတွဲ ဘေဂဗီဗဏ္ဍ ဘာဏ္ဍဏ္ဍသိ ဂတ်တ်ဏ် ပုဝိဗပယဖွဏ္ဍ၊ ဘာထ ဖွဲ, ဒဏ်တေ, ဘာဝိဇတဏ် ဝေဇတ် ဘာဒိဂ်ဂဏ်တ်ယ ဏတ်တိယ် ဘာဒိဂ်ဂဏ်တဗဂ်ဂ် ဂေဗလဂပ်ပ် တပွဲဘ် ဘွဲဒ်ဘေတွဲ ယေဏ်ဂံ ဘေဏုပသဝိဂဖိ; ဘုပသဝိဂဖိတွဲ ဗေဂ်သဲ ဇီတ် ဘိဖွဲယ ဂ်ထ်ယ ဘာဒ္ဒုသဘ်သိ –

‘‘ဘာ၃တ္တ ဒ၃ိကၢရသိ ဒ၃ိကၢရ, ဏ ဂိ ၃တ္တဏ ဒ၃ိကၢရသိ;
၃တ္တဏ ဒ၃ိကၢရ ဒ၃ိကၢရသ်သု, ဖ် တံ ကၢလ္ဂ ဘုပၿၿဂ’’တိ၊

‘‘ဘေမံ မုတၢတေ ဘဂံ, ဒၼၼတေ, တံ ဝေဗတံ ဂထ်ယ ပၿၿဟ်သိ –

‘‘ကၢလ် မ္ဂဂံ ဏ ဒၼဖိ, ခၼၼ္တ ကၢလ္ဂ ဏ ဘိသ်သတိ;
တသ်ဖ် ဘာ၃တ္တ ဒ၃ိကၢရဖိ, ဖ် ဖံ ကၢလ္ဂ ဘုပၿၿဂ’’တိ၊

‘‘ဘထ ဂ္ဂ, ဒၼၼတေ, သ် ဝေဗတ် ပထမိယံ ပတိဇူဇဂိတ္တ ဖံ ဘေတာမ္ဂဗ –
‘ဘဂဏ္ဂ တ္တံ, ဒ၃ိကၢရ, ပဗ်ပဇ္ဇိတ္တ သုသု ကၢဇဂေသ္ဂ, ဒၿဇ္ဇဏ ယ္ဂဗ်ပဇၼဏ သဖၼၼၼဂတ္တ,
ပဇဖေဏ မယသ်, ဘာၼၢကၢကိဇ္ဇိတ်မိ ကၢဖေသု၊ ၃ၼ္ဈ, ဒ၃ိကၢရ, ဖ်ၼ္ဆာသဂေ ကၢဖေ; ဖ်
သၼ္ဘိဇူဇိကံ ဂိတ္တ ကၢလိကံ ဘာၼုဂ်မိ’’’တိ၊

‘‘ဘေမံ မုတၢတံဂံ, ဒၼၼတေ, တံ ဝေဗတံ ဘေတာမ္ဂဗံ – ‘ဏ ဂ္ဂဂံ, ဘ်မုသ္ဂ,
သၼ္ဘိဇူဇိကံ ဂိတ္တ ကၢလိကံ ဘာၼုဂ်မံဖိ; ကၢလိကၼ္ဈ ဂ္ဂဂံ, ဘ်မုသ္ဂ, ဂိတ္တ သၼ္ဘိဇူဇိကံ
ဘာၼုဂ်မံဖိ၊ ကၢလိကံ ဂိ, ဘ်မုသ္ဂ, ကၢဖ် မုတၢတ် ဒဂဗတ် ဗဂုၥကၢဂ် ဗဂုပ်ယ်သ်;
ဘ်ဘိၼ္ဂ ဘေတ်ထ ဒ၃ိယ္ဂ၊ သၼ္ဘိဇူဇိက္ဂ ဘာယံ ဂဖ်ဖ္ဂ ဘာကၢလိက္ဂ ဘေဂိပသ်သိက္ဂ
ဘ္ဂပဏေယိက္ဂ ပၿၿတ်တ် မေဘိတပ်ဗ္ဂ မိၼ္ဈုဂိ’’’တိ၊

‘‘ဘေမံ မုတၢတေ, ဒၼၼတေ, သ် ဝေဗတ် ဖံ ဘေတာမ္ဂဗ – ‘ကထၼ္ဈ, ဒ၃ိကၢရ,
ကၢလိကံ ကၢဖ် မုတၢတ် ဒဂဗတ် ဗဂုၥကၢဂ် ဗဂုပ်ယ်သ်; ဘ်ဘိၼ္ဂ ဘေတ်ထ ဒ၃ိယ္ဂ ? ကထံ
သၼ္ဘိဇူဇိက္ဂ ဘာယံ ဂဖ်ဖ္ဂ ဘာကၢလိက္ဂ ဘေဂိပသ်သိက္ဂ ဘ္ဂပဏေယိက္ဂ ပၿၿတ်တ်
မေဘိတပ်ဗ္ဂ မိၼ္ဈုဂိ’တိ ? ဘေမံ မုတၢတံဂံ, ဒၼၼတေ, တံ ဝေဗတံ ဘေတာမ္ဂဗံ – ‘ဘာဂံ
ဂ္ဂ, ဘ်မုသ္ဂ, ဏမ္ဂ ဘာဗိဂပဗ်ပဇ္ဇိတ္တ ဘာဂုၼဂတ္တ ဘိဖ် ဂဖ်ဖမိၼယံ, ဏ တ်ဂံ သကၢဏ္ဂဖိ
မိတ်ထ်ဏေဏ ဘ်ဗိကၢဏိတ္တံ၊ ဘာယံ သ္ဂ ဒဂမ် ဘာဇဂံ သဖ်ဖ်သဖ်ဗုဘိဂ္ဂ တ်ဒဂေ
မိဂဇတိ တပ္ဂ်တ်ဖေ၊ တံ ဒဂဗၼတံ ဘုပသၼ်ဂဖိတ္တ ဘေတဖတ်ထ ပုၿၿ၊ ယထ
တေ ဒဂမ် ဗုဂဏ္ဂတိ တတ် ၼ် ဂ်ဏေယ္ဂသိ’’’တိ၊

‘‘ဘေမံ မုတၢတေ, ဒၼၼတေ, သ် ဝေဗတ် ဖံ ဘေတာမ္ဂဗ – ‘ဏ ဂ္ဂ, ဒ၃ိကၢရ, သုဂဏ္ဂ
သ္ဂ ဒဂမ် ဘာဖ်ဂေဂိ ဘုပသၼ်ဂဖိတံ, ဘာၼ္ဈ်ဂိ ဖဂေသကၢဂ်ဂိ ဝေဗတ်ဂိ ပဇိမုတ္တ၊
သဗေ ဂ္ဂ, တ္တ ဒ၃ိကၢရ, တံ ဒဂဗၼတံ ဘုပသၼ်ဂဖိတ္တ ဘေတဖတ်ထ ပုၿၿေယ္ဂသိ,
ဖယဗ်ပိ ဘ်ဂၿၿေယ္ဂဖ ဂဖ်ဖသ်သဗၼၼ်’တိ၊ သဗေ, ဒၼၼတေ, တသ်သ် ဝေဗတ်ယ
သၿၿ် မၿၼ်, ဘိဂေဗ သ် ဝေဗတ် ဘာမိဘူဂေ’’တိ၊

ဘောမ္ မုတ်တေ, သဲ ဝေမတ် ဘ်ယသဲဖဏ်တ် သဖိဝ်ဂ်ဒိ ဘေတာမွပ – ''ပုပ်ဿ, ဘဂိက်ဂု, ပုပ်ဿ, ဘဂိက်ဂု, ယဖဂ် ဘဏုပ်ပတ်တ်''တိ।

ဘထ ဂွ် ဘဂမ် တံ ဝေမတ် ဂ်ထ်ဂိ ဘတ္တိသဘ်သိ –

''ဘက်ရေယျသဗ်ဇိဏ္ဍ် သတ်တ်, ဘက်ရေယျသဲဖိ ပတိဧ်ဧိတ်;
ဘက်ရေယျံ ဘပဏိဗ်ဗ်ယ, ယွဂဖ်ယဏ်တိ ဖပ်ပုဏ္ဍ်।

''ဘက်ရေယျဗ်ပ ပဏိဗ်ဗ်ယ, ဘက်ဂ်တ်ဏ် ဏ ဖဗ်ဇတိ;
တဗ်ဂိ တသဲသ ဏ ဂွတိတိ, ယေဏ ဏ် မတ္တိ ဏ တသဲသ ဘတ်ထိ;
သပေ မိတ္တိဏ်သိ မဝေဂိ ယက်ဂ်''တိ [ယက်ဂိတိ (ပီ। ဂ။)]।

''ဏ ဂွဂ်, ဘဏ်တေ, ဘိဖသဲသ ဘဂမတ် သစ်ဂိတ်တေဏ ဘ်သိတသဲသ မိတ်ထ်တေဏ ဘတ်ထ် ဘ်တ္တိဏ်ဖိ। သဲဂု ဖေ, ဘဏ်တေ, ဘဂမ် တထ ဘ်သတု ယထ်ဂ် ဘိဖသဲသ ဘဂမတ် သစ်ဂိတ်တေဏ ဘ်သိတသဲသ မိတ်ထ်တေဏ ဘတ်ထ် တ္တိဏေယျ''ဏ်တိ।

''သဖွ် မိသေသိ ဘုာ မ် [ဘာထမ် (သိ။ ပီ။)] ဏိဂိဏ္ဍ်,
ယွ် ဖဗ်ဇတိ သွ် မိမဝေထ [သွပိ မဝေထ (ဂ။)] တေဏ;
တိသု မိဂ်သု ဘမိဂဖ်ပဖ်ဏ္ဍ်,
သဖွ် မိသေသိတိ ဏ တသဲသ ဂွတိ;
သပေ မိတ္တိဏ်သိ မဝေဂိ ယက်ဂ်''တိ।

''ဘိဖသဲသ်ပိ ဂွဂ်, ဘဏ်တေ, ဘဂမတ် သစ်ဂိတ်တေဏ ဘ်သိတသဲသ ဏ မိတ်ထ်တေဏ ဘတ်ထ် ဘ်တ္တိဏ်ဖိ। သဲဂု ဖေ, ဘဏ်တေ, ဘဂမ် တထ ဘ်သတု ယထ်ဂ် ဘိဖသဲသ ဘဂမတ် သစ်ဂိတ်တေဏ ဘ်သိတသဲသ မိတ်ထ်တေဏ ဘတ်ထ် တ္တိဏေယျ''ဏ်တိ।

''ပဂ်သိ သစ်ဂ် ဏ မိဖ်ဏဖတ္တိသဂ်, ဘပ်ဿေပ်ဿိ [ဘပ်ဿေတ္တိ (သျ။ ဂံ။ ဂ။)] တဗ်ဂ် ဘိဂ ဏ်ဖတူပေ;
တံ ဿိဏ်ဏဂဏ်ထ် ဘဏိယံ ဏိဂ်သံ, ပဏိယေသဖ်ဏ် ဏ်တ္တိသဂဖုံ;
ဝေမ် ဖဏုသဲသ် ဘိဂ မ် ဂုဏ် မ်, သဂ်ဂေသု မ် သဗ်ဗဏိမေသဏေသု;
သပေ မိတ္တိဏ်သိ မဝေဂိ ယက်ဂ်''တိ।

''ဘိဖသဲသ ဂွဂ်, ဘဏ်တေ, ဘဂမတ် သစ်ဂိတ်တေဏ ဘ်သိတသဲသ ဘောမ္ မိတ်ထ်တေဏ ဘတ်ထ် ဘ်တ္တိဏ်ဖိ –

‘‘𑄛𑄂𑄛𑄁 𑄚 𑄇𑄡𑄨𑄢𑄂 𑄤𑄌𑄥𑄂 𑄟𑄚𑄥𑄂,
𑄇𑄂𑄡𑄬𑄚 𑄤𑄂 𑄇𑄨𑄐𑄴𑄌𑄚 𑄥𑄝𑄴𑄝𑄣𑄮𑄇𑄬;
𑄇𑄂𑄟𑄬 𑄛𑄦𑄂𑄡 𑄥𑄖𑄨𑄟𑄂 𑄥𑄟𑄴𑄛𑄎𑄂𑄚𑄮,
𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄁 𑄚 𑄥𑄬𑄤𑄬𑄗 𑄃𑄚𑄖𑄴𑄗𑄥𑄁𑄦𑄨𑄖’’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

𑄚𑄚𑄴𑄘𑄚𑄤𑄉𑄴𑄉𑄮 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄴𑄥𑄪𑄘𑄴𑄘𑄂𑄚𑄁 –

𑄚𑄚𑄴𑄘𑄚𑄂 𑄚𑄚𑄴𑄘𑄖𑄨 𑄌𑄬𑄤, 𑄚𑄖𑄴𑄗𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄥𑄟𑄬𑄚 𑄌;
𑄈𑄖𑄴𑄖𑄨𑄡𑄮 𑄥𑄕𑄟𑄂𑄚𑄮 𑄌, 𑄚𑄨𑄘𑄴𑄘𑄂𑄖𑄚𑄴𑄘𑄩 𑄌 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄇𑄢𑄁;
𑄦𑄨𑄢𑄩 𑄇𑄪𑄑𑄨𑄇𑄂 𑄚𑄤𑄟𑄮, 𑄘𑄥𑄟𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄨𑄘𑄴𑄙𑄨𑄚𑄂𑄖𑄨𑅁

𑄹𑅁 𑄥𑄖𑄴𑄖𑄨𑄤𑄉𑄴𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄥𑄖𑄴𑄖𑄨𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄷𑅁 𑄥𑄂𑄤𑄖𑄴𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑄂𑄚𑄁𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄒𑄨𑄖𑄂 𑄈𑄮 𑄥𑄂 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄂 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄴𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑄂𑄗𑄁 𑄃𑄞𑄂𑄥𑄨 –

‘‘𑄥𑄖𑄴𑄖𑄨𑄡𑄂 𑄤𑄨𑄡 𑄃𑄮𑄟𑄑𑄴𑄒𑄮, 𑄓𑄡𑄴𑄦𑄟𑄂𑄚𑄮𑄤 [𑄓𑄡𑄴𑄦𑄟𑄂𑄚𑄬𑄤 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄟𑄖𑄴𑄗𑄇𑄬;
𑄇𑄂𑄟𑄢𑄂𑄉𑄛𑄴𑄛𑄦𑄂𑄚𑄂𑄡, 𑄥𑄖𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄛𑄢𑄨𑄝𑄴𑄝𑄎𑄬’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄖𑄴𑄖𑄨𑄡𑄂 𑄤𑄨𑄡 𑄃𑄮𑄟𑄑𑄴𑄒𑄮, 𑄓𑄡𑄴𑄦𑄟𑄂𑄚𑄮𑄤 𑄟𑄖𑄴𑄗𑄇𑄬;
𑄥𑄇𑄴𑄇𑄂𑄡𑄘𑄨𑄑𑄴𑄒𑄨𑄛𑄴𑄛𑄦𑄂𑄚𑄂𑄡, 𑄥𑄖𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄛𑄢𑄨𑄝𑄴𑄝𑄎𑄬’’𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄜𑄪𑄥𑄖𑄨𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄸𑅁

‘‘𑄚𑄂𑄜𑄪𑄥𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄜𑄪𑄥𑄖𑄨 𑄌, 𑄜𑄪𑄥𑄚𑄴𑄖𑄐𑄴𑄌 𑄖𑄖𑄮 𑄜𑄪𑄥𑄬;
𑄖𑄥𑄴𑄟𑄂 𑄜𑄪𑄥𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄜𑄪𑄥𑄖𑄨, 𑄃𑄛𑄴𑄛𑄘𑄪𑄑𑄴𑄒𑄛𑄘𑄮𑄥𑄨𑄚’’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄡𑄮 𑄃𑄛𑄴𑄛𑄘𑄪𑄑𑄴𑄒𑄥𑄴𑄥 𑄚𑄢𑄥𑄴𑄥 𑄘𑄪𑄥𑄴𑄥𑄖𑄨,

𑄥𑄪𑄘𑄴𑄙𑄥𑄴𑄥 𑄛𑄮𑄥𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄚𑄋𑄴𑄉𑄕𑄥𑄴𑄥;
𑄖𑄟𑄬𑄤 𑄝𑄂𑄣𑄁 𑄛𑄌𑄴𑄌𑄬𑄖𑄨 𑄛𑄂𑄛𑄁,
𑄥𑄪𑄈𑄪𑄟𑄮 𑄢𑄎𑄮 𑄛𑄑𑄨𑄤𑄂𑄖𑄁𑄤 𑄈𑄨𑄖𑄴𑄖𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄽𑅁 𑄎𑄑𑄂𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄽𑅁

‘‘𑄃𑄚𑄴𑄖𑄮 𑄎𑄑𑄂 𑄝𑄦𑄨 𑄎𑄑𑄂, 𑄎𑄑𑄂𑄡 𑄎𑄑𑄨𑄖𑄂 𑄛𑄎𑄂;
𑄖𑄁 𑄖𑄁 𑄉𑄮𑄖𑄟 𑄛𑄪𑄌𑄴𑄍𑄂𑄟𑄨, 𑄇𑄮 𑄄𑄟𑄁 𑄤𑄨𑄎𑄑𑄡𑄬 𑄎𑄑’’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄩𑄣𑄬 𑄛𑄖𑄨𑄑𑄴𑄒𑄂𑄡 𑄚𑄢𑄮 𑄥𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮, 𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄛𑄐𑄴𑄐𑄐𑄴𑄌 𑄞𑄂𑄤𑄡𑄁;
𑄃𑄂𑄖𑄂𑄛𑄩 𑄚𑄨𑄛𑄇𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪, 𑄥𑄮 𑄄𑄟𑄁 𑄤𑄨𑄎𑄑𑄡𑄬 𑄎𑄑𑄁𑅁

‘‘𑄡𑄬𑄥𑄁 𑄢𑄂𑄉𑄮 𑄌 𑄘𑄮𑄥𑄮 𑄌, 𑄃𑄤𑄨𑄎𑄴𑄎𑄂 𑄌 𑄤𑄨𑄢𑄂𑄎𑄨𑄖𑄂;
𑄈𑄩𑄕𑄂𑄥𑄤𑄂 𑄃𑄢𑄦𑄚𑄴𑄖𑄮, 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄤𑄨𑄎𑄑𑄨𑄖𑄂 𑄎𑄑𑄂𑅁

‘‘𑄡𑄖𑄴𑄗 𑄚𑄂𑄟𑄐𑄴𑄌 𑄢𑄫𑄛𑄐𑄴𑄌, 𑄃𑄥𑄬𑄥𑄁 𑄅𑄛𑄢𑄪𑄎𑄴𑄏𑄖𑄨;
𑄛𑄑𑄨𑄊𑄁 𑄢𑄫𑄛𑄥𑄐𑄴𑄐𑄂 𑄌, 𑄆𑄖𑄴𑄗𑄬𑄥𑄂 𑄍𑄨𑄎𑄴𑄎𑄖𑄬 [𑄤𑄨𑄎𑄑𑄬 (𑄇𑅁)] 𑄎𑄑𑄂’’𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄟𑄚𑄮𑄚𑄨𑄤𑄂𑄢𑄕𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄾𑅁 ‘‘𑄡𑄖𑄮 𑄡𑄖𑄮 𑄟𑄚𑄮 𑄚𑄨𑄤𑄂𑄢𑄡𑄬,

𑄚 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄟𑄬𑄖𑄨 𑄚𑄁 𑄖𑄖𑄮 𑄖𑄖𑄮;
𑄥 𑄥𑄝𑄴𑄝𑄖𑄮 𑄟𑄚𑄮 𑄚𑄨𑄤𑄂𑄢𑄡𑄬,
𑄥 𑄥𑄝𑄴𑄝𑄖𑄮 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄂 𑄛𑄟𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨’’𑅁

‘‘𑄚 𑄥𑄝𑄴𑄝𑄖𑄮 𑄟𑄚𑄮 𑄚𑄨𑄤𑄂𑄢𑄡𑄬,
𑄚 𑄟𑄚𑄮 𑄥𑄁𑄡𑄖𑄖𑄴𑄖𑄟𑄂𑄉𑄖𑄁;
𑄡𑄖𑄮 𑄡𑄖𑄮 𑄌 𑄛𑄂𑄛𑄇𑄁,
𑄖𑄖𑄮 𑄖𑄖𑄮 𑄟𑄚𑄮 𑄚𑄨𑄤𑄂𑄢𑄡𑄬’’𑄖𑄨𑅁

𑄿𑅁 𑄃𑄢𑄦𑄚𑄴𑄖𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

၂၅။

‘‘ယော ဟောတိ ဘိက္ခု အရဟံ ကတာဝီ,
ခီဏာသဝေါ အန္တိမဒေဟဓာရီ;
အဟံ ဝဒါမီတိပိ သော ဝဒေယျ,
မမံ ဝဒန္တီတိပိ သော ဝဒေယျာ’’တိ။

‘‘ယော ဟောတိ ဘိက္ခု အရဟံ ကတာဝီ,
ခီဏာသဝေါ အန္တိမဒေဟဓာရီ;
အဟံ ဝဒါမီတိပိ သော ဝဒေယျ,
မမံ ဝဒန္တီတိပိ သော ဝဒေယျ;
လောကေ သမညံ ကုသလော ဝိဒိတွာ,
ဝေါဟာရမတ္တေန သော [သ (?)] ဝေါဟရေယျာ’’တိ။

‘‘ယော ဟောတိ ဘိက္ခု အရဟံ ကတာဝီ,
ခီဏာသဝေါ အန္တိမဒေဟဓာရီ;
မာနံ နု ခေါ သော ဥပဂမ္မ ဘိက္ခု,
အဟံ ဝဒါမီတိပိ သော ဝဒေယျ;
မမံ ဝဒန္တီတိပိ သော ဝဒေယျာ’’တိ။

‘‘ပဟီနမာနဿ န သန္တိ ဂန္ထာ,
ဝိဓူပိတာ မာနဂန္ထဿ သဗ္ဗေ;
သ ဝီတိဝတ္တော ယမတံ [မညတံ (သီ။), ယမကံ (?)] သုမေဓော,
အဟံ ဝဒါမီတိပိ သော ဝဒေယျ။

‘‘မမံ ဝဒန္တီတိပိ သော ဝဒေယျ;
လောကေ သမညံ ကုသလော ဝိဒိတွာ;
ဝေါဟာရမတ္တေန သော ဝေါဟရေယျာ’’တိ။

၆။ ပဇ္ဇောတသုတ္တံ

၂၆။

‘‘ကတိ လောကသ္မိံ ပဇ္ဇောတာ, ယေဟိ လောကော ပကာသတိ [ပဘာသတိ (က။ သီ။)];
ဘဂဝန္တံ [ဘဝန္တံ (က။)] ပုဋ္ဌုမာဂမ္မ, ကထံ ဇာနေမု တံ
မယ’’န္တိ။

‘‘𑄛𑄧𑄐𑄳𑄐 𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄛𑄧𑄎𑄳𑄎𑄮𑄖𑄮, 𑄥𑄧𑄖𑄨 𑄣𑄮𑄇𑄧𑄥𑄳𑄟𑄨 𑄎𑄉𑄧𑄢𑄮;
𑄉𑄤𑄮 𑄇𑄧𑄟𑄳𑄟𑄬 𑄥𑄧𑄎𑄩𑄤𑄚𑄧𑄁, 𑄥𑄩𑄖𑄧𑄥𑄳𑄥 𑄄𑄢𑄨𑄡𑄛𑄧𑄗𑄮𑅁

‘‘𑄤𑄪𑄑𑄳𑄒𑄨 𑄃𑄧𑄣𑄧𑄥𑄧𑄁 𑄃𑄧𑄚𑄧𑄣𑄧𑄥𑄧𑄐𑄳𑄌, 𑄟𑄖 𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄧𑄁𑄤 𑄛𑄮𑄥𑄧𑄖𑄨;
𑄤𑄪𑄑𑄳𑄒𑄨𑄁 𑄞𑄫𑄖 𑄅𑄛𑄧𑄎𑄩𑄤𑄧𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄡𑄬 𑄛𑄕 𑄛𑄧𑄗𑄧𑄤𑄨𑄥𑄳𑄥𑄨𑄖’’𑄖𑄨𑅁

𑄽𑅁 𑄥𑄧𑄢𑄧𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄧𑄁

𑄸𑄽𑅁

‘‘𑄇𑄪𑄖𑄮 𑄥𑄧𑄢 𑄚𑄨𑄤𑄧𑄖𑄳𑄖𑄧𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄇𑄧𑄖𑄳𑄗 𑄤𑄧𑄑𑄳𑄑𑄧𑄁 𑄚𑄧 𑄤𑄧𑄖𑄳𑄖𑄧𑄖𑄨;
𑄇𑄧𑄖𑄳𑄗 𑄚𑄟𑄧𑄐𑄳𑄌 𑄢𑄫𑄛𑄧𑄐𑄳𑄌, 𑄃𑄧𑄥𑄬𑄥𑄧𑄁 𑄅𑄛𑄧𑄢𑄪𑄎𑄳𑄏𑄧𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄡𑄧𑄖𑄳𑄗 𑄃𑄛𑄮 𑄌𑄧 𑄛𑄧𑄗𑄧𑄤𑄩, 𑄖𑄬𑄎𑄮 𑄤𑄡𑄮 𑄚𑄧 𑄉𑄙𑄧𑄖𑄨;
𑄃𑄧𑄖𑄮 𑄥𑄧𑄢 𑄚𑄨𑄤𑄧𑄖𑄳𑄖𑄧𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄆𑄖𑄳𑄗 𑄤𑄧𑄑𑄳𑄑𑄧𑄁 𑄚𑄧 𑄤𑄧𑄖𑄳𑄖𑄧𑄖𑄨;
𑄆𑄖𑄳𑄗 𑄚𑄟𑄧𑄐𑄳𑄌 𑄢𑄫𑄛𑄧𑄐𑄳𑄌, 𑄃𑄧𑄥𑄬𑄥𑄧𑄁 𑄅𑄛𑄧𑄢𑄪𑄎𑄳𑄏𑄧𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄟𑄧𑄦𑄧𑄘𑄳𑄙𑄧𑄚𑄧𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄧𑄁

𑄸𑄾𑅁

‘‘𑄟𑄧𑄦𑄧𑄘𑄳𑄙𑄧𑄚 𑄟𑄧𑄦𑄞𑄮𑄉, 𑄢𑄧𑄑𑄳𑄒𑄧𑄤𑄧𑄚𑄳𑄖𑄮𑄛𑄨 𑄈𑄧𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡;
𑄃𑄧𑄐𑄳𑄐𑄧𑄟𑄧𑄐𑄳𑄐𑄞𑄨𑄉𑄨𑄎𑄳𑄏𑄧𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄇𑄟𑄬𑄥𑄪 𑄃𑄧𑄚𑄧𑄣𑄧𑄋𑄳𑄇𑄧𑄖𑅁

‘‘𑄖𑄬𑄥𑄪 𑄅𑄥𑄳𑄥𑄪𑄇𑄳𑄇𑄧𑄎𑄖𑄬𑄥𑄪, 𑄞𑄧𑄤𑄧𑄥𑄮𑄖𑄚𑄪𑄥𑄢𑄨𑄥𑄪;
𑄇𑄬𑄙 𑄖𑄧𑄕𑄳𑄦𑄧𑄁 [𑄇𑄬𑄖𑄳𑄗 𑄖𑄧𑄕𑄳𑄦𑄧𑄁 (𑄥𑄳𑄡𑅁 𑄇𑄧𑄁𑅁), 𑄇𑄬𑄙 𑄖𑄧𑄕𑄳𑄦 (𑄇𑄧𑅁)] 𑄛𑄧𑄎𑄧𑄦𑄨𑄁𑄥𑄪
[𑄛𑄧𑄎𑄧𑄦𑄧𑄁𑄥𑄪 (𑄥𑄳𑄡𑅁 𑄇𑄧𑄁𑅁 𑄇𑄧𑅁)], 𑄇𑄬 𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄚𑄧𑄖𑄳𑄗𑄨 𑄅𑄥𑄳𑄥𑄪𑄇’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄦𑄨𑄖𑄳𑄤 𑄃𑄧𑄉𑄢𑄧𑄁 𑄛𑄧𑄝𑄳𑄝𑄧𑄎𑄨𑄖, 𑄦𑄨𑄖𑄳𑄤 𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄧𑄁 𑄛𑄧𑄥𑄪𑄁 𑄛𑄨𑄡𑄧𑄁;
𑄦𑄨𑄖𑄳𑄤 𑄢𑄉𑄧𑄐𑄳𑄌 𑄘𑄮𑄥𑄧𑄐𑄳𑄌, 𑄃𑄧𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄧𑄐𑄳𑄌 𑄤𑄨𑄢𑄎𑄨𑄡;
𑄈𑄩𑄕𑄥𑄧𑄤 𑄃𑄧𑄢𑄧𑄦𑄧𑄚𑄳𑄖𑄮, 𑄖𑄬 𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄚𑄧𑄖𑄳𑄗𑄨 𑄅𑄥𑄳𑄥𑄪𑄇’’𑄖𑄨𑅁

𑄿𑅁 𑄌𑄧𑄖𑄪𑄌𑄧𑄇𑄳𑄇𑄧𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄧𑄁

𑄸𑄿𑅁

‘‘𑄌𑄧𑄖𑄪𑄌𑄧𑄇𑄳𑄇𑄧𑄁 𑄚𑄧𑄤𑄧𑄘𑄳𑄤𑄢𑄧𑄁, 𑄛𑄪𑄕𑄳𑄕𑄧𑄁 𑄣𑄮𑄞𑄬𑄚 𑄥𑄧𑄁𑄡𑄪𑄖𑄧𑄁;

ပင်္ကဇာတံ မဟာဝီရ, ကထံ ယာတ္ရာ ဘဝိဿတီ''တိ။

''ဆေတွာ နဒ္ဓိံ ဝရတ္တဉ္စ, ဣစ္ဆာ လောဘဉ္စ ပါပကံ;
သမူလံ တဏှမဗ္ဗုယှ, ဧဝံ ယာတ္ရာ ဘဝိဿတီ''တိ။

၁၀။ ဧဏိဇင်္ဃသုတ္တံ

၃၀။

''ဧဏိဇင်္ဃံ ကိသံ ဝီရံ, အပ္ပါဟာရံ အလောလုပံ;
သီဟံ ဝေကစရံ နာဂံ, ကာမေသု အနပေက္ခိနံ;
ဥပသင်္ကမ္မ ပုစ္ဆာမ, ကထံ ဒုက္ခာ ပမုစ္စတီ''တိ။

''ပဉ္စ ကာမဂုဏာ လောကေ, မနောဆဋ္ဌာ ပဝေဒိတာ;
ဧတ္ထ ဆန္ဒံ ဝိရာဇေတွာ, ဧဝံ ဒုက္ခာ ပမုစ္စတီ''တိ။

သတ္တိဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

သတ္တိယာ ဖုသတိ စေဝ, ဇဋာ မနောနိဝါရဏာ;
အရဟန္တေန ပဇ္ဇောတော, သရာ မဟဒ္ဓနေန စ;
စတုစက္ကေန နဝမံ, ဧဏိဇင်္ဃေန တေ ဒသာတိ။

၄။ သတုလ္လပကာယိကဝဂ္ဂေါ

၁။ သဗ္ဘိသုတ္တံ

၃၁။ ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ သမ္ဗဟုလာ သတုလ္လပကာယိကာ ဒေဝတာယော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဧကာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ, သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ [ကုဗ္ဗေထ (က.)]
သန္ထဝံ;
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ, သေယျော ဟောတိ န ပါပိယော’’တိ။

အထာပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ, သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ;
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ, ပညာ လဗ္ဘတိ [ပညံ လဘတိ (သီ. ပီ.)]
နာညတော’’တိ။

အထာပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ, သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ;
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ, သောကမဇ္ဈေ န သောစတီ’’တိ။

အထာပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ, သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ;
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ, ဉာတိမဇ္ဈေ ဝိရောစတီ’’တိ။

အထာပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ, သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ;
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ, သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သုဂ္ဂတိ’’န္တိ။

အထာပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ, သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ;
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ, သတ္တာ တိဋ္ဌန္တိ သာတတ’’န္တိ။

အထာပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကဿ နု ခေါ, ဘဂဝါ, သုဘာသိတ’’န္တိ? ‘‘သဗ္ဗာသံ ဝေါ သုဘာသိတံ ပရိယာယေန, အပိ စ မမပိ သုဏာထ –

‘‘𑄥𑄝𑄳𑄞𑄨𑄢𑄬𑄤 𑄥𑄟𑅅𑄥𑄬𑄗, 𑄥𑄝𑄳𑄞𑄨 𑄇𑄪𑄝𑄳𑄝𑄬𑄗 𑄥𑄚𑄳𑄗𑄤𑄁;
𑄥𑄖𑄁 𑄥𑄘𑄳𑄙𑄟𑄳𑄟𑄟𑄐𑄳𑄐𑅅𑄠, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑅅 𑄛𑄟𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄄𑄘𑄟𑄤𑄮𑄌 𑄞𑄉𑄤𑅅𑅁 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄟𑄚𑅅 𑄖𑅅 𑄘𑄬𑄤𑄖𑅅𑄠𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑅅𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑄘𑄇𑄳𑄈𑄨𑄕𑄁 𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄤𑄚𑄳𑄖𑄢𑄙𑅅𑄠𑄨𑄁𑄥𑄫𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄟𑄌𑄳𑄍𑄢𑄨𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄹𑄸𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄠𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄬 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄬𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄦𑄪𑄣𑅅 𑄥𑄖𑄪𑄣𑄳𑄣𑄛𑄇𑅅𑄠𑄨𑄇𑅅 𑄘𑄬𑄤𑄖𑅅𑄠𑄮 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑅅𑄠 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨𑄠𑅅 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑄤𑄕𑄳𑄕𑅅 𑄇𑄬𑄤𑄣𑄇𑄛𑄳𑄛𑄁 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄁 𑄃𑄮𑄞𑅅𑄥𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄁𑄥𑄪; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑅅𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄒𑄨𑄖𑅅 𑄈𑄮 𑄆𑄇𑅅 𑄘𑄬𑄤𑄖𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄟𑄌𑄳𑄍𑄬𑄢𑅅 𑄌 𑄛𑄟𑅅𑄘𑅅 𑄌, 𑄆𑄤𑄁 𑄘𑅅𑄚𑄁 𑄚 𑄘𑄩𑄠𑄖𑄨 [𑄘𑄩𑄠𑄳𑄠𑄖𑄨 (𑄇𑅁)];
𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄃𑅅𑄇𑄋𑄳𑄈𑄟𑅅𑄚𑄬𑄚, 𑄘𑄬𑄠𑄳𑄠𑄁 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄎𑅅𑄚𑄖𑅅’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄛𑄢𑅅 𑄘𑄬𑄤𑄖𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄠𑄥𑄳𑄥𑄬𑄤 𑄞𑄩𑄖𑄮 𑄚 𑄘𑄘𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄌𑄳𑄍𑄢𑄩, 𑄖𑄘𑄬𑄤𑅅𑄘𑄘𑄖𑄮 𑄞𑄠𑄁;
𑄎𑄨𑄊𑄌𑄳𑄍𑅅 𑄌 𑄛𑄨𑄛𑅅𑄥𑅅 𑄌, 𑄠𑄥𑄳𑄥 𑄞𑅅𑄠𑄖𑄨 𑄟𑄌𑄳𑄍𑄢𑄩;
𑄖𑄟𑄬𑄤 𑄝𑅅𑄣𑄁 𑄜𑄪𑄥𑄖𑄨, 𑄃𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄛𑄢𑄟𑄳𑄦𑄨 𑄌𑅁

‘‘𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄤𑄨𑄚𑄬𑄠𑄳𑄠 𑄟𑄌𑄳𑄍𑄬𑄢𑄁, 𑄘𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄘𑅅𑄚𑄁 𑄟𑄣𑅅𑄞𑄨𑄞𑄫;
𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄢𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁, 𑄛𑄖𑄨𑄑𑄳𑄒𑅅 𑄦𑄮𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄛𑅅𑄕𑄨𑄚’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄛𑄢𑅅 𑄘𑄬𑄤𑄖𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄖𑄬 𑄟𑄖𑄬𑄥𑄪 𑄚 𑄟𑄩𑄠𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄛𑄚𑄳𑄗𑅅𑄚𑄁𑄤 𑄥𑄦𑄝𑄳𑄝𑄎𑄁;
𑄃𑄛𑄳𑄛𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄠𑄬 𑄛𑄤𑄬𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄆𑄥 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄥𑄚𑄚𑄳𑄖𑄚𑄮𑅁

‘‘𑄃𑄛𑄳𑄛𑄥𑄳𑄟𑄬𑄇𑄬 𑄛𑄤𑄬𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄝𑄦𑄪𑄚𑄬𑄇𑄬 𑄚 𑄘𑄨𑄌𑄳𑄍𑄢𑄬;
𑄃𑄛𑄳𑄛𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄘𑄇𑄳𑄈𑄨𑄕𑅅 𑄘𑄨𑄚𑄳𑄚𑅅, 𑄥𑄦𑄥𑄳𑄥𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄁 𑄟𑄨𑄖𑅅’’𑄖𑄨𑅁

ဘထ ဖွ ဘပဏ ဝေဓတ ဘဂဓတွ သဏတိကေ ဘိဖ ဂထယွ ဘဘံသိ –

‘‘ဍဝဝဝ ဝဝဖဏဏ, ဍကကဏ ကဖဖ ကဗဗတ;
ဘသဏတွ ဏဏကဗဗဏတိ, သတ ဂဖဖွ ဍဏဏယွ [ဍဏဏဏယွ (သီ၊)]၊

‘‘တသဖ သတဦဗ ဘသတ [ဘသတဦဗ (သီ၊ သျ၊ ဂ၊)], ဏဏ ဖွတိ
ဘိတွ ဂတိ;
ဘသဏတွ ဏိဏယ ယဏတိ, သဏတွ သဂဂပဏယဏ’’တိ၊

ဘထ ဖွ ဘပဏ ဝေဓတ ဘဂဓတွ သဏတိကေ ဘောတာဓွဗ – ‘‘ကသသ ဏ ဖွ,
ဘဂဓ, သဘံသိတ’’ဏတိ?

‘‘သဗဗသ ဓွ သဘံသိတ ပဏိယယေဏ; ဘပိ ဗ ဖဖပိ သဏထ –

‘‘ဂဖဖ ဗဏေ ယွပိ သဖဦဏဂ ဗဏေ,
ဝိဏဦဗ ပွသ ဝဝဖပပကသဖ;
သတ သဂသသဏ သဂသသယဂဏ,
ကလဖပိ ဏဂဃဏတိ တထဓိဂသသ တေ’’တိ၊

ဘထ ဖွ ဘပဏ ဝေဓတ ဘဂဓဏတ ဂထယ ဘဏ္ဍသဘံသိ –

‘‘ကေဏေသ ယဦဇွ ဓိပုလွ ဖဂဂဂတွ,
သဖေဏ ဝိဏဏသသ ဏ ဘဂဃဖေတိ;
ကထ [ဘိဝ ပဝ ကတထဗိ သီဂဏပွတထကေ ဏတထိ] သတ သဂသသဏ
သဂသသယဂဏ,
ကလဖပိ ဏဂဃဏတိ တထဓိဂသသ တေ’’တိ၊

‘‘ဝဏတိ ဂေကေ ဓိသဖေ ဏိဓိဏဏ,
ဆေတွ ဓဂိတွ ဘထ သွဗယိတွ;
သ ဝကဏိဏ ဘသသုဖဏ သဘဏ္ဍ,
သဖေဏ ဝိဏဏသသ ဏ ဘဂဃဖေတိ၊

‘‘ဘောဓ သတ သဂသသဏ သဂသသယဂဏ;
ကလဖပိ ဏဂဃဏတိ တထဓိဂသသ တေ’’တိ၊

၃။ သာဓုသုတ္တံ

၃၃။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခေါ သမ္ဗဟုလာ သတုလ္လပကာယိကာ ဒေဝတာယော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဧကာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ –

''သာဓု ခေါ, မာရိသ, ဒါနံ;
မစ္ဆေရာ စ ပမာဒါ စ, ဧဝံ ဒါနံ န ဒီယတိ;
ပုညံ အာကင်္ခမာနေန, ဒေယျံ ဟောတိ ဝိဇာနတာ''တိ။

အထ ခေါ အပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ –

''သာဓု ခေါ, မာရိသ, ဒါနံ;
အပိ စ အပ္ပကသ္မိမ္ပိ သာဓု ဒါနံ''။

''အပ္ပကသ္မေကေ ပဝေစ္ဆန္တိ, ဗဟုနေကေ န ဒိစ္ဆရေ;
အပ္ပကသ္မာ ဒက္ခိဏာ ဒိန္နာ, သဟဿေန သမံ မိတာ''တိ။

အထ ခေါ အပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ –

''သာဓု ခေါ, မာရိသ, ဒါနံ; အပ္ပကသ္မိမ္ပိ သာဓု ဒါနံ;
အပိ စ သဒ္ဓါယပိ သာဓု ဒါနံ''။

''ဒါနဉ္စ ယုဒ္ဓဉ္စ သမာနမာဟု,
အပ္ပာပိ သန္တာ ဗဟုကေ ဇိနန္တိ;
အပ္ပမ္ပိ စေ သဒ္ဒဟာနော ဒဒါတိ,
တေနေဝ သော ဟောတိ သုခီ ပရတ္ထာ''တိ။

အထ ခေါ အပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ –

''သာဓု ခေါ, မာရိသ, ဒါနံ; အပ္ပကသ္မိမ္ပိ သာဓု ဒါနံ;
သဒ္ဓါယပိ သာဓု ဒါနံ; အပိ စ ဓမ္မလဒ္ဓဿပိ သာဓု ဒါနံ''။

''ယွ ဂဏ်ဖလာဂသ်သ ဘာတိ ဘဏ်,
ဘုဏ္ဍဏ္ဍမော့ကိယ်ဂိဂတသ်သ ဒဏ်တု;
ဘတိက်ဂဏ်ဖ သွ မေတဂ္ဂဏ် ယဖသ်သ,
ဘိပိပ်ဏ် ဏ္ဍဏ်ဏ် ဘုပေတိ ဖလ်ဗွ''တိ၊

ဘထ ဖွဲ့ ဘပဏ် ဝေဗတ် ဘဂမတ္တ သဏ်တိဂေ ဘိဖ် ဘုဘ်ဏ ဘုဘ်ဏေသိ –

''သ်ဂု ဖွဲ့, ဖ်ကိသ, ဘ်ဏ; ဘပ်ပဂသ်ဖိဖ်ပိ သ်ဂု ဘ်ဏ;
သဘ်ဂဲယပိ သ်ဂု ဘ်ဏ; ဂဏ်ဖလာဂသ်သ်ပိ သ်ဂု ဘ်ဏ;
ဘပိ ဝ မိဗေယျ ဘ်ဏဖ်ပိ သ်ဂု ဘ်ဏ''၊

''မိဗေယျ ဘ်ဏ သုဂတပ်ပသတ်ထ,
ယေ ဘက်ဂိဖေယျ ဘိဂ ဇီဗလ္လဂေ;
ဘေတေသု ဘိဏ်ဏ် ဖဂပ်ပဖလ်ဏ်,
ဗိဇ်ဏ် မုတ်တ်ဏ် ယထ သုဂေတ်တေ''တိ၊

ဘထ ဖွဲ့ ဘပဏ် ဝေဗတ် ဘဂမတ္တ သဏ်တိဂေ ဘိဖ် ဘုဘ်ဏ ဘုဘ်ဏေသိ –

''သ်ဂု ဖွဲ့, ဖ်ကိသ, ဘ်ဏ; ဘပ်ပဂသ်ဖိဖ်ပိ သ်ဂု ဘ်ဏ;
သဘ်ဂဲယပိ သ်ဂု ဘ်ဏ; ဂဏ်ဖလာဂသ်သ်ပိ သ်ဂု ဘ်ဏ;
မိဗေယျ ဘ်ဏဖ်ပိ သ်ဂု ဘ်ဏ; ဘပိ ဝ ပ်ဖေသုပိ သ်ဂု သ်ယဖွဲ''၊

''ယွ ပ်ဖဘူတ်ဏ် [ပ်ဖဘူတေသု (သီ၊ ပီ၊)] ဘဂေဏ္ဍယ် ဝဏ်,
ပဏူပမ်ဘ် ဏ ဂဏ္ဍဏ်တိ ပ်ပ်;
ဘဂ်ဏ် ပသ်သဏ်တိ ဏ ဂိ တတ်ထ သူဏ်,
ဘယ် ဂိ သဏ်တ္တ ဏ ဂဏ္ဍဏ်တိ ပ်ပ''ဏ်တိ၊

ဘထ ဖွဲ့ ဘပဏ် ဝေဗတ် ဘဂမဏ်တ် ဘေတဘ္ဗဝ – ''ဂသ်သ ဏု ဖွဲ့, ဘဂမ်,
သုဘ်သိတ''ဏ်တိ?

''သပိပ်သ် မွ သုဘ်သိတ် ပဏိယ်ယေဏ, ဘပိ ဝ ဖဖပိ သုဏ်ထ –

''သဘ်ဂ ဂိ ဘ်ဏ ဗဂုဂ ပသတ်ထ,
ဘ်ဏ ဝ ဖွဲ့ ဂဏ်ဖပ်ဗ သေယျ;

ပုဗ္ဗေ စ ဟိ ပုဗ္ဗတရေ စ သန္တော,
နိဗ္ဗာနမေဝဇ္ဈဂမုံ သပဉ္ဉာ’’တိ။

၄။ နသန္တိသုတ္တံ

၃၄။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ သမ္ဗဟုလာ သတုလ္လပကာယိကာ ဒေဝတာယော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဧကာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘န သန္တိ ကာမာ မနုဇေသု နိစ္စာ,
သန္တီဓ ကမနီယာနိ ယေသု [ကာမေသု (က။)] ဗဒ္ဓော;
ယေသု ပမတ္တော အပုနာဂမနံ,
အနာဂန္တာ ပုရိသော မစ္စုဓေယျာ’’တိ။

‘‘ဆန္ဒဇံ အဃံ ဆန္ဒဇံ ဒုက္ခံ;
ဆန္ဒဝိနယာ အဃဝိနယော;
အဃဝိနယာ ဒုက္ခဝိနယော’’တိ။

‘‘န တေ ကာမာ ယာနိ စိတြာနိ လောကေ,
သင်္ကပ္ပရာဂေါ ပုရိသဿ ကာမော;
တိဋ္ဌန္တိ စိတြာနိ တထေဝ လောကေ,
အထေတ္ထ ဓီရာ ဝိနယန္တိ ဆန္ဒံ။

‘‘ကောဓံ ဇဟေ ဝိပ္ပဇဟေယျ မာနံ,
သံယောဇနံ သဗ္ဗမတိက္ကမေယျ;
တံ နာမရူပသ္မိမသဇ္ဇမာနံ,
အကိဉ္စနံ နာနုပတန္တိ ဒုက္ခာ။

‘‘ပဟာသိ သင်္ခံ န ဝိမာနမဇ္ဈဂါ [န စ မာနမဇ္ဈဂါ (က။ သီ။), န ဝိမာနမာဂါ (သျာ။ ကံ။)],
အစ္ဆေစ္ဆိ တဏှံ ဣဓ နာမရူပေ;

တံ သိဏ်ဏဂဏ်ထံ ဘဏ်ယံ ဏိတ်သံ,
ပတိယောသဖ်ဏ် ဏ်ဒ္ဓသဂဖုံ;
ဝေမ် ဖဏုသ်သ် ဘိဂ မ် ဂုတ် မ်,
သဂ်ဂေသု မ် သပ်ဗဏ်မေသဏေသူ''တိ၊

''တံ ဗေ ဂိ ဏ်ဘ်ဘက်ဂုံ တထ်မိဖုတ်တံ (ဘိဗ်ဗ်ယသ်ဖ် ဖွဃတ်ဒ္ဓ),
ဝေမ် ဖဏုသ်သ် ဘိဂ မ် ဂုတ် မ်;
ဏတုတ်တဖ် ဘတ်ထဗတ် ဏတ်ဏ်,
ယေ တံ ဏဖသ်သဏ်တိ ပသံသိယ် တေ''တိ၊

''ပသံသိယ် တေပိ ဘဗဏ်တိ ဘိက်ဂူ (ဖွဃတ်ဒ္ဓတိ ဘဂမ်),
ယေ တံ ဏဖသ်သဏ်တိ တထ်မိဖုတ်တံ;
ဘဗ်ဗ်ယ ဂဖ်ဖ် မိဗိက်ဗ်ဗ် ပဂ်ယ,
သစ်ဂ်တိဂ် တေပိ ဘဗဏ်တိ ဘိက်ဂူ''တိ၊

၈၊ ဘုဒ္ဓ်ဏသဗ်ဗိသုတ်တံ

၇၈၊ ဝေက် သဖယ် ဘဂမ် သ်ဗတ်ထိယ် မိဂတ်တိ ဇေတဗဏေ ဘဏ်ထပိဏ်ဒိကသ်သ ဘ်တ်ဖေ၊ ဘထ ဂွ် သဖ်ဗဂုလ် ဘုဒ္ဓ်ဏသဗ်ဗိက် ဝေမတ်ယွ ဘဘိက်ကဏ်တ်ယ ဇတ်တိယ် ဘဘိက်ကဏ်တဗဏ်ဏ် ကေဗလကပ်ပံ ဇေတဗဏ် ဘွ်ဘ်သေတွ် ယေဏ ဘဂမ် တေဏုပသစ်ကဖိသု; ဘုပသစ်ကဖိတွ် မေဂ်သံ ဘဌ်ဌ်သု၊ မေဂ်သံ ဌိတ် ဂွ် ဝေက် ဝေမတ် ဘဂမတွ် သဏ်တိကေ ဘိဖ် ဂ်ထံ ဘဘ်သိ –

''ဘဗ်ဗထ် သဏ်တဖတ်တ်ဏ်, ဘဗ်ဗထ် ယွ ပမေဝယေ;
ဏိကဗ်ဗ ကိတမသ်သေမ, ဘုတ်တံ ထေယျေဏ တသ်သ တံ၊

''ယဗ်ဂိ ကယိတ် တဗ်ဂိ မဝေ, ယံ ဏ ကယိတ် ဏ တံ မဝေ;
ဘကတွ်ဏ်တံ ဘ်သဖ်ဏ်ဏ်, ပတိဒ္ဓဏဏ်တိ ပဏ်ဒိတ်''တိ၊

''ဏ ယိဝ် ဘ်သိတဖတ်တေဏ, ဝေကဏ်တသမဏေဏ မ်;
ဘဏုက်ကဖိတမေ သက်က်, ယံယ် ပဋ်ပဝ် ဝဏ်ဂ်;
ယံယ ဂီတ် ပဖုဗ်ဗဏ်တိ, သ်ယိဏွ် ဖ်တဗဏ်ဂဏ်၊

''ဏ မေ ဂီတ် ပကုပ်ပဏ်တိ, မိဒိတွ် လွကပတိယံယ်;

ဘဆ်ဆ်ယ ဏ်ပ်ဗုတ် ဎီဏ်, တိဏ်ဏ် လွဂေ မိသတ်တိဂ’’ဏ်တိ၊

ဘထ ဖွ တ ဝေမတ်ယွ ပထမိယ် ပတိဏ္ဍဇဂိတွ် ဘဂမတွ် ပ်ဝေသု သိဏသ်
ဏ်ပတိတွ် ဘဂမဏ်တ် ဘေတာမွဲပုံ – ‘‘ဘဗ်ဗယွ် ဏွ်, ဘဏ်တေ, ဘဗ်ဗဂဖ် ယထ်ပ်လ်
ယထ်ဖူဏ်ဂ် ယထ်ဘဂုသလ် [ယထ်ပ်လ် ယထ်ဖူဏ်ဂ် ယထ်ဘဂုသလ် (သပ်ဗတ်ထ)], ယ်
ဖယ် ဘဂမဏ်တ် ဘ်သ်ဝေတပ်ပ် ဘဖဆ်ဆိဖ်ဂ်၊ တ်သ် ဏွ်, ဘဏ်တေ, ဘဂမ် ဘဗ်ဗယ်
ဘဗ်ဗယတွ် ပဏ္ဍိဂ်ဂဏ်ဂ်တု ဘ်ယတိ သ်မဏ်ယ်’’တိ၊ ဘထ ဖွ ဘဂမ် သိတ် ပ်တွ်ဂ်သိ၊
ဘထ ဖွ တ ဝေမတ်ယွ ဘိယွ်သွ်ဖတ်တ်ယ ဘုတ္တိသ်ယဏ်တိယွ် မေဂ်သ် ဘပ်ဘုဂ်ဂဆ်ဆုံ၊
ဘေဂ် ဝေမတ် ဘဂမတွ် သဏ်တိဂေ ဘိဖ် ဂ်ထ် ဘဘ်သိ –

‘‘ဘဗ်ဗယ် ဝေသယဏ်တိဏ်, ယွ် ဗေ ဏ ပဏ္ဍဂဏ်ဂတိ;
ဂွ်ပဏ်တတွ် ဝွ်သဂတု, သ မေဂ် ပဏ္ဍဖုဆ်ဗတိ’’တိ၊

‘‘ဘဗ်ဗယွ် ဗေ ဏ မိတ္တဓေထ, ဏွ်ဗိဒ်ပဂတ် [ဏွ်ဗိဂ ဘပဂတ် (သ်၊ ဂ်၊),
ဏွ်ဗိဒ်ပဂတ် (?)] သိယ်;
မေဂ်ဏ် ဏ ဗ သဖ်ဖေယ့်, ဂေဏိဂ [မေဂ်ဏ် ဗ သဖ်ဖေယ့်, တေဏိဂ
(သီ၊)] ဂုသလွ် သိယ်’’တိ၊

‘‘ဂသ်သဗ်ဗယ် ဏ မိတ္တဓဏ်တိ, ဂသ်သ ဏတ်ထိ ဘပ်ဂတ်;
ဂွ် ဏ သဖ်ဖွ်ဂဖ်ပ်ဝိ, ဂွ် ဗ ဎီတွ် [ဂွ်ဂ ဎီတွ် (သ်၊ ဂ်၊)] သဝ် သတွ်’’တိ၊

‘‘တထ်ဂတသ်သ ဗုဝ်ဂသ်သ, သပ်ဗဘူတ်ဏုဂဖ်ပိဏွ်;
တသ်သဗ်ဗယ် ဏ မိတ္တဓဏ်တိ, တသ်သ ဏတ်ထိ ဘပ်ဂတ်;
သွ် ဏ သဖ်ဖွ်ဂဖ်ပ်ဝိ, သွ်မ [သွ်ဂ (သ်၊ ဂ်၊)] ဎီတွ် သဝ် သတွ်’’တိ၊

‘‘ဘဗ်ဗယ် ဝေသယဏ်တိဏ်, ယွ် ဗေ ဏ ပဏ္ဍဂဏ်ဂတိ;
ဂွ်ပဏ်တတွ် ဝွ်သဂတု, သ မေဂ် ပဏ္ဍဖုဆ်ဗတိ;
တံ မေဂ် ဏ်ဘိဏဏ်ဝ်ဖိ, ပဏ္ဍိဂ်ဂဏ်ဂ်ဖိ မွဗ်ဗယ’’ဏ်တိ၊

၁၊ သဝ်ဂ်သုတ်တ်

၇၁၊ ဘေဂ် သဖယ် ဘဂမ် သ်မတ်ထိယ် မိဂဏတိ ဓေတမဏေ
ဘဏ်ထပိဏ်ဍိဂသ်သ ဘ်ဏ်ဖေ၊ ဘထ ဖွ သဖ်ဗဂုလ် သတုလ်လပဂ်ယိဂ် ဝေမတ်ယွ်
ဘဘိဂ်ဂဏ်တ်ယ ဏတ်တိယ် ဘဘိဂ်ဂဏ်တမဏ်ဏ် ဂေမလဂပ်ပ် ဓေတမဏ် ဘွ်ဘ်သေတွ်

ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခော ဧကာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

“သဒ္ဓါ ဒုတိယာ ပုရိသဿ ဟောတိ,
နော စေ အဿဒ္ဓိယံ အဝတိဋ္ဌတိ;
ယသော စ ကိတ္တီ စ တတွဿ ဟောတိ,
သဂ္ဂဉ္စ သော ဂစ္ဆတိ သရီရံ ဝိဟာယာ”တိ။

အထ ခေါ အပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –

“ကောဓံ ဇဟေ ဝိပ္ပဇဟေယျ မာနံ,
သံယောဇနံ သဗ္ဗမတိက္ကမေယျ;
တံ နာမရူပသ္မိမသဇ္ဇမာနံ,
အကိဉ္စနံ နာနုပတန္တိ သင်္ဂါ”တိ။

“ပမာဒမနုယုဉ္ဇန္တိ, ဗာလာ ဒုမ္မေဓိနော ဇနာ;
အပ္ပမာဒဉ္စ မေဓာဝီ, ဓနံ သေဋ္ဌံဝ ရက္ခတိ။

“မာ ပမာဒမနုယုဉ္ဇေထ, မာ ကာမရတိသန္ထဝံ;
အပ္ပမတ္တော ဟိ ဈာယန္တော, ပပ္ပောတိ ပရမံ သုခ”န္တိ။

၇။ သမယသုတ္တံ

၃၇။ ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ မဟာဝနေ မဟတာ ဘိက္ခုသင်္ဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဗ္ဗေဟေဝ အရဟန္တေဟိ; ဒသဟိ စ လောကဓာတူဟိ ဒေဝတာ ယေဘုယျေန သန္နိပတိတာ ဟောန္တိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဘိက္ခုသင်္ဃဉ္စ။ အထ ခေါ စတုန္နံ သုဒ္ဓါဝါသကာယိကာနံ ဒေဝတာနံ ဧတဒဟောသိ – “အယံ ခေါ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ မဟာဝနေ မဟတာ ဘိက္ခုသင်္ဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဗ္ဗေဟေဝ အရဟန္တေဟိ; ဒသဟိ စ လောကဓာတူဟိ ဒေဝတာ ယေဘုယျေန သန္နိပတိတာ ဟောန္တိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဘိက္ခုသင်္ဃဉ္စ။ ယံနူန မယမ္ပိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမေယျာမ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပစ္စေကံ ဂါထံ [ပစ္စေကဂါထံ (သီ။ သျာ။ ကံ။ ပီ။)] ဘာသေယျာမာ”တိ။

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄖𑄧 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄧 – 𑄥𑄬𑄠𑄳𑄠𑄗𑄧𑄛𑄨 𑄚𑄧𑄟 𑄝𑄣𑄤𑄧 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄮 𑄥𑄟𑄨𑄐𑄳𑄎𑄨𑄖𑄁 𑄤𑄧 𑄝𑄧𑄦𑄁 𑄛𑄥𑄧𑄢𑄬𑄠𑄳𑄠 𑄛𑄥𑄧𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄤𑄧 𑄝𑄧𑄦𑄁 𑄥𑄟𑄨𑄐𑄳𑄎𑄬𑄠𑄳𑄠𑅁 𑄆𑄤𑄟𑄬𑄤𑄁 – 𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑄧𑄤𑄧𑄥𑄬𑄥𑄪 𑄘𑄬𑄤𑄬𑄥𑄪 𑄃𑄚𑄳𑄖𑄢𑄦𑄨𑄖𑄧 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄛𑄪𑄢𑄖𑄮 𑄛𑄧𑄖𑄪𑄢𑄦𑄬𑄥𑄪𑄁𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄖𑄧 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄧 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑄧𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑄧 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄒𑄨𑄖𑄧 𑄈𑄮 𑄆𑄇𑄧 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄧 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑄧𑄗𑄁 𑄃𑄞𑄧𑄥𑄨 –

> ‘‘𑄟𑄦𑄧𑄥𑄟𑄠𑄮 𑄛𑄤𑄚𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁, 𑄘𑄬𑄤𑄇𑄧𑄠𑄧 𑄥𑄟𑄧𑄉𑄖𑄧;
> 𑄃𑄧𑄉𑄖𑄟𑄳𑄦 𑄄𑄟𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄥𑄟𑄠𑄁, 𑄘𑄇𑄳𑄈𑄨𑄖𑄧𑄠𑄬 𑄃𑄛𑄢𑄧𑄎𑄨𑄖𑄥𑄋𑄳𑄊’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄛𑄢𑄧 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄧 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑄧𑄗𑄁 𑄃𑄞𑄧𑄥𑄨 –

> ‘‘𑄖𑄖𑄳𑄢 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄮 𑄥𑄟𑄧𑄘𑄦𑄁𑄥𑄪, 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄟𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮 𑄅𑄎𑄪𑄇𑄁 𑄃𑄇𑄁𑄥𑄪
> [𑄅𑄎𑄪𑄇𑄟𑄇𑄁𑄥𑄪 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄠𑄧𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)];
> 𑄥𑄧𑄢𑄗𑄩𑄤 𑄚𑄬𑄖𑄳𑄖𑄧𑄚𑄨 𑄉𑄦𑄬𑄖𑄳𑄤𑄧, 𑄄𑄚𑄳𑄘𑄳𑄢𑄨𑄠𑄧𑄚𑄨 𑄢𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑄧’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄛𑄢𑄧 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄧 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑄧𑄗𑄁 𑄃𑄞𑄧𑄥𑄨 –

> ‘‘𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑄧 𑄈𑄩𑄣𑄁 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑄧 𑄛𑄣𑄨𑄊𑄁, 𑄄𑄚𑄳𑄘𑄈𑄩𑄣𑄁 𑄃𑄮𑄦𑄌𑄳𑄌 𑄟𑄚𑄬𑄎𑄧;
> 𑄖𑄬 𑄌𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑄧 𑄤𑄨𑄟𑄣𑄧, 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄟𑄖𑄧 𑄥𑄪𑄘𑄚𑄳𑄖𑄧 𑄥𑄪𑄥𑄪𑄚𑄧𑄉𑄧’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄛𑄢𑄧 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄧 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑄧𑄗𑄁 𑄃𑄞𑄧𑄥𑄨 –

> ‘‘𑄠𑄬 𑄇𑄬𑄌𑄨 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄁 𑄥𑄢𑄕𑄁 𑄉𑄖𑄧𑄥𑄬, 𑄚 𑄖𑄬 𑄉𑄟𑄨𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄛𑄧𑄠𑄞𑄫𑄟𑄨𑄁;
> 𑄛𑄦𑄧𑄠 𑄟𑄧𑄚𑄪𑄥𑄁 𑄘𑄬𑄦𑄁, 𑄘𑄬𑄤𑄇𑄧𑄠𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄛𑄫𑄢𑄬𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄥𑄇𑄣𑄨𑄇𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄹𑄾𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 – 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄢𑄧𑄎𑄉𑄦𑄬 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄟𑄘𑄳𑄘𑄇𑄪𑄌𑄳𑄍𑄨𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄟𑄨𑄉𑄘𑄧𑄠𑄬𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄛𑄧𑄘𑄮 𑄥𑄇𑄣𑄨𑄇𑄧𑄠 [𑄥𑄇𑄳𑄇𑄣𑄨𑄇𑄧𑄠 (𑄇𑅁)] 𑄈𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄞𑄪𑄥𑄧 𑄥𑄪𑄘𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄤𑄬𑄘𑄚𑄧 𑄤𑄖𑄳𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄥𑄧𑄢𑄩𑄢𑄨𑄇𑄧 𑄤𑄬𑄘𑄚𑄧 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄧 𑄖𑄨𑄝𑄳𑄝𑄧 [𑄖𑄨𑄛𑄳𑄛𑄧 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄠𑄧𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄈𑄢𑄧 𑄇𑄑𑄪𑄇𑄧 𑄃𑄥𑄧𑄖𑄧 𑄃𑄟𑄚𑄧𑄛𑄧; 𑄖𑄧 𑄥𑄪𑄘𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄥𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄎𑄧𑄚𑄮 𑄃𑄙𑄨𑄤𑄧𑄥𑄬𑄖𑄨 𑄃𑄤𑄨𑄦𑄐𑄳𑄐𑄟𑄧𑄚𑄮𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄌𑄖𑄪𑄉𑄳𑄉𑄪𑄕𑄁 𑄥𑄋𑄳𑄊𑄧𑄑𑄨𑄁 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄛𑄬𑄖𑄳𑄤𑄧 𑄘𑄇𑄳𑄈𑄨𑄕𑄬𑄚 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄬𑄚 𑄥𑄩𑄦𑄥𑄬𑄠𑄳𑄠𑄁 𑄇𑄛𑄳𑄛𑄬𑄥𑄨 𑄛𑄧𑄘𑄬 𑄛𑄧𑄘𑄁 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄧𑄙𑄧𑄠 𑄥𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄎𑄧𑄚𑄮𑅁

ဘာထ ဖွ သတာတသတာ သတုလုလပက်ယိက် ဝေမတာယွ ဘာဒိက်ကဏ်တာယ ဇတာတိယ် ဘာဒိက်ကဏ်တမဇာဇာ ကေမလကပ်ပ် ဖဝါ်ကုပ်ဘိ ဘွဘ်သေတွ ယေဏ ဒဂမ် တေဏုပသစ်ကဖိသု; ဘုပသစ်ကဖိတွ ဒဂမဏ်တံ ဘာဒိမ်ဝေတွ ဘောကဖဏ်တံ ဘာဇ်ဇ်သု၊ ဘောကဖဏ်တံ ဇိတာ ဖွ ဘောက် ဝေမတာ ဒဂမတွ သဏ်တိကေ ဘိဖံ ဘုဘ်ဏ ဘုဘ်ဏေသိ – ''ဏ်ဂွ မတ, ဘွ, သဖဏ္ဍ ဂွတဖွ; ဏ်ဂမတာ ဎ သဖုပ်ပဏ်ဏ် သ်ဇိဇိက် မေဘဏ် ၃ကဂ် တိပ်ပ် ဇဏ် ကဇ်က် ဘာသံတာ ဘာဖဏ်ပ် သတွ သဖပဏ္ဍ ဘာဒိမ်သေတိ ဘာမိဂဗ်ဇဖ်ဏွ''တိ၊

ဘာထ ဖွ ဘပဏ် ဝေမတာ ဒဂမတွ သဏ်တိကေ ဘိဖံ ဘုဘ်ဏ ဘုဘ်ဏေသိ – ''သီဂွ မတ, ဘွ, သဖဏ္ဍ ဂွတဖွ; သီဂမတာ ဎ သဖုပ်ပဏ်ဏ် သ်ဇိဇိက် မေဘဏ် ၃ကဂ် တိပ်ပ် ဇဏ် ကဇ်က် ဘာသံတာ ဘာဖဏ်ပ် သတွ သဖပဏ္ဍ ဘာဒိမ်သေတိ ဘာမိဂဗ်ဇဖ်ဏွ''တိ၊

ဘာထ ဖွ ဘပဏ် ဝေမတာ ဒဂမတွ သဏ်တိကေ ဘိဖံ ဘုဘ်ဏ ဘုဘ်ဏေသိ – ''ဘာဏ်ဏီယွ မတ, ဘွ, သဖဏ္ဍ ဂွတဖွ; ဘာဏ်ဏီယမတာ ဎ သဖုပ်ပဏ်ဏ် သ်ဇိဇိက် မေဘဏ် ၃ကဂ် တိပ်ပ် ဇဏ် ကဇ်က် ဘာသံတာ ဘာဖဏ်ပ် သတွ သဖပဏ္ဍ ဘာဒိမ်သေတိ ဘာမိဂဗ်ဇဖ်ဏွ''တိ၊

ဘာထ ဖွ ဘပဏ် ဝေမတာ ဒဂမတွ သဏ်တိကေ ဘိဖံ ဘုဘ်ဏ ဘုဘ်ဏေသိ – ''ဏ်သဘ မတ, ဘွ, သဖဏ္ဍ ဂွတဖွ; ဏ်သဘမတာ ဎ သဖုပ်ပဏ်ဏ် သ်ဇိဇိက် မေဘဏ် ၃ကဂ် တိပ်ပ် ဇဏ် ကဇ်က် ဘာသံတာ ဘာဖဏ်ပ် သတွ သဖပဏ္ဍ ဘာဒိမ်သေတိ ဘာမိဂဗ်ဇဖ်ဏွ''တိ၊

ဘာထ ဖွ ဘပဏ် ဝေမတာ ဒဂမတွ သဏ်တိကေ ဘိဖံ ဘုဘ်ဏ ဘုဘ်ဏေသိ – ''ဋွဇယဲဂွ မတ, ဘွ, သဖဏ္ဍ ဂွတဖွ; ဋွဇယဲဂမတာ ဎ သဖုပ်ပဏ်ဏ် သ်ဇိဇိက် မေဘဏ် ၃ကဂ် တိပ်ပ် ဇဏ် ကဇ်က် ဘာသံတာ ဘာဖဏ်ပ် သတွ သဖပဏ္ဍ ဘာဒိမ်သေတိ ဘာမိဂဗ်ဇဖ်ဏွ''တိ၊

ဘာထ ဖွ ဘပဏ် ဝေမတာ ဒဂမတွ သဏ်တိကေ ဘိဖံ ဘုဘ်ဏ ဘုဘ်ဏေသိ – ''ဘဏ်တွ မတ, ဘွ, သဖဏ္ဍ ဂွတဖွ; ဘဏ်တမတာ ဎ သဖုပ်ပဏ်ဏ် သ်ဇိဇိက် မေဘဏ် ၃ကဂ် တိပ်ပ် ဇဏ် ကဇ်က် ဘာသံတာ ဘာဖဏ်ပ် သတွ သဖပဏ္ဍ ဘာဒိမ်သေတိ ဘာမိဂဗ်ဇဖ်ဏွ''တိ၊

ဘာထ ဖွ ဘပဏ် ဝေမတာ ဒဂမတွ သဏ်တိကေ ဘိဖံ ဘုဘ်ဏ ဘုဘ်ဏေသိ – ''ပသဲသ သဖဒိ သုဘ်မိတ ဝိတာတဗ်ဎ သုမိဖုတာတ်, ဏ ဝဲဒိဏတံ ဏ ဝဲပဏတံ ဏ ဎ သသစ်ဂဇဏ်ဂဂယဲဂမ်ဇိတဂတံ [သသစ်ဂဇဏ်ဂဂယဲဂမ်ဇိတမတ (သီ၊ သျ၊ ဂ၊

ပီ။), သသင်္ခါရနိဂ္ဂယှဝါရိတဂတံ (က။)]။ ယော ဧဝရူပံ ပုရိသနာဂံ ပုရိသသီဟံ ပုရိသာဇာနီယံ ပုရိသနိသဘံ ပုရိသဓောရယှံ ပုရိသဒန္တံ အတိက္ကမိတဗ္ဗံ မညေယျ ကိမညတြ အဒဿနာ’’တိ။

‘‘ပဉ္စဝေဒါ သတံ သမံ, တပဿီ ဗြာဟ္မဏာ စရံ;
စိတ္တဉ္စ နေသံ န သမ္မာ ဝိမုတ္တံ, ဟီနတ္ထရူပါ န ပါရင်္ဂမာ တေ။

‘‘တဏှာဓိပန္နာ ဝတသီလဗဒ္ဓါ, လူခံ တပံ ဝဿသတံ စရန္တာ;
စိတ္တဉ္စ နေသံ န သမ္မာ ဝိမုတ္တံ, ဟီနတ္ထရူပါ န ပါရင်္ဂမာ တေ။

‘‘န မာနကာမဿ ဒမော ဣဓတ္ထိ, န မောနမတ္ထိ အသမာဟိတဿ;
ဧကော အရညေ ဝိဟရံ ပမတ္တော, န မစ္စုဓေယျဿ တရေယျ ပါရ’’န္တိ။

‘‘မာနံ ပဟာယ သုသမာဟိတတ္တော, သုစေတသော သဗ္ဗဓိ ဝိပ္ပမုတ္တော;
ဧကော အရညေ ဝိဟရံ အပ္ပမတ္တော, သ မစ္စုဓေယျဿ တရေယျ ပါရ’’န္တိန္တိ။

၈။ ပဇ္ဇုန္နဓီတုသုတ္တံ

၃၈။ ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကူဋာဂါရသာလာယံ။ အထ ခော ကောကနဒါ ပဇ္ဇုန္နဿ ဓီတာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ မဟာဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခော သာ ဒေဝတာ ကောကနဒါ ပဇ္ဇုန္နဿ ဓီတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –

‘‘ဝေသာလိယံ ဝနေ ဝိဟရန္တံ, အဂ္ဂံ သတ္တဿ သမ္ဗုဒ္ဓံ;
ကောကနဒါဟမသ္မိ အဘိဝန္ဒေ, ကောကနဒါ ပဇ္ဇုန္နဿ ဓီတာ။

‘‘သုတမေဝ ပုရေ အာသိ, ဓမ္မော စက္ခုမတာနုဗုဒ္ဓေါ;
သာဟံ ဒါနိ သက္ခိ ဇာနာမိ, မုနိနော ဒေသယတော သုဂတဿ။

“ယေ ကေစိ အရိယံ ဓမ္မံ, ဝိဂရဟန္တာ စရန္တိ ဒုမ္မေဓာ;
ဥပေန္တိ ရောရုဝံ ဃောရံ, စိရရတ္တံ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တိ။

“ယေ စ ခော အရိယေ ဓမ္မေ, ခန္တိယာ ဥပသမေန ဥပေတာ;
ပဟာယ မာနုသံ ဒေဟံ, ဒေဝကာယံ ပရိပူရေဿန္တီ”တိ။

၁၀။ ဒုတိယပဇ္ဇုန္နဓီတုသုတ္တံ

၄၀။ ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကူဋာဂါရသာလာယံ။ အထ ခော စူဠကောကနဒါ [စုလ္လကောကနဒါ (သီ॰ သျာ॰ ကံ॰)] ပဇ္ဇုန္နဿ ဓီတာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ မဟာဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခော သာ ဒေဝတာ စူဠကောကနဒါ ပဇ္ဇုန္နဿ ဓီတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –

“ဣဓာဂမာ ဝိဇ္ဇုပဘာသဝဏ္ဏာ, ကောကနဒါ ပဇ္ဇုန္နဿ ဓီတာ;
ဗုဒ္ဓဉ္စ ဓမ္မဉ္စ နမဿမာနာ, ဂါထာစိမာ အတ္ထဝတီ အဘာသိ။

“ဗဟုနာပိ ခော တံ ဝိဘဇေယျံ, ပရိယာယေန တာဒိသော ဓမ္မော;
သံခိတ္တမတ္ထံ [သံခိတ္တမတ္တံ (က॰)] လပယိဿာမိ, ယာဝတာ မေ
မနသာ ပရိယတ္တံ။

“ပါပံ န ကယိရာ ဝစသာ မနသာ,
ကာယေန ဝါ ကိဉ္စန သဗ္ဗလောကေ;
ကာမေ ပဟာယ သတိမာ သမ္ပဇာနော,
ဒုက္ခံ န သေဝေထ အနတ္ထသံဟိတ”န္တိ။

သတုလ္လပကာယိကဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

သဗ္ဘိ မစ္ဆရိနာ သာဓု, န သန္တုဇ္ဈာနသညိနော;
သဒ္ဓါ သမယော သကလိကံ, ဥဘော ပဇ္ဇုန္နဓီတရောတိ။

𑄻𑅁 𑄃𑅅𑄘𑄨𑄖𑄴𑄖𑄤𑄉𑄴𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄃𑅅𑄘𑄨𑄖𑄴𑄖𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄺𑄷𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 – 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄴𑄗𑄨𑄡𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄬 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄴𑄓𑄨𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄬𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄐𑄴𑄐𑄖𑄢𑅅 𑄘𑄬𑄤𑄖𑅅 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄴𑄇𑄚𑄴𑄖𑅅𑄡 𑄢𑄖𑄴𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄴𑄇𑄚𑄴𑄖𑄤𑄕𑄴𑄕𑅅 𑄇𑄬𑄤𑄣𑄇𑄛𑄴𑄛𑄁 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄁 𑄃𑄮𑄞𑅅𑄥𑄬𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑅅𑄘𑄬𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄑𑄴𑄒𑅅𑄥𑄨𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄒𑄨𑄖𑅅 𑄈𑄮 𑄥𑅅 𑄘𑄬𑄤𑄖𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄴𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄃𑅅𑄘𑄨𑄖𑄴𑄖𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁 𑄃𑄉𑅅𑄢𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁, 𑄡𑄁 𑄚𑄩𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄞𑅅𑄎𑄚𑄁;
𑄖𑄁 𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄃𑄖𑄴𑄗𑅅𑄡, 𑄚𑄮 𑄌 𑄡𑄁 𑄖𑄖𑄴𑄗 𑄓𑄡𑄴𑄦𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄆𑄤𑄁 𑄃𑅅𑄘𑄨𑄖𑄴𑄖𑄇𑄮 𑄣𑄮𑄇𑄮, 𑄎𑄢𑅅𑄡 𑄟𑄢𑄕𑄬𑄚 𑄌;
𑄚𑄩𑄦𑄢𑄬𑄗𑄬𑄤 𑄘𑅅𑄚𑄬𑄚, 𑄘𑄨𑄚𑄴𑄚𑄁 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄥𑄪𑄚𑄩𑄦𑄖𑄁𑅁

‘‘𑄘𑄨𑄚𑄴𑄚𑄁 𑄥𑄪𑄈𑄜𑄣𑄁 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄚𑅅𑄘𑄨𑄚𑄴𑄚𑄁 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄖𑄁 𑄖𑄗𑅅;
𑄌𑄮𑄢𑅅 𑄦𑄢𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄢𑅅𑄎𑄚𑄮, 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄨 𑄓𑄦𑄖𑄨 𑄚𑄥𑄴𑄥𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄃𑄗 𑄃𑄚𑄴𑄖𑄬𑄚 𑄎𑄦𑄖𑄨, 𑄥𑄢𑄩𑄢𑄁 𑄥𑄛𑄢𑄨𑄉𑄴𑄉𑄦𑄁;
𑄆𑄖𑄘𑄐𑄴𑄐𑅅𑄡 𑄟𑄬𑄙𑅅𑄤𑄩, 𑄞𑄪𑄐𑄴𑄎𑄬𑄗 𑄌 𑄘𑄘𑄬𑄗 𑄌;
𑄘𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄌 𑄞𑄪𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄌 𑄡𑄗𑅅𑄚𑄪𑄞𑅅𑄤𑄁;
𑄃𑄚𑄨𑄚𑄴𑄘𑄨𑄖𑄮 𑄥𑄉𑄴𑄉𑄟𑄪𑄛𑄬𑄖𑄨 𑄒𑅅𑄚’’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄇𑄨𑄁𑄘𑄘𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄺𑄸𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄘𑄘𑄮 𑄝𑄣𑄘𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄇𑄨𑄁𑄘𑄘𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄕𑄴𑄕𑄘𑄮;
𑄇𑄨𑄁𑄘𑄘𑄮 𑄥𑄪𑄈𑄘𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄇𑄨𑄁𑄘𑄘𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄌𑄇𑄴𑄈𑄪𑄘𑄮;
𑄇𑄮 𑄌 𑄥𑄝𑄴𑄝𑄘𑄘𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄖𑄁 𑄟𑄬 𑄃𑄇𑄴𑄈𑅅𑄦𑄨 𑄛𑄪𑄌𑄴𑄍𑄨𑄖𑄮’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄃𑄚𑄴𑄚𑄘𑄮 𑄝𑄣𑄘𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄤𑄖𑄴𑄗𑄘𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄕𑄴𑄕𑄘𑄮;
𑄡𑅅𑄚𑄘𑄮 𑄥𑄪𑄈𑄘𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄘𑄩𑄛𑄘𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄌𑄇𑄴𑄈𑄪𑄘𑄮𑅁

‘‘𑄥𑄮 𑄌 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄘𑄘𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄡𑄮 𑄘𑄘𑅅𑄖𑄨 𑄅𑄛𑄥𑄳𑄥𑄡𑄁;
𑄃𑄟𑄖𑄁𑄘𑄘𑄮 𑄌 𑄥𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄡𑄮 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄟𑄚𑄪𑄥𑅅𑄥𑄖𑄩’’𑄖𑄨।

𑄹। 𑄃𑄚𑄳𑄚𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄺𑄹।

‘‘𑄃𑄚𑄳𑄚𑄟𑄬𑄤𑅅𑄞𑄨𑄚𑄚𑄳𑄘𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄅𑄞𑄡𑄬 𑄘𑄬𑄤𑄟𑅅𑄚𑄪𑄥𑅅;
𑄃𑄗 𑄇𑄮 𑄚𑅅𑄟 𑄥𑄮 𑄡𑄇𑄳𑄈𑄮, 𑄡𑄁 𑄃𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄚𑅅𑄞𑄨𑄚𑄚𑄳𑄘𑄖𑄩’’𑄖𑄨।

‘‘𑄡𑄬 𑄚𑄁 𑄘𑄘𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄥𑄘𑄳𑄙𑅅𑄡, 𑄤𑄨𑄛𑄳𑄛𑄥𑄚𑄳𑄚𑄬𑄚 𑄌𑄬𑄖𑄥𑅅;
𑄖𑄟𑄬𑄤 𑄃𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄞𑄎𑄖𑄨, 𑄃𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄛𑄢𑄟𑄳𑄦𑄨 𑄌।

‘‘𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄤𑄨𑄚𑄬𑄡𑄳𑄡 𑄟𑄌𑄳𑄍𑄬𑄢𑄁, 𑄘𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄘𑅅𑄚𑄁 𑄟𑄣𑅅𑄞𑄨𑄞𑄫;
𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄢𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁, 𑄛𑄖𑄨𑄑𑄳𑄒𑅅 𑄦𑄮𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄛𑅅𑄕𑄨𑄚’’𑄚𑄳𑄖𑄨।

𑄺। 𑄆𑄇𑄟𑄫𑄣𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄺𑄺।

‘‘𑄆𑄇𑄟𑄫𑄣𑄁 𑄘𑄳𑄤𑄨𑄢𑅅𑄤𑄑𑄳𑄑𑄁, 𑄖𑄨𑄟𑄣𑄁 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄛𑄖𑄳𑄗𑄢𑄁;
𑄥𑄟𑄪𑄘𑄳𑄘𑄁 𑄘𑄳𑄤𑅅𑄘𑄥𑅅𑄤𑄑𑄳𑄑𑄁, 𑄛𑅅𑄖𑅅𑄣𑄁 𑄃𑄖𑄢𑄩 𑄄𑄥𑄩’’𑄖𑄨।

𑄻। 𑄃𑄚𑄮𑄟𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄺𑄻।

‘‘𑄃𑄚𑄮𑄟𑄚𑅅𑄟𑄁 𑄚𑄨𑄛𑄪𑄕𑄖𑄳𑄗𑄘𑄥𑄳𑄥𑄨𑄁, 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄘𑄘𑄁 𑄇𑅅𑄟𑅅𑄣𑄡𑄬 𑄃𑄥𑄖𑄳𑄖𑄁;
𑄖𑄁 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄗 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄤𑄨𑄘𑄪𑄁 𑄥𑄪𑄟𑄬𑄙𑄁, 𑄃𑄢𑄨𑄡𑄬 𑄛𑄗𑄬 𑄇𑄟𑄟𑅅𑄚𑄁 𑄟𑄦𑄬𑄥𑄨’’𑄚𑄳𑄖𑄨।

𑄼। 𑄃𑄌𑄳𑄍𑄢𑅅𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄺𑄼।

‘‘𑄃𑄌𑄳𑄍𑄢𑅅𑄉𑄕𑄥𑄋𑄳𑄊𑄪𑄑𑄳𑄒𑄁, 𑄛𑄨𑄥𑅅𑄌𑄉𑄕𑄥𑄬𑄤𑄨𑄖𑄁;
𑄤𑄚𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄟𑄮𑄦𑄚𑄁 𑄚𑅅𑄟, 𑄇𑄗𑄁 𑄡𑅅𑄖𑄳𑄢𑅅 𑄞𑄤𑄨𑄥𑄳𑄥𑄖𑄩’’𑄖𑄨।

‘‘𑄅𑄎𑄪𑄇𑄮 𑄚𑅅𑄟 𑄥𑄮 𑄟𑄉𑄳𑄉𑄮, 𑄃𑄞𑄡𑅅 𑄚𑅅𑄟 𑄥𑅅 𑄘𑄨𑄥𑅅;
𑄢𑄗𑄮 𑄃𑄇𑄫𑄎𑄚𑄮 𑄚𑅅𑄟, 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄌𑄇𑄳𑄇𑄬𑄦𑄨 𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄮𑅁

‘‘𑄦𑄨𑄢𑄩 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄛𑅅𑄣𑄟𑄳𑄝𑄮, 𑄥𑄖𑄳𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄢𑄨𑄤𑅅𑄢𑄕𑄁;
𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅𑄦𑄁 𑄥𑅅𑄢𑄗𑄨𑄁 𑄝𑄳𑄢𑄫𑄟𑄨, 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄛𑄪𑄢𑄬𑄎𑄤𑄁𑅁

‘‘𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄆𑄖𑅅𑄘𑄨𑄥𑄁 𑄡𑅅𑄚𑄁, 𑄄𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑅅 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄥𑄳𑄥 𑄤𑅅;
𑄥 𑄤𑄬 𑄆𑄖𑄬𑄚 𑄡𑅅𑄚𑄬𑄚, 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑅅𑄚𑄥𑄳𑄥𑄬𑄤 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬’’𑄖𑄨𑅁

𑄽𑅁 𑄤𑄚𑄢𑄮𑄛𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄿𑄽𑅁

‘‘𑄇𑄬𑄥𑄁 𑄘𑄨𑄤𑅅 𑄌 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄌, 𑄥𑄘𑅅 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄛𑄤𑄓𑄳𑄔𑄖𑄨;
𑄙𑄟𑄳𑄟𑄑𑄳𑄒𑅅 𑄥𑄩𑄣𑄥𑄟𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑅅, 𑄇𑄬 𑄎𑄚𑅅 𑄥𑄉𑄳𑄉𑄉𑅅𑄟𑄨𑄚𑄮’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄢𑄮𑄛𑅅 𑄤𑄚𑄢𑄮𑄛𑅅, 𑄡𑄬 𑄎𑄚𑅅 𑄥𑄬𑄖𑄪𑄇𑅅𑄢𑄇𑅅;
𑄛𑄛𑄐𑄳𑄌 𑄅𑄘𑄛𑅅𑄚𑄐𑄳𑄌, 𑄡𑄬 𑄘𑄘𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄅𑄛𑄥𑄳𑄥𑄡𑄁𑅁

‘‘𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄘𑄨𑄤𑅅 𑄌 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄌, 𑄥𑄘𑅅 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄛𑄤𑄓𑄳𑄔𑄖𑄨;
𑄙𑄟𑄳𑄟𑄑𑄳𑄒𑅅 𑄥𑄩𑄣𑄥𑄟𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑅅, 𑄖𑄬 𑄎𑄚𑅅 𑄥𑄉𑄳𑄉𑄉𑅅𑄟𑄨𑄚𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄿𑄾𑅁

‘‘𑄄𑄘𑄐𑄳𑄦𑄨 𑄖𑄁 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄁, 𑄄𑄥𑄨𑄥𑄋𑄳𑄊𑄚𑄨𑄥𑄬𑄤𑄨𑄖𑄁;
𑄃𑄤𑄪𑄖𑄳𑄗𑄁 [𑄃𑄤𑄪𑄑𑄳𑄒𑄁 (𑄇𑅁)] 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄢𑅅𑄎𑄬𑄚, 𑄛𑄩𑄖𑄨𑄥𑄐𑄳𑄎𑄚𑄚𑄁 𑄟𑄟𑅁

‘‘𑄇𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄌 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄌, 𑄥𑄩𑄣𑄁 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄖𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄁;
𑄆𑄖𑄬𑄚 𑄟𑄌𑄳𑄌𑅅 𑄥𑄪𑄎𑄳𑄏𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄚 𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄬𑄚 𑄙𑄚𑄬𑄚 𑄤𑅅𑅁

‘‘𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄦𑄨 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑄮 𑄛𑄮𑄥𑄮, 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄥𑄳𑄥𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄟𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮;
𑄡𑄮𑄚𑄨𑄥𑄮 𑄤𑄨𑄌𑄨𑄚𑄬 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁, 𑄆𑄤𑄁 𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄤𑄨𑄥𑄪𑄎𑄳𑄏𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮𑄤 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡, 𑄥𑄩𑄣𑄬𑄚 𑄅𑄛𑄥𑄟𑄬𑄚 𑄌;

ယွပိ ပ်ကၡ်ၵဂတ္ဂ ဘွံက်ၵု, ဘောတ်ဗပကဖ္ဂ သီယံ''တိ၊

၈၊ ဖဝိꩭꩫꩬ်သုတ္တံ

၉၈၊

''ယေဂ ဖဝိꩭꩫꩬ်ꩭ္ဂ လ္ဂꩫေ, ꩫာꩬ်ယံ ပꩬ်ꩭꩫꩭ်;
ဘꩫ်ꩬောသံ ဝာꩫ်ꩬꩫ်, ဘꩫ်တꩫ်ယꩫꩫ် ꩫꩫ်၊

''ꩬီꩭ္ဂ တောသံ ꩫိပꩭ္ဂ, သꩫ်ပꩫ်ယ္ဂ ဝ ꩬီꩭ္ဂ;
ꩭꩫꩫꩫ်တံ ပꩫ်ꩫꩫ်ꩬꩫ်ꩫ, ꩫထံ ꩫꩫꩫ တံ ꩫယ''ꩫ်တိ၊

''ယေဂ ဖဝိꩭꩫꩬ်ꩭ္ဂ လ္ဂꩫေ, ꩫာꩬ်ယံ ပꩬ်ꩭꩫꩭ်;
ဘꩫ်ꩬောသံ ဝာꩫ်ꩬꩫ်, ဘꩫ်တꩫ်ယꩫꩫ် ꩫꩫ်၊

''ꩫ်ꩬယံ တ်ꩬꩫꩫꩫယ္ဂꩫ်, ယꩫလ္ဂꩭ် ဥပပဇ္ဇရေ;
သꩫေ ဘꩫ်တိ ꩫꩫꩫꩫꩫတံ, ဝꩫꩫꩫေ ꩫယꩫေ ꩫꩫေ၊

''ꩫ္ဂꩫ ပ်ꩫ္ဂ ꩫꩫီ ꩫꩫꩫ, ယတ္ထ ꩬꩫꩫꩫꩫ လꩫꩫꩫတိ;
ပꩫတ္ဂ ꩫꩫီသꩫေ [ꩫꩫီသꩫေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပီ၊)] ꩫꩫ်, တꩫ်ပိ တောသံ
ꩫ လꩫꩫꩫတိ;
ꩫꩫꩫေ ꩫꩫꩫꩫ ꩫိပꩭ္ဂ, သꩫ်ပꩫ်ယေ [သꩫ်ပꩫ်ယ္ဂ (သျာ၊ ကံ၊ ပီ၊)] ဝ
ꩫꩫꩫတီ''တိ၊

''ꩫꩫꩫꩫတံ ꩫꩫꩫꩫ, ꩫꩫꩫꩫ ပꩫꩫꩫ ꩫꩫꩫ;
ယေဂ လꩫꩫ ꩫꩫꩫꩫꩫတံ, ꩫꩫꩫꩫ ꩫꩫꩫꩫꩫ်၊

''ꩫꩫေ ပသꩫꩫ ꩫꩫꩫေ ဝ, သꩫꩫေ ဝ တꩫꩫꩫꩫꩫ;
ꩬီꩭ္ဂ တောသံ ꩫိပꩭ္ဂ, သꩫ်ပꩫ်ယ္ဂ ဝ ꩬီꩭ္ဂ;
ꩭꩫꩫꩫ်တံ ပꩫ်ꩫꩫ်ꩬꩫ်ꩫ, ꩫထံ ꩫꩫꩫ တံ ꩫယ''ꩫ်တိ၊

''ယေဂ လꩫꩫ ꩫꩫꩫꩫꩫတံ, ꩫꩫꩫꩫ ꩫꩫꩫꩫꩫ်;
ꩫꩫေ ပသꩫꩫ ꩫꩫꩫေ ဝ, သꩫꩫေ ဝ တꩫꩫꩫꩫꩫ;
ꩤတေ သဂ္ဂ [သဂ္ဂေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊)] ပကာသꩫ်တိ, ယတ္ထ တေ
ဥပပဇ္ဇရေ၊

‘‘သစေ ဧန္တိ မနုဿတ္တံ, အဍ္ဎေ အာဇာယရေ ကုလေ;
ဝတ္ထံ ပိဏ္ဍံ ရတိ ခိဍ္ဍံ, ယတ္ထာကိစ္ဆေန လဗ္ဘတိ။

‘‘ပရသမ္ဘတေသု ဘောဂေသု, မောဒန္တိ ဝသဝတ္တီဝ;
ဣဓေဝ ဒိဋ္ဌဓမ္မသ္မိံ, သမ္ပရာယေ စ သုဂ္ဂတိ’’န္တိ။

၁၀။ ဃဋီကာရသုတ္တံ

၅၀။

‘‘အဝိဟံ ဥပပန္နာသေ, ဝိမုတ္တာ သတ္တ ဘိက္ခဝေါ;
ရာဂဒေါသပရိက္ခီဏာ, တိဏ္ဏာ လောကေ ဝိသတ္တိက’’န္တိ။

‘‘ကေ စ တေ အတရုံ ပင်္ကံ [သင်္ဂံ (သီ၊ သျာ၊)], မစ္စုဓေယျံ
သုဒုတ္တရံ;
ကေ ဟိတွာ မာနုသံ ဒေဟံ, ဒိဗ္ဗယောဂံ ဥပစ္စဂု’’န္တိ။

‘‘ဥပကော ပလဂဏ္ဍော စ, ပုက္ကုသာတိ စ တေ တယော;
ဘဒ္ဒိယော ခဏ္ဍဒေဝေါ စ, ဗာဟုရဂ္ဂိ စ သိင်္ဂိယော [ဗာဟုဒန္တီ စ ပိင်္ဂိယော
(သီ၊)];
တေ ဟိတွာ မာနုသံ ဒေဟံ, ဒိဗ္ဗယောဂံ ဥပစ္စဂု’’န္တိ။

‘‘ကုသလီ ဘာသသီ တေသံ, မာရပါသပ္ပဟာယိနံ;
ကဿ တေ ဓမ္မမညာယ, အစ္ဆိဒုံ ဘဝဗန္ဓန’’န္တိ။

‘‘န အညတြ ဘဂဝတာ, နာညတြ တဝ သာသနာ;
ယဿ တေ ဓမ္မမညာယ, အစ္ဆိဒုံ ဘဝဗန္ဓနံ။

‘‘ယတ္ထ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ, အသေသံ ဥပရုဇ္ဈတိ;
တံ တေ ဓမ္မံ ဣဓညာယ, အစ္ဆိဒုံ ဘဝဗန္ဓန’’န္တိ။

‘‘ဂမ္ဘီရံ ဘာသသီ ဝါစံ, ဒုဗ္ဗိဇာနံ သုဒုဗ္ဗုဓံ;
ကဿ တွံ ဓမ္မမညာယ, ဝါစံ ဘာသသိ ဤဒိသ’’န္တိ။

‘‘ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩣᩁᩮᩣ ᨷᩩᩁᩮ ᩋᩣᩈᩥ, ᩅᩮᨠᩊᩥᨦ᩠ᨣᩮ [ᩅᩮᨣᩊᩥᨦ᩠ᨣᩮ (ᩈᩦ।),
ᩅᩮᩉᩊᩥᨦ᩠ᨣᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ। ᨠᩴ।)] ᨥᨭᩦᨠᩁᩮᩣ;
ᨾᨲ᩠ᨲᩣᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᨽᩁᩮᩣ ᩋᩣᩈᩥ, ᨠᩔᨷᩔ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮᩣ।

‘‘ᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᩮᩣ;
ᩋᩉᩩᩅᩣ ᨾᩮ ᩈᨬᩣᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩋᩉᩩᩅᩣ ᨾᩮ ᨷᩩᩁᩮ ᩈᨡᩣ।

‘‘ᩈᩮᩣᩉᨾᩮᨲᩮ ᨷᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ;
ᩁᩣᨣᨴᩮᩣᩈᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ’’ᨲᩥ।

‘‘ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨲᨴᩣ ᩋᩣᩈᩥ, ᨿᨳᩣ ᨽᩣᩈᩈᩥ ᨽᨣ᩠ᨣᩅ;
ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩣᩁᩮᩣ ᨷᩩᩁᩮ ᩋᩣᩈᩥ, ᩅᩮᨠᩊᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᨥᨭᩦᨠᩁᩮᩣ;
ᨾᨲ᩠ᨲᩣᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᨽᩁᩮᩣ ᩋᩣᩈᩥ, ᨠᩔᨷᩔ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮᩣ।

‘‘ᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᩮᩣ;
ᩋᩉᩩᩅᩣ ᨲᩮ ᩈᨬᩣᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩋᩉᩩᩅᩣ ᨲᩮ ᨷᩩᩁᩮ ᩈᨡᩣ’’ᨲᩥ।

‘‘ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨷᩩᩁᩣᨱᩣᨶᩴ, ᩈᩉᩣᨿᩣᨶᩴ ᩋᩉᩩ ᩈᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ;
ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᩈᩁᩦᩁᨶ᩠ᨲᩥᨾᨵᩣᩁᩥᨶ’’ᨶ᩠ᨲᩥ।

ᩋᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩮᩣ।

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᩋᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩥᩴᨴᨴᩴ ᩋᨶ᩠ᨶᩴ, ᩑᨠᨾᩪᩃᩋᨶᩮᩣᨾᩥᨿᩴ;
ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩣᩅᨶᩁᩮᩣᨷᨩᩮᨲᩴ, ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩮᨶ ᨥᨭᩦᨠᩁᩣᨲᩥ।

᪆। ᨩᩁᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁। ᨩᩁᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪅᪁।

‘‘ᨠᩥᩴᩈᩩ ᨿᩣᩅ ᨩᩁᩣ ᩈᩣᨵᩩ, ᨠᩥᩴᩈᩩ ᩈᩣᨵᩩ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ;
ᨠᩥᩴᩈᩩ ᨶᩁᩣᨶᩴ ᩁᨲᨶᩴ, ᨠᩥᩴᩈᩩ ᨧᩮᩣᩁᩮᩉᩥ ᨴᩪᩉᩁ’’ᨶ᩠ᨲᩥ।

“𑄥𑄩𑄣𑄁 𑄡𑅅𑄤 𑄎𑄢𑅅 𑄥𑅅𑄙𑄪, 𑄥𑄘𑄳𑄙𑅅 𑄥𑅅𑄙𑄪 𑄛𑄖𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑅅;
𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅 𑄚𑄢𑅅𑄚𑄁 𑄢𑄖𑄚𑄁, 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄌𑄮𑄢𑄬𑄦𑄨 𑄘𑄫𑄦𑄢”𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄃𑄎𑄢𑄥𑅅𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄻𑄸𑅁

“𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄃𑄎𑄢𑄥𑅅 𑄥𑅅𑄙𑄪, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄥𑅅𑄙𑄪 𑄃𑄙𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄁;
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄚𑄢𑅅𑄚𑄁 𑄢𑄖𑄚𑄁, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄌𑄮𑄢𑄬𑄦𑄳𑄡𑄦𑅅𑄢𑄨𑄡”𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

“𑄥𑄩𑄣𑄁 𑄃𑄎𑄢𑄥𑅅 𑄥𑅅𑄙𑄪, 𑄥𑄘𑄳𑄙𑅅 𑄥𑅅𑄙𑄪 𑄃𑄙𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑅅;
𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅 𑄚𑄢𑅅𑄚𑄁 𑄢𑄖𑄚𑄁, 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄌𑄮𑄢𑄬𑄦𑄳𑄡𑄦𑅅𑄢𑄨𑄡”𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄹𑅁 𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄻𑄹𑅁

“𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄛𑄤𑄥𑄖𑄮 [𑄛𑄗𑄤𑄖𑄮 (𑄛𑄩𑅁 𑄇𑅁)] 𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄥𑄇𑄬
𑄊𑄢𑄬;
𑄇𑄨𑄁 𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄎𑅅𑄖𑄥𑄳𑄥, 𑄇𑄨𑄁 𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄢𑅅𑄡𑄨𑄇”𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

“𑄥𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄛𑄤𑄥𑄖𑄮 𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁, 𑄟𑅅𑄖𑅅 𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄥𑄇𑄬 𑄊𑄢𑄬;
𑄥𑄦𑅅𑄡𑄮 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄎𑅅𑄖𑄥𑄳𑄥, 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁;
𑄥𑄡𑄁𑄇𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑅅𑄚𑄨, 𑄖𑄁 𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄢𑅅𑄡𑄨𑄇”𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄺𑅁 𑄤𑄖𑄳𑄗𑄪𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄻𑄺𑅁

“𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄤𑄖𑄳𑄗𑄪 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄳𑄥𑅅𑄚𑄁, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄫𑄙 𑄛𑄢𑄟𑄮 𑄥𑄈𑅅;
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄞𑄫𑄖𑅅 𑄅𑄛𑄎𑄩𑄤𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄡𑄬 𑄛𑅅𑄕𑅅 𑄛𑄗𑄤𑄨𑄥𑄳𑄥𑄨𑄖𑅅”𑄖𑄨 [𑄛𑄗𑄤𑄨𑄁 𑄥𑄨𑄖𑅅𑄖𑄨
(𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)]𑅁

“𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄤𑄖𑄳𑄗𑄪 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄳𑄥𑅅𑄚𑄁, 𑄞𑄢𑄨𑄡𑅅 𑄌 [𑄞𑄢𑄨𑄡𑅅𑄤 (𑄥𑄩𑅁), 𑄞𑄢𑄨𑄡𑅅 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁
𑄇𑄁𑅁)] 𑄛𑄢𑄟𑄮 𑄥𑄈𑅅;
𑄤𑄪𑄑𑄳𑄒𑄨𑄁 𑄞𑄫𑄖𑅅 𑄅𑄛𑄎𑄩𑄤𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄡𑄬 𑄛𑅅𑄕𑅅 𑄛𑄗𑄤𑄨𑄥𑄳𑄥𑄨𑄖𑅅”𑄖𑄨𑅁

𑄻𑅁 𑄛𑄒𑄟𑄎𑄚𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄻𑄻𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄎𑄚𑄬𑄖𑄨 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄁, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄝𑄨𑄙𑄂𑄝𑄖𑄨;
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄥𑄁𑄥𑄂𑄢𑄟𑄂𑄛𑄂𑄘𑄨, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄟𑄦𑄝𑄴𑄞𑄠𑄚𑄴’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄖𑄕𑄴𑄦𑄂 𑄎𑄚𑄬𑄖𑄨 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄁, 𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄟𑄥𑄴𑄥 𑄝𑄨𑄙𑄂𑄝𑄖𑄨;
𑄥𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄥𑄁𑄥𑄂𑄢𑄟𑄂𑄛𑄂𑄘𑄨, 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄟𑄥𑄴𑄥 𑄟𑄦𑄝𑄴𑄞𑄠𑄚𑄴’’𑄖𑄨𑅁

𑄼𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄠𑄎𑄚𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄻𑄼𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄎𑄚𑄬𑄖𑄨 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄁, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄝𑄨𑄙𑄂𑄝𑄖𑄨;
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄥𑄁𑄥𑄂𑄢𑄟𑄂𑄛𑄂𑄘𑄨, 𑄇𑄨𑄥𑄴𑄟𑄂 𑄚 𑄛𑄢𑄨𑄟𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄖𑄕𑄴𑄦𑄂 𑄎𑄚𑄬𑄖𑄨 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄁, 𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄟𑄥𑄴𑄥 𑄝𑄨𑄙𑄂𑄝𑄖𑄨;
𑄥𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄥𑄁𑄥𑄂𑄢𑄟𑄂𑄛𑄂𑄘𑄨, 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄂 𑄚 𑄛𑄢𑄨𑄟𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄽𑅁 𑄖𑄖𑄨𑄠𑄎𑄚𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄻𑄽𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄎𑄚𑄬𑄖𑄨 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄁, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄝𑄨𑄙𑄂𑄝𑄖𑄨;
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄥𑄁𑄥𑄂𑄢𑄟𑄂𑄛𑄂𑄘𑄨, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄛𑄢𑄂𑄠𑄚𑄴’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄖𑄕𑄴𑄦𑄂 𑄎𑄚𑄬𑄖𑄨 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄁, 𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄟𑄥𑄴𑄥 𑄝𑄨𑄙𑄂𑄝𑄖𑄨;
𑄥𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄥𑄁𑄥𑄂𑄢𑄟𑄂𑄛𑄂𑄘𑄨, 𑄇𑄟𑄴𑄟𑄁 𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄛𑄢𑄂𑄠𑄚𑄴’’𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄅𑄛𑄴𑄛𑄗𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄻𑄾𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄅𑄛𑄴𑄛𑄗𑄮 𑄃𑄇𑄴𑄈𑄂𑄖𑄮, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄢𑄖𑄴𑄖𑄨𑄚𑄴𑄘𑄨𑄝𑄇𑄴𑄈𑄠𑄮;
𑄇𑄨𑄁 𑄟𑄣𑄁 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄴𑄟𑄌𑄢𑄨𑄠𑄥𑄴𑄥, 𑄇𑄨𑄁 𑄥𑄨𑄚𑄂𑄚𑄟𑄚𑄮𑄘𑄇𑄚𑄴’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄢𑄂𑄉𑄮 𑄅𑄛𑄴𑄛𑄗𑄮 𑄃𑄇𑄴𑄈𑄂𑄖𑄮, 𑄝𑄠𑄮 𑄢𑄖𑄴𑄖𑄨𑄚𑄴𑄘𑄨𑄝𑄇𑄴𑄈𑄠𑄮;

𑄄𑄖𑄴𑄗𑄩 𑄟𑄣𑄁 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄌𑄢𑄨𑄠𑄥𑄴𑄥, 𑄆𑄖𑄴𑄗𑅅𑄠𑄁 𑄥𑄎𑄴𑄎𑄖𑄬 𑄛𑄎𑅅;
𑄖𑄛𑄮 𑄌 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄌𑄢𑄨𑄠𑄐𑄴𑄌, 𑄖𑄁 𑄥𑄨𑄚𑅅𑄚𑄟𑄚𑄮𑄘𑄇𑄚𑄴’’𑄖𑄨𑅁

𑄿𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄠𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄻𑄿𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄠𑅅 [𑄘𑄪𑄖𑄨𑄠𑄁 (𑄥𑄳𑄠𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄌𑄬𑄚𑄁 𑄛𑄥𑅅𑄥𑄖𑄨;
𑄇𑄨𑄥𑄴𑄥 𑄌𑅅𑄞𑄨𑄢𑄖𑄮 𑄟𑄌𑄴𑄌𑄮, 𑄥𑄝𑄴𑄝𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑅅 𑄛𑄟𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄘𑄴𑄙𑅅 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄠𑅅 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄛𑄐𑄴𑄐𑅅 𑄌𑄬𑄚𑄁 𑄛𑄥𑅅𑄥𑄖𑄨;
𑄚𑄨𑄝𑄴𑄝𑅅𑄚𑅅𑄞𑄨𑄢𑄖𑄮 𑄟𑄌𑄴𑄌𑄮, 𑄥𑄝𑄴𑄝𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑅅 𑄛𑄟𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄷𑄶𑅁 𑄇𑄤𑄨𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄼𑄶𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄚𑄁, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄖𑅅𑄥𑄁 𑄤𑄨𑄠𑄐𑄴𑄎𑄚𑄁;
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄥𑄚𑄴𑄚𑄨𑄥𑄴𑄥𑄨𑄖𑅅 𑄉𑅅𑄗𑅅, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄚𑄟𑅅𑄥𑄠𑄮’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄍𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄚𑄁, 𑄃𑄇𑄴𑄈𑄢𑅅 𑄖𑅅𑄥𑄁 𑄤𑄨𑄠𑄐𑄴𑄎𑄚𑄁;
𑄚𑅅𑄟𑄥𑄚𑄴𑄚𑄨𑄥𑄴𑄥𑄨𑄖𑅅 𑄉𑅅𑄗𑅅, 𑄇𑄤𑄨 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄚𑄟𑅅𑄥𑄠𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄎𑄢𑅅𑄤𑄉𑄴𑄉𑄮 𑄍𑄑𑄴𑄒𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄴𑄥𑄪𑄘𑄴𑄘𑅅𑄚𑄁 –

𑄎𑄢𑅅 𑄃𑄎𑄢𑄥𑅅 𑄟𑄨𑄖𑄴𑄖𑄁, 𑄤𑄖𑄴𑄗𑄪 𑄖𑄩𑄚𑄨 𑄎𑄚𑅅𑄚𑄨 𑄌;
𑄅𑄛𑄴𑄛𑄗𑄮 𑄌 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄠𑄮 𑄌, 𑄇𑄤𑄨 𑄛𑄫𑄢𑄬𑄖𑄨 𑄤𑄉𑄴𑄉𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

𑄽𑅁 𑄃𑄘𑄴𑄙𑄤𑄉𑄴𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄚𑅅𑄟𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

᪖᪑।

‘‘ᨠᩥᩴᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨴ᩠ᨵᨽᩅᩥ [ᩋᨴ᩠ᨵᨣᩅᩥ (ᩈᩦ।)], ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ;
ᨠᩥᩔᩔᩩ ᩑᨠᨵᨾ᩠ᨾᩔ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩅᩈᨾᨶ᩠ᩅᨣᩪ’’ᨲᩥ [ᩅᩈᨾᨶ᩠ᩅᨣᩪᨲᩥ (ᨠ।)]।

‘‘ᨶᩣᨾᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨴ᩠ᨵᨽᩅᩥ, ᨶᩣᨾᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ;
ᨶᩣᨾᩔ ᩑᨠᨵᨾ᩠ᨾᩔ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩅᩈᨾᨶ᩠ᩅᨣᩪ’’ᨲᩥ।

᪒। ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪖᪒।

‘‘ᨠᩮᨶᩔᩩ ᨶᩦᨿᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨠᩮᨶᩔᩩ ᨸᩁᩥᨠᩥᩔᨲᩥ;
ᨠᩥᩔᩔᩩ ᩑᨠᨵᨾ᩠ᨾᩔ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩅᩈᨾᨶ᩠ᩅᨣᩪ’’ᨲᩥ।

‘‘ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩦᨿᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩁᩥᨠᩥᩔᨲᩥ;
ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩑᨠᨵᨾ᩠ᨾᩔ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩅᩈᨾᨶ᩠ᩅᨣᩪ’’ᨲᩥ।

᪓। ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪖᪓।

‘‘ᨠᩮᨶᩔᩩ ᨶᩦᨿᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨠᩮᨶᩔᩩ ᨸᩁᩥᨠᩥᩔᨲᩥ;
ᨠᩥᩔᩔᩩ ᩑᨠᨵᨾ᩠ᨾᩔ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩅᩈᨾᨶ᩠ᩅᨣᩪ’’ᨲᩥ।

‘‘ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿ ᨶᩦᨿᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿ ᨸᩁᩥᨠᩥᩔᨲᩥ;
ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿ ᩑᨠᨵᨾ᩠ᨾᩔ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩅᩈᨾᨶ᩠ᩅᨣᩪ’’ᨲᩥ।

᪔। ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪖᪔।

‘‘ᨠᩥᩴᩈᩩ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨠᩥᩴᩈᩩ ᨲᩔ ᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩴ;
ᨠᩥᩔᩔᩩ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩮᨶ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ’’ᨲᩥ।

‘‘ᨶᨶ᩠ᨴᩦᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩮᩣ [ᨶᨶ᩠ᨴᩥᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩮᩣ (ᩈᩦ। ᩈ᩠ᨿᩣ। ᨠ।)] ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩔ
ᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩴ;

တဖာဂ်ယ ဗိပဝဂ်ဏေဏ, ဏိပိပဏ် ဘိတိ မုပဝတိ’’တိ။

၁။ ဗဏ်ဍဏသုတ်တံ

၂၁။

‘‘ကိသု သဖိဗဏ်ဍဏ္ဏ လွက်, ကိသု တသိသ ဗိပ်တဗ်;
ကိသိသသိသု ဗိပဝဂ်ဏေဏ, သပိပ် ဆိဏ်ာတိ ဗဏ်ဍဏ’’ဏ်တိ။

‘‘ဏဏ်ဘီသဖိဗဏ်ဍဏ္ဏ လွက်, ဗိတကကသိသ ဗိပ်တဗ်;
တဖာဂ်ယ ဗိပဝဂ်ဏေဏ, သပိပ် ဆိဏ်ာတိ ဗဏ်ဍဏ’’ဏ်တိ။

၂။ ဘတ်တဂတသုတ်တံ

၂၂။

‘‘ကေဏသိသုပိဘ်ဂတွ် လွက်, ကေဏသိသု ပတိဗ်တိတွ်;
ကေဏ သလ်လေဏ ဘွတိဖာဖွ်, ကိသိသ ဂူပ်ယိတွ် သဘ်’’တိ။

‘‘ဖဝ်ဝုဏ်ပိဘ်ဂတွ် လွက်, ဒတ်ယ ပတိဗ်တိတွ်;
တဖာဂ်သလ်လေဏ ဘွတိဖာဖွ်, ဘိဝ်ဆ်ဂူပ်ယိတွ် သဘ်’’တိ။

၃။ ဘုဒ္ဓိတသုတ်တံ

၂၃။

‘‘ကေဏသိသု ဘုဒ္ဓိတွ် လွက်, ကေဏသိသု ပတိဗ်တိတွ်;
ကေဏသိသု ပိဟိတွ် လွက်, ကိသိဖ်ိ လွက် ပတိဇ်ဇိတွ်’’တိ။

‘‘တဖာဂ်ယ ဘုဒ္ဓိတွ် လွက်, ဒတ်ယ ပတိဗ်တိတွ်;
ဖဝ်ဝုဏ် ပိဟိတွ် လွက်, ဘုကေ လွက် ပတိဇ်ဇိတွ်’’တိ။

၄။ ပိဟိတသုတ်တံ

၂၄။

‘‘ကေဏသိသု ပိဟိတွ် လွက်, ကိသိဖ်ိ လွက် ပတိဇ်ဇိတွ်;
ကေဏသိသု ဘုဒ္ဓိတွ် လွက်, ကေဏသိသု ပတိဗ်တိတွ်’’တိ။

‘‘𑄟𑄌𑄳𑄌𑄪𑄚𑅅𑄛𑄨𑄦𑄨𑄖𑄮 𑄣𑄮𑄇𑄮, 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄬 𑄣𑄮𑄇𑄮 𑄛𑄖𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄮;
𑄖𑄕𑄳𑄦𑅅𑄡 𑄅𑄓𑄳𑄓𑄨𑄖𑄮 𑄣𑄮𑄇𑄮, 𑄎𑄢𑅅𑄡 𑄛𑄢𑄨𑄤𑅅𑄢𑄨𑄖𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄿𑅁 𑄄𑄌𑄳𑄍𑅅𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄼𑄿𑅁

‘‘𑄇𑄬𑄚𑄥𑄳𑄥𑄪 𑄝𑄎𑄳𑄏𑄖𑄩 𑄣𑄮𑄇𑄮, 𑄇𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄤𑄨𑄚𑄡𑅅𑄡 𑄟𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨;
𑄇𑄨𑄥𑄳𑄥𑄥𑄳𑄥𑄪 𑄤𑄨𑄛𑄳𑄛𑄦𑅅𑄚𑄬𑄚, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄁 𑄍𑄨𑄚𑄳𑄘𑄖𑄨 𑄝𑄚𑄳𑄙𑄚𑄚𑄴’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄄𑄌𑄳𑄍𑅅𑄡 𑄝𑄎𑄳𑄏𑄖𑄩 𑄣𑄮𑄇𑄮, 𑄄𑄌𑄳𑄍𑅅𑄤𑄨𑄚𑄡𑅅𑄡 𑄟𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨;
𑄄𑄌𑄳𑄍𑅅𑄡 𑄤𑄨𑄛𑄳𑄛𑄦𑅅𑄚𑄬𑄚, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄁 𑄍𑄨𑄚𑄳𑄘𑄖𑄨 𑄝𑄚𑄳𑄙𑄚𑄚𑄴’’𑄖𑄨𑅁

𑄷𑄶𑅁 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄽𑄶𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄮 𑄥𑄟𑄪𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮, 𑄇𑄨𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄇𑄪𑄝𑄳𑄝𑄖𑄨 𑄥𑄚𑄳𑄗𑄤𑄁;
𑄇𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄣𑄮𑄇𑄮 𑄅𑄛𑅅𑄘𑅅𑄡, 𑄇𑄨𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄮 𑄤𑄨𑄦𑄐𑄳𑄐𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄍𑄥𑄪 𑄣𑄮𑄇𑄮 𑄥𑄟𑄪𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮, 𑄍𑄥𑄪 𑄇𑄪𑄝𑄳𑄝𑄖𑄨 𑄥𑄚𑄳𑄗𑄤𑄁;
𑄍𑄚𑄳𑄚𑄟𑄬𑄤 𑄅𑄛𑅅𑄘𑅅𑄡, 𑄍𑄥𑄪 𑄣𑄮𑄇𑄮 𑄤𑄨𑄦𑄐𑄳𑄐𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄘𑄳𑄙𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮 [𑄃𑅅𑄘𑄨𑄖𑄳𑄖𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮 (𑄥𑄩𑅁)] 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄟𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄳𑄥𑄪𑄘𑄳𑄘𑅅𑄚𑄁 –

𑄚𑅅𑄟𑄁 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄌 𑄖𑄕𑄳𑄦𑅅 𑄌, 𑄥𑄁𑄡𑄮𑄎𑄚𑄐𑄳𑄌 𑄝𑄚𑄳𑄙𑄚𑅅;
𑄃𑄖𑄳𑄖𑄦𑄖𑄮𑄓𑄳𑄓𑄨𑄖𑄛𑄨𑄦𑄨𑄖𑅅, 𑄄𑄌𑄳𑄍𑅅 𑄣𑄮𑄇𑄬𑄚 𑄖𑄬 𑄘𑄥𑅅𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄽𑄷𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄒𑄨𑄖𑅅 𑄈𑄮 𑄥𑅅 𑄘𑄬𑄤𑄖𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 [𑄊𑄖𑄳𑄤𑅅 (𑄥𑄩𑅁), 𑄤𑄙𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁) 𑄆𑄤𑄟𑄪𑄛𑄢𑄨𑄛𑄨] 𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄥𑄬𑄖𑄨,
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄚 𑄥𑄮𑄌𑄖𑄨;
𑄇𑄨𑄥𑄳𑄥𑄥𑄳𑄥𑄪 𑄆𑄇𑄙𑄟𑄳𑄟𑄥𑄳𑄥, 𑄤𑄙𑄁 𑄢𑄮𑄌𑄬𑄥𑄨 𑄉𑄮𑄖𑄟𑅅’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄇𑄮𑄙𑄁 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄥𑄬𑄖𑄨, 𑄇𑄮𑄙𑄁 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄚 𑄥𑄮𑄌𑄖𑄨;
𑄇𑄮𑄙𑄥𑄳𑄥 𑄤𑄨𑄥𑄟𑄫𑄣𑄥𑄳𑄥, 𑄟𑄙𑄪𑄢𑄉𑄳𑄉𑄥𑄳𑄥 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄬;
𑄤𑄙𑄁 𑄃𑄢𑄨𑄡𑅅 𑄛𑄥𑄁𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄖𑄐𑄳𑄦𑄨 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄚 𑄥𑄮𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄢𑄗𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄽𑄸𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄢𑄗𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄟𑄉𑄳𑄉𑄨𑄚𑄮;
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄢𑄑𑄳𑄒𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄟𑄨𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑅅’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄙𑄎𑄮 𑄢𑄗𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁, 𑄙𑄫𑄟𑄮 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄟𑄉𑄳𑄉𑄨𑄚𑄮;
𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄢𑄑𑄳𑄒𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄁, 𑄞𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄟𑄨𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑅅’’𑄖𑄨𑅁

𑄹𑅁 𑄤𑄨𑄖𑄳𑄖𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄽𑄹𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄫𑄙 𑄤𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒𑄁, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄥𑄪𑄌𑄨𑄕𑄳𑄕𑄮 𑄥𑄪𑄈𑄟𑅅𑄤𑄦𑄖𑄨;
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄦𑄤𑄬 𑄥𑅅𑄘𑄪𑄖𑄢𑄁 [𑄥𑅅𑄙𑄪𑄖𑄢𑄁 (𑄇𑅁)] 𑄢𑄥𑅅𑄚𑄁, 𑄇𑄗𑄁𑄎𑄩𑄤𑄨𑄁 [𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪𑄎𑄩𑄤𑄨𑄁
(𑄇𑅁)] 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄖𑄟𑅅𑄦𑄪 𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒𑄚𑄴’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄘𑄳𑄙𑄩𑄙 𑄤𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒𑄁, 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄥𑄪𑄌𑄨𑄕𑄳𑄕𑄮 𑄥𑄪𑄈𑄟𑅅𑄤𑄦𑄖𑄨;
𑄥𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄦𑄤𑄬 𑄥𑅅𑄘𑄪𑄖𑄢𑄁 𑄢𑄥𑅅𑄚𑄁, 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄎𑄩𑄤𑄨𑄁 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄖𑄟𑅅𑄦𑄪 𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒𑄚𑄴’’𑄖𑄨𑅁

𑄺𑅁 𑄤𑄪𑄑𑄳𑄒𑄨𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄽𑄺𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄖𑄖𑄁 𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒𑄁, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄚𑄨𑄛𑄖𑄖𑄁 𑄤𑄢𑄁;

𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄛𑅇𑄎𑄟𑅅𑄚𑅅𑄚𑄁, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄛𑅇𑄘𑄖𑄁 𑅇𑄢𑄚𑄴’’𑄖𑄨।

‘‘𑄝𑄩𑄎𑄁 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄖𑄖𑄁 𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒𑄁, 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄨 𑄚𑄨𑄛𑄖𑄖𑄁 𑅇𑄢𑅅;
𑄉𑅅𑅇𑄮 𑄛𑅇𑄎𑄟𑅅𑄚𑅅𑄚𑄁, 𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄛𑅇𑄘𑄖𑄁 𑅇𑄢𑄮𑄖𑄨।

‘‘𑅇𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄖𑄖𑄁 𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒𑅅, 𑄃𑅇𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄚𑄨𑄛𑄖𑄖𑄁 𑅇𑄢𑅅;
𑄥𑄋𑄳𑄊𑄮 𑄛𑅇𑄎𑄟𑅅𑄚𑅅𑄚𑄁, 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮 𑄛𑅇𑄘𑄖𑄁 𑅇𑄢𑄮’’𑄖𑄨।

𑄻। 𑄞𑄩𑄖𑅅𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄽𑄻।

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄫𑄙 𑄞𑄩𑄖𑅅 𑄎𑄚𑄖𑅅 𑄃𑄚𑄬𑄇𑅅,
𑄟𑄉𑄳𑄉𑄮 𑄌𑄚𑄬𑄇𑅅𑄡𑄖𑄚𑄛𑄳𑄛𑅇𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮;
𑄛𑄪𑄌𑄳𑄍𑅅𑄟𑄨 𑄖𑄁 𑄉𑄮𑄖𑄟 𑄞𑄫𑄢𑄨𑄛𑄐𑄳𑄐,
𑄇𑄨𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄛𑄢𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄚 𑄞𑅅𑄡𑄬’’𑄖𑄨।

‘‘𑅇𑅅𑄌𑄁 𑄟𑄚𑄐𑄳𑄌 𑄛𑄕𑄨𑄙𑅅𑄡 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅,
𑄇𑅅𑄡𑄬𑄚 𑄛𑅅𑄛𑅅𑄚𑄨 𑄃𑄇𑄪𑄝𑄳𑄝𑄟𑅅𑄚𑄮;
𑄝𑄦𑄳𑅇𑄚𑄳𑄚𑄛𑅅𑄚𑄁 𑄊𑄢𑄟𑅅𑅇𑄥𑄚𑄳𑄖𑄮,
𑄥𑄘𑄳𑄙𑄮 𑄟𑄪𑄘𑄫 𑄥𑄁𑅇𑄨𑄞𑅅𑄉𑄩 𑅇𑄘𑄐𑄳𑄐𑄫;
𑄆𑄖𑄬𑄥𑄪 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬𑄥𑄪 𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄌𑄖𑄫𑄥𑄪,
𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬 𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄛𑄢𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄚 𑄞𑅅𑄡𑄬’’𑄖𑄨।

𑄼। 𑄚𑄎𑄩𑄢𑄖𑄨𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄽𑄼।

‘‘𑄇𑄨𑄁 𑄎𑄩𑄢𑄖𑄨 𑄇𑄨𑄁 𑄚 𑄎𑄩𑄢𑄖𑄨, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄗𑄮𑄖𑄨 𑅇𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨;
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅𑄚𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄛𑄚𑄳𑄗𑄮, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨𑄚𑄳𑄘𑄨𑅇𑄇𑄳𑄈𑄡𑄁;
𑄇𑄨𑄁 𑄟𑄣𑄁 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄌𑄢𑄨𑄡𑄥𑄳𑄥, 𑄇𑄨𑄁 𑄥𑄨𑄚𑅅𑄚𑄟𑄚𑄮𑄘𑄇𑄁।

‘‘𑄇𑄖𑄨 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄍𑄨𑄘𑄳𑄘𑅅𑄚𑄨, 𑄡𑄖𑄳𑄗 𑅇𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 [𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 (𑄥𑄩। 𑄥𑄳𑄡𑅅। 𑄇𑄁। 𑄛𑄩।)]
𑄚 𑄖𑄨𑄑𑄳𑄒𑄖𑄨;
𑄞𑄉𑅇𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄪𑄑𑄳𑄒𑄪𑄟𑅅𑄉𑄟𑄳𑄟, 𑄇𑄗𑄁 𑄎𑅅𑄚𑄬𑄟𑄪 𑄖𑄁 𑄟𑄡𑄚𑄴’’𑄖𑄨।

‘‘𑄢𑄫𑄛𑄁 𑄎𑄩𑄢𑄖𑄨 𑄟𑄌𑄴𑄌𑅅𑄚𑄁, 𑄚𑅅𑄟𑄉𑄮𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄚 𑄎𑄩𑄢𑄖𑄨;
𑄢𑅅𑄉𑄮 𑄅𑄛𑄴𑄛𑄗𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄣𑄮𑄞𑄮 𑄙𑄟𑄴𑄟𑅅𑄚𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄛𑄚𑄴𑄗𑄮, 𑄤𑄡𑄮 𑄢𑄖𑄴𑄖𑄨𑄚𑄴𑄘𑄨𑄤𑄇𑄴𑄈𑄡𑄮;
𑄄𑄖𑄴𑄗𑄩 𑄟𑄣𑄁 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄌𑄢𑄨𑄡𑄥𑄴𑄥, 𑄆𑄖𑄴𑄗𑅅𑄡𑄁 𑄥𑄎𑄴𑄎𑄖𑄬 𑄛𑄎𑅅;
𑄖𑄛𑄮 𑄌 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄌𑄢𑄨𑄡𑄐𑄴𑄌, 𑄖𑄁 𑄥𑄨𑄚𑅅𑄚𑄟𑄚𑄮𑄘𑄇𑄁𑅁

‘‘𑄍 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁 𑄍𑄨𑄘𑄴𑄘𑅅𑄚𑄨, 𑄡𑄖𑄴𑄗 𑄤𑄨𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄚 𑄖𑄨𑄑𑄴𑄒𑄖𑄨;
𑄃𑅅𑄣𑄥𑄴𑄥𑄐𑄴𑄌 [𑄃𑅅𑄣𑄥𑄴𑄡𑄐𑄴𑄌 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄛𑄟𑅅𑄘𑄮 𑄌, 𑄃𑄚𑄪𑄑𑄴𑄒𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄥𑄁𑄡𑄟𑄮;
𑄚𑄨𑄘𑄴𑄘𑅅 𑄖𑄚𑄴𑄘𑄩 [𑄖𑄚𑄴𑄖𑄩 (𑄥𑄩𑅁)] 𑄌 𑄖𑄬 𑄍𑄨𑄘𑄴𑄘𑄬, 𑄥𑄝𑄴𑄝𑄥𑄮 𑄖𑄁 𑄤𑄨𑄤𑄎𑄴𑄎𑄡𑄬’’𑄖𑄨𑅁

𑄽𑅁 𑄄𑄥𑄴𑄥𑄢𑄨𑄡𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄽𑄽𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄄𑄥𑄴𑄥𑄢𑄨𑄡𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄬, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄞𑄕𑄴𑄓𑅅𑄚𑄟𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄁;
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄥𑄖𑄴𑄗𑄟𑄣𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄬, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄴𑄟𑄨𑄟𑄝𑄴𑄝𑄪𑄘𑄁𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄦𑄢𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄤𑅅𑄢𑄬𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄦𑄢𑄚𑄴𑄖𑄮 𑄛𑄚 𑄇𑄮 𑄛𑄨𑄡𑄮;
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄛𑄪𑄚𑄛𑄴𑄛𑄪𑄚𑅅𑄡𑄚𑄴𑄖𑄁, 𑄃𑄞𑄨𑄚𑄚𑄴𑄘𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄛𑄕𑄴𑄓𑄨𑄖𑅅’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄤𑄥𑄮 𑄄𑄥𑄴𑄥𑄢𑄨𑄡𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄬, 𑄄𑄖𑄴𑄗𑄩 𑄞𑄕𑄴𑄓𑅅𑄚𑄟𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑅅;
𑄇𑄮𑄙𑄮 𑄥𑄖𑄴𑄗𑄟𑄣𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄬, 𑄌𑄮𑄢𑅅 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄴𑄟𑄨𑄟𑄝𑄴𑄝𑄪𑄘𑅅𑅁

‘‘𑄌𑄮𑄢𑄁 𑄦𑄢𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄤𑅅𑄢𑄬𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄦𑄢𑄚𑄴𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄕𑄮 𑄛𑄨𑄡𑄮;
𑄥𑄟𑄕𑄁 𑄛𑄪𑄚𑄛𑄴𑄛𑄪𑄚𑅅𑄡𑄚𑄴𑄖𑄁, 𑄃𑄞𑄨𑄚𑄚𑄴𑄘𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄛𑄕𑄴𑄓𑄨𑄖𑅅’’𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄇𑅅𑄟𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄽𑄾𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄟𑄖𑄴𑄗𑄇𑅅𑄟𑄮 𑄚 𑄘𑄘𑄬, 𑄇𑄨𑄁 𑄟𑄌𑄴𑄌𑄮 𑄚 𑄛𑄢𑄨𑄌𑄴𑄌𑄎𑄬;
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄟𑄪𑄐𑄴𑄌𑄬𑄡𑄴𑄡 𑄇𑄣𑄴𑄡𑅅𑄕𑄁, 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄇𑄁 𑄚 𑄌 𑄟𑄮𑄌𑄡𑄬’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄃𑄖𑄴𑄖𑅅𑄚𑄁 𑄚 𑄘𑄘𑄬 𑄛𑄮𑄥𑄮, 𑄃𑄖𑄴𑄖𑅅𑄚𑄁 𑄚 𑄛𑄢𑄨𑄌𑄴𑄌𑄎𑄬;
𑄤𑅅𑄌𑄁 𑄟𑄪𑄐𑄴𑄌𑄬𑄡𑄴𑄡 𑄇𑄣𑄴𑄡𑅅𑄕𑄁, 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄇𑄐𑄴𑄌 𑄚 𑄟𑄮𑄌𑄡𑄬’’𑄖𑄨𑅁

᪗᪙। ᨸᩣᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪗᪙।

‘‘ᨠᩥᩴᩈᩩ ᨻᨶ᩠ᨵᨲᩥ ᨸᩣᨳᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨠᩥᩴᩈᩩ ᨽᩮᩣᨣᩣᨶᨾᩣᩈᨿᩮᩣ;
ᨠᩥᩴᩈᩩ ᨶᩁᩴ ᨸᩁᩥᨠᩔᨲᩥ, ᨠᩥᩴᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ ᨴᩩᨩ᩠ᨩᩉᩴ;
ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᨴ᩠ᨵᩣ ᨸᩩᨳᩪ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ, ᨸᩣᩈᩮᨶ ᩈᨠᩩᨱᩦ ᨿᨳᩣ’’ᨲᩥ।

‘‘ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᨲᩥ ᨸᩣᨳᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩈᩥᩁᩦ ᨽᩮᩣᨣᩣᨶᨾᩣᩈᨿᩮᩣ;
ᩍᨧ᩠ᨨᩣ ᨶᩁᩴ ᨸᩁᩥᨠᩔᨲᩥ, ᩍᨧ᩠ᨨᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ ᨴᩩᨩ᩠ᨩᩉᩣ;
ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨻᨴ᩠ᨵᩣ ᨸᩩᨳᩪ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ, ᨸᩣᩈᩮᨶ ᩈᨠᩩᨱᩦ ᨿᨳᩣ’’ᨲᩥ।

᪘᪐। ᨸᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪘᪐।

‘‘ᨠᩥᩴᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ ᨸᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩮᩣ, ᨠᩥᩴᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ ᨩᩣᨣᩁᩮᩣ;
ᨠᩥᩴᩈᩩ ᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨩᩦᩅᩣᨶᩴ, ᨠᩥᨾᩔ ᩍᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩮᩣ।

‘‘ᨠᩥᩴᩈᩩ ᩋᩃᩈᩴ ᩋᨶᩃᩈᨬ᩠ᨧ [ᨠᩥᩴ ᩈᩣᩃᩈᨬ᩠ᨧᩣᨶᩃᩈᨬ᩠ᨧ (ᨠ।)], ᨾᩣᨲᩣ
ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴᩅ ᨸᩮᩣᩈᨲᩥ;
ᨠᩥᩴ ᨽᩪᨲᩣ ᩏᨸᨩᩦᩅᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩮ ᨸᩣᨱᩣ ᨸᨳᩅᩥᩔᩥᨲᩣ’’ᨲᩥ।

‘‘ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ ᨸᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩮᩣ, ᩈᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ ᨩᩣᨣᩁᩮᩣ;
ᨣᩣᩅᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨩᩦᩅᩣᨶᩴ, ᩈᩦᨲᩔ ᩍᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩮᩣ।

‘‘ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩦ ᩋᩃᩈᩴ ᩋᨶᩃᩈᨬ᩠ᨧ, ᨾᩣᨲᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴᩅ ᨸᩮᩣᩈᨲᩥ;
ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩪᨲᩣ ᩏᨸᨩᩦᩅᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩮ ᨸᩣᨱᩣ ᨸᨳᩅᩥᩔᩥᨲᩣ’’ᨲᩥ।

᪘᪑। ᩋᩁᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪘᪑।

‘‘ᨠᩮᩈᩪᨵ ᩋᩁᨱᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ, ᨠᩮᩈᩴ ᩅᩩᩈᩥᨲᩴ ᨶ ᨶᩔᨲᩥ;
ᨠᩮᨵ ᩍᨧ᩠ᨨᩴ ᨸᩁᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩮᩈᩴ ᨽᩮᩣᨩᩥᩔᩥᨿᩴ ᩈᨴᩣ।

‘‘ᨠᩥᩴᩈᩩ ᨾᩣᨲᩣ ᨸᩥᨲᩣ ᨽᩣᨲᩣ, ᩅᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ;

ကိံသု ဣဓ ဇာတိဟီနံ, အဘိဝါဒေန္တိ ခတ္တိယာ’’တိ။

‘‘သမဏီဓ အရဏာ လောကေ, သမဏာနံ ဝုသိတံ န နဿတိ;
သမဏာ ဣစ္ဆံ ပရိဇာနန္တိ, သမဏာနံ ဘောဇိဿိယံ သဒါ။

‘‘သမဏံ မာတာ ပိတာ ဘာတာ, ဝန္ဒန္တိ နံ ပတိဋ္ဌိတံ;
သမဏီဓ ဇာတိဟီနံ, အဘိဝါဒေန္တိ ခတ္တိယာ’’တိ။

ဆေတွာဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

ဆေတွာ ရထဉ္စ စိတ္တဉ္စ, ဝုဋ္ဌိ ဘီတာ နဇီရတိ;
ဣဿရံ ကာမံ ပါထေယျံ, ပဇ္ဇောတ အရဏေန စာတိ။

ဒေဝတာသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

၂။ ဒေဝပုတ္တသံယုတ္တံ

၁။ ပဌမဝဂ္ဂေါ

၁။ ပဌမကဿပသုတ္တံ

၈၂။ ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ ကဿပေါ ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ ကဿပေါ ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ဘိက္ခုံ ဘဂဝါ ပကာသေသိ, နော စ ဘိက္ခုနော အနုသာသန’’န္တိ။ ‘‘တေန ဟိ ကဿပ, တညေဝေတ္ထ ပဋိဘာတူ’’တိ။

‘‘သုဘာသိတဿ သိက္ခေထ, သမဏူပါသနဿ စ;
ဧကာသနဿ စ ရဟော, စိတ္တဝူပသမဿ စာ’’တိ။

ဣဒမဝေါစ ကဿပေါ ဒေဝပုတ္တော; သမနုညော သတ္ထာ အဟောသိ။ အထ ခေါ ကဿပေါ ဒေဝပုတ္တော ''သမနုညော မေ သတ္ထာ''တိ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တတ္ထေဝန္တရဓာယီတိ။

၂။ ဒုတိယကဿပသုတ္တံ

၈၃။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ ကဿပေါ ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

''ဘိက္ခု သိယာ ဈာယီ ဝိမုတ္တစိတ္တော,
အာကင်္ခေ စေ ဟဒယဿာနုပတ္တိံ;
လောကဿ ဉတွာ ဥဒယဗ္ဗယဉ္စ,
သုစေတသော အနိဿိတော တဒါနိသံသော''တိ။

၃။ မာဃသုတ္တံ

၈၄။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခေါ မာဃော ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ မာဃော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

''ကိံသု ဆေတွာ သုခံ သေတိ, ကိံသု ဆေတွာ န သောစတိ;
ကိဿဿု ဧကဓမ္မဿ, ဝဓံ ရောစေသိ ဂေါတမာ''တိ။

''ကောဓံ ဆေတွာ သုခံ သေတိ, ကောဓံ ဆေတွာ န သောစတိ;
ကောဓဿ ဝိသမူလဿ, မဓုရဂ္ဂဿ ဝတြဘူ;
ဝဓံ အရိယာ ပသံသန္တိ, တဉှိ ဆေတွာ န သောစတီ''တိ။

၄။ မာဂဓသုတ္တံ

၈၅။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ မာဂဓော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

''ကတိ လောကသ္မိံ ပဇ္ဇောတာ, ယေဟိ လောကော ပကာသတိ;

𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄪𑄑𑄳𑄒𑄪𑄟𑅅𑄉𑄟𑄳𑄟, 𑄇𑄗𑄁 𑄎𑅅𑄚𑄬𑄟𑄪 𑄖𑄁 𑄟𑄡’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄌𑄖𑄳𑄖𑅅𑄢𑄮 𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄛𑄎𑄳𑄎𑄮𑄖𑅅, 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄟𑄬𑄖𑄳𑄗 𑄚 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄖𑄨;
𑄘𑄨𑄤𑅅 𑄖𑄛𑄖𑄨 𑄃𑅅𑄘𑄨𑄌𑄳𑄌𑄮, 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨𑄟𑅅𑄞𑅅𑄖𑄨 𑄌𑄚𑄳𑄘𑄨𑄟𑅅𑅁

‘‘𑄃𑄗 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄨 𑄘𑄨𑄤𑅅𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨𑄁, 𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄛𑄞𑅅𑄥𑄖𑄨;
𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮 𑄖𑄛𑄖𑄁 𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒𑄮, 𑄆𑄥𑅅 𑄃𑅅𑄞𑅅 𑄃𑄚𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑅅’’𑄖𑄨𑅁

𑄻𑅁 𑄘𑅅𑄟𑄣𑄨𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄾𑄻𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄘𑅅𑄟𑄣𑄨 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑅅𑄡 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑄤𑄕𑄳𑄕𑄮 𑄇𑄬𑄤𑄣𑄇𑄛𑄳𑄛𑄁 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄁 𑄃𑄮𑄞𑅅𑄥𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑅅𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄑𑄳𑄒𑅅𑄥𑄨𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄈𑄮 𑄘𑅅𑄟𑄣𑄨 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄇𑄢𑄕𑄩𑄡𑄟𑄬𑄖𑄁 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄬𑄚, 𑄛𑄙𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄇𑄨𑄣𑅅𑄥𑄪𑄚𑅅;
𑄇𑅅𑄟𑅅𑄚𑄁 𑄤𑄨𑄛𑄳𑄛𑄦𑅅𑄚𑄬𑄚, 𑄚 𑄖𑄬𑄚𑅅𑄥𑄩𑄥𑄖𑄬 𑄞𑄤’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄚𑄖𑄳𑄗𑄨 𑄇𑄨𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄥𑄳𑄥 (𑄘𑅅𑄟𑄣𑄩𑄖𑄨 𑄞𑄉𑄤𑅅),
𑄇𑄖𑄇𑄨𑄌𑄳𑄌𑄮 𑄦𑄨 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮𑅁

‘‘𑄡𑅅𑄤 𑄚 𑄉𑅅𑄙𑄁 𑄣𑄞𑄖𑄨 𑄚𑄘𑄩𑄥𑄪,
𑄃𑅅𑄡𑄫𑄦𑄖𑄨 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄉𑄖𑄳𑄖𑄬𑄞𑄨 𑄎𑄚𑄳𑄖𑄪;
𑄉𑅅𑄙𑄐𑄳𑄌 𑄣𑄘𑄳𑄙𑅅𑄚 𑄗𑄣𑄬 𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄡𑄮,
𑄚𑅅𑄡𑄫𑄦𑄖𑄩 𑄛𑅅𑄢𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄨 𑄥𑄮𑄤 [𑄥𑄮𑄖𑄨 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁 𑄇𑅁), 𑄦𑄮𑄖𑄨 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁), 𑄥𑄮 (?)]𑅁

‘‘𑄆𑄥𑄫𑄛𑄟𑅅 𑄘𑅅𑄟𑄣𑄨 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄥𑄳𑄥,
𑄈𑄩𑄕𑅅𑄥𑄤𑄥𑄳𑄥 𑄚𑄨𑄛𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄏𑅅𑄡𑄨𑄚𑄮;
𑄛𑄛𑄳𑄛𑄪𑄡𑄳𑄡 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄟𑄢𑄕𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄚𑄳𑄖𑄁,
𑄚𑅅𑄡𑄫𑄦𑄖𑄩 𑄛𑅅𑄢𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄨 𑄥𑄮’’𑄖𑄨 [𑄦𑄮𑄖𑄩𑄖𑄨 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁)]𑅁

𑄼𑅁 𑄇𑅅𑄟𑄘𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

၈၇။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခော ကာမဒော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ဒုက္ကရံ ဘဂဝါ, သုဒုက္ကရံ ဘဂဝါ’’တိ။

‘‘ဒုက္ကရံ ဝါပိ ကရောန္တိ (ကာမဒါတိ ဘဂဝါ),
သေခါ သီလသမာဟိတာ;
ဌိတတ္တာ အနဂါရိယုပေတဿ,
တုဋ္ဌိ ဟောတိ သုခါဝဟာ’’တိ။

‘‘ဒုလ္လဘာ ဘဂဝါ ယဒိဒံ တုဋ္ဌီ’’တိ။

‘‘ဒုလ္လဘံ ဝါပိ လဘန္တိ (ကာမဒါတိ ဘဂဝါ),
စိတ္တဝူပသမေ ရတာ;
ယေသံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ,
ဘာဝနာယ ရတော မနော’’တိ။

‘‘ဒုဿမာဒဟံ ဘဂဝါ ယဒိဒံ စိတ္တ’’န္တိ။

‘‘ဒုဿမာဒဟံ ဝါပိ သမာဒဟန္တိ (ကာမဒါတိ ဘဂဝါ),
ဣန္ဒြိယူပသမေ ရတာ;
တေ ဆေတွာ မစ္စုနော ဇာလံ,
အရိယာ ဂစ္ဆန္တိ ကာမဒါ’’တိ။

‘‘ဒုဂ္ဂမော ဘဂဝါ ဝိသမော မဂ္ဂေါ’’တိ။

‘‘ဒုဂ္ဂမေ ဝိသမေ ဝါပိ, အရိယာ ဂစ္ဆန္တိ ကာမဒ;
အနရိယာ ဝိသမေ မဂ္ဂေ, ပပတန္တိ အဝံသိရာ;
အရိယာနံ သမော မဂ္ဂေါ, အရိယာ ဟိ ဝိသမေ သမာ’’တိ။

၇။ ပဉ္စာလစဏ္ဍသုတ္တံ

၈၈။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခော ပဉ္စာလစဏ္ဍော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘သမ္ဗာဓေ ဝတ ဩကာသံ, အဝိန္ဒိ ဘူရိမေဓသော;

ယော ဈာနမဗုဇ္ဈိ [ဈာနမဗုဓာ (က။ သီ။), ဈာနမဗောဓိ (သျာ။ ကံ။ ပီ။ က။)]
ဗုဒ္ဓော, ပဋိလီနနိသဘော မုနီ’’တိ။

‘‘သမ္ဗာဓေ ဝါပိ ဝိန္ဒန္တိ (ပဉ္စာလစဏ္ဍာတိ ဘဂဝါ),
ဓမ္မံ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ;
ယေ သတိံ ပစ္စလတ္ထံသု,
သမ္မာ တေ သုသမာဟိတာ’’တိ။

၈။ တာယနသုတ္တံ

၈၉။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခေါ တာယနော ဒေဝပုတ္တော ပုရာဏတိတ္ထကရော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ တာယနော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –

‘‘ဆိန္ဒ သောတံ ပရက္ကမ္မ, ကာမေ ပနုဒ ဗြာဟ္မဏ;
နပ္ပဟာယ မုနိ ကာမေ, နေကတ္တမုပပဇ္ဇတိ။

‘‘ကယိရာ စေ ကယိရာထေနံ, ဒဠှမေနံ ပရက္ကမေ;
သိထိလော ဟိ ပရိဗ္ဗာဇော, ဘိယျော အာကိရတေ ရဇံ။

‘‘အကတံ ဒုက္ကဋံ [ဒုက္ကတံ (သီ။ ပီ။)] သေယျော, ပစ္ဆာ တပတိ ဒုက္ကဋံ;
ကတဉ္စ သုကတံ သေယျော, ယံ ကတွာ နာနုတပ္ပတိ။

‘‘ကုသော ယထာ ဒုဂ္ဂဟိတော, ဟတ္ထမေဝါနုကန္တတိ;
သာမညံ ဒုပ္ပရာမဋ္ဌံ, နိရယာယုပကဍ္ဎတိ။

‘‘ယံ ကိဉ္စိ သိထိလံ ကမ္မံ, သံကိလိဋ္ဌဉ္စ ယံ ဝတံ;
သင်္ကဿရံ ဗြဟ္မစရိယံ, န တံ ဟောတိ မဟပ္ဖလ’’န္တိ။

ဣဒမဝေါစ တာယနော ဒေဝပုတ္တော; ဣဒံ ဝတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တတ္ထေဝန္တရဓာယီတိ။

ဢထ ၵ႖ ဢၵမ် တသ်သ် ၸတ်တိယ် ဢပ်ပယေၼ ၺ်ၵ်ၵူ ဢ်ဖၼ်တေသိ – ‘‘ဢိဖ်,
ၺ်ၵ်ၵ်ရမေ, ၸတ်တိ တ်ယၼ်ၵ် ၼ်ဖ ဝေမပုတ်တ် ပုၸ်ၸတ်တိတ်ထၵတ် ဢၺ်ၵ်ၵ်ၵၼ်တ်ယ
ၸတ်တိယ် ဢၺ်ၵ်ၵ်ၵၼ်တမၸ်ၸ် ၵေမလၵပ်ပ် ၿတမၼ် ဢွဢ်သေတ် ယေၼ်ဂ်
တေၼုပသင်ၵမိ; ဢုပသင်ၵမိတ်ဝာ ဖ် ဢၺ်မ်ဝေတ် ဝေၵဖၼ်တ် ဢၼ်ၼ်သိ।
ဝေၵဖၼ်တ် ၼိတ် ၵ႖, ၺ်ၵ်ၵ်ရမေ, တ်ယၼ်ၵ် ဝေမပုတ်တ် ဖဖ သၼ်တိၵေ ဢိဖ် ဂ်ထ်ယ်
ဢဘ်သိ –

‘‘သိၼ်ၸ် သ်တံ ပၸ်ၵ်ၵဖ်ဖ, ၵ်ဖေ ပၼ်ၸ် ၿဂ်ဖၸ;
ၼပ်ပဂ်ယ ဖုၼ် ၵ်ဖေ, ၼေၵတ်တဖုပပၼ်ၿတိ।

‘‘ၵယိၸ် ဝေ ၵယိၸ်ထေၼ်, ဢၼ်ဂဖေၼ် ပၸ်ၵ်ၵဖေ;
သိထိလ် ဂိ ပၸိၸ်ၸ်ၼ်, ၺ်ယ် ဢ်ၵ်ၸတေ ၸၿ।

‘‘ဢၵတ် ဥၵ်ၵၼ် သေယ်, ပၸ်ၸ် တပတိ ဥၵ်ၵၼ်;
ၵတၸ်ပ သုၵတ် သေယ်, ယ် ၵတ် ၼ်ၼုတပ်ပတိ।

‘‘ၵ်သ် ယထ် ဥဂ်ဂဂိတ်, ဂတ်ထဖေမ်ၼၵၼ်တတိ;
သ်ဖၸ်ၸ် ဥပ်ပၸ်ဖၼ်ၼ်, ၼိၸယ်ယူပၵၿဖတိ।

‘‘ယ် ၵိၸ်ပိ သိထိလ် ၵဖ်ဖ်, သ်ၵိလိၼ်ၼ်ၸ်ပ ယ် မတ်;
သင်ၵသ်သတ် ၿဂ်ဖပၸိယ်, ၼ တ် ဂ်တိ ဖဂပ်ဖလ’’ၼ်တိ।

‘‘ဢိဝ်ဖၸ်ပ, ၺ်ၵ်ၵ်ရမေ, တ်ယၼ်ၵ် ဝေမပုတ်တ်, ဢိဝ် မတ် ဖ် ဢၺ်မ်ဝေတ်
ပဝ်ၵ်ၵိၸ် ၵတ် တတ်ထေမၼ်တၸဂ်ယိ। ဢုဂ်ဂၸ်ဂ်ထ, ၺ်ၵ်ၵ်ရမေ, တ်ယၼဂ်ထ်;
ပၸိယ်ပုၸ်ထ, ၺ်ၵ်ၵ်ရမေ, တ်ယၼဂ်ထ်; ၸ်ၸေထ, ၺ်ၵ်ၵ်ရမေ, တ်ယၼဂ်ထ်।
ဢတ်ထသ်ဂိတ်, ၺ်ၵ်ၵ်ရမေ, တ်ယၼဂ်ထ် ဢ်ဝိၿဂ်ဖပၸိယိၵ်’’တိ।

၈။ ပၼ်ဝိဖသုတ်တံ

၈၀။ သ်မတ်ထိၼိဝ်ၼ်। တေၼ ၵ႖ ပၼ သမယေၼ ပၼ်ဝိဖ် ဝေမပုတ်တ် ၸ်ဂုၼ်
ဢသုၸိၼ်ဝေၼ ဂဂိတ် ဂ်တိ। ဢထ ၵ႖ ပၼ်ဝိဖ် ဝေမပုတ်တ် ၺဂမၼ်တ်
ဢၼုသ်သၸဖ်ၼ် တ်ယ် မေလ်ယ် ဢိဖ် ဂ်ထ် ဢဘ်သိ –

‘‘ၼဖ် တေ ၸဝ်ဂ မိၸတ်ထု, မိပ်ပဖုတ်တ်သိ သၸိၸဂိ;

သမ္ဗာဓပဋိပန္နောသ္မိ, တဿ မေ သရဏံ ဘဝါ''တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ စန္ဒိမံ ဒေဝပုတ္တံ အာရဗ္ဘ ရာဟုံ အသုရိန္ဒံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

''တထာဂတံ အရဟန္တံ, စန္ဒိမာ သရဏံ ဂတော;
ရာဟု စန္ဒံ ပမုဉ္စဿု, ဗုဒ္ဓါ လောကာနုကမ္ပကာ''တိ။

အထ ခေါ ရာဟု အသုရိန္ဒော စန္ဒိမံ ဒေဝပုတ္တံ မုဉ္စိတွာ တရမာနရူပေါ ယေန ဝေပစိတ္တိ အသုရိန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ သံဝိဂ္ဂေါ လောမဟဋ္ဌဇာတော ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတံ ခေါ ရာဟုံ အသုရိန္ဒံ ဝေပစိတ္တိ အသုရိန္ဒော ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

''ကိံ နု သန္တရမာနောဝ, ရာဟု စန္ဒံ ပမုဉ္စသိ;
သံဝိဂ္ဂရူပေါ အာဂမ္မ, ကိံ နု ဘီတောဝ တိဋ္ဌသီ''တိ။

''သတ္တဓာ မေ ဖလေ မုဒ္ဓါ, ဇီဝန္တော န သုခံ လဘေ;
ဗုဒ္ဓဂါထာဘိဂီတောမှိ, နော စေ မုဉ္စေယျ စန္ဒိမ''န္တိ။

၁၀။ သူရိယသုတ္တံ

၉၁။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သူရိယော ဒေဝပုတ္တော ရာဟုနာ အသုရိန္ဒေန ဂဟိတော ဟောတိ။ အထ ခေါ သူရိယော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝန္တံ အနုဿရမာနော တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

''နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝီရတ္ထု, ဝိပ္ပမုတ္တောသိ သဗ္ဗဓိ;
သမ္ဗာဓပဋိပန္နောသ္မိ, တဿ မေ သရဏံ ဘဝါ''တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ သူရိယံ ဒေဝပုတ္တံ အာရဗ္ဘ ရာဟုံ အသုရိန္ဒံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

''တထာဂတံ အရဟန္တံ, သူရိယော သရဏံ ဂတော;
ရာဟု သူရိယံ [သုရိယံ (သီ။ သျာ။ ကံ။ ပီ။)] ပမုဉ္စဿု, ဗုဒ္ဓါ
လောကာနုကမ္ပကာ။

“ᨿᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩮ ᨲᨾᩈᩥ ᨷᨽᨦ᩠ᨠᩁᩮᩣ,
ᩅᩮᩁᩮᩣᨧᨶᩮᩣ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᩦ ᩏᨣ᩠ᨣᨲᩮᨩᩮᩣ;
ᨾᩣ ᩁᩣᩉᩩ ᨣᩥᩃᩦ ᨧᩁᨾᨶ᩠ᨲᩃᩥᨠ᩠ᨡᩮ,
ᨷᨩᩴ ᨾᨾᩴ ᩁᩣᩉᩩ ᨷᨾᩩᨬ᩠ᨧ ᩈᩪᩁᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩁᩣᩉᩩ ᩋᩈᩩᩁᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᩪᩁᩥᨿᩴ ᨴᩮᩅᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩁᨾᩣᨶᩁᩪᨷᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᩅᩮᨷᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩈᩩᩁᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩴᩅᩥᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩃᩮᩣᨾᩉᨭ᩠ᨮᨩᩣᨲᩮᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᩁᩣᩉᩩᩴ ᩋᩈᩩᩁᩥᨶ᩠ᨴᩴ ᩅᩮᨷᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩈᩩᩁᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨣᩣᨳᩣᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᨽᩣᩈᩥ –

“ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩁᨾᩣᨶᩮᩣᩅ, ᩁᩣᩉᩩ ᩈᩪᩁᩥᨿᩴ ᨷᨾᩩᨬ᩠ᨧᩈᩥ;
ᩈᩴᩅᩥᨣ᩠ᨣᩁᩪᨷᩮᩣ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ, ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨽᩦᨲᩮᩣᩅ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩈᩦ”ᨲᩥ᪨

“ᩈᨲ᩠ᨲᨵᩣ ᨾᩮ ᨹᩃᩮ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᨩᩦᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᩈᩩᨡᩴ ᩃᨽᩮ;
ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨣᩣᨳᩣᨽᩥᨣᩦᨲᩮᩣᨾ᩠ᩉᩥ, ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᩪᩁᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨷᨮᨾᩮᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᩔᨷᩣ ᨧ ᨾᩣᨥᩮᩣ ᨧ, ᨾᩣᨣᨵᩮᩣ ᨴᩣᨾᩃᩥ ᨠᩣᨾᨴᩮᩣ;
ᨷᨬ᩠ᨧᩣᩃᨧᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨲᩣᨿᨶᩮᩣ, ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩮᨶ ᨲᩮ ᨴᩈᩣᨲᩥ᪨

᪒᪨ ᩋᨶᩣᨳᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪙᪒᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩮᩣ [ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩣᩈᩮᩣ (ᨠ᪨)] ᨴᩮᩅᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨠᩮᩅᩃᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᨩᩮᨲᩅᨶᩴ ᩒᨽᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩮᩣ ᨴᩮᩅᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩍᨾᩴ ᨣᩣᨳᩴ ᩋᨽᩣᩈᩥ –

“ᨲᩮ ᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨣᨾᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᨧ᩠ᨨᩮ ᩅᩣᨾᨠᩈᩮ ᨾᨣᩣ;

ဈာနာနိ ဥပသမ္ပဇ္ဇ, ဧကောဒိ နိပကာ သတာ''တိ၊

''တေ ဟိ ပါရံ ဂမိဿန္တိ, ဆေတွာ ဇာလံဝ အမ္ဗုဇော;
ဈာနာနိ ဥပသမ္ပဇ္ဇ, အပ္ပမတ္တာ ရဏဉ္ဇဟာ''တိ၊

၂၊ ဝေဏ္ဍုသုတ္တံ

၉၃၊ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ ဝေဏ္ဍု [ဝေဏှု (သီ၊)] ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

''သုခိတာဝ တေ [သုခိတာ ဝတ တေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊)] မနုဇာ, သုဂတံ
ပယိရုပါသိယ;
ယုဉ္ဇ [ယုဉ္ဇံ (သီ၊), ယုဉ္ဇန္တိ (သျာ၊ ကံ၊ ပီ၊)] ဂေါတမသာသနေ,
အပ္ပမတ္တာ နု သိက္ခရေ''တိ၊

''ယေ မေ ပဝုတ္တေ သိဋ္ဌိပဒေ [သတ္ထိပဒေ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပီ၊)]
(ဝေဏ္ဍူတိ ဘဂဝါ),
အနုသိက္ခန္တိ ဈာယိနော;
ကာလေ တေ အပ္ပမဇ္ဇန္တာ,
န မစ္စုဝသဂါ သိယု''န္တိ၊

၃၊ ဒီဃလဋ္ဌိသုတ္တံ

၉၄၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ အထ ခေါ ဒီဃလဋ္ဌိ ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ ဝေဠုဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ ဒီဃလဋ္ဌိ ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

''ဘိက္ခု သိယာ ဈာယီ ဝိမုတ္တစိတ္တော,
အာကင်္ခေ စေ ဟဒယဿာနုပတ္တိံ;
လောကဿ ဉတွာ ဥဒယဗ္ဗယဉ္စ,
သုစေတသော အနိဿိတော တဒါနိသံသော''တိ၊

၄။ နန္ဒနသုတ္တံ

၉၅။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခော နန္ဒနော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

‘‘ပုစ္ဆာမိ တံ ဂောတမ ဘူရိပည,
အနာဝဋံ ဘဂဝတော ဉာဏဒဿနံ;
ကထံဝိဓံ သီလဝန္တံ ဝဒန္တိ,
ကထံဝိဓံ ပညဝန္တံ ဝဒန္တိ;
ကထံဝိဓော ဒုက္ခမတိစ္စ ဣရိယတိ,
ကထံဝိဓံ ဒေဝတာ ပူဇယန္တီ’’တိ။

‘‘ယော သီလဝါ ပညဝါ ဘာဝိတတ္တော,
သမာဟိတော ဈာနရတော သတီမာ;
သဗ္ဗဿ သောကာ ဝိဂတာ ပဟီနာ,
ခီဏာသဝေါ အန္တိမဒေဟဓာရီ။

‘‘တထာဝိဓံ သီလဝန္တံ ဝဒန္တိ,
တထာဝိဓံ ပညဝန္တံ ဝဒန္တိ;
တထာဝိဓော ဒုက္ခမတိစ္စ ဣရိယတိ,
တထာဝိဓံ ဒေဝတာ ပူဇယန္တီ’’တိ။

၅။ စန္ဒနသုတ္တံ

၉၆။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခော စန္ဒနော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

‘‘ကထံသု [ကထံ သု (သီ။)] တရတိ ဩဃံ, ကောဓ တရတိ အဏ္ဏဝံ;
အပ္ပတိဋ္ဌေ အနာလမ္ဗေ, ကော ဂမ္ဘီရေ န သီဒတီ’’တိ။

‘‘သဗ္ဗဒါ သီလသမ္ပန္နော, ပညဝါ သုသမာဟိတော;
အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္တော, ဩဃံ တရတိ ဒုတ္တရံ။

‘‘ဝိရတော ကာမသညာယ, ရူပသံယောဇနာတိဂော;

ᨶᨶ᩠ᨴᩦᩁᩣᨣᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮ ᨶ ᩈᩦᨴᨲᩦ''ᨲᩥ᪨

᪖᪨ ᩅᩤᩈᩩᨴᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪙᪗᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩅᩤᩈᩩᨴᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩍᨾᩴ ᨣᩤᨳᩴ ᩋᨽᩣᩈᩥ –

''ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᩮᩣᨾᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨯᨿ᩠ᩉᨾᩣᨶᩮᩣᩅ [ᨯᨿ᩠ᩉᨾᩣᨶᩮᩅ (ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ)]
ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ;
ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩣᨿ, ᩈᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᨩᩮ''ᨲᩥ᪨

''ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᩮᩣᨾᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨯᨿ᩠ᩉᨾᩣᨶᩮᩣᩅ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ;
ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩣᨿ, ᩈᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᨩᩮ''ᨲᩥ᪨

᪗᪨ ᩈᩩᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪙᪘᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩩᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩣ ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨣᩤᨳᩣᨿ
ᩋᨩ᩠ᨫᨽᩣᩈᩥ –

''ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩏᨲ᩠ᩁᩈ᩠ᨲᨾᩥᨴᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩏᨻ᩠ᨻᩥᨣ᩠ᨣᩥᨴᩴ [ᩏᨻ᩠ᨻᩥᨣ᩠ᨣᨾᩥᨴᩴ
([illegible])] ᨾᨶᩮᩣ;
ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ ᨠᩥᨧ᩠ᨨᩮᩈᩩ [ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ ([illegible])], ᩋᨳᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨲᩥᨲᩮᩈᩩ
ᨧ;
ᩈᨧᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᩁᩈ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨾᩮ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩉᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ''ᨲᩥ᪨

''ᨶᩣᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩣ ᨲᨸᩈᩣ [ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᨲᨸᩈᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)],
ᨶᩣᨬ᩠ᨬᨲᩕᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᩴᩅᩁᩣ;
ᨶᩣᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩣ, ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨸᩔᩣᨾᩥ ᨸᩣᨱᩥᨶ''ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

''ᩍᨴᨾᩅᩮᩣᨧ ...ᨸᩮ... ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᩦ''ᨲᩥ᪨

᪘᪨ ᨠᨠᩩᨵᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

၉၉။ ဘောမ့် မေ သုတံ – ဘောက့် သမယံ ဘအာမ် သ်ကောတေ ဗိဂတ်တိ ဘာဇ်ဒဏ္ဏမတ္တေ ဖိဂ်သ်ယေ။ ဘာထ ဂွ် ကကုဒ္ဓ ဝေမပုတ်တွ်ဝ ဘာဒိက်ကဏ်တ်ယ ဏတ်တိယ် ဘာဒိက်ကဏ်တမဏ်ဏွ် ကေမလကပ်ပ် ဘာဇ်ဒဏ္ဏမဏ် ဘ်ဂ်သ်ယေတွ် ယေဏ ဘအာမ် တေဏုပသင်္ကမိ; ဘုပသင်္ကမိတွ် ဘအာမဏ်တ် ဘာဒိမ်ဝေတွ် ဘောကဖဏ်တ် ဘာဏ်ဏ်သိ။ ဘောကဖဏ်တ် ဏိတွ် ဂွ် ကကုဒ္ဓ ဝေမပုတ်တွ် ဘအာမဏ်တ် ဘေတာမွ်ဝ – ''ဏဏ်ဘာသိ, သမဏ''တိ? ''ကိ် လဝ်ဂ်, ဘ်ဗုသွ်''တိ? ''တေဏ ဂိ, သမဏ, သွ်ဝသိ''တိ? ''ကိ် ဒီယိတ်ထ, ဘ်ဗုသွ်''တိ? ''တေဏ ဂိ, သမဏ, ဏေမ ဏဏ်ဘာသိ ဏ ဝ [ဏေမ (သိ။ သ်၊ က်၊)] သွ်ဝသိ''တိ? ''ဘောမဖ်ဗုသွ်''တိ။

''ကဝ်ဝိ တွ် ဘာဏဃ္ဂ [ဘာဏိဃ္ဂ (သပ်ပတ်ထ)] ဒိက်ဂု, ကဝ်ဝိ ဏဏ်ဘိ [ဏဏ်ဘိ (သိ။ သ်၊ က်၊)] ဏ ဗိဒ္ဒဒတိ;
ကဝ်ဝိ တံ ဘောကဖ်သိဏ်, ဘာဏတိ ဏ်ဒိက်ဏတိ''တိ။

''ဘာဏဃ္ဂ မေ ဘာဂ် ယက်ဂ, ဘာထွ် ဏဏ်ဘိ ဏ ဗိဒ္ဒဒတိ;
ဘာထွ် ဖ် ဘောကဖ်သိဏ်, ဘာဏတိ ဏ်ဒိက်ဏတိ''တိ။

''ကထံ တွ် ဘာဏဃ္ဂ ဒိက်ဂု, ကထံ ဏဏ်ဘိ ဏ ဗိဒ္ဒဒတိ;
ကထံ တံ ဘောကဖ်သိဏ်, ဘာဏတိ ဏ်ဒိက်ဏတိ''တိ။

''ဘာဃဒ္ဒတသ်သ မေ ဏဏ်ဘိ, ဏဏ်ဘိဒ္ဒတသ်သ မေ ဘာဃံ;
ဘာဏဏ်ဘိ ဘာဏဃ္ဂ ဒိက်ဂု, ဘောမ့် ဒဏ်ဂိ ဘ်ဗုသွ်''တိ။

''ဝိဏသ်သံ မတ ပသ်သ်ဖိ, ဗ္ဂဂ်ဖဏ် ပဏိဏိပ်ဗုတံ;
ဘာဏဏ်ဘိ ဘာဏဃံ ဒိက်ဂံ, တိဏ်ဏ် လွ်ကေ ဗိသတ်တိက''ဏတ်ဏတ်တိ။

၈။ ဘုတ်တတဏသုတ်တံ

၇၀၀။ ဏ်ဒဂဂဏ်ဘ်ဏ်။ ဘောကဖဏ်တ် ဏိတွ် ဂွ် ဘုတ်တတဏွ် ဝေမပုတ်တွ် ဘအာမတွ် သဏ်တိကေ ဘိဖ် ဂ်ထံ ဘာဘ်သိ –

''ဘုပဏိယတိ ဒီဗိတဖပ်ပဖ်ယု,
ဒတ္တူပဏိတသ်သ ဏ သဏ်တိ တ်ဏ်;
ဘောတံ ဘယံ ဖဏဘော ပေက်ဂဖ်ဏွ်,
ပုဇ်ဇ်ဏ် ကယိဏ်ထ သုဂ်မဂ်ဏ်''တိ။

‘‘ဘုပဏီယတိ ဇီဗိတဖပ္ပဖဲယု,
ဇဏ္ဍူပဏီတဿ ဏ သဏ္ဍိ တဲဏ;
ဘေတံ ဘယံ ဖဏဏေ ပေက္ခဖဲဏ္ဏ,
လွက္ခဖိသံ ပဇဂေ သဏ္ဍိပေက္ခွ’’တိ၊

၇၀၊ ဘဏ္ဍထပိဏ္ဍိကသုတ္တံ

၇၀၇၊ ဘေကဖဏ္ဍံ ဏော္ဝ ဝ္ဂ ဘဏ္ဍထပိဏ္ဍိက္ဂ ဝေဓပုတ္တွ ဘဂဗတ္ဂ သဏ္ဍိကေ ဘိဖဲ ဂထယွ ဘဘာသိ –

‘‘ဘိဒ္ဓံဂိ တံ ဇေတဗဏ္ဍံ, ဘိသိသင်္ဃဏိသေဗိတံ;
ဘဗုတ္တံ ဓဖ္ဖဖဏ္ဍဇေဏ, ပီတိသဉ္ဇဏဏ္ဍံ ဖဖ၊

‘‘ကဖ္ဖံ ဗိဇ္ဇ ဝ ဓဖ္ဖွ ဝ, သီလံ ဇီဗိတဖုတ္တဖံ;
ဘေတေဏ ဖဝ္ဝဲ သုဇ္ဈဏ္ဍိ, ဏ ဂွတ္တေဏ ဓဏေဏ ဗ၊

‘‘တဿဖဲ ဂိ ပဏ္ဍိတွ ပွသွ, သဖ္ဖပဿံ ဘတ္တထဖတ္တဏ္ဍွ;
ယွဏိသွ ဗိစိဏေ ဓဖ္ဖံ, ဘေဗံ တတ္တ ဗိသုဇ္ဈတိ၊

‘‘သဲရိပုတ္တွဗ ပဉ္ဉဲယ, သီလေဏ ဘုပသဖေဏ ဝ;
ယွပိ ပဲရင်္ဂတွ ဘိက္ခု, ဘေတဲဗပဏ္ဍွ သိယဲ’’တိ၊

ဘိဒ္ဓဖဝ္ဝ ဘဏ္ဍထပိဏ္ဍိက္ဂ ဝေဓပုတ္တွ၊ ဘိဒံ ဗတွ္ဂ ဘဂဗဏ္ဍံ ဘဘိဗဲဝေတွ္ဂ ပဒက္ခိဏံ ကတွ္ဂ တတ္ထေဗဏ္ဍတဓဲယီတိ၊

ဘထ ဝ္ဂ ဘဂဗဲ တဿဲ ဏတ္တိယဲ ဘဝ္ဝယေဏ ဘိက္ခူ ဘဲဖဏ္ဍေသိ – ‘‘ဘိဖံ, ဘိက္ခဗေ, ဏတ္တိံ ဘဉ္ဉတဏ္ဍွ ဝေဓပုတ္တွ ဘဘိက္ကဏ္ဍဲယ ဏတ္တိယဲ ဘဘိက္ကဏ္ဍဗဏ္ဍွ ကေဗလကပ္ပံ ဇေတဗဏ္ဍံ ဘွဘဲသေတွ္ဂ ယေဏဲဂံ တေဏုပသင်္ကဖိ; ဘုပသင်္ကဖိတွ္ဂ ဖံ ဘဘိဗဲဝေတွ္ဂ ဘေကဖဏ္ဍံ ဘဋ္ဌဲသိ၊ ဘေကဖဏ္ဍံ ဏော္ဝ ဝ္ဂ, ဘိက္ခဗေ, သွ ဝေဓပုတ္တွ ဖဖ သဏ္ဍိကေ ဘိဖဲ ဂထယွ ဘဘာသိ –

‘‘ဘိဒ္ဓံဂိ တံ ဇေတဗဏ္ဍံ, ဘိသိသင်္ဃဏိသေဗိတံ;
ဘဗုတ္တံ ဓဖ္ဖဖဏ္ဍဇေဏ, ပီတိသဉ္ဇဏဏ္ဍံ ဖဖ၊

‘‘𑄇𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄌 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄌, 𑄥𑄩𑄣𑄁 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄖𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄁;
𑄆𑄖𑄬𑄚 𑄟𑄌𑄳𑄌𑅅 𑄥𑄪𑄎𑄳𑄏𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄚 𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄬𑄚 𑄙𑄚𑄬𑄚 𑄤𑅅𑅁

‘‘𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄦𑄨 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑄮 𑄛𑄮𑄥𑄮, 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄥𑄳𑄥𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄟𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮;
𑄡𑄮𑄚𑄨𑄥𑄮 𑄤𑄨𑄌𑄨𑄚𑄬 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁, 𑄆𑄤𑄁 𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄤𑄨𑄥𑄪𑄎𑄳𑄏𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮𑄤 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡, 𑄥𑄩𑄣𑄬𑄚 𑄅𑄛𑄥𑄟𑄬𑄚 𑄌;
𑄡𑄮𑄛𑄨 𑄛𑅅𑄢𑄋𑄳𑄉𑄖𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪, 𑄆𑄖𑅅𑄤𑄛𑄢𑄟𑄮 𑄥𑄨𑄡𑅅’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄄𑄘𑄟𑄤𑄮𑄌, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮𑅁 𑄄𑄘𑄁 𑄤𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄟𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑅅𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑄘𑄇𑄳𑄈𑄨𑄕𑄁 𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄤𑄚𑄳𑄖𑄢𑄙𑅅𑄡𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄆𑄤𑄁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄬, 𑄃𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄃𑅅𑄚𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ‘‘𑄥𑄮 𑄦𑄨 𑄚𑄫𑄚, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄤𑄨𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄮 𑄉𑄦𑄛𑄖𑄨 𑄃𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑄚𑄳𑄖𑄬 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄬 𑄃𑄞𑄨𑄛𑄳𑄛𑄥𑄚𑄳𑄚𑄮 𑄃𑄦𑄮𑄥𑄩’’𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄥𑅅𑄙𑄪 𑄥𑅅𑄙𑄪, 𑄃𑅅𑄚𑄚𑄳𑄘, 𑄡𑅅𑄤𑄖𑄇𑄁 𑄈𑄮, 𑄃𑅅𑄚𑄚𑄳𑄘, 𑄖𑄇𑄳𑄇𑅅𑄡 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄝𑄳𑄝𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄳𑄛𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄖𑄁 𑄖𑄡𑅅𑅁 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄮 𑄦𑄨 𑄥𑄮, 𑄃𑅅𑄚𑄚𑄳𑄘, 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄳𑄥𑄪𑄘𑄳𑄘𑅅𑄚𑄁 –

𑄌𑄚𑄳𑄘𑄨𑄟𑄥𑄮 [𑄌𑄚𑄳𑄘𑄨𑄟𑅅𑄥𑄮 (𑄛𑄩𑅁 𑄇𑅁)] 𑄌 𑄤𑄬𑄕𑄳𑄓𑄪 [𑄤𑄬𑄕𑄳𑄦𑄪 (𑄥𑄩𑅁 𑄇𑅁)] 𑄌,
𑄘𑄩𑄊𑄣𑄑𑄳𑄒𑄨 𑄌 𑄚𑄚𑄳𑄘𑄚𑄮;
𑄌𑄚𑄳𑄘𑄚𑄮 𑄤𑅅𑄥𑄪𑄘𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄌, 𑄥𑄪𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄇𑄇𑄪𑄙𑄬𑄚 𑄌;
𑄅𑄖𑄳𑄖𑄢𑄮 𑄚𑄤𑄟𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮, 𑄘𑄥𑄟𑄮 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄮𑄖𑄨𑅁

𑄹𑅁 𑄚𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄥𑄨𑄤𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄶𑄸𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 – 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄬 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄬𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄨𑄤𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑅅𑄡 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑄤𑄕𑄳𑄕𑄮 𑄇𑄬𑄤𑄣𑄇𑄛𑄳𑄛𑄁 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄁 𑄃𑄮𑄞𑅅𑄥𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅

တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဧကာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

''သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ, သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ;
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ, သေယျော ဟောတိ န ပါပိယော။

''သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ, သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ;
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ, ပညာ လဗ္ဘတိ နာညတော။

''သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ, သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ;
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ, သောကမဇ္ဈေ န သောစတိ။

''သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ, သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ;
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ, ဉာတိမဇ္ဈေ ဝိရောစတိ။

''သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ, သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ;
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ, သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ သုဂ္ဂတိံ။

''သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ, သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ;
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ, သတ္တာ တိဋ္ဌန္တိ သာတတ''န္တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ တံ ဒေဝတံ ဂါထာယ ပစ္စဘာသိ –

''သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ, သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ;
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ, သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတီ''တိ။

၂။ မစ္ဆရိသုတ္တံ

၃၂။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဧကာ ဒေဝတာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –

''မစ္ဆေရာ စ ပမာဒါ စ, ဧဝံ ဒါနံ န ဒီယတိ;
ပုညံ အာကင်္ခမာနေန, ဒေယျံ ဟောတိ ဝိဇာနတာ။

‘‘𑄚 𑄖𑄁 𑄇𑄟𑄴𑄟𑄁 𑄇𑄖𑄁 𑄥𑄂𑄙𑄪, 𑄠𑄁 𑄇𑄖𑄴𑄤𑄂 𑄃𑄚𑄪𑄖𑄛𑄴𑄛𑄖𑄨;
𑄠𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄪𑄟𑄪𑄈𑄮 𑄢𑄮𑄘𑄁, 𑄤𑄨𑄛𑄂𑄇𑄁 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄬𑄤𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄖𑄐𑄴𑄌 𑄇𑄟𑄴𑄟𑄁 𑄇𑄖𑄁 𑄥𑄂𑄙𑄪, 𑄠𑄁 𑄇𑄖𑄴𑄤𑄂 𑄚𑄂𑄚𑄪𑄖𑄛𑄴𑄛𑄖𑄨;
𑄠𑄥𑄴𑄥 𑄛𑄖𑄩𑄖𑄮 𑄥𑄪𑄟𑄚𑄮, 𑄤𑄨𑄛𑄂𑄇𑄁 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄬𑄤𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄛𑄑𑄨𑄇𑄌𑄴𑄌𑄬𑄤 [𑄛𑄑𑄨𑄉𑄌𑄴𑄌𑄬𑄤 (𑄥𑄩𑅁)] 𑄖𑄁 𑄇𑄠𑄨𑄢𑄂, 𑄠𑄁 𑄎𑄐𑄴𑄐𑄂
𑄦𑄨𑄖𑄟𑄖𑄴𑄖𑄚𑄮;
𑄚 𑄥𑄂𑄇𑄑𑄨𑄇𑄌𑄨𑄚𑄴𑄖𑄂𑄠, 𑄟𑄚𑄴𑄖𑄂 𑄙𑄩𑄢𑄮 𑄛𑄢𑄇𑄴𑄇𑄟𑄬𑅁

‘‘𑄠𑄗𑄂 𑄥𑄂𑄇𑄑𑄨𑄇𑄮 𑄟𑄑𑄴𑄒𑄁 [𑄛𑄥𑄖𑄴𑄗𑄁 (𑄥𑄩𑅁), 𑄥𑄟𑄁 (𑄥𑄴𑄠𑄂𑅁 𑄇𑄁𑅁)], 𑄥𑄟𑄁 𑄦𑄨𑄖𑄴𑄤𑄂
𑄟𑄦𑄂𑄛𑄗𑄁;
𑄤𑄨𑄥𑄟𑄁 𑄟𑄉𑄴𑄉𑄟𑄂𑄢𑄪𑄠𑄴𑄦, 𑄃𑄇𑄴𑄈𑄌𑄴𑄍𑄨𑄚𑄴𑄚𑄮𑄤 𑄏𑄂𑄠𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄆𑄤𑄁 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄂 𑄃𑄛𑄇𑄴𑄇𑄟𑄴𑄟, 𑄃𑄙𑄟𑄴𑄟𑄟𑄚𑄪𑄤𑄖𑄴𑄖𑄨𑄠;
𑄟𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄟𑄌𑄴𑄌𑄪𑄟𑄪𑄈𑄁 𑄛𑄖𑄴𑄖𑄮, 𑄃𑄇𑄴𑄈𑄌𑄴𑄍𑄨𑄚𑄴𑄚𑄮𑄤 𑄏𑄂𑄠𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄹𑅁 𑄥𑄬𑄢𑄩𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄷𑄶𑄽𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄈𑄮 𑄥𑄬𑄢𑄩 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄉𑄂𑄗𑄂𑄠 𑄃𑄎𑄴𑄏𑄞𑄂𑄥𑄨 –

‘‘𑄃𑄚𑄴𑄚𑄟𑄬𑄤𑄂𑄞𑄨𑄚𑄚𑄴𑄘𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄅𑄞𑄠𑄬 𑄘𑄬𑄤𑄟𑄂𑄚𑄪𑄥𑄂;
𑄃𑄗 𑄇𑄮 𑄚𑄂𑄟 𑄥𑄮 𑄠𑄇𑄴𑄈𑄮, 𑄠𑄁 𑄃𑄚𑄴𑄚𑄁 𑄚𑄂𑄞𑄨𑄚𑄚𑄴𑄘𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄠𑄬 𑄚𑄁 𑄘𑄘𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄥𑄘𑄴𑄙𑄂𑄠, 𑄤𑄨𑄛𑄴𑄛𑄥𑄚𑄴𑄚𑄬𑄚 𑄌𑄬𑄖𑄥𑄂;
𑄖𑄟𑄬𑄤 𑄃𑄚𑄴𑄚𑄁 𑄞𑄎𑄖𑄨, 𑄃𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄛𑄢𑄟𑄴𑄦𑄨 𑄌𑅁

‘‘𑄖𑄥𑄴𑄟𑄂 𑄤𑄨𑄚𑄬𑄠𑄴𑄠 𑄟𑄌𑄴𑄍𑄬𑄢𑄁, 𑄘𑄎𑄴𑄎𑄂 𑄘𑄂𑄚𑄁 𑄟𑄣𑄂𑄞𑄨𑄞𑄫;
𑄛𑄪𑄐𑄴𑄐𑄂𑄚𑄨 𑄛𑄢𑄣𑄮𑄇𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁, 𑄛𑄖𑄨𑄑𑄴𑄒𑄂 𑄦𑄮𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄛𑄂𑄕𑄨𑄚’’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄃𑄌𑄴𑄍𑄢𑄨𑄠𑄁, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄝𑄴𑄞𑄪𑄖𑄁, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬! 𑄠𑄂𑄤𑄥𑄪𑄞𑄂𑄥𑄨𑄖𑄟𑄨𑄘𑄁, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄂 –

‘‘ယေ ဈံ ဝါဏ္ဍတိ သဝါဂ္ဂယ, ဓိပါပါသဏ္ဍဏ္ဍ ဝေတာသ်;
တဖေဗ ဘာဏ္ဍံ ဘဇတိ, ဘာသဿိ လွဂေ ပဂဖိဂိ ဃ၊

‘‘တသ်ာဖိ ဓိဏ္ဍေယျ ဖဝဲဝေဂံ, ၁ဒ္ဒိ ဝါဏ္ဍ ဖလ်ာဘိဘ္ဂု;
ပုဗ်ဗဏ္ဍိ ပဂလွဂကဿိ, ပတိဇ္ဇဇ ဂွဏ္ဍတိ ဝါဂိဏ္ဍ’’ဏ္ဍတိ၊

‘‘ဘ္ဂုတပုဗ်ဗံ, ဘဏ္ဍတေ, သိတံ [သေတံ (သီ၊ သျ၊ ကံ၊ ပီ၊)] ဏ္ဍဖ ဇဒ္ဒ ဘာဂွသိ ဝါယဂ္ဂ ဝါဏ္ဍပတိ ဝါဏ္ဍသ်ာသ မဓာဓာမ္ဗီ၊ တသ်ာသ ဖယံ, ဘဏ္ဍတေ, ဃတူသု ဝွဂေသု ဝါဏ္ဍ ဝီယိတာထ သဖောဟ-ပွ်ဂဖောဟ-ဂပဟာဝိဂံ-မဏ္ဍိပဝဂယံဃဂံဏ္ဍ၊ ဘာထ ဂွ ဖ, ဘဏ္ဍတေ, ဘိတာထဂ်ဂံ ဘုပသင်္ကမိတွာ ဘောတာမ္ဗွဃ [ဘိတာထဂ်ဂံ ဘုပသင်္ကမိတွာ ဘောတာမ္ဗွဃံ (က၊)] – ‘ဝေမသ်ာသ ဂွ [ဝေမသ်ာသေမ ဂွ (က၊ သီ၊)] ဝါဏ္ဍ ဝီယတိ; ဘာဖိဂ်ဂံ ဝါဏ္ဍ ဏ ဝီယတိ၊ သ်ဂု ဖယဖိပိ ဝေမံ ဏ္ဍိသ်ာသ်ယ ဝါဏ္ဍိ ၁ဝေယျဖ, ပုဗ်ဗဏ္ဍိ ဂဓေယျဖ’တိ၊ တသ်ာသ ဖယံ, ဘဏ္ဍတေ, ဘောတာဂွသိ – ‘ဘာဂံ ဂွသ်ာဖိ ဝါယဂ္ဂ ဝါဏ္ဍပတိ ဝါဏ္ဍသ်ာသ မဓာဓာမ္ဗီ၊ ဝါဏ္ဍ ၁သ်ာသ်ဖိတိ မာဏ္ဍတေ ဂိဏ္ဍတိ မဝေယျ’ဏ္ဍတိ? သွ ဂွံ, ဘဏ္ဍတေ, ပဓဖိ ဝွဂံ ဘိတာထဂ်ဂဓသ်ာသ ဘာဝ်သိ၊ တတာထ ဘိတာထဂ်ဂဓသ်ာသ ဝါဏ္ဍ ဝီယိတာထ; ဖဖ ဝါဏ္ဍ ပဇ္ဇိဂဂဖိ၊

‘‘ဘာထ ဂွ ဖ, ဘဏ္ဍတေ, ဇတာတိယံ ဘာဏုယဏ္ဍာ ဘုပသင်္ကမိတွာ ဘောတာမ္ဗွဃံ – ‘ဝေမသ်ာသ ဂွ ဝါဏ္ဍ ဝီယတိ; ဘိတာထဂ်ဂဓသ်ာသ ဝါဏ္ဍ ဝီယတိ; ဘာဖိဂ်ဂံ ဝါဏ္ဍ ဏ ဝီယတိ၊ သ်ဂု ဖယဖိပိ ဝေမံ ဏ္ဍိသ်ာသ်ယ ဝါဏ္ဍိ ၁ဝေယျဖ, ပုဗ်ဗဏ္ဍိ ဂဓေယျဖ’တိ၊ တသ်ာသ ဖယံ, ဘဏ္ဍတေ, ဘောတာဂွသိ – ‘ဘာဂံ ဂွသ်ာဖိ ဝါယဂ္ဂ ဝါဏ္ဍပတိ ဝါဏ္ဍသ်ာသ မဓာဓာမ္ဗီ၊ ဝါဏ္ဍ ၁သ်ာသ်ဖိတိ မာဏ္ဍတေ ဂိဏ္ဍတိ မဝေယျ’ဏ္ဍတိ? သွ ဂွံ, ဘဏ္ဍတေ, ၁တိယံ ဝွဂံ ဇတာတိယံဏ္ဍ ဘာဏုယဏ္ဍာဏ္ဍ ဘာဝ်သိ၊ တတာထ ဇတာတိယံဏ္ဍ ဘာဏုယဏ္ဍာဏ္ဍ ဝါဏ္ဍ ဝီယိတာထ, ဖဖ ဝါဏ္ဍ ပဇ္ဇိဂဂဖိ၊

‘‘ဘာထ ဂွ ဖ, ဘဏ္ဍတေ, ဗလဂံယွ ဘုပသင်္ကမိတွာ ဘောတာမ္ဗွဃ – ‘ဝေမသ်ာသ ဂွ ဝါဏ္ဍ ဝီယတိ; ဘိတာထဂ်ဂဓသ်ာသ ဝါဏ္ဍ ဝီယတိ; ဇတာတိယံဏ္ဍ ဘာဏုယဏ္ဍာဏ္ဍ ဝါဏ္ဍ ဝီယတိ; ဘာဖိဂ်ဂံ ဝါဏ္ဍ ဏ ဝီယတိ၊ သ်ဂု ဖယဖိပိ ဝေမံ ဏ္ဍိသ်ာသ်ယ ဝါဏ္ဍိ ၁ဝေယျဖ, ပုဗ်ဗဏ္ဍိ ဂဓေယျဖ’တိ၊ တသ်ာသ ဖယံ, ဘဏ္ဍတေ, ဘောတာဂွသိ – ‘ဘာဂံ ဂွသ်ာဖိ ဝါယဂ္ဂ ဝါဏ္ဍပတိ ဝါဏ္ဍသ်ာသ မဓာဓာမ္ဗီ၊ ဝါဏ္ဍ ၁သ်ာသ်ဖိတိ မာဏ္ဍတေ ဂိဏ္ဍတိ မဝေယျ’ဏ္ဍတိ? သွ ဂွံ ဘဏ္ဍတေ, တတိယံ ဝွဂံ ဗလဂံယသ်ာသ ဘာဝ်သိ၊ တတာထ ဗလဂံယသ်ာသ ဝါဏ္ဍ ဝီယိတာထ, ဖဖ ဝါဏ္ဍ ပဇ္ဇိဂဂဖိ၊

‘‘ဘာထ ဖ္လ ဖဲ, ဘန္တေ, ဗ္ဂဟ်ဖလာဂဂပတိက် ဘုပသဇ္ဇကဖဲတ္တ ဘေတာဓ္ဓဝဲ –
‘ဝေဓသဲသ ဖ္လ ဘ္ဆ ဒီယတိ; ဘိတ်ထဂ်ဇသဲသ ဘ္ဆ ဒီယတိ; ဇတ်တိယ်ဆ ဘဏုယဏ်တ်ဆ
ဘ္ဆ ဒီယတိ; ဗလက်ယသဲသ ဘ္ဆ ဒီယတိ; ဘဖဲဂ်က် ဘ္ဆ ဆ ဒီယတိ। သဲဂု ဖယဖဲပိ
ဝေမံ ဆိသဲသဲယ ဘ္ဆဆိ ဘဝေယျဖ, ပုဇ်ဇ်ဆိ ကဇေယျဖဲ’တိ। တသဲသ ဖယဲဂံ, ဘန္တေ,
ဘေတာဂ္ဂ္ဂသိ – ‘ဘဂံ ဖ္လသဲဖိ ဘယဏ္ဂ ဘ္ဆပတိ ဘ္ဆသဲသ မဏ်ဇာမ္ဗီ। ဘ္ဆ ဘသဲသဲဖဲတိ
မာဏ်တေ ကိဏ်တိ မဝေယျ’ဏ်တိ? သ္ဂ ဂ္ဂဂံ, ဘန္တေ, ဃတုတ်ထံ ဘ္ဂဇံ
ဗ္ဂဟ်ဖလာဂဂပတိက်ဆ ဘဘ်သိ। တတ်ထ ဗ္ဂဟ်ဖလာဂဂပတိက်ဆ ဘ္ဆ ဒီယိတ်ထ, ဖဖ
ဘ္ဆ ပဏ္ဏိက်ကဖိ।

‘‘ဘာထ ဖ္လ ဖဲ, ဘန္တေ, ပုဇိသဲ ဘုပသဇ္ဇကဖဲတ္တ ဘေတာဓ္ဓဝဲ – ‘ဆ ဖ္လ ဘ္ဆိ
ဝေမသဲသ ကွ္ဓိ ဘ္ဆ ဒီယတိ’တိ। ဘေမံ မုတ်တံ, ဘန္တေ, တေ ပုဇိသေ ဘေတာဓ္ဓဝဲ –
‘တေဆ ဂိ, ဘဖော, ယ္ဂ ဗဂိတေသု ဒ္ဆပဝေသု ဘိယ္ဂ သဇ်ဒြယတိ တတ္ဂ ဘုပဥ္ဈ
ဘဏ်တေပုဇေ ပမေသေထ, ဘုပဥ္ဈ တတ်ထေမ ဘ္ဆ ဝေထ သဖဇ-ဗ္ဂဟ်ဖဇ-
ကပဇဘ်ဇိက-မဆိဗ်ဗက-ယ်ဃက်ဆ’ဏ်တိ। သ္ဂ ဂ္ဂဂံ, ဘန္တေ, ဘေမံ ဒီဃဇတ်တံ ကတ်ဆ
ပုဇ်ဇ်ဆ ဘေမံ ဒီဃဇတ်တံ ကတ်ဆ ကုသလ်ဆ ဂဖဲဖဲဆ ပဇိယဏ်တံ ဆဂ်ဂဂဗဲသဲဖိ –
ဘေတ်တက် ပုဇ်ဇဏ်တိ မ် ဘေတ်တက္ဂ ပုဇ်ဇမိပ်က္ဂတိ မ် ဘေတ်တက် သဂ်ဂေ
ဇ်တဗ်ဗဏ်တိ မ်တိ। ဘဗဲဃဇိယံ, ဘန္တေ, ဘဗ်ဘုတံ, ဘန္တေ! ယ်မသုဘ်သိတဖဲ့,
ဘန္တေ, ဘဂဓတာ –

‘‘ယေ ဆံ ဘဏ်တိ သဘ်ဂ်ယ, မိဗ်ပသဏ်ဆေဆ ဗေတသဲ;
တဖေမ ဘဏ်ဆ ဘဒတိ, ဘသဲဖိ လ္ဂကေ ပဇဖဲဂိ ဃ।

‘‘တသဲဖဲ မိဆေယျ ဖဗဲဃေဇ်, ဘဒ္ဒ ဘ္ဆ ဖလ်ဘိဂ္ဂ;
ပုဇ်ဇ်ဆိ ပဇလ္ဂကသဲဖိ, ပတိဇ်ဇ် ဂ္ဂဏ်တိ ပ်ဇိဆ’’ဏ်တိ।

၉। ဃဏ္ဍိက်ဇသုတ်တံ

ၐ၀၁। ဘေကဖဏ်တံ ဇိတ္ဂ ဖ္လ ဃဏ္ဍိက္ဂ ဝေမပုတ်တ္ဂ ဘဂမတ္ဂ သဏ်တိကေ ဘိဖဲ
ဂ်ထံ ဘဘ်သိ –

‘‘ဘမိဂံ ဘုပပဏ်ဆေ, မိဖုတ်တံ သတ်တ ဘိက်ဇမ္ဂ;
ဇ်ဂဒ္ဂသပဇိက်ဇိဇ်, တိဇ်ဇ် လ္ဂကေ မိသတ်တိက’’ဏ်တိ।

‘‘ကေ ဃ တေ ဘတတံ ပဇ်ဂံ, ဖဗဲဃုဂေယျ သုဒုတ်တတံ;

ဂေ ဟိတွ္ ဖွံဏုသံ ဝေဟ်, ဒိပိဗယ္ဂံ ဘုပဗ်ပဂု''ဏတိ।

''ဘုပဂ္ ပလဂဏ်ဒွ္ [ဖလဂဏ်ဒွ္ (ဂ।)] ဎ, ပုဂ်ဂုသ်တိ ဎ တေ တယ္;
ဘဒ်ဒိယ္ ဇဏ်ဍဝေမ္ ဎ, ပ်ဂုဇဂ်ဂိ ဎ သစ်ဂိယ္ [ပ်ဂုာဏတိ ဎ ပိစ်ဂိယ္ (သီ। သ္တိ।)];
တေ ဟိတွ္ ဖွံဏုသံ ဝေဟ်, ဒိပိဗယ္ဂံ ဘုပဗ်ပဂု''ဏတိ।

''ဂုသလိ ဘ်သသိ တေသံ, ဖွံဇပ်သပ်ပဟ်ယိဏ္;
ဂသ်သ တေ ဎဖ်ဖဖစ်စ်ယ, ဘဗ်သံ့ ဘဓဗဏ်ဎဏ''ဏတိ।

''ဏ ဘစ်ဇတ္ ဘဂမတ်, ဏ်စ်ဇတ္ တမ သ်သဏ္;
ယသ်သ တေ ဎဖ်ဖဖစ်စ်ယ, ဘဗ်သံ့ ဘဓဗဏ်ဎဏ।

''ယတ်ထ ဏ်ဖစ်ဎ ဇူပစ်ဎ, ဘသေသံ ဘုပဇုဒ်သတိ;
တံ တေ ဎဖ်ဖံ ဘိဎစ်စ်ယ, ဘဗ်သံ့ ဘဓဗဏ်ဎဏ''ဏတိ।

''ဂဖ်ဘဂိတံ ဘ်သသိ မ်ပံ, ဒုပိဗိဒ်ဏ သုဒုပိဗုဂံ;
ဂသ်သ တွံ ဎဖ်ဖဖစ်စ်ယ, မ်ပံ ဘ်သသိ ဘိဒ်သ''ဏတိ।

''ဂုဖ်ဘဂ်တွ္ ပုဇေ ဘ်သိ, မေဂဖိစ်ဂေ ဃဇ္ဂတွ္;
ဖွံတ်ပေတံတိဘတွ္ ဘ်သိ, ဂသ်သပသ်သ ဘုပ်သဂ္।

''မိဇတွ္ ဖေထုဏ ဎဖ်ဖ်, ဗှဟ်ဖပ်တီ ဏ်ိတ်ဖိသ္;
ဘဂုမ် တေ သဂ်ဖေယ္, ဘဂုမ် တေ ပုဇေ သဂ်။

''သွ္ဟဖေတေ ပဒ်ဏဖိ, မိဖုတ်တေ သတ်တ ဘိဂ်ဇမ္;
ဏ်ဂဒွ္သပဂိဂ်ဂီဇေ, တိဏ်ဇေ လ္ဂေ မိသတ်တိဂ''ဏတိ।

''ဘေမဖေတံ တဒ် ဘ်သိ, ယထ ဘ်သသိ ဘဂ်ဂမ;
ဂုဖ်ဘဂ်တွ္ ပုဇေ ဘ်သိ, မေဂဖိစ်ဂေ ဃဇ္ဂတွ္।

''ဖွံတ်ပေတံတိဘတွ္ ဘ်သိ, ဂသ်သပသ်သ ဘုပ်သဂ္;
မိဇတွ္ ဖေထုဏ ဎဖ်ဖ်, ဗှဟ်ဖပ်တီ ဏ်ိတ်ဖိသ္;
ဘဂုမ် ဖေ သဂ်ဖေယ္, ဘဂုမ် ဖေ ပုဇေ သဂ်''တိ।

''ဘောမဖေတ် ပုတ်ဖိုဏ်, သဟ်ယဏ် ဘဂု သဇ်ဂဖွဲ;
ဘုဘ်ဏိဏ် ဘ်ဗိတတ်တ်ဏ်, သဏိဏ္ဏတ်ဖြင်ဏိဏ''ဏတိ။

၁။ ဒဏ်တုသုတ်တ်

၇၀၈။ ဘောမ် ဖေ သုတ် – ဘောက် သဖယ် သဖဲဗဟုလ် ဘိက်ကူ, ကွ်သလေသု ဗိဟဏ္ဏတိ ဟိဖမဏ္ဏတပသ်သေ ဘဏဇ်ဇကုဏ်က်ယ ဘုဒ်ဂတ် ဘုဏ်ဏဏ် ဝပလ် ဖုရတ် ဗိက်ဖိဖ္ဗ် ဖုဏ်ဏသ်သတိဏ္ဍ ဘသဖဲပဏ္ဍ ဘသဖဲဂိတ် ဗိဗိဘဏ္ဏတဗိတ်တ် ပ်ကတိဏ်ဘ္ဒိယ်။

ဘထ ဖွဲ ဒဏ်တု ဘေမပုတ်တွဲ တဘဂုပ္ပသထေ ပဏ်ဏဏသေ ယေဏ တေ ဘိက်ကူ တေဏုပသဇ်ကဖိ; ဘုပသဇ်ကဖိတွဲ တေ ဘိက်ကူ ဂ်ထဂိ ဘဇ်ဈဘ်သိ –

''သုဂဏ်ဗိဏ္ဍ ပုတေ ဘ်သံ, ဘိက်ကူ ဂွ်တဖသ်ဗက်;
ဘဏ်ဗဲဗ် ပိဖ်ဒဖေသဏ် [ပိဖ်ဒဖေသ်ဏ် (?)], ဘဏ်ဗဲဗ် သယဏ်သဏ်;
လွကေ ဘဏ်ဗဲဗတ် ဇတွဲ, ဒုက်ဓသ်သဏ်တ် ဘက်သု တေ။

''ဒုပဲပ္ပသ် ကတွဲ ဘတ်တ်ဏ်, ဂ်ဖေ ဂ်ဖဏိက် ဗိယ;
ဘုတွဲ ဘုတွဲ ဏိပဇ်ဒဏ္ဏတိ, ပဏ်ဂ်တေသု ဖုဗ်ဗိတ်။

''သဇ်ဈသ်သ ဘဇ်ဇဗ် ကတွဲ, ဘိဝေကဗဲဝေ ဗဘ်ဖဂ် [ဗုဏ်ဘ်ဖဂ် (က။)];
ဘပဗိဒ် ဘဏ်ထ တေ, ယထ ပေတ် တထေဗ တေ [တထေဗ ဝ (သီ။)]။

''ယေ ဖွဲ ပဖတ်တ် ဗိဟဏ္ဏတိ, တေ ဖေ သဏ်ဒိယ ဘ်သိတ်;
ယေ ဘပဲပဖတ်တ် ဗိဟဏ္ဏတိ, ဏဖွဲ တေသံ ကတွ်ဖဂ''ဏတိ။

၈။ တွ်ဟိတသ်သသုတ်တ်

၇၀၇။ သ်ဗတ်ထိဏ်ဘ်ဏ်။ ဘောကဖဏ္ဏတ် ဏ်တွဲ ဖွဲ တွ်ဟိတသ်သွဲ ဘေမပုတ်တွဲ ဘဂဗဏ္ဏတ် ဘောတဘဇွဝ – ''ယတ်ထ ဏု ဖွဲ, ဘဏ်တေ, ဏ ဇိယတိ ဏ ဇီယတိ ဏ ဖီယတိ [ဏ ဇိယျတိ ဏ ဖိယျတိ (သျံ။ က်။ က။)] ဏ ဝဗတိ ဏ ဘုပပဇ်ဇတိ, သက်က် ဏု ဖွဲ သွဲ, ဘဏ်တေ, ဂဖဏေဏ လွ်ကသ်သ ဘဏ်တွဲ ဇ်တုံ ဗ် ဘဏ်ဏ် ဗ် ပ်ပုဏိတုံ ဗ်''တိ? ''ယတ်ထ ဖွဲ, ဘ်ဗုသွဲ, ဏ ဇိယတိ ဏ ဇီယတိ ဏ ဖီယတိ ဏ ဝဗတိ ဏ ဘုပပဇ်ဇတိ, ဏဂ် တံ ဂဖဏေဏ လွ်ကသ်သ ဘဏ်တ် ဇ်တေယျံ ဘဏ်ဏေယျံ ပတ်တေယျဏ်တိ ဗဒ်ဖီ''တိ။

‘‘ဘၯၷဆရိယံ, ၻၼ္တေ, ဘဗ္ဘုတံ, ၻၼ္တေ! ယာဝသုၻာသိတမိဒံ, ၻၼ္တေ, ၻဂဝတာ – ‘ယတ္ထ ၡ, ဘာဝုသော, ၼ ၸာယတိ ၼ ၸီယတိ ၼ မီယတိ ၼ ၸဝတိ ၼ ဥပပဇ္ဇတိ, ၼာဟံ တံ ဂမၼေၼ လောကသ္သ ဘၼ္တံ ၺာတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျၼ္တိ ဝဒါမီ’တိ၊

‘‘ဘူတပုဗ္ဗံ, ၻၼ္တေ, ဣဟဂီတသ္သ ၼာမ ဣသိ ဘဟောသိ ၻောၸပုတ္တော ဣဒ္ဓိမာ ဝေဟာသင်္ဂမော၊ တသ္သ မယှံ, ၻၼ္တေ, ဧဝရူပေါ ၸဝေါ ဘဟောသိ; သေယျထာပိ ၼာမ ဒဠှဓမ္မာ [ဒဠှဓမ္မော (သ္ယာ ကံ ပီ ၸ) ဓၼုဂ္ဂဟော သိက္ခိတော ၵတဟတ္ထော ၵတူပါသၼော လဟုၵေၼ ဘသၼေၼ ဘပ္ပၵသိရေၼ တိရိယံ တာလစ္ဆာယံ ဘတိပါတေယျ၊ တသ္သ မယှံ, ၻၼ္တေ, ဧဝရူပေါ ပဒဝီတိဟာရော ဘဟောသိ; သေယျထာပိ ၼာမ ပုရတ္ထိမာ သမုဒ္ဒါ ပစ္ဆိမော သမုဒ္ဒေါ၊ တသ္သ မယှံ, ၻၼ္တေ, ဧဝရူပံ ဣၸ္ဆာဂတံ ဥပ္ပဇ္ဇိ – ‘ဘဟံ ဂမၼေၼ လောကသ္သ ဘၼ္တံ ပါပုဏိသ္သာမီ’တိ၊ သော ခွာဟံ, ၻၼ္တေ, ဧဝရူပေၼ ၸဝေၼ သမၼ္ဂာဂတော ဧဝရူပေၼ ၸ ပဒဝီတိဟာရေၼ ဘည္ညတြေဝ ဘသိတ-ပီတ-ခါယိတ-သာယိတာ ဘည္ညတြ ဥၸ္ၸာရ-ပသ္သာဝကမ္မာ ဘည္ညတြ ၼိဒ္ဒါကိလမထပဋိဝိၼောဒၼာ ဝသ္သသတာယုကော ဝသ္သသတဇီဝီ ဝသ္သသတံ ဂၼ္တွာ ဘပ္ပတွာဝ လောကသ္သ ဘၼ္တံ ဘၼ္တရာဝ ကာလင်္ကတော၊

‘‘ဘၯၷဆရိယံ, ၻၼ္တေ, ဘဗ္ဘုတံ, ၻၼ္တေ! ယာဝသုၻာသိတမိဒံ, ၻၼ္တေ, ၻဂဝတာ – ‘ယတ္ထ ၡ, ဘာဝုသော, ၼ ၸာယတိ ၼ ၸီယတိ ၼ မီယတိ ၼ ၸဝတိ ၼ ဥပပဇ္ဇတိ, ၼာဟံ တံ ဂမၼေၼ လောကသ္သ ဘၼ္တံ ၺာတေယျံ ဒဋ္ဌေယျံ ပတ္တေယျၼ္တိ ဝဒါမီ’’’တိ၊

‘‘ၼ ခွာဟံ, ဘာဝုသော, ဘပ္ပတွာ လောကသ္သ ဘၼ္တံ ဒုက္ခသ္သ ဘၼ္တကိရိယံ ဝဒါမိ၊ ဘပိ ၸ ခွာဟံ, ဘာဝုသော, ဣမသ္မိံယေဝ ဗျာမမတ္တေ ကဠေဝရေ သသည္ညိမှိ သမၼကေ လောကၺ္ၸ ပည္ညပေမိ လောကသမုဒယၺ္ၸ လောကၼိရောဓၺ္ၸ လောကၼိရောဓဂါမိၼိၺ္ၸ ပဋိပဒ’’ၼ္တိ၊

‘‘ဂမၼေၼ ၼ ပတ္တဗ္ဗော, လောကသ္သၼ္တော ကုဒါၸၼံ;
ၼ ၸ ဘပ္ပတွာ လောကၼ္တံ, ဒုက္ခာ ဘတ္ထိ ပမောၸၼံ၊

‘‘တသ္မာ ဟဝေ လောကဝိဒူ သုမေဓော,
လောကၼ္တဂူ ဝုသိတဗြဟ္မၸရိယော;
လောကသ္သ ဘၼ္တံ သမိတာဝိ ၺတွာ,

𑄚𑅅𑄥𑄩𑄥𑄖𑄨 𑄣𑄮𑄇𑄟𑄨𑄟𑄁 𑄛𑄢𑄐𑄳𑄌𑅅’’𑄖𑄨𑅁

𑄽𑅁 𑄚𑄚𑄳𑄘𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄶𑄾𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄈𑄮 𑄚𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄃𑄌𑄳𑄌𑄬𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄇𑅅𑄣𑅅 𑄖𑄢𑄡𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑄮,
𑄤𑄡𑄮𑄉𑄪𑄕𑅅 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄁 𑄎𑄦𑄚𑄳𑄖𑄨;
𑄆𑄖𑄁 𑄞𑄡𑄁 𑄟𑄢𑄕𑄬 𑄛𑄬𑄇𑄳𑄈𑄟𑅅𑄚𑄮,
𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑅅𑄚𑄨 𑄇𑄡𑄨𑄢𑅅𑄗 𑄥𑄪𑄈𑅅𑄤𑄦𑅅𑄚𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄃𑄌𑄳𑄌𑄬𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄇𑅅𑄣𑅅 𑄖𑄢𑄡𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑄮,
𑄤𑄡𑄮𑄉𑄪𑄕𑅅 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄁 𑄎𑄦𑄚𑄳𑄖𑄨;
𑄆𑄖𑄁 𑄞𑄡𑄁 𑄟𑄢𑄕𑄬 𑄛𑄬𑄇𑄳𑄈𑄟𑅅𑄚𑄮,
𑄣𑄮𑄇𑅅𑄟𑄨𑄥𑄁 𑄛𑄎𑄦𑄬 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄛𑄬𑄇𑄳𑄈𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄚𑄚𑄳𑄘𑄨𑄤𑄨𑄥𑅅𑄣𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄶𑄿𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄈𑄮 𑄚𑄚𑄳𑄘𑄨𑄤𑄨𑄥𑅅𑄣𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄌𑄖𑄪𑄌𑄇𑄳𑄇𑄁 𑄚𑄤𑄘𑄳𑄤𑅅𑄢𑄁, 𑄛𑄪𑄕𑄳𑄕𑄁 𑄣𑄮𑄞𑄬𑄚 𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄁;
𑄛𑄋𑄳𑄇𑄎𑅅𑄖𑄁 𑄟𑄦𑅅𑄤𑄩𑄢, 𑄇𑄗𑄁 𑄡𑅅𑄖𑄳𑄢𑅅 𑄞𑄤𑄨𑄥𑄳𑄥𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄚𑄘𑄳𑄙𑄨𑄁 𑄤𑄢𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄌, 𑄄𑄌𑄳𑄍𑅅 𑄣𑄮𑄞𑄐𑄳𑄌 𑄛𑅅𑄛𑄇𑄁;
𑄥𑄟𑄫𑄣𑄁 𑄖𑄕𑄳𑄦𑄟𑄝𑄳𑄝𑄪𑄡𑄳𑄦, 𑄆𑄤𑄁 𑄡𑅅𑄖𑄳𑄢𑅅 𑄞𑄤𑄨𑄥𑄳𑄥𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄿𑅁 𑄥𑄪𑄥𑄨𑄟𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄷𑄶𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄃𑅅𑄚𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑅅𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄩𑄘𑄨𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄈𑄮 𑄃𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑅅𑄚𑄚𑄳𑄘𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 –
‘‘𑄖𑄪𑄡𑄳𑄦𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄚𑄮, 𑄃𑅅𑄚𑄚𑄳𑄘, 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄢𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨 ?

‘‘𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄨 𑄚𑄧𑄟, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄝𑄧𑄣𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄘𑄪𑄑𑄴𑄒𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄟𑄫𑅄𑄴𑄦𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄤𑄨𑄛𑄣𑄴𑄣𑄖𑄴𑄗𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄚 𑄢𑄪𑄌𑄴𑄌𑄬𑄡𑄴𑄡? 𑄛𑄕𑄴𑄓𑄨𑄖𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄟𑄦𑄧𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄛𑄪𑄗𑄪𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄦𑄧𑄥𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮 [𑄦𑄧𑄥𑄪𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮 (𑄥𑄩𑅁)], 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄎𑄤𑄚𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄖𑄨𑄇𑄴𑄈𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄚𑄨𑄝𑄴𑄝𑄬𑄙𑄨𑄇𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄃𑄛𑄴𑄛𑄨𑄌𑄴𑄍𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄥𑄚𑄴𑄖𑄪𑄑𑄴𑄒𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄛𑄤𑄨𑄤𑄨𑄖𑄴𑄖𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄃𑄥𑄁𑄥𑄑𑄴𑄒𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄃𑄧𑄢𑄘𑄴𑄙𑄤𑄩𑄢𑄨𑄡𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄤𑄖𑄴𑄖𑄧, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄤𑄌𑄚𑄇𑄴𑄈𑄟𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄌𑄮𑄘𑄇𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄛𑄧𑄛𑄉𑄢𑄦𑄩, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄨 𑄚𑄧𑄟, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄝𑄧𑄣𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄘𑄪𑄑𑄴𑄒𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄟𑄫𑅄𑄴𑄦𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄤𑄨𑄛𑄣𑄴𑄣𑄖𑄴𑄗𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄚 𑄢𑄪𑄌𑄴𑄌𑄬𑄡𑄴𑄡𑄧’’𑄖𑄨?

‘‘𑄆𑄤𑄟𑄬𑄖𑄁, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄆𑄤𑄟𑄬𑄖𑄁, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘! 𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄨 𑄚𑄧𑄟, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄃𑄝𑄧𑄣𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄘𑄪𑄑𑄴𑄒𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄟𑄫𑅄𑄴𑄦𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄤𑄨𑄛𑄣𑄴𑄣𑄖𑄴𑄗𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄚 𑄢𑄪𑄌𑄴𑄌𑄬𑄡𑄴𑄡? 𑄛𑄕𑄴𑄓𑄨𑄖𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄟𑄦𑄧𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄛𑄪𑄗𑄪𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄦𑄧𑄥𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄎𑄤𑄚𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄖𑄨𑄇𑄴𑄈𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄚𑄨𑄝𑄴𑄝𑄬𑄙𑄨𑄇𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄃𑄛𑄴𑄛𑄨𑄌𑄴𑄍𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄥𑄚𑄴𑄖𑄪𑄑𑄴𑄒𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄛𑄤𑄨𑄤𑄨𑄖𑄴𑄖𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄃𑄥𑄁𑄥𑄑𑄴𑄒𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄃𑄧𑄢𑄘𑄴𑄙𑄤𑄩𑄢𑄨𑄡𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄤𑄖𑄴𑄖𑄧, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄤𑄌𑄚𑄇𑄴𑄈𑄟𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄌𑄮𑄘𑄇𑄮, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄛𑄧𑄛𑄉𑄢𑄦𑄩, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄨 𑄚𑄧𑄟, 𑄃𑄧𑄚𑄚𑄴𑄘, 𑄃𑄝𑄧𑄣𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄘𑄪𑄑𑄴𑄒𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄟𑄫𑅄𑄴𑄦𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄤𑄨𑄛𑄣𑄴𑄣𑄖𑄴𑄗𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄚 𑄢𑄪𑄌𑄴𑄌𑄬𑄡𑄴𑄡𑄧’’𑄖𑄨?

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄪𑄥𑄨𑄟𑄮 [𑄥𑄪𑄥𑄩𑄟𑄮 (𑄥𑄩𑅁)] 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄖𑄮 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄤𑄕𑄴𑄕𑄬 𑄞𑄐𑄴𑄐𑄟𑄧𑄚𑄬 𑄟𑄦𑄖𑄨𑄡𑄧 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄛𑄢𑄨𑄥𑄧𑄡 𑄛𑄢𑄨𑄤𑄪𑄖𑄮 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨𑄖𑄴𑄤𑄧 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑄧𑄘𑄬𑄖𑄴𑄤𑄧 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄑𑄴𑄒𑄧𑄥𑄨𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄈𑄮 𑄥𑄪𑄥𑄨𑄟𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 –

‘‘𑄆𑄤𑄟𑄬𑄖𑄁, 𑄞𑄉𑄤𑄧, 𑄆𑄤𑄟𑄬𑄖𑄁, 𑄥𑄪𑄉𑄖𑅁 𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄨 𑄚𑄧𑄟, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄝𑄧𑄣𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄘𑄪𑄑𑄴𑄒𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄟𑄫𑅄𑄴𑄦𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄤𑄨𑄛𑄣𑄴𑄣𑄖𑄴𑄗𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄚 𑄢𑄪𑄌𑄴𑄌𑄬𑄡𑄴𑄡? 𑄛𑄕𑄴𑄓𑄨𑄖𑄮, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄃𑄧𑄡𑄥𑄴𑄟𑄧 𑄥𑄧𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮𑅁 𑄟𑄦𑄧𑄛𑄐𑄴𑄐𑄮,

ဘန္တေ, ပထဝပဆဲ့, ဘန္တေ, ဟ်ာသပဆဲ့, ဘန္တေ, ဒမၼပဆဲ့, ဘန္တေ, တိက်ရပဆဲ့, ဘန္တေ, ဏိပဲဖေဒိကပဆဲ့, ဘန္တေ, ဘပဲပိဗဲ့, ဘန္တေ, သန္တတုဇ္ဇေ, ဘန္တေ, ပမိမိတတ္တ, ဘန္တေ, ဘသံသဇ္ဇေ, ဘန္တေ, ဘ်ာဇဘိဂမိတိယ္ယ, ဘန္တေ, မတိတ်, ဘန္တေ, မဗၚကရမ္ဗ, ဘန္တေ, ၸ်ာက္ခ, ဘန္တေ, ပ်ပဂဇဂိ, ဘန္တေ, ဘ်ာယသိဖ် သိဇိပုတတ္တ၊ ကသိသ ဟိ ဏ်ဖ, ဘန္တေ, ဘဖိလသိသ ဘာဝုဇ္ဇေသိသ ဘဖူဏိဂသိသ ဘမိပလိလတိထမိတိတသိသ ဘ်ာယသိဖ် သိဇိပုတတ္တ ဏ ဇုဗိဗေယ် ?

''ဘဂဝါပိ ဟိ, ဘန္တေ, ယဆဲ့ဇာမ ဝေမပုတိတပဇိသ် ဘုပယနိကဖိ, ဘေတဝေမ ဗဂုလ် သဝါ သုဏ်ဖိ – 'ပဏ္ဍိတ္တ ဘ်ာယသိဖ် သိဇိပုတတ္တ; ဖဟ်ာပဆဲ့ ဘ်ာယသိဖ်, ပထဝပဆဲ့ ဘ်ာယသိဖ်, ဟ်ာသပဆဲ့ ဘ်ာယသိဖ်, ဒမၼပဆဲ့ ဘ်ာယသိဖ်, တိက်ရပဆဲ့ ဘ်ာယသိဖ်, ဏိပဲဖေဒိကပဆဲ့ ဘ်ာယသိဖ်, ဘပဲပိဗဲ့ ဘ်ာယသိဖ်, သန္တတုဇ္ဇေ ဘ်ာယသိဖ်, ပမိမိတတ္တ ဘ်ာယသိဖ်, ဘသံသဇ္ဇေ ဘ်ာယသိဖ်, ဘ်ာဇဘိဂမိတိယ္ယ ဘ်ာယသိဖ်, မတိတ် ဘ်ာယသိဖ်, မဗၚကရမ္ဗ ဘ်ာယသိဖ်, ၸ်ာက္ခ ဘ်ာယသိဖ်, ပ်ပဂဇဂိ ဘ်ာယသိဖ် သိဇိပုတတ္တ'တိ၊ ကသိသ ဟိ ဏ်ဖ, ဘန္တေ, ဘဖိလသိသ ဘာဝုဇ္ဇေသိသ ဘဖူဏိဂသိသ ဘမိပလိလတိထမိတိတသိသ ဘ်ာယသိဖ် သိဇိပုတတ္တ ဏ ဇုဗိဗေယ်''တိ ?

ဘထ ဖွ သုသိဖသိသ ဝေမပုတိတသိသ ဝေမပုတိတပဇိသ် ဘ်ာယသိဖတ္တ သိဇိပုတိတသိသ မဏ်ဖေ ဘဆဲ့ဇဖ်ဆေ ဘတိတဖဏ် ပဖုဝိတ် ပိတိသ္ဂဖဏသိသဒိတ် ဘုဗိဗ်မဗ် မဏ်ဏဏိဘ် ဘုပ်ာသေတိ၊

''သေယျထာပိ ဏ်ဖ ဖဏိ မေဇုဇိယ္ယ သုဘ ဒိတိဖ် ဘဇ္ဇေသ္ဂ သုပဇိကဖိဖကတ္တ ပဏ္ဍဂုကဖိဗလေ ဏိက်ဏိတိတ္တ ဘ်ာသတေ ဗ တပတေ ဗ မိတ္တဗတိ ဗ; ဘေမဖေမံ သုသိဖသိသ ဝေမပုတိတသိသ ဝေမပုတိတပဇိသ် ဘ်ာယသိဖတ္တ သိဇိပုတိတသိသ မဏ်ဖေ ဘဆဲ့ဇဖ်ဆေ ဘတိတဖဏ် ပဖုဝိတ် ပိတိသ္ဂဖဏသိသဒိတ် ဘုဗိဗ်မဗ် မဏ်ဏဏိဘ် ဘုပ်ာသေတိ၊

''သေယျထာပိ ဏ်ဖ ဏိက်ရံ ဒဖိဇ္ဇဏ်ာ ဘက်ရကဖိဖဇပုတိတဘုက်က်ဖုရသုကသလသဖိပဂဇ္ဇေ ပဏ္ဍဂုကဖိဗလေ ဏိက်ဏိတိတံ ဘ်ာသတေ ဗ တပတေ ဗ မိတ္တဗတိ ဗ; ဘေမဖေမံ သုသိဖသိသ ဝေမပုတိတသိသ ဝေမပုတိတပဇိသ် ဘ်ာယသိဖတ္တ သိဇိပုတိတသိသ မဏ်ဖေ ဘဆဲ့ဇဖ်ဆေ ဘတိတဖဏ် ပဖုဝိတ် ပိတိသ္ဂဖဏသိသဒိတ် ဘုဗိဗ်မဗ် မဏ်ဏဏိဘ် ဘုပ်ာသေတိ၊

''သေယျထာပိ ဏ်ဖ သဏ္ဍာသဖယေ ဗိဉ္စေ ဗိဂတဗလ်ဂဏေ ဝေမေ ဇတ်တိယံ ပဝ်ဍူသသဖယံ ဘွ်သဒိတ်ဇဂ် ဘာ်သတေ ၀ တပတေ ၀ ဗိတွ်ပတိ ၀; ဘေမဖေမ် သုသိဖသ်သ ဝေမပုတ်တသ်သ ဝေမပုတ်တပဇိသ် ဘ်ယသ်ဖတွ် သ်ဇိပုတ်တသ်သ မဏ်ဓော ဘ္ဇိဇ္ဇ်ဖ်ဓော ဘတ်တဖဏ် ပဖုဝိတ် ပိတ်သွ်ဖဏသ်သဏ်ဍတ် ဘုဝ်ဝ်မဝ် မဏ်ဇဏ်ဘ် ဘုပဝ်သေတိ၊

''သေယျထာပိ ဏ်ဖ သဏ္ဍာသဖယေ ဗိဉ္စေ ဗိဂတဗလ်ဂဏေ ဝေမေ ဘ်ဝိဝ်ဍွ် ဏဘ် ဘဝိဘုသ်သဂ်ကဖ်ဏွ် [ဘဝိဘုသ်သုဂ်ကဖ်ဏွ် (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပီ၊), ဘဝိဘုဂ်ဂဖ်ဏွ် (ဝီ၊ ဏိ၊ ၂၊၃၀၈)] သဝိပ် ဘ်ဂ်သဂတ် တဖဂတ် ဘဇိဗိဂဝ်ဝ ဘ်သတေ ၀ တပတေ ၀ ဗိတွ်ပတိ ၀; ဘေမဖေမ် သုသိဖသ်သ ဝေမပုတ်တသ်သ ဝေမပုတ်တပဇိသ် ဘ်ယသ်ဖတွ် သ်ဇိပုတ်တသ်သ မဏ်ဓော ဘ္ဇိဇ္ဇ်ဖ်ဓော ဘတ်တဖဏ် ပဖုဝိတ် ပိတ်သွ်ဖဏသ်သဏ်ဍတ် ဘုဝ်ဝ်မဝ် မဏ်ဇဏ်ဘ် ဘုပဝ်သေတိ၊

ဘထ ဇွ် သုသိဇွ် ဝေမပုတ်တွ် ဘ်ယသ်ဖဏ်တ် သ်ဇိပုတ်တ် ဘ်ဇဝိဘ ဘဂမတွ် သဏ်တိဂေ ဘိဖ် ဂိထ် ဘဘ်သိ –

''ပဏ်ဍိတွ်တိ သဖဇ္ဇ်တွ်, သ်ဇိပုတ်တွ် ဘဂွ်ဒဏွ်;
ဘပ်ပိဝ်ဍွ် သွ်ဇတွ် ဝဏ်တွ်, သတ်ထုမဏ်ဇ်ဘတွ် ဘိသိ''တိ၊

ဘထ ဇွ် ဘဂမိ ဘ်ယသ်ဖဏ်တ် သ်ဇိပုတ်တ် ဘ်ဇဝိဘ သုသိဖ် ဝေမပုတ်တ် ဂိထ်ယ ပဝ်ဝဘ်သိ –

''ပဏ်ဍိတွ်တိ သဖဇ္ဇ်တွ်, သ်ဇိပုတ်တွ် ဘဂွ်ဒဏွ်;
ဘပ်ပိဝ်ဍွ် သွ်ဇတွ် ဝဏ်တွ်, ဂ်လ် ဂဇ်ဇတိ သုဝဏ်တွ်'' [ဂ်လ် ဂဇ်ဇတိ ဘတဂွ် သုဝဏ်တွ် (သီ၊), ဂ်လ် ဂဇ်ဇတိ ဘ်ဗိတွ် သုဝဏ်တွ် (သျာ၊ ကံ၊), ဂ်လ် ဂဇ်ဇတိ ဘတိဂွ် သုဝဏ်တွ် (ပီ၊)] တိ၊

၇၀၊ ဏ်ဏ်တိတ်ထိယသ်မဂသုတ်တံ

၇၇၇၊ ဘေမ် ဖေ သုတ် – ဘေဂ် သဖယ် ဘဂမိ ဇ်ဇဂေ ဗိဂဇတိ မေဇုမဓော ဂလဏ်ဝဂဏိမ်ပေ၊ ဘထ ဇွ် သဖ်ဗဟုသ် ဏ်ဏ်တိတ်ထိယသ်မဂ် ဝေမပုတ်တ် ဘသဇွ် ၀ သဟလိ [သဟလီ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပီ၊)] ၀ ဏိဂွ် [ဏ်ဇ်ဂွ် (သီ၊ ပီ၊), ဏိဂွ် (သျာ၊ ကံ၊)] ၀ ဘ်ဂွ်ဇဂွ် ၀ မေဂဝိဘဇိ ၀ [မေဇဖ်ပဇိ ၀ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပီ၊)] ဖ်ဇမဂ်ဖိယွ် ၀ ဘဇိဂ်ကဏ်တ်ယ ဇတ်တိယံ ဘဇိဂ်ကဏ်တမဏ်ဇ် ဂေမလဂပ်ပ် မေဇုမဏ် ဘွ်ဘ်သေတွ်

𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄁𑄥𑄪; 𑄃𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑄧 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑄧𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑄧 𑄃𑄬𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄁𑄥𑄪। 𑄃𑄬𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄈𑄮 𑄃𑄥𑄟𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄛𑄫𑄢𑄕𑄁 𑄇𑄥𑄳𑄥𑄛𑄁 𑄃𑄧𑄢𑄝𑄳𑄞 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄃𑄨𑄟𑄁 𑄉𑄧𑄗𑄁 𑄃𑄞𑄧𑄥𑄨 –

‘‘𑄃𑄨𑄙 𑄍𑄨𑄚𑄳𑄘𑄨𑄖𑄟𑄧𑄢𑄨𑄖𑄬, 𑄦𑄖𑄎𑄧𑄚𑄩𑄥𑄪 𑄇𑄥𑄳𑄥𑄛𑄮;
𑄚 𑄛𑄧𑄛𑄁 𑄥𑄟𑄚𑄪𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨, 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄤𑄧 𑄛𑄚 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮;
𑄥 𑄤𑄬 𑄤𑄨𑄥𑄳𑄥𑄧𑄥𑄟𑄧𑄌𑄨𑄇𑄳𑄈𑄨, 𑄥𑄖𑄳𑄗𑄧 𑄃𑄢𑄦𑄖𑄨 𑄟𑄧𑄚𑄚’’𑄚𑄳𑄖𑄨।

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄦𑄣𑄨 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄟𑄇𑄳𑄈𑄣𑄨𑄁 𑄉𑄮𑄥𑄧𑄣𑄁 𑄃𑄧𑄢𑄝𑄳𑄞 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄃𑄨𑄟𑄁 𑄉𑄧𑄗𑄁 𑄃𑄞𑄧𑄥𑄨 –

‘‘𑄖𑄛𑄮𑄎𑄨𑄉𑄪𑄌𑄳𑄍𑄧𑄠 𑄥𑄪𑄥𑄁𑄤𑄪𑄖𑄖𑄳𑄖𑄮,
𑄤𑄧𑄌𑄁 𑄛𑄦𑄧𑄠 𑄇𑄣𑄦𑄁 𑄎𑄚𑄬𑄚;
𑄥𑄟𑄮𑄥𑄤𑄎𑄳𑄎𑄧 𑄤𑄨𑄢𑄖𑄮 𑄥𑄌𑄳𑄌𑄤𑄧𑄘𑄩,
𑄚 𑄦𑄨 𑄚𑄫𑄚 𑄖𑄧𑄘𑄨𑄥𑄁 𑄇𑄢𑄮𑄖𑄨 [𑄚 𑄦𑄨 𑄚𑄫𑄚 𑄖𑄧𑄘𑄩 𑄛𑄇𑄢𑄮𑄖𑄨 (𑄥𑄩। 𑄥𑄳𑄠𑄧। 𑄇𑄁।)]
𑄛𑄧𑄛’’𑄚𑄳𑄖𑄨।

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄚𑄩𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄚𑄨𑄉𑄕𑄳𑄒𑄁 𑄚𑄧𑄑𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁 [𑄚𑄧𑄗𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁 (𑄥𑄩।)] 𑄃𑄧𑄢𑄝𑄳𑄞 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄃𑄨𑄟𑄁 𑄉𑄧𑄗𑄁 𑄃𑄞𑄧𑄥𑄨 –

‘‘𑄎𑄬𑄉𑄪𑄌𑄳𑄍𑄩 𑄚𑄨𑄛𑄇𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪, 𑄌𑄧𑄖𑄪𑄠𑄧𑄟𑄥𑄪𑄥𑄁𑄤𑄪𑄖𑄮;
𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄁 𑄥𑄪𑄖𑄐𑄳𑄌 𑄃𑄧𑄌𑄨𑄇𑄳𑄈𑄁, 𑄚 𑄦𑄨 𑄚𑄫𑄚 𑄇𑄨𑄝𑄳𑄝𑄨𑄥𑄩 𑄥𑄨𑄠𑄧’’𑄖𑄨।

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄧𑄇𑄮𑄑𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄚𑄧𑄚𑄧𑄖𑄨𑄖𑄳𑄗𑄨𑄠𑄬 𑄃𑄧𑄢𑄝𑄳𑄞 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄃𑄨𑄟𑄁 𑄉𑄧𑄗𑄁 𑄃𑄞𑄧𑄥𑄨 –

‘‘𑄛𑄇𑄪𑄙𑄇𑄮 𑄇𑄧𑄖𑄨𑄠𑄧𑄚𑄮 𑄚𑄨𑄉𑄕𑄳𑄒𑄮,
𑄠𑄬 𑄌𑄧𑄛𑄨𑄟𑄬 𑄟𑄇𑄳𑄈𑄣𑄨𑄛𑄫𑄢𑄕𑄧𑄥𑄬;
𑄉𑄕𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄖𑄳𑄗𑄧𑄢𑄮 𑄥𑄧𑄟𑄐𑄳𑄐𑄛𑄳𑄛𑄖𑄳𑄖𑄧,
𑄚 𑄦𑄨 𑄚𑄫𑄚 𑄖𑄬 𑄥𑄛𑄳𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄬𑄦𑄨 𑄘𑄫𑄢𑄬’’𑄖𑄨।

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄤𑄬𑄉𑄝𑄳𑄞𑄢𑄨 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄃𑄧𑄇𑄮𑄑𑄇𑄁 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄉𑄧𑄗𑄧𑄠 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄞𑄧𑄥𑄨 –

‘‘သဟ်ာပတ်ိတောဆ [သဟ်ာတ္ေမဓ္ဆာပိ (က၊ သီ၊), သဂ်ာတ္ေမဓ္ဆာပိ (ပီ၊)] ဆမ္ဗ
သိဂ်ာလွ [သိ၆ဂ်ာလွ (က၊)],
ဆ ကွတာထုကွ သီဂာသဖွ ကဉ္စိ;
ဆဂိဂွ ဖုသ်ာမ္ဒီ ဂဏာသ်ာသ သတာထ်,
သ၆ကသ်ာသတ်ာပ်ာတွ ဆ သတံ သတ်ိကာဂွ’’တိ၊

ဘထ ဂွ ဖ်ာတွ ပ်ာပိဖ်ာ ဗေဂပ်ာဘတ်ိ ဝေမပုတာတံ ဘဆ္ထမ္ဒိသိတ္တံ ဘဂမတ္တံ သဆာတိဂေ
ဘိဖ်ာ ဂ်ာထံ ဘဘ်ာသိ –

‘‘တပ္ပဓ္ဒိဂုပပ်ာယ ဘ်ာယုတာတံ, ပ်ာလယံ ပဓ္ဒိမေကိယံ;
ဏူပေ ပ ယေ ဆိမ္ဒိဓ္ဓ်ာသေ, ဝေမလွကာဘ်ိဆဆာဘိဏ္ဆ;
တေ မေ သဖ်ာဖ်ာဆုသ်ာသဆာတိ, ပဏလွကာယ ဖ်ာတိယံ’’တိ၊

ဘထ ဂွ ဘဂမ်ာ, ‘ဖ်ာတွ ဘယံ ပ်ာပိဖ်ာ’ ဘိတိ မ္ဒိဘိတွာ, ဖ်ာဏံ ပ်ာပိဖ်ာဆာတံ ဂ်ာထ်ာယ
ပပ်ာပဘ်ာသိ –

‘‘ယေ ကေစိ ဏူပံ ဘိဂ မံ ဂုဏံ မံ,
ယေ ပဆာတလိကာဂသ်ာဖိ ပဘ်ာသမဏ်ာဏ်ာ;
သပ္ပေမ တေ တေ ဆဖုစိပ်ာပယသတာထ်,
ဘ်ာဖိသ်ာမ ဖပ်ာပ်ာဆ မဝ်ာယ ဓိတာတံ’’တိ၊

ဘထ ဂွ ဖ်ာဏမဂ်ာဖိယွ ဝေမပုတာတွ ဘဂမဆာတံ ဘ်ာဏပ်ာဘ ဘဂမတ္တံ သဆာတိဂေ
ဘိဖ်ာ ဂ်ာထံယွ ဘဘ်ာသိ –

‘‘မ္ဒိပုလွ ဏ်ာဒ္ဓဂဂီယ်ာဆ, ဂ်ိဏိသေဓ္ဓ်ာဏွ ပမုပ်ာပတိ;
သေတွ ဂိဖုမတံ သေဓ္ဓ်ာဏွ, ဘ်ာဘိပ်ာပွ ဘဃဂ်ာဖိဆ၊

‘‘သဖုဘ်ာဘွ ဘုဂဓိဆ သေဓ္ဓ်ာဏွ, ဆကာဂတာတ်ာဆဆ်ိပ ပဆာဘိဖ်ာ
[ဆကာဂတာတ်ာဆမ ပဆာဘိဖ်ာ (က၊)];
သဝေမကသ်ာသ လွကသ်ာသ, ဗုဘ်ာဓွ ဘဂိဂွ ပမုပ်ာပတိ’’တိ၊

ဆာဆာတိတာထိယမဂိဂွ တတိယွ၊

တသ်ာသုဘ်ာဘ်ာဆ –

𑄥𑄨𑄤𑄮 𑄈𑄬𑄟𑄮 𑄌 𑄥𑄬𑄢𑄩 𑄌, 𑄊𑄑𑄩 𑄎𑄚𑄳𑄖𑄪 𑄌 𑄢𑄮𑄦𑄨𑄖𑄮;
𑄚𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄚𑄚𑄳𑄘𑄨𑄤𑄨𑄥𑅅𑄣𑄮 𑄌, 𑄥𑄪𑄥𑄨𑄟𑄮 𑄚𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑄬𑄚 𑄖𑄬 𑄘𑄥𑅅𑄖𑄨𑅁

𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄖𑄳𑄖𑄁𑅁

𑄹𑅁 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑅁 𑄛𑄒𑄟𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄘𑄦𑄢𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄷𑄸𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 – 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄬 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄬𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄮 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅 𑄥𑄘𑄳𑄙𑄨𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄮𑄘𑄨𑅁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄮𑄘𑄚𑄩𑄡𑄁 𑄇𑄗𑄁 𑄥𑅅𑄢𑄕𑄩𑄡𑄁 𑄤𑄩𑄖𑄨𑄥𑅅𑄢𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄩𑄘𑄨𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄳𑄚𑄮 𑄈𑄮 𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ‘‘𑄞𑄤𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄚𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄮 𑄃𑄚𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄥𑄟𑄳𑄝𑄮𑄙𑄨𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮𑄖𑄨 𑄛𑄑𑄨𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄩’’𑄖𑄨? ‘‘𑄡𑄐𑄳𑄦𑄨 𑄖𑄁, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄤𑄘𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄤𑄘𑄬𑄡𑄳𑄡 ‘𑄃𑄚𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄥𑄟𑄳𑄝𑄮𑄙𑄨𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮’𑄖𑄨, 𑄟𑄟𑄬𑄤 [𑄟𑄟𑄁 (𑄥𑄩𑄛𑄩)] 𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄤𑄘𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄤𑄘𑄬𑄡𑄳𑄡𑅁 𑄃𑄦𑄐𑄳𑄦𑄨, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄃𑄚𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄥𑄟𑄳𑄝𑄮𑄙𑄨𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄡𑄬𑄛𑄨 𑄖𑄬, 𑄞𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟, 𑄥𑄟𑄕𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑅅 𑄥𑄋𑄳𑄊𑄨𑄚𑄮 𑄉𑄕𑄨𑄚𑄮 𑄉𑄕𑅅𑄌𑄢𑄨𑄡𑅅 𑄐𑅅𑄖𑅅 𑄡𑄥𑄥𑄳𑄥𑄨𑄚𑄮 𑄖𑄨𑄖𑄳𑄗𑄇𑄢𑅅 𑄥𑅅𑄙𑄪𑄥𑄟𑄳𑄟𑄖𑅅 𑄝𑄦𑄪𑄎𑄚𑄥𑄳𑄥, 𑄥𑄬𑄡𑄳𑄡𑄗𑄨𑄘𑄁 – 𑄛𑄫𑄢𑄕𑄮 𑄇𑄥𑄳𑄥𑄛𑄮, 𑄟𑄇𑄳𑄈𑄣𑄨 𑄉𑄮𑄥𑅅𑄣𑄮, 𑄚𑄨𑄉𑄕𑄳𑄒𑄮 𑄚𑅅𑄑𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮, 𑄥𑄐𑄳𑄌𑄡𑄮 𑄝𑄬𑄣𑄑𑄳𑄒𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮, 𑄛𑄇𑄪𑄙𑄮 𑄇𑄌𑄳𑄌𑅅𑄡𑄚𑄮, 𑄃𑄎𑄨𑄖𑄮 𑄇𑄬𑄥𑄇𑄟𑄳𑄝𑄣𑄮; 𑄖𑄬𑄛𑄨 𑄟𑄡𑅅 ‘𑄃𑄚𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄥𑄟𑄳𑄝𑄮𑄙𑄨𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅’𑄖𑄨 𑄛𑄑𑄨𑄎𑅅𑄚𑅅𑄗𑅅’𑄖𑄨 𑄛𑄪𑄑𑄳𑄒𑅅 𑄥𑄟𑅅𑄚𑅅 𑄃𑄚𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄥𑄟𑄳𑄝𑄮𑄙𑄨𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮𑄖𑄨 𑄚 𑄛𑄑𑄨𑄎𑅅𑄚𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄇𑄨𑄁 𑄛𑄚 𑄞𑄤𑄁 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄮 𑄘𑄦𑄢𑄮 𑄌𑄬𑄤 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄚𑄤𑄮 𑄌 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄎𑄳𑄎𑅅𑄡𑅅’’𑄖𑄨?

‘‘𑄌𑄖𑄳𑄖𑅅𑄢𑄮 𑄈𑄮 𑄟𑄬, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄘𑄦𑄢𑅅𑄖𑄨 𑄚 𑄅𑄐𑄳𑄐𑅅𑄖𑄝𑄳𑄝𑅅, 𑄘𑄦𑄢𑅅𑄖𑄨 𑄚 𑄛𑄢𑄨𑄞𑄮𑄖𑄝𑄳𑄝𑅅𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄬 𑄌𑄖𑄳𑄖𑅅𑄢𑄮? 𑄈𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑄮 𑄈𑄮, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄘𑄦𑄢𑄮𑄖𑄨 𑄚 𑄅𑄐𑄳𑄐𑅅𑄖𑄝𑄳𑄝𑄮, 𑄘𑄦𑄢𑄮𑄖𑄨 𑄚 𑄛𑄢𑄨𑄞𑄮𑄖𑄝𑄳𑄝𑄮𑅁 𑄅𑄢𑄉𑄮 𑄈𑄮, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄘𑄦𑄢𑄮𑄖𑄨 𑄚 𑄅𑄐𑄳𑄐𑅅𑄖𑄝𑄳𑄝𑄮, 𑄘𑄦𑄢𑄮𑄖𑄨 𑄚 𑄛𑄢𑄨𑄞𑄮𑄖𑄝𑄳𑄝𑄮𑅁 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄨 𑄈𑄮, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄘𑄦𑄢𑄮𑄖𑄨 𑄚 𑄅𑄐𑄳𑄐𑅅𑄖𑄝𑄳𑄝𑄮, 𑄘𑄦𑄢𑄮𑄖𑄨 𑄚

ပဏ္ဍိတာပဲ့၊ ဘိက်ဂု, ဂွ, ယဂ်ဟာဇ, ၁ဂတ္တိ ꩻ ဘုဆ်ဆ်တပဲ့, ၁ဂတ္တိ ꩻ ပဏ္ဍိတာပဲ့၊ ဘိယေ ဂွ, ယဂ်ဟာဇ, ၀တ်တ်တွ် ၁ဂဟ်တိ ꩻ ဘုဆ်ဆ်တပဲပ်, ၁ဂဟ်တိ ꩻ ပဏ္ဍိတာပဲပ်’’တိ၊

ဘိ၁ယမ္ဗ၀ ၼဂမ်၊ ဘိ်၁ မတ္တုꩻ သုဂတ္တ ဘထ်ပဏ် ဘောတာမ္ဗ၀ သတ်ထ် –

‘‘ဇတ်တိယံ ဇတိသယ်ပဏ္ဍ်, ဘဘိဇတ် ယသသ်သိꩻ;
၁ဂတ္တိ ꩻမဇ္ဇေယျ, ꩻ ꩻ ပဏ္ဍိတမေ ꩻတ္တ၊

‘‘ဖ်ꩻဆ်ဂိ သွ ယꩻဇ်ꩻ်ဂွ, ဟ်ဇ်ဇ် လ၁်ဂ်ꩻ ဇတ်တိယွ;
သွ ဂု၁်ဂွ ဟ်ဇ၁ဟ်၂ꩻ, တသ်ယ် ပက်ဂယတေ ဘုသ်;
တသ်ယ် တ် ပဏ္ဍိမဇ္ဇေယျ, ဖက်ဂ် ဇီဇိတယတ်တꩻ၊

‘‘ဂ်ယေ မ် ယဘိ မ် ဖဆ်ဇေ, ယတ်ထ ပသ်သေ ဘုဇဆ်ဂယ်;
၁ဂတ္တိ ꩻမဇ္ဇေယျ, ꩻ ꩻ ပဏ္ဍိတမေ ꩻတ္တ၊

‘‘ဘုပ်ပ်မပေဂိ မဟ်ဟေဂိ, ဘုဖဂ္ဂ ၀ဖတိ တေဇသိ [တေဇသ် (သိ၊ ဂ၊), တေဇသိ (ပိ၊ ဂ၊)];
သွ ဘ်သဇ္ဇ ၃်သေ ပ်လ်, ꩻဏ် ꩻဏ်ဆ်၀ ဘောဂ၁်;
တသ်ယ် တ် ပဏ္ဍိမဇ္ဇေယျ, ဖက်ဂ် ဇီဇိတယတ်တꩻ၊

‘‘ပဂ္ဂုတာꩻက်ဂ် ဇလိꩻ, ပ်မဂ် ဂဟ်ဂမတ်တꩻ;
၁ဂတ္တိ ꩻမဇ္ဇေယျ, ꩻ ꩻ ပဏ္ဍိတမေ ꩻတ္တ၊

‘‘လ၁်ဂ် ဂိ သွ ဘုပ်၁်ꩻ, ယဂ် ဂုတ္တုꩻ ပ်မဂ္ဂ;
သွ ဘ်သဇ္ဇ ၃ဂေ [၁ဂေ] ပ်လ်, ꩻဏ် ꩻဏ်ဆ်၀ ဘောဂ၁်;
တသ်ယ် တ် ပဏ္ဍိမဇ္ဇေယျ, ဖက်ဂ် ဇီဇိတယတ်တꩻ၊

‘‘မꩻ ယ၁ဂ်ဂ် ၃ဂတိ [၁ဂတိ (ဂ၊)], ပ်မဂ္ဂ ဂဟ်ဂမတ်တꩻ;
ဇယꩻတိ တတ်ထ ပ်တ္တဂ်, ဘဂ္ဂဖတ်တ်ꩻယပ်၀ယေ၊

‘‘ယဆ်၀ ဂွ သိလသယ်ပဏ္ဍ, ဘိက်ဂု ၃ဂတိ တေဇသ်;
ꩻ တသ်သ ပုတ်တ် ပသမ္ဗ, ၁်ယ်၁် မိꩻ၁ဂေ ဂꩻ;
ဘꩻပဝ်ဝ် ဘ၁်ယ်၁်, တ်လ်မတ်ထူ ဘမꩻတိ တေ၊

''တသ်ာ ဂိ ပဏ်ာဒိတွ ပွသ္တွ, သဖဲပသ်သ် ဘတ်ထဖတ်တဏ္ဍ;
ဘုဏ္ဍဇ်ဂဖ် ပ်မဂဇ်ဗ, ဇတ်တိယဇ်ဗ ယသသ်သိဏ;
ဘဂိဂ်ဂုဇ်ဗ သိလသဖဲပဏ်ဏ, သဖဲဖဘေမ သဖဲဗဏေ''တိ၊

ဘေမ် မုတ်တေ, ဏ်ဏ္ဍ ပသေဏဒိ ကွ်သလွ် ဘဂဗဏ်တ် ဘေတဒမွဗ –
''ဘဘိဂ်ဂဏ်တ်, ဘဏ်တေ, ဘဘိဂ်ဂဏ်တ်, ဘဏ်တေ! သေယျထပိ ဘဏ်တေ, ဏိဂ်ဂုဏ္ဍိတ် [ဏိဂုဏ္ဍိတ် (?)] မ် ဘုဂ်ဂုဏ္ဍေယျ, ပဏ္ဍဗ်ဗဏ်ဏ မ် မိဗရေယျ, မူဏ္ဍဂဿ မ် ဖဂ်ဂ် ဘ်ဗိဂ်ဂေယျ, ဘဏ်ဓဂ်ဂေ မ် တေလပဏ္ဍွတ် ဓ်ရေယျ – 'ဗဂ်ဂုဖဏ်တွ ဏူပ်ဏိ ဘဂ်ဂဏ်တိ'တိ; ဘေမဖေမ် ဘဂဗတ် ဘဏေဂပရိယ်ယေဏ ဓဖဲမွ ပဂ်သိတွ၊ ဘေသ်ဂ်, ဘဏ်တေ, ဘဂဗဏ်တ် သရဏ် ဂဗ်ဗိ ဓဖဲဖဇ်ဗ ဘိဂ်ဂုသဇ်ဃဇ်ဗ၊ ဘုပ်သဂ် မ်, ဘဏ်တေ, ဘဂမ် ဓ်ရေတု ဘဏ္ဍတဂ်ဂေ ပ်ဏုပေတ် သရဏ် ဂတ''ဏ်တိ၊

၃၊ ပဏိသသုတ်တ်

၇၇၊ သ်မတ်ထိဏ်ဓ်ဏ၊ ဘထ ဖွ ဏ်ဏ္ဍ ပသေဏဒိ ကွ်သလွ် ယေဏ ဘဂမ် တေဏုပသဇ်ဂမိ; ဘုပသဇ်ဂမိတွ ဘဂဗဏ်တ် ဘဘိမ်ဒေတွ ဘေဂဖဏ်တ် ဏိသိဒိ၊ ဘေဂဖဏ်တ် ဏိသိဏ္ဍ ဖွ ဏ်ဏ္ဍ ပသေဏဒိ ကွ်သလွ် ဘဂဗဏ်တ် ဘေတဒမွဗ – ''ဂတိ ဏု ဖွ, ဘဏ်တေ, ပဏိသသ်သ ဓဖဲဖ် ဘဏ္ဍဿတ်တ် ဘုပ်ပဏ္ဍဖ်ဏ ဘုပ်ပဏ္ဍဏ်တိ ဘဂိတ်ယ ဥဂ်ဂ်ယ ဘဖ်သုမိဂ်ဏ်ယ''တိ?

''တယွ ဖွ, ဖဂ်ဏ္ဍ, ပဏိသသ်သ ဓဖဲဖ် ဘဏ္ဍဿတ်တ် ဘုပ်ပဏ္ဍဖ်ဏ ဘုပ်ပဏ္ဍဏ်တိ ဘဂိတ်ယ ဥဂ်ဂ်ယ ဘဖ်သုမိဂ်ဏ်ယ၊ ဂတမေ တယွ? လွ်ဘ ဖွ, ဖဂ်ဏ္ဍ, ပဏိသသ်သ ဓဖဲမွ ဘဏ္ဍဿတ်တ် ဘုပ်ပဏ္ဍဖ်ဏ္ဍ ဘုပ်ပဏ္ဍတိ ဘဂိတ်ယ ဥဂ်ဂ်ယ ဘဖ်သုမိဂ်ဏ်ယ၊ ဒွသ္တွ ဖွ, ဖဂ်ဏ္ဍ, ပဏိသသ်သ ဓဖဲမွ ဘဏ္ဍဿတ်တ် ဘုပ်ပဏ္ဍဖ်ဏ္ဍ ဘုပ်ပဏ္ဍတိ ဘဂိတ်ယ ဥဂ်ဂ်ယ ဘဖ်သုမိဂ်ဏ်ယ၊ မွဟွ ဖွ, ဖဂ်ဏ္ဍ, ပဏိသသ်သ ဓဖဲမွ ဘဏ္ဍဿတ်တ် ဘုပ်ပဏ္ဍဖ်ဏ္ဍ ဘုပ်ပဏ္ဍတိ ဘဂိတ်ယ ဥဂ်ဂ်ယ ဘဖ်သုမိဂ်ဏ်ယ၊ ဘိမေ ဖွ, ဖဂ်ဏ္ဍ, တယွ ပဏိသသ်သ ဓဖဲဖ် ဘဏ္ဍဿတ်တ် ဘုပ်ပဏ္ဍဖ်ဏ ဘုပ်ပဏ္ဍဏ်တိ ဘဂိတ်ယ ဥဂ်ဂ်ယ ဘဖ်သုမိဂ်ဏ်ယ''တိ၊ ဘိဒဖမွဗ ...ပေ...

''လွ်ဘ ဒွသ္တွ ဗ မွဟွ ဗ, ပဏိသ် ပ်ပဗေတသ်;
ဟိံသဏ်တိ ဘတ်တသဖဲဘူတ်, တဗသ်ဏ်မ သဖဲဖလ''ဏ်တိ [သပ်ပဖလဏ်တိ (သျ၊ ဂ်၊)]၊

၃။ ဇရာမရဏသုတ္တံ

၁၁၄။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘အတ္ထိ နု ခေါ, ဘန္တေ, ဇာတဿ အညတြ ဇရာမရဏာ’’တိ? ‘‘နတ္ထိ ခေါ, မဟာရာဇ, ဇာတဿ အညတြ ဇရာမရဏာ။ ယေပိ တေ, မဟာရာဇ, ခတ္တိယမဟာသာလာ အဍ္ဎာ မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ ပဟူတဇာတရူပရဇတာ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏာ ပဟူတဓနဓညာ, တေသမ္ပိ ဇာတာနံ နတ္ထိ အညတြ ဇရာမရဏာ။ ယေပိ တေ, မဟာရာဇ, ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာ ...ပေ... ဂဟပတိမဟာသာလာ အဍ္ဎာ မဟဒ္ဓနာ မဟာဘောဂါ ပဟူတဇာတရူပရဇတာ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏာ ပဟူတဓနဓညာ, တေသမ္ပိ ဇာတာနံ နတ္ထိ အညတြ ဇရာမရဏာ။ ယေပိ တေ, မဟာရာဇ, ဘိက္ခူ အရဟန္တော ခီဏာသဝါ ဝုသိတဝန္တော ကတကရဏီယာ ဩဟိတဘာရာ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထာ ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနာ သမ္မဒညာဝိမုတ္တာ, တေသံ ပါယံ ကာယော ဘေဒနဓမ္မော နိက္ခေပနဓမ္မော’’တိ။ ဣဒမဝေါစ ...ပေ...

‘‘ဇီရန္တိ ဝေ ရာဇရထာ သုစိတ္တာ,
အထော သရီရမ္ပိ ဇရံ ဥပေတိ;
သတဉ္စ ဓမ္မော န ဇရံ ဥပေတိ,
သန္တော ဟဝေ သဗ္ဘိ ပဝေဒယန္တီ’’တိ။

၄။ ပိယသုတ္တံ

၁၁၅။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ဣဓ မယှံ, ဘန္တေ, ရဟောဂတဿ ပဋိသလ္လီနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ – ‘ကေသံ နု ခေါ ပိယော အတ္တာ, ကေသံ အပ္ပိယော အတ္တာ’တိ? တဿ မယှံ, ဘန္တေ, ဧတဒဟောသိ – ‘ယေ စ ခေါ ကေစိ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ, ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ, မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရန္တိ; တေသံ အပ္ပိယော အတ္တာ’။ ကိဉ္စာပိ တေ ဧဝံ ဝဒေယျုံ – ‘ပိယော နော အတ္တာ’တိ, အထ ခေါ တေသံ အပ္ပိယော အတ္တာ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ယဉ္ဟိ အပ္ပိယော အပ္ပိယဿ ကရေယျ, တံ တေ အတ္တနာဝ အတ္တနော ကရောန္တိ; တသ္မာ တေသံ အပ္ပိယော အတ္တာ။ ယေ စ ခေါ ကေစိ ကာယေန သုစရိတံ စရန္တိ, ဝါစာယ သုစရိတံ စရန္တိ, မနသာ သုစရိတံ စရန္တိ; တေသံ ပိယော အတ္တာ။ ကိဉ္စာပိ တေ ဧဝံ ဝဒေယျုံ – ‘အပ္ပိယော နော အတ္တာ’တိ; အထ ခေါ တေသံ ပိယော အတ္တာ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ယဉ္ဟိ ပိယော ပိယဿ ကရေယျ, တံ တေ အတ္တနာဝ အတ္တနော ကရောန္တိ; တသ္မာ တေသံ ပိယော အတ္တာ’’တိ။

‘‘ဘောမဖေတံ, ဖဂ်ံဗ္ဗ, ဘောမဖေတံ, ဖဂ်ံဗ္ဗ! ယေ ဟိ ကေစိ, ဖဂ်ံဗ္ဗ, ဂ်ယေဏ ဥပ်ဗဂ်ိတံ ဗဏ္ဏိတိ, မ်ပ်ယ ဥပ်ဗဂ်ိတံ ဗဏ္ဏိတိ, ဖဏာ် ဥပ်ဗဂ်ိတံ ဗဏ္ဏိတိ; တော် ဘပ်ပိယွ ဘတ်တ်။ ဂိဆ်ပ်ပိ တေ ဘောမ် မဘေယ္ – ‘ပိယွ ဏ္ဏွ ဘတ်တ်’တိ, ဘထ ဂွ တော် ဘပ်ပိယွ ဘတ်တ်။ တံ ဂိသ်သ ဟေတု? ယဆ်ဟိ, ဖဂ်ံဗ္ဗ, ဘပ်ပိယွ ဘပ်ပိယသ်သ ဂဏေယ္, တံ တေ ဘတ်တဏ္ဏမ ဘတ်တဏ္ဏ ဂဏ္ဏွဏ္ဏိတိ; တသ်ဖ တော် ဘပ်ပိယွ ဘတ်တ်။ ယေ ဗ ဂွ ကေစိ, ဖဂ်ံဗ္ဗ, ဂ်ယေဏ သုဗဂ်ိတံ ဗဏ္ဏိတိ, မ်ပ်ယ သုဗဂ်ိတံ ဗဏ္ဏိတိ, ဖဏာ် သုဗဂ်ိတံ ဗဏ္ဏိတိ; တော် ပိယွ ဘတ်တ်။ ဂိဆ်ပ်ပိ တေ ဘောမ် မဘေယ္ – ‘ဘပ်ပိယွ ဏ္ဏွ ဘတ်တ်’တိ; ဘထ ဂွ တော် ပိယွ ဘတ်တ်။ တံ ဂိသ်သ ဟေတု? ယဆ်ဟိ ဖဂ်ံဗ္ဗ, ပိယွ ပိယသ်သ ဂဏေယ္, တံ တေ ဘတ်တဏ္ဏမ ဘတ်တဏ္ဏ ဂဏ္ဏွဏ္ဏိတိ; တသ်ဖ တော် ပိယွ ဘတ်တ်’’တိ။ ဘိဘဖမ္ဗဗ …ပေ…

‘‘ဘတ်တ်ဏဆ်ဗေ ပိယံ ဒဆ်ဆ်, ဏ ဏံ ပ်ပေဏ သံယုဒ္ဒေ;
ဏ ဟိ တံ သုလဘံ ဟွတိ, သုဂံ ဥဂ်ကဋ္ဌဂ်ကိဏ္ဏ။

‘‘ဘဏ္ဏတဂေဏ္ဏဒိပဏ္ဏဏသ်သ, ဒဂတ္တ ဖဏုသံ ဘမံ;
ဂိဆ်ဟိ တသ်သ သဂံ ဟွတိ, ဂိဆ်ဗ ဘ်ဘယ ဂပ်ဆတိ;
ဂိဆ်ဗသ်သ ဘဏုဂံ ဟွတိ, ဆ်ယံမ ဘဏပ်ယိဏ္ဏ [ဘဏုပ်ယိဏ္ဏ (သ္။ ဂံ။ က။)]။

‘‘ဘုဘ ပုဆ်ဆဆ်ဗ ပ်ပဆ်ဗ, ယံ ဖဗ်ဖွ ဂုဏုတေ ဘိဂ;
တဆ်ဟိ တသ်သ သဂံ ဟွတိ, တဆ်ဗ [တံမ (?)] ဘ်ဘယ ဂပ်ဆတိ;
တဆ်ဗသ်သ [တံမသ်သ (?)] ဘဏုဂံ ဟွတိ, ဆ်ယံမ ဘဏပ်ယိဏ္ဏ။

‘‘တသ်ဖ ဂဏေယ္ ဂလ္ယုဏံ, ဏ္ဏိဗယံ သဖပဏ်ယိဂံ;
ပုဆ်ဆ်ဏ္ဏ ပဂလွဂသ်ဖိ, ပတိဋ္ဌဋ္ဌ ဟွဏ္ဏိတိ ပ်ဂိဏ’’ဏ္ဏတ်ဏ္ဏတ်တိ။

၁။ ဘတ်တဂဂ်ဂိတသုတ်တ်

၇၈။ သံမတ်ထိဏ္ဏ်ဏံ။ ဘောကဖဏ္ဏိတံ ဏ္ဏိသိဏ္ဏ ဂွ ဗဏ္ဏ ပသောဏာဝိ ဂွသလွ ဘဂမဏ္ဏိတံ ဘောတာမွဗ – ‘‘ဘိဂ ဖယိဂံ, ဘဏ္ဏတေ, ဂဂွဂတသ်သ ပဋ္ဌသလ်လိဏ္ဏသ်သ ဘောမ် ဗေတသွ ပဂိမိတဂ်ဂ္ဂ ဘုပ်ပဝိ – ‘ကေသံ ဏု ဂွ ဂဂ်ဂိတ္တ ဘတ်တ်, ကေသံ ဘဂဂ်ဂိတ္တ ဘတ်တ်’တိ? တသ်သ ဖယိဂံ, ဘဏ္ဏတေ, ဘောတာဂွသိ – ‘ယေ ဂွ ကေစိ ဂ်ယေဏ ဥပ်ဗဂ်ိတံ ဗဏ္ဏိတိ, မ်ပ်ယ ဥပ်ဗဂ်ိတံ ဗဏ္ဏိတိ, ဖဏာ် ဥပ်ဗဂ်ိတံ ဗဏ္ဏိတိ; တော် ဘဂဂ်ဂိတ္တ ဘတ်တ်။ ဂိဆ်ပ်ပိ တေ ဟတ်ထိဂ်ယွ မ် ဂဂ်ဂေယ္,

𑄃𑄥𑄴𑄥𑄇𑅅𑄡𑄮 𑄤𑅅 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄢𑄗𑄇𑅅𑄡𑄮 𑄤𑅅 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄛𑄖𑄴𑄖𑄨𑄇𑅅𑄡𑄮 𑄤𑅅 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄬𑄡𑄴𑄡; 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄃𑄢𑄇𑄴𑄈𑄨𑄖𑄮 𑄃𑄖𑄴𑄖𑅅𑅁 𑄖𑄁 𑄇𑄨𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄬𑄖𑄪? 𑄝𑅅𑄦𑄨𑄢𑅅 𑄦𑄬𑄥𑅅 𑄢𑄇𑄴𑄈𑅅, 𑄚𑄬𑄥𑅅 𑄢𑄇𑄴𑄈𑅅 𑄃𑄝𑄴𑄞𑄚𑄴𑄖𑄢𑅅; 𑄖𑄥𑄴𑄟𑅅 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄃𑄢𑄇𑄴𑄈𑄨𑄖𑄮 𑄃𑄖𑄴𑄖𑅅𑅁 𑄡𑄬 𑄌 𑄈𑄮 𑄇𑄬𑄌𑄨 𑄇𑅅𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄤𑅅𑄌𑅅𑄡 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄟𑄚𑄥𑅅 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄚𑄴𑄖𑄨; 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄨𑄖𑄮 𑄃𑄖𑄴𑄖𑅅𑅁 𑄇𑄨𑄐𑄴𑄌𑅅𑄛𑄨 𑄖𑄬 𑄚𑄬𑄤 𑄦𑄖𑄴𑄗𑄨𑄇𑅅𑄡𑄮 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄚 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄇𑅅𑄡𑄮 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄚 𑄢𑄗𑄇𑅅𑄡𑄮 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄚 𑄛𑄖𑄴𑄖𑄨𑄇𑅅𑄡𑄮 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄬𑄡𑄴𑄡; 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄨𑄖𑄮 𑄃𑄖𑄴𑄖𑅅𑅁 𑄖𑄁 𑄇𑄨𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄬𑄖𑄪? 𑄃𑄝𑄴𑄞𑄚𑄴𑄖𑄢𑅅 𑄦𑄬𑄥𑅅 𑄢𑄇𑄴𑄈𑅅, 𑄚𑄬𑄥𑅅 𑄢𑄇𑄴𑄈𑅅 𑄝𑅅𑄦𑄨𑄢𑅅; 𑄖𑄥𑄴𑄟𑅅 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄨𑄖𑄮 𑄃𑄖𑄴𑄖𑅅’’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄃𑄬𑄤𑄟𑄬𑄖𑄁, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄃𑄬𑄤𑄟𑄬𑄖𑄁, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎! 𑄡𑄬 𑄦𑄨 𑄇𑄬𑄌𑄨, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄇𑅅𑄡𑄬𑄚 𑄘𑄪𑄌𑄴𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄚𑄴𑄖𑄨 ...𑄛𑄬... 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄃𑄢𑄇𑄴𑄈𑄨𑄖𑄮 𑄃𑄖𑄴𑄖𑅅𑅁 𑄖𑄁 𑄇𑄨𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄬𑄖𑄪? 𑄝𑅅𑄦𑄨𑄢𑅅 𑄦𑄬𑄥𑅅, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄢𑄇𑄴𑄈𑅅, 𑄚𑄬𑄥𑅅 𑄢𑄇𑄴𑄈𑅅 𑄃𑄝𑄴𑄞𑄚𑄴𑄖𑄢𑅅; 𑄖𑄥𑄴𑄟𑅅 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄃𑄢𑄇𑄴𑄈𑄨𑄖𑄮 𑄃𑄖𑄴𑄖𑅅𑅁 𑄡𑄬 𑄌 𑄈𑄮 𑄇𑄬𑄌𑄨, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄇𑅅𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄤𑅅𑄌𑅅𑄡 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄟𑄚𑄥𑅅 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄚𑄴𑄖𑄨; 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄨𑄖𑄮 𑄃𑄖𑄴𑄖𑅅𑅁 𑄇𑄨𑄐𑄴𑄌𑅅𑄛𑄨 𑄖𑄬 𑄚𑄬𑄤 𑄦𑄖𑄴𑄗𑄨𑄇𑅅𑄡𑄮 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄚 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄇𑅅𑄡𑄮 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄚 𑄢𑄗𑄇𑅅𑄡𑄮 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄚 𑄛𑄖𑄴𑄖𑄨𑄇𑅅𑄡𑄮 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄬𑄡𑄴𑄡; 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄨𑄖𑄮 𑄃𑄖𑄴𑄖𑅅𑅁 𑄖𑄁 𑄇𑄨𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄬𑄖𑄪? 𑄃𑄝𑄴𑄞𑄚𑄴𑄖𑄢𑅅 𑄦𑄬𑄥𑅅, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄢𑄇𑄴𑄈𑅅, 𑄚𑄬𑄥𑅅 𑄢𑄇𑄴𑄈𑅅 𑄝𑅅𑄦𑄨𑄢𑅅; 𑄖𑄥𑄴𑄟𑅅 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄨𑄖𑄮 𑄃𑄖𑄴𑄖𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄨𑄘𑄟𑄤𑄮𑄌 ...𑄛𑄬...

‘‘𑄇𑅅𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄁𑄤𑄢𑄮 𑄥𑅅𑄙𑄪, 𑄥𑅅𑄙𑄪 𑄤𑅅𑄌𑅅𑄡 𑄥𑄁𑄤𑄢𑄮;
𑄟𑄚𑄥𑅅 𑄥𑄁𑄤𑄢𑄮 𑄥𑅅𑄙𑄪, 𑄥𑅅𑄙𑄪 𑄥𑄝𑄴𑄝𑄖𑄴𑄗 𑄥𑄁𑄤𑄢𑄮;
𑄥𑄝𑄴𑄝𑄖𑄴𑄗 𑄥𑄁𑄤𑄪𑄖𑄮 𑄣𑄎𑄴𑄎𑄩, 𑄢𑄇𑄴𑄈𑄨𑄖𑄮𑄖𑄨 𑄛𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄼𑅁 𑄃𑄛𑄴𑄛𑄇𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄷𑄷𑄽𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄴𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁𑅁 𑄃𑄬𑄇𑄟𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄴𑄚𑄮 𑄈𑄮 𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄬𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ‘‘𑄃𑄨𑄙 𑄟𑄡𑄴𑄦𑄁, 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬, 𑄢𑄦𑄮𑄉𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄣𑄴𑄣𑄩𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄬𑄤𑄁 𑄌𑄬𑄖𑄥𑄮 𑄛𑄢𑄨𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄃𑄪𑄘𑄛𑅅𑄘𑄨 – ‘𑄃𑄛𑄴𑄛𑄇𑅅 𑄖𑄬 𑄥𑄖𑄴𑄖𑅅 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁 𑄡𑄬 𑄃𑄪𑅄𑅅𑄢𑄬 𑄃𑄪𑅄𑅅𑄢𑄬 𑄞𑄮𑄉𑄬 𑄣𑄞𑄨𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄚 𑄌𑄬𑄤 𑄟𑄎𑄴𑄎𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄚 𑄌 𑄛𑄟𑄎𑄴𑄎𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄚 𑄌 𑄇𑅅𑄟𑄬𑄥𑄪 𑄉𑄬𑄙𑄁 𑄃𑅅𑄛𑄎𑄴𑄎𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄚 𑄌 𑄥𑄖𑄴𑄖𑄬𑄥𑄪 𑄤𑄨𑄛𑄴𑄛𑄑𑄨𑄛𑄎𑄴𑄎𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄬𑄖𑄬𑄤 𑄝𑄦𑄪𑄖𑄢𑅅 𑄥𑄖𑄴𑄖𑅅 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁 𑄡𑄬 𑄃𑄪𑅄𑅅𑄢𑄬 𑄃𑄪𑅄𑅅𑄢𑄬 𑄞𑄮𑄉𑄬 𑄣𑄞𑄨𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄟𑄎𑄴𑄎𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄌𑄬𑄤 𑄛𑄟𑄎𑄴𑄎𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄌 𑄇𑅅𑄟𑄬𑄥𑄪 𑄌 𑄉𑄬𑄙𑄁 𑄃𑅅𑄛𑄎𑄴𑄎𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄥𑄖𑄴𑄖𑄬𑄥𑄪 𑄌 𑄤𑄨𑄛𑄴𑄛𑄑𑄨𑄛𑄎𑄴𑄎𑄚𑄴𑄖𑄩’’’𑄖𑄨𑅁

"ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ! ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩣ ᨲᩮ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨿᩮ ᩏᩊᩣᩁᩮ ᩏᩊᩣᩁᩮ ᨽᩮᩣᨣᩮ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨧᩮᩅ ᨾᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨸᨾᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᨣᩮᨵᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨿᩮ ᩏᩊᩣᩁᩮ ᩏᩊᩣᩁᩮ ᨽᩮᩣᨣᩮ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮᩅ ᨸᨾᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᨧ ᨣᩮᨵᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨧ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨾᩅᩮᩣᨧ ...ᨸᩮ...

"ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩮᩈᩩ, ᨣᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣ;
ᩋᨲᩥᩈᩣᩁᩴ ᨶ ᨻᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩥᨣᩣ ᨠᩪᨭᩴᩅ ᩒᨯ᩠ᨯᩥᨲᩴ;
ᨸᨧ᩠ᨨᩣᩈᩴ ᨠᨭᩩᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ ᩉᩥᩔ ᨸᩣᨸᨠᩮᩣ"ᨲᩥ᪨

᪇᪨ ᩋᨯ᩠ᨯᨠᩁᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪁᪈᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᨸᩈᩮᨶᨴᩥ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "ᩍᨵᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨯ᩠ᨯᨠᩁᨱᩮ [ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩁᨱᩮ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨸᩔᩣᨾᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩮᨸᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩮᨸᩥ ᨣᩉᨸᨲᩥᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩮᨸᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᩮ ᨾᩉᨴ᩠ᨵᨶᩮ ᨾᩉᩣᨽᩮᩣᨣᩮ ᨸᩉᩪᨲᨩᩣᨲᩁᩪᨸᩁᨩᨲᩮ ᨸᩉᩪᨲᩅᩥᨲ᩠ᨲᩪᨸᨠᩁᨱᩮ ᨸᩉᩪᨲᨵᨶᨵᨬ᩠ᨬᩮ ᨠᩣᨾᩉᩮᨲᩩ ᨠᩣᨾᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᨠᩣᨾᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᨾᩩᩈᩣ ᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩮ᪨ ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – 'ᩋᩃᩴ ᨴᩣᨶᩥ ᨾᩮ ᩋᨯ᩠ᨯᨠᩁᨱᩮᨶ, ᨽᨴ᩠ᩁᨾᩩᨡᩮᩣ ᨴᩣᨶᩥ ᩋᨯ᩠ᨯᨠᩁᨱᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᩔᨲᩦ'"ᨲᩥ᪨

"(ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ!) [( ) ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ] ᨿᩮᨸᩥ ᨲᩮ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᩣ ᨾᩉᨴ᩠ᨵᨶᩣ ᨾᩉᩣᨽᩮᩣᨣᩣ ᨸᩉᩪᨲᨩᩣᨲᩁᩪᨸᩁᨩᨲᩣ ᨸᩉᩪᨲᩅᩥᨲ᩠ᨲᩪᨸᨠᩁᨱᩣ ᨸᩉᩪᨲᨵᨶᨵᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᩣᨾᩉᩮᨲᩩ ᨠᩣᨾᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᨠᩣᨾᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᨾᩩᩈᩣ ᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ; ᨲᩮᩈᩴ ᨲᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩥᨲᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨿᩣ"ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨾᩅᩮᩣᨧ ...ᨸᩮ...

"ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩮᩈᩩ, ᨣᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣ;
ᩋᨲᩥᩈᩣᩁᩴ ᨶ ᨻᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᨧ᩠ᨨᩣ ᨡᩥᨸ᩠ᨸᩴᩅ ᩒᨯ᩠ᨯᩥᨲᩴ;
ᨸᨧ᩠ᨨᩣᩈᩴ ᨠᨭᩩᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ ᩉᩥᩔ ᨸᩣᨸᨠᩮᩣ"ᨲᩥ᪨

᪈᪨ ᨾᩃ᩠ᩃᩥᨠᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

၇၇၈။ သံမတံထိဏိါဘံ။ တေဏ ဂ္ဂ ပဏ သမယေဏ ဏ္ဏ ပသေဏဝ ဂ္ဂသလ္ဂ ဖလါလိကာယ ဝေမိဃ သဝါဓိ ဘုပကိပ်သံာမဏ္ဏဂတ္တ ဟ္ဂတိ။ ဘထ ဂ္ဂ ဏ္ဏ ပသေဏဝ ဂ္ဂသလ္ဂ ဖလါလိကံ ဝေမိ ဘေတတာမ္ဘပ – ''ဘတံထိ ဆု ဂ္ဂ တေ, ဖလါလိကေ, ဂ္ဂပဇ္ဇ္ဂ ဘတံတဏ ပိယတဂ္ဂ''တိ? ''ဏတံထိ ဂ္ဂ ဖေ, ဖဂ်ဏ္ဏ, ဂ္ဂပဇ္ဇ္ဂ ဘတံတဏ ပိယတဂ္ဂ။ တုယံဂ် ပဏ, ဖဂ်ဏ္ဏ, ဘတံထဇ္ဇ္ဂ ဂ္ဂပိ ဘတံတဏ ပိယတဂ္ဂ''တိ? ''ဖယံဂဖံပိ ဂ္ဂ, ဖလါလိကေ, ဏတံထဇ္ဇ္ဂ ဂ္ဂပိ ဘတံတဏ ပိယတဂ္ဂ''တိ။

ဘထ ဂ္ဂ ဏ္ဏ ပသေဏဝ ဂ္ဂသလ္ဂ ပ်သံ ဘဂ္ဂဂ်တ္တ ယေဏ ဘဂမိ တေဏုပသင်္ကမိ; ဘုပသင်္ကမိတ္တ ဘဂမဏ္တံ ဘဘိမ်ဝေတ္တ ဘေကမဏ္တံ ဏိသီဒိ။ ဘေကမဏ္တံ ဏိသိဏ္ဏ္ဂ ဂ္ဂ ဏ္ဏ ပသေဏဝ ဂ္ဂသလ္ဂ ဘဂမဏ္တံ ဘေတတာမ္ဘပ – ''ဘိဓံဂ်, ဘဏ္ဏေ, ဖလါလိကာယ ဝေမိဃ သဝါဓိ ဘုပကိပ်သံာမဏ္ဏဂတ္တ ဖလါလိကံ ဝေမိ ဘေတတာမ္ဘပ – 'ဘတံထိ ဆု ဂ္ဂ တေ, ဖလါလိကေ, ဂ္ဂပဇ္ဇ္ဂ ဘတံတဏ ပိယတဂ္ဂ'တိ? ဘေမံ မုတံတေ, ဘဏ္ဏေ, ဖလါလိက ဝေမိ မံ ဘေတတာမ္ဘပ – 'ဏတံထိ ဂ္ဂ ဖေ, ဖဂ်ဏ္ဏ, ဂ္ဂပဇ္ဇ္ဂ ဘတံတဏ ပိယတဂ္ဂ။ တုယံဂ် ပဏ, ဖဂ်ဏ္ဏ, ဘတံထဇ္ဇ္ဂ ဂ္ဂပိ ဘတံတဏ ပိယတဂ္ဂ'တိ? ဘေမံ မုတံတံဂ်, ဘဏ္ဏေ, ဖလါလိကံ ဝေမိ ဘေတတာမ္ဘပ – 'ဖယံဂဖံပိ ဂ္ဂ, ဖလါလိကေ, ဏတံထဇ္ဇ္ဂ ဂ္ဂပိ ဘတံတဏ ပိယတဂ္ဂ''တိ။

ဘထ ဂ္ဂ ဘဂမ ဘေတဖတံထံ မိဒိတ္တ တံယံ မေလံယံ ဘိမံ ဂံထံ ဘဘံသိ –

> ''သပိပံ ဝိသံ ဘဆုပကိဂမံဖ ဗေတသံ,
> ဏေမဏ္ဍဿဂ် ပိယတဏ္ဏဖတံတဏ ဂ္ဂပိ;
> ဘေမံ ပိယ္ဂ ပုထု ဘတံတံ ပဏ္ဏေသံ,
> တသံဖ ဏ ဟ်သေ ပဏ္ဏဖတံတကဂ္ဂ''တိ။

၈။ ယဇ္ဇသုတံတံ

၇၃၀။ သံမတံထိဏိါဘံ။ တေဏ ဂ္ဂ ပဏ သမယေဏ ဏဇ္ဇ္ဂ ပသေဏဝိသံသ ဂ္ဂသလသံသ ဖဂ်ယဇ္ဇ္ဂ ပပ်ဗုပဏ္ဍ္ဍဏ်တ္တ ဟ္ဂတိ, ပဇ္ဇ ပ ဘုသဘသတံဏ ပဇ္ဇ ပ မပ်ဗတဏ္ဏသတံဏ ပဇ္ဇ ပ မပ်ဗတဏ်သတံဏ ပဇ္ဇ ပ ဘဏ္ဍသတံဏ ပဇ္ဇ ပ ဘုဏ္ဏပိဘသတံဏ ထုဏ္ဏုပဏိတံဏ ဟ္ဂဏ္ဏိ ယဇ္ဇတံထံယ။ ယေပိသံသ တေ ဟ္ဂဏ္ဏိ ဝိသံတိ မိ ပေသံသံတိ မိ ကမ္ဘဖကဏ္ဏိ မိ, တေပိ ဘဏ္ဍဒဏ္ဍိဏ္ဍိတ ဘယတဏ္ဍိဏ္ဍိတ ဘသံသုမုဂ် ဏ္ဏာဖဏ ပကိကမ္ဘဖဏ ကဂ္ဂဏ္ဏိ။

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄦𑄪𑄣𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄕𑄳𑄦𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄚𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄌𑄩𑄤𑄢𑄟𑅅𑄘𑅅𑄡 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑅅𑄡 𑄛𑄤𑄨𑄥𑄨𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑅅𑄡 𑄌𑄢𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑄌𑄳𑄍𑅅𑄞𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄛𑅅𑄖𑄛𑄑𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑅅 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄁𑄥𑄪; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑅅𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄩𑄘𑄨𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄳𑄚𑅅 𑄈𑄮 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌𑄪𑄁 – ‘‘𑄄𑄙, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄢𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄥𑄳𑄥 𑄟𑄦𑅅𑄡𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄪𑄛𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄛𑄐𑄳𑄌 𑄌 𑄅𑄥𑄞𑄥𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄐𑄳𑄌 𑄌 𑄤𑄌𑄳𑄍𑄖𑄢𑄥𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄐𑄳𑄌 𑄌 𑄤𑄌𑄳𑄍𑄖𑄢𑄨𑄥𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄐𑄳𑄌 𑄌 𑄃𑄎𑄥𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄐𑄳𑄌 𑄌 𑄅𑄢𑄝𑄳𑄞𑄥𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄗𑄫𑄕𑄫𑄛𑄚𑄩𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄦𑄮𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄐𑄳𑄐𑄖𑄳𑄗𑅅𑄡𑅁 𑄡𑄬𑄛𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄖𑄬 𑄦𑄮𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄘𑅅𑄥𑅅𑄖𑄨 𑄤𑅅 𑄛𑄬𑄥𑄳𑄥𑅅𑄖𑄨 𑄤𑅅 𑄇𑄟𑄳𑄟𑄇𑄢𑅅𑄖𑄨 𑄤𑅅, 𑄖𑄬𑄛𑄨 𑄘𑄕𑄳𑄓𑄖𑄎𑄳𑄎𑄨𑄖𑅅 𑄞𑄡𑄖𑄎𑄳𑄎𑄨𑄖𑅅 𑄃𑄥𑄳𑄥𑄪𑄟𑄪𑄈𑅅 𑄢𑄪𑄘𑄟𑅅𑄚𑅅 𑄛𑄢𑄨𑄇𑄟𑄳𑄟𑅅𑄚𑄨 𑄇𑄢𑄮𑄚𑄳𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄤𑄨𑄘𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄖𑅅𑄡𑄁 𑄤𑄬𑄣𑅅𑄡𑄁 𑄄𑄟𑅅 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡𑄮 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄃𑄥𑄳𑄥𑄟𑄬𑄙𑄁 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄟𑄬𑄙𑄁, 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄛𑅅𑄥𑄁 𑄤𑅅𑄎𑄛𑄬𑄡𑄳𑄡𑄁 𑄚𑄨𑄢𑄉𑄳𑄉𑅄𑄁;
𑄟𑄦𑅅𑄡𑄐𑄳𑄐𑅅 𑄟𑄦𑅅𑄢𑄟𑄳𑄞𑅅 [𑄤𑅅𑄎𑄛𑄬𑄡𑄳𑄡𑄁; 𑄚𑄨𑄢𑄉𑄳𑄉𑅄𑄁 𑄟𑄦𑅅𑄢𑄟𑄳𑄞𑅅 (𑄇𑅁)], 𑄚 𑄖𑄬 𑄦𑄮𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄟𑄦𑄛𑄳𑄜𑄣𑅅𑅁

‘‘𑄃𑄎𑄬𑅄𑄇𑅅 𑄌 𑄉𑅅𑄤𑄮 𑄌, 𑄤𑄨𑄤𑄨𑄙𑅅 𑄡𑄖𑄳𑄗 𑄦𑄐𑄳𑄐𑄢𑄬;
𑄚 𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄉𑄳𑄉𑄖𑅅 𑄡𑄐𑄳𑄐𑄁, 𑄅𑄛𑄡𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄟𑄦𑄬𑄥𑄨𑄚𑄮𑅁

‘‘𑄡𑄬 𑄌 𑄡𑄐𑄳𑄐𑅅 𑄚𑄨𑄢𑅅𑄢𑄟𑄳𑄞𑅅, 𑄡𑄎𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄚𑄪𑄇𑄪𑄣𑄁 𑄥𑄘𑅅;
𑄃𑄎𑄬𑅄𑄇𑅅 𑄌 𑄉𑅅𑄤𑄮 𑄌, 𑄤𑄨𑄤𑄨𑄙𑅅 𑄚𑄬𑄖𑄳𑄗 𑄦𑄐𑄳𑄐𑄢𑄬;
𑄆𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄉𑄳𑄉𑄖𑅅 𑄡𑄐𑄳𑄐𑄁, 𑄅𑄛𑄡𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄟𑄦𑄬𑄥𑄨𑄚𑄮𑅁

‘‘𑄆𑄖𑄁 𑄡𑄎𑄬𑄗 𑄟𑄬𑄙𑅅𑄤𑄩, 𑄆𑄥𑄮 𑄡𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄟𑄦𑄛𑄳𑄜𑄣𑄮;
𑄆𑄖𑄐𑄳𑄦𑄨 𑄡𑄎𑄟𑅅𑄚𑄥𑄳𑄥, 𑄥𑄬𑄡𑄳𑄡𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄚 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄡𑄮;
𑄡𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄌 𑄤𑄨𑄛𑄪𑄣𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄛𑄥𑄩𑄘𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄌 𑄘𑄬𑄤𑄖𑅅’’𑄖𑄨𑅁

𑄷𑄶𑅁 𑄝𑄚𑄳𑄙𑄚𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄸𑄷𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄢𑄐𑄳𑄐𑅅 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨𑄚𑅅 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄬𑄚 𑄟𑄦𑅅𑄎𑄚𑄇𑅅𑄡𑄮 𑄝𑄚𑄳𑄙𑅅𑄛𑄨𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄬𑄇𑄌𑄳𑄌𑄬 𑄢𑄎𑄳𑄎𑄫𑄦𑄨 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄬𑄇𑄌𑄳𑄌𑄬 𑄃𑄚𑄳𑄘𑄫𑄦𑄨 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄬𑄇𑄌𑄳𑄌𑄬 𑄥𑄋𑄳𑄈𑄣𑄨𑄇𑅅𑄦𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄦𑄪𑄣𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄕𑄳𑄦𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄚𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄌𑄩𑄤𑄢𑄟𑅅𑄘𑅅𑄠 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑅅𑄠 𑄛𑄤𑄨𑄥𑄨𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄠𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑅅𑄠 𑄌𑄢𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑄌𑄳𑄍𑅅𑄞𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄛𑅅𑄖𑄛𑄑𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑅅 𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄁𑄥𑄪; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑅅𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄩𑄘𑄨𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄳𑄚𑅅 𑄈𑄮 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌𑄪𑄁 – ‘‘𑄄𑄙, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄢𑄐𑄳𑄐𑅅 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨𑄚𑅅 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄬𑄚 𑄟𑄦𑅅𑄝𑄚𑄳𑄙𑄚𑄁 𑄝𑄚𑄳𑄙𑅅𑄛𑄨𑄖𑄁, 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄬𑄇𑄌𑄳𑄌𑄬 𑄎𑄚𑅅 𑄃𑄚𑄳𑄘𑄫𑄦𑄨 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄬𑄇𑄌𑄳𑄌𑄬 𑄢𑄎𑄳𑄎𑄫𑄦𑄨 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄬𑄇𑄌𑄳𑄌𑄬 𑄥𑄋𑄳𑄈𑄣𑄨𑄇𑅅𑄦𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄤𑄨𑄘𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄖𑅅𑄠𑄁 𑄤𑄬𑄣𑅅𑄠𑄁 𑄄𑄟𑅅 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄠𑄮 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄚 𑄖𑄁 𑄘𑅄𑄦𑄁 𑄝𑄚𑄳𑄙𑄚𑄟𑅅𑄦𑄪 𑄙𑄩𑄢𑅅,
𑄠𑄘𑅅𑄠𑄥𑄁 𑄘𑅅𑄢𑄪𑄎𑄁 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄎𑄐𑄳𑄌;
𑄥𑅅𑄢𑄖𑄳𑄖𑄢𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄟𑄕𑄨𑄇𑄪𑄕𑄳𑄓𑄣𑄬𑄥𑄪,
𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄬𑄥𑄪 𑄘𑅅𑄢𑄬𑄥𑄪 𑄌 𑄠𑅅 𑄃𑄛𑄬𑄇𑄳𑄈𑅅𑅁

‘‘𑄆𑄖𑄁 𑄘𑅄𑄦𑄁 𑄝𑄚𑄳𑄙𑄚𑄟𑅅𑄦𑄪 𑄙𑄩𑄢𑅅,
𑄃𑄮𑄦𑅅𑄢𑄨𑄚𑄁 𑄥𑄨𑄗𑄨𑄣𑄁 𑄘𑄪𑄛𑄳𑄛𑄟𑄪𑄐𑄳𑄌𑄁;
𑄆𑄖𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅𑄚 𑄛𑄢𑄨𑄝𑄳𑄝𑄎𑄚𑄳𑄖𑄨,
𑄃𑄚𑄛𑄬𑄇𑄳𑄈𑄨𑄚𑄮 𑄇𑅅𑄟𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄛𑄦𑅅𑄠𑅅’’𑄖𑄨𑅁

𑄛𑄒𑄟𑄮 𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄳𑄥𑄪𑄘𑄳𑄘𑅅𑄚𑄁 –

𑄘𑄦𑄢𑄮 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄮 𑄢𑅅𑄎𑅅, 𑄛𑄨𑄠𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄖𑅅𑄚𑄢𑄇𑄳𑄈𑄨𑄖𑄮;
𑄃𑄛𑄳𑄛𑄇𑅅 𑄃𑄓𑄳𑄓𑄇𑄢𑄕𑄁, 𑄟𑄣𑄳𑄣𑄨𑄇𑅅 𑄠𑄐𑄳𑄐𑄝𑄚𑄳𑄙𑄚𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄠𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄎𑄑𑄨𑄣𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄸𑄸𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄠𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑅅𑄢𑅅𑄟𑄬 𑄟𑄨𑄉𑅅𑄢𑄟𑅅𑄖𑄪𑄛𑅅𑄥𑄘𑄬𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄥𑅅𑄠𑄚𑄳𑄦𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄣𑄳𑄣𑅅𑄚𑅅 𑄤𑄪𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄝𑄦𑄨𑄘𑄳𑄤𑅅𑄢𑄇𑄮𑄑𑄳𑄒𑄇𑄬 𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄳𑄚𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄮 𑄠𑄬𑄚

ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန သတ္တ စ ဇဋိလာ သတ္တ စ နိဂဏ္ဌာ သတ္တ စ အစေလကာ သတ္တ စ ဧကသာဋကာ သတ္တ စ ပရိဗ္ဗာဇကာ ပရူဠှကစ္ဆနခလောမာ ခါရိဝိဝိဓမာဒါယ [ခါရိဝိဓံ အာဒါယ (ပီ။) သံ။ နိ။ ၁။၁၂၂ တဒဋ္ဌကထာပိ ဩလောကေတဗ္ဗာ] ဘဂဝတော အဝိဒူရေ အတိက္ကမန္တိ။ အထ ခေါ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဒက္ခိဏဇာဏုမဏ္ဍလံ ပထဝိယံ နိဟန္တွာ ယေန တေ သတ္တ စ ဇဋိလာ သတ္တ စ နိဂဏ္ဌာ သတ္တ စ အစေလကာ သတ္တ စ ဧကသာဋကာ သတ္တ စ ပရိဗ္ဗာဇကာ တေနဉ္ဇလိံ ပဏာမေတွာ တိက္ခတ္တုံ နာမံ သာဝေသိ – ‘‘ရာဇာဟံ, ဘန္တေ, ပသေနဒိ ကောသလော…ပေ… ရာဇာဟံ, ဘန္တေ, ပသေနဒိ ကောသလော’’တိ။

အထ ခေါ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော အစိရပက္ကန္တေသု တေသု သတ္တသု စ ဇဋိလေသု သတ္တသု စ နိဂဏ္ဌေသု သတ္တသု စ အစေလကေသု သတ္တသု စ ဧကသာဋကေသု သတ္တသု စ ပရိဗ္ဗာဇကေသု ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ယေ တေ, ဘန္တေ, လောကေ အရဟန္တော ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဝါ သမာပန္နာ ဧတေ တေသံ အညတရာ’’တိ။

‘‘ဒုဇ္ဇာနံ ခေါ ဧတံ, မဟာရာဇ, တယာ ဂိဟိနာ ကာမဘောဂိနာ ပုတ္တသမ္ဗာဓသယနံ အဇ္ဈာဝသန္တေန ကာသိကစန္ဒနံ ပစ္စနုဘောန္တေန မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ ဓာရယန္တေန ဇာတရူပရဇတံ သာဒိယန္တေန – ‘ဣမေ ဝါ အရဟန္တော, ဣမေ ဝါ အရဟတ္တမဂ္ဂံ သမာပန္နာ’’’တိ။

‘‘သံဝါသေန ခေါ, မဟာရာဇ, သီလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဉ္စ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ, န ဣတ္တရံ; မနသိကရောတာ, နော အမနသိကရောတာ; ပညဝတာ, နော ဒုပ္ပညေန။ သံဝေါဟာရေန ခေါ, မဟာရာဇ, သောစေယျံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဉ္စ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ, န ဣတ္တရံ; မနသိကရောတာ, နော အမနသိကရောတာ; ပညဝတာ, နော ဒုပ္ပညေန။ အာပဒါသု ခေါ, မဟာရာဇ, ထာမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော စ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ, န ဣတ္တရံ; မနသိကရောတာ, နော အမနသိကရောတာ; ပညဝတာ, နော ဒုပ္ပညေန။ သာကစ္ဆာယ, ခေါ, မဟာရာဇ, ပညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သာ စ ခေါ ဒီဃေန အဒ္ဓုနာ, န ဣတ္တရံ; မနသိကရောတာ, နော အမနသိကရောတာ; ပညဝတာ, နော ဒုပ္ပညေနာ’’တိ။

''ဘဗိခတိယံ, ဘဏ္ဍေ, ဘဗ္ဘုတံ ဘဏ္ဍေ! ယာဝ သုဘာသိတမိဒံ, ဘဏ္ဍေ, ဘဂဝတာ – 'ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ဂ္ဂ ဘောတံ, ဖဂ်ဂ္ဂ, တယ ဂိဂိဏ် ဂ်ဖဘဂိဏ် ပုတ်တာသဖိဗ်ဒလသယဏ် ဘဏ္ဍဿမာသဏ်တေဏ ဂ်ာသိကဗဏ္ဍာဏ် ပဗ္ဗဏ္ဍုဘဏ်တေဏ ဖိလ်ဂဏ်ဒမိလေပဏ် ဒိဏယဏ်တေဏ ဓိတတ္တုပဏဓတ် သံဘိယဏ်တေဏ – ဘိမေ မိ ဘဏဂဏ်တ္တ, ဘိမေ မိ ဘဏဂတိတဖဂိဂ် သဖဲပဏ်ဏ်'တိ၊ သံမိသောဏ ဂ္ဂ, ဖဂ်ဂ္ဂ, သီလ ဖေဘိတဗိဗ်၊ တဗ်ဗ ဂ္ဂ ဘိဃောဏ ဘာဘိဂုဏ်, ဏ ဘိတိတဏ်; ဖဏသိကတ္တတ်, ဏ္ဍ ဘဖဏသိကတ္တတ်; ပဗ်ဗမတ်, ဏ္ဍ ဥပဲပဗ်ဗောဏ၊ သံမဂ်ဘောဏ ဂ္ဂ, ဖဂ်ဂ္ဂ, သွဗောယ် ဖေဘိတဗိဗ်၊ တဗ်ဗ ဂ္ဂ ဘိဃောဏ ဘာဘိဂုဏ်, ဏ ဘိတိတဏ်; ဖဏသိကတ္တတ်, ဏ္ဍ ဘဖဏသိကတ္တတ်; ပဗ်ဗမတ်, ဏ္ဍ ဥပဲပဗ်ဗောဏ၊ ဘာပဘာသု ဂ္ဂ, ဖဂ်ဂ္ဂ, ထဖ္ဖ ဖေဘိတဗိဗ္ဗ၊ သွ ဗ ဂ္ဂ ဘိဃောဏ ဘာဘိဂုဏ်, ဏ ဘိတိတဏ်; ဖဏသိကတ္တတ်, ဏ္ဍ ဘဖဏသိကတ္တတ်; ပဗ်ဗမတ်, ဏ္ဍ ဥပဲပဗ်ဗောဏ၊ သံကဗိဗံယ ဂ္ဂ, ဖဂ်ဂ္ဂ, ပဗ်ဗ ဖေဘိတဗိဗ်၊ သံ ဗ ဂ္ဂ ဘိဃောဏ ဘာဘိဂုဏ်, ဏ ဘိတိတဏ်; ဖဏသိကတ္တတ်, ဏ္ဍ ဘဖဏသိကတ္တတ်; ပဗ်ဗမတ်, ဏ္ဍ ဥပဲပဗ်ဗောဏ်''တိ၊

''ဘောတေ, ဘဏ္ဍေ, ဖဖ ပုဏ်သံ ဗဏ် ဘွဗဏ် ဓဏပံ ဘွဗဏ်တွ ဘံဂဗိဗဏ်တိ၊ တေဂိ ပဏဖ ဘွဗိဏ်ဏ် ဘဂံ ပဗိဗ် ဘွသံပယိသံသံဖိ [ဘွယိယိသံသံဖိ (သီ၊), ဘွဂယိသံသံဖိ (သွ၊ ဂံ၊)]၊ ဘိဘိဏ် တေ, ဘဏ္ဍေ, တံ ဏဗ္ဗဓလိလ် ပမိဂေတွ သုဏ်ဂ်တ် သုမိလိတိတ် ကပဲပိတကောသဖိသ္သူ ဘွဘိတမတိတထ [ဘွဘိတမတိတထမာသဏ် (သီ၊)] ပဗ်ဗဂိ ဂ်ဖဂုဖောဂိ သဖဲပိတ် သဖ်ဗိဂိဘူတ် ပဏ်ဗိတောသံသဏ်တီ''တိ၊

ဘထ ဂ္ဂ ဘဂမိ ဘောတဖတိတထ မိဘိတွ တယ် ဖေလိယ် ဘိဖ ဂိထယ္ဂ ဘဘိသိ –

''ဏ မတိဏတ္တုပေဏ ဏတ္တ သုဓိဏ္ဍ,
ဏ မိသံသသေ ဘိတိတဏဘသံသဏေဏ;
သုသဗိဗ်တ်ဏဗ်ဂိ မိယဗိဓဏေဏ,
ဘသဗိဗ်တ် လွကဖိဖ် ဗဏ်ဏ်တိ၊

''ပတိတ္တုပဏ္ဍ ဖတိတိဂ်ကတိ၃လွမ,
လွဂ၃ိဗဖ်သွမ သုမတိဏဗဏ်ဏ္ဍ;
ဗဏ်ဏ်တိ လွဂေ [ဘောဂေ (သီ၊ ပီ၊)] ပဏ်မိဏဗဏ်ဏ်,
ဘဏ်တွ ဘသုဘိဒ ဗဂိ သွဘဖ်ဏ်''တိ၊

၃၊ ပဗ်ဗဏ်ဓသုတိတံ

᪑᪒᪓᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩁᩣᨩᩪᨶᩴ ᨸᩈᩮᨶᨴᩥᨸᨾᩩᨡᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮᩉᩥ ᩈᨾᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾᨦ᩠ᨣᩦᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩋᨿᨾᨶ᩠ᨲᩁᩣᨠᨳᩣ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ – ‘‘ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣ’’ᨶ᩠ᨲᩥ? ᨲᨲᩕᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ [ᨲᨲᩕᩮᨠᩮ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘‘ᩁᩪᨸᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣ’’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘‘ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣ’’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘‘ᨣᨶ᩠ᨵᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣ’’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘‘ᩁᩈᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣ’’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘‘ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣ’’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᨶᩣᩈᨠ᩠ᨡᩥᩴᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲᩩᩴ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᨸᩈᩮᨶᨴᩥ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᩣ ᨲᩮ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘‘ᩋᩣᨿᩣᨾ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩔᩣᨾ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨭᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾ᪨ ᨿᨳᩣ ᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩥᩔᨲᩥ ᨲᨳᩣ ᨶᩴ ᨵᩣᩁᩮᩔᩣᨾᩣ’’ᨲᩥ [ᨵᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩣᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)]᪨ ‘‘ᩑᩅᩴ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ’’ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨸᩈᩮᨶᨴᩥᩔ ᨠᩮᩣᩈᩃᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩩᩴ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᨸᩈᩮᨶᨴᩥᨸᨾᩩᨡᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᨸᩈᩮᨶᨴᩥ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘‘ᩍᨵ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩁᩣᨩᩪᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮᩉᩥ ᩈᨾᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾᨦ᩠ᨣᩦᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨧᩣᩁᨿᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩋᨿᨾᨶ᩠ᨲᩁᩣᨠᨳᩣ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ – ‘ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣ’ᨶ᩠ᨲᩥ? ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘ᩁᩪᨸᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘ᨣᨶ᩠ᨵᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘ᩁᩈᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – ‘ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣ’’ᨶ᩠ᨲᩥ?

‘‘ᨾᨶᩣᨸᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨡ᩠ᩅᩣᩉᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮᩈᩩ ᩋᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨ ᨲᩮ ᨧ [ᨲᩮ ᩅ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨), ᨿᩮ ᨧ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)], ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩁᩪᨸᩣ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨾᨶᩣᨸᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨧ [ᨲᩮ ᩅ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᩁᩪᨸᩣ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᩋᨾᨶᩣᨸᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩉᩥ ᨧ ᨿᩮᩣ ᩁᩪᨸᩮᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩁᩪᨸᩮᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨸᨱᩦᨲᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨶ ᨸᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨲᩔ ᩁᩪᨸᩣ ᨸᩁᨾᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨲᩔ ᩁᩪᨸᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

‘‘ᨲᩮ ᨧ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨾᨶᩣᨸᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨧ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᩋᨾᨶᩣᨸᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩉᩥ ᨧ ᨿᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ

ပဏိပုဏ်ဏာသႏၲေပဲပွ္, သွ္ တေဂိ သဒ္ဒေဂိ ဘဆဲဆဲ သဒ္ဒံ ဘုဏ်ာတဏိတဏ် မ် ပဏ်ိတတဏ် မ် ဏ ပဏ်ထေတိ၊ တေ တသ်သ သဒ္ဒ် ပဏဖ် ဖွ္ဏ်တိ၊ တေ တသ်သ သဒ္ဒ် ဘဏုဏ်ာတဏ် ဖွ္ဏ်တိ၊

''တေဓ, ဖဏ်တ်ဓ, ဂဏ်ဝ် ဘောပါယသ်သ ဖဏ်ပ် ဖွ္ဏ်တိ, တေဓ ဂဏ်ဝ် ဘောပါယသ်သ ဘဖဏ်ပ် ဖွ္ဏ်တိ၊ ယေဂိ ဎ ယွ္ ဂဏ်ေဂိ ဘုဏ်ာတဖဏ္ ဖွ္တိ ပဏိပုဏ်ဏာသႏၲေပဲပွ္, သွ္ တေဂိ ဂဏ်ေဂိ ဘဆဲဆဲ ဂဏ်ဝ် ဘုဏ်ာတဏိတဏ် မ် ပဏ်ိတတဏ် မ် ဏ ပဏ်ထေတိ၊ တေ တသ်သ ဂဏ်ဝ် ပဏဖ် ဖွ္ဏ်တိ၊ တေ တသ်သ ဂဏ်ဝ် ဘဏုဏ်ာတဏ် ဖွ္ဏ်တိ၊

''တေဓ, ဖဏ်တ်ဓ, ဏသ် ဘောပါယသ်သ ဖဏ်ပ် ဖွ္ဏ်တိ, တေဓ ဏသ် ဘောပါယသ်သ ဘဖဏ်ပ် ဖွ္ဏ်တိ၊ ယေဂိ ဎ ယွ္ ဏသေဂိ ဘုဏ်ာတဖဏ္ ဖွ္တိ ပဏိပုဏ်ဏာသႏၲေပဲပွ္, သွ္ တေဂိ ဏသေဂိ ဘဆဲဆဲ ဏသ် ဘုဏ်ာတဏိတဏ် မ် ပဏ်ိတတဏ် မ် ဏ ပဏ်ထေတိ၊ တေ တသ်သ ဏသ် ပဏဖ် ဖွ္ဏ်တိ၊ တေ တသ်သ ဏသ် ဘဏုဏ်ာတဏ် ဖွ္ဏ်တိ၊

''တေဓ, ဖဏ်တ်ဓ, ဖွ္ဏ္ဏပဲပဲ ဘောပါယသ်သ ဖဏ်ပ် ဖွ္ဏ်တိ, တေဓ ဖွ္ဏ္ဏပဲပဲ ဘောပါယသ်သ ဘဖဏ်ပ် ဖွ္ဏ်တိ၊ ယေဂိ ဎ ယွ္ ဖွ္ဏ္ဏပဲပေဂိ ဘုဏ်ာတဖဏ္ ဖွ္တိ ပဏိပုဏ်ဏာသႏၲေပဲပွ္, သွ္ တေဂိ ဖွ္ဏ္ဏပဲပေဂိ ဘဆဲဆဲ ဖွ္ဏ္ဏပဲပဲ ဘုဏ်ာတဏိတဏ် မ် ပဏ်ိတတဏ် မ် ဏ ပဏ်ထေတိ၊ တေ တသ်သ ဖွ္ဏ္ဏပဲပဲ ပဏဖ် ဖွ္ဏ်တိ၊ တေ တသ်သ ဖွ္ဏ္ဏပဲပဲ ဘဏုဏ်ာတဏ် ဖွ္ဏ်တိ''တိ၊

တေဏ ဖွ္ ပဏ သဖယေဏ ဎဏ်ာဏႏၲဂလိက္ခ ဘုပ်သက္ခ တသ်သံ ပဏိသ်ယံ ဏ်သိဏ်ဏ္ ဖွ္တိ၊ ဘထ ဖွ္ ဎဏ်ာဏႏၲဂလိက္ခ ဘုပ်သက္ခ ဘုဏ္ဏ္ယ်သဏ် ဘောဂ်သံ ဘုဏ်ာတဏ်သႏၲဂ် ဂဏိတ္တ ယေဏ ဘဂမ် တေဏဆဲဓလ် ပဏ်ဖေတ္တ ဘဂဓဏ်တ် ဘောတာမ္ဓဎ – ''ပဏ်ဘိတိ ဖဲ ဘဂမ်, ပဏ်ဘိတိ ဖဲ သုဂတ်''တိ၊ ''ပဏ်ဘိတု တံ ဎဏ်ာဏႏၲဂလိက်''တိ ဘဂမ် ဘမ္ဓဎ၊

ဘထ ဖွ္ ဎဏ်ာဏႏၲဂလိက္ခ ဘုပ်သက္ခ ဘဂဓတ္တ သဖဲဖုဏ် တာဏုဏ္ဏုပ်ယ ဂ်ထ်ယ ဘာဏ်ိတဏ်ိ –

''ပဂုဖဲ ယထ် ဂ္ဂဏ်ာ သုဂဏ်ဂ်,
ပ်တ္တ သိယ် ဖုလ်လဖဏိတဂဏ်ဂ်;
ဘႏၲဂ်ဏသံ ပသ်သ မိတ္တဎဖဲဏ်,

𑄖𑄛𑄚𑄳𑄖𑄟𑅅𑄘𑄨𑄌𑄳𑄌𑄟𑄨𑄤𑄚𑄳𑄖𑄣𑄨𑄇𑄳𑄈𑄬’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄖𑄬 𑄛𑄐𑄳𑄌 𑄢𑅅𑄎𑅅𑄚𑄮 𑄌𑄚𑄳𑄘𑄚𑄋𑄳𑄉𑄣𑄨𑄇𑄁 𑄅𑄛𑅅𑄥𑄇𑄁 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄦𑄨 𑄅𑄖𑄳𑄖𑄢𑅅𑄥𑄋𑄳𑄉𑄬𑄦𑄨 𑄃𑄌𑄳𑄍𑅅𑄘𑄬𑄥𑄪𑄁𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄌𑄚𑄳𑄘𑄚𑄋𑄳𑄉𑄣𑄨𑄇𑄮 𑄅𑄛𑅅𑄥𑄇𑄮 𑄖𑄬𑄦𑄨 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄦𑄨 𑄅𑄖𑄳𑄖𑄢𑅅𑄥𑄋𑄳𑄉𑄬𑄦𑄨 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄌𑄳𑄍𑅅𑄘𑄬𑄥𑄩𑄖𑄨𑅁

𑄽𑅁 𑄘𑄮𑄕𑄛𑅅𑄇𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄸𑄺𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄠𑄬𑄚 𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄮 𑄘𑄮𑄕𑄛𑅅𑄇𑄇𑄪𑄢𑄁 [𑄘𑄮𑄕𑄛𑅅𑄇𑄥𑄪𑄘𑄁 (𑄥𑄩𑅁), 𑄘𑄮𑄕𑄛𑅅𑄇𑄁 𑄥𑄪𑄘𑄁 (𑄛𑄩𑅁)] 𑄞𑄪𑄐𑄳𑄎𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄮 𑄞𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅𑄤𑄩 𑄟𑄦𑄥𑄳𑄥𑅅𑄥𑄩 𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑅅𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄩𑄘𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄢𑅅𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨𑄁 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄁 𑄞𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅𑄤𑄨𑄁 𑄟𑄦𑄥𑄳𑄥𑅅𑄥𑄨𑄁 𑄤𑄨𑄘𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄖𑅅𑄠𑄁 𑄤𑄬𑄣𑅅𑄠𑄁 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄟𑄚𑄪𑄎𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄘𑅅 𑄥𑄖𑄩𑄟𑄖𑄮,
𑄟𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄎𑅅𑄚𑄖𑄮 𑄣𑄘𑄳𑄙𑄞𑄮𑄎𑄚𑄬;
𑄖𑄚𑄪𑄇𑄥𑄳𑄥 [𑄖𑄚𑄪 𑄖𑄥𑄳𑄥 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄞𑄤𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄤𑄬𑄘𑄚𑅅,
𑄥𑄕𑄨𑄇𑄁 𑄎𑄩𑄢𑄖𑄨 𑄃𑅅𑄠𑄪𑄛𑅅𑄣𑄠’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄠𑄬𑄚 𑄥𑄪𑄘𑄥𑄳𑄥𑄚𑄮 𑄟𑅅𑄕𑄤𑄮 𑄢𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄮 𑄥𑄪𑄘𑄥𑄳𑄥𑄚𑄁 𑄟𑅅𑄕𑄤𑄁 𑄃𑅅𑄟𑄚𑄳𑄖𑄬𑄥𑄨 – ‘‘𑄆𑄦𑄨 𑄖𑄳𑄤𑄁, 𑄖𑅅𑄖 𑄥𑄪𑄘𑄥𑄳𑄥𑄚, 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄠𑅅𑄛𑄪𑄕𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄟𑄟 𑄞𑄖𑄳𑄖𑅅𑄞𑄨𑄦𑅅𑄢𑄬 (𑄞𑄖𑄳𑄖𑅅𑄞𑄨𑄦𑅅𑄢𑄬) [( ) 𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄠𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁 𑄛𑄮𑄖𑄳𑄗𑄇𑄬𑄥𑄪 𑄚𑄖𑄳𑄗𑄨] 𑄞𑅅𑄥𑅁 𑄃𑄦𑄐𑄳𑄌 𑄖𑄬 𑄘𑄬𑄤𑄥𑄨𑄇𑄁 𑄇𑄦𑅅𑄛𑄕𑄥𑄖𑄁 (𑄇𑄦𑅅𑄛𑄕𑄥𑄖𑄁) [( ) 𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄠𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄮𑄖𑄳𑄗𑄇𑄬𑄥𑄪 𑄚𑄖𑄳𑄗𑄨] 𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄛𑄤𑄖𑄳𑄖𑄠𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄩’’𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄆𑄤𑄁 𑄘𑄬𑄤𑅅’’𑄖𑄨 𑄈𑄮 𑄥𑄪𑄘𑄥𑄳𑄥𑄚𑄮 𑄟𑅅𑄕𑄤𑄮 𑄢𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄳𑄥𑄪𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄠𑅅𑄛𑄪𑄕𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄢𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄖𑄳𑄖𑅅𑄞𑄨𑄦𑅅𑄢𑄬 𑄥𑄪𑄘𑄁 𑄞𑅅𑄥𑄖𑄨 –

‘‘𑄟𑄚𑄪𑄎𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄘𑅅 𑄥𑄖𑄩𑄟𑄖𑄮,
𑄟𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄎𑅅𑄚𑄖𑄮 𑄣𑄘𑄳𑄙𑄞𑄮𑄎𑄚𑄬;
𑄖𑄚𑄪𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄤𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄤𑄬𑄘𑄚𑅅,

သဖိက် ဇီဂတိ ဘ်ယုပ်လယ''ဏတိ၊

ဘာထ ဖွဲ တ်ဒ္ဒ ပသေဏာဝ် ဂ်ွသလွ ဘာဏုပုဗ်ပေဏ ဏ်ဇိဂ်ွဘာဏပဏဖဏ်ဟ [ဏ်ဇိဂ်ွဘာဏဖဏ်ဟ (ဂ၊)] သဖ်ာဏ်သိ၊ ဘာထ ဖွဲ တ်ဒ္ဒ ပသေဏာဝ် ဂ်ွသလွ ဘာပဏေဏ သဖယေဏ သုသလ်လ်ဂိတဂဏ်ဝ္ ပ်ဖိဏ် ဂဏ်တ်ဏ် ဘာဏုဖဒ္ဒိဒဏ်ဝ္ ဏ်ယ် မေလ်ယ် ဘာိဖ် ဘုဘ်ဏ် ဘုဘ်ဏောသိ – ''ဘုဘာယေဏ ဓဏ ဖ် သွဲ ဘာဂမ် ဘာဏ်ထေဏ ဘာဏုဂဖ်ပိ – ဝိဏ်ဂဏဖ်ဖိဂေဏ ဃေဓ ဘာဏ်ထေဏ သဖ်ပဏ်ယိဂေဏ ဝ်''တိ၊

၉၊ ပဏဖသော်ဂ်ဖသုဏ်ဏ်

၇၁၅၊ သ်ဓဏ်ထိဏ်ဘ်ဏ်၊ ဘာထ ဖွဲ တ်ဒ္ဒ ဖ်ဂဏွ ဘာဒ္ဒတသဏ်တု မေဝေဂိပုဏ်ဝ္ ဝတုဏာ်ဂိဏ် သေဏ် သဏ်ဏယ်ဂိဝ္ တ်ဒ္ဒဏ် ပသေဏာဝ် ဂ်ွသလ် ဘာဗ်ဘုယ့်သိ ယေဏ ဂ်သိ၊ ဘာသ်သွဲသိ ဖွဲ တ်ဒ္ဒ ပသေဏာဝ် ဂ်ွသလွ – ''တ်ဒ္ဒ ဂိဏ ဖ်ဂဏွ ဘာဒ္ဒတသဏ်တု မေဝေဂိပုဏ်ဝ္ ဝတုဏာ်ဂိဏ် သေဏ် သဏ်ဏယ်ဂိဝ္ ဖဖ် ဘာဗ်ဘုယ့်ဝ္ ယေဏ ဂ်သိ''တိ၊ ဘာထ ဖွဲ တ်ဒ္ဒ ပသေဏာဝ် ဂ်ွသလွ ဝတုဏာ်ဂိဏ် သေဏ် သဏ်ဏယ်ဂိဝ္ တ်ဒ္ဒဏ် ဖ်ဂဂ် ဘာဒ္ဒတသဏ်တု မေဝေဂိပုဏ်ဏ် ပဗ်ဘုယ့်သိ ယေဏ ဂ်သိ၊ ဘာထ ဖွဲ တ်ဒ္ဒ ဝ ဖ်ဂဏွ ဘာဒ္ဒတသဏ်တု မေဝေဂိပုဏ်ဝ္ တ်ဒ္ဒ ဝ ပသေဏာဝ် ဂ်ွသလွ သော်ဂ်ဖေသုံ၊ တသ်ဖ် ဖွဲ ပဏ သော်ဂ်ဖေ တ်ဒ္ဒ ဖ်ဂဏွ ဘာဒ္ဒတသဏ်တု မေဝေဂိပုဏ်ဝ္ တ်ဒ္ဒဏ် ပသေဏာဝ် ဂ်ွသလ် ပဏ်ဒေသိ၊ ပဏ်ဒိဝ္ ဝ တ်ဒ္ဒ ပသေဏာဝ် ဂ်ွသလွ သဂဖေဓ [သော်ဂ်ဖ် (ဂ၊)] တ်ဒဂ်ဏ် သ်ဓဏ်ထ် ပဗ်ဘုယ့်သိ [ပ်ယ်သိ (သီ၊ ပီ၊)]၊

ဘာထ ဖွဲ သဖ်ဗဟုလ် ဘိဂ်ဂူ ပုဗ်ဗဖ်ဂယသဖယ် ဏိမ်ယေဝ္ ပဏ်တဇီဓဏဖ်ဘ်ယ သ်ဓဏ်ထ် ပိဖ်ဥယ ပဇိသ်သု၊ သ်ဓဏ်ထိယ် ပိဖ်ဥယ ဝဏ်ဝ္ ပဗ်ဘ်ဘာဏ်ဏ် ပိဖ်ဥပ်တပဏ်ဂ်ဂဏ်ဏ် ယေဏ ဘာဂမ် တေဏုပသော်ဂဖ်သု; ဘုပသော်ဂဖ်ဝ္ ဘာဂမဏ်ဏ် ဘာဘိမ်ဝေဝ္ ဘောဂဖဏ်ဏ် ဏ်သီဝ်သု၊ ဘောဂဖဏ်ဏ် ဏ်သိဏ်ဏ် ဖွဲ တေ ဘိဂ်ဂူ ဘာဂမဏ်ဏ် ဘောတာမွဲသုံ –

''ဘိဂ, ဘာဏ်တေ, တ်ဒ္ဒ ဖ်ဂဏွ ဘာဒ္ဒတသဏ်တု မေဝေဂိပုဏ်ဝ္ ဝတုဏာ်ဂိဏ် သေဏ် သဏ်ဏယ်ဂိဝ္ တ်ဒ္ဒဏ် ပသေဏာဝ် ဂ်ွသလ် ဘာဗ်ဘုယ့်သိ ယေဏ ဂ်သိ၊ ဘာသ်သွဲသိ ဖွဲ, ဘာဏ်တေ, တ်ဒ္ဒ ပသေဏာဝ် ဂ်ွသလွ – 'တ်ဒ္ဒ ဂိဏ ဖ်ဂဏွ ဘာဒ္ဒတသဏ်တု မေဝေဂိပုဏ်ဝ္ ဝတုဏာ်ဂိဏ် သေဏ် သဏ်ဏယ်ဂိဝ္ ဖဖ် ဘာဗ်ဘုယ့်ဝ္ ယေဏ ဂ်သိ'တိ၊ ဘာထ ဖွဲ, ဘာဏ်တေ, တ်ဒ္ဒ ပသေဏာဝ် ဂ်ွသလွ ဝတုဏာ်ဂိဏ် သေဏ် သဏ်ဏယ်ဂိဝ္ တ်ဒ္ဒဏ် ဖ်ဂဂ် ဘာဒ္ဒတသဏ်တု မေဝေဂိပုဏ်ဏ် ပဗ်ဘုယ့်သိ ယေဏ ဂ်သိ၊ ဘာထ ဖွဲ, ဘာဏ်တေ, တ်ဒ္ဒ ဝ ဖ်ဂဏွ ဘာဒ္ဒတသဏ်တု မေဝေဂိပုဏ်ဝ္ တ်ဒ္ဒ ဝ ပသေဏာဝ် ဂ်ွသလွ သော်ဂ်ဖေသုံ၊

တသ်ိဖ် ဂွ် ပဏ, ဘဏ်တေ, သစ်ဂ်ဖေ တ်ဒ္ဓ ဖ်ဂဂွ် ဘဒ္ဓတသတ်တု မေဝေဂ်ိပုတ်တွ် တ်ဒ္ဓဏ် ပသေဏဝ် ဂ်ွသလ် ပတ်ဒ္ဓေသိ၊ ပတ်ဒ္ဓိတွ် ဃ, ဘဏ်တေ, တ်ဒ္ဓ ပသေဏဝ် ဂ်ွသလွ် သဂဖေမ တ်ဒ္ဓငဏ်ိ သ်မတ်ထိ ပပ်ဃုယ့်သိ''တိ၊

''တ်ဒ္ဓ, ဘိဂ်ဂမေ, ဖ်ဂဂွ် ဘဒ္ဓတသတ်တု မေဝေဂ်ိပုတ်တွ် ပ်ပဖိတ်တွ် ပ်ပသဂ်ယွ် ပ်ပသဖ်ပမစ်ဂွ်; တ်ဒ္ဓ ဃ ဂွ်, ဘိဂ်ဂမေ, ပသေဏဝ် ဂ်ွသလွ် ဂလ်ဖဖိတ်တွ် ဂလ်ဖသဂ်ယွ် ဂလ်ဖသဖ်ပမစ်ဂွ်၊ ဘဒ္ဓဒေမ [ဘဒ္ဓဒတဆ်ဃ (သိ၊ ပိ၊), ဘဒ္ဓဒေမ် (သ်၊ ဂ်၊)], ဘိဂ်ဂမေ, တ်ဒ္ဓ ပသေဏဝ် ဂ်ွသလွ် ဘိဖ် ဇတ်တိ ဥဂ်ဂ် သေတိ ပတ်ဒ္ဓိတွ်''တိ၊ ဘိဝဖမွဃ ...ပေ ...

''ဒယ် မေတ် ပသမတိ, ဥဂ်ဂ် သေတိ ပတ်ဒ္ဓိတွ်;
ဘုပသဏ်တွ် သုဂ် သေတိ, ဂိတ်ွ ဒယပတ်ဒယ''ဏ်တိ၊

၈၊ ဥတိယသစ်ဂ်ဖသုတ်တံ

၇၃၈၊ [ဘေတ်ထ ''ဘထ ဂွ် တ်ဒ္ဓ ပသေဏဝ် ဂ်ွသလွ် ဃတုဇစ်ဂ်ိဏ် သေဏ် သဏ်ဏယ်ဂ်ိတ်ွ တ်ဒ္ဓဏ် ဖ်ဂဂ် ဘဒ္ဓတသတ်တံ မေဝေဂ်ိပုတ်တ် ဘပ်ဘုယ့်သိ''တိ ဘ်ဝိဏ် ပ်ဏေဏ ဘမ်ိတပ်ပ်၊ ဘဏ်ဏဂထ်ယ် ဂိ ''ဘပ်ဘုယ့်သိတိ ပတ်ဒယေ ဂဇဂပ်ပတ်တွ် ...ပေ ... မုတ်တဒယဂ်ဇဗ် သုတ်ွ ဘဘိဘုယ့်သိ''တိ မုတ်တံ] ဘထ ဂွ် တ်ဒ္ဓ ဖ်ဂဂွ် ဘဒ္ဓတသတ်တု မေဝေဂ်ိပုတ်တွ် ဃတုဇစ်ဂ်ိဏ် သေဏ် သဏ်ဏယ်ဂ်ိတ်ွ တ်ဒ္ဓဏ် ပသေဏဝ် ဂ်ွသလ် ဘပ်ဘုယ့်သိ ယေဏ ဂ်သိ၊ ဘသ်သွ်သိ ဂွ် တ်ဒ္ဓ ပသေဏဝ် ဂ်ွသလွ် – ''တ်ဒ္ဓ ဂ်ိဇ ဖ်ဂဂွ် ဘဒ္ဓတသတ်တု မေဝေဂ်ိပုတ်တွ် ဃတုဇစ်ဂ်ိဏ် သေဏ် သဏ်ဏယ်ဂ်ိတ်ွ ဖဖ် ဘပ်ဘုယ့်တွ် ယေဏ ဂ်သိ''တိ၊ ဘထ ဂွ် တ်ဒ္ဓ ပသေဏဝ် ဂ်ွသလွ် ဃတုဇစ်ဂ်ိဏ် သေဏ် သဏ်ဏယ်ဂ်ိတ်ွ တ်ဒ္ဓဏ် ဖ်ဂဂ် ဘဒ္ဓတသတ်တံ မေဝေဂ်ိပုတ်တ် ပပ်ဃုယ့်သိ ယေဏ ဂ်သိ၊ ဘထ ဂွ် တ်ဒ္ဓ ဃ ဖ်ဂဂွ် ဘဒ္ဓတသတ်တု မေဝေဂ်ိပုတ်တွ် တ်ဒ္ဓ ဃ ပသေဏဝ် ဂ်ွသလွ် သစ်ဂ်ဖေသံ၊ တသ်ိဖ် ဂွ် ပဏ သစ်ဂ်ဖေ တ်ဒ္ဓ ပသေဏဝ် ဂ်ွသလွ် တ်ဒ္ဓဏ် ဖ်ဂဂ် ဘဒ္ဓတသတ်တံ မေဝေဂ်ိပုတ်တ် ပတ်ဒ္ဓေသိ, ဒိမဂ်ဂ်ဂဆ်ဃ ဏ် ဘဂ်ဂဂေသိ၊ ဘထ ဂွ် ဇဆ်ဇွ် ပသေဏဝ်သ်သ ဂ်ွသလသ်သ ဘေတာဂွ်သိ – ''ဂ်ိဆ်ပ်ပိ ဂွ် ဖ်ယ် တ်ဒ္ဓ ဖ်ဂဂွ် ဘဒ္ဓတသတ်တု မေဝေဂ်ိပုတ်တွ် ဘဥပ်ဘဏ်တသ်သ ဥပ်ဘတိ, ဘထ ဃ ပဏ ဖေ ဘဂ်ိဏေယွ် ဂွ်တိ၊ ယ်ဏူဏ်ဂ် ဇဆ်ဇွ် ဖ်ဂဂသ်သ ဘဒ္ဓတသတ်တုဏ်ွ မေဝေဂ်ိပုတ်တသ်သ သပ်ပ် ဂတ်ထိဂ်ယ် ပဇိယ်ဝိယိတ်ွ သပ်ပ် ဘသ်သဂ်ယ် ပဇိယ်ဝိယိတ်ွ သပ်ပ် ဇထဂ်ယ် ပဇိယ်ဝိယိတ်ွ သပ်ပ် ပတ်တိဂ်ယ် ပဇိယ်ဝိယိတ်ွ ဒိမဏ်တဖေမ ဏ် ဘွ်သဒ္ဓဒေယ်''ဏ်တိ [ဘွ်သ်သဒ္ဓဒေယ်ဏ်တိ (သိ၊ သ်၊ ဂ်၊ ပိ၊)]၊

ဘာထ ဖွ ဇာ္ဓ ပယေဿ႒ ၛွသလွ္ ဇဆဲ့ ၺဂဂဿသ ဘာဓ္တာသတာတုဏ္ဃ္ မေဝေဂပုတာတဿသ သဗဲ့ ဂတာထိေ႒ယ္ ပဇိယ္ဘိယိတ္ဖွ သဗဲ့ ဘဿသေ႒ယ္ ပဇိယ္ဘိယိတ္ဖွ သဗဲ့ ဇထေ႒ယ္ ပဇိယ္ဘိယိတ္ဖွ သဗဲ့ ပတာတိေ႒ယ္ ပဇိယ္ဘိယိတ္ဖွ ဇီမဏာတေဖမ ဏ ဘွ္သဓ္ဓိ [ဘွ္ဿသဓိ (သီ၊), ဘွ္ဿသဓ္ဓိ (သ်၊ ဂ၊ ပီ၊)]၊

ဘာထ ဖွ သဖဲဗဟုလ္ ဘိေ႒ဂူ ပုဗဲဗဏ္ဂသဖယ္ ဏိမ္ဘေတ္ဖွ ပတာတဝီမဇဖ္ဝ်ယ သ်မတာထိ ပိဏ္ဍိယ ပဓိသိသု၊ သ်မတာထိယ္ ပိဏ္ဍိယ ၿပဇိတ္ဖွ ပဗ်ဘ္ဘတာတ ပိဏ္ဍပါတပဋိေ႒ကဏာတ္ ယေဏ ဘဂဇ္ တေဏုပသဗ်ကဖ္ဓိသု; ဘုပသဗ်ကဖိတ္ဖွ ဘဂဇဏာတ္ ဘာဘိဇ္ဘေတ္ဖွ ဘေကဖဏာတ္ ဏိသီဘိသု၊ ဘေကဖဏာတ္ ဏိသိဏ္ဏ ဖွ ေတ ဘိေ႒ဂူ ဘဂဇဏာတ္ ဘေတာဇ္ဖွဲ့ –

‘‘ဘိဒ, ဘဏာေတ, ဇာ္ဓ ၺဂဂွ ဘာဓ္တာသတာတု မေဝေဂပုတာတ္ဖွ ၿပတုဇဗ်ဂိ္ဏ္ ေသဏ သဏာဏယဂိတ္ဖွ ဇာ္ဓ္ဏ ပယေဿ႒ ၛွသလ္ ဘာဗဲဘုယ်္သိ ယေဏ ေ႒သိ၊ ဘဿသဲ့သိ ဖွ, ဘဏာေတ, ဇာ္ဓ ပယေဿ႒ ၛွသလွ္ – ‘ဇာ္ဓ ကိဇ ၺဂဂွ ဘာဓ္တာသတာတု မေဝေဂပုတာတ္ဖွ ၿပတုဇဗ်ဂိ္ဏ္ ေသဏ သဏာဏယဂိတ္ဖွ ဖယ္ ဘာဗဲဘုယ်္တ္ဖွ ယေဏ ေ႒သိ’တိ၊ ဘာထ ဖွ, ဘဏာေတ, ဇာ္ဓ ပယေဿ႒ ၛွသလွ္ ၿပတုဇဗ်ဂိ္ဏ္ ေသဏ သဏာဏယဂိတ္ဖွ ဇာ္ဓ္ဏ ၺဂဂ ဘာဓ္တာသတာတ္ မေဝေဂပုတာတ ပဗ်ဘုယ်္သိ ယေဏ ေ႒သိ၊ ဘာထ ဖွ, ဘဏာေတ, ဇာ္ဓ ၿပ ၺဂဂွ ဘာဓ္တာသတာတု မေဝေဂပုတာတ္ဖွ ဇာ္ဓ ၿပ ပယေဿ႒ ၛွသလွ္ သဗ်ဂ်ဖေသ္၊ တဿမိ ဖွ ပဏ, ဘဏာေတ, သဗ်ဂ်ဖ ဇာ္ဓ ပယေဿ႒ ၛွသလွ္ ဇာ္ဓ္ဏ ၺဂဂ ဘာဓ္တာသတာတ္ မေဝေဂပုတာတ ပဇ္ဏေသိ, ဇီမဂဂဂဆဲဗ ဏ ဘာဂဂေဟသိ၊ ဘာထ ဖွ, ဘဏာေတ, ဇဆဲ့ ပယေဿ႒ိဿသ ၛွသလဿသ ဘေတာဟွ္သိ – ‘ကိဆဲပိ ဖွ ဖ်ယ္ ဇာ္ဓ ၺဂဂွ ဘာဓ္တာသတာတု မေဝေဂပုတာတ္ဖွ ဘာဒုဗဲဘဏာတဿသ ၁ဗဲဘတိ, ဘာထ ၿပ ပဏ ဖေ ဘဂ်ဏေယ္ဖ ဟွ္တိ၊ ယံဏူဏာဂ် ဇဆဲ့ ၺဂဂဿသ ဘာဓ္တာသတာတုဏ္ဃ္ မေဝေဂပုတာတဿသ သဗဲ့ ဂတာထိေ႒ယ္ ပဇိယ္ဘိယိတ္ဖွ သဗဲ့ ဘဿသေ႒ယ္ သဗဲ့ ဇထေ႒ယ္ သဗဲ့ ပတာတိေ႒ယ္ ပဇိယ္ဘိယိတ္ဖွ ဇီမဏာတေဖမ ဏ ဘွ္သဓ္ဓေယ်္’’’ဏာတိ၊

‘‘ဘာထ ဖွ, ဘဏာေတ, ဇာ္ဓ ပယေဿ႒ ၛွသလွ္ ဇဆဲ့ ၺဂဂဿသ ဘာဓ္တာသတာတုဏ္ဃ္ မေဝေဂပုတာတဿသ သဗဲ့ ဂတာထိေ႒ယ္ ပဇိယ္ဘိယိတ္ဖွ သဗဲ့ ဘဿသေ႒ယ္ ပဇိယ္ဘိယိတ္ဖွ သဗဲ့ ဇထေ႒ယ္ ပဇိယ္ဘိယိတ္ဖွ သဗဲ့ ပတာတိေ႒ယ္ ပဇိယ္ဘိယိတ္ဖွ ဇီမဏာတေဖမ ဏ ဘွ္သဓ္ဓိ’’တိ၊ ဘာထ ဖွ ဘဂဇ္ ဘေတဖတာထ ဓိဘိတ္ဖွ တာယ္ မေလ်ယ္ ဘိဖ ဂထယွ္ ဘာဘ်သိ –

‘‘ဓိလုဖဲပေတမ ပုဇိသွ္, ယံမဿသ ဘုပကပ္ပတိ;

ယံ ဝဲဆီ မိလုဖပဏတိ, သွ မိလုတတွ မိလုပပတိ [မြိလုဖပတိ (သီ၊ ပီ၊ က၊)]၊

''ဏဆဲဂိ ဖဲဆဲဇတိ ပလွ, ယဖ ပပ် ဏ ပဝဲဝတိ;
ယံ ဝ ပဝဲဝတိ ပပ်, ဘထ ဒုကဲ ဏိဂဝဲခတိ၊

''ဂဏတ် လဘတိ [လဘတိ ဂဏတ် (သီ၊ သျ၊ ကံ၊)] ဂဏတ်တ်, ဓေတ်တ်
လဘတေ ဒယ်;
ဘကဲကွသကွ ဝ ဘကဲကွသံ, တွသေတ်တဲဝ တွသကွ;
ဘထ ကဖဲဖမိမဏေဏ, သွ မိလုတတွ မိလုပပတိ''တိ၊

၆၊ ဖလ်လိကဲသုတတ်

၇၃၇၊ သံဖတတထိဏံဏ၊ ဘထ ဂွ တဲဒ ပသေဏဒိ ကွသလွ ယေဏ ဘဂဖ်
တေဏုပသခဲကဖိ; ဘုပသခဲကဖိတွ ဘဂဖဏတ် ဘဘိဖ်ဝေတွ ဘေကဖဏတ် ဏိသီဒိ၊
ဘထ ဂွ ဘဲဆတတွ ပုဏိသွ ယေဏ တဲဒ ပသေဏဒိ ကွသလွ တေဏုပသခဲကဖိ;
ဘုပသခဲကဖိတွ တဲဆွ ပသေဏဒိသဲသ ကွသလသဲသ ဘုပကဏဏေ ဘတွဝေသိ –
''ဖလ်လိကဲ, ဝေဖ, ဝေဖိ ဓိတတ် မိဒတ်''တိ၊ ဘေဖံ ဗုတတေ, တဲဒ ပသေဏဒိ ကွသလွ
ဘဏတ်တဖဏွ ဘဂွသိ၊

ဘထ ဂွ ဘဂဖ် တဲဒဏ ပသေဏဒိ ကွသလ် ဘဏတ်တဖဏတ် မိဒိတွ တယ် ဖေလ်ယ်
ဘိဖ် ဂထယွ ဘဘသိ –

''ဘိတတ်ထိပိ ဂိ ဘေကဝဲဝိယ်, သေယျ ပွသ ဒဏဓိပ;
ဖေဓိမိဏိ သီလဖတိ, သသဲသုဝေဖ် ပတိဗဗတ်၊

''တသဲသ် ယွ ဒိယတိ ပွသွ, သူတွ ဂွတိ ဝိသဖပတိ;
တဝိသ် သုဘဂိယ် [သုဘဂိယ်ပုတတွ (က၊)] ပုတတွ, တဲဒဒဖပိ
ဘဏုသံသတိ''တိ၊

၇၊ ဘပပဖဲသုတတ်

၇၃၈၊ သံဖတတထိဏံဏ၊ ဘေကဖဏတ် ဏိသီဒိ၊ ဘေကဖဏတ် ဏိသိဏဏွ ဂွ တဲဒ
ပသေဏဒိ ကွသလွ ဘဂဖဏတ် ဘေတဒဖွဝ – ''ဘတတထိ ဏု ဂွ, ဘဏတေ, ဘေကွ ဓဖဲဖွ

ယွ ဘုဒ ဘတဲထေ သဓဓဒိဂိဂယဲဂ တိဏ္ဍဏ္ဍတိ – ဘိဏ္ဍဏ္ဍဂဓဲဖိဏာဝံေသမ ဘတဲထံ သဓဲပဏ္ဍယိဏာဝံဝံ''တိ?

''ဘတဲထိ ဇွ, ဖဂ်ဏ္ဍဒ, ဘေဏွ ဂဓဲဖွ ယွ ဘုဒ ဘတဲထေ သဓဓဒိဂိဂယဲဂ တိဏ္ဍဏ္ဍတိ – ဘိဏ္ဍဏ္ဍဂဓဲဖိဏာဝံေသမ ဘတဲထံ သဓဲပဏ္ဍယိဏာဝံဝံ''တိ।

''ဏတဖွ ပဏ, ဒဏ္ဍတေ, ဘေဏွ ဂဓဲဖွ, ယွ ဘုဒ ဘတဲထေ သဓဓဒိဂိဂယဲဂ တိဏ္ဍဏ္ဍတိ – ဘိဏ္ဍဏ္ဍဂဓဲဖိဏာဝံေသမ ဘတဲထံ သဓဲပဏ္ဍယိဏာဝံဝံ''တိ?

''ဘပဲပဖွ ဇွ, ဖဂ်ဏ္ဍဒ, ဘေဏွ ဂဓဲဖွ, ယွ ဘုဒ ဘတဲထေ သဓဓဒိဂိဂယဲဂ တိဏ္ဍဏ္ဍတိ – ဘိဏ္ဍဏ္ဍဂဓဲဖိဏာဝံေသမ ဘတဲထံ သဓဲပဏ္ဍယိဏာဝံဝံတိ। သေယျထာပိ, ဖဂ်ဏ္ဍဒ, ယဏ္ဍ ဏ္ဍဏ္ဍ ဒ္ဒဓဂလ်ဏ္ဍ [ဒ္ဒဓဂဖဏ္ဍ (သီ। ပီ।)] ပဏ္ဍဏ္ဍ ပာဒ္ဒတဏ္ဍ, သဝဲဝဏ္ဍ တဏ္ဍ ဂတဲထိပေ သဖွဒဏ္ဍ ဂဝဲသဏ္ဍတိ, ဂတဲထိပံ တေသံ ဘဂိဂဖဏ္ဍဂိယတိ – ယဘိ ဖဂဏ္ဍတတေဏ; ဘေမဖေမ ဇွ, ဖဂ်ဏ္ဍဒ, ဘပဲပဖွ ဘေဏွ ဂဓဲဖွ, ယွ ဘုဒ ဘတဲထေ သဓဓဒိဂိဂယဲဂ တိဏ္ဍဏ္ဍတိ – ဘိဏ္ဍဏ္ဍဂဓဲဖိဏာဝံေသမ ဘတဲထံ သဓဲပဏ္ဍယိဏာဝံဝံ''တိ। ဘိဖွဝ ...ပေ...

''ဘယံ ဘဏွဂိယ် မဏ္ဍဏ္ဍ, သဂိဂ် ဘုဝဲဝံဏာလိဏ္ဍတံ;
ဏတိယွ ပတဲထယဏ္ဍတေဏ, ဘုဏ္ဍဏ္ဍ ဘပဏ္ဍပဏ္ဍ।

''ဘပဲပဖံ ပသံသဏ္ဍတိ, ပုဝံဇဏိတိယ်သု ပဏ္ဍဒိတ်;
ဘပဲပဖတွ ဘုဒ ဘတဲထေ, ဘဒိဂိဂဏ္ဍဂ်တိ ပဏ္ဍဒိတ္တ।

''ဘိဏ္ဍဏ္ဍေ ဂဓဲဖေ ဝ ယွ ဘတဲထွ, ယွ ဝတဲထွ သဓဲပဏ္ဍယိဏ္ဍ;
ဘတဲထဘိသဖယ် ဒိဏ္ဍ, ပဏ္ဍဒိတ္တတိ ပဖုဝဲဝတိ''တိ।

၈। ဏလ္လာဏ္ဍဖိတိတသုတဲတံ

၇၃၈। သံမတဲထိဏ္ဍဘိဏ္ဍ। ဘေဏဖဏ္ဍတံ ဏ္ဍသိဏ္ဍဏ္ဍ ဇွ ဏ္ဍဒ ပသေဏ္ဍဘိ ဏွသလွ ဒဂမဏ္ဍတံ ဘေတာဖွဝ – ''ဘိဂ ဖယဲဂ်, ဒဏ္ဍတေ, ဏ္ဍဂွဂတာသံသ ပဏ္ဍသလ်လိဏ္ဍသံသ ဘေမံ ဝေတာဖွ ပဏိမိတဏွ ဘုပါဘိ – 'သွဏ္ဍဂိတွ ဒဂမဏ္ဍ ဂဓဲဖွ, သွ ဝ ဇွ ဏလ္လာဏ္ဍဖိတိတသံသ ဏလ္လာဏ္ဍသဂ်ယသံသ ဏလ္လာဏ္ဍသဓဲပမဏ္ဍဏာသံသ, ဏ္ဍ ပပဖိတိတသံသ ဏ္ဍ ပပသဂ်ယသံသ ဏ္ဍ ပပသဓဲပမဏ္ဍဏာသံသ'''တိ।

‘‘ဘေမမေဝတံ, ဖဂ်ဂါဇ္ဇ, ဘေမမေဝတံ, ဖဂ်ဂါဇ္ဇ! ယ်ွက်ဂ်တွ်, ဖဂ်ဂါဇ္ဇ, ဖယ် ဂဖ်ဖွ်။ ယ်ွ ဎ ဂ်ွ ဂလွ်ဏဖိတ်တသ်သ ဂလွ်ဏသဂ်ယသ်သ ဂလွ်ဏသဖ်ပမဉ်ဂသ်သ, ဏွ် ပ်ပဖိတ်တသ်သ ဏွ် ပ်ပသဂ်ယသ်သ ဏွ် ပ်ပသဖ်ပမဉ်ဂသ်သ်တိ။

‘‘ဘေဂဖိ်ဂံ, ဖဂ်ဂါဇ္ဇ, သဖယ် သက်ဂေသု မိဂဇ္ဖိ ဏဂဏက် ဏ်ဖ သက်ွဏ် ဏ်ဂဖွ်။ ဘထ ဂ်ွ, ဖဂ်ဂါဇ္ဇ, ဘ်ဏဏ်ွ ဘိက်ဂ ယေဏ်ဂံ ဘေဏုပသဉ်ဂမိ; ဘုပသဉ်ဂမိတွ် ဖ် ဘဘိမ်ဘေတွ် ဘေဂဖဏ်တ ဏ်သိဘိ။ ဘေဂဖဏ်တ ဏ်သိဏ်ဏွ် ဂ်ွ, ဖဂ်ဂါဇ္ဇ, ဘ်ဏဏ်ွ ဘိက်ဂ ဖ် ဘေတာမွ်ဎ – ‘ဘုပဍ်ဖဖိ်, ဘဏ်တေ, ဗုဂ်ဖဎဏိယသ်သ – ယဘ်ိ ဂလွ်ဏဖိတ်တတ် ဂလွ်ဏသဂ်ယတ် ဂလွ်ဏသဖ်ပမဉ်ဂတ်’’’တိ။

‘‘ဘေမ် မုတ်တ်ဂံ, ဖဂ်ဂါဇ္ဇ, ဘ်ဏဏ်ိ ဘိက်ဂ် ဘေတာမွ်ဎ – ‘ဖ် ဂေမ်, ဘ်ဏဏ်ိ, ဖ် ဂေမ်, ဘ်ဏဏ်ိ! သဂလဖေမ ဂိ်, ဘ်ဏဏ်ိ, ဗုဂ်ဖဎဏိယ် – ယဘ်ိ ဂလွ်ဏဖိတ်တတ် ဂလွ်ဏသဂ်ယတ် ဂလွ်ဏသဖ်ပမဉ်ဂတ်။ ဂလွ်ဏဖိတ်တသ်သေတ်, ဘ်ဏဏ်ိ, ဘိက်ဂဏွ် ပ်ဏ်ဂဉ်ဂ် ဂလွ်ဏသဂ်ယသ်သ ဂလွ်ဏသဖ်ပမဉ်ဂသ်သ ဘဏိယ် ဘဏ်ဏဉ်ဂိက် ဖဂိဂ် ဘ်မေယ်သတိ ဘဏိယ် ဘဏ်ဏဉ်ဂိက် ဖဂိဂ် ဗဂုလီဂဏိယ်သတိ’’’။

‘‘ဂထဉ်ဎ, ဘ်ဏဏ်ိ, ဘိက်ဂ ဂလွ်ဏဖိတ်တွ် ဂလွ်ဏသဂ်ယွ် ဂလွ်ဏသဖ်ပမဉ်ဂွ် ဘဏိယ် ဘဏ်ဏဉ်ဂိက် ဖဂိဂ် ဘ်မေတိ, ဘဏိယ် ဘဏ်ဏဉ်ဂိက် ဖဂိဂ် ဗဂုလီဂဏွ်တိ? ဘိဂ်ဏဏ်ိ, ဘိက်ဂ သဖ်ဖ်ဘိဏ်ဏိ ဘ်မေတိ မိမေဂဏ်သ်သိတ် မိဏ်ဂဏ်သ်သိတ် ဏိဏွ်ဂဏ်သ်သိတ် မွသ်သဂိဂပဏိဖ်ဖိ, သဖ်ဖ်သဉ်ဂပ်ပ် ဘ်မေတိ . . . ပေ . . . သဖ်ဖ်မ်ဎ ဘ်မေတိ . . . ပေ . . . သဖ်ဖ်ဂဖ်ဖဏ်တ ဘ်မေတိ . . . ပေ . . . သဖ်ဖ်ဘ်ဇီမ် ဘ်မေတိ . . . ပေ . . . သဖ်ဖ်မ်ယ်ဖ် ဘ်မေတိ . . . ပေ . . . သဖ်ဖ်သတိ ဘ်မေတိ . . . ပေ . . . သဖ်ဖ်သဖ်ဂိ ဘ်မေတိ မိမေဂဏ်သ်သိတ် မိဏ်ဂဏ်သ်သိတ် ဏိဏွ်ဂဏ်သ်သိတ် မွသ်သဂိဂပဏိဖ်ဖိ။ ဘေမ် ဂ်ွ, ဘ်ဏဏ်ိ, ဘိက်ဂ ဂလွ်ဏဖိတ်တွ် ဂလွ်ဏသဂ်ယွ် ဂလွ်ဏသဖ်ပမဉ်ဂွ် ဘဏိယ် ဘဏ်ဏဉ်ဂိက် ဖဂိဂ် ဘ်မေတိ, ဘဏိယ် ဘဏ်ဏဉ်ဂိက် ဖဂိဂ် ဗဂုလီဂဏွ်တိ။ တာဖိဏ်ပေတ်, ဘ်ဏဏ်ိ, ပဏိယ်ယေဏ မေဘိတပ်ပ် ယထ် သဂလဖေမ်ိ ဗုဂ်ဖဎဏိယ် – ယဘ်ိ ဂလွ်ဏဖိတ်တတ် ဂလွ်ဏသဂ်ယတ် ဂလွ်ဏသဖ်ပမဉ်ဂတ်’’တိ။

‘‘ဖဖဉ်ဂိ, ဘ်ဏဏ်ိ, ဂလွ်ဏဖိတ်တ် ဘ်ဂဖ်ဖ ဇတိဂဖ်ဖ် သတ်တ် ဇတိယ် ပဏိမုဍ်ဎဏ်တိ, ဇဏ်ဂဖ်ဖ် သတ်တ် ဇဏ်ယ ပဏိမုဍ်ဎဏ်တိ, ဗွ်ဂိဂဖ်ဖ် သတ်တ် ဗွ်ဂိတွ် ပဏိမုဍ်ဎဏ်တိ, ဖဏဏဂဖ်ဖ် သတ်တ် ဖဏဏေဏ ပဏိမုဍ်ဎဏ်တိ,

ဘွဂပတ်ိဝေမဒုက်ဓဒွဖုဏ္ဏသိသုပ်ယ်သဂဏ်ဖ် သတ်တ် ဘွဂပတ်ိဝေမဒုက်ဓဒွဖုဏ္ဏသိသုပ်ယ်သေဂိ ပတ်ိဖုပ်ပဏ္ဏတိ၊ ဘိဖိဏ် ဂ္ဂ ဝေတံ, ဘ်ဏ္ဏဏ်ာ, ပတ်ိယ်ယေဏ္ဏ မေဘိတပ်ပံ ယထ် သဂလဖေမ်ာ ဗှဂ်ဖပတ်ိယ် – ယဘ်ာ ဂလ်ျဖာဖိတ်တတ် ဂလ်ျဖာသဂ်ယတ် ဂလ်ျဖာသဖ်ပမစ်ဂတ်''တိ၊

''တသိဖ်တိဂ တေ, ဖဂ်တ်ဒ္ဓ, ဝေမံ သိက်ဓိတပ်ပံ – 'ဂလ်ျဖာဖိတ်တွ် ဘမိသိသ်ဖိ ဂလ်ျဖာသဂ်ယွ ဂလ်ျဖာသဖ်ပမစ်ဂွ'တိ၊ ဝေမဇ်ဂိ တေ, ဖဂ်တ်ဒ္ဓ, သိက်ဓိတပ်ပံ၊

''ဂလ်ျဖာဖိတ်တသိသ တေ, ဖဂ်တ်ဒ္ဓ, ဂလ်ျဖာသဂ်ယသိသ ဂလ်ျဖာသဖ်ပမစ်ဂသိသ ဘယ် ဝေဂွ ဂဖ်ဖွ ဘုပဏ္ဏိသိသ်ယ မိဂ်တပ်ပွ – ဘပ်ပဖ်ဒွ ဂုသလေသု ဂဖ်ဖေသု၊

''ဘပ်ပဖတ်တသိသ တေ, ဖဂ်တ်ဒ္ဓ, မိဂဓတွ် ဘပ်ပဖ်ာ ဘုပဏ္ဏိသိသ်ယ, ဘိတ်ထ်ဂ်ဓသိသ ဘဏုယဏ္ဏတသိသ ဝေမံ ဘမိသိသတိ – 'တ်ဒ္ဓ ဂ္ဂ ဘပ်ပဖတ်တွ် မိဂဓတိ, ဘပ်ပဖ်ာ ဘုပဏ္ဏိသိသ်ယ၊ ဂဏ်ာ, ဖယဖ်ပိ ဘပ်ပဖတ်တ် မိဂတ်ဖ, ဘပ်ပဖ်ာ ဘုပဏ္ဏိသိသ်ယ်'''တိ၊

''ဘပ်ပဖတ်တသိသ တေ, ဖဂ်တ်ဒ္ဓ, မိဂဓတွ် ဘပ်ပဖ်ာ ဘုပဏ္ဏိသိသ်ယ, ဓတ်တိယ်ဏ္ဏဖ်ပိ ဘဏုယဏ္ဏတ်ဏ် ဝေမံ ဘမိသိသတိ – 'တ်ဒ္ဓ ဂ္ဂ ဘပ်ပဖတ်တွ် မိဂဓတိ ဘပ်ပဖ်ာ ဘုပဏ္ဏိသိသ်ယ၊ ဂဏ်ာ, ဖယဖ်ပိ ဘပ်ပဖတ်တ် မိဂတ်ဖ, ဘပ်ပဖ်ာ ဘုပဏ္ဏိသိသ်ယ်'''တိ၊

''ဘပ်ပဖတ်တသိသ တေ, ဖဂ်တ်ဒ္ဓ, မိဂဓတွ် ဘပ်ပဖ်ာ ဘုပဏ္ဏိသိသ်ယ, ဗလဂ်ယသိသပိ ဝေမံ ဘမိသိသတိ – 'တ်ဒ္ဓ ဂ္ဂ ဘပ်ပဖတ်တွ် မိဂဓတိ ဘပ်ပဖ်ာ ဘုပဏ္ဏိသိသ်ယ၊ ဂဏ်ာ, ဖယဖ်ပိ ဘပ်ပဖတ်တ် မိဂတ်ဖ, ဘပ်ပဖ်ာ ဘုပဏ္ဏိသိသ်ယ်'''တိ၊

''ဘပ်ပဖတ်တသိသ တေ, ဖဂ်တ်ဒ္ဓ, မိဂဓတွ် ဘပ်ပဖ်ာ ဘုပဏ္ဏိသိသ်ယ, ဏေဂဖဒ္ဓဏ္ဏပသိသပိ ဝေမံ ဘမိသိသတိ – 'တ်ဒ္ဓ ဂ္ဂ ဘပ်ပဖတ်တွ် မိဂဓတိ, ဘပ်ပဖ်ာ ဘုပဏ္ဏိသိသ်ယ၊ ဂဏ်ာ, ဖယဖ်ပိ ဘပ်ပဖတ်တ် မိဂတ်ဖ, ဘပ်ပဖ်ာ ဘုပဏ္ဏိသိသ်ယ်'''တိ?

‘‘ဘာပါပဖာတ်တဿသ တေ, ဖဂ်ဟ်ဒ, ဓိဂတ်ဝွ ဘာပါပဖွ်ာ ဘုပဏိဿဿယ, ဘတ်တ်ပိ ဂုတ်တွ် တက်ဖိတွ် ဘဓိဿသတိ – ဘိတ်ထဂ်တဖ်ပိ ဂုတ်တံ တက်ဖိတံ ဘဓိဿသတိ, ကွသကွဏ်ဏဂ်တဖ်ပိ ဂုတ်တံ တက်ဖိတံ ဘဓိဿသတီ’’တိ၊ ဘိါဖမ္မွပ . . . ပေ . . .

‘‘ဘဂေ ပတ်ထယဖ်ဆေဏ, ဘုဏ်ဓေ ဘာပတ်ပဓေ;
ဘာပါပဖွ်ာ ပသံသဏ်တိ, ပုဇ်ဇကိတ်ယ်သု ပဏ်ဍိတ်၊

‘‘ဘာပါပဖာတ်တွ ဘုဘ ဘတ်ထေ, ဘဓိဂဂဏ်ဟ်တိ ပဏ်ဍိတ်တွ;
ဒိဏ်ဏေ ဓမ်မေ စ ယွ ဘတ်ထွ, ယွ စတ်ထွ သမ်ပတ်ယိက္ခ;
ဘတ်ထာဘိသဖယ် ဓိက္ခ, ပဏ်ဍိတ်တွတိ ပဗုစ်စတီ’’တိ၊

၈၊ ပဏ်ဖာပုတ်တကာသုတ်တံ

၇၁၀၊ သံဓတ်ထိဏိဘ်ဏံ၊ ဘထ ဂွ ဟ်ဒ ပသေဏဒိ ကွသလွ ဒိမ် ဒိဓသဿ ယေဏ ဘဂမ် တေဏုပသင်္ကဓိ; ဘုပသင်္ကဓိတွ ဘဂဓဏ်တံ ဘဘိမ်ဒေတွ ဘေကဖဏ်တံ ဏိသီဒိ၊ ဘေကဖဏ်တံ ဏိသိဏ်ဏံ ဂွ ဟ်ဒဏံ ပသေဏဒိ ကွသလံ ဘဂမ် ဘေတဒဗွစ – ‘‘ဟဏ်ဒ, ဂုတ္တ ဏု တွံ, ဖဂ်ဟ်ဒ, ဘဂစ်ဆသိ ဒိမ် ဒိဓဿ’’တိ?

‘‘ဘိဓ, ဘဏ်တေ, သံဓတ်ထိယံ သေဏ်ဏိ ဂဟပတိ ကလင်္ကတွ၊ တဖဟ် ဘပုတ်တကံ သံပတေယံ ဟ်ဒဏ်တေပုဏ် ဘတိဂဏိတွ ဘ်ဂစ်ဆာမ်၊ ဘသီတိ, ဘဏ်တေ, သတာသဟသံသဏိ ဟိရဇ်ဇသဿေဓ, ကွ ပဏ ဓ်ဒွ တူပိယသဿ! တဿ ဂွ ပဏ, ဘဏ်တေ, သေဏ်ဏိဿ ဂဟပတိဿ ဘေဓရူပွ ဘတ်တဘဂွ ဘဟွသိ – ကဏ်ဒကံ ဘုဇ်ဒတိ ဗိလင်္ဂဒုတိယံ၊ ဘေဓရူပွ ဓတ်ထဘဂွ ဘဟွသိ – သံဏ် ဝ်ဓေတိ တိပက်ဂဓသဏံ၊ ဘေဓရူပွ ယ်ဏဘဂွ ဘဟွသိ – ဒဒ်ဒတတထကေဏ ယ်တိ ပဏ်ဏဒတ်တကေဏ ဝ်ဓိယဖ်ဆေဏ’’တိ၊

‘‘ဘေဓဖေတံ, ဖဂ်ဟ်ဒ, ဘေဓဖေတံ, ဖဂ်ဟ်ဒ! ဘသပ်ပုရိသွ ဂွ, ဖဂ်ဟ်ဒ, ဘုဏ်ဓေ ဘွဂေ လဘိတွ ဏေဓတ်တ်ဏံ သုခေတိ ပီဏေတိ, ဏ ဖ်တ်ပိတရွ သုခေတိ ပီဏေတိ, ဏ ပုတ်တ်ဒံ သုခေတိ ပီဏေတိ, ဏ ဒ်သကဖ်ဖကတပွရိသေ သုခေတိ ပီဏေတိ, ဏ ဓိတ်တ်ဖစ်စေ သုခေတိ ပီဏေတိ, ဏ သဖဏဗြာဟ်ဖဏေသု ဘဒ်ဓဂဂိကံ ဒက်ဖိဏ် ပတိဏ်ဏပေတိ ဒွ်ဓဂဂိကံ သုဂဓိပကံ သဂဂသံဓတ်တဏိကံ၊ တဿ တေ ဘွဂေ ဘေဓံ သဖ်ဖ် ဘပတိဘုဇ်ဇိယဖ်ဆေ [ဘပတိဘုဇ်ဇဖ်ဆွ (သဗ္ဗတ်ထ)] ဟ်ဒဏ္ဍ မ် ဟဏတိ ဗွဟ် မ် ဟဏတိ ဘဂဂိ မ် ဍဟတိ ဘုဒကံ မ် ဓဟတိ ဘပ်ပိယံ မ် ဒ်ယဒ်

ဂတၡဏ်ဆိတိ၊ ဘေမံသ တေ [ဘေမံ သဏ်ဆိတေ (သီ၊ ပီ၊)], ဖဂဟ်ဏ်ဒ, ဘ္ဂဂ်ဂ သဖ်ဖ်
ဘပဏ်ဘုဆ်ဒ်ဒီယဖ်ဏ် ပဏ်ကြရယ် ဂဗ်ဆဏ်ဆိတိ, ဏ္ဂ ပဏ်ဘ္ဂဂ်၊

''သေယျထပိ, ဖဂဟ်ဏ်ဒ, ဘဖဏ္ဆသံသဏ်ဏ်ဆေ ပ္ဂကြရဏ်ဖီ ဘဗ်ဆ္ဂာဂ် သီတ္ဂာဂ်
သ်တ္ဂာဂ် သေတ္ဂာဂ် သုပတိတ်ထ် ဏဖဏီယ်၊ တံ ဒဏ္ဂ ဆေမ ဂတေယျ ဏ ပိမေယျ ဏ
ဏဟ်ယေယျ ဏ ယထ်ပဗ်ဗယ် မ် ဂတေယျ၊ ဘေမဆ်ဂိ တံ, ဖဂဟ်ဏ်ဒ, ဘုာဂ် သဖ်ဖ်
ဘပဏ်ဘုဆ်ဒ်ဒီယဖ်ဏ် [ဘပဏ်ဘုဆ်ဒဖ်ဏ် (သ်၊ ဂ်၊)] ပဏ်ကြရယ် ဂဗ်ဆေယျ, ဏ္ဂ
ပဏ်ဘ္ဂဂ်၊ ဘေမဖေမ ဂ္ဂ, ဖဂဟ်ဏ်ဒ, ဘသပ်ပုဏ်သ္ဂ ဘုဏ်ဆေ ဘ္ဂဂေ လဘ်တ္ဂ
ဆေမတ်တ်ဏ် သုရေတိ ပီဖေတိ, ဏ ဖ်တ်ပိတဏ္ဂ သုရေတိ ပီဖေတိ, ဏ ပုတ်တဘ်ဏ်
သုရေတိ ပီဖေတိ, ဏ ဘ်သဂဖ်ဖဂဏပ္ဂဏ်သေ သုရေတိ ပီဖေတိ, ဏ ဖိတ်တ်ဖဗ်ဗေ
သုရေတိ ပီဖေတိ, ဏ သဖဏ်ပ္ဗဟ်ဖဖေသု ဘုဘ်ဒဂ်ဂိဂ် ဘကြဂိဖ် ပတိဏ်ဏ်ပေတိ
သ္ဂမဂ်ဂိဂ် သုရမိဗ်ဂ် သဂ်ဂသံမတ်တဏ်ဆိဂ်၊ တသ်သ တေ ဘ္ဂဂေ ဘေမံ သဖ်ဖ်
ဘပဏ်ဘုဆ်ဒ်ဒီယဖ်ဆေ ဏ်ဒ္ဂဏ္ဂ မ် ဂတၡဆိတိ ၃္ဂဏ် မ် ဂတၡဆိတိ ဘဂ်ဂိ မ် ၃ဂတိ ဘုာဂ်
မ် မဂတိ ဘပ်ပိယ် မ် ဘ်ယ်ဘ် ဂတၡဆိတိ၊ ဘေမံသ တေ [ဘေမံ သဏ်ဆိတေ (သီ၊ ပီ၊)],
ဖဂဟ်ဏ်ဒ, ဘ္ဂဂ်ဂ သဖ်ဖ် ဘပဏ်ဘုဆ်ဒ်ဒီယဖ်ဏ် ပဏ်ကြရယ် ဂဗ်ဆဏ်ဆိတိ, ဏ္ဂ ပဏ်ဘ္ဂဂ်၊

''သပ်ပုဏ်သ္ဂ ၃ ဂ္ဂ, ဖဂဟ်ဏ်ဒ, ဘုဏ်ဆေ ဘ္ဂဂေ လဘ်တ္ဂ ဘတ်တ်ဏ် သုရေတိ
ပီဖေတိ, ဖ်တ်ပိတဏ္ဂ သုရေတိ ပီဖေတိ, ပုတ်တဘ်ဏ် သုရေတိ ပီဖေတိ,
ဘ်သဂဖ်ဖဂဏပ္ဂဏ်သေ သုရေတိ ပီဖေတိ, ဖိတ်တ်ဖဗ်ဗေ သုရေတိ ပီဖေတိ,
သဖဏ်ပ္ဗဟ်ဖဖေသု ဘုဘ်ဒဂ်ဂိဂ် ဘကြဂိဖ် ပတိဏ်ဏ်ပေတိ သ္ဂမဂ်ဂိဂ် သုရမိဗ်ဂ်
သဂ်ဂသံမတ်တဏ်ဆိဂ်၊ တသ်သ တေ ဘ္ဂဂေ ဘေမံ သဖ်ဖ် ပဏ်ဘုဆ်ဒ်ဒီယဖ်ဆေ ဆေမ
ဏ်ဒ္ဂဏ္ဂ ဂတၡဆိတိ, ဏ ၃္ဂဏ် ဂတၡဆိတိ, ဏ ဘဂ်ဂိ ၃ဂတိ, ဏ ဘုာဂ် မဂတိ, ဏ
ဘပ်ပိယ် ဘ်ယ်ဘ် ဂတၡဆိတိ၊ ဘေမံသ တေ, ဖဂဟ်ဏ်ဒ, ဘ္ဂဂ်ဂ သဖ်ဖ် ပဏ်ဘုဆ်ဒ်ဒီယဖ်ဏ်
ပဏ်ဘ္ဂဂ် ဂဗ်ဆဏ်ဆိတိ, ဏ္ဂ ပဏ်ကြရယ်၊

''သေယျထပိ, ဖဂဟ်ဏ်ဒ, ဂ်ဖသ်သ မ် ဏ်ဂဖသ်သ မ် ဘမိဉ္ဆေ ပ္ဂကြရဏ်ဖီ
ဘဗ်ဆ္ဂာဂ် သီတ္ဂာဂ် သ်တ္ဂာဂ် သေတ္ဂာဂ် သုပတိတ်ထ် ဏဖဏီယ်၊ တဆ်ဗ ဘုာဂ် ဒဏ္ဂ
ဂတေယျပိ ပိမေယျပိ ဏဟ်ယေယျပိ ယထ်ပဗ်ဗယဖ်ပိ ဂတေယျ၊ ဘေမဆ်ဂိ တံ,
ဖဂဟ်ဏ်ဒ, ဘုာဂ် သဖ်ဖ် ပဏ်ဘုဆ်ဒ်ဒီယဖ်ဏ် ပဏ်ဘ္ဂဂ် ဂဗ်ဆေယျ, ဏ္ဂ ပဏ်ကြရယ်၊
ဘေမဖေမ ဂ္ဂ, ဖဂဟ်ဏ်ဒ, သပ်ပုဏ်သ္ဂ ဘုဏ်ဆေ ဘ္ဂဂေ လဘ်တ္ဂ ဘတ်တ်ဏ် သုရေတိ
ပီဖေတိ, ဖ်တ်ပိတဏ္ဂ သုရေတိ ပီဖေတိ, ပုတ်တဘ်ဏ် သုရေတိ ပီဖေတိ,
ဘ်သဂဖ်ဖဂဏပ္ဂဏ်သေ သုရေတိ ပီဖေတိ, ဖိတ်တ်ဖဗ်ဗေ သုရေတိ ပီဖေတိ,
သဖဏ်ပ္ဗဟ်ဖဖေသု ဘုဘ်ဒဂ်ဂိဂ် ဘကြဂိဖ် ပတိဏ်ဏ်ပေတိ သ္ဂမဂ်ဂိဂ် သုရမိဗ်ဂ်
သဂ်ဂသံမတ်တဏ်ဆိဂ်၊ တသ်သ တေ ဘ္ဂဂေ ဘေမံ သဖ်ဖ် ပဏ်ဘုဆ်ဒ်ဒီယဖ်ဆေ ဆေမ

တ်ိဒ္ဓဆ္တွ ဂတၳဆိတိ, ဆ ၁ွတ် ဂတၳဆိတိ, ဆ ဘဂိဂိ ၁ဂတိ, ဆ ဘုဘက် ဗဂတိ, ဆ ဘပ်ပိယ် ဉ်ယ်ဉ် ဂတၳဆိတိ၊ ဘေမ်သ တေ, ဓဂဲတ်ဒ္ဓ, ဘ္ဂဂ် သဓဓ် ပတိဘုဇ်ဒ္ဓိယဓ်ဆ ပတိဘဂ် ဂဗ်ခဆိတိ, ဆ္တ ပတိကဂဓယ''ဆိတိ၊

''ဘဓဆုသဲသင်္ဂေဆေ ဘုဘက်ဗ သိတံ,
တဘပေယဓ်ဆ ပတိသွသဓေတိ;
ဘေမ် ဒဆ ကပုတိသွ လဘိတွဲ,
ဆေဗတ်တဆ ဘုဇ်ဒ္ဓတိ ဆ္တ ဘဉ်တိ၊

ဒိတွ် ၁ ဗိဇ်ဒူ ဘဒိဂဓ်ဓ ဘွဂေ,
သွ ဘုဇ်ဒ္ဓတိ ကိဗ်ပကတွ် ၁ ဂွတိ;
သွ ဇ်တိသဇ်ဃ် ဆိသဘ ဘတိတွဲ,
ဘဆိဆိဘိတွ် သဂိဂဓုပေတိ ငံဆ''ဆိတိ၊

၇၀၊ ဥတိယဘပုတ်တကသုတ်တံ

၇၁၊ ဘထ ဂွ တ်ဒ္ဓ ပသေဆဉ် ကွသလွ ဉ်မ် ဉ်ဗသဲသ ယေဆ ဘဂမ် တေဆုပသဇ်ကမိ; ဘုပသဇ်ကမိတွ ဘေကဓဆိတံ ဆိသိဆိဆ ဂွ တ်ဒ္ဓဆ ပသေဆဉ် ကွသလ် ဘဂမ် ဘေတဘွ၁ – ''ဂဆိဘ, ကုတွ ဆု တွ, ဓဂဲတ်ဒ္ဓ, ဘ်ဂဗ်ခသိ ဉ်မ် ဉ်ဗသဲသ်''တိ?

''ဘိဒ, ဘဆိတေ, သ်ဗတ်ထိယ် သေင်္ဂင်္ဂ ဂဂပတိ ကလဇ်ကတွ၊ တဓဂ် ဘပုတ်တက် သ်ပတေယ် တ်ဒ္ဓဆိတေပုတ် ဘတိဂတိတွ ဘ်ဂဗ်ခ်မိ၊ သတံ, ဘဆိတေ, သတဘဂသဲသ်ဆ ဂိတ္တဇ်ဇသဲသေဗ, ကွ ပဆ မိဒွ တူပိယသဲသ! တသဲသ ဂွ ပဆ, ဘဆိတေ, သေင်္ဂင်္ဂသဲသ ဂဂပတိသဲသ ဘေဗတူပွ ဘတ်တဘဂွ ဘဂွသိ – ကဏ်ဒ္ဓက် ဘုဇ်ဒ္ဓတိ ဗိလဇ်ဂဥတိယ်၊ ဘေဗတူပွ ဗတ်ထဘဂွ ဘဂွသိ – သ်ဏ ဒ်တေတိ တိပကဓဗသဆ၊ ဘေဗတူပွ ယ်ဆဘဂွ ဘဂွသိ – ဒ္ဒိဒ္ဒတၳထကေဆ ယ်တိ ပဏ်ဏခတ်တကေဆ ဒ်တိယဓ်ဆေဆ''တိ၊

''ဘေဗဓေတံ, ဓဂဲတ်ဒ္ဓ, ဘေဗဓေတံ, ဓဂဲတ်ဒ္ဓ! ဘူတပုဗ်ဗ် သွ, ဓဂဲတ်ဒ္ဓ, သေင်္ဂင်္ဂ ဂဂပတိ တဂိဂတသိဂ် ဆိဓ ပဗ်ဗေကသဓဗုဉ်ဒ် ပိဏ်ဥပ်တေဆ ပဋိပ်ဘေသိ၊ 'ဘေထ သဓဏသဲသ ပိဏ်ဥ'ဆိတိ ဗတွ ဘုင်္ဂင်္ဂယ်သဆ ပကကမိ၊ ဘတွ ၁ ပဆ ပဗ်မ် မိပ်ပဋိသ်တိ ဘဂွသိ – 'ဗတဓေတံ ပိဏ်ဥပ်တံ ဉ်သ် မ် ကဓဓကတ် မ်

ဒုဇ်ဓေယျ’ဏ်တိ၊ ဒ်ာတု ဝ ပဏ ဘောဂပုတ်တက် သ်ပတေယျသ်သ က်ဏဖ် ဇ္ဖိမိတ် မ္ဓတ္တုပေသိ၊

‘‘ယံ ဂ္ဂ သ္ဂ, ဖဂ်ဂ်ꩻ, သေဏ္ဏ ဂဂပတိ တဂိဂဏသိဂိ ပဝ်ဗေဂါသဖိဗဉ်ဂံ ပိဖ်ဥပ်တေဏ ပဏ်ပ်သေသိ, တသ်သ ဂဖ်ဖသ်သ မိပ်ဂေဏ သတ်တဂ်ရတ်တုံ သုဂတိ သဂ်ဂံ လ္ဂက် ဒုပပတ်ဇ္ဇိ၊ တသ်သေမ ဂဖ်ဖသ်သ မိပ်က်မသေသေဏ ဒိဖိသ်သ်ယေမ သ်မတ်ထိယံ သတ်တဂ်ရတ်တုံ သေဏ္ဏတ်တ် က်ဏေသိ၊ ယံ ဂ္ဂ သ္ဂ, ဖဂ်ဂ်ꩻ, သေဏ္ဏ ဂဂပတိ ဒတ္ထ ပဝ်ဗ မိပ်ပဏ်သ်ဏီ ဒဂ္ဂသိ – ‘မဏဖေတ် ပိဖ်ဥပ်တ် ဒ်သ် မိ ဂဖ်ဖဂဏ် မိ ဒုဇ်ဓေယျ’ဏ်တိ, တသ်သ ဂဖ်ဖသ်သ မိပ်ဂေဏ ဏ်သ်သုဏ်ဏ်ယ ဒတ်တဒဂ်ယ ဗိတ်တ် ဏဖတိ, ဏ်သ်သုဏ်ဏ်ယ မတ်ထဒဂ်ယ ဗိတ်တ် ဏဖတိ, ဏ်သ်သုဏ်ဏ်ယ ယဏဒဂ်ယ ဗိတ်တ် ဏဖတိ, ဏ်သ်သုဏ်ဏ်ဏ် ပဇ်ဝဏ်ဏ် က်ဖဂုဖ်ဏ် ဒ္ဓဂ်ယ ဗိတ်တ် ဏဖတိ၊ ယံ ဂ္ဂ သ္ဂ, ဖဂ်ဂ်ꩻ, သေဏ္ဏ ဂဂပတိ ဒ်ာတု ဝ ပဏ ဘောဂပုတ်တက် သ်ပတေယျသ်သ က်ဏဖ် ဇ္ဖိမိတ် မ္ဓတ္တုပေသိ, တသ်သ ဂဖ်ဖသ်သ မိပ်ဂေဏ ဗဂ္ဂဏ် မသ်သ်ဏ် ဗဂ္ဂဏ် မသ်သသတ်ဏ် ဗဂ္ဂဏ် မသ်သသဂသ်သ်ဏ် ဗဂ္ဂဏ် မသ်သသတသဂသ်သ်ဏ် ဏ်ဏယေ ပဝ်ဗိတ်ထ၊ တသ်သေမ ဂဖ်ဖသ်သ မိပ်က်မသေသေဏ ဒိဉ် သတ်တဖံ ဒပုတ်တက် သ်ပတေယံ ဏ်ဇ္ဇဂ္ဂသ် ပမေသေတိ၊ တသ်သ ဂ္ဂ, ဖဂ်ဂ်ꩻ, သေဏ္ဏသ်သ ဂဂပတိသ်သ ပုဏ်ဖဇ်ဝ ပုဇ်ဇ် ပဏိက်ဏီဖ်, ဏမဇ်ဝ ပုဇ်ဇ် ဒဏုပဗိတ်၊ ဒတ္ထ ပဏ, ဖဂ်ဂ်ꩻ, သေဏ္ဏ ဂဂပတိ ဖဂ်ဂ္ဂတုမေ ဏ်ဏယေ ပဝ်ဝတီ’’တိ၊ ‘‘ဘေမံ, ဒဏ်တေ, သေဏ္ဏ ဂဂပတိ ဖဂ်ဂ္ဂတုမံ ဏ်ဏယံ ဒုပပဏ်ဏ္ဏ’’တိ၊ ‘‘ဘေမံ, ဖဂ်ဂ်ꩻ, သေဏ္ဏ ဂဂပတိ ဖဂ်ဂ္ဂတုမံ ဏ်ဏယံ ဒုပပဏ်ဏ္ဏ’’တိ၊ ဒိဉ်ဖမ္ဓဝ ...ပေ...၊

> ‘‘ဂဇ်ဇ် ဂဏ် ဏဇ္ဇတ် ဇ္ဇတဏ္ဏုပ်, ပဏိဂ်ဂံ မိပိ ယဒတ်ထိ ဂိဇ်ဗိ;
> ဒ်သ် ဂဖ်ဖဂဏ် ပေသ်သ်, ယေ ဝသ်သ ဒဏုဇ္ဖိမိဏ္ဏ၊

> ‘‘သဗိဗ် ဏ်ဉ်ယ ဂဏ်တဗိဗ်, သဗိဗ် ဏ်က်ဏိပ်ပဂ်ဖိဏ် [ဏ်က်ဏီပဂ်ဖိဏ် (သျ၊ ကံ၊ ဂ၊)];
> ယဇ်ဝ ဂတ္တတိ က်ယေဏ, မိဗ်ယ ဒုဉ် ဗေတသ်၊

> ‘‘တဇ်ဂိ တသ်သ သဂ် ဂ္ဂတိ, တဇ်ဝ ဒ်ဉ်ယ ဂဝ်ဓတိ;
> တဇ်ဝသ်သ ဒဏုဂံ ဂ္ဂတိ, ဓ်ယ်မ ဒဏပ်ယိဏီ၊

> ‘‘တသ်ဖ် ဂဏေယျ ဂလ္ယာဏ်, ဏ်ဝယံ သဖပဏ်ယိက်;
> ပုဇ်ဇ်ဏ် ပဏလ္ဂဂသ်ဖိ, ပတိဏ္ဏ ဂ္ဂဏ်တိ ပ်ဖ်ဏ’’ဏ်တ်ဏ်တိ၊

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

> ဇဋိလာ ပဉ္စ ရာဇာနော, ဒောဏပါကကုရေန စ;
> သင်္ဂါမေန ဒွေ ဝုတ္တာနိ, မလ္လိကာ [ဓီတရာ (သျာ· ကံ·)] ဒွေ
> အပ္ပမာဒေန စ;
> အပ္ပမတ္တေန ဒွေ ဝုတ္တာ, ဝဂ္ဂေါ တေန ပဝုစ္စတီတိ။

၃။ တတိယဝဂ္ဂေါ

၁။ ပုဂ္ဂလသုတ္တံ

၁၃၂။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခေါ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ ရာဇာနံ ပသေနဒိံ ကောသလံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – ‘‘စတ္တာရောမေ, မဟာရာဇ, ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ စတ္တာရော? တမောတမပရာယဏော, တမောဇောတိပရာယဏော, ဇောတိတမပရာယဏော, ဇောတိဇောတိပရာယဏော’’။

‘‘ကထဉ္စ, မဟာရာဇ ပုဂ္ဂလော တမောတမပရာယဏော ဟောတိ? ဣဓ, မဟာရာဇ, ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော နီစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ, စဏ္ဍာလကုလေ ဝါ ဝေနကုလေ [ဝေဏကုလေ (သီ· သျာ· ကံ· ပီ·)] ဝါ နေသာဒကုလေ ဝါ ရထကာရကုလေ ဝါ ပုက္ကုသကုလေ ဝါ ဒလိဒ္ဒေ အပ္ပန္နပါနဘောဇနေ ကသိရဝုတ္တိကေ, ယတ္ထ ကသိရေန ဃာသစ္ဆာဒေါ လဗ္ဘတိ။ သော စ ဟောတိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဒုဒ္ဒသိကော ဩကောဋိမကော ဗဝှာဗာဓော [ဗဟွာဗာဓော (က·)] ကာဏော ဝါ ကုဏီ ဝါ ခဉ္ဇော ဝါ ပက္ခဟတော ဝါ, န လာဘီ အန္နဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရတိ, ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ, မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ, ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

‘‘သေယျထာပိ, မဟာရာဇ, ပုရိသော အန္ဓကာရာ ဝါ အန္ဓကာရံ ဂစ္ဆေယျ, တမာ ဝါ တမံ ဂစ္ဆေယျ, လောဟိတမလာ ဝါ လောဟိတမလံ ဂစ္ဆေယျ။ တထူပမာဟံ, မဟာရာဇ, ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ, မဟာရာဇ, ပုဂ္ဂလော တမောတမပရာယဏော ဟောတိ။

“𑄇𑄖𑄟𑄮 𑄌, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄉𑄴𑄉𑄣𑄮 𑄖𑄟𑄮𑄎𑄮𑄖𑄨𑄛𑄢𑅅𑄡𑄚𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨? 𑄃𑄨𑄙, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄬𑄇𑄌𑄴𑄌𑄮 𑄛𑄪𑄉𑄴𑄉𑄣𑄮 𑄚𑄩𑄌𑄬 𑄇𑄪𑄣𑄬 𑄛𑄌𑄴𑄌𑅅𑄎𑅅𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄌𑄕𑄴𑄓𑅅𑄣𑄇𑄪𑄣𑄬 𑄤𑅅 𑄤𑄬𑄚𑄇𑄪𑄣𑄬 𑄤𑅅 𑄚𑄬𑄥𑅅𑄘𑄇𑄪𑄣𑄬 𑄤𑅅 𑄢𑄗𑄇𑅅𑄢𑄇𑄪𑄣𑄬 𑄤𑅅 𑄛𑄪𑄇𑄴𑄇𑄪𑄥𑄇𑄪𑄣𑄬 𑄤𑅅 𑄘𑄣𑄨𑄘𑄴𑄘𑄬 𑄃𑄛𑄴𑄛𑄚𑄴𑄚𑄛𑅅𑄚𑄞𑄮𑄎𑄚𑄬 𑄇𑄥𑄨𑄢𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄨𑄇𑄬, 𑄡𑄖𑄴𑄗 𑄇𑄥𑄨𑄢𑄬𑄚 𑄊𑅅𑄥𑄌𑄴𑄍𑅅𑄘𑄮 𑄣𑄝𑄴𑄞𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄮 𑄌 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄝𑄴𑄝𑄕𑄴𑄕𑄮 𑄘𑄪𑄘𑄴𑄘𑄥𑄨𑄇𑄮 𑄃𑄮𑄇𑄮𑄑𑄨𑄟𑄇𑄮 𑄝𑄤𑄴𑄦𑅅𑄝𑅅𑄙𑄮, 𑄇𑅅𑄕𑄮 𑄤𑅅 𑄇𑄪𑄕𑄩 𑄤𑅅 𑄈𑄐𑄴𑄎𑄮 𑄤𑅅 𑄛𑄇𑄴𑄈𑄦𑄖𑄮 𑄤𑅅, 𑄚 𑄣𑅅𑄞𑄩 𑄃𑄚𑄴𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄛𑅅𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄤𑄖𑄴𑄗𑄥𑄴𑄥 𑄡𑅅𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄟𑅅𑄣𑅅𑄉𑄚𑄴𑄙𑄤𑄨𑄣𑄬𑄛𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄥𑄬𑄡𑄴𑄡𑅅𑄤𑄥𑄗𑄛𑄘𑄩𑄛𑄬𑄡𑄴𑄡𑄥𑄴𑄥𑅁 𑄥𑄮 𑄇𑅅𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄖𑄨, 𑄤𑅅𑄌𑅅𑄡 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄖𑄨, 𑄟𑄚𑄥𑅅 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄮 𑄇𑅅𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄨𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄤𑅅𑄌𑅅𑄡 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄨𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄟𑄚𑄥𑅅 𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄨𑄖𑄴𑄤𑅅, 𑄇𑅅𑄡𑄥𑄴𑄥 𑄞𑄬𑄘𑅅 𑄛𑄢𑄁 𑄟𑄢𑄕𑅅 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄨𑄁 𑄥𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄃𑄪𑄛𑄛𑄎𑄴𑄎𑄖𑄨𑅁

“𑄥𑄬𑄡𑄴𑄡𑄗𑅅𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄮 𑄛𑄗𑄤𑄨𑄡𑅅 𑄤𑅅 𑄛𑄣𑄴𑄣𑄋𑄴𑄇𑄁 𑄃𑅅𑄢𑄮𑄦𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄛𑄣𑄴𑄣𑄋𑄴𑄇𑅅 𑄤𑅅 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄛𑄨𑄑𑄴𑄒𑄨𑄁 𑄃𑅅𑄢𑄮𑄦𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄛𑄨𑄑𑄴𑄒𑄨𑄡𑅅 𑄤𑅅 𑄦𑄖𑄴𑄗𑄨𑄇𑄴𑄈𑄚𑄴𑄙𑄁 𑄃𑅅𑄢𑄮𑄦𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄦𑄖𑄴𑄗𑄨𑄇𑄴𑄈𑄚𑄴𑄙𑅅 𑄤𑅅 𑄛𑅅𑄥𑅅𑄘𑄁 𑄃𑅅𑄢𑄮𑄦𑄬𑄡𑄴𑄡𑅁 𑄖𑄗𑄫𑄛𑄟𑅅𑄦𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄨𑄟𑄁 𑄛𑄪𑄉𑄴𑄉𑄣𑄁 𑄤𑄘𑅅𑄟𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄤𑄁 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄉𑄴𑄉𑄣𑄮 𑄖𑄟𑄮𑄎𑄮𑄖𑄨𑄛𑄢𑅅𑄡𑄚𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁

“𑄇𑄖𑄟𑄮 𑄌, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄉𑄴𑄉𑄣𑄮 𑄎𑄮𑄖𑄨𑄖𑄟𑄛𑄢𑅅𑄡𑄚𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨? 𑄃𑄨𑄙, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄬𑄇𑄌𑄴𑄌𑄮 𑄛𑄪𑄉𑄴𑄉𑄣𑄮 𑄃𑄪𑄌𑄴𑄌𑄬 𑄇𑄪𑄣𑄬 𑄛𑄌𑄴𑄌𑅅𑄎𑅅𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄈𑄖𑄴𑄖𑄨𑄡𑄟𑄦𑅅𑄥𑅅𑄣𑄇𑄪𑄣𑄬 𑄤𑅅 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄴𑄟𑄕𑄟𑄦𑅅𑄥𑅅𑄣𑄇𑄪𑄣𑄬 𑄤𑅅 𑄉𑄦𑄛𑄖𑄨𑄟𑄦𑅅𑄥𑅅𑄣𑄇𑄪𑄣𑄬 𑄤𑅅, 𑄃𑄓𑄴𑄔𑄬 𑄟𑄦𑄘𑄴𑄙𑄚𑄬 𑄟𑄦𑅅𑄞𑄮𑄉𑄬 𑄛𑄦𑄫𑄖𑄎𑅅𑄖𑄢𑄫𑄛𑄢𑄎𑄖𑄬 𑄛𑄦𑄫𑄖𑄤𑄨𑄖𑄴𑄖𑄫𑄛𑄇𑄢𑄕𑄬 𑄛𑄦𑄫𑄖𑄙𑄚𑄙𑄐𑄴𑄐𑄬𑅁 𑄥𑄮 𑄌 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄃𑄞𑄨𑄢𑄫𑄛𑄮 𑄘𑄥𑄴𑄥𑄚𑄩𑄡𑄮 𑄛𑅅𑄥𑅅𑄘𑄨𑄇𑄮 𑄛𑄢𑄟𑅅𑄡 𑄤𑄕𑄴𑄕𑄛𑄮𑄇𑄴𑄈𑄢𑄖𑅅𑄡 𑄥𑄟𑄚𑄴𑄚𑅅𑄉𑄖𑄮, 𑄣𑅅𑄞𑄩 𑄃𑄚𑄴𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄛𑅅𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄤𑄖𑄴𑄗𑄥𑄴𑄥 𑄡𑅅𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄟𑅅𑄣𑅅𑄉𑄚𑄴𑄙𑄤𑄨𑄣𑄬𑄛𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄥𑄬𑄡𑄴𑄡𑅅𑄤𑄥𑄗𑄛𑄘𑄩𑄛𑄬𑄡𑄴𑄡𑄥𑄴𑄥𑅁 𑄥𑄮 𑄇𑅅𑄡𑄬𑄚 𑄘𑄪𑄌𑄴𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄖𑄨, 𑄤𑅅𑄌𑅅𑄡 𑄘𑄪𑄌𑄴𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄖𑄨, 𑄟𑄚𑄥𑅅 𑄘𑄪𑄌𑄴𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄮 𑄇𑅅𑄡𑄬𑄚 𑄘𑄪𑄌𑄴𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄨𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄤𑅅𑄌𑅅𑄡 𑄘𑄪𑄌𑄴𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄨𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄟𑄚𑄥𑅅 𑄘𑄪𑄌𑄴𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄢𑄨𑄖𑄴𑄤𑅅, 𑄇𑅅𑄡𑄥𑄴𑄥 𑄞𑄬𑄘𑅅 𑄛𑄢𑄁 𑄟𑄢𑄕𑅅 𑄃𑄛𑅅𑄡𑄁 𑄘𑄪𑄉𑄴𑄉𑄖𑄨𑄁 𑄤𑄨𑄚𑄨𑄛𑅅𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄢𑄡𑄁 𑄃𑄪𑄛𑄛𑄎𑄴𑄎𑄖𑄨𑅁

“𑄥𑄬𑄡𑄴𑄡𑄗𑅅𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄮 𑄛𑅅𑄥𑅅𑄘𑅅 𑄤𑅅 𑄦𑄖𑄴𑄗𑄨𑄇𑄴𑄈𑄚𑄴𑄙𑄁 𑄃𑄮𑄢𑄮𑄦𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄦𑄖𑄴𑄗𑄨𑄇𑄴𑄈𑄚𑄴𑄙𑅅 𑄤𑅅 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄛𑄨𑄑𑄴𑄒𑄨𑄁 𑄃𑄮𑄢𑄮𑄦𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄛𑄨𑄑𑄴𑄒𑄨𑄡𑅅 𑄤𑅅 𑄛𑄣𑄴𑄣𑄋𑄴𑄇𑄁 𑄃𑄮𑄢𑄮𑄦𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄛𑄣𑄴𑄣𑄋𑄴𑄇𑅅 𑄤𑅅 𑄛𑄗𑄤𑄨𑄁 𑄃𑄮𑄢𑄮𑄦𑄬𑄡𑄴𑄡, 𑄛𑄗𑄤𑄨𑄡𑅅 𑄤𑅅 𑄃𑄚𑄴𑄙𑄇𑅅𑄢𑄁 𑄛𑄤𑄨𑄥𑄬𑄡𑄴𑄡𑅁 𑄖𑄗𑄫𑄛𑄟𑅅𑄦𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄨𑄟𑄁 𑄛𑄪𑄉𑄴𑄉𑄣𑄁 𑄤𑄘𑅅𑄟𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄤𑄁 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄉𑄴𑄉𑄣𑄮 𑄎𑄮𑄖𑄨𑄖𑄟𑄛𑄢𑅅𑄡𑄚𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁

‘‘ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ပုဂ္ဂလော ဇောတိဇောတိပရာယဏော ဟောတိ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဥစ္စေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော ဟောတိ, ခတ္တိယမဟာသာလကုလေ ဝါ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ ဝါ ဂဟပတိမဟာသာလကုလေ ဝါ, အဍ္ဍေ မဟဒ္ဓနေ မဟာဘောဂေ ပဟူတဇာတရူပရဇတေ ပဟူတဝိတ္တူပကရဏေ ပဟူတဓနဓညေ။ သော စ ဟောတိ အဘိရူပေါ ဒဿနီယော ပါသာဒိကော, ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော, လာဘီ အန္နဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ, ဝါစာယ သုစရိတံ စရတိ, မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတွာ မနသာ သုစရိတံ စရိတွာ, ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။

‘‘သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ပုရိသော ပလ္လင်္ကာ ဝါ ပလ္လင်္ကံ သင်္ကမေယျ, အဿပိဋ္ဌိယာ ဝါ အဿပိဋ္ဌိံ သင်္ကမေယျ, ဟတ္ထိက္ခန္ဓာ ဝါ ဟတ္ထိက္ခန္ဓံ သင်္ကမေယျ, ပါသာဒါ ဝါ ပါသာဒံ သင်္ကမေယျ။ တထူပမာဟံ, ဘိက္ခဝေ, ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ။ ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပုဂ္ဂလော ဇောတိဇောတိပရာယဏော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ’’န္တိ။ ဣဒမဝေါစ ...ပေ...

‘‘ဒလိဒ္ဒေါ ပုရိသော ရာဇ, အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ မစ္ဆရီ;
ကဒရိယော ပါပသင်္ကပ္ပေါ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အနာဒရော။

‘‘သမဏေ ဗြာဟ္မဏေ ဝါပိ, အညေ ဝါပိ ဝနိဗ္ဗကေ;
အက္ကောသတိ ပရိဘာသတိ, နတ္ထိကော ဟောတိ ရောသကော။

‘‘ဒဒမာနံ နိဝါရေတိ, ယာစမာနာန ဘောဇနံ;
တာဒိသော ပုရိသော ရာဇ, မီယမာနော ဇနာဓိပ;
ဥပေတိ နိရယံ ဃောရံ, တမောတမပရာယဏော။

‘‘ဒလိဒ္ဒေါ ပုရိသော ရာဇ, သဒ္ဓေါ ဟောတိ အမစ္ဆရီ;
ဒဒါတိ သေဋ္ဌသင်္ကပ္ပေါ, အဗျဂ္ဂမနသော နရော။

‘‘သမဏေ ဗြာဟ္မဏေ ဝါပိ, အညေ ဝါပိ ဝနိဗ္ဗကေ;
ဥဋ္ဌာယ အဘိဝါဒေတိ, သမစရိယာယ သိက္ခတိ။

‘‘ဒဒမာနံ န ဝါရေတိ [န နိဝါရေတိ (သီ။)], ယာစမာနာန ဘောဇနံ;

တာဝိသ္ဒ ပုဏ္ဏိသ္ဒ ဏာဒ, ဖိယဖဏ္ဍ ဒဏ္ဍဂိပ;
ဘုပေတိ တိဝိမ္ဗ ဏာဏ, တဖွဍ္ဍတိပဏာယဏ္ဍ။

''ဘဒ္ဒွ္ဒ ဗေ [ဘဒ္ဒွ္ဒ မေ (ပီ။ က။)] ပုဏ္ဏိသ္ဒ ဏာဒ, ဘဝိဘဝ္ဒ ဟွတိ
ဖဝိဖဏီ;
ကာဏိယ္ဒ ပပသစ္ဆကပ္ပွ, ဖိဝိဆဝိဏ္ဍဏ ဘဏ္ဍာဏ္ဍ။

''သဖဏော ဗုဂဖဏော မ္ပိ, ဘစ္ဆော မ္ပိ မဏ္ဍိပ္ပဟကေ;
ဘကဏ္ဍသတိ ပဏိဘ္ဘသတိ, ဏတာထိဏ္ဍ ဟွတိ ဏ္ဍသဏ္ဍ။

''ဘာဖဏ္ဍ ဏိမ္ဗဏတိ, ယဝဖဏ္ဍ ဘ္ဒဒဏ္ဍ;
တာဝိသ္ဒ ပုဏ္ဏိသ္ဒ ဏာဒ, ဖိယဖဏ္ဍ ဒဏ္ဍဂိပ;
ဘုပေတိ ဏိဏယ် ဃ္ဒဏ, ဍွတိတဖပဏာယဏ္ဍ။

''ဘဒ္ဒွ္ဒ ဗေ ပုဏ္ဏိသ္ဒ ဏာဒ, သဝိဒ္ဒ ဟွတိ ဘဖဝိဖဏီ;
ဘာတိ ဖေဏ္ဍဏသစ္ဆကပ္ပွ, ဘဏ္ဍဂိဂဖဏာသ္ဒ ဏဏ္ဍ။

''သဖဏော ဗုဂဖဏော မ္ပိ, ဘစ္ဆော မ္ပိ မဏ္ဍိပ္ပဟကေ;
ဘုဏ္ဍဏယ ဘဘိမ္ဗာတိ, သဖဝဏိယ သိကဏတိ။

''ဘာဖဏ္ဍ ဏ မ္ဗဏတိ, ယဝဖဏ္ဍ ဘ္ဒဒဏ္ဍ;
တာဝိသ္ဒ ပုဏ္ဏိသ္ဒ ဏာဒ, ဖိယဖဏ္ဍ ဒဏ္ဍဂိပ;
ဘုပေတိ တိဝိမ္ဗ ဏာဏ, ဍွတိဍွတိပဏာယဏ္ဍ''တိ။

၂။ ဘယ်ိက်သုတ္တံ

၇၇။ သဗတ္တာထိဏ္ဍာဏ။ ဘောကဖဏ္ဍတ ဏိသိဏ္ဍ ဏ္ဍ ဏာဒဏ ပဘောဏာ ဏ္ဍသလ် ဘဂမ္ဗ ဘောတာမွဗ – ''ဂဏ္ဍာ, ကုတ္ဍ ဏု တ္ဍ, ဖဂဏာဒ, ဘာဂဝိဆာသိ ဝိမ္ဗဝိမသိသ''တိ?

''ဘယ်ိက် ဖေ, ဘဏ္ဍတေ, ကလစ္ဆကတ ဒိကာ မုဒ္ဒာ ဖဂလိလ်ကာ ဘာဝိဂဂတ မယ္ဒဘဏ္ဍပ္ပတ္တတ ဖိသမသိသသတိက ဒိတိယ။ ဘယ်ိက် ဏ္ဍ ပဏ ဖေ, ဘဏ္ဍတေ, ပိယ ဟွတိ ဖဏ္ဍပ။ ဂတာထိဏတဏော ဗေပဂ, ဘဏ္ဍတေ, လဘောယ 'ဖ ဖေ ဘယ်ိက် ကလဖက်သိ'တိ, ဂတာထိဏတဏဖပဂ ဘောယ – 'ဖ ဖေ ဘယ်ိက် ကလဖက်သိ'တိ။ ဘသိသဏတဏော ဗေပဂ, ဘဏ္ဍတေ, လဘောယ 'ဖ ဖေ ဘယ်ိက် ကလဖက်သိ'တိ,

𑄃𑄥𑄳𑄥𑄢𑄖𑄚𑄟𑄳𑄛𑅅𑄦𑄁 𑄘𑄘𑄬𑄠𑄳𑄠𑄁 – ‘𑄟𑅅 𑄟𑄬 𑄃𑄠𑄳𑄠𑄨𑄇𑅅 𑄇𑅅𑄣𑄟𑄇𑅅𑄥𑄩’𑄖𑄨𑅁 𑄉𑅅𑄟𑄤𑄢𑄬𑄚 𑄌𑄬𑄛𑄨, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄣𑄞𑄬𑄠𑄳𑄠𑄁 ‘𑄟𑅅 𑄟𑄬 𑄃𑄠𑄳𑄠𑄨𑄇𑅅 𑄇𑅅𑄣𑄟𑄇𑅅𑄥𑄩’𑄖𑄨, 𑄉𑅅𑄟𑄤𑄢𑄟𑄳𑄛𑅅𑄦𑄁 𑄘𑄘𑄬𑄠𑄳𑄠𑄁 – ‘𑄟𑅅 𑄟𑄬 𑄃𑄠𑄳𑄠𑄨𑄇𑅅 𑄇𑅅𑄣𑄟𑄇𑅅𑄥𑄩’𑄖𑄨𑅁 𑄎𑄚𑄛𑄘𑄛𑄘𑄬𑄥𑄬𑄚 [𑄎𑄚𑄛𑄘𑄬𑄚 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄠𑅅𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄌𑄬𑄛𑄨, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄣𑄞𑄬𑄠𑄳𑄠𑄁 ‘𑄟𑅅 𑄟𑄬 𑄃𑄠𑄳𑄠𑄨𑄇𑅅 𑄇𑅅𑄣𑄟𑄇𑅅𑄥𑄩’𑄖𑄨, 𑄎𑄚𑄛𑄘𑄛𑄘𑄬𑄥𑄟𑄳𑄛𑅅𑄦𑄁 𑄘𑄘𑄬𑄠𑄳𑄠𑄁 – ‘𑄟𑅅 𑄟𑄬 𑄃𑄠𑄳𑄠𑄨𑄇𑅅 𑄇𑅅𑄣𑄟𑄇𑅅𑄥𑄩’𑄖𑄨𑅁 ‘𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄟𑄢𑄕𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄟𑄢𑄕𑄛𑄢𑄨𑄠𑄮𑄥𑅅𑄚𑅅 𑄟𑄢𑄕𑄁 𑄃𑄚𑄖𑄩𑄖𑅅’𑄖𑄨𑅁 ‘𑄃𑄌𑄳𑄍𑄢𑄨𑄠𑄁, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄃𑄝𑄳𑄞𑄪𑄖𑄁, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬! 𑄠𑅅𑄤𑄥𑄪𑄞𑅅𑄥𑄨𑄖𑄟𑄨𑄘𑄁, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅 – 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄟𑄢𑄕𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄟𑄢𑄕𑄛𑄢𑄨𑄠𑄮𑄥𑅅𑄚𑅅 𑄟𑄢𑄕𑄁 𑄃𑄚𑄖𑄩𑄖𑅅’’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄆𑄤𑄟𑄬𑄖𑄁, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄆𑄤𑄟𑄬𑄖𑄁, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎! 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄟𑄢𑄕𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄟𑄢𑄕𑄛𑄢𑄨𑄠𑄮𑄥𑅅𑄚𑅅 𑄟𑄢𑄕𑄁 𑄃𑄚𑄖𑄩𑄖𑅅𑅁 𑄥𑄬𑄠𑄳𑄠𑄗𑅅𑄛𑄨, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄠𑅅𑄚𑄨 𑄇𑅅𑄚𑄨𑄌𑄨 𑄇𑄪𑄟𑄳𑄞𑄇𑅅𑄢𑄞𑅅𑄎𑄚𑅅𑄚𑄨 𑅄𑄟𑄇𑅅𑄚𑄨 𑄌𑄬𑄤 𑄛𑄇𑄳𑄇𑅅𑄚𑄨 𑄌 𑄥𑄝𑄳𑄝𑅅𑄚𑄨 𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄞𑄬𑄘𑄚𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅𑄚𑄨 𑄞𑄬𑄘𑄚𑄛𑄢𑄨𑄠𑄮𑄥𑅅𑄚𑅅𑄚𑄨 𑄞𑄬𑄘𑄚𑄁 𑄃𑄚𑄖𑄩𑄖𑅅𑄚𑄨; 𑄆𑄤𑄟𑄬𑄤𑄁 𑄈𑄮, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄟𑄢𑄕𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄟𑄢𑄕𑄛𑄢𑄨𑄠𑄮𑄥𑅅𑄚𑅅 𑄟𑄢𑄕𑄁 𑄃𑄚𑄖𑄩𑄖𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄄𑄘𑄟𑄤𑄮𑄌…𑄛𑄬…

‘‘𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄟𑄢𑄨𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄟𑄢𑄕𑄚𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄨 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄖𑄁;
𑄠𑄗𑅅𑄇𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄉𑄟𑄨𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄛𑅅𑄛𑄜𑄣𑄫𑄛𑄉𑅅;
𑄚𑄨𑄢𑄠𑄁 𑄛𑅅𑄛𑄇𑄟𑄳𑄟𑄚𑄳𑄖𑅅, 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄇𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄌 𑄥𑄪𑄉𑄳𑄉𑄖𑄨𑄁𑅁

‘‘𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄇𑄢𑄬𑄠𑄳𑄠 𑄇𑄣𑄳𑄠𑅅𑄕𑄁, 𑄚𑄨𑄌𑄠𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄢𑅅𑄠𑄨𑄇𑄁;
𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄢𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁, 𑄛𑄖𑄨𑄑𑄳𑄒𑅅 𑄦𑄮𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄛𑅅𑄕𑄨𑄚’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄹𑅁 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄹𑄺𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄳𑄚𑄮 𑄈𑄮 𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄛𑄥𑄬𑄚𑄘𑄨 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ‘‘𑄇𑄖𑄨 𑄚𑄪 𑄈𑄮, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎𑄟𑅅𑄚𑅅 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄦𑄨𑄖𑅅𑄠 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑅅𑄠 𑄃𑄜𑅅𑄥𑄪𑄤𑄨𑄦𑅅𑄢𑅅𑄠𑅅’’𑄖𑄨? ‘‘𑄖𑄠𑄮 𑄈𑄮, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎𑄟𑅅𑄚𑅅 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄦𑄨𑄖𑅅𑄠 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑅅𑄠 𑄃𑄜𑅅𑄥𑄪𑄤𑄨𑄦𑅅𑄢𑅅𑄠𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄬 𑄖𑄠𑄮? 𑄣𑄮𑄞𑄮 𑄈𑄮, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎𑄖𑄨 𑄃𑄦𑄨𑄖𑅅𑄠 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑅅𑄠 𑄃𑄜𑅅𑄥𑄪𑄤𑄨𑄦𑅅𑄢𑅅𑄠𑅁 𑄘𑄮𑄥𑄮 𑄈𑄮, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎𑄖𑄨 𑄃𑄦𑄨𑄖𑅅𑄠 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑅅𑄠 𑄃𑄜𑅅𑄥𑄪𑄤𑄨𑄦𑅅𑄢𑅅𑄠𑅁 𑄟𑄮𑄦𑄮 𑄈𑄮, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎𑄖𑄨 𑄃𑄦𑄨𑄖𑅅𑄠 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑅅𑄠 𑄃𑄜𑅅𑄥𑄪𑄤𑄨𑄦𑅅𑄢𑅅𑄠𑅁 𑄄𑄟𑄬 𑄈𑄮, 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎, 𑄖𑄠𑄮 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎𑄟𑅅𑄚𑅅 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄦𑄨𑄖𑅅𑄠 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑅅𑄠 𑄃𑄜𑅅𑄥𑄪𑄤𑄨𑄦𑅅𑄢𑅅𑄠𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄄𑄘𑄟𑄤𑄮𑄌…𑄛𑄬…

''လွဘ ဥသ္ဒ စ ဖွဂ္ဂ စ, ပုဏိသံ ပ်ပဗေတသံ;
ဟ်ိသဏိတိ ဘတ်ိတသဖဲဘူတ်, တစသံတံမ သဖဲဖလ''ဏ်တိ၊

၉၊ ဘိသိသတ်တသုတ်တံ

၇၁၁၊ သံမတ်ထိဏ်ိဘံ၊ ဘောဇဖဏ်တံ ဏ်ိသိဏ်ဏ္ဍ ဇ္ဇ တ်ိဒ္ဒ ပသောဏဘိ ဇွှသလွ ဘဂမဏ်တံ ဘောတာမွှစ – ''ဇတ်ိထ ဏ ဇ္ဇ, ဘဏ်တေ, ဘ်ဏ ဘ်တမ်ိဗ''ဏ်တိ? ''ယတ်ိထ ဇ္ဇ, ဖဟ်ဏ်ဒ္ဒ, ဗိတ်ိတံ ပသိဘတိ''တိ၊ ''ဇတ်ိထ ပဏ, ဘဏ်တေ, ဘိဏ်ဏ ဖဂပ်ိဖလ''ဏ်တိ? ''ဘဗ်ိဗ် ဇ္ဇ ဘောတံ, ဖဟ်ဏ်ဒ္ဒ, ဇတ်ိထ ဘ်ဏ ဘ်တမ်ိဗ်, ဘဗ်ိဗ် ပဏေတံ ဇတ်ိထ ဘိဏ်ဏ ဖဂပ်ိဖလဏ်တိ? သိလမတ္တ ဇ္ဇ, ဖဟ်ဏ်ဒ္ဒ, ဘိဏ်ဏ ဖဂပ်ိဖလံ, ဏ္ဍ တထ် ဥသိသိလေ၊ တေဏ ဟ်ိ, ဖဟ်ဏ်ဒ္ဒ, တဗ်ဇေမေတ်ိထ ပဏ်ိပုဗ်ိသိသံဖိ၊ ယထ်, တေ ဇဖေယျ, တထ် ဏ ဗျကရေယျာသိ၊ တံ ကိံ ဖဗ်ိဇသိ, ဖဟ်ဏ်ဒ္ဒ, ဘိဒ တျသိသ ယုဘ်ဂ် ပဗ်ိပုပဏ်ိဏ်တံ သစ်ိဂ်ဖွ သဖုပပျူဏိဂ္ဂ [သဖူပမ်ိဗူဏိဂ္ဂ (သီ၊), သဖုပမ်ိဗုဏိဂ္ဂ (ပီ၊)]၊ ဘထ ဘ်ဂဗ်ိဘေယျ ဇတ်ိတိယကုဖ်ဏ္ဍ ဘသိကိဏိတ္တ ဘကတဂတ်ိထ္ထ ဘကတယွဂ်ိဂ္ဂ ဘကတူပ်ိသဏ္ဍ ဘိဇု ခဖ်ိဘိ ဘုတ္တံသိ ပလံယိ၊ ဘရောယျာသိ တံ ပုဏိသံ, ဘတ်ိထ္ထ စ တေ တ်ိဘိသောဏ ပုဏိသောဏ်''တိ? ''ဏ်ဟံ, ဘဏ်တေ, ဘရောယျ တံ ပုဏိသံ, ဏ စ ဖေ ဘတ်ိထ္ထ တ်ိဘိသောဏ ပုဏိသောဏ်''တိ၊ ''ဘထ ဘ်ဂဗ်ိဘေယျ ဗ်ဟ်ိဖဏကုဖ်ဏ္ဍ ဘသိကိဏိတ္တ ...ပေ... ဘထ ဘ်ဂဗ်ိဘေယျ မေသ်ိသကုဖ်ဏ္ဍ ဘသိကိဏိတ္တ ...ပေ... ဘထ ဘ်ဂဗ်ိဘေယျ သုဘ်ိဘကုဖ်ဏ္ဍ ဘသိကိဏိတ္တ ...ပေ... ဏ စ ဖေ ဘတ်ိထ္ထ တ်ိဘိသောဏ ပုဏိသောဏ်''တိ၊

''တံ ကိံ ဖဗ်ိဇသိ, ဖဟ်ဏ်ဒ္ဒ, ဘိဒ တျသိသ ယုဘ်ဂ် ပဗ်ိပုပဏ်ိဏ်တံ သစ်ိဂ်ဖွ သဖုပပျူဏိဂ္ဂ၊ ဘထ ဘ်ဂဗ်ိဘေယျ ဇတ်ိတိယကုဖ်ဏ္ဍ သုသိကိဏိတ္တ ဇတဂတ်ိထ္ထ ဇတယွဂ်ိဂ္ဂ ဇတူပ်ိသဏ္ဍ ဘဘိဇု ဘဗ်ိခဖ်ိဘိ ဘဏုတ္တံသိ ဘပလံယိ၊ ဘရောယျာသိ တံ ပုဏိသံ, ဘတ်ိထ္ထ စ တေ တ်ိဘိသောဏ ပုဏိသောဏ်''တိ? ''ဘရောယျဟံ, ဘဏ်တေ, တံ ပုဏိသံ, ဘတ်ိထ္ထ စ ဖေ တ်ိဘိသောဏ ပုဏိသောဏ်''တိ၊ ''ဘထ ဘ်ဂဗ်ိဘေယျ ဗ်ဟ်ိဖဏကုဖ်ဏ္ဍ ...ပေ... ဘထ ဘ်ဂဗ်ိဘေယျ မေသ်ိသကုဖ်ဏ္ဍ ...ပေ... ဘထ ဘ်ဂဗ်ိဘေယျ သုဘ်ိဘကုဖ်ဏ္ဍ သုသိကိဏိတ္တ ဇတဂတ်ိထ္ထ ဇတယွဂ်ိဂ္ဂ ဇတူပ်ိသဏ္ဍ ဘဘိဇု ဘဗ်ိခဖ်ိဘိ ဘဏုတ္တံသိ ဘပလံယိ၊ ဘရောယျာသိ တံ ပုဏိသံ, ဘတ်ိထ္ထ စ တေ တ်ိဘိသောဏ ပုဏိသောဏ်''တိ? ''ဘရောယျဟံ, ဘဏ်တေ, တံ ပုဏိသံ, ဘတ်ိထ္ထ စ ဖေ တ်ိဘိသောဏ ပုဏိသောဏ်''တိ၊

''ဘောမဖေမ ဇ္ဇ, ဖဟ်ဏ်ဒ္ဒ, ယသံဖ် ဇသံဖ် ဗေပိ [ယသံဖ် ဗေပိ (သီ၊ သျ၊ ကံ၊ ဇ၊)] ဇုလံ ဘဂ်ိဏသံဖ် ဘဏဂ်ိဏိယံ ပမ်ိဗဏိတ္တ ဟ္ဂတိ, သွ စ ဟ္ဂတိ ပဗ်စ်ိဂမ်ိပ်ိပဂိဏ္ဍ

𑄛𑄐𑄳𑄌𑄋𑄳𑄉𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑄮, 𑄖𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄘𑄨𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄟𑄦𑄛𑄳𑄜𑄣𑄁 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄇𑄖𑄟𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄋𑄳𑄉𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄦𑄩𑄚𑅅𑄚𑄨 𑄦𑄮𑄚𑄳𑄖𑄨? 𑄇𑅅𑄟𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄛𑄦𑄩𑄚𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄝𑄳𑄡𑅅𑄛𑅅𑄘𑄮 𑄛𑄦𑄩𑄚𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄗𑄨𑄚𑄟𑄨𑄘𑄳𑄙𑄁 𑄛𑄦𑄩𑄚𑄁 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄅𑄘𑄳𑄙𑄌𑄳𑄌𑄇𑄪𑄇𑄳𑄇𑄪𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄛𑄦𑄩𑄚𑄁 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄤𑄨𑄌𑄨𑄇𑄨𑄌𑄳𑄍𑅅 𑄛𑄦𑄩𑄚𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄄𑄟𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄋𑄳𑄉𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄦𑄩𑄚𑅅𑄚𑄨 𑄦𑄮𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄬𑄦𑄨 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄦𑄋𑄳𑄉𑄬𑄦𑄨 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨? 𑄃𑄥𑄬𑄈𑄬𑄚 𑄥𑄩𑄣𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄙𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄃𑄥𑄬𑄈𑄬𑄚 𑄥𑄟𑅅𑄙𑄨𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄙𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄃𑄥𑄬𑄈𑄬𑄚 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄙𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄃𑄥𑄬𑄈𑄬𑄚 𑄤𑄨𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄨𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄙𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄃𑄥𑄬𑄈𑄬𑄚 𑄤𑄨𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄨𑄐𑅅𑄕𑄘𑄥𑄳𑄥𑄚𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄙𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄄𑄟𑄬𑄦𑄨 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄦𑄋𑄳𑄉𑄬𑄦𑄨 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄄𑄖𑄨 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄋𑄳𑄉𑄤𑄨𑄛𑄳𑄛𑄦𑄩𑄚𑄬 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄋𑄳𑄉𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑄬 𑄘𑄨𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄟𑄦𑄛𑄳𑄜𑄣’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄄𑄘𑄟𑄤𑄮𑄌 𑄞𑄉𑄤𑅅 ...𑄛𑄬... 𑄥𑄖𑄳𑄗𑅅 –

‘‘𑄄𑄥𑄳𑄥𑄖𑄳𑄖𑄁 [𑄄𑄥𑄳𑄥𑄖𑄳𑄗𑄁 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁)] 𑄝𑄣𑄤𑄩𑄢𑄨𑄡𑄐𑄳𑄌
[𑄜𑄣𑄤𑄩𑄢𑄨𑄡𑄐𑄳𑄌 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)], 𑄡𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄬𑄗 𑄟𑅅𑄕𑄤𑄬;
𑄖𑄁 𑄡𑄪𑄘𑄳𑄙𑄖𑄳𑄗𑄬 𑄞𑄢𑄬 𑄢𑅅𑄎𑅅, 𑄚𑅅𑄥𑄫𑄢𑄁 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄛𑄌𑄳𑄌𑄡𑅅𑅁

‘‘𑄖𑄗𑄬𑄤 𑄈𑄚𑄳𑄖𑄨𑄥𑄮𑄢𑄌𑄳𑄌𑄁, 𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄡𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄛𑄖𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑅅;
𑄃𑄢𑄨𑄡𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄨𑄁 𑄟𑄬𑄙𑅅𑄤𑄨𑄁, 𑄦𑄩𑄚𑄎𑄌𑄳𑄌𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄛𑄫𑄎𑄡𑄬𑅁

‘‘𑄇𑅅𑄢𑄡𑄬 𑄃𑄥𑄳𑄥𑄟𑄬 𑄢𑄟𑄳𑄟𑄬, 𑄤𑅅𑄥𑄡𑄬𑄖𑄳𑄗 𑄝𑄦𑄪𑄥𑄳𑄥𑄪𑄖𑄬;
𑄛𑄛𑄐𑄳𑄌 𑄤𑄨𑄤𑄚𑄬 𑄇𑄡𑄨𑄢𑅅, 𑄘𑄪𑄉𑄳𑄉𑄟𑄬 𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑅅𑄚𑄨 𑄌𑅁

‘‘𑄃𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄛𑅅𑄚𑄁 𑄈𑅅𑄘𑄚𑄩𑄡𑄁, 𑄤𑄖𑄳𑄗𑄥𑄬𑄚𑅅𑄥𑄚𑅅𑄚𑄨 𑄌;
𑄘𑄘𑄬𑄡𑄳𑄡 𑄅𑄎𑄪𑄞𑄫𑄖𑄬𑄥𑄪, 𑄤𑄨𑄛𑄳𑄛𑄥𑄚𑄳𑄚𑄬𑄚 𑄌𑄬𑄖𑄥𑅅𑅁

‘‘𑄡𑄗𑅅 𑄦𑄨 𑄟𑄬𑄊𑄮 𑄗𑄚𑄡𑄁, 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄪𑄟𑅅𑄣𑄩 𑄥𑄖𑄇𑄳𑄇𑄇𑄪;
𑄗𑄣𑄁 𑄚𑄨𑄚𑄳𑄚𑄐𑄳𑄌 𑄛𑄫𑄢𑄬𑄖𑄨, 𑄃𑄞𑄨𑄤𑄥𑄳𑄥𑄁 𑄤𑄥𑄪𑄚𑄳𑄙𑄢𑄁𑅁

‘‘𑄖𑄗𑄬𑄤 𑄥𑄘𑄳𑄙𑄮 𑄥𑄪𑄖𑄤𑅅, 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄋𑄳𑄈𑄌𑄳𑄌 𑄞𑄮𑄎𑄚𑄁;
𑄤𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄇𑄬 𑄖𑄛𑄳𑄛𑄡𑄖𑄨, 𑄃𑄚𑄳𑄚𑄛𑅅𑄚𑄬𑄚 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑄮𑅁

‘‘𑄃𑅅𑄟𑄮𑄘𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄛𑄇𑄨𑄢𑄬𑄖𑄨, 𑄘𑄬𑄗 𑄘𑄬𑄗𑅅𑄖𑄨 𑄞𑅅𑄥𑄖𑄨;
𑄖𑄁 𑄦𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄉𑄎𑄳𑄎𑄨𑄖𑄁 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄘𑄬𑄤𑄥𑄳𑄥𑄬𑄤 𑄛𑄤𑄥𑄳𑄥𑄖𑄮;
𑄥𑅅 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄙𑅅𑄢𑅅 𑄤𑄨𑄛𑄪𑄣𑅅, 𑄘𑅅𑄖𑅅𑄢𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑄥𑄳𑄥𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

၅။ ပဗ္ဗတူပမသုတ္တံ

၁၃၆။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ ရာဇာနံ ပသေနဒိံ ကောသလံ
ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ဟန္ဒ, ကုတော နု တွံ, မဟာရာဇ, အာဂစ္ဆသိ ဒိဝါ ဒိဝဿာ’’တိ?
‘‘ယာနိ တာနိ, ဘန္တေ, ရညော ခတ္တိယာနံ မုဒ္ဓါဝသိတ္တာနံ
ဣဿရိယမဒမတ္တာနံ ကာမဂေဓပရိယုဋ္ဌိတာနံ ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တာနံ
မဟန္တံ ပထဝိမဏ္ဍလံ အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသန္တာနံ ရာဇကရဏီယာနိ ဘဝန္တိ,
တေသု ခွာဟံ, ဧတရဟိ ဥဿုက္ကမာပန္နော’’တိ။

‘‘တံ ကိံ မညသိ, မဟာရာဇ, ဣဓ တေ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ပုရတ္ထိမာယ
ဒိသာယ သဒ္ဓါယိကော ပစ္စယိကော။ သော တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ – ‘ယဂ္ဃေ,
မဟာရာဇ, ဇာနေယျာသိ, အဟံ အာဂစ္ဆာမိ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ။ တတ္ထဒ္ဒသံ မဟန္တံ
ပဗ္ဗတံ အဗ္ဘသမံ သဗ္ဗေ ပါဏေ နိပ္ပောထေန္တော အာဂစ္ဆတိ။ ယံ တေ, မဟာရာဇ,
ကရဏီယံ, တံ ကရောဟီ’တိ။ အထ ဒုတိယော ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ပစ္ဆိမာယ
ဒိသာယ ...ပေ... အထ တတိယော ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ...ပေ...
အထ စတုတ္ထော ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ သဒ္ဓါယိကော ပစ္စယိကော။ သော တံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ – ‘ယဂ္ဃေ မဟာရာဇ, ဇာနေယျာသိ, အဟံ အာဂစ္ဆာမိ
ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ။ တတ္ထဒ္ဒသံ မဟန္တံ ပဗ္ဗတံ အဗ္ဘသမံ သဗ္ဗေ ပါဏေ
နိပ္ပောထေန္တော အာဂစ္ဆတိ။ ယံ တေ, မဟာရာဇ, ကရဏီယံ တံ ကရောဟီ’တိ။ ဧဝရူပေ
တေ, မဟာရာဇ, မဟတိ မဟဗ္ဘယေ သမုပ္ပန္နေ ဒါရုဏေ မနုဿက္ခယေ
[မနုဿခယေ (က။)] ဒုလ္လဘေ မနုဿတ္တေ ကိမဿ ကရဏီယ’’န္တိ?

‘‘ဧဝရူပေ မေ, ဘန္တေ, မဟတိ မဟဗ္ဘယေ သမုပ္ပန္နေ ဒါရုဏေ
မနုဿက္ခယေ ဒုလ္လဘေ မနုဿတ္တေ ကိမဿ ကရဏီယံ အညတြ
ဓမ္မစရိယာယ အညတြ သမစရိယာယ အညတြ ကုသလကိရိယာယ အညတြ
ပုညကိရိယာယာ’’တိ?

‘‘အာရောစေမိ ခေါ တေ, မဟာရာဇ, ပဋိဝေဒေမိ ခေါ တေ, မဟာရာဇ, အဓိဝတ္တတိ ခေါ
တံ, မဟာရာဇ, ဇရာမရဏံ။ အဓိဝတ္တမာနေ စေ တေ, မဟာရာဇ, ဇရာမရဏေ
ကိမဿ ကရဏီယ’’န္တိ? ‘‘အဓိဝတ္တမာနေ စ မေ, ဘန္တေ, ဇရာမရဏေ
ကိမဿ ကရဏီယံ အညတြ ဓမ္မစရိယာယ သမစရိယာယ ကုသလကိရိယာယ
ပုညကိရိယာယ? ယာနိ တာနိ, ဘန္တေ, ရညော ခတ္တိယာနံ မုဒ္ဓါဝသိတ္တာနံ
ဣဿရိယမဒမတ္တာနံ ကာမဂေဓပရိယုဋ္ဌိတာနံ ဇနပဒတ္ထာဝရိယပ္ပတ္တာနံ
မဟန္တံ ပထဝိမဏ္ဍလံ အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသန္တာနံ ဟတ္ထိယုဒ္ဓါနိ ဘဝန္တိ;

တေသမ္ပိ, ဘန္တေ, ဟတ္ထိယုဒ္ဓါနံ နတ္ထိ ဂတိ နတ္ထိ ဝိသယော အဓိဝတ္တမာနေ ဇရာမရဏေ။ ယာနိပိ တာနိ, ဘန္တေ, ရာဇူနံ ခတ္တိယာနံ မုဒ္ဓါဝသိတ္တာနံ ...ပေ... အဇ္ဈာဝသန္တာနံ အဿယုဒ္ဓါနိ ဘဝန္တိ ...ပေ... ရထယုဒ္ဓါနိ ဘဝန္တိ ...ပေ... ပတ္တိယုဒ္ဓါနိ ဘဝန္တိ; တေသမ္ပိ, ဘန္တေ, ပတ္တိယုဒ္ဓါနံ နတ္ထိ ဂတိ နတ္ထိ ဝိသယော အဓိဝတ္တမာနေ ဇရာမရဏေ။ သန္တိ ခေါ ပန, ဘန္တေ, ဣမသ္မိံ ရာဇကုလေ မန္တိနောပိ မဟာမတ္တာ, ယေ ပဟောန္တိ [ယေသံ ဟောန္တိ (က။)] အာဂတေ ပစ္စတ္ထိကေ မန္တေဟိ ဘေဒယိတုံ။ တေသမ္ပိ, ဘန္တေ, မန္တယုဒ္ဓါနံ နတ္ထိ ဂတိ နတ္ထိ ဝိသယော အဓိဝတ္တမာနေ ဇရာမရဏေ။ သံဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန, ဘန္တေ, ဣမသ္မိံ ရာဇကုလေ ပဟူတံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ ဘူမိဂတဉ္စေဝ ဝေဟာသဋ္ဌဉ္စ, ယေန မယံ ပဟောမ အာဂတေ ပစ္စတ္ထိကေ ဓနေန ဥပလာပေတုံ။ တေသမ္ပိ, ဘန္တေ, ဓနယုဒ္ဓါနံ နတ္ထိ ဂတိ နတ္ထိ ဝိသယော အဓိဝတ္တမာနေ ဇရာမရဏေ။ အဓိဝတ္တမာနေ စ ခေါ, ဘန္တေ, ဇရာမရဏေ ကိမဿ ကရဏီယံ အညတြ ဓမ္မစရိယာယ သမစရိယာယ ကုသလကိရိယာယ ပုညကိရိယာယာ''တိ?

‘‘ဧဝမေတံ, မဟာရာဇ, ဧဝမေတံ, မဟာရာဇ! အဓိဝတ္တမာနေ ဇရာမရဏေ ကိမဿ ကရဏီယံ အညတြ ဓမ္မစရိယာယ သမစရိယာယ ကုသလကိရိယာယ ပုညကိရိယာယာ''တိ? ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ ...ပေ... သတ္ထာ –

‘‘ယထာပိ သေလာ ဝိပုလာ, နဘံ အာဟစ္စ ပဗ္ဗတာ;
သမန္တာနုပရိယေယျုံ, နိပ္ပောထေန္တာ စတုဒ္ဒိသာ။

‘‘ဧဝံ ဇရာ စ မစ္စု စ, အဓိဝတ္တန္တိ ပါဏိနေ [ပါဏိနော (သီ။ သျာ။ ကံ။ ပီ။)];
ခတ္တိယေ ဗြာဟ္မဏေ ဝေဿ, သုဒ္ဒေ စဏ္ဍာလပုက္ကုသေ;
န ကိဉ္စိ [န ကဉ္စိ (?)] ပရိဝဇ္ဇေတိ, သဗ္ဗမေဝါဘိမဒ္ဒတိ။

‘‘န တတ္ထ ဟတ္ထီနံ ဘူမိ, န ရထာနံ န ပတ္တိယာ;
န စာပိ မန္တယုဒ္ဓေန, သက္ကာ ဇေတုံ ဓနေန ဝါ။

‘‘တသ္မာ ဟိ ပဏ္ဍိတော ပေါသော, သမ္ပဿံ အတ္ထမတ္တနော;
ဗုဒ္ဓေ ဓမ္မေ စ သံဃေ စ, ဓီရော သဒ္ဓံ နိဝေသယေ။

‘‘ယော ဓမ္မံ စရိ [ဓမ္မစာရီ (သီ။ သျာ။ ကံ။ ပီ။)] ကာယေန, ဝါစာယ ဥဒ စေတသာ;

ဣဓေဝ နံ ပသံသန္တိ, ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတီ''တိ။

တတိယော ဝဂ္ဂေါ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

ပုဂ္ဂလော အယျိကာ လောကော, ဣဿတ္တေန [ဣဿတ္တံ (သီ။ သျာ။ ကံ။)]
ပဗ္ဗတူပမာ;
ဒေသိတံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌေန, ဣမံ ကောသလပဉ္စကန္တိ။

ကောသလသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

၄။ မာရသံယုတ္တံ

၁။ ပဌမဝဂ္ဂေါ

၁။ တပေါကမ္မသုတ္တံ

၁၃၇။ ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရတိ နဇ္ဇာ နေရဉ္ဇရာယ တီရေ အဇပါလနိဂြောဓမူလေ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ အထ ခေါ ဘဂဝတော ရဟောဂတဿ ပဋိသလ္လီနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ – ''မုတ္တော ဝတမှိ တာယ ဒုက္ကရကာရိကာယ။ သာဓု မုတ္တော ဝတမှိ တာယ အနတ္ထသံဟိတာယ ဒုက္ကရကာရိကာယ။ သာဓု ဝတမှိ မုတ္တော ဗောဓိံ သမဇ္ဈဂ''န္တိ [သာဓု ဌိတော သတော ဗောဓိံ သမဇ္ဈဂမန္တိ (သီ။ ပီ။), သာဓု ဝတမှိ သတော ဗောဓိံ သမဇ္ဈဂန္တိ (သျာ။ ကံ။)]။

အထ ခေါ မာရော ပါပိမာ ဘဂဝတော စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

''တပေါကမ္မာ အပက္ကမ္မ, ယေန သုဇ္ဈန္တိ မာဏဝါ;
အသုဒ္ဓေါ မညသိ သုဒ္ဓေါ, သုဒ္ဓိမဂ္ဂါ အပရဒ္ဓေါ''
[သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ အပရဒ္ဓေါ (သီ။ သျာ။ ကံ။ ပီ။)] တိ။

ဘထ ဖွ ဒဂေမ် ''ဖော့ဗ ဘယ် ပဲပိဖ်'' ဘိတိ မိဘိတ္တ ဖဲဟ ပဲပိဖအိတ် ဂထဂိ ဘတ္တုဿဘ်သိ –

''ဘဏတ်ထသံဂိတ် ဇတ္တ, ယ် ဂ်ိဇဲဗိ ဘဖဟ် တပ် [ဘပဟ် တပ် (က၊)];
သဗိဗ် ဏတ်ထဗဂ် ဟွတိ, ဖိယ်ဇ်ဘ်တဗ ဂဖဲဖဏိ [ဗြဖဲဖဏိ (သီ၊),
ဂဖဲဖဏိ (ပီ၊), ဇဖဲဖဏိ (က၊) ဘေတ်ထယ် ဂဖဲဖဿဘဲ့ သဂ်ဂတေ
ဂဏွာ်-သဘဲဘေဏ သဘဲသွ ဖတုမ်ဗဂ်ွတိ မော်ဘိတဗိဗွ, ယထ
ဘဏဂဂဖဲဖဲတိပဘ်]၊

''သီလ် သဖဲဂိ ပဇဲဇဲဗ, ဖဂိဂ် ဗွဂိယ ဘ်မယ်;
ပတ်တွဿိဖ် ပဇဖ် သုဘဲဂိ, ဏိဂတ္တ တွဖဿိ ဘဏတဂ်''တိ၊

ဘထ ဖွ ဖော့ဗ ပဲပိဖ် ''ဇိဏတိ ဖဲ ဒဂေမ်, ဇိဏတိ ဖဲ သုဂတွ''တိ, ဥဂ်ဇီ
ဥဖဲဖဏွ တတ်ထေမဏ်တဇဂ်ယီတိ၊

၂၊ ဟတ်ထိတ်ဇမဇ်ဇသုတ်တ်

၇၇၈၊ ဘေမ် ဖေ သုတ် – ဘေဂ် သဖယ် ဒဂေမ် ဘုတုမေလ်ယ် မိဂတိ ဏဇ္ဇိ
ဏေဇဇ်ဇတ်ယ တိဏေ ဘဇပ်လဏိဂ္ဂဂဖူလေ ပဏဖ်ဘ်သဖဲဗုဘဲဗွ၊ တေဏ ဖွ ပဏ
သဖယေဏ ဒဂေမ် ဇတ်တဏဂဂ်ဇတိဖိသ်ယ် ဘဗိဒဂ်သေ ဏိသိဏဏွ ဟွတိ, ဘေမွ ဃ
ဘေဂဖေဂ် ဖုသ်ယတိ၊ ဘထ ဖွ ဖော့ဗ ပဲပိဖ် ဒဂေမတ္တ ဒယ် ခဖဲဘိတ်တ် လွဖဂ်သ်
ဘုပ်ပဲဘေတုဂ်ဖွ ဖဂဏိတ် ဟတ်ထိတ်ဇမဇ်ဇ် ဘဘိဏိဖဲဖိဏိတ္တ ယေဏ ဒဂေမ်
တေဏုပသဇ်ဂဖိ၊ သေယျထပိ ဏဲဖ ဖဂ်ဘဇိဇ်ဇဂွ ဖဇိ, ဘေမဖဿိသ သီသ် ဟွတိ၊
သေယျထပိ ဏဲဖ သုဘဲဂ် ဇူပိယ်, ဘေမဖဿိသ ဘဏတ် ဟွဏတိ၊ သေယျထပိ ဏဲဖ ဖဂတီ
ဏဇ်ဂလီသ် [ဏဇ်ဂလသီသ် (ပီ၊ က၊)], ဘေမဖဿိသ သွဇဘွ ဟွတိ၊ ဘထ ဖွ ဒဂေမ်
''ဖော့ဗ ဘယ် ပဲပိဖ်'' ဘိတိ မိဘိတ္တ ဖဲဟ ပဲပိဖအိတ် ဂထယ ဘတ္တုဿဘ်သိ –

''သံသဟ် ဘီဃဖဘဲဂဏ်, မဇ်ဇ် ဂတ္တ သုဘ်သုဘ်;
ဘလ် တေ တေဏ ပဲပိဖ, ဏိဂတ္တ တွဖဿိ ဘဏတဂ်''တိ၊

ဘထ ဖွ ဖော့ဗ ပဲပိဖ် ''ဇိဏတိ ဖဲ ဒဂေမ်, ဇိဏတိ ဖဲ သုဂတွ''တိ ဥဂ်ဇီ
ဥဖဲဖဏွ တတ်ထေမဏ်တဇဂ်ယီတိ၊

၃၊ သုဘသုတ်တ်

၁၃၉။ ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရတိ နဇ္ဇာ နေရဉ္ဇရာယ တီရေ အဇပါလနိဂြောဓမူလေ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ ရတ္တန္ဓကာရတိမိသာယံ အဗ္ဘောကာသေ နိသိန္နော ဟောတိ, ဒေဝေါ စ ဧကမေကံ ဖုသာယတိ။ အထ ခေါ မာရော ပါပိမာ, ဘဂဝတော ဘယံ ဆမ္ဘိတတ္တံ လောမဟံသံ ဥပ္ပာဒေတုကာမော, ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော အဝိဒူရေ ဥစ္စာဝစာ ဝဏ္ဏနိဘာ ဥပဒံသေတိ, သုဘာ စေဝ အသုဘာ စ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ‘‘မာရော အယံ ပါပိမာ’’ ဣတိ ဝိဒိတွာ မာရံ ပါပိမန္တံ ဂါထာဟိ အဇ္ဈဘာသိ –

‘‘သံသရံ ဒီဃမဒ္ဓာနံ, ဝဏ္ဏံ ကတွာ သုဘာသုဘံ;
အလံ တေ တေန ပါပိမ, နိဟတော တွမသိ အန္တက။

‘‘ယေ စ ကာယေန ဝါစာယ, မနသာ စ သုသံဝုတာ;
န တေ မာရဝသာနုဂါ, န တေ မာရဿ ပဒ္ဓဂူ’’ [ဗဒ္ဓဂူ (က။), ပစ္ဆဂူ (သီ။ သျာ။ ကံ။ ပီ။)] တိ။

အထ ခေါ မာရော ...ပေ... တတ္ထေဝန္တရဓာယီတိ။

၄။ ပဌမမာရပါသသုတ္တံ

၁၄၀။ ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရတိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – ‘‘ဘိက္ခဝေါ’’တိ။ ‘‘ဘဒန္တေ’’တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

‘‘မယှံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ယောနိသော မနသိကာရာ ယောနိသော သမ္မပ္ပဓာနာ အနုတ္တရာ ဝိမုတ္တိ အနုပ္ပတ္တာ, အနုတ္တရာ ဝိမုတ္တိ သစ္ဆိကတာ။ တုမှေပိ, ဘိက္ခဝေ, ယောနိသော မနသိကာရာ ယောနိသော သမ္မပ္ပဓာနာ အနုတ္တရံ ဝိမုတ္တိံ အနုပါပုဏာထ, အနုတ္တရံ ဝိမုတ္တိံ သစ္ဆိကရောထာ’’တိ။ အထ ခေါ မာရော ပါပိမာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

‘‘ဗဒ္ဓေါသိ မာရပါသေဟိ, ယေ ဒိဗ္ဗာ ယေ စ မာနုသာ;
မဟာဗန္ဓနဗဒ္ဓေါသိ, န မေ သမဏ မောက္ခသီ’’တိ။

‘‘မုတ္တာဟံ [မုတ္တောဟံ (သီ။ သျာ။ ကံ။ ပီ။)] မာရပါသေဟိ, ယေ ဒိဗ္ဗာ ယေ စ မာနုသာ;

ဖလဗ္ဗိဒ္ဓါယုတ္တဝါဂိ, ဓိဂတ္တ တွယာသိ ဘာဓိတာဟ်''တိ၊

ဘာထ ၵ ဖဒ္ဓ ပိပိဖ ...ပေ... တတၱထေမဓိတာဟဋိယိတိ၊

၈၊ ဒုတိယဖလဇပ္ပသုတ္တံ

၈၈၅၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ပိဘာသိယံ ဝိဟရတိ ဘိသိပတနေ မိဂဒါယေ၊ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – ''ဘိက္ခဝေါ''တိ၊ ''ဘဒ္ဒန္တေ''တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ၊ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

''ယုတ္တံ, ဘိက္ခဝေ, သမ္ပန္နသီလီ ယေ ဝိပ္ပ ယေ စ ဖဿာ၊ တုဝါဂေပိ, ဘိက္ခဝေ, ယုတ္တ သမ္ပန္နသီလီ ယေ ဝိပ္ပ ယေ စ ဖဿာ၊ ...

''ဗဝိဒ္ဓသိ သမ္ပန္နသီလီ, ယေ ဝိပ္ပ ယေ စ ဖဿာ;
ဖလဗ္ဗိဒ္ဓါဗဝိဒ္ဓသိ, ဓ ဖေ သမာဓိ ဖဂ္ဂါသိ''တိ၊

''ယုတ္တံ သမ္ပန္နသီလီ, ယေ ဝိပ္ပ ယေ စ ဖဿာ;
ဖလဗ္ဗိဒ္ဓါယုတ္တဝါဂိ, ဓိဂတ္တ တွယာသိ ဘာဓိတာဟ်''တိ၊

ဘာထ ၵ ဖဒ္ဓ ပိပိဖ ...ပေ... တတၱထေမဓိတာဟဋိယိတိ၊

၉၊ သပ္ပာသုတ္တံ

၈၈၃၊ ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ ရတ္တန္ဓကာရတိမိသာယံ ဘဗ္ဘောကာသေ နိသိန္နော ဟောတိ, ဒေဝေါ စ ဧကမေကံ ဖုသာယတိ၊

ဘာထ ဖွဲ ဖွဲတ္တွ ပံပိဖွဲ ဒဂမတ္တွ ဒယ် ခဖွဲဘိတတံတံ လွဖွဲဂံသံ ဘုပိပ်ဝေတုက်ဖွဲ ဖွဲဂဏ်တံ သပံပဏ်ဒမဏာဟ် ဘဘိဏ်ဖွဲဖွဲဏ်တွဲ ယေဏ ဒဂမ် တေဏုပသဝ်ကဖွဲ။ သေယျထံပိ ဏ်ဖွဲ ဖွဲဂတိ ဘေကတုက်ဏိက် ဏ်မ်, ဘေမဖွဲသ်သ က်ယွဲ ဂွတိ။ သေယျထံပိ ဏ်ဖွဲ ဖွဲဂဏ်တံ သွဏ်ဥက်က်ဏ်ဆံ, ဘေမဖွဲသ်သ ဖဏ်ွ ဂွတိ။ သေယျထံပိ ဏ်ဖွဲ ဖွဲဂတိ က်ွသလိက် က်သပ်တိ, ဘေမဖွဲသ်သ ဘက်ဏိဏ် ဒမဏ်တိ။ သေယျထံပိ ဏ်ဖွဲ ဝေမေ ဂဏ်ဂဏ်ယဏ်တေ မိဒ္ဒုလ်လတ် ဏ်ပံခဏ်ဏ်တိ, ဘေမဖွဲသ်သ ဖုဏတ္တွ ဒိမဂ် ဏ်ပံခဏ်တိ။ သေယျထံပိ ဏ်ဖွဲ ကဖွဲဖွဲဏ်ဂဂိဂဏ်ယ် ဝဖွဲဖွဲဏ်ယ သဝ်ဒွဲ ဂွတိ, ဘေမဖွဲသ်သ ဘသ်သ်သပသ်သ်သ်ဏ် သဝ်ဒွဲ ဂွတိ။

ဘာထ ဖွဲ ဒဂမ် ''ဖွဲတ္တွ ဘယ် ပံပိဖွဲ'' ဘိတိ မိဒိတ္တွ ဖွဲဏ် ပံပိဖွဲဏ်တံ ဂ်ထံဂိ ဘဒ္ဒသဘ်သိ –

''ယွဲ သုဗ်ဇဂေဂ်ဏ် သေမတိ,
သေယွဲ သွဲ ဖုဏ် ဘတံတသဗ်ဇတ္တွ;
ဖွဲသ်သဒ္ဒ ပဏေယျ တတံထ သွဲ,
ပတိတ္တုပဗ်ဂိ တထံမိဂသ်သ တံ။

''ပဏက် ဗဂူ ဘေဏမ် ဗဂူ,
ဘတ္တွ ၃သသဏိသပ် [၃သ သိဏိသပ် (သီ။ သျံ။ ကံ။ ပီ။)] ဗဂူ;
လွဖွဲပိ ဏ တတံထ ဘိဗ်ဒယေ,
သုဗ်ဗ်ဂ်ဏဂတ္တွ ဖွဲဂ်ဖုဏ်။

''ဏဘ် ဖလေယျ ပထမိ ပလေယျ,
သဗ်ဗေပိ ပ်ဏ် ဘုာ သဏ်တသေယျ;
သလ်လဖွဲပိ ဝေ ဘုဏသိ ပကပံပယေယျ,
ဘုပဒိသု တ်ဏ် ဏ ကတ္တွဏ်တိ ဗုဝ်ဒ''တိ။

ဘာထ ဖွဲ ဖွဲတ္တွ ပံပိဖွဲ ''ဒဏ်တိ ဖွဲ ဒဂမ်, ဒဏ်တိ ဖွဲ သုဂတ္တွ''တိ ၃က်ဏိ ၃ဖွဲဖွဲဏ် တတံထေမဏ်တဏဝ်ယိတိ။

၇။ သုပတိသုတံတံ

၇၉၇။ ဘေက် သဖွဲယ် ဒဂမ် ဏ်ဒဂဂေ မိဂဏတိ မေဏ်မဏေ ကလဏ်ာကဏ်မ်ပေ။ ဘာထ ဖွဲ ဒဂမ် ဗဂုဝေမဏတံတိ ဘဗ်ဒက်သေ ပဝ်ကဖွဲတ္တွ ဏတံတိယ် ပဗ်ဗူသသဖွဲယ်

ပိသေ ပကိဏ်ဏလေတွံ မိဂ်ဟံ ပမိသိတွံ ၁ကိဏ်ဖောဆ ပသဲသောဆ သိဂသေယျ ဂပိပေယိ ပိသေ ပံ ဘပဲပံဏ်ဎ သတွံ သဖိပဒ္ဓိဏ္ဍ ဘုဎ္ဍဏ်ဆသဲဏ်ဍ ဖုဆသိ ဂဏ်ဒိတွံ။ ဘထ ဂွ် ဖိတ္တံ ပိပိဖ် ယေဆ ဘဂမ် တေဆုပသစ်ဂဖိ; ဘုပသစ်ဂဖိတွံ ဘဂမဏ်တံ ဂိထံယ ဘဒ္ဓိယဘ်သိ –

> ‘‘ဂ်ိ သွ်ပိပသိ ဂ်ိ ဆု သွ်ပိပသိ,
> ဂ်ိဖိသံ သွ်ပိပသိ ၁ပိဘဂွ် [၁ပိဘတွံ (သျ်၊ ဂံ၊), ၁ပိဘယွ် (ပိံ၊)] မိယ;
> သုဇ်ဇဖဂိဏ်ဆိတိ သွ်ပိပသိ,
> ဂ်ိဖိသံ သွ်ပိပသိ သူဏ်ယေ ဘုဂိဂတေ’’တိ။

> ‘‘ယသဲသ ဒ္ဓလိဏ္ဍိ မိသတ်တိဂ်,
> တဖိဂ် ဆတ်ထိ ဂုဂိဇ်ဍိ ဆေတမေ;
> သပိဗူပဓိပဏ်ဂ်ဇယ် ဗုဘိဓွ်,
> သွ်ပိပတိ ဂ်ိ တမေတ်ထ ဖ်ဏ်’’တိ။

ဘထ ဂွ် ဖိတ္တံ ပိပိဖ် ...ပေ... တတ်ထေမဏ်တဏ်ဎယိတိ။

၈။ ဆဏ္ဍာတိသုတ်တံ

၇၉။ ဘေမ် ဖေ သုတံ – ဘေဂံ သဖယံ ဘဂမ် သံမတ်ထိယံ မိဂဏ်တိ ဒေတမဆေ ဘဏ်ထပိဏ်ဍဝိဂသဲသ ဘ်ဏ်ဖေ။ ဘထ ဂွ် ဖိတ္တံ ပိပိဖ် ယေဆ ဘဂမ် တေဆုပသစ်ဂဖိ; ဘုပသစ်ဂဖိတွံ ဘဂမတွံ သဏ်တိဂေ ဘိဖ် ဂိထံ ဘဘ်သိ –

> ‘‘ဆဏ္ဍာတိ ပုတ်တေဂ် ပုတ်တိဖ်, ဂွ်ဖ် ဂွ်ဘိ တထေမ ဆဏ္ဍာတိ;
> ဘုပဓိဂ် ဆဏ်သဲသ ဆဏ္ဍာဏ်, ဆ ဂ် သွ် ဆဏ္ဍာတိ ယွ် ဏိဏူပဓိ’’တိ။

> ‘‘သွ်ပတိ ပုတ်တေဂ် ပုတ်တိဖ်, ဂွ်ဖ် ဂွ်ဘိ တထေမ သွ်ပတိ;
> ဘုပဓိဂ် ဆဏ်သဲသ သွ်ပဏ်, ဆ ဂ် သွ် သွ်ပတိ ယွ် ဏိဏူပဓိ’’တိ။

ဘထ ဂွ် ဖိတ္တံ ပိပိဖ် ‘‘ဒ္ဓဏ်တိ ဖံ ဘဂမ်, ဒ္ဓဏ်တိ ဖံ သုဂတွံ’’တိ ၁ဂ်ိဂိ ၁ဖိဖဏ္ဍ တတ်ထေမဏ်တဏ်ဎယိတိ။

၉။ ပဏ်ဖဘ်ယုသုတ်တံ

၅၁၊ ဘေမံ ဖေ သုတံ – ဘေကံ သဖယံ ဘဂဝါ ဝိဓုဂဟေ ဖိဟရတိ ဖေဇုဝနေ ကလန္ဒာကနိဝါပေ၊ တတြ ခွ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ ဘာမန္တေသိ – ''ဘိက္ခဝေ''တိ၊ ''ဘဒန္တေ''တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ၊ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

''ဘပ္ပဖိတ်, ဘိက္ခဝေ, ဖနုဿာနံ ဘာယု၊ ဂဖနီယော သမ္ပရာယော, ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ, စရိတဗ္ဗံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နတ္ထိ ဇာတဿ ဘဖရဏံ၊ ယော, ဘိက္ခဝေ, စိရံ ဇီဝတိ, သော ဝဿသတံ ဘပ္ပံ ဖါ ဘိယျော''တိ၊

ဘထ ခွ ဖိတ္တံ ပိဖိဖ ယေနာ ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကဖိ; ဘုပသင်္ကဖိတွာ ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ ဘဇ္ဈဘာသိ –

''ဘိသယာနံ ဖနုဿာနံ, နာ နံ ဟီဠေ သုပေါရိသော;
စရေယျ ဓိရဖတ္တောဖ, နတ္ထိ ဖစ္စုဿ ဘာဂဖော''တိ၊

''ဘပ္ပဖိဘယု ဖနုဿာနံ, ဟီဠေယျ နံ သုပေါရိသော;
စရေယျာဒိတ္တသီသောဖ, နတ္ထိ ဖစ္စုဿ နာဂဖော''တိ၊

ဘထ ခွ ဖိတ္တံ ...ပေ... တတ္ထေဝန္တရဓာယီတိ၊

၁၀၊ ဘုတိယာဘယုသုတ္တံ

၅၄၊ ဘေမံ ဖေ သုတံ – ဘေကံ သဖယံ ဘဂဝါ ဝိဓုဂဟေ ဖိဟရတိ ဖေဇုဝနေ ကလန္ဒာကနိဝါပေ၊ တတြ ခွ ဘဂဝါ ...ပေ... ဧတဒဝေါစ –

''ဘပ္ပဖိတ်, ဘိက္ခဝေ, ဖနုဿာနံ ဘာယု၊ ဂဖနီယော သမ္ပရာယော, ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ, စရိတဗ္ဗံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ နတ္ထိ ဇာတဿ ဘဖရဏံ၊ ယော, ဘိက္ခဝေ, စိရံ ဇီဝတိ, သော ဝဿသတံ ဘပ္ပံ ဖါ ဘိယျော''တိ၊

ဘထ ခွ ဖိတ္တံ ပိဖိဖ ယေနာ ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကဖိ; ဘုပသင်္ကဖိတွာ ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ ဘဇ္ဈဘာသိ –

''နစ္စယန္တိ ဘဟောရတ္တာ, ဇီဝိတံ ဘူပရုဇ္ဈတိ;
ဘာယု ဘနုပရိယာယတိ, ဖစ္စာနံ ကုန္နဒီဝ ဥဒကန္တိ''နတိ၊

''𑄃𑄌𑄳𑄌𑄡𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄦𑄮𑄢𑄖𑄳𑄖𑅄, 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄖𑄁 𑄅𑄛𑄢𑄪𑄎𑄳𑄏𑄖𑄨;
𑄃𑅄𑄡𑄪 𑄈𑄩𑄡𑄖𑄨 𑄟𑄌𑄳𑄌𑅄𑄚𑄁, 𑄇𑄪𑄚𑄳𑄚𑄘𑄩𑄚𑄁𑄤 𑄃𑄮𑄘𑄇𑄚𑄴''𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑅄𑄢𑄮 𑄛𑅄𑄛𑄨𑄟𑅄 ''𑄎𑅄𑄚𑅄𑄖𑄨 𑄟𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅄, 𑄎𑅄𑄚𑅄𑄖𑄨 𑄟𑄁 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄮''𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄩 𑄘𑄪𑄟𑄳𑄟𑄚𑄮 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄤𑄚𑄳𑄖𑄢𑄙𑅄𑄡𑄩𑄖𑄨𑅁

𑄛𑄒𑄟𑄮 𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄳𑄥𑄪𑄘𑄳𑄘𑅄𑄚𑄁 –

𑄖𑄛𑄮𑄇𑄟𑄳𑄟𑄐𑄳𑄌 𑄚𑅄𑄉𑄮 𑄌, 𑄥𑄪𑄞𑄁 𑄛𑅄𑄥𑄬𑄚 𑄖𑄬 𑄘𑄪𑄤𑄬;
𑄥𑄛𑄳𑄛𑄮 𑄥𑄪𑄛𑄖𑄨 𑄚𑄚𑄳𑄘𑄚𑄁, 𑄃𑅄𑄡𑄪𑄚𑅄 𑄃𑄛𑄢𑄬 𑄘𑄪𑄤𑄬𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄛𑅄𑄥𑅄𑄕𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄺𑄽𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅄 𑄢𑅄𑄎𑄉𑄦𑄬 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄉𑄨𑄎𑄳𑄏𑄇𑄫𑄑𑄬 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄖𑄬𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅄 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄚𑄳𑄙𑄇𑅄𑄢𑄖𑄨𑄟𑄨𑄥𑅄𑄡𑄁 𑄃𑄝𑄳𑄞𑄮𑄇𑅄𑄥𑄬 𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄳𑄚𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄘𑄬𑄤𑄮 𑄌 𑄆𑄇𑄟𑄬𑄇𑄁 𑄜𑄪𑄥𑅄𑄡𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑅄𑄢𑄮 𑄛𑅄𑄛𑄨𑄟𑅄 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄞𑄡𑄁 𑄍𑄟𑄳𑄞𑄨𑄖𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄣𑄮𑄟𑄦𑄁𑄥𑄁 𑄅𑄛𑄳𑄛𑅄𑄘𑄬𑄖𑄪𑄇𑅄𑄟𑄮 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅄 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅄 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄃𑄤𑄨𑄘𑄫𑄢𑄬 𑄟𑄦𑄚𑄳𑄖𑄬 𑄛𑅄𑄥𑅄𑄕𑄬 𑄛𑄘𑅄𑄣𑄬𑄥𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑅄 ''𑄟𑅄𑄢𑄮 𑄃𑄡𑄁 𑄛𑅄𑄛𑄨𑄟𑅄'' 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄘𑄨𑄖𑄳𑄤𑅄 𑄟𑅄𑄢𑄁 𑄛𑅄𑄛𑄨𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄉𑅄𑄗𑅄𑄡 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅄𑄥𑄨 –

''𑄥𑄌𑄬𑄛𑄨 𑄇𑄬𑄤𑄣𑄁 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄁, 𑄉𑄨𑄎𑄳𑄏𑄇𑄫𑄑𑄁 𑄌𑄣𑄬𑄥𑄳𑄥𑄥𑄨 [𑄌𑄣𑄡𑄳𑄡𑄥𑄨 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁), 𑄌𑄣𑄬𑄡𑄳𑄡𑄥𑄨 (𑄇𑅁)];
𑄚𑄬𑄤 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅄𑄤𑄨𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑅄𑄚𑄁, 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑅄𑄚𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄨 𑄄𑄐𑄳𑄎𑄨𑄖𑄚𑄴''𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑅄𑄢𑄮 𑄛𑅄𑄛𑄨𑄟𑅄 ''𑄎𑅄𑄚𑅄𑄖𑄨 𑄟𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅄, 𑄎𑅄𑄚𑅄𑄖𑄨 𑄟𑄁 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄮''𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄩 𑄘𑄪𑄟𑄳𑄟𑄚𑄮 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄤𑄚𑄳𑄖𑄢𑄙𑅄𑄡𑄩𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄇𑄨𑄚𑄳𑄚𑄪𑄥𑄩𑄦𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

၇၉၈၊ ဘောက် သဖယံ ဘဂဖ် သံမတ်ထိယံ မိဂဏတိ ဇေတဖဏေ ဘဏ်ထပိဏ္ဍိကသံသ ဘာရာမေ၊ တေဏ ဂွ် ပဏ သဖယေဏ ဘဂဖ် ဖဂတိယံ ပဏိသံယ ပဏိမုတ္တံ ဝဓိဖံ ဝေသေတိ၊

ဘထ ဂွ် ဖံဏသံသ ပံပိဖတ္တံ ဘေတာဂ္ဂသိ – ''ဘယံ ဂွ် သဖဏ္ဏံ ဂွ်တဖွ် ဖဂတိယံ ပဏိသံယ ပဏိမုတ္တံ ဝဓိဖံ ဝေသေတိ၊ ယံဏူဏ်ဂံ ယေဏ သဖဏ္ဏံ ဂွ်တဖွ် တေဏုပသင်္ကမေယံ၊ မိပက်ဂုကဖိဖံယံ''တိ၊ ဘထ ဂွ် ဖတ္တံ ပံပိဖံ ယေဏ ဘဂဖ် တေဏုပသင်္ကမိ; ဘုပသင်္ကမိတွံ ဘဂဖဏ်တံ ဂိထံယ ဘဇ္ဈဘာသိ –

''ကိဏ္ဏု သီဂ္ဂမ ဏာသိ, ပဏိသံယံ မိသံဏဂ္ဂံ;
ပဏ္ဍိဖလိလ္လံ ဂိ တေ ဘတ်ထိ, မိဇီတ်မိ ဏု ဖဝိဇသိ''တိ၊

''ဏာဏ်တိ မေ ဖဂ်မိဏ်, ပဏိသံသု မိသံဏဂံ;
တထ်ဂတ် ဗလပိပတံတ်, တိဏ္ဏ် လွ်ကေ မိသတ်တိက''ဏ်တိ၊

ဘထ ဂွ် ဖတ္တံ ပံပိဖံ ''ဇိဏ်တိ ဖံ ဘဂဖ်, ဇိဏ်တိ ဖံ သုဂတ္တံ''တိ ဥက်ဏီ ဥဖိဖဏ္ဏံ တတ်ထေဖဏ်တဏ်ဝယိတိ၊

၇၊ သကာလိကာသုတ္တံ

၇၉၉၊ ဘောမ် ဖေ သုတံ – ဘောက် သဖယံ ဘဂဖ် ဏ်ဇဂေဂေ မိဂဏတိ ဖဝံ်ကုပိဓိသိဖိ ဖိဂ်ယေ၊ တေဏ ဂွ် ပဏ သဖယေဏ ဘဂဖတ္တံ ပံဂွ် သကာလိက်ယ ဇတ္တံ ဂ္ဂတိ, ဘုသံ သုပံ ဘဂဖတ္တံ မောဏ် ဖတ်တဏ်တိ သံဏီဏိက် ဥက်ဂ် တိပိပ် ဇဏ် ကဏ္ဍက် ဘသံတ် ဘဖဏ်ပ်၊ တ် သုပံ ဘဂဖ် သတ္တံ သဖိပဇ္ဇဏ္ဏံ ဘဝိမ်သေတိ ဘမိဂဇိဇဖံဏ္ဏံ၊ ဘထ ဂွ် ဘဂဖ် ဝတုဂိဂုဏ် သင်္ဃဏ်ဇီ ပဇိဇပေတ္တံ ဘက်ဂိဖောဏ ပသံသေဏ သီဂသေယံ ကပိပေသိ ပံဝေ ပံပံ ဘဝိဝ်ဝယ သတ္တံ သဖိပဇ္ဇဏ္ဏံ၊ ဘထ ဂွ် ဖံဏ္ဏံ ပံပိဖံ ယေဏ ဘဂဖ် တေဏုပသင်္ကမိ; ဘုပသင်္ကမိတွံ ဘဂဖဏ်တံ ဂိထံယ ဘဇ္ဈဘာသိ –

''ဖဏ်ဘိယံ ဏု ဂွ် သေသိ ဘုဂ်ဂ ကဖေယျဖတ္တံ,
ဘတ်ထ ဏု တေ သဖိပဗုဏ် ဏ သဏ်တိ;
ဘောဂ္ဂံ မိမိတ်တေ သယဏ်သဏဖိဂိ,
ဏိဂ်ဂ်ဇုဂ္ဂံ ကိဖိဂ် သွံပိပသေ ဖ်''တိ၊

''ဏ ဖဏ်ဘိယံ သယံဖိ ဏ်ပိ ကဖေယျဖတ္တံ,

𑄃𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄥𑄟𑄬𑄖𑄳𑄝𑅅 𑄃𑄛𑄬𑄖𑄥𑄮𑄇𑄮;
𑄃𑄬𑄇𑄮 𑄝𑄨𑄝𑄨𑄖𑄳𑄖𑄥𑄡𑄚𑅅𑄥𑄚𑄟𑄳𑄦𑄨,
𑄥𑄡𑅅𑄟𑄦𑄁 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄞𑄫𑄖𑅅𑄚𑄪𑄇𑄟𑄳𑄛𑄩𑅁

‘‘𑄡𑄬𑄥𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄥𑄣𑄳𑄣𑄁 𑄃𑄪𑄢𑄥𑄨 𑄛𑄝𑄨𑄑𑄳𑄒𑄁,
𑄟𑄪𑄦𑄪𑄁 𑄟𑄪𑄦𑄪𑄁 𑄦𑄘𑄡𑄁 𑄝𑄬𑄙𑄟𑅅𑄚𑄁;
𑄖𑄬𑄛𑄩𑄙 𑄥𑄮𑄛𑄳𑄛𑄁 𑄣𑄞𑄢𑄬 𑄥𑄥𑄣𑄳𑄣𑅅,
𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄃𑄦𑄁 𑄚 𑄥𑄪𑄛𑄬 𑄝𑄩𑄖𑄥𑄣𑄳𑄣𑄮𑅁

‘‘𑄎𑄉𑄳𑄉𑄁 𑄚 𑄥𑄋𑄳𑄇𑄬 𑄚𑄛𑄨 𑄞𑄬𑄟𑄨 𑄥𑄮𑄖𑄳𑄖𑄪𑄁,
𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨𑄚𑄳𑄘𑄨𑄝𑅅 𑄚𑅅𑄚𑄪𑄖𑄛𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄟𑅅𑄟𑄁;
𑄦𑅅𑄚𑄨𑄁 𑄚 𑄛𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄨 𑄇𑄪𑄦𑄨𑄐𑄳𑄌𑄨 𑄣𑄮𑄇𑄬,
𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄥𑄪𑄛𑄬 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄞𑄫𑄖𑅅𑄚𑄪𑄇𑄟𑄳𑄛𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑅅𑄢𑄮 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄟𑅅 ‘‘𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄁 𑄞𑄉𑄝𑅅, 𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄁 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄮’’𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄩 𑄘𑄪𑄟𑄳𑄟𑄚𑄮 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄝𑄚𑄳𑄖𑄢𑄙𑅅𑄡𑄩𑄖𑄨𑅁

𑄿𑅁 𑄛𑄖𑄨𑄢𑄫𑄛𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄻𑄶𑅁 𑄃𑄬𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄞𑄉𑄝𑅅 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄬𑄥𑄪 𑄝𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄃𑄬𑄇𑄥𑅅𑄣𑅅𑄡𑄁 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄉𑅅𑄟𑄬𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄝𑅅 𑄟𑄦𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄉𑄨𑄦𑄨𑄛𑄢𑄨𑄥𑅅𑄡 𑄛𑄢𑄨𑄝𑄪𑄖𑄮 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄘𑄬𑄥𑄬𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑅅𑄢𑄥𑄳𑄥 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄟𑄖𑄮 𑄃𑄬𑄖𑄘𑄦𑄮𑄥𑄨 – ‘‘𑄃𑄡𑄁 𑄈𑄮 𑄥𑄟𑄕𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄮 𑄟𑄦𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄉𑄨𑄦𑄨𑄛𑄢𑄨𑄥𑅅𑄡 𑄛𑄢𑄨𑄝𑄪𑄖𑄮 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄘𑄬𑄥𑄬𑄖𑄨𑅁 𑄡𑄁𑄚𑄫𑄚𑅅𑄦𑄁 𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄕𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄮 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄬𑄡𑄳𑄡𑄁 𑄝𑄨𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄇𑄟𑄳𑄟𑅅𑄡𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑅅𑄢𑄮 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄟𑅅 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄝𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄃𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄝𑅅 𑄞𑄉𑄝𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄚𑄬𑄖𑄁 𑄖𑄝 𑄛𑄖𑄨𑄢𑄫𑄛𑄁, 𑄡𑄘𑄐𑄳𑄐𑄟𑄚𑄪𑄥𑅅𑄥𑄥𑄨;
𑄃𑄚𑄪𑄢𑄮𑄙𑄝𑄨𑄢𑄮𑄙𑄬𑄥𑄪, 𑄟𑅅 𑄥𑄎𑄳𑄎𑄨𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄖𑄘𑅅𑄌𑄢’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄦𑄨𑄖𑅅𑄚𑄪𑄇𑄟𑄳𑄛𑄩 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮, 𑄡𑄘𑄐𑄳𑄐𑄟𑄚𑄪𑄥𑅅𑄥𑄖𑄨;
𑄃𑄚𑄪𑄢𑄮𑄙𑄝𑄨𑄢𑄮𑄙𑄬𑄦𑄨, 𑄝𑄨𑄛𑄳𑄛𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑅅𑄢𑄮 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄟𑅅 ‘‘𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅, 𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄁 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄮’’𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄩 𑄘𑄪𑄟𑄳𑄟𑄚𑄮 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄤𑄚𑄳𑄖𑄢𑄙𑅅𑄡𑄩𑄖𑄨𑅁

𑄽𑅁 𑄟𑅅𑄚𑄥𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄻𑄷𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 – 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄬 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄬𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑅅𑄢𑄮 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄟𑅅 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄃𑄚𑄳𑄖𑄣𑄨𑄇𑄳𑄈𑄌𑄢𑄮 𑄛𑅅𑄥𑄮, 𑄡𑄳𑄤𑅅𑄡𑄁 𑄌𑄢𑄖𑄨 𑄟𑅅𑄚𑄥𑄮;
𑄖𑄬𑄚 𑄖𑄁 𑄝𑅅𑄙𑄡𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄨, 𑄚 𑄟𑄬 𑄥𑄟𑄕 𑄟𑄮𑄇𑄳𑄈𑄥𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄢𑄫𑄛𑅅 𑄥𑄘𑄳𑄘𑅅 𑄢𑄥𑅅 𑄉𑄚𑄳𑄙𑅅, 𑄜𑄮𑄑𑄳𑄒𑄝𑄳𑄝𑅅 𑄌 𑄟𑄚𑄮𑄢𑄟𑅅;
𑄆𑄖𑄳𑄗 𑄟𑄬 𑄤𑄨𑄉𑄖𑄮 𑄍𑄚𑄳𑄘𑄮, 𑄚𑄨𑄦𑄖𑄮 𑄖𑄳𑄤𑄟𑄥𑄨 𑄃𑄚𑄳𑄖𑄇𑅅’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑅅𑄢𑄮 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄟𑅅 ‘‘𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅, 𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄁 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄮’’𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄩 𑄘𑄪𑄟𑄳𑄟𑄚𑄮 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄤𑄚𑄳𑄖𑄢𑄙𑅅𑄡𑄩𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄻𑄸𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄪𑄛𑅅𑄘𑅅𑄚𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄙𑄬 𑄃𑅅𑄢𑄝𑄳𑄞 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄨𑄡𑅅 𑄇𑄗𑅅𑄡 𑄥𑄚𑄳𑄘𑄥𑄳𑄥𑄬𑄖𑄨 𑄥𑄟𑅅𑄘𑄛𑄬𑄖𑄨 [𑄥𑄟𑅅𑄘𑅅𑄛𑄬𑄖𑄨 (?)] 𑄥𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄬𑄎𑄬𑄖𑄨 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄦𑄁𑄥𑄬𑄖𑄨𑅁 𑄖𑄬 𑄌 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄨𑄁 𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅 [𑄃𑄑𑄳𑄒𑄨𑄁𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄟𑄚𑄥𑄨 𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄌𑄬𑄖𑄥𑅅 [𑄥𑄝𑄳𑄝𑄌𑄬𑄖𑄥𑄮 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁), 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄁 𑄌𑄬𑄖𑄥𑅅 (𑄇𑅁)] 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄦𑄢𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄃𑄮𑄦𑄨𑄖𑄥𑄮𑄖𑅅 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄥𑄪𑄕𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑅅𑄢𑄥𑄳𑄥 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄟𑄖𑄮 𑄆𑄖𑄘𑄦𑄮𑄥𑄨 – ‘‘𑄃𑄡𑄁 𑄈𑄮 𑄥𑄟𑄕𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄮 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄪𑄛𑅅𑄘𑅅𑄚𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄙𑄬 𑄃𑅅𑄢𑄝𑄳𑄞 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄨𑄡𑅅 𑄇𑄗𑅅𑄡 𑄥𑄚𑄳𑄘𑄥𑄳𑄥𑄬𑄖𑄨 𑄥𑄟𑅅𑄘𑄛𑄬𑄖𑄨 𑄥𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄬𑄎𑄬𑄖𑄨 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄦𑄁𑄥𑄬𑄖𑄨𑅁 𑄖𑄬 𑄌 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄨𑄁 𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄟𑄚𑄥𑄨 𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄌𑄬𑄖𑄥𑅅 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄦𑄢𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄃𑄮𑄦𑄨𑄖𑄥𑄮𑄖𑅅 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄥𑄪𑄕𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄡𑄁𑄚𑄫𑄚𑅅𑄦𑄁 𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄕𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄮 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄬𑄡𑄳𑄡𑄁 𑄤𑄨𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄇𑄟𑄳𑄟𑅅𑄡𑅅’’𑄖𑄨𑅁

𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄦𑄪𑄣𑅅 𑄛𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄃𑄝𑄳𑄞𑄮𑄇𑅅𑄥𑄬 𑄚𑄨𑄇𑄳𑄈𑄨𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄦𑄮𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑅅𑄢𑄮 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄟𑅅 𑄝𑄣𑄩𑄝𑄘𑄳𑄘𑄤𑄕𑄳𑄕𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄚𑄨𑄟𑄳𑄟𑄨𑄚𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄡𑄬𑄚 𑄖𑄬 𑄛𑄖𑄳𑄖𑅅

တေဏှပသာဇ္ဇကဖိ။ ဘထ ဖွ ဘာဗ်ဇာတဏ္ဍ ဘိက္ခု ဘာဗ်ဇာတဏ် ဘိက္ခုံ ဘောတာဖွမ္မ –
''ဘိက္ခု, ဘိက္ခု, ဘောသွ ဗလီဗဒ္ဒ္ဒ ပတဲတေ ဘိဏ်ဘောယ့်''တိ။ ဘောမ် မုတ်တေ ဘကဗ် တံ ဘိက္ခုံ ဘောတာဖွမ္မ – ''ဏ သွ, ဘိက္ခု, ဗလီဗဒ္ဒ္ဒ။ ဖိတ္တ ဘောသွ ပ်ပိဖ် တုဖဲဂ်က် မိဗက်ဂုကဖဲဖ်ယ ဘ်ဂတ္တ''တိ။ ဘထ ဖွ ဘကဗ် ''ဖိတ္တ ဘာယံ ပ်ပိဖ်'' ဘိတိ မိဘိတ္တ ဖိတ် ပ်ပိဖဏ်တ် ဂိထ်ယ ဘာဏ္ဍသဘ်သိ –

> ''တူပ် မောယိတ် သဗ်ဗ်, မိဗ်ဗ်ဏ် ယဗ်ဗ သဇ္ဇကတ်;
> ဏောသွဂဖသဲဖိ ဏောတ် ဖေ, ဘောမ် တတ်ထ မိတဏ္ဍဒတိ။
>
> ''ဘောမ် မိတဏ်တ် ဂေဖတ်တ်, သဗဗသံယွဒဏ်တိဂ;
> ဘဏ္ဍေသံ သဗဗဏ္ဍဏ္ဍဏောသု, ဖိတသောဏ်ပိ ဏ်ဏ္ဍသဂ''တိ။

ဘထ ဖွ ဖိတ္တ ပ်ပိဖ် . . . ပေ . . . တတ်ထေမဏ်တကဂ်ယိတိ။

၇။ ဆဖသ်သံယတဏသုတ်တ်

၈၁၇။ ဘောက် သဖယ် ဘကဗ် မေသ်လိယ် မိဂကတိ ဖဂ်မဏေ ကူဏ္ဍဂ်ကသ်လ်ယ်။ တေဏ ဖွ ပဏ သဖယေဏ ဘကဗ် ဆဏ်ဏ် ဖသ်သံယတဏ်ဏ် ဘုပ်ဘ်ယ ဘိက္ခူဏ် ဝဖဲဖိယ် ကထ်ယ သဏ်ဘာသ်သေတိ သဖ်ဘပေတိ သဖုတ်တေဇေတိ သဖဲပဂ်သေတိ။ တေ ဗ ဘိက္ခူ ဘဏ္ဍဏ္ဍ ကတ္တ ဖဏသိ ကတ္တ သဗဗဗေတသ် သဖဏ်ဏ်ဂကိတ္တ ဘွဂ်ိတသွတ် ဝဖဲဖ် သုဏာဏ်တိ။

ဘထ ဖွ ဖိတသ်သ ပ်ပိဖတ္တ ဘောတာဂ္ဂသိ – ''ဘာယံ ဖွ သဖဏ္ဍ ဂွတဖွ ဆဏ်ဏ် ဖသ်သံယတဏ်ဏ် ဘုပ်ဘ်ယ ဘိက္ခူဏ် ဝဖဲဖိယ် ကထ်ယ သဏ်ဘာသ်သေတိ သဖ်ဘပေတိ သဖုတ်တေဇေတိ သဖဲပဂ်သေတိ။ တေ ဗ ဘိက္ခူ ဘဏ္ဍဏ္ဍ ကတ္တ ဖဏသိ ကတ္တ သဗဗဗေတသ် သဖဏ်ဏ်ဂကိတ္တ ဘွဂ်ိတသွတ် ဝဖဲဖ် သုဏာဏ်တိ။ ယံဏူဏ်ဂ် ယေဏ သဖဏ္ဍ ဂွတဖွ တေဏှပသာဇ္ဇကဖေယ့် မိဗက်ဂုကဖဲဖ်ယ်''တိ။ ဘထ ဖွ ဖိတ္တ ပ်ပိဖ် ယေဏ ဘကဗ် တေဏှပသာဇ္ဇကဖိ; ဘုပသာဇ္ဇကဖိတ္တ ဘကဗတ္တ ဘမိဂူဇေ ဖဂဏ်တ် ဘယဘောကမ် သဘ်ဘဖက်သိ, ဘပိသ်သုပ် ပထမိ ဖဗ်ဇေ ဘုဏ်ဒ္ဒိယတိ [ဘုဒ္ဒိယတိ (သီ၊ သ်ု၊ က်၊ ပီ) ဘု + ဘက + ယ + တိ = ဘုဒ္ဒိယတိ]။ ဘထ ဖွ ဘာဗ်ဇာတဏ္ဍ ဘိက္ခု ဘာဗ်ဇာတဏ် ဘိက္ခုံ ဘောတာဖွမ္မ – ''ဘိက္ခု, ဘိက္ခု, ဘောသံ ပထမိ ဖဗ်ဇေ ဘုဏ်ဒ္ဒိယတိ''တိ။ ဘောမ် မုတ်တေ, ဘကဗ် တံ ဘိက္ခုံ ဘောတာဖွမ္မ – ''ဏောသံ ဘိက္ခု ပထမိ ဘုဏ်ဒ္ဒိယတိ။ ဖိတ္တ ဘောသွ ပ်ပိဖ် တုဖဲဂ်က် မိဗက်ဂုကဖဲဖ်ယ ဘ်ဂတ္တ''တိ။ ဘထ ဖွ ဘကဗ် ''ဖိတ္တ ဘာယံ ပ်ပိဖ်'' ဘိတိ မိဘိတ္တ ဖိတ် ပ်ပိဖဏ်တ် ဂိထ်ယ ဘာဏ္ဍသဘ်သိ –

''ဏူပ် သဝ်ဝ်ာ ဏသ် ဂဏ်ဂ်, ဖသ်သ် ဝဖ်ဖ် ၿ ဂေဓလ်;
ဘေတံ လွဂ်ဖိသ် ဃွဏ်, ဘေတ်ာထ လွဂ်ဂွ် ဓိဖုပ်သိတွ်၊

''ဘေတဆ်ၿ သဖတိဂ်ဂဖ်ဖ, သတ္တ် ဗုဝ်ဝသ်သ သ်ဓဂ္ဂ်;
ဖ်ဏဝေယွ် ဘတိဂ်ဂဖ်ဖ, ဘ်ဝိပ်ၿ္ဓ ဓိတ္တ်ၿတိံ''တိ၊

ဘာထ ဂွ် ဖ်တွ် ပ်ပိဖ် ...ပေ... တတ်ထေဓဏ်တဏဝ်ယီံတိ၊

၈၊ ပိဏ်ာ၃သုတ်ာတံ

၇၉၊ ဘေဂံ သဖယ် ဘဂဓ် ဖဂဝေသု ဓိဂဏတိ ပဆ်ၿသ်လ်ယ် ဗ်ဂ်ဖဏဂ်ဖေ၊ တေဏ ဂွ် ပဏ သဖယေဏ ပဆ်ၿသ်လ်ယ် ဗ်ဂ်ဖဏဂ်ဖေ ဂုဖ်ဏိဂ်ဏ် ပ်ဂုဏဂ်ဏိ ဘဓဏ်တိ၊ ဘာထ ဂွ် ဘဂဓ် ပုဝ်ပဏ်ဂသဖယ် ဏိဓ်သေတွ် ပတ်တပီဓဏဖ်ဝ်ယ ပဆ်ၿသ်လ် ဗ်ဂ်ဖဏဂ်ဖ် ပိဏ်ာ၃ယ ပ်ဓိသိ၊ တေဏ ဂွ် ပဏ သဖယေဏ ပဆ်ၿသ်လေယွ်ဂ် ဗ်ဂ်ဖဏဂဂပတိဂ် ဖ်ဏေဏ ပ်ပိဖတ် ဘဏ္ဍဓိဏ္ဍဏ် ဘဓဏ်တိ – ဖ် သဖဏွ် ဂွတဖွ် ပိဏ်ာ၃ဖလတ်ထ်တိ၊

ဘာထ ဂွ် ဘဂဓ် ယထ်ဒွတေဏ ပတ်တေဏ ပဆ်ၿသ်လ် ဗ်ဂ်ဖဏဂ်ဖ် ပိဏ်ာ၃ယ ပ်ဓိသိ တထ်ဒွတေဏ [ယထ်ဒွတေဏ (?)] ပတ်တေဏ ပဏ္ဍဂ်ဂဖိ၊ ဘာထ ဂွ် ဖ်တွ် ပ်ပိဖ် ယေဏ ဘဂဓ် တေဏုပသဏ်ဂဖိ; ဘုပသဏ်ဂဖိတွ် ဘဂဓဏ်တံ ဘေတာဓွၿ – ''ဘပိ တွံ, သဖဏ, ပိဏ်ာ၃ဖလတ်ထ''တိ? ''တထ် ဏု တွံ, ပ်ပိဖ, ဘဂ်သိ ယထ်ဂ် ပိဏ်ာ၃ ဏ လဘေယွ်''ဏ်တိ၊ ''တေဏ ဂိ, ဘဏ်တေ, ဘဂဓ် ၃ုတိယဖ်ပိ ပဆ်ၿသ်လ် ဗ်ဂ်ဖဏဂ်ဖ် ပိဏ်ာ၃ယ ပဓိသတု၊ တထ်ဂ် ဂဏိသ်သ်ဖိ ယထ် ဘဂဓ် ပိဏ်ာ၃ လပ်ခတိံ''တိ၊

''ဘပုဆ်ၿ် ပသဓိ ဖ်တွ်, ဘ်သဇ္ဇ ဏံ တထ်ဂတံ;
ဂိ ဏု ဖဆ်ၿသိ ပ်ပိဖ, ဏ ဖေ ပ်ပ် ဓိပပ်ၿတိ၊

''သုသုဂံ ဓတ ဇီဓ်ဖ, ယေသံ ဏွ် ဏတ်ထိ ဂိဆ်ၿဏံ;
ပီတိဘဂ်ဂ် ဘဓိသ်သ်ဖ, ဝေဓ် ဘ်ဘသ်သဏ် ယထ်''တိ၊

ဘာထ ဂွ် ဖ်တွ် ပ်ပိဖ် ''ဇဏ်တိ ဖံ ဘဂဓ်, ဇဏ်တိ ဖံ သုဂတွ်''တိ ၃ုဂ်ဏိံ ၃ုဖ်ဖဏွ် တတ်ထေဓဏ်တဏဝ်ယီံတိ၊

၉၊ ဂသ်သဂသုတ်ာတံ

၈၁၁။ သံမတ္တထိဆ႓ႋဆံ။ တေဆ ဂွ ပဆ သဖယေဆ ဘဂမ် ဘိကဂူဆံ ဆိပိပိဆပဋ္ဌံယုတ္တတံယ ဂဖိဖိယံ ဂထယ သဆာသံသေတိ သဖာပေတိ သဖုတ္တတေဒေတိ သဖိပဂံသေတိ။ တေ ၁ ဘိကဂူ ဘဋ္ဌံဆဲ ဂတွ် ဖဆာသိ ဂတွ် သပိပဗေတာသံ သဖဆိဆိဂဂိတွ် ဘွဂိတာသွတ္တ ဂဖိဖံ သုဖာဆိတိ။

ဘထ ဂွ ဖိဂသံသ ပ်ပိဖတွ် ဘေတာဂွံသိ – ''ဘယံ ဂွ သဖာတွ် ဂွတဖွ ဘိကဂူဆံ ဆိပိပိဆပဋ္ဌံယုတ္တတံယ ဂဖိဖိယံ ဂထယ . . . ပေ . . . ယံဆူဆိဂံ ယေဆ သဖာတွ် ဂွတဖွ တေဆုပယဆိဂဖေယံ မိဗဂါဂုဂဖိဖံယ''တိ။ ဘထ ဂွ ဖိဂွ ပ်ပိဖိ ဂသံသဂမဖိဖ် ဘာဂိဆိဖိဖိဆိတွ် ဖဂဆိတံ ဆဆိဂလ် ဂဆိဂေ ဂဂိတွ် ဘီဃပ်ဗဆယဋ္ဌံဆဲ ဂဂေတွ် ဂဋ္ဌဂဋ္ဌဂေဘွ် သံဖာသံဋ္ဌဆိမတ္တွ ဂဘာဖဖါဂိတေဂိ ပ်ဘဂိ ယေဆ ဘဂမ် တေဆုပယဆိဂဖိ; ဘုပယဆိဂဖိတွ် ဘဂမဆိတံ ဘေတာမွဗ – ''ဘပိ, သဖာ, ဗလီဗဘဂေ ဘဘာသံ''တိ? ''ဂိ ပဆ, ပ်ပိဖ, တေ ဗလီဗဘဂေဂီ''တိ? ''ဖဖေဖ, သဖာ, ဗဂါဂု, ဖဖ ဂူပ်, ဖဖ ဗဂါဂုသဖိဖသံသဖိဝိဝိဖိယတာဆံ။ ဂုဂိ ဖေ, သဖာ, ဂဆိတွ် ဖွဂါဂသိ? ဖဖေဖ, သဖာ, သွတံ, ဖဖ သဘဘံ . . . ပေ . . . ဖဖေဖ, သဖာ, ဃံဆံ, ဖဖ ဂဆိဂ်; ဖဖေဖ, သဖာ, ဇိမဂ်, ဖဖ ဂသံ; ဖဖေဖ, သဖာ, ဂါယွ, ဖဖ ဖွဋ္ဌံဋ္ဌဗိပ်; ဖဖေဖ, သဖာ, ဖဆွ, ဖဖ ဂဖိဖံ, ဖဖ ဖဆွသဖိဖသံသဖိဝိဝိဖိယတာဆံ။ ဂုဂိ ဖေ, သဖာ, ဂဆိတွ် ဖွဂါဂသိ''တိ?

''တမေဖ, ပ်ပိဖ, ဗဂါဂု, တဖ ဂူပ်, တဖ ဗဂါဂုသဖိဖသံသဖိဝိဝိဖိယတာဆံ။ ယတ္တထ ၁ ဂွ, ပ်ပိဖ, ဆတ္တထိ ဗဂါဂု, ဆတ္တထိ ဂူပ်, ဆတ္တထိ ဗဂါဂုသဖိဖသံသဖိဝိဝိဖိယတာဆံ, ဘဂတိ တဖ တတ္တထ, ပ်ပိဖ။ တမေဖ, ပ်ပိဖ, သွတံ, တဖ သဘဘံ, တဖ သွတာသဖိဖသံသဖိဝိဝိဖိယတာဆံ။ ယတ္တထ ၁ ဂွ, ပ်ပိဖ, ဆတ္တထိ သွတံ, ဆတ္တထိ သဘဘံ, ဆတ္တထိ သွတာသဖိဖသံသဖိဝိဝိဖိယတာဆံ, ဘဂတိ တဖ တတ္တထ, ပ်ပိဖ။ တမေဖ, ပ်ပိဖ, ဃံဆံ, တဖ ဂဆိဂ်, တဖ ဃံဆာသဖိဖသံသဖိဝိဝိဖိယတာဆံ။ ယတ္တထ ၁ ဂွ, ပ်ပိဖ, ဆတ္တထိ ဃံဆံ, ဆတ္တထိ ဂဆိဂ်, ဆတ္တထိ ဃံဆာသဖိဖသံသဖိဝိဝိဖိယတာဆံ, ဘဂတိ တဖ တတ္တထ, ပ်ပိဖ။ တမေဖ, ပ်ပိဖ, ဇိမဂ်, တဖ ဂသံ, တဖ ဇိမဂ်သဖိဖသံသဖိဝိဝိဖိယတာဆံ . . . ပေ . . . တမေဖ, ပ်ပိဖ, ဂါယွ, တဖ ဖွဋ္ဌံဋ္ဌဗိပ်, တဖ ဂါယသဖိဖသံသဖိဝိဝိဖိယတာဆံ . . . ပေ . . . တမေဖ, ပ်ပိဖ, ဖဆွ, တဖ ဂဖိဖံ, တဖ ဖဆွသဖိဖသံသဖိဝိဝိဖိယတာဆံ။ ယတ္တထ ၁ ဂွ, ပ်ပိဖ, ဆတ္တထိ ဖဆွ, ဆတ္တထိ ဂဖိဖံ, ဆတ္တထိ ဖဆွသဖိဖသံသဖိဝိဝိဖိယတာဆံ, ဘဂတိ တဖ တတ္တထ, ပ်ပိဖိ''တိ။

> ''ယံ မာဆိတိ ဖဖ ယိဘဆိတိ, ယေ မာဆိတိ ဖဖဆိတိ ၁;
> ဘေတ္တထ ဗေ တေ ဖဆွ ဘတ္တထိ, ဆ ဖေ သဖာ ဖွဂါဂသီ''တိ။

''ယံ ဓာဏတိ ဈ တံ ဖယဲဂံ, ယေ ဓာဏတိ ဈ တေ ဘဂံ;
ဘောမံ ပါပိဖ ဒိဏ်ဂိ, ဈ ဖေ ဖဂိဂဖပိ ဘကဲရသီ''တိ။

ဘထ ၶ္ ဖတ္တ ပါပိဖ ...ပေ... တတ်ထေဓဏ်တဇင်္ဂယီတိ။

၈၀။ ဇဣဒ္ဓသုတ်တံ

၈၁။ ဘောက် သဖယံ ဘဂမ် ဂ္ဂသလေသု ဓိဂဇတိ ဂိဖဓဏ်တပဘောသေ [ဂ္ဂိဖဓဏ်တပသ်ဿေ (သီ။)] ဘဇဖဲဇကုဇ္ဇကံ။ ဘထ ၶ္ ဘဂဓတ္တ ဇဂ္ဂုဂတသ်ဿ ပဇ္ဇသလ်လီဏသ်ဿ ဘောမံ ဝေတသ္တ ပဇိမိတကဂ္ဂ ဘုဘပ်ဘိ – ''သကဲ ဆု ၶ္ ဇဣဒ္ဓ ကဇေတုံ ဘဂဏ ဘဃဲတယံ ဘဏိဏ ဘဏ္ဍပယံ ဘသ္ဂဝံ ဘသ္ဂဝံပယံ ဂဖဲဖေဏ''တိ?

ဘထ ၶ္ ဖတ္တ ပါပိဖ ဘဂဓတ္တ ဝေတသ် ဝေတ္တုပဇိမိတကဂဖဖဲဖဲယ ယေဏ ဘဂမ် တေဆုပသဣဂဖိ; ဘုပသဣဂဖိတ္တ ဘဂဓဏ်တံ ဘောတဘဓ္ဓဝ – ''ကဇေတု, ဘဏ်တေ, ဘဂမ် ဇဣဒ္ဓ, ကဇေတု, သုဂတ္တ, ဇဣဒ္ဓ ဘဂဏ ဘဃဲတယံ ဘဏိဏ ဘဏ္ဍပယံ ဘသ္ဂဝံ ဘသ္ဂဝံပယံ ဂဖဲဖေဏ''တိ။ ''ကိ ပဏ ဖေ တွံ, ပါပိဖ, ပသ်သသိ ယံ ဖံ တွံ ဘောမံ ဓဘောသိ – 'ကဇေတု, ဘဏ်တေ, ဘဂမ် ဇဣဒ္ဓ, ကဇေတု သုဂတ္တ, ဇဣဒ္ဓ ဘဂဏ ဘဃဲတယံ ဘဏိဏ ဘဏ္ဍပယံ ဘသ္ဂဝံ ဘသ္ဂဝံပယံ ဂဖဲဖေဏ'''တိ? ''ဘဂဓတဲ ၶ္, ဘဏ်တေ, ဝတ်တတ္တ ဘိဘဂိပ်ဘ ဘမိတဲ ဗဂုလီကတဲ ယဏီကတဲ ဓတ်ထုကတဲ ဘဆုဇ္ဇဇ္ဇိတဲ ပဇိဝိတဲ သုသဖဲဇဘဂဲ။ ဘကဣဂဖဏ္ဍ ဝ, ဘဏ်တေ, ဘဂမ် ဂိဖဓဏ်တံ ပဗ်ဗတဇဒ္ဓ သုဓဏ်ဏံ တွေဓ ဘဂိဖုဝ်ဝေယျ၊ သုဓဏ်ဏဖဲဝ ပဏသ်သ်''တိ [သုဓဏ်ဏပဗ်ဗတသ်သ်တိ (သီ။ သျာ။ ကံ။), သုဓဏ်ဏဖဲဝ ပဗ်ဗတသ်သ်တိ (ပီ။)]။

> ''ပဗ်ဗတသ်ဿ သုဓဏ်ဏသ်ဿ, ဒိတဇ္ဇပသ်ဿ ကေဓလ္တ;
> ဒွိတ်တ်ဓ ဏလဖေကသ်ဿ, ဘိတိ မိဒ္ဓ သဖဖဲဝဇေ။

> ''ယ္တ ဒုကဲရဖဘ်ဘကိ ယတ္တဏိဘဏ်,
> ကဖေသု သ္တ ဒဏ်တု ကထံ ဏဖေယျ;
> ဘုပဂိ မိဘိတ္တ သဣဂ္ဂတိ လ္တကေ,
> တသ်သေဓ ဒဏ်တု မိဏယံယ သိကဲဇေ''တိ။

ဘထ ၶ္ ဖတ္တ ပါပိဖ ''ဒိဏ်တိ ဖံ ဘဂမ်, ဒိဏ်တိ ဖံ သုဂတ္တ''တိ ဒုကဲဓီ ဒုဖဲဖဏ္ဍ တတ်ထေဓဏ်တဇင်္ဂယီတိ။

ၣတိယ္ဝ ဗဂ်ဂ္ဂ။

တသ်သုဒ်ဒါနံ –

ပ်သံဇ္ဇ သိဂ္ဂ သကလိက် [သက်ဂလိက် (က။)], ပတိတ္ထပဓ်ဗ ဖ်ရသံ;
ပတ်ိတ် ဘ်ယတန် ပိဇ်ဌ, ကသ်သက် ဇဇ္ဇာဓာ တေ ဒသ်တိ။

၃။ တတိယဗဂ်ဂ္ဂ

၁။ သဖ်ဗဟုလသုတ်တံ

၁၁၅။ ဘောမ့် ဖေ သုတံ – ဘောက့် သဖယ့် ဘ္ဂမ့် သက်ကေသု ဖိဂဇတိ သိလ်ဗတိယံ။ တေဆ ဇ္ဇ ပဆ သဖယေဆ သဖ်ဗဟုလ် ဘိက်ဂူ ဘ္ဂဗတ္တ ဘဖိဒူဓေ ဘပ်ပဖတ်တ် ဘ်တ်ပဠ္ဆ ပဂိတတ်တ် ဖိဂဇဆ်တိ။ ဘထ ဇ္ဇ ဖ်ဇ္ဇ ပ်ပိဖ် ပ္ပဂ်ဖဏဗဇ်ဇ ဘဆိဆ်ဖ်ဖိဆ်တ္တ ဖဂဆ်တေဆ ဇဇ္ဇာဠမေဆ ဘဇ္ဇဆက်ဂိပဆိဗတ်ထ္ထ ဇဇ်ဇ္ဇ ဂ္ဂပ်ဆသိဗဍ်ဂ္ဂ ဃုတုဃုတုပသ်သံသိ ဘဒုဖ်ဗဇာဇ္ဇ ဂဓေတ္တ ယေဆ တေ ဘိက်ဂူ တေဆုပသဍ်ကဖိ; ဘုပသဍ်ကဖိတ္တ တေ ဘိက်ဂူ ဘေတာဗ္ဗ – ''ဘဂဇ် ဘ္ဂဗဆ်တ္တ ပဗ်ပဇိတ် သုသူ ဂ်ဇကေသံ ဘ္ဂာဆ ယ္ဗပ်ပဓောဆ သဖဆ်ဆ်ဂတ် ပဏဖေဆ ဗယသံ ဘဆ်ကဂ်ဇိတ်ဗိဇ္ဇ ဂ်ဖေသု။ ဘ္ဂဇ္ဇတ် ဘ္ဂဗဆ်တ္တ ဖ်ဆုသကေ ဂ်ဖေ။ ဖ် သဆ်ဘိဏ္ဍဆိက် ဂိတ္တ ဂ်လိက် ဘဆုဂ်ဗိတ်ထ''တိ။ ''ဆ ဇ္ဇ ဖယံ, ပ္ပဂ်ဖဏ, သဆ်ဘိဏ္ဍဆိက် ဂိတ္တ ဂ်လိက် ဘဆုဂ်ဗ်ဖ။ ဂ်လိကဇ်ဗ ဇ္ဇ ဖယံ, ပ္ပဂ်ဖဏ, ဂိတ္တ သဆ်ဘိဏ္ဍဆိက် ဘဆုဂ်ဗ်ဖ။ ဂ်လိက် ဂိ, ပ္ပဂ်ဖဏ, ဂ်ဖ် ဗုတ်တ် ဘ္ဂဗတ် ဗဂုဒုက် ဗဂုပ်ယသံ, ဘ်ဘိဆဗ္ဗ ဘေတ်ထ ဘိယ္ဗ။ သဆ်ဘိဏ္ဍဆိဂ္ဂ ဘယံ ဂဖ်ဗ္ဗ ဘဂ်လိဂ္ဂ ဘေဂိပသ်သိဂ္ဂ ဘ္ဂပဆေယိဂ္ဂ ပဗ်ဗတ်တ် ဗောဒ်တပ်ပ္ဗ ဖိဇ်ဇူဂိ''တိ။ ဘောမ့် ဗုတ်တေ, ဖ်ဇ္ဇ ပ်ပိဖ် သိသံ ဘ္ဂကဖ်ပေတ္တ ဇိဗဂံ ဆိလ်လ်လေတ္တ တိဗိသံဂ ဆလ်ဓေ ဆလ်ဆိက် ဗုဍ်ဆပေတ္တ ဘဇ္ဇဠ္ဗလုပ်ဘ ပက်ဂ်ဖိ။

ဘထ ဇ္ဇ တေ ဘိက်ဂူ ယေဆ ဘ္ဂမ့် တေဆုပသဍ်ကဖိသု; ဘုပသဍ်ကဖိတ္တ ဘ္ဂဗဆ်တ် ဘဘိဗ်ဘေတ္တ ဘေကဖဆ်တ် ဆိသိဒ်သု။ ဘေကဖဆ်တ် ဆိသိဆ်ဆ ဇ္ဇ တေ ဘိက်ဂူ ဘ္ဂဗဆ်တ် ဘေတာဗ္ဗံ – ''ဘိဂ ဖယံ, ဘဆ်တေ, ဘ္ဂဗတ္တ ဘဖိဒူဓေ ဘပ်ပဖတ်တ် ဘ်တ်ပဠ္ဆ ပဂိတတ်တ် ဖိဂဇ်ဖ။ ဘထ ဇ္ဇ, ဘဆ်တေ, ဘဇ်ဇတ္တ ပ္ပဂ်ဖဇ္ဇ ဖဂဆ်တေဆ ဇဇ္ဇာဠမေဆ ဘဇ္ဇဆက်ဂိပဆိဗတ်ထ္ထ ဇဇ်ဇ္ဇ ဂ္ဂပ်ဆသိဗဍ်ဂ္ဂ ဃုတုဃုတုပသ်သံသိ ဘဒုဖ်ဗဇာဇ္ဇ ဂဓေတ္တ ယေဆ ဖယံ တေဆုပသဍ်ကဖိ; ဘုပသဍ်ကဖိတ္တ ဘဖ်ဂေ ဘေတာဗ္ဗ – 'ဘဂဇ် ဘ္ဂဗဆ်တ္တ ပဗ်ပဇိတ် သုသူ ဂ်ဇကေသံ ဘ္ဂာဆ ယ္ဗပ်ပဓောဆ သဖဆ်ဆ်ဂတ် ပဏဖေဆ ဗယသံ ဘဆ်ကဂ်ဇိတ်ဗိဇ္ဇ ဂ်ဖေသု။

ဘုဇ်ဒဇက္ကု ဘမဓက္ကွ် ဖ်ာ့ဆုသကေ ကဲ့ေ။ ဖ် သဆ်ဘ်ဝ်းဇ်က် ဟိတ္တဲ ကလိက် ဘဆုဂ်မိတ်ထဲ’တိ။ ဘေမ် မုတ်တေ, ဖယ်, ဘဆ်တေ, တံ ဗုဟ်ဖဖ် ဘေတာမ္ဗွုဖ်ဂ – ‘ဆ ဂွ် ဖယ်, ဗုဟ်ဖဖ, သဆ်ဘ်ဝ်းဇ်က် ဟိတ္တဲ ကလိက် ဘဆုဂ်မ်ဖ။ ကလိကဇ်ဖ ဂွ် ဖယ်, ဗုဟ်ဖဖ, ဟိတ္တဲ သဆ်ဘ်ဝ်းဇ်က် ဘဆုဂ်မ်ဖ။ ကလိက် ဟိ, ဗုဟ်ဖဖ, ကဖ် မုတ်တ် ဘဂမတ် ဗဟုဒုက်ဂ် ဗဟုပ်ယ်သ်, ဘ်ဝီဆမ္ဗ ဘေတ်ထ ဘိယ္ဖ။ သဆ်ဘ်ဝ်းဇ်က္ဂ ဘယ် ဂဖ်ဖွ ဘကလိက္ဂ ဘေဟိပသ်သိက္ဂ ဘွ်ပဆေယ္ဂိက္ဂ ပဗ်ပတ်တ် မေဝ်တဗ်ဗွ မိဇ်ဆူဟိ’တိ။ ဘေမ် မုတ်တေ, ဘဆ်တေ, သွ် ဗုဟ်ဖဖ္ဗ သိသ် ဘွ်ကဖ်ပေတ္တဲ ဒ်မဟ် ဆိလ်လ်လေတ္တဲ တိမိသ်ဂ် ဆလ်ဇေ ဆလ်ဇ်က် မုဇ်းဇ်ပေတ္တဲ ဘဗ်ဒဖွလုဗ်ဘ ပကကဆ်တွ်’’တိ။

‘‘ဆေသွ်, ဘိကဂမေ, ဗုဟ်ဖဖ္ဗ၊ ဖ်တ္ဂ ဘေသွ် ပ်ပိဖ် တုဖ်ဟ်က် မိပက်ဂုကဖ်ဖ်ယ ဘ်ဂတ္ဂ’’တိ။ ဘထ ဂွ် ဘဂမ် ဘေတဖတ်ထ် မိဝ်တ္တဲ တယ် မေလ်ယ် ဘိဖ် ဂ်ထ် ဘဘ်သိ –

‘‘ယွ် ဒုက်ဂဖ်ါကဒ် ယတ္ဂဆ်ါဆ်,
ကဖေသု သွ် ဒ်ဆ်တု ကထ် ဆဖေယ္ဖ;
ဘုပဂိ မိဝ်တ္တဲ သဇ်ဂ္ဂတိ လွ်ကေ,
တသ်သေမ ဒ်ဆ်တု မိဆယ်ယ သိကဂေ’’တိ။

၃။ သဖ်ါဂိသုတ်တံ

၁၃၈။ ဘေက် သဖယ် ဘဂမ် သက်ကေသု မိဟဇတိ သိလ်မတိယ်။ ဘေဆ ဂွ် ပဆ သဖယေဆ ဘ်ယသ်ဖ် သဖ်ါဂိ ဘဂမတ္ဂ ဘမိဒူဇေ ဘပ်ပဖတ္ဂ ဘ်တ်ပိ ပဟိတတ္ဂ မိဟဇတိ။ ဘထ ဂွ် ဘ်ယသ်ဖတ္ဂ သဖ်ါဂိသ်သ ဇဟွ်ဂတသ်သ ပဇ်သလ်လိဆသ်သ ဘေမ် ပေတသွ် ပဇိမိတကဂ္ဂ ဘုပ်ပ်ဝိ – ‘‘လ်ဘ် မတ ဖေ, သုလါဂ် မတ ဖေ, ယသ်သ ဖေ သတ်ထ် ဘဇဟ် သဖ်ဖ်သဖ်ဗုါဂ္ဂ။ လ်ဘ် မတ ဖေ, သုလါဂ် မတ ဖေ, ယွဟ် ဘေမ် သွ်က်ဂ်တေ ဂဖ်ဖမိဆယေ ပဗ်ဗဇ်တ္ဂ။ လ်ဘ် မတ ဖေ, သုလါဂ် မတ ဖေ, ယသ်သ ဖေ သဗုဟ်ဖဖ်ဇ်ဆွ် သိလမဆ်တ္ဂ ကလ္ဖဗဂဖ်ဖ်’’တိ။ ဘထ ဂွ် ဖ်တ္ဂ ပ်ပိဖ် ဘ်ယသ်ဖတ္ဂ သဖ်ါဂိသ်သ ပေတသ် ပေတ္ဂပဇိမိတကဖဇ်ဇ်ယ ယေဆ်ယသ်ဖ် သဖ်ါဂိ တေဆုပသဇ်ကမိ; ဘုပသဇ်ကမိတ္တဲ ဘ်ယသ်ဖတ္ဂ သဖ်ါဂိသ်သ ဘမိဒူဇေ ဖဟဆ်တ် ဘယဘေဇမ် သဝါဖက်သိ, ဘပိသ်သုဝ် ပထမိ ဖဇ်ဇေ ဘုဆ်ဝိယတိ။

ဘထ ဂွ် ဘ်ယသ်ဖ် သဖ်ါဂိ ယေဆ ဘဂမ် တေဆုပသဇ်ကမိ; ဘုပသဇ်ကမိတ္တဲ ဘဂမဆ်တ် ဘဘိမ်ဘေတ္တဲ ဘေကဖဆ်တ် ဆ်သိဝိ။ ဘေကဖဆ်တ် ဆ်သိဆ်ဆ္ဂ ဘ်ယသ်ဖ် သဖ်ါဂိ ဘဂမဆ်တ် ဘေတာမ္ဗ – ‘‘ဘိဂ်ဟ်, ဘဆ်တေ, ဘဂမတ္ဂ ဘမိဒူဇေ ဘပ်ပဖတ္ဂ ဘ်တ်ပိ ပဟိတတ္ဂ မိဟဇ်ဖိ။ တသ်သ ဖယ်ဟ်, ဘဆ်တေ, ဇဟွ်ဂတသ်သ

ပဏ္ဍသလဲလိဏ္ဍဿ ဘေမံ ဗေတဿ ပဏ္ဍိတက်ေ ဘှာပိ – 'လဲဘဲ မတ ဖေ, သုလာဝံ မတ ဖေ, ယဿ ဖေ သတ္တာ ဘဏဂံ သဖဖိသဖပှာဝံ။ လဲဘဲ မတ ဖေ, သုလာဝံ မတ ဖေ, ယွဂံ ဘေမံ သွဂ်ဂ်တေ ဒဖဖမိဏ္ဍယေ ပဗ်ပဇ္ဇိတ္တ။ လဲဘဲ မတ ဖေ, သုလာဝံ မတ ဖေ, ယဿ ဖေ သပ္ပဂါဖဲ့ဝံဏ္ဍ သိလမဏ္ဍိတ္တ ကလဲ့ဇဒဖဲ'တိ။ တဿ ဖယံဂံ, ဘဏ္ဍတေ, ဘမိဥ္စာ ဖဂ်ဘယဘေဏမယဝ်ဂ ဘဂ္ဂသိ, ဘပိဿုံ ပထမိ ဖဇဲ ဘှဏ္ဍဉ်ယတိ''တိ။

''ဏေသံ, သဖိဝ်ဒိ, ပထမိ ဘှဏ္ဍဉ်ယတိ။ ဖဲတ္တ ဘေသွ ပဲပိဖဲ တုဖံဂံ မိဗဂ်ဂ္ဂကဖဲဖဲယ ဘ်ဂတ္တ။ ဂဗ်ဆ တ္တ, သဖိဝ်ဒိ, တတ္တဏေမ ဘပဲပဖတ္တ ဘ်တ္တပိ ပဂိတတ္တ မိဂဏ္ဍဂိ''တိ။ ''ဘေမံ, ဘဏ္ဍတေ''တိ ဇွ ဘ်ယသဲဖဲ သဖိဝ်ဒိ ဘဂမတ္တ ပဏ္ဍိသုတ္တ ဘှဏ္ဍဲဏ္ဍဲယသဏ္ဍ ဘဂမဏ္ဍိတံ ဘဘိမ်ဘေတ္တ ပဂ်ဂိဇ္ဇ ကတ္တ ပဂ်ဂ်ဖိ။ ဥတိယဖဲပိ ဇွ ဘ်ယသဲဖဲ သဖိဝ်ဒိ တတ္တဏေမ ဘပဲပဖတ္တ ဘ်တ္တပိ ပဂိတတ္တ မိဂ်သိ။ ဥတိယဖဲပိ ဇွ ဘ်ယသဲဖတ္တ သဖိဝ်ဒိဿ ဏဂ္ဂဂတဿ ပဏ္ဍသလဲလိဏ္ဍဿ ...ပေ... ဥတိယဖဲပိ ဇွ ဖဲတ္တ ပဲပိဖဲ ဘ်ယသဲဖတ္တ သဖိဝ်ဒိဿ ဗေတဲ ဗေတ္တပဏ္ဍိတက်ကဖဲဇဲယ ...ပေ... ဘပိဿုံ ပထမိ ဖဇဲ ဘှဏ္ဍဉ်ယတိ။ ဘထ ဇွ ဘ်ယသဲဖဲ သဖိဝ်ဒိ ဖဲဏ္ဍ ပဲပိဖဏ္ဍိတံ ဂဲထဲယ ဘဏ္ဍိဿဘဲသိ –

''သဝ်ဒိယံဂံ ပဗ်ပဇ္ဇိတ္တ, ဘဂ်ဏဿဖဲ ဘဏ္ဍဂ်ဏ္ဍိယံ;
သတိ ပဇဲ ဗ ဖေ ဗှဝ်ဒိ, ဗိတ္တတဇဲဗ သုသဖဲဂိတံ;
ဂ်ဖဲ ကဏ္ဍသုံ ဏူပဲဏ္ဍိ, ဏေမ ဖဲ ဗုဒယိဿသသိ''တိ။

ဘထ ဇွ ဖဲတ္တ ပဲပိဖဲ ''ဏ္ဍဏ္ဍိတိ ဖဲ သဖိဝ်ဒိ ဘဏ္ဍဂ်ဂူ''တိ ဥဂ်ဏိ ဥဖဲဖဏ္ဍ တတ္တဏေမဏ္ဍိတဏဲယိတိ။

၇။ ဂ္ဂဒိကသုတ္တံ

၅၁၈။ ဘေမံ ဖေ သုတံ – ဘေကံ သဖယံ ဘဂမဲ ဂဏ္ဍဂေဂေ မိဂဏ္ဍိ ဗေဏုမဏေ ကလဏ္ဍဘဏ္ဍိမ်ပေ။ ဘေဏ ဇွ ပဏ ဿဖယေဏ ဘ်ယသဲဖဲ ဂ္ဂဒိက္ဂ ဘိသိဂိလိပယဿေ မိဂဏ္ဍိ ဂ်ဏ္ဍသိလဲယံ။ ဘထ ဇွ ဘ်ယသဲဖဲ ဂ္ဂဒိက္ဂ ဘပဲပဖတ္တ ဘ်တ္တပိ ပဂိတတ္တ မိဂဏ္ဍဏ္ဍိတ္တ ဿဖယိကံ ဗေတ္တမိဖုတ္တိ ဖုသိ။ ဘထ ဇွ ဘ်ယသဲဖဲ ဂ္ဂဒိက္ဂ တဖဲဂံ ဿဖယိကယ ဗေတ္တမိဖုတ္တိယ ပဏ္ဍိဂံယိ။ ဥတိယဖဲပိ ဇွ ဘ်ယသဲဖဲ ဂ္ဂဒိက္ဂ ဘပဲပဖတ္တ ဘ်တ္တပိ ပဂိတတ္တ မိဂဏ္ဍဏ္ဍိတ္တ ဿဖယိကံ ဗေတ္တမိဖုတ္တိ ဖုသိ။ ဥတိယဖဲပိ ဇွ ဘ်ယသဲဖဲ ဂ္ဂဒိက္ဂ တဖဲဂံ ဿဖယိကယ ဗေတ္တမိဖုတ္တိယ ပဏ္ဍိဂံယိ။ တတိယဖဲပိ ဇွ ဘ်ယသဲဖဲ ဂ္ဂဒိက္ဂ ဘပဲပဖတ္တ ဘ်တ္တပိ ပဂိတတ္တ မိဂဏ္ဍဏ္ဍိတ္တ

သ်ဖယိက် ဗေတွမိဖုတ်တိ ဖုသိ၊ တတိယဖဲပိ ဖွ ဘ်ယသံဖဲ ဂွဒိဂ္ဂ တဖဲဂ် ...ပေ... ပဏိဂ်ယိ၊ ဎတုတ်ထဖဲပိ ဖွ ဘ်ယသံဖဲ ဂွဒိဂ္ဂ ဘပံပဖတ်တွ ...ပေ... မိဖုတ်တိ ဖုသိ၊ ဎတုတ်ထဖဲပိ ဖွ ဘ်ယသံဖဲ ဂွဒိဂ္ဂ တဖဲဂ် ...ပေ... ပဏိဂ်ယိ၊ ပဓ်ဎဖဲပိ ဖွ ဘ်ယသံဖဲ ဂွဒိဂ္ဂ ...ပေ... ဗေတွမိဖုတ်တိ ဖုသိ၊ ပဓ်ဎဖဲပိ ဖွ ဘ်ယသံဖဲ ...ပေ... မိဖုတ်တိယ် ပဏိဂ်ယိ၊ ဆဇ္ဇဖဲပိ ဖွ ဘ်ယသံဖဲ ဂွဒိဂ္ဂ ဘပံပဖတ်တွ ဘ်တ်ပီ ပဂိတတ်တွ မိဂတဏ်တွ သ်ဖယိက် ဗေတွမိဖုတ်တိ ဖုသိ၊ ဆဇ္ဇဖဲပိ ဖွ ဘ်ယသံဖဲ ဂွဒိဂ္ဂ တဖဲဂ် သ်ဖယိက်ယ ဗေတွမိဖုတ်တိယ် ပဏိဂ်ယိ၊ သတ်တဖဲပိ ဖွ ဘ်ယသံဖဲ ဂွဒိဂ္ဂ ဘပံပဖတ်တွ ဘ်တ်ပီ ပဂိတတ်တွ မိဂတဏ်တွ သ်ဖယိက် ဗေတွမိဖုတ်တိ ဖုသိ၊

ဘထ ဖွ ဘ်ယသံဖတွ ဂွဒိကသံသ ဘေတာဂွသိ – ''ယံဓ ဆဇ္ဇ ဂွဂ် သ်ဖယိက်ယ ဗေတွမိဖုတ်တိယ် ပဏိဂ်ဂိဏွ၊ ယံဏူဏ်ဂ် သတ်တထ ဘ်ဂဏေယျ''ဏ်တိ၊ ဘထ ဖွ ဖံတွ ပ်ပိဖဲ ဘ်ယသံဖတွ ဂွဒိကသံသ ဗေတသံ ဗေတွပဏိမိတက်ကဖဓ်ဓ်ယ ယေဏ ဒဂမ် တေဏပသဇ်ကဖိ; ဘုပသဇ်ကဖိတွ ဒဂမဏ်တ် ဂ်ထဂိ ဘဘဏ်သိ –

''ဖဂ်မိဂ ဖဂ်ပဓ်ဇ, ဘ်ဘဒိယ် ယသသံ ဒလ;
သဗ်ဗမေဂဒယ်တိတ, ပ်ဘေ မဏ်ဘ်ဖိ ဎက်ဂုဖ၊

''သ်ဓဂ္ဂ တေ ဖဂ်မိဂ, ဖဂဏ် ဖဂဏ်ဘိဘု;
ဘ်ကဇ်ဇတိ ဗေတယတိ, တံ ဏိသေဒ ဒုတိဏ်ဒဂ၊

''ကထဓ်ဂိ ဒဂမ် တုယဲဂ်, သ်ဓဂ္ဂ သံသဏေ ဂတွ;
ဘပံပတ်တဖ်ဏသွ ဿေက်ဂ္ဂ, က်လ် ကယိဏ် ဒဏေသုတ်''တိ၊

တေဏ ဖွ ပဏ သဖယေဏ ဘ်ယသံဖတွ ဂွဒိကေဏ သတ်တထ ဘ်ဂဏိတ် ဂွတိ၊ ဘထ ဖွ ဒဂမ် ''ဖံတွ ဘယံ ပ်ပိဖဲ'' ဘိတိ မိဘိတွ ဖံဏ် ပ်ပိဖဏ်တ် ဂ်ထယ ဘဘဏ်သိ –

''ဘေမဓ်ဂိ ဒိဏ် ကဗ်ဗဏ်တိ, ဏိမကဇ်ဇဏ်တိ ဒိမိတ်;
သဖူလ် တဏ်ဂဖဗ်ဗုယဲဂ, ဂွဒိဂ္ဂ ပဏိဏ်ဗ်ဗုတွ''တိ၊

ဘထ ဖွ ဒဂမ် ဘိက်ဂု ဘ်ဖဏ်တေသိ – ''ဘ်ယံဖ, ဘိက်ဂမေ, ယေဏ ဘိသိဂိလိပသံသံ က်ဏသိလ် တေဏပသဇ်ကဖိသံသ်ဖ ယတ်ထ ဂွဒိကေဏ ကုလပုတ်တေဏ

သတ်ာထံ ဘ်ာဂဝတေိတ''ဏ်ာတိ၊ ''ဘောမ်ံ, ဘဏ္ဍတေ''တိ ဂွ တေ ဘိက်ဂူ ဘဂမတွ် ပဝ်စသ်သွသုံ၊

ဘထ ဂွ ဘဂမ် သဖ်ပဇဂုလေဂ် ဘိက်ဂူဂ် သဘ်ဝဒီ ယေဏ ဘ်သိဂ်လိပသ်သံ ဂ်ဏသိလ် တေဏုပသဇ်ကမိ၊ ဘဝ်ာသ် ဂွ ဘဂမ် ဘ်ယသ်ဖဏ်တံ ဂွဒိဂ် ဂူဏတွ်မ ဖဇ်ဝကေ မိမတ်ာတက်ာဏဏ်ဂ် သေဖ်ဏ်ံ [သေယျဖ်ဏ်ံ (သ်ျ၊ ကံ၊), သွပ်ပဖ်ဏ်ံ (က၊)]၊ တေဏ ဂွ ပဏ သဖယေဏ ဂူဖ်ယိတတ်ာတံ တိဖိဏ်ယိတတ်ာတံ ဂဝ်ခတေမ ပုဏီဖ် ဘိသံ, ဂဝ်ခတိ ပဝ်ခိဖ် ဘိသံ, ဂဝ်ခတိ ဘုတ်ာတဏ် ဘိသံ, ဂဝ်ခတိ ဘက်ဏိဖ် ဘိသံ, ဂဝ်ခတိ ဘုဘ်ဝဂ်, ဂဝ်ခတိ ဘဒ္ဓ, ဂဝ်ခတိ ဘဏုဘိသံ၊

ဘထ ဂွ ဘဂမ် ဘိက်ဂူ ဘ်ာဖဏ်တေသိ – ''ပသ်သထ ဖွ် တုဖ်ဂေ, ဘိက်ဂမေ, ဘောတံ ဂူဖ်ယိတတ်ာတံ တိဖိဏ်ယိတတ်ာတံ ဂဝ်ခတေမ ပုဏီဖ် ဘိသံ, ဂဝ်ခတိ ပဝ်ခိဖ် ဘိသံ, ဂဝ်ခတိ ဘုတ်ာတဏ် ဘိသံ, ဂဝ်ခတိ ဘက်ဏိဖ် ဘိသံ, ဂဝ်ခတိ ဘုဘ်ဝဂ်, ဂဝ်ခတိ ဘဒ္ဓ, ဂဝ်ခတိ ဘဏုဘိသ''ဏ်ာတိ? ''ဘောမ်ံ, ဘဏ္ဍတေ''၊ ''ဘောသွ ဂွ, ဘိက်ဂမေ, ဖ်တွ် ပ်ပိဖ် ဂွဒိကသ်သ ကုလပုတ်ာတသ်သ မိဇ်ဇ်ဖ် သဖဏ္ဍွေသတိ – 'ကတ်ာထ ဂွဒိကသ်သ ကုလပုတ်ာတသ်သ မိဇ်ဇ်ဖ် ပတိဏ်ဏီတ'ဏ်ာတိ? ဘပ်ပတိဏ်ဏီတေဏ ဝ, ဘိက်ဂမေ, မိဇ်ဇ်ဖောဏ ဂွဒိဂ်ွ ကုလပုတ်ာတွ် ပဏီဏ်ပ်ပုတွ်''တိ၊ ဘထ ဂွ ဖ်တွ် ပ်ပိဖ် ဖေလုမပဖ်ာဍုမိဖ် ဘ်ာဝ်ယ ယေဏ ဘဂမ် တေဏုပသဇ်ကမိ; ဘုပသဇ်ကမိတွ် ဘဂမဏ်တံ ဂ်ာထ်ယ ဘဇ္ဈဘ်ာသိ –

''ဘုဘ်ဝဂ် ဘဒ္ဓ ဝ တိဏီယံ, ဘိသ် ဘဏုဘိသ် သွဂံ;
ဘဏ္ဍွေသံ ဏ်ဒိဂဝ်ခ်ဖိ, ဂွဒိဂ်ွ သွ ကုဂ် ဂတွ်''တိ၊

''ယွ [သွ (သီ၊ ပီ၊)] ဒီတွ် ဒိတိသဖ်ပဏ်ာဏ္ဍွ, သ်ယိ သ်ဏဏတွ် သဘ်;
ဘဂွဏတ်ာတံ ဘဏုယုဇ်ဇ္ဇ, ဏိမိတံ ဘဏ်ဂ်ဖယံ၊

''ဇေတွ်ဏ ဖဝ်ဝုဏ္ဍွ [ဘေတွ် ဏဖုဝိဏ္ဍွ (သီ၊)] သေဏ်ံ, ဘဏ်ဂဏ်တွ် ပုဏပ်ဘဖ်ံ;
သဖူလ် တဖ်ာဂဖပ်ပုယ်ဂ, ဂွဒိဂ်ွ ပဏီဏ်ပ်ပုတွ်''တိ၊

''တသ်သ သွကပဏေတသ်သ, မိဖ် ကဝ်ခ် ဘဘသ်သထ;
တတွ် သွ ဍုဖ်ဖဏ္ဍွ ယက်ဂ္ဂ, တတ်ာထေမဏ်တဏဂ်ယထ်''တိ [တတ်ာထေမဏ်တဏဂ်ယိထ်တိ (သ်ျ၊ ကံ၊), တတ်ာထေမ ဘဏ်တဏဂ်ယိတိ (က၊)]၊

၉။ သတ်တမသံသ်ဆုဗဏ်ဂသုတ်တံ

ၵ၁၀။ ဘေမ့် ဖေ သုတံ – ဘေက် သဖယ့် ဘဂဗ် ဘုတုမေလ်ယ့် မိဂတတိ ဆဒ္ဒိ ဆေတဆ်ဒ္ဒဏ်ယ တီဘေ ဘဒ္ဒပ်လဏ်ဂ္ဂဒေ။ တေဏ ဂွ် ပဏ သဖယေဏ ဖဲတ္တွ် ပ်ပိဖ် သတ်တမသံသ်ဏ် ဘဂမဏ်တံ ဘဆုဗဏ်ဂွ် ဂွတိ ဘွတ်တဏ်ပေက်ဂွ် ဘွတ်တံ ဘလဘဖ်ဏ္ဍ်။ ဘထ ဂွ် ဖဲတ္တွ် ပ်ပိဖ် ယေဏ ဘဂဗ် တေဆုပသဓ်ကဖိ; ဘုပသဓ်ကဖိတ္တွ် ဘဂမဏ်တံ ဂ်ထ်ယ ဘဒ္ဒိသဘ်သိ –

> ''သွ်ကမတိဏ်ဖွ် ဆု မဏဖ်ဂိ သ်ယသိ,
> မိတ်တံ ဆု ဒ္ဒီဏ္ဍ် ဘုာ ပတ်ထယ်ဏ္ဍ်;
> ဘ်ဂ့ ဆု ဂ်ဖသ်ဖိဖက်သိ ကိဆ်ဗိ,
> ကသ်ဖ် ဒ္ဒဆေဏ ဏ ကတ္တွ်သိ သက်ဂ်ိ;
> သက်ဂ်ီ ဏ သဖ်ပဒ္ဒဒ္ဒတိ ကေဏဗိ တေ''တိ။
>
> ''သွ်ကသ်သ ဖူလ် ပလိဂ်ယ သဗ်ပ်,
> ဘဏ်ဂု သ်ယ်ဖိ ဘသွ်ဗဖ်ဏ္ဍ်;
> ဆေတ္တဏ သဗ်ပ် ဘမလွ်ဘဒ္ဒပ်ပ်,
> ဘဏ်သမ္ဗွ် သ်ယ်ဖိ ပဖတ်တဗဏ်ဂူ''တိ။
>
> ''ယံ မာဏ်တိ ဖဖ ယိာဏ်တိ, ယေ မာဏ်တိ ဖဖဏ်တိ ဗ;
> ဘေတ်ထ ဗေ တေ ဖဏ္ဍ် ဘတ်ထိ, ဏ ဖေ သဖဗ ဖွ်ကဂသီ''တိ။
>
> ''ယံ မာဏ်တိ ဏ တံ ဖယ်ဂ်, ယေ မာဏ်တိ ဏ တေ ဘဂ်;
> ဘေမ့် ပ်ပိဖ ဒ္ဒဏ်ဂိ, ဏ ဖေ ဖဂ်ဂဖ်ပိ ဘက်ဂသီ''တိ။
>
> ''သဗေ ဖဂ်ဂံ ဘဆုဗ်ဂံ, ဂေဖ့် ဘဖတဂ်ဖိဏ်;
> ဘပေဂိ ဂဗ်ခ တွဖေမေဏ္ဍ်, ကိဖဆ်ဆဖဆုသ်သသီ''တိ။
>
> ''ဘဖဗ်ဗုဂေယ့် ပုဗ်ခဏ်တိ, ယေ ဒ္ဒဏ် ပ်တဂ်ဖိဏ္ဍ်;
> တေသ်ဂ် ပုဏ္ဍွ် ဘက်ဂ်ဖိ, ယံ သဗ်ဗ် တံ ဏ်တူပဂ်''ဏ်တိ။

''ဘေယျထ်ပိ, ဘဏ်တေ, ဂ်ဖသ်သ မ် ဏ်ဂဖသ်သ မ် ဘမိဘူဏေ ပွ်ကဂတဗ်ိ။ တတ္တသ်သ ကက်ကဏ္ဍ်ကွ်။ ဘထ ဂွ်, ဘဏ်တေ, သဖ်ဗဂုလ် ဂုဖ်တက် မ် ဂုဖ်တိကယွ် မ် တဖ်ဂ် ဂ်ဖ် မ် ဏ်ဂဖ် မ် ဏ်ကဂဖိတ္တွ် ယေဏ သ် ပွ်ကဂတဗ်ိ တေဆုပသဓ်ကဖေယျ;

ဘုပသၔကဖိတ္ဂ တံ ကကၢကၔကံ ဘုဘၢ ဘုၥဴဂဏိတ္ဂ ထလေ ပတိၔၔပေယ္ယုံ၊ ယံ ယဘေမ ဟိ သွ္ဂ, ဘၢဏ္ဏတေ, ကကၢကၔက္ဂ ဘဏ္ဍ ဘဘိၜ္ဏၜ္ဏေယ္ယ တံ တဘေမ တေ ကုဖ္ဍဏၢ ဗ္ဗ ကုဖ္ဍဏိကၢယ္ဂ ဗ္ဗ ကၔၔေဏ ဗ္ဗ ကထလ်ယ ဗ္ဗ သဆဲဆိၜ္ဏဘေယ္ယုံ သဖ္ဍဘၢဆဲဒြေယ္ယုံ သဖ္ဍပလိဘၢဆဲဒြေယ္ယုံ၊ ဘေမဆဲဟိ သွ္ဂ, ဘၢဏ္ဏတေ, ကကၢကၔက္ဂ သဗ္ဗပေဟိ ဘဖေဟိ သဆဲဆိၜ္ဏဖေဟိ သဖ္ဍဘၢဂိဂေဟိ သဖ္ဍပလိဘၢဂိဂေဟိ ဘဘၢဗ္ဗွ္ဂ တံ ပွ္ဂကၢရဏဏ္ဓိ ဘွ္ဂတဏိတံု၊ ဘေမဖေမ ဂွ္ဂ, ဘၢဏ္ဏတေ, ယ္ဍၜ္ဏ ကၢၜ္ဏိပ္ပိ ဗ္ဗိသူကၢယိကၢၜ္ဏ [ယ္ဍၜ္ဏ ဗ္ဗိသူကၢယိကၢၜ္ဏ (သီ၊ ပီ၊ က၊)] ဗ္ဗိသေဗ္ဗိတၢၜ္ဏ ဗ္ဗိပဲဖဏ္ဍိတၢၜ္ဏ, သဗ္ဗပ္ပၜ္ဏ တၢၜ္ဏ [ကၢၜ္ဏိပ္ပိ ကၢၜ္ဏိပ္ပိ သဗ္ဗပ္ပၜ္ဏ (သီ၊ ပီ၊ က၊)] ဘၢဂမတၢ သဆဲဆိၜ္ဏၜ္ဏၜ္ဏ သဖ္ဍဘၢဂိဂၢၜ္ဏ သဖ္ဍပလိဘၢဂိဂၢၜ္ဏ၊ ဘဘၢဗ္ဗွ္ဂ ဘၜ္ဏဟံ, ဘၢဏ္ဏတေ, ပုၜ္ဏ ဘၢဂမၜ္ဏတံ ဘုပသၔကဖိတံ ယဘိ ဘွ္ဂတၢဏ္ဏပေကၢဂွ္ဂ’’တိ၊ ဘထ ဂွ္ဂ ဖ္ဍတ္ဂ ပ္ပပိဖ္ဍ ဘၢဂမတ္ဂ သၜ္ဏတိကေ ဘိဖ္ဍ ၜ္ဏိဗ္ဗပေဒၜ္ဏိယ္ဍ ဂ္ဂထ္ဍယ္ဂ ဘဘၢသိ –

‘‘ဖေဘမဏ္ဍဏဆဲဗ ပ္ပသ္ဍဏ္ဍ, ဗ္ဗယသ္ဂ ဘၜ္ဏုပဏိယဂ္ဂ;
ဘပေတၢထ ဖုဘ္ဂ ဗ္ဗိၜ္ဏဘေဖ, ဘပိ ဘသ္ဍသ္ဍဘၜ္ဏ သိယ္ဍ၊

‘‘ဘလဘ္ဂဂိ တတၢထ ဘသ္ဍသ္ဍဘ္ဂ, ဗ္ဗယသေတၢတ္ဂ ဘပကၢကဖေ;
ကၢက္ဂမ သေလဖ္ဍသဒ္ဒ, ၜ္ဏိဗ္ဗဗ္ဗိဒ္ဒိပေဖ ဂွ္ဂတဖ္ဍ’’တိ၊

၈၊ ဖ္ဍဏဆီတုသုတၢတံ

၇၈၇၊ ဘထ ဂွ္ဂ ဖ္ဍတ္ဂ ပ္ပပိဖ္ဍ ဘၢဂမတ္ဂ သၜ္ဏတိကေ ဘိဖ္ဍ ၜ္ဏိဗ္ဗပေဒၜ္ဏိယ္ဍ ဂ္ဂထ္ဍယ္ဂ ဘဘၢသိတ္ဂ တဖ္ဍဟ ၔၜ္ဏ ဘပကၢကဖ္ဍဖ ဘၢဂမတ္ဂ ဘဗ္ဗိဘူဏေ ပထဗ္ဗိယ္ဍ ပလ်လၔကေၜ္ဏ ၜ္ဏိသီဘိ တုဏ္ဍဟိဘူတ္ဂ ဖၔကုဘူတ္ဂ ပတၢတကၢရၜ္ဏဂ္ဂ ဘဂ္ဂဖုဂ္ဂ ပဒ္ဒသ္ဍယၜ္ဏတ္ဂ ဘပဲပၔဘၢၜ္ဏ ကၔၔေၜ္ဏ ဘူဖ္ဍ ဗ္ဗိလိရၜ္ဏတ္ဂ၊ ဘထ ဂွ္ဂ တဏ္ဍဟ ဗ ဘဏတိ ဗ ဏဂ္ဂ ဗ ဖ္ဍဏဆီတတ္ဂ ယေၜ္ဏ ဖ္ဍတ္ဂ ပ္ပပိဖ္ဍ တေၜ္ဏုပသၔကဖိသု; ဘုပသၔကဖိတ္ဂ ဖ္ဍဏ္ဍ ပ္ပပိဖၜ္ဏတံ ဂ္ဂထ္ဍယ ဘဒ္ဒသဘၢသိသု –

‘‘ကေၜ္ဏသိ ဘုဖ္ဍဖၜ္ဏ္ဂ တၢတ, ပုဏိသ္ဍ ကံ ၜ္ဏ သွ္ဂဗသိ;
ဖယ္ဍ တံ ဏၢဂပ္ပသေၜ္ဏ, ဘၢဏဆဲဆဖိမ ကုဆဲဒဏ္ဍ;
ဗၜ္ဏဂိတ္ဂ ဘၢၜ္ဏယိသ္ဍသ္ဍဖ, ဗသဂ္ဂ တေ ဘဗ္ဗိသ္ဍသတိ’’တိ၊

‘‘ဘဏဟံ သုဂတ္ဂ လွ္ဂကေ, ၜ္ဏ ဏၢဂေၜ္ဏ သုဗ္ဗၜ္ဏယ္ဂ;
ဖ္ဍဏဂေယ္ယ ဘတိကၢကၜ္ဏတ္ဂ, တသ္ဍဖ္ဍ သွ္ဂဗ္ဗဖဟံ ဘုသ’’ၜ္ဏတိ၊

ဘာထ ဂွ် တဖိဂ် ဗ ဘာဏတိ ဗ ဏဂ် ဗ ဖ်ဏဓီတဏ္ဍ ယေဏ ဘဂမ် တေဏုပသင်္ကဖ်သု; ဘုပသင်္ကဖ်တွဲ ဘဂမဏ်တံ ဘေတာမွဲပုံ – ''ပိသေ တေ, သဖေဏ, ပတိပ်တေဗ်''တိ၊ ဘာထ ဂွ် ဘဂမ် ဏ ဖဏသ်က်သိ, ယထ် တံ ဘာဏုတ်တာဏေ ဘုပဓိသင်္ဂယေ မိဖုတ်တွ်၊

ဘာထ ဂွ် တဖိဂ် ဗ ဘာဏတိ ဗ ဏဂ် ဗ ဖ်ဏဓီတဏ္ဍ ဘေကဖဏ်တံ ဘပက်ကဖ်ဖ ဘေမ် သဖဝိဏ်တေသုံ – ''ဘုဗဲဗ်မဗဲ ဂွ် ပုဏိသ်ဏ ဘဓိပိပိယ်၊ ယံဏူဏ ဖယ် ဘေကသတံ ဘေကသတံ ကုဖ်ဏိမဖိဖသတံ ဘာဏိဏ်ဖ်ဖ်ဏေယ်ဖ်''တိ၊ ဘာထ ဂွ် တဖိဂ် ဗ ဘာဏတိ ဗ ဏဂ် ဗ ဖ်ဏဓီတဏ္ဍ ဘေကသတံ ဘေကသတံ ကုဖ်ဏိမဖိဖသတံ ဘာဏိဏ်ဖ်ဖ်ဏ်တွဲ ယေဏ ဘဂမ် တေဏုပသင်္ကဖ်သု; ဘုပသင်္ကဖ်တွဲ ဘဂမဏ်တံ ဘေတာမွဲပုံ – ''ပိသေ တေ, သဖေဏ, ပတိပ်တေဗ်''တိ၊ တဖ်ပိ ဘဂမ် ဏ ဖဏသ်က်သိ, ယထ် တံ ဘာဏုတ်တာဏေ ဘုပဓိသင်္ဂယေ မိဖုတ်တွ်၊

ဘာထ ဂွ် တဖိဂ် ဗ ဘာဏတိ ဗ ဏဂ် ဗ ဖ်ဏဓီတဏ္ဍ ဘေကဖဏ်တံ ဘပက်ကဖ်ဖ ဘေမ် သဖဝိဏ်တေသုံ – ''ဘုဗဲဗ်မဗဲ ဂွ် ပုဏိသ်ဏ ဘဓိပိပိယ်၊ ယံဏူဏ ဖယ် ဘေကသတံ ဘေကသတံ ဘမိတ္တတမဖိဖသတံ ဘာဏိဏ်ဖ်ဖ်ဏေယ်ဖ်''တိ၊ ဘာထ ဂွ် တဖိဂ် ဗ ဘာဏတိ ဗ ဏဂ် ဗ ဖ်ဏဓီတဏ္ဍ ဘေကသတံ ဘေကသတံ ဘမိတ္တတမဖိဖသတံ ဘာဏိဏ်ဖ်ဖ်ဏ်တွဲ ယေဏ ဘဂမ် တေဏုပသင်္ကဖ်သု; ဘုပသင်္ကဖ်တွဲ ဘဂမဏ်တံ ဘေတာမွဲပုံ – ''ပိသေ တေ, သဖေဏ, ပတိပ်တေဗ်''တိ၊ တဖ်ပိ ဘဂမ် ဏ ဖဏသ်က်သိ, ယထ် တံ ဘာဏုတ်တာဏေ ဘုပဓိသင်္ဂယေ မိဖုတ်တွ်၊

ဘာထ ဂွ် တဖိဂ် ဗ ...ပေ... ယံဏူဏ ဖယ် ဘေကသတံ ဘေကသတံ သဏ် မိတ္တတမဖိဖသတံ ဘာဏိဏ်ဖ်ဖ်ဏေယ်ဖ်တိ၊ ဘာထ ဂွ် တဖိဂ် ဗ ...ပေ... သဏ် မိတ္တတမဖိဖသတံ ဘာဏိဏ်ဖ်ဖ်ဏ်တွဲ ယေဏ ဘဂမ် တေဏုပသင်္ကဖ်သု; ဘုပသင်္ကဖ်တွဲ ဘဂမဏ်တံ ဘေတာမွဲပုံ – ''ပိသေ တေ, သဖေဏ, ပတိပ်တေဗ်''တိ၊ တဖ်ပိ ဘဂမ် ဏ ဖဏသ်က်သိ, ယထ် တံ ဘာဏုတ်တာဏေ ဘုပဓိသင်္ဂယေ မိဖုတ်တွ်၊

ဘာထ ဂွ် တဖိဂ် ဗ ...ပေ... ယံဏူဏ ဖယ် ဘေကသတံ ဘေကသတံ ၁မိတ္တတမဖိဖသတံ ဘာဏိဏ်ဖ်ဖ်ဏေယ်ဖ်တိ၊ ဘာထ ဂွ် တဖိဂ် ဗ ...ပေ... ၁မိတ္တတမဖိဖသတံ ဘာဏိဏ်ဖ်ဖ်ဏ်တွဲ ယေဏ ဘဂမ် ...ပေ... ယထ် တံ ဘာဏုတ်တာဏေ ဘုပဓိသင်္ဂယေ မိဖုတ်တွ်၊ ဘာထ ဂွ် တဖိဂ် ဗ ...ပေ... ဖတ္တသိဖ်တ်ထိမဖိဖသတံ ဘာဏိဏ်ဖ်ဖ်ဏေယ်ဖ်တိ၊ ဘာထ ဂွ် တဖိဂ် ဗ ...ပေ... ဖတ္တသိဖ်တ်ထိမဖိဖသတံ ဘာဏိဏ်ဖ်ဖ်ဏ်တွဲ ...ပေ... ဘာဏုတ်တာဏေ ဘုပဓိသင်္ဂယေ မိဖုတ်တွ်၊

ဘထ ဖွ တဇာဂ် ဎ ...ပေ... ဖဂ်တ်ထိမဇာဇာသတ် ဘာဇ်ဏ်ဖဖ်ဏေယ့ဖတိ၊ ဘထ ဖွ တဇာဂ် ဎ ...ပေ... ဖဂ်တ်ထိမဇာဇာသတ် ဘာဇ်ဏ်ဖဖ်ဏ်တွ ယေဏ ဒဂမ်...ပေ... ဘဏုတ်တဇေ ဘုပဍ်သစ်ရယေ မိဖုတ်တွ၊ ဘထ ဖွ တဇာဂ် ဎ ဘာဇတိ ဎ ဇဂ် ဎ ဖဇဍီတဇွ ဘောကဖဏ်တ် ဘုပဏ်ကဖဖ ဘောတာမွဎံ – သဎ်ဎ် ကိဇ ဏွ ပိတ် ဘမွဎ –

‘‘ဘဇဂ် သုဂတွ လွင်ေ, ဏ ဇဂ်ေဏ သုမ်ဏယွ;
ဖဇဂေယ့ ဘတိကဏ်ကဏ်တွ, တသိဖ သွဎ်ဖဂ် ဒုသ’’ဏ်တိ၊

‘‘ယစ်ဂ် ဖယ် သဖဏ် မ် ပုဂ်ဖဏ် မ် ဘဓီတဇဂ် ဘိဖိဏ် ဘုပဏ်ကဖဏ ဘုပဏ်ကဖယ့ဖ ဂာယ် မ်သိသ ဖလေယ, ဘုဇာဂ် လွဂ်တ် မ် ဖုရတွ ဘုဂ်ဂဎ်ဆေယ, ဘုဖဖာ် မ် ပ်ပုဇေယ ဖိတ်တကဲရေပ် မ်၊ ဆေယထ မ် ပဏ ဏဏ္ဍ ဂဇိတွ လုတွ ဘုသိသုသိသတိ မိသုသိသတိ ဖိလိယတိ; ဘောမဖေမ ဘုသိသုသိသေယ မိသုသိသေယ ဖိလိယေယ့’’တိ၊

ဘထ ဖွ တဇာဂ် ဎ ဘာဇတိ ဎ ဇဂ် ဎ ဖဇဍီတဇွ ယေဏ ဒဂမ် တေဏုပသစ်ကဖိသု; ဘုပသစ်ကဖိတွ ဘောကဖဏ်တ် ဘာဇ်ဇ်သု၊ ဘောကဖဏ်တ် ဇီတ် ဖွ တဇာဂ် ဖဇဍီတ် ဒဂမဏ်တ် ဂ်ထယ ဘဇ္ဈဘာသိ –

‘‘သွဂ်မတိဇာဇွ ဏု မဏဖဂ် သိယသိ,
မိတ်တ် ဏု ဇီဏွ ဘုာ ပတ်ထယ်ဏွ;
ဘဂ် ဏု ဂ်ဖသိဖိဖဂ်သိ ကိစ်ဎိ,
ကသိဖ ဒဏေဏ ဏ ကတွသိ သဂ်ဇီ;
သဂ်ဇီ ဏ သဖဲပဏ္ဍဒတိ ဇေဏဎ် တေ’’တိ၊

‘‘ဘတ်ထသိသ ပတ်တိ ဂာယသိသ သဏ်တိ,
ဒေတွဏ ဆေဏ် ပိယသ်တဇုပ်;
ဘောဂွဂ် [ဘောဂဂ် (သျ၊ ကံ၊ ပီ၊ က၊)] သိယ် သုရဖဏုဖွဍိ,
တသိဖ ဒဏေဏ ဏ ကတွဖိ သဂ်ဇီ;
သဂ်ဇီ ဏ သဖဲပဏ္ဍဒတိ ဇေဏဎ် ဖေ’’တိ၊

ဘထ ဖွ ဘာဇတိ [ဘာဇတိ ဎ (က၊)] ဖဇဍီတ် ဒဂမဏ်တ် ဂ်ထယ ဘဇ္ဈဘာသိ –

‘‘ကထ် မိဂ်ဇီပဂုလွဂ ဒိဂ်ဇ,

ပဇ္ဇွဃတိဖ်ာဗ္ဗ ဘတတီဂ ဆဣဇွဏ္ဍ;
ကထံ သ်ယိ [ကထံ သ်ယံ (သျ၊ ဂံ၊ ပီ၊), ကထၜိသ်ယံ (က၊)] ဗဟုလ်
ကၢဖုသဇိဇ်,
ပဏိဗဂိဏ် ဂွဏ္ဍတိ ဘလၢဂ ယွ တ''ဏ္ဍတိ၊

''ပသ်သၢဂက်ယွ သုမိဖုတ်တဗိတ်တွ,
ဘသဇိဇတ်ဏ္ဍွ သတိဖ် ဘဏ္ဍွကွ;
ဘဇိဇ်ယ ဂဖ်ဖ် ဘမိတက်ကသ်ယိ,
ဏ ကုပ်ပတိ ဏ သတတိ ဏ ထိဏ္ဍွ [ဏ ကုပ်ပတိ ဏသ်သတတိ ဏ ထိဏ္ဍွ
(သီ၊)]၊

''ဘေမ်မိဂ်တီဗဟုလွဂ ဘိက်ဂု,
ပဇိဇ္ဇွဃတိဖ်ာဗ္ဗ ဘတတီဂ ဆဣဇွဏ္ဍ;
ဘေမ် သ်ယိ ဗဟုလ် ကၢဖုသဇိဇ်,
ပဏိဗဂိဏ် ဂွဏ္ဍတိ ဘလၢဂ ယွ တ''ဏ္ဍတိ၊

ဘထ ဂွ တဂ် [တဂ်ဗ (က၊)] ဖ်တဂီတ် ဘဂဗတွ သဏ္ဍတိက ဂ်ထ်ယ ဘၜိသဘ်သိ
–

''ဘဗ်ဃေၜိဒ တဖ်ဂ် ဂဗသဇိဃဗ်တီ,
ဘၢဂ် ဗတိသ်သဏ္ဍတိ [တဏိသ်သဏ္ဍတိ (သီ၊)] ဗဟူ ဗ သၢဂ်;
ဗဂ် မတ်ယံ ဒဏ္ဍတ် ဘဏ္ဍွကွ,
ဘဗ်ဃေၜိဒ ဃေသ်သတိ ဖဗ်ဗုတ်ဒသ်သ ပ်တ''ဏ္ဍတိ၊

''ဏယဏ္ဍတိ မေ ဖဂ်မိတ်, သၢဂဖ်ဃေဏ တထ်ဂတ်;
ဂဖ်ဃေဏ ဏယဖ်ဏ္ဍ, က် ဘုသူယ် မိၜိဏတ''ဏ္ဍတိ၊

ဘထ ဂွ တဖ်ဂ် ဗ ဘတတိ ဗ တဂ် ဗ ဖ်တဂီတတွ ယေဏ ဖ်တွ ပ်ပိဖ်
တေဏုပသဇိကဖ်သု၊ ဘၢသံ ဂွ ဖ်တွ ပ်ပိဖ် တဖ်ဂဇိဗ ဘတတိဇိဗ တဂဇိဗ
ဖ်တဂီတတွ ဂူတတွမ ဘ်ဂဗ်ဆဏ္ဍတိယွ၊ ဘိသ္ဂွဏ ဂ်ထ်ဂိ ဘၜိသဘ်သိ –

''ပ်လ် ကုဖုာဏ္ဍဃေဂိ, ပဗိဗတ် ဘဘိဖုတ်ထထ [ဘဘိဖုဏ္ဍထထ (သီ၊)];
ဂိတိ ဏဂေဏ ဂဏထ, ဘယွ ၁ဏ္ဍတေဂိ ဂ်ၢထ၊

``Selaṃva sirasūhacca [sirasi ūhacca (sī.), sirasi ohacca (syā. kaṃ.)], pātāle gādhamesatha;
Khāṇuṃva urasāsajja, nibbijjāpetha gotamā''ti.

``Dadallamānā āgañchuṃ, taṇhā ca aratī ragā;
Tā tattha panudī satthā, tūlaṃ bhaṭṭhaṃva māluto''ti.

Tatiyo vaggo.

Tassuddānaṃ –

Sambahulā samiddhi ca, godhikaṃ sattavassāni;
Dhītaraṃ desitaṃ buddha, seṭṭhena imaṃ mārapañcakanti.

Mārasaṃyuttaṃ samattaṃ.

5. Bhikkhunīsaṃyuttaṃ

1. Āḷavikāsuttaṃ

162. Evaṃ me sutaṃ – ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Atha kho āḷavikā bhikkhunī pubbaṇhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya sāvatthiyaṃ piṇḍāya pāvisi. Sāvatthiyaṃ piṇḍāya caritvā pacchābhattaṃ piṇḍapātapaṭikkantā yena andhavanaṃ tenupasaṅkami vivekatthinī. Atha kho māro pāpimā āḷavikāya bhikkhuniyā bhayaṃ chambhitattaṃ lomahaṃsaṃ uppādetukāmo vivekamhā cāvetukāmo yena āḷavikā bhikkhunī tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā āḷavikaṃ bhikkhuniṃ gāthāya ajjhabhāsi –

``Natthi nissaraṇaṃ loke, kiṃ vivekena kāhasi;
Bhuñjassu kāmaratiyo, māhu pacchānutāpinī''ti.

Atha kho āḷavikāya bhikkhuniyā etadahosi – ``ko nu khvāyaṃ manusso vā amanusso vā gāthaṃ bhāsatī''ti? Atha kho āḷavikāya bhikkhuniyā etadahosi –

''ဖဲတ္ဒ ဖွ ဘာယ် ပ်ပိဖဲ ဖဖ ဘ‌ေယ် ခဖဲဘိတတ်တ် လွဖဂ်ာသ် ဘုပ်ပ်ဝေတုက်ဖွ ဓိမေကဖဲဂ် ဗ်မေတုက်ဖွ ဂ်ထ ဘ်ာသတိ''တိ၊ ဘထ ဖွ ဘ်ာဇဓိက ဒ်က်ာဂုဏိ ''ဖဲတ္ဒ ဘာယ် ပ်ပိဖဲ'' ဘိတိ ဓိဘိတွ ဖဲတ် ပ်ပိဖဏိတ် ဂ်ထဂိ ပဗ်ဗဘ်ာသိ –

''ဘတ်ထိ ဏိသ်ာသဏဇ် လွဂေ, ပဇ်ဇ်ယ ဖဓ သုဖုသ်ာသိတ် [သုဖသ်ာသိတ် (သီ၊ ပီ၊)];
ပဖတ်တပဏိဂ ပ်ပိဖ, ဏ တွဲ ဒိဏိသိ တ် ပဝ်၊

''သတ်တိသူလူပဖဲ ဂ်ဖဲ, ဇဏိဒ်ယ ဘဒိဂုဇ္ဇဏိ;
ယ် တွဲ ဂ်ဖဏတိ ဗ္ဗူသိ, ဘဏတိ ဖယ်ဂ သ် ဘဂူ''တိ၊

ဘထ ဖွ ဖဲတ္ဒ ပ်ပိဖဲ ''ဒိဏိတိ ဖဲ ဘ်ာဇဓိက ဒ်က်ာဂုဏိ''တိ ၃က်ဏိ ၃ဖဲဖဏွ် တတ်ထေဓဏိတဏဒ်ယိတိ၊

၁၊ သွဖဲသုတ်တ်

၅၈၇၊ သ်ဓတ်ထိဏိဘ်ာဏ၊ ဘထ ဖွ သွဖဲ ဒ်က်ာဂုဏိ ပဗ်ဗဏိဂသာဖယ် ဏိဓ်ယေတွ ပတ်တဗိဓဏဖဲဘ်ယ သ်ဓတ်ထိ ပိဏ်ဒ်ယ ပ်ဓိသိ၊ သ်ဓတ်ထိယ် ပိဏ်ဒ်ယ ဗဏိတွ ပဗ်ဗ်ာဘတ်တ် ပိဏ်ဒပ်တပဇ္ဇိက်ာဏိတ် ယေဏ ဘဏိဒဓဏ် တေဏုပသဇ်ကဖိ ဘိဓိဓိဂ်ဏ်ယ၊ ဘဏိဒဓဏ် ဘဒိသွဂ်ဂေတွ ဘဇ်ဇတဏသ်ဖိ ဇက်ဇဖူလေ ဘိဓိဓိဂ်တ် ဏိသီဘိ၊ ဘထ ဖွ ဖဲတ္ဒ ပ်ပိဖဲ သွဖဲယ ဒ်က်ာဂုဏိယ် ဘ‌ေယ် ခဖဲဘိတတ်တ် လွဖဂ်ာသ် ဘုပ်ပ်ဝေတုက်ဖွ သဖဲဒိဖဲဂ် ဗ်မေတုက်ဖွ ယေဏ သွဖဲ ဒ်က်ာဂုဏိ တေဏုပသဇ်ကဖိ; ဘုပသဇ်ကဖိတွ သွဖဲ ဒ်က်ာဂုဏိ ဂ်ထယ ဘဒိသဘ်ာသိ –

''ယ် တ် ဘိသိဂိ ပတ်တပိဝ်, ဇ္ဇဏ် ၃ဏဘိသဖဲဘ်ဓ်;
ဏ တ် ၃ဇ်ဂုလပဇ်ဇ်ယ, သက်က် ပပ်ပ္ပတုဖိတ်ထိယ်''တိ၊

ဘထ ဖွ သွဖဲယ ဒ်က်ာဂုဏိယ် ဘေတတ်ဟွသိ – ''ဂွ ဏု ဂွယ် ဖဏုသ်ာသွ ဓ ဘဖဏုသ်ာသွ ဓ ဂ်ထ ဘ်ာသတိ''တိ? ဘထ ဖွ သွဖဲယ ဒ်က်ာဂုဏိယ် ဘေတတ်ဟွသိ – ''ဖဲတ္ဒ ဖွ ဘာယ် ပ်ပိဖဲ ဖဖ ဘ‌ေယ် ခဖဲဘိတတ်တ် လွဖဂ်ာသ် ဘုပ်ပ်ဝေတုက်ဖွ သဖဲဒိဖဲဂ် ဗ်မေတုက်ဖွ ဂ်ထ ဘ်ာသတိ''တိ၊ ဘထ ဖွ သွဖဲ ဒ်က်ာဂုဏိ ''ဖဲတ္ဒ ဘာယ် ပ်ပိဖဲ'' ဘိတိ ဓိဘိတွ ဖဲတ် ပ်ပိဖဏိတ် ဂ်ထဂိ ပဗ်ဗဘ်ာသိ –

''ဘိတ်ထိဘ်ာဓ္ဓ ဂ် ဂယိတ်, ဗိတ်တဖဲဂိ သုသဖဲဂိတေ;

ဉာဏမှိ ဝတ္တမာနမှိ, သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော။

''ယဿ နူန သိယာ ဧဝံ, ဣတ္ထာဟံ ပုရိသောတိ ဝါ;
ကိဉ္စိ ဝါ ပန အညသ္မိ [အသ္မီတိ (သီ॰ ကံ॰ ပီ॰)], တံ မာရော
ဝတ္တုမရဟတီ''တိ။

အထ ခေါ မာရော ပါပိမာ ''ဇာနာတိ မံ သောမာ ဘိက္ခုနီ''တိ ဒုက္ခီ ဒုမ္မနော တတ္ထေဝန္တရဓာယီတိ။

၃။ ကိသာဂေါတမီသုတ္တံ

၁၆၄။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခေါ ကိသာဂေါတမီ ဘိက္ခုနီ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ သာဝတ္ထိံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပာတပဋိက္ကန္တာ ယေန အန္ဓဝနံ တေနုပသင်္ကမိ, ဒိဝါဝိဟာရာယ။ အန္ဓဝနံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိ။ အထ ခေါ မာရော ပါပိမာ ကိသာဂေါတမိယာ ဘိက္ခုနိယာ ဘယံ ဆမ္ဘိတတ္တံ လောမဟံသံ ဥပ္ပါဒေတုကာမော သမာဓိမှာ စာဝေတုကာမော ယေန ကိသာဂေါတမီ ဘိက္ခုနီ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ကိသာဂေါတမိံ ဘိက္ခုနိံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

''ကိံ နု တွံ မတပုတ္တာဝ, ဧကမာသိ ရုဒမ္မုခီ;
ဝနမဇ္ဈဂတာ ဧကာ, ပုရိသံ နု ဂဝေသသီ''တိ။

အထ ခေါ ကိသာဂေါတမိယာ ဘိက္ခုနိယာ ဧတဒဟောသိ – ''ကော နု ခွာယံ မနုဿော ဝါ အမနုဿော ဝါ ဂါထံ ဘာသတီ''တိ? အထ ခေါ ကိသာဂေါတမိယာ ဘိက္ခုနိယာ ဧတဒဟောသိ – ''မာရော ခေါ အယံ ပါပိမာ မမ ဘယံ ဆမ္ဘိတတ္တံ လောမဟံသံ ဥပ္ပါဒေတုကာမော သမာဓိမှာ စာဝေတုကာမော ဂါထံ ဘာသတီ''တိ။

အထ ခေါ ကိသာဂေါတမီ ဘိက္ခုနီ ''မာရော အယံ ပါပိမာ'' ဣတိ ဝိဒိတွာ မာရံ ပါပိမန္တံ ဂါထာဟိ ပစ္စဘာသိ –

''အစ္စန္တံ မတပုတ္တာမှိ, ပုရိသာ ဧတဒန္တိကာ;
န သောစာမိ န ရောဒါမိ, န တံ ဘာယာမိ အာဝုသော။

''သဗ္ဗတ္ထ ဝိဟတာ နန္ဒီ, တမောက္ခန္ဓော ပဒါလိတော;

[illegible]

[illegible]

9. [illegible]

[illegible]

> [illegible]

[illegible]

> [illegible]

> [illegible]

> [illegible]

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑄂𑄢𑄮 𑄛𑄂𑄛𑄨𑄟𑄂 ‘‘𑄎𑄂𑄚𑄂𑄖𑄨 𑄟𑄁 𑄤𑄨𑄎𑄡𑄂 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄩’’𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄩 𑄘𑄪𑄟𑄴𑄟𑄚𑄮 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄤𑄚𑄴𑄖𑄢𑄙𑄂𑄡𑄩𑄖𑄨𑅁

𑄻𑅁 𑄃𑄪𑄛𑄴𑄛𑄣𑄤𑄕𑄴𑄕𑄂𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄷𑄼𑄼𑅁 𑄥𑄂𑄤𑄖𑄴𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑄂𑄚𑄁𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄪𑄛𑄴𑄛𑄣𑄤𑄕𑄴𑄕𑄂 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄩 𑄛𑄪𑄝𑄴𑄝𑄕𑄴𑄦𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄚𑄨𑄤𑄂𑄥𑄬𑄖𑄴𑄤𑄂 ...𑄛𑄬... 𑄃𑄐𑄴𑄐𑄖𑄢𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁 𑄥𑄪𑄛𑄪𑄛𑄴𑄜𑄨𑄖𑄥𑄂𑄣𑄢𑄪𑄇𑄴𑄈𑄟𑄫𑄣𑄬 𑄃𑄑𑄴𑄒𑄂𑄥𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑄂𑄢𑄮 𑄛𑄂𑄛𑄨𑄟𑄂 𑄃𑄪𑄛𑄴𑄛𑄣𑄤𑄕𑄴𑄕𑄂𑄡 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄨𑄡𑄂 𑄞𑄡𑄁 𑄍𑄟𑄴𑄞𑄨𑄖𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄣𑄮𑄟𑄦𑄁𑄥𑄁 𑄃𑄪𑄛𑄴𑄛𑄂𑄘𑄬𑄖𑄪𑄇𑄂𑄟𑄮 𑄥𑄟𑄂𑄙𑄨𑄟𑄴𑄦𑄂 𑄌𑄂𑄤𑄬𑄖𑄪𑄇𑄂𑄟𑄮 𑄡𑄬𑄚 𑄃𑄪𑄛𑄴𑄛𑄣𑄤𑄕𑄴𑄕𑄂 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄩 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨; 𑄃𑄪𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨𑄖𑄴𑄤𑄂 𑄃𑄪𑄛𑄴𑄛𑄣𑄤𑄕𑄴𑄕𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄨𑄁 𑄉𑄂𑄗𑄂𑄡 𑄃𑄎𑄴𑄏𑄞𑄂𑄥𑄨 –

‘‘𑄥𑄪𑄛𑄪𑄛𑄴𑄜𑄨𑄖𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄃𑄪𑄛𑄉𑄟𑄴𑄟 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄨,
𑄆𑄇𑄂 𑄖𑄪𑄤𑄁 𑄖𑄨𑄑𑄴𑄒𑄥𑄨 𑄥𑄂𑄣𑄟𑄫𑄣𑄬;
𑄚 𑄌𑄖𑄴𑄗𑄨 𑄖𑄬 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄂 𑄤𑄕𑄴𑄕𑄙𑄂𑄖𑄪,
𑄝𑄂𑄣𑄬 𑄚 𑄖𑄴𑄤𑄁 𑄞𑄂𑄡𑄥𑄨 𑄙𑄪𑄖𑄴𑄖𑄇𑄂𑄚’’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄪𑄛𑄴𑄛𑄣𑄤𑄕𑄴𑄕𑄂𑄡 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄨𑄡𑄂 𑄃𑄬𑄖𑄘𑄦𑄮𑄥𑄨 – ‘‘𑄇𑄮 𑄚𑄪 𑄈𑄴𑄤𑄂𑄡𑄁 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄴𑄥𑄮 𑄤𑄂 𑄃𑄟𑄚𑄪𑄥𑄴𑄥𑄮 𑄤𑄂 𑄉𑄂𑄗𑄁 𑄞𑄂𑄥𑄖𑄩’’𑄖𑄨? 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄪𑄛𑄴𑄛𑄣𑄤𑄕𑄴𑄕𑄂𑄡 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄨𑄡𑄂 𑄃𑄬𑄖𑄘𑄦𑄮𑄥𑄨 – ‘‘𑄟𑄂𑄢𑄮 𑄈𑄮 𑄃𑄡𑄁 𑄛𑄂𑄛𑄨𑄟𑄂 𑄟𑄟 𑄞𑄡𑄁 𑄍𑄟𑄴𑄞𑄨𑄖𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄣𑄮𑄟𑄦𑄁𑄥𑄁 𑄃𑄪𑄛𑄴𑄛𑄂𑄘𑄬𑄖𑄪𑄇𑄂𑄟𑄮 𑄥𑄟𑄂𑄙𑄨𑄟𑄴𑄦𑄂 𑄌𑄂𑄤𑄬𑄖𑄪𑄇𑄂𑄟𑄮 𑄉𑄂𑄗𑄁 𑄞𑄂𑄥𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄪𑄛𑄴𑄛𑄣𑄤𑄕𑄴𑄕𑄂 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄩 ‘‘𑄟𑄂𑄢𑄮 𑄃𑄡𑄁 𑄛𑄂𑄛𑄨𑄟𑄂’’ 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄘𑄨𑄖𑄴𑄤𑄂 𑄟𑄂𑄢𑄁 𑄛𑄂𑄛𑄨𑄟𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄉𑄂𑄗𑄂𑄦𑄨 𑄛𑄌𑄴𑄌𑄞𑄂𑄥𑄨 –

‘‘𑄥𑄖𑄁 𑄥𑄦𑄥𑄴𑄥𑄂𑄚𑄨𑄛𑄨 𑄙𑄪𑄖𑄴𑄖𑄇𑄂𑄚𑄁,
𑄄𑄙𑄂𑄉𑄖𑄂 𑄖𑄂𑄘𑄨𑄥𑄇𑄂 𑄞𑄤𑄬𑄡𑄴𑄡𑄪𑄁;
𑄣𑄮𑄟𑄁 𑄚 𑄄𑄐𑄴𑄎𑄂𑄟𑄨 𑄚 𑄥𑄚𑄴𑄖𑄥𑄂𑄟𑄨,
𑄚 𑄟𑄂𑄢 𑄞𑄂𑄡𑄂𑄟𑄨 𑄖𑄟𑄬𑄇𑄨𑄇𑄂𑄛𑄨𑅁

‘‘𑄆𑄥𑄂 𑄃𑄚𑄴𑄖𑄢𑄙𑄂𑄡𑄂𑄟𑄨, 𑄇𑄪𑄌𑄴𑄍𑄨𑄁 𑄤𑄂 𑄛𑄤𑄨𑄥𑄂𑄟𑄨 𑄖𑄬;
𑄛𑄈𑄪𑄟𑄚𑄴𑄖𑄢𑄨𑄇𑄂𑄡𑄟𑄴𑄛𑄨, 𑄖𑄨𑄑𑄴𑄒𑄚𑄴𑄖𑄨𑄁 𑄟𑄁 𑄚 𑄘𑄇𑄴𑄈𑄥𑄨𑅁

‘‘𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄥𑄩𑄞𑄫𑄖𑄂𑄟𑄴𑄦𑄨, 𑄄𑄘𑄴𑄙𑄨𑄛𑄂𑄘𑄂 𑄥𑄪𑄞𑄂𑄤𑄨𑄖𑄂;
𑄥𑄝𑄴𑄝𑄝𑄚𑄴𑄙𑄚𑄟𑄪𑄖𑄴𑄖𑄂𑄟𑄴𑄦𑄨, 𑄚 𑄖𑄁 𑄞𑄂𑄡𑄂𑄟𑄨 𑄃𑄂𑄤𑄪𑄥𑄮’’𑄖𑄨𑅁

ဘာထ ဂ္ဂ ဖ္လင္ဂ ပပိဖ ''ဧဆတိ ဖ ဘုပပလမဇာဇ ဘဂဇ်ဂုဆ''တိ ၁ဂဇီ ၁ဖဖ္ထ တဘထေမဆိတဇဂ်ယီတိ။

၈။ ဗလသုတ္တံ

ၷ၈၇။ သဗတ်ထိဆာ်ဆ။ ဘာထ ဂ္ဂ ဗလ ဘဂဇ်ဂုဆ ပဘဇဇဂါသဖယ် ဆမ်သေတွ . . . ပေ . . . ဘဇ်ဇတဇသမ် တုဂဇဇ္ဖူလေ ဘိမ်မိဂဇ် ဆိသိဘိ။ ဘာထ ဂ္ဂ ဖ္လင္ဂ ပပိဖ ယေဆ ဗလ ဘဂဇ်ဂုဆ တေဆုပသဇ်ဂဖိ; ဘုပသဇ်ဂဖိတွ ဗလ ဘဂဇ်ဂုဆ ဘေတာမ္ဂ္ဂ – ''ဂိ ဆု တွ, ဘဂဇ်ဂုဆ, ဆ တွဗေသိ''တိ? ''ဧတိ ဂ္ဂဟ်, ဘမုသ္ဂ, ဆ တွဗေဖိ''တိ။

> ''ဂိ ဆု ဧတိ ဆ တွဗေသိ, ဧတွ ဂဖဆ ဘုဇ်ဧတိ;
> ဂွ ဆု တံ ဘဘာဖဘပယိ, ဧတိ ဖ တွဗ [ဖ တွဗေသိ (သီ။ ပီ။)]
> ဘဂဇ်ဂုဆ''တိ။
>
> ''ဧတသိသ ဖဇဇ ဂွတိ, ဧတွ ၁ဂဇ်ဆ ဖုသိသတိ [ပသိသတိ (သီ။ ပီ။)];
> ဇဆ်ဂ မဂ ပဇဂလေသ်, တသိဖ ဧတိ ဆ တွဗယေ။
>
> ''ဇုဘိဂ္ဂ ဂဖဖဖဘေသေသိ, ဧတိယ သဖတိဂဇဖ်;
> သဘဇ၁ဂဇပပဂ်ဆယ, သွ ဖ သဗေ ဆိမေသယိ။
>
> ''ယေ ဗ တုပူပဂ် သတ္တ, ယေ ဗ ဘတုပဇ်ဇ်ယိဆ္ဂ;
> ဆိတွဂ ဘပပဧဆဆိတ, ဘဂဆိတွ ပုဆဘဘမ''ဆိတိ။

ဘာထ ဂ္ဂ ဖ္လင္ဂ ပပိဖ ''ဧဆတိ ဖ ဗလ ဘဂဇ်ဂုဆ''တိ ၁ဂဇီ ၁ဖဖ္ထ တဘထေမဆိတဇဂ်ယီတိ။

၇။ ဘုပဗလသုတ္တံ

ၷ၈၈။ သဗတ်ထိဆာ်ဆ။ ဘာထ ဂ္ဂ ဘုပဗလ ဘဂဇ်ဂုဆ ပဘဇဇဂါသဖယ် ဆမ်သေတွ . . . ပေ . . . ဘဇ်ဇတဇသမ် တုဂဇဇ္ဖူလေ ဘိမ်မိဂဇ် ဆိသိဘိ။ ဘာထ ဂ္ဂ ဖ္လင္ဂ ပပိဖ ယေဆ ဘုပဗလ ဘဂဇ်ဂုဆ တေဆုပသဇ်ဂဖိ; ဘုပသဇ်ဂဖိတွ ဘုပဗလ ဘဂဇ်ဂုဆ ဘေတာမ္ဂ္ဂ – ''ဂတ်ထ ဆု တွ, ဘဂဇ်ဂုဆ, ဘုပပဧဧတုဂဖ''တိ? ''ဆ ဂ္ဂဟ်, ဘမုသ္ဂ, ဂတ်ထဗ ဘုပပဧဧတုဂဖ''တိ။

‘‘တာဝတိံသာ စ ယာမာ စ, တုသိတာ စာပိ ဒေဝတာ;
နိမ္မာနရတိနော ဒေဝါ, ယေ ဒေဝါ ဝသဝတ္တိနော;
တတ္ထ စိတ္တံ ပဏိဓေဟိ, ရတိံ ပစ္စနုဘောဿသီ’’တိ။

‘‘တာဝတိံသာ စ ယာမာ စ, တုသိတာ စာပိ ဒေဝတာ;
နိမ္မာနရတိနော ဒေဝါ, ယေ ဒေဝါ ဝသဝတ္တိနော;
ကာမဗန္ဓနဗဒ္ဓါ တေ, ဧန္တိ မာရဝသံ ပုန။

‘‘သဗ္ဗော အာဒီပိတော [သဗ္ဗောဝ အာဒိတ္တော (သျာ။ ကံ။)] လောကော, သဗ္ဗော လောကော ပဓူပိတော;
သဗ္ဗော ပဇ္ဇလိတော [ပဇ္ဇလိတော (သဗ္ဗတ္ထ)] လောကော, သဗ္ဗော လောကော ပကမ္ပိတော။

‘‘အကမ္ပိတံ အပစလိတံ [အစလိတံ (သီ။ သျာ။ ကံ။ ပီ။)],
အပုထုဇ္ဇနသေဝိတံ;
အဂတိ ယတ္ထ မာရဿ, တတ္ထ မေ နိရတော မနော’’တိ။

အထ ခေါ မာရော ပါပိမာ ‘‘ဇာနာတိ မံ ဥပစာလာ ဘိက္ခုနီ’’တိ ဒုက္ခီ ဒုမ္မနော တတ္ထေဝန္တရဓာယီတိ။

၈။ သီသုပစာလာသုတ္တံ

၁၆၈။ သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ အထ ခေါ သီသုပစာလာ [သီသူပစာလာ (သီ။)] ဘိက္ခုနီ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ...ပေ... အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိ။ အထ ခေါ မာရော ပါပိမာ ယေန သီသုပစာလာ ဘိက္ခုနီ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ သီသုပစာလာ ဘိက္ခုနိံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကဿ နု တွံ, ဘိက္ခုနိ, ပါသဏ္ဍံ ရောစေသီ’’တိ? ‘‘န ခွါဟံ, အာဝုသော, ကဿစိ ပါသဏ္ဍံ ရောစေမီ’’တိ။

‘‘ကံ နု ဥဒ္ဒိဿ မုဏ္ဍာသိ, သမဏီ ဝိယ ဒိဿသိ;
န စ ရောစေသိ ပါသဏ္ဍံ, ကိမိဝ စရသိ မောမုဟာ’’တိ။

‘‘ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ပါသဏ္ဍာ, ဒိဋ္ဌီသု ပသီဒန္တိ တေ;
န တေသံ ဓမ္မံ ရောစေမိ, တေ ဓမ္မဿ အကောဝိဒါ။

‘‘𑄃𑄖𑄳𑄗𑄨 𑄥𑄇𑄳𑄡𑄇𑄪𑄣𑄬 𑄎𑅅𑄖𑄮, 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄑𑄨𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄮;
𑄥𑄝𑄳𑄝𑅅𑄞𑄨𑄞𑄫 𑄟𑅅𑄢𑄚𑄪𑄘𑄮, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄖𑄳𑄗𑄟𑄛𑄢𑅅𑄎𑄨𑄖𑄮।

‘‘𑄥𑄝𑄳𑄝𑄖𑄳𑄗 𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄃𑄥𑄨𑄖𑄮, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄁 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄟𑅅;
𑄥𑄝𑄳𑄝𑄇𑄟𑄳𑄟𑄇𑄳𑄈𑄡𑄁 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄮, 𑄤𑄨𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄅𑄛𑄙𑄨𑄥𑄋𑄳𑄈𑄡𑄬;
𑄥𑄮 𑄟𑄡𑄳𑄦𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄥𑄖𑄳𑄗𑅅, 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄢𑄮𑄌𑄬𑄟𑄨 𑄥𑅅𑄥𑄚’’𑄚𑄳𑄖𑄨।

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑅅𑄢𑄮 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄟𑅅 ‘‘𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄁 𑄥𑄩𑄥𑄪𑄛𑄌𑅅𑄣𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄩’’𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄩 𑄘𑄪𑄟𑄳𑄟𑄚𑄮 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄤𑄚𑄳𑄖𑄢𑄙𑅅𑄡𑄩𑄖𑄨।

𑄿। 𑄥𑄬𑄣𑅅𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄽𑄶। 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁। 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄬𑄣𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄩 𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄕𑄳𑄦𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄚𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 ...𑄛𑄬... 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄢𑄪𑄇𑄳𑄈𑄟𑄫𑄣𑄬 𑄘𑄨𑄤𑅅𑄤𑄨𑄦𑅅𑄢𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄩𑄘𑄨। 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑅅𑄢𑄮 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄟𑅅 𑄥𑄬𑄣𑅅𑄡 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄨𑄡𑅅 𑄞𑄡𑄁 𑄍𑄟𑄳𑄞𑄨𑄖𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄣𑄮𑄟𑄦𑄁𑄥𑄁 𑄅𑄛𑄳𑄛𑅅𑄘𑄬𑄖𑄪𑄇𑅅𑄟𑄮 ...𑄛𑄬... 𑄥𑄬𑄣𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄨𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄇𑄬𑄚𑄨𑄘𑄁 𑄛𑄇𑄖𑄁 𑄝𑄨𑄟𑄳𑄝𑄁, 𑄇𑄳𑄤𑄚𑄪 [𑄇𑄳𑄤𑄚𑄳𑄚𑄪 (𑄥𑄩। 𑄛𑄩।), 𑄇𑄳𑄤𑄌𑄨 (𑄥𑄳𑄡𑅅। 𑄇𑄁। 𑄇।)]
𑄝𑄨𑄟𑄳𑄝𑄥𑄳𑄥 𑄇𑅅𑄢𑄇𑄮;
𑄇𑄳𑄤𑄚𑄪 𑄝𑄨𑄟𑄳𑄝𑄁 𑄥𑄟𑄪𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄁, 𑄇𑄳𑄤𑄚𑄪 𑄝𑄨𑄟𑄳𑄝𑄁 𑄚𑄨𑄢𑄪𑄎𑄳𑄏𑄖𑄩’’𑄖𑄨।

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄬𑄣𑅅𑄡 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄨𑄡𑅅 𑄆𑄖𑄘𑄦𑄮𑄥𑄨 – ‘‘𑄇𑄮 𑄚𑄪 𑄈𑄳𑄤𑅅𑄡𑄁 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄳𑄥𑄮 𑄤𑅅 𑄃𑄟𑄚𑄪𑄥𑄳𑄥𑄮 𑄤𑅅 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄞𑅅𑄥𑄖𑄩’’𑄖𑄨? 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄬𑄣𑅅𑄡 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄨𑄡𑅅 𑄆𑄖𑄘𑄦𑄮𑄥𑄨 – ‘‘𑄟𑅅𑄢𑄮 𑄈𑄮 𑄃𑄡𑄁 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄟𑅅 𑄟𑄟 𑄞𑄡𑄁 𑄍𑄟𑄳𑄞𑄨𑄖𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄣𑄮𑄟𑄦𑄁𑄥𑄁 𑄅𑄛𑄳𑄛𑅅𑄘𑄬𑄖𑄪𑄇𑅅𑄟𑄮 𑄥𑄟𑅅𑄙𑄨𑄟𑄳𑄦𑅅 𑄌𑅅𑄤𑄬𑄖𑄪𑄇𑅅𑄟𑄮 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄞𑅅𑄥𑄖𑄩’’𑄖𑄨। 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄬𑄣𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄩 ‘‘𑄟𑅅𑄢𑄮 𑄃𑄡𑄁 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄟𑅅’’ 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄘𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄟𑅅𑄢𑄁 𑄛𑅅𑄛𑄨𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄦𑄨 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄚𑄡𑄨𑄘𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄇𑄖𑄁 [𑄚𑄡𑄨𑄘𑄁 𑄛𑄇𑄖𑄁 (𑄥𑄳𑄡𑅅। 𑄇𑄁।)] 𑄝𑄨𑄟𑄳𑄝𑄁, 𑄚𑄡𑄨𑄘𑄁
𑄛𑄢𑄇𑄖𑄁 [𑄚𑄡𑄨𑄘𑄁 𑄛𑄇𑄖𑄁 (𑄥𑄳𑄡𑅅। 𑄇𑄁।)] 𑄃𑄊𑄁;
𑄦𑄬𑄖𑄪𑄁 𑄛𑄑𑄨𑄌𑄳𑄌 𑄥𑄟𑄳𑄞𑄫𑄖𑄁, 𑄦𑄬𑄖𑄪𑄞𑄋𑄳𑄉𑅅 𑄚𑄨𑄢𑄪𑄎𑄳𑄏𑄖𑄨।

‘‘𑄡𑄗𑅅 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄁 𑄝𑄩𑄎𑄁, 𑄈𑄬𑄖𑄳𑄖𑄬 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄤𑄨𑄢𑄫𑄦𑄖𑄨;
𑄛𑄗𑄤𑄩𑄢𑄥𑄐𑄳𑄌𑅅𑄉𑄟𑄳𑄟, 𑄥𑄨𑄚𑄬𑄦𑄐𑄳𑄌 𑄖𑄘𑄫𑄞𑄡𑄁।

‘‘ဘောမ့် ဇဏ်ဂ ဎ ဂတုယ္ဒ, ဿ ဎ ဘ်ယတဏ ဘိဖေ;
ဂေတုံ ပဇ္ဇိဗ်ဎ သဖါဘူတ်, ဂေတုဘစ်ဂ ဏိတုဒ္ဓိသဘေ’’တိ။

ဘာထ ဇ္ဇ ဖဝ္ဂ ပ်ပိဖ ‘‘ဒိဏတိ ဖံ သေလ် ဘိက်ဂုဏိ’’တိ ဥက်ဂီ ဥဖါဖဏ္ဂ
တတ်ထေမဏ်တဇဂယီတိ။

ဗ၀။ မဇ္ဇိတ်သုတ်တံ

ဗဗ။ သ်မတ်ထိဏ်ဘ်ဏ်။ ဘာထ ဇ္ဇ မဇ္ဇိတ် ဘိက်ဂုဏိ ပုပ်ပဏ်ဂသဖယ် ဏိမ်သေတ္တ
ပတ်တဗီမဇဖ်ဘ်ယ သ်မတ်ထိ ပိဏ်ဉ်ယ ပ်မိသိ။ သ်မတ်ထိယ် ပိဏ်ဉ်ယ ဎဇိတ္တ
ပဗ်သ်ဘတ်တံ ပိဏ်ဥပ်တပဇ္ဇိက်ကဏ်တ် ယေဏ ဘာဏ်ဂမဏ် တေဏုပသဇ်ကဖိ
ဘိမ်မိဂ်တ်ယ။ ဘာဏ်ဂမဏ် ဘဒ္ဒိသ္ဂဂဂေတ္တ ဘဇ်ဇတဇသ်ဖိ ဇုက်ဇဖူလေ ဘိမ်မိဂ်တံ
ဏိသီဘိ။ ဘာထ ဇ္ဇ ဖဝ္ဂ ပ်ပိဖ မဇ္ဇိတ်ယ ဘိက်ဂုဏိယ် ဘယ် ဿဖါဘိတတ်တံ လ္ဂဖဂ်သ်
ဘုပ်ပ်ဘေတုက်ဖ္ဂ သဖ်ဂိဖ်ဂ် ဗ်မေတုက်ဖ္ဂ ယေဏ မဇ္ဇိတ် ဘိက်ဂုဏိ တေဏုပသဇ်ကဖိ;
ဘုပသဇ်ကဖိတ္တ မဇ္ဇိတံ ဘိက်ဂုဏိ ဂထ်ယ ဘဒ္ဒိသဘ်သိ –

‘‘ဇေဏ်ယ် ပဇတ္တ သတ်တ္တ, ဇုမ့် သတ်တသ်သ ဂ်ဇဇ္ဂ;
ဇုမ့် သတ်တ္တ သဖုပ်ပဏ်ဏ္ဂ, ဇုမ့် သတ်တ္တ ဏိတုဒ္ဓိသတိ’’တိ။

ဘာထ ဇ္ဇ မဇ္ဇိတ်ယ ဘိက်ဂုဏိယ် ဘောတာဂ္ဂသိ – ‘‘ဇ္ဂ ဏု ဂ္ဂယ် ဖဏုသ်သ္ဂ မ်
ဘဖဏုသ်သ္ဂ မ် ဂထံ ဘ်သတိ’’တိ? ဘာထ ဇ္ဇ မဇ္ဇိတ်ယ ဘိက်ဂုဏိယ် ဘောတာဂ္ဂသိ –
‘‘ဖဝ္ဂ ဇ္ဇ ဘယ် ပ်ပိဖ ဖဖ ဘယ် ဿဖါဘိတတ်တံ လ္ဂဖဂ်သ် ဘုပ်ပ်ဘေတုက်ဖ္ဂ
သဖ်ဂိဖ်ဂ် ဗ်မေတုက်ဖ္ဂ ဂထံ ဘ်သတိ’’တိ။ ဘာထ ဇ္ဇ မဇ္ဇိတ် ဘိက်ဂုဏိ ‘‘ဖဝ္ဂ ဘယ်
ပ်ပိဖ’’ ဘိတိ မိဘိတ္တ, ဖဝံ ပ်ပိဖဏ်တံ ဂထ်ဂိ ပဗ်ဎဘ်သိ –

‘‘ဇ်ိ ဏု သတ်တ္ဂတိ ပဗ်ဗေသိ, ဖဇ ဘိဇ္ဇဇိဂတံ ဏု တေ;
သုဘ်ဂသဇ်ဂ်ဇပုဇ်ဒ္ဒယ်, ဏယိဂ သတ်တုပလပ်ဘတိ။

‘‘ယထ် ဂိ ဘဇ်ဂသဖ်ဘ်တ်, ဂ္ဂတိ သဘ်ဒ္ဂ ဇထ္ဂ ဘိတိ;
ဘောမ့် ဇဏ်ဂေသု သဏ်တေသု, ဂ္ဂတိ သတ်တ္ဂတိ သဖ်ဖုတိ [သဖ်ဖတိ (သျ။
ဇံ။)]။

‘‘ဥက်ဇဖေမ ဂိ သဖ်ဘတိ, ဥက်ဂံ တိဇ္ဇဇတိ မေတိ ဎ;
ဏ်ဇ်ဇဘ္ဘ ဥက်ဂ် သဖ်ဘတိ, ဏ်ဇ်ဇံ ဥက်ဂ် ဏိတုဒ္ဓိသတိ’’တိ။

ဘာထ ဇွ ဖဲတွ ပဲပိဖဲ ''ဒိဏာတိ ဖဲ ဗဒိတ ဘိကဲဂှဏိ''တိ ၁ုကၢဏီ ၁ုဖဲဖဏွ တတဲထေဗဏိတတဂဲယီတိ၊

ဘိကဲဂှဏိသံယုတဲတံ သဖဲတဲတံ၊

တသဲသုဝဲဲဏ –

> ဘဲဖဗိက ၿ သွဖဲ ၿ, ဂွတဖဲ ဗိဒယ် သဂ;
> ဘုပဲပလဗဏဏ ၿ ပဲလ်, ဘုပဲပလ် သီသုပဲပလ် ၿ;
> သေလ် ဗဒိတယ တေ ၁သံတိ၊

၃၊ ဗှဟဲဖသံယုတဲတံ

၈၊ ပဏဖဗဂဲဂွ

၈၊ ဗှဟဲဖယ်ၿဏသုတဲတံ

၈၉၃၊ ဘေဗ် ဖေ သုတံ – ဘေကံ သဖယ် ဘဂဗ် ဘုဏုဗေလ်ယ ဗိဂဏတိ ဏဒိဒိ ဏေဏဗဲဒတဲယ တီဓေ ဘဒပဲလဏိဂှဂဖူလေ ပဏဖဲဘိသမဲဗုဝဲဂွ၊ ဘာထ ဇွ ဘဂဗတွ ဏဂှဂတသဲသ ပဏဲသလ်လီဏသဲသ ဘေဗ် ဗေတသွ ပဏိဗိတကဲဂွ ဘုဝဲပဲဒိ – ''ဘဂဲဂတွ ဇွ ဖွယ ဂဖဲဖွ ဂဖဲဘိတွ ၁ုဝဲ၁သွ ၁ုဏဏုဖွဂွ သဏိတွ ပဏိတွ ဘတကဲကဲဗၿတွ ဏိပုဏွ ပဏဲဒိတဗေဝဏိယွ၊ ဘဲလယဏဖ ဇွ ပဏဲယ ပဒိ ဘဲလယဏတိ ဘဲလယသဖဲဖုဒိတံ၊ ဘဲလယဏဖဲယ ဇွ ပဏ ပဒိယ ဘဲလယဏတိယ ဘဲလယသဖဲဖုဒိတယ ၁ုဝဲ၁သံ ဘိဝဲ ဏံဏ ယဝဲ ဘိဝဲပဲပၿဲၿယတဲပဏဲၿဲၿသဖုပဲပဲဘွ၊ ဘိဝဲဖဲပိ ဇွ ဏံဏ ၁ုဝဲ၁သံ ယဝဲ သဗဲဗသဗဲဂဲဏသဖတွ သဗဲဗူပဂဲပဏဲဏိသဲသဂဲဂွ တဏဲဟဲကဲဏယွ ဗိဏဲဂွ ဏိတွဂွ ဏိဗဲဗဲဏ၊ ဘဂဗဲဗေဗ ဇွ ပဏ ဂဖဲဖ ၁ေသေယှ; ပဓေ ၿ ဖေ ဏ ဘဲဒိဏေယှ; သွ ဖဖသဲသ ကိလဖတွ, သဲ ဖဖသဲသ ဗိဂေသဲ''တိ၊ ဘပိသဲသု ဘဂဗဏိတ ဘိဖဲ ဘဏၿဲၿတိယဲ ဂဲထယွ ပဏဲဘဲသု ပုဗဲဗေ ဘသဲသုတပုဗဲဗဲ –

> ''ကိၿဲၿေဏ ဖေ ဘဂဲဂတံ, ဂလ် ဘဲဏ ပကဲသိတုံ;
> ဏဂဲဘွသပဓေတေဂိ, ဏယ် ဂဖဲဖွ သုသဖဲဗုဂွ၊

> ''ပဏဲသွတဂဲဖိ ဏိပုဏံ, ဂဖဲဘိတ ၁ုဝဲ၁သံ ဘဏုံ;

𑄢𑅅𑄉𑄢𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄚 𑄘𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄖𑄟𑄮𑄈𑄚𑄳𑄙𑄬𑄚 𑄃𑅅𑄤𑄪𑄑𑅅’’𑄖𑄨
[𑄖𑄟𑄮𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄙𑄬𑄚 𑄃𑅅𑄤𑄪𑄖𑅅𑄖𑄨 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)]𑅁

𑄃𑄨𑄖𑄨𑄦 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄐𑄳𑄌𑄨𑄇𑄳𑄈𑄖𑄮 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄮𑄥𑄳𑄥𑄪𑄇𑄳𑄇𑄖𑅅𑄡 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄟𑄖𑄨, 𑄚𑄮 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄘𑄬𑄥𑄚𑅅𑄡𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄪𑄚𑄮 𑄥𑄦𑄟𑄳𑄛𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄌𑄬𑄖𑄥𑅅 𑄌𑄬𑄖𑄮𑄛𑄢𑄨𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄟𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡 𑄃𑄬𑄖𑄘𑄦𑄮𑄥𑄨 – ‘‘𑄚𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨 𑄤𑄖 𑄞𑄮 𑄣𑄮𑄇𑄮, 𑄤𑄨𑄚𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨 𑄤𑄖 𑄞𑄮 𑄣𑄮𑄇𑄮, 𑄡𑄖𑄳𑄢 𑄦𑄨 𑄚𑅅𑄟 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄢𑄦𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄮𑄥𑄳𑄥𑄪𑄇𑄳𑄇𑄖𑅅𑄡 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄟𑄖𑄨 [𑄚𑄟𑄨𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨 (?)], 𑄚𑄮 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄘𑄬𑄥𑄚𑅅𑄡𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄥𑄦𑄟𑄳𑄛𑄖𑄨 – 𑄥𑄬𑄡𑄳𑄡𑄗𑅅𑄛𑄨 𑄚𑅅𑄟 𑄝𑄣𑄤𑅅 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄮 𑄥𑄟𑄨𑄐𑄳𑄎𑄨𑄖𑄁 [𑄥𑄟𑄳𑄟𑄨𑄐𑄳𑄎𑄨𑄖𑄁 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄤𑅅 𑄝𑅅𑄦𑄁 𑄛𑄥𑅅𑄢𑄬𑄡𑄳𑄡, 𑄛𑄥𑅅𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄤𑅅 𑄝𑅅𑄦𑄁 𑄥𑄟𑄨𑄐𑄳𑄎𑄬𑄡𑄳𑄡 𑄃𑄬𑄤𑄟𑄬𑄤 – 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄃𑄚𑄳𑄖𑄢𑄦𑄨𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄛𑄪𑄢𑄖𑄮 𑄛𑅅𑄖𑄪𑄢𑄦𑄮𑄥𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄥𑄦𑄟𑄳𑄛𑄖𑄨 𑄃𑄬𑄇𑄁𑄥𑄁 𑄃𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑅅𑄥𑄋𑄳𑄉𑄁 𑄇𑄢𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄘𑄇𑄳𑄈𑄨𑄕𑄎𑅅𑄕𑄪𑄟𑄕𑄳𑄓𑄣𑄁 𑄛𑄗𑄤𑄨𑄡𑄁 𑄚𑄨𑄦𑄚𑄳𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄐𑄳𑄎𑄣𑄨𑄁 𑄛𑄕𑅅𑄟𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄬𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ‘‘𑄘𑄬𑄥𑄬𑄖𑄪, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁, 𑄘𑄬𑄥𑄬𑄖𑄪 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄮 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁𑅁 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄢𑄎𑄇𑄳𑄈𑄎𑅅𑄖𑄨𑄇𑅅, 𑄃𑄥𑄳𑄥𑄤𑄚𑄖𑅅 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄢𑄨𑄦𑅅𑄡𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄞𑄤𑄨𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄐𑄳𑄐𑅅𑄖𑅅𑄢𑄮’’𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄨𑄘𑄟𑄤𑄮𑄌 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄥𑄦𑄟𑄳𑄛𑄖𑄨, 𑄃𑄨𑄘𑄁 𑄤𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄃𑄗𑅅𑄛𑄢𑄁 𑄃𑄬𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 –

‘‘𑄛𑅅𑄖𑄪𑄢𑄦𑄮𑄥𑄨 𑄟𑄉𑄙𑄬𑄥𑄪 𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄬,
𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄃𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮 𑄥𑄟𑄣𑄬𑄦𑄨 𑄌𑄨𑄚𑄳𑄖𑄨𑄖𑄮;
𑄃𑄛𑅅𑄛𑄪𑄢𑄬𑄖𑄁 [𑄃𑄤𑅅𑄛𑄪𑄢𑄬𑄖𑄁 (𑄥𑄩𑅁)] 𑄃𑄟𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄘𑄳𑄤𑅅𑄢𑄁,
𑄥𑄪𑄕𑄚𑄳𑄖𑄪 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄤𑄨𑄟𑄣𑄬𑄚𑄚𑄪𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄁𑅁

‘‘𑄥𑄬𑄣𑄬 𑄡𑄗𑅅 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄖𑄟𑄪𑄘𑄳𑄙𑄚𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄮,
𑄡𑄗𑅅𑄛𑄨 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄬 𑄎𑄚𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄖𑄖𑄮;
𑄖𑄗𑄫𑄛𑄟𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄟𑄡𑄁 𑄥𑄪𑄟𑄬𑄙,
𑄛𑅅𑄥𑅅𑄘𑄟𑅅𑄢𑄪𑄡𑄳𑄦 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄖𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪;
𑄥𑄮𑄇𑅅𑄤𑄖𑄨𑄕𑄳𑄕𑄁 [𑄥𑄮𑄇𑅅𑄤𑄇𑄨𑄕𑄳𑄕𑄁 (𑄥𑄩𑅁)] 𑄎𑄚𑄖𑄟𑄛𑄬𑄖𑄥𑄮𑄇𑄮,
𑄃𑄤𑄬𑄇𑄳𑄈𑄥𑄳𑄥𑄪 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄎𑄢𑅅𑄞𑄨𑄞𑄫𑄖𑄁𑅁

‘‘𑄃𑄪𑄑𑄳𑄒𑄬𑄦𑄨 𑄤𑄩𑄢 𑄤𑄨𑄎𑄨𑄖𑄥𑄋𑄳𑄉𑄟,
𑄥𑄖𑄳𑄗𑄤𑅅𑄦 𑄃𑄕𑄕 [𑄃𑄚𑄚 (𑄇𑄖𑄳𑄗𑄌𑄨)] 𑄤𑄨𑄌𑄢 𑄣𑄮𑄇𑄬;

ဝေသသ်သု [ဝေသေတု (သျ၊ ကံ၊ ပီ၊ က၊)] ၼဂမ် ဂဖဲဖံ,
ဘဢဲဢဲတ်တွ ၼမိသ်သဆတ်ီ’’တိ၊

ဘထ ဖွ ၼဂမ် ဗုဟ်ဖုဏ္ဍ ဝ ဘဍ္ဍယေသဆ မိဝိတ္တ သတ်တေသု ဝ ကဏုဢဲဢတ် ပဏ္ဍ်ဝဲဝ ဖုဝဲဂဝက်ဂုဏ္ဍ လွက် မွလွကေသိ၊ ဘဝဲသ် ဖွ ၼဂမ် ဖုဝဲဂဝက်ဂုဏ္ဍ လွက် မွလွကေဆတ္တ သတ်တေ ဘပဲပဏဍ္ဍက်ဇေ ဖဟ်ဏဍ္ဍက်ဇေ တိက်ဇိဆဲဒြိယေ ဖုဝိဆဲဒြိယေ သွက်ဏေ ဒွက်ဏေ သုမိဢဲဢဲပယေ ဒုမိဢဲဢဲပယေ, ဘပဲပေကဝဲဝေ ပဏလွကမဍ္ဍဍ္ဍၼယာသ်သ်မိဆေ မိဂဏဆတေ, ဘပဲပေကဝဲဝေ ဆ ပဏလွကမဍ္ဍဍ္ဍၼယာသ်သ်မိဆေ [ဝသ်သ်မိဆွ (သီ၊ သျ၊ ကံ၊ ပီ၊)] မိဂဏဆတေ၊ သေယျထပိ ဆဖ ဘုပဲပလိဆဲယံ မံ ပဒုဖဲဆဲယံ မံ ပုဏ်ဍဓရိက်ဆဲ မံ ဘုပဲပေကဝဲဝဲဆိ ဘုပဲပလ်ဆိ မံ ပဒုဖ်ဆိ မံ ပုဏ်ဍဓရိက်ဆိ မံ ဘုဂေ ဍတ်ဆိ ဘုဂေ သံမဍ္ဍိဓဲဆိ ဘုဂ်ဆုဂဲဂတ်ဆိ ဘဆတ္တ ဆိဖုဂဲဂပွသိဆိ, ဘပဲပေကဝဲဝဲဆိ ဘုပဲပလ်ဆိ မံ ပဒုဖ်ဆိ မံ ပုဏ်ဍဓရိက်ဆိ မံ ဘုဂေ ဍတ်ဆိ ဘုဂေ သံမဍ္ဍိဓဲဆိ သဖွဂ်ကံ ဇ္ဇတ်ဆိ, ဘပဲပေကဝဲဝဲဆိ ဘုပဲပလ်ဆိ မံ ပဒုဖ်ဆိ မံ ပုဏ်ဍဓရိက်ဆိ မံ ဘုဂေ ဍတ်ဆိ ဘုဂေ သံမဍ္ဍိဓဲဆိ ဘုဂ် ဘဝဲဝုဂဲဂဖဲဖ ဇ္ဇတ်ဆိ [တိဇ္ဇဏဆတိ (သီ၊ သျ၊ ကံ၊ ပီ၊)] ဘဆုပလိတ်တ်ဆိ ဘုဂေဆ; ဝေမဖေမ ၼဂမ် ဖုဝဲဂဝက်ဂုဏ္ဍ လွက် မွလွကေဆတ္တ ဘဝဲသ သတ်တေ ဘပဲပဏဍ္ဍက်ဇေ ဖဟ်ဏဍ္ဍက်ဇေ တိက်ဇိဆဲဒြိယေ ဖုဝိဆဲဒြိယေ သွက်ဏေ ဒွက်ဏေ သုမိဢဲဢဲပယေ ဒုမိဢဲဢဲပယေ, ဘပဲပေကဝဲဝေ ပဏလွကမဍ္ဍဍ္ဍၼယာသ်သ်မိဆေ မိဂဏဆတေ, ဘပဲပေကဝဲဝေ ဆ ပဏလွကမဍ္ဍဍ္ဍၼယာသ်သ်မိဆေ မိဂဏဆတေ၊ ဝိသွဆ ဗုဟ်ဖဲဆ သဂဖဲပတိ ဂ်ထယ ပဝဲဝသ်သိ –

‘‘ဘပဲဏုတ် တေသံ ဘဖုတသ်သ ဒွက်,
ယေ သွတမဆတ္တ ပဖုဢဲဝဆတု သဝဲဂံ;
မိဟ်သသဢဲဍီ ပဂုဏ် ဆ ၼ်သိ,
ဂဖဲဖံ ပဏီတံ ဖဆုဒေသု ဗုဟ်ဖေ’’တိ၊

ဘထ ဖွ ဗုဟ်ဖဲ သဂဖဲပတိ ‘‘ဇတ်မက်သွ ဖွဖဲဂ် ၼဂမတ် ဂဖဲဖဝေသဆယံ’’တိ ၼဂမဆတ် ဘၼိမ်ဝေတွ ပဂက်ဇိဏ် ဇတ္တွ တတ်ထေမဆတဏဂံယိတိ၊

၂၊ ဂ်ဏမသုတ်တံ

၇၇၊ ဝေမံ ဖေ သုတံ – ဝေကံ သဖယံ ၼဂမ် ဘုဏုမေလ်ယံ မိဂဏတိ ဆဍ္ဍဍ္ဍ ဆေဏဢဲဍဏဲယ တံဏေ ဘဍပ်လဆိဂ္ဂဂဖူလေ ပဏဖဲၼိသဖဲဟုဝဲဂွ၊ ဘထ ဖွ ၼဂမတ္တ

ဇဟ္ဂဂတသံသ ပဏ္ဍသလိလီဏသံသ ဘေမ် ဗေတသ္ဂ ပဇိမိတကျ္ဂ ဘုဝပ်ဒ် – ''ဉကာဂံ ဂွ် ဘဂါဇမ္ဂ မိဂဇတိ ဘဝပတိသံသ္ဂ, ကံ ဏု ဂွ်ဂ် သဖော်ဏ် မ် ဗှဂါဖော်ဏ် မ် သကာကတ္တ ဂဏ္ ကတ္တ [ဂဏ္ကတ္တ (သီ၊ သျ၊ ကံ၊ ပီ၊)] ဘုပဏီသံသံယ ဓိဂဏေယျ''ဏ်တိ?

ဘထ ဂွ် ဘကဂမတ္တ ဘေတာဂ္ဂ်သိ – ''ဘပဇိပုဏ်ဏသံသ ဂွ် သီလကျောဇ္ဇေဒသံသ ပဇိပူဇိယံ ဘဇဲ့ သဖော်ဏ် မ် ဗှဂါဖော်ဏ် မ် သကာကတ္တ ဂဏ္ ကတ္တ ဘုပဏီသံသံယ ဓိဂဏေယျ၊ ဏ ဂွ် ပဏ်ဂ် ပသံသ်ဖိ သဘေမကေ လွှကေ သဖော်ဇကေ သဗှဂါဖကေ သသံသဖောဗှဂါဖေဇိယံ ပဗ္ဗယ သဘေမဖောဏုသံသံယ ဘတ်တာဏ် သီလသဖ်ပဏ်ဏတဇ် ဘဇဲ့ သဖော်ဏ် မ် ဗှဂါဖော်ဏ် မ်, ယဖဂ် သကာကတ္တ ဂဏ္ ကတ္တ ဘုပဏီသံသံယ ဓိဂဏေယျ၊

''ဘပဇိပုဏ်ဏသံသ ဂွ် သဖ်ဒိကာဇဏ်ဒသံသ ပဇိပူဇိယံ ဘဇဲ့ သဖော်ဏ် မ် ဗှဂါဖော်ဏ် မ် သကာကတ္တ ဂဏ္ ကတ္တ ဘုပဏီသံသံယ ဓိဂဏေယျ၊ ဏ ဂွ် ပဏ်ဂ် ပသံသ်ဖိ သဘေမကေ လွှကေ ...ပေ... ဘတ်တာဏ် သဖ်ဒိသဖ်ပဏ်ဏတဇ် ဘဇဲ့ သဖော်ဏ် မ် ဗှဂါဖော်ဏ် မ်, ယဖဂ် သကာကတ္တ ဂဏ္ ကတ္တ ဘုပဏီသံသံယ ဓိဂဏေယျ၊

''ဘပဇိပုဏ်ဏသံသ ပဇဲ့ဇဲ့ကာဇဏ်ဒသံသ ပဇိပူဇိယံ ဘဇဲ့ သဖော်ဏ် မ် ဗှဂါဖော်ဏ် မ် သကာကတ္တ ဂဏ္ ကတ္တ ဘုပဏီသံသံယ ဓိဂဏေယျ၊ ဏ ဂွ် ပဏ်ဂ် ပသံသ်ဖိ သဘေမကေ ...ပေ... ဘတ်တာဏ် ပဇဲ့ဇဲ့သဖ်ပဏ်ဏတဇ် ဘဇဲ့ သဖော်ဏ် မ် ဗှဂါဖော်ဏ် မ်, ယဖဂ် သကာကတ္တ ဂဏ္ ကတ္တ ဘုပဏီသံသံယ ဓိဂဏေယျ၊

''ဘပဇိပုဏ်ဏသံသ ဂွ် ဓိဖုတ်တိကာဇဏ်ဒသံသ ပဇိပူဇိယံ ဘဇဲ့ သဖော်ဏ် မ် ဗှဂါဖော်ဏ် မ် သကာကတ္တ ဂဏ္ ကတ္တ ဘုပဏီသံသံယ ဓိဂဏေယျ၊ ဏ ဂွ် ပဏ်ဂ် ပသံသ်ဖိ သဘေမကေ ...ပေ... ဘတ်တာဏ် ဓိဖုတ်တိသဖ်ပဏ်ဏတဇ် ဘဇဲ့ သဖော်ဏ် မ် ဗှဂါဖော်ဏ် မ်, ယဖဂ် သကာကတ္တ ဂဏ္ ကတ္တ ဘုပဏီသံသံယ ဓိဂဏေယျ၊

''ဘပဇိပုဏ်ဏသံသ ဂွ် ဓိဖုတ်တိဇဲ့ဏာသံသဏကာဇဏ်ဒသံသ ပဇိပူဇိယံ ဘဇဲ့ သဖော်ဏ် မ် ဗှဂါဖော်ဏ် မ် သကာကတ္တ ဂဏ္ ကတ္တ ဘုပဏီသံသံယ ဓိဂဏေယျ၊ ဏ ဂွ် ပဏ်ဂ် ပသံသ်ဖိ သဘေမကေ လွှကေ သဖော်ဇကေ သဗှဂါဖကေ သသံသဖောဗှဂါဖေဇိယံ ပဗ္ဗယ သဘေမဖောဏုသံသံယ ဘတ်တာဏ် ဓိဖုတ်တိဇဲ့ဏာသံသဏသဖ်ပဏ်ဏတဇ် ဘဇဲ့ သဖော်ဏ် မ် ဗှဂါဖော်ဏ် မ်, ယဖဂ် သကာကတ္တ ဂဏ္ ကတ္တ ဘုပဏီသံသံယ ဓိဂဏေယျ၊ ယံဏူဏ်ဂ် ယွဲ ဒဖဲ့ဖ္ဂ ဖယ် ဘဇိသဖ်ပုဘဒ္ဂ တဖေမ ဒဖဲ့ သကာကတ္တ ဂဏ္ ကတ္တ ဘုပဏီသံသံယ ဓိဂဏေယျ''ဏ်တိ၊

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄥𑄦𑄟𑄳𑄛𑄖𑄨 𑄞𑄉𑅇𑄖𑄮 𑄌𑄬𑄖𑄥𑅅 𑄌𑄬𑄖𑄮𑄛𑄢𑄨𑅇𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄟𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡 – 𑄥𑄬𑄡𑄳𑄡𑄗𑅅𑄛𑄨 𑄚𑅅𑄟 𑄝𑄣𑅇𑅅 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄮 𑄥𑄟𑄨𑄐𑄳𑄎𑄨𑄖𑄁 𑅇𑅅 𑄝𑅅𑄦𑄁 𑄛𑄥𑅅𑄢𑄬𑄡𑄳𑄡, 𑄛𑄥𑅅𑄢𑄨𑄖𑄁 𑅇𑅅 𑄝𑅅𑄦𑄁 𑄥𑄟𑄨𑄐𑄳𑄎𑄬𑄡𑄳𑄡; 𑄃𑄬𑅇𑄟𑄬𑅇 – 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄃𑄚𑄳𑄖𑄢𑄦𑄨𑄖𑄮 𑄞𑄉𑅇𑄖𑄮 𑄛𑄪𑄢𑄖𑄮 𑄛𑅅𑄖𑄪𑄢𑄦𑄮𑄥𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄥𑄦𑄟𑄳𑄛𑄖𑄨 𑄃𑄬𑄇𑄁𑄥𑄁 𑄅𑄖𑄳𑄖𑄢𑅅𑄥𑄋𑄳𑄉𑄁 𑄇𑄢𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄐𑄳𑄎𑄣𑄨𑄁 𑄛𑄕𑅅𑄟𑄬𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄞𑄉𑅇𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄬𑄖𑄘𑅇𑄮𑄌 – ‘‘𑄃𑄬𑅇𑄟𑄬𑄖𑄁, 𑄞𑄉𑅇𑅅, 𑄃𑄬𑅇𑄟𑄬𑄖𑄁, 𑄥𑄪𑄉𑄖! 𑄡𑄬𑄛𑄨 𑄖𑄬, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄃𑄦𑄬𑄥𑄪𑄁 𑄃𑄖𑄩𑄖𑄟𑄘𑄳𑄙𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄢𑄦𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅, 𑄖𑄬𑄛𑄨 𑄞𑄉𑅇𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁𑄡𑄬𑅇 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄉𑄢𑄪𑄁 𑄇𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄅𑄛𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄡 𑅇𑄨𑄦𑄢𑄨𑄁𑄥𑄪; 𑄡𑄬𑄛𑄨 𑄖𑄬, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄞𑅇𑄨𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄚𑅅𑄉𑄖𑄟𑄘𑄳𑄙𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄢𑄦𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅 𑄖𑄬𑄛𑄨 𑄞𑄉𑅇𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁𑄡𑄬𑅇 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄉𑄢𑄪𑄁 𑄇𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄅𑄛𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄡 𑅇𑄨𑄦𑄢𑄨𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄞𑄉𑅇𑅅𑄛𑄨, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄃𑄬𑄖𑄢𑄦𑄨 𑄃𑄢𑄦𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁𑄡𑄬𑅇 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄉𑄢𑄪𑄁 𑄇𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄅𑄛𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄡 𑅇𑄨𑄦𑄢𑄖𑄫’’𑄖𑄨𑅁 𑄄𑄘𑄟𑅇𑄮𑄌 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄥𑄦𑄟𑄳𑄛𑄖𑄨, 𑄄𑄘𑄁 𑅇𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄃𑄗𑅅𑄛𑄢𑄁 𑄃𑄬𑄖𑄘𑅇𑄮𑄌 –

‘‘𑄡𑄬 𑄌 𑄃𑄖𑄩𑄖𑅅 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅, 𑄡𑄬 𑄌 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅 𑄃𑄚𑅅𑄉𑄖𑅅;
𑄡𑄮 𑄌𑄬𑄖𑄢𑄦𑄨 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮, 𑄝𑄦𑄫𑄚𑄁 [𑄝𑄦𑄪𑄚𑄳𑄚𑄁 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)]
𑄥𑄮𑄇𑄚𑅅𑄥𑄚𑄮𑅁

‘‘𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬 𑄥𑄘𑄳𑄙𑄟𑄳𑄟𑄉𑄢𑄪𑄚𑄮, 𑅇𑄨𑄦𑄁𑄥𑄪 [𑅇𑄨𑄦𑄢𑄨𑄁𑄥𑄪 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)]
𑅇𑄨𑄦𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄌;
𑄖𑄗𑅅𑄛𑄨 𑅇𑄨𑄦𑄢𑄨𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄃𑄬𑄥𑅅 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅𑄚 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄖𑅅𑅁

‘‘𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄦𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄇𑅅𑄟𑄬𑄚 [𑄃𑄖𑄳𑄗𑄇𑅅𑄟𑄬𑄚 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁 𑄇𑅁)],
𑄟𑄦𑄖𑄳𑄖𑄟𑄞𑄨𑄇𑄋𑄳𑄈𑄖𑅅;
𑄥𑄘𑄳𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄉𑄢𑄪𑄇𑅅𑄖𑄝𑄳𑄝𑄮, 𑄥𑄢𑄁 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅𑄚 𑄥𑅅𑄥𑄚’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄹𑅁 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄘𑄬𑅇𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄽𑄺𑅁 𑄃𑄬𑅇𑄁 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 – 𑄃𑄬𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄥𑅅𑅇𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑄁 𑅇𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄎𑄬𑄖𑅇𑄚𑄬 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄬𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄨𑄡𑅅 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄘𑄬𑅇𑄮 𑄚𑅅𑄟 𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑅇𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄃𑄉𑅅𑄢𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄃𑄚𑄉𑅅𑄢𑄨𑄡𑄁 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄎𑄨𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄘𑄬𑅇𑄮 𑄃𑄬𑄇𑄮 𑅇𑄫𑄛𑄇𑄑𑄳𑄒𑄮 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄃𑅅𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄛𑄦𑄨𑄖𑄖𑄳𑄖𑄮 𑅇𑄨𑄦𑄢𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄚𑄌𑄨𑄢𑄥𑄳𑄥𑄬𑅇 – 𑄡𑄥𑄳𑄥𑄖𑄳𑄗𑅅𑄡 𑄇𑄪𑄣𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄘𑄬𑅇

ဘာဂ်ဏာသဲဖ် ဘာၷဂ်ဏဳယ် ပဗိဗဒၷိတိ, တာၷုတဲတဏ် ၦဂဲၯဖဏဳယပဏဳယွသဲၷ်
ဘိဏ္ဍဏေမ ဓၯမေ သယ် ဘာဏ္ဍဥဇဥ သဗဲဘိဂတွ ဘုပာသဖဲပဒ္ဒဒ မိဂ်ာသိ၊ ''ဇီဏ ဒ္ဒတိ,
မုသိတ် ၦဂဲၯဖဏဳယ်, ဂတ် ဂဏဏီယ်, ၷပဏ် ဘိတဲထတဲတဲယ်''တိ ဘာဗိဘာဥဥသိ၊
ဘာဥဇတဏွ် ဗ ပၷယသဲဖ် ၦဂဲၯဝေမွ ဘာဏဂတ် ဘာဂွသိ၊

ဘာထ ၵွ ဘဲယသဲဖ် ၦဂဲၯဝေမွ ပုဗိဗဏိဂာသၯယ် ၷိမ်သေတွ
ပတဲတဘီမဏဖဲဘိယ သဲမတဲထိ ပိဏဥ္ဍယ ပဲမိသိ၊ သဲမတဲထိယ် သပဲဘိၷ် ပိဏဥ္ဍယ
ဗဏဖဲၷွ ယေၷ သဂဖဲတု ၷိမေသၷ် တေၷုပသဥ္ဂမိ၊ တေၷ ၵွ ပၷ သၯယေၷ
ဘဲယသဲဖတွ ၦဂဲၯဝေမသဲသ ဖဲတဲ ၦဲဂဲၯဖဏီ ၦဂဲၯဖုၷွ ဘဲဂုတိ ၷိဗဲပ် ပဂ်ဂဏဲဂ်ာတိ၊
ဘာထ ၵွ ၦဂဲၯဖုၷွ သဂဓဲပတိသဲသ ဘေတာဂွသိ – ''ဘာယ် ၵွ ဘဲယသဲဖတွ
ၦဂဲၯဝေမသဲသ ဖဲတဲ ၦဲဂဲၯဖဏီ ၦဂဲၯဖုၷွ ဘဲဂုတိ ၷိဗဲပ် ပဂ်ဂဏဲဂ်ာတိ၊ ယ်ၷုၷဂ် တံ
ဘုပသဥ္ဂမိတွ သံမဒ္ဒေယျ''ၷိတိ၊ ဘာထ ၵွ ၦဂဲၯဖ် သဂဓဲပတိ – သေယျထပိ ၷိဖ
ဗလမ် ပုဏဳသွ သမိဥဒ္ဒိတ် မ် ဗဲဂ် ပသဲဏေယျ, ပသဲဏဳတ် မ် ဗဲဂ် သမိဥဒ္ဒေယျ
ဘေမဖေမ – ၦဂဲၯလွဂေ ဘာၷိတဏဂိတွ ဘဲယသဲဖတွ ၦဂဲၯဝေမသဲသ ဖဲတု
ၷိမေသၷေ ပဲတုဏဂွသိ၊ ဘာထ ၵွ ၦဂဲၯဖ် သဂဓဲပတိ မေဂ်ာသ် ဏိတွ ဘဲယသဲဖတွ
ၦဂဲၯဝေမသဲသ ဖဲတဏ် ၦဲဂဲၯဖဏီ ဂ်ထယ ဘာဒ္ဓျဘဲသိ –

''ဒူဏေ ဘိတွ ၦဲဂဲၯဖဏီ ၦဂဲၯဖလွဂ်ွ,
ယသဲသဲဂုတိ ပဂ်ဂဏဲဂ်ာသိ ၷိဗဲပ်;
ၷေတဲဘိသွ ၦဲဂဲၯဖဏီ ၦဂဲၯဖဘဏဲဂွ,
ဂ်ိ ဒဗဲပသိ ၦဂဲၯဖပထ် ဘာဒ္ဒၷ် [ဘာဒ္ဒၷၷိတီ (သီ၊ ပီ၊ က၊)]၊

''ဘေသွ ဂိ တေ ၦဲဂဲၯဖဏီ ၦဂဲၯဖဝေမွ,
ၷိဏ္ဍူပဓိဂွ ဘာတိဝေမပတဲတွ;
ဘာဏီဥဗၷွ ဘိဏဲဂု ဘာၷဥဇပ္ဍသိ,
ယ္ဝ တေ သ္ဝ [တေ သ္ဝ (သီ၊ ပီ၊), ယ္ဝ တေ သ (?)] ပိဏဥ္ဍယ ဃဏ် ပမိဏ္ဍဏ္ဍွ၊

''ဘဲဂုၷေယျွ မေဝဂု ဘဲမိတတဲတွ,
ၷဏဲၷ် ဝေမ်ၷဥဗ ဝဏဲဏိဟေယျွ;
ဗဲဂိတွ ပဲပဲၷိ ဘာၷူပလိတဲတွ,
ဃဲသေသၷ် ဘိဏဳယတိ သီတိဘူတွ၊

''ၷ တာသဲသ ပဗဲဖ် ၷ ပုဏတဲထဖတဲထိ,
သၷိတွ မိဂူဖွ ဘာၷိဃွ ၷိတဲသွ;

ဆိကၢဖိတာိတာဘိ္ခ တသထမဓောသု,
သွ တျဂုတိ ဘုဆဲဒ္ဓတု ဘဂိဂပိဘိဥ။

''မိသေဆိဘူတွ ဘုပသဆိတဟိတိတွ,
ဆိဂွမ ဘဆိတွ ဃဇဘိ ဘဆေဒ္ဓ;
ဘိကၢဂု သုသီလွ သုမိဖုတိတဟိတိတွ,
သွ တျဂုတိ ဘုဆဲဒ္ဓတု ဘဂိဂပိဘိဥ။

''တသိမိ ပသဆိဆိ ဘမိကဖိပဖိဆိ,
ပတိဇ္ဇဇပေဂိ ဘကၢဖိဇ ဘကၢဖိဖေယေျ;
ကတွဂိ ပုဆဲဆဲ သုဂဖိယတိကံ,
ဘိသုံ ဖုဆိ ဗွဂဲဖုဇီ ဘွဃတိဘိဇ''ဆိတိ။

''တသိမိ ပသဆိဆိ ဘမိကဖိပဖိဆိ,
ပတိဇ္ဇဇပေသိ ဘကၢဖိဇ ဘကၢဖိဖေယေျ;
ဘကၢသိ ပုဆဲဆဲ သုဂဖိယတိကံ,
ဘိသုံ ဖုဆိ ဗွဂဲဖုဇီ ဘွဃတိဘိဇ''ဆိတိ။

၈။ ဗကဗွဂဲဖုသုတိတံ

၇၅။ ဘေမ် ဖေ သုတံ – ဘေကံ သဖယံ ဘဂမ် သံမတိထိယံ မိဂဇတိ ဒေတမဆေ ဘဆိထပိဘိဒိကသိသ ဘိဇဖေ။ ဘေဆ ဖွ ပဆ သဖယေဆ ဗကသိသ ဗွဂဲဖုဆွ ဘေမတ္တုပ် ပိပကံ ဘိဇ္ဇဇဂတံ ဘုပိပဆိဆ ဂွတိ – ''ဘိဘ ဆိဝိဝံ, ဘိဘ ဂုမံ, ဘိဘ သသိသတံ, ဘိဘ ကေမလံ, ဘိဘ ဘဃမဆဂဖိဖံ, ဘိဘဆဲဂိ ဆ ဒိယတိ ဆ ဇီယတိ ဆ ဖီယတိ ဆ ဃမတိ ဆ ဘုပပဒ္ဒဇတိ, ဘိတွ ဃ ပဆဲဆဲ ဘုတိတတိ [ဘုတိတတိ (သီ။ သျ။ ကံ။ ပီ။)] ဆိသိသဇဇ ဆတိထိ''တိ။

ဘထ ဖွ ဘဂမ် ဗကသိသ ဗွဂဲဖုဆွ ဗေတသံ ဗေတွပဇိမိတကၢကဖဲဆဲယ – သေယျထပိ ဆိဖ ဗလမ် ပုဇိသွ သဖိဆဲဒိတံ မံ ဗိဂံ ပသံဇေယျ, ပသံဇိတံ မံ ဗိဂံ သဖိဆဲဒေယျ ဘေမဖေမ – ဒေတမဆေ ဘဆိတဇဂိတွ တသိမိ ဗွဂဲဖလွကေ ပိတုဇဂွသိ။ ဘဘိသံ ဖွ ဗကွ ဗွဂဲဖ ဘဂမဆိတံ ဂုဇတွမ ဘိဂဝိဃဆိတံ။ ဘိသုံဆ ဘဂမဆိတံ ဘေတဘမွဃ – ''ဘေဂိ ဖွ ဖဇိသ, သွဂတံ တေ, ဖဇိသ! ဝိဇသိသံ ဖွ ဖဇိသ! ဘိဖ ပဇိယံဖကၢသိ ယဘိ ဘိဂဂဖဆိယ။ ဘိဘဆဲဂိ, ဖဇိသ, ဆိဝိဝံ, ဘိဘ ဂုမံ, ဘိဘ သသိသတံ, ဘိဘ ကေမလံ, ဘိဘ ဘဃမဆဂဖိဖံ, ဘိဘဆဲဂိ ဆ ဒိယတိ ဆ

ဇီယတိ ဆ မီယတိ ဆ ၸဝတိ ဆ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဘိတ္ထ ၸ ပဆၼ္ၼံ ဥတ်တၢၼ်
ၼိသ္သသၢၼံ ၼတ်ထီ''တိ။

ဘေဝံ ဝုတ်တေ, ဒၢဂဝ် ဗၢံ ၿဂ်ဖၼ် ဘေတၢဝ္ဝၸ – ''ဘဗိၶၶိဂတ္တ ဝတ, ဘ္သ,
ဗၢ္တ ၿဂ်ဖ; ဘဗိၶၶိဂတ္တ ဝတ, ဘ္သ, ဗၢ္တ ၿဂ်ဖ။ ယတ္ထ ဂိ ၼဖ ဘၼိဝ်ၸ်ယေဝ
သဖၼ် ၼိဝ်ၸၼိတိ ဝၢ်ရတိ, ဘဂုမ်ယေဝ သဖၼ် ဂုဝၼိတိ ဝၢ်ရတိ,
ဘသသ္သသတ်ယေဝ သဖၼ် သသ္သသတၼိတိ ဝၢ်ရတိ, ဘၢေဝလ်ယေဝ သဖၼ်
ၢေဝလၼိတိ ဝၢ်ရတိ, ၸဝၼဂဖ်ဖ်ယေဝ သဖၼ် ဘၸဝၼဂဖ်ဖၼိတိ ဝၢ်ရတိ။
ယတ်ထ ၸ ပဆ ဇိယတိ ၸ ဇီယတိ ၸ မီယတိ ၸ ၸဝတိ ၸ ဥပပဇ္ဇတိ ၸ, တၼ်ၸ တထ
ဝၢ်ရတိ – 'ဘိၢၼ်ဂိ ဆ ဇိယတိ ဆ ဇီယတိ ဆ မီယတိ ဆ ၸဝတိ ဆ ဥပပဇ္ဇတိ'။
သၼိတၼ်ၸ ပဆၼ္ၼံ ဥတ်တၢၼ် ၼိသ္သသၢၼံ, 'ၼတ်ထၼ္ၼံ ဥတ်တၢၼ် ၼိသ္သသၢၼ'ၼိတိ
ဝၢ်ရတီ''တိ။

''ၽြသတ်တတိ ဂ္ဂတဖ ပုၼ်ၸၢဖ်ဖ,
ဝသဝတ်တိၼ္တ ဇတိဇၢံ ဘတီတ်;
ဘယဖၼိတ်ဖ ဓောဂ္ဂ ၿဂ်ဖုပပတ်တိ,
ဘသ္ဖဘိဇဝ်ပၼိတိ ဇၼ် ဘဆၢ''တိ။

''ဘဝ်ပၼ်ဂိ ဘေတ် ဆ ဂိ ဘီဃဖ်ယု,
ယံ တ္ထ ဗၢ ဖၼ်ၸၢသိ ဘီဃဖ်ယုံ;
သတ် သဂသ္သသ်ၼ် [သဂသ္သသ်ၼ (သျ။ ဂံ။)] ၼိဇဝ်ပဗုဘ်ၼ်,
ဘ်ယုံ ပၶၼ်ဖိ တမ်ဂံ ၿဂ်ဖေ''တိ။

''ဘၼၼိတၢသ္သီ ဒၢဂဝ်ဂဖသ္သိ,
ဇတိဇၢံ ႀ္တဂၢဖုပ်တ်ဝတ်တ္တ;
ဂ် ဖေ ပုဏ်ဖ် ဝတသီလဝတ်တ်,
ဘ်ၸိၢ်ရ ဖေ တံ ယဖဂံ မိဇၼ်ၼ်''တိ။

''ယံ တ္ထ ဘပ်ယေသိ ဗဂ္ဂ ဖၼုသ္သေ,
ပိပ်သီတေ ဃဖ်ဖၼိ သဖပၢေတေ;
တံ တေ ပုဏ်ဖ် ဝတသီလဝတ်တ်,
သုတ်တပ်ပဗုဘ်ဒွဝ ဘၼုသ္သသၢဖိ။

''ယံ ဘေၐိဂူလသ္သိ ဇၼ် ဂဂီတ်,

[illegible];
[illegible],
[illegible]।

''[illegible],
[illegible];
[illegible],
[illegible],
[illegible]।

''[illegible],
[illegible] [[illegible] ([illegible])] [illegible];
[illegible],
[illegible]''[illegible]।

''[illegible],
[illegible] [[illegible] ([illegible]। [illegible]।)] [illegible];
[illegible],
[illegible]''[illegible]।

[illegible]। [illegible]

[illegible]। [illegible]। [illegible] – ''[illegible]''[illegible]। [illegible] – [illegible] ...[illegible]... [illegible]। [illegible]।

[illegible] – ''[illegible]''[illegible]? [illegible] [[illegible] ([illegible]।)] [illegible]। [illegible] – [illegible]

သဖိ်ၔဳဒ်ိတံ ဓ ပ်ဂံ ပသ်ဧဇယျ, ပသ်ဇိတံ ဓ ပ်ဂံ သဖိ်ၔဳဒ္ဓေယျ ဘေမဖေဓ –
ဒ္ဓေတမဆေ ဘာဏ်တဇဂိတွ် တသ်ဖိ် ဗှဂ်ါဖလွ်ကေ ပ်တုဇဂွ်သိ၊ ဘာထ ဇွ် ဘ်ာယသ်ဖ
ဖဂ်ါဖွ်ဂ်ါဂလ်လ်ဆွ် ပုဇတ်ါထိဖ ဝိသ် ဏိသ်သ်ယ [ဘုပဏိသ်သ်ယ (သီ၊)] တသ်ါသ ဗှဂ်ါဖုဆွ်
ဘုပဇိ မဖဂ်ါသ် ပလ်လဇ်ကေဏ ဏိသိ်ဝိ တေဒ္ဓွဂ်ါတုံ သဖ်ပဒ္ဓိဒ္ဓိတွ် ဏိဝတာဇ် ဘဂမတွ်၊

ဘာထ ဇွ် ဘ်ာယသ်ဖတွ် ဖဂ်ါကသ်ါသပသ်ါသ ဘေတာဂွ်သိ – ''ဂ္ဂဂံ ဏု ဇွ် ဘဂဓ
ဘေတဇဂိ ဓိဂဇတိ''တိ? ဘဝ်ါသ် ဇွ် ဘ်ာယသ်ဖ ဖဂ်ါကသ်ါသပွ် ဘဂမဏ်တံ ဝိပ်ဖေဏ
ဃက်ါဂုဏ် . . . ပေ . . . ဝိသွ်ဏ – သေယျထပိ ဏ်ဖ ဗလဓ ပုဇိသွ် . . . ပေ . . . ဘေမဖေဓ –
ဒ္ဓေတမဆေ ဘာဏ်တဇဂိတွ် တသ်ဖိ် ဗှဂ်ါဖလွ်ကေ ပ်တုဇဂွ်သိ၊ ဘာထ ဇွ် ဘ်ာယသ်ဖ
ဖဂ်ါကသ်ါသပွ် ဝက်ါဇိဇ် ဝိသ် ဏိသ်သ်ယ တသ်ါသ ဗှဂ်ါဖုဆွ် ဘုပဇိ မဖဂ်ါသ်
ပလ်လဇ်ကေဏ ဏိသိ်ဝိ တေဒ္ဓွဂ်ါတုံ သဖ်ပဒ္ဓိဒ္ဓိတွ် ဏိဝတာဇ် ဘဂမတွ်၊

ဘာထ ဇွ် ဘ်ာယသ်ဖတွ် ဖဂ်ါကပ်ပိဏသ်ါသ ဘေတာဂွ်သိ – ''ဂ္ဂဂံ ဏု ဇွ် ဘဂဓ
ဘေတဇဂိ ဓိဂဇတိ''တိ? ဘဝ်ါသ် ဇွ် ဘ်ာယသ်ဖ ဖဂ်ါကပ်ပိဆွ် ဘဂမဏ်တံ ဝိပ်ဖေဏ
ဃက်ါဂုဏ် . . . ပေ . . . တေဒ္ဓွဂ်ါတုံ သဖ်ပဏ်ဏ်၊ ဝိသွ်ဏ – သေယျထပိ ဏ်ဖ ဗလဓ
ပုဇိသွ် . . . ပေ . . . ဘေမဖေဓ – ဒ္ဓေတမဆေ ဘာဏ်တဇဂိတွ် တသ်ဖိ် ဗှဂ်ါဖလွ်ကေ
ပ်တုဇဂွ်သိ၊ ဘာထ ဇွ် ဘ်ာယသ်ဖ ဖဂ်ါကပ်ပိဆွ် ပဝ်ါသိဖ ဝိသ် ဏိသ်သ်ယ တသ်ါသ
ဗှဂ်ါဖုဆွ် ဘုပဇိ မဖဂ်ါသ် ပလ်လဇ်ကေဏ ဏိသိ်ဝိ တေဒ္ဓွဂ်ါတုံ သဖ်ပဒ္ဓိဒ္ဓိတွ် ဏိဝတာဇ်
ဘဂမတွ်၊

ဘာထ ဇွ် ဘ်ာယသ်ဖတွ် ဘဏုဇုဝ်ါဂသ်ါသ ဘေတာဂွ်သိ – ''ဂ္ဂဂံ ဏု ဇွ် ဘဂဓ
ဘေတဇဂိ ဓိဂဇတိ''တိ? ဘဝ်ါသ် ဇွ် ဘ်ာယသ်ဖ ဘဏုဇုဝ်ါဂွ် . . . ပေ . . . တေဒ္ဓွဂ်ါတုံ
သဖ်ပဏ်ဏ်၊ ဝိသွ်ဏ – သေယျထပိ ဏ်ဖ ဗလဓ ပုဇိသွ် . . . ပေ . . . တသ်ဖိ် ဗှဂ်ါဖလွ်ကေ
ပ်တုဇဂွ်သိ၊ ဘာထ ဇွ် ဘ်ာယသ်ဖ ဘဏုဇုဝ်ါဂွ် ဘုတ်ါတဇ် ဝိသ် ဏိသ်သ်ယ တသ်ါသ
ဗှဂ်ါဖုဆွ် ဘုပဇိ မဖဂ်ါသ် ပလ်လဇ်ကေဏ ဏိသိ်ဝိ တေဒ္ဓွဂ်ါတုံ သဖ်ပဒ္ဓိဒ္ဓိတွ် ဏိဝတာဇ်
ဘဂမတွ်၊

ဘာထ ဇွ် ဘ်ာယသ်ဖ ဖဂ်ါဖွ်ဂ်ါဂလ်လ်ဆွ် တံ ဗှဂ်ါဖ်ဏ် ဂ်ါထ်ယ ဘဒ္ဓိသဘ်ါသိ –

''ဘဒ္ဓိဒ္ဓိပိ တေ ဘ်ာမုသွ် သ် ဝိဇ်ဇဇိ, ယ် တေ ဝိဇ်ဇဇိ ပုဇေ ဘဂု;
ပသ်ါသသိ ဓိတိမတ်ါတဏ်တံ, ဗှဂ်ါဖလွ်ကေ ပဘသ်ါသဇ''ဏ်တိ၊

''ဏ ဖေ ဖ်ဇိသ သ် ဝိဇ်ဇဇိ, ယ် ဖေ ဝိဇ်ဇဇိ ပုဇေ ဘဂု;
ပသ်ါသ်ဖိ ဓိတိမတ်ါတဏ်တံ, ဗှဂ်ါဖလွ်ကေ ပဘသ်ါသဇ်;

သ္ဂံ ဘဒ္ဒ ဂထံ မဒ္ဒံ, ဘဂံ ဏဲပဲ့ဗွဖဲဂိ သသဲသတွ''တိ။

ဘထ ဖွ ဘဂါမ် တံ ဗှဂ်ဖာံ သံမဒ္ဓေတွ – သေယျထပိ ဏဲဖ ပလမ် ပုဏိသ္ဂ သဖိဇဲဒိတံ မ် ဗံဂံ ပသံဏေယျ, ပသံဏိတံ မ် ဗံဂံ သဖိဇဲဒေယျ ဘေမဖေမ – တသဲဖိ ဗှဂ်ဖာလွဂ်ကေ ဘဏိတဏဂိတ္တ ဒေတမဏေ ပဲတုဏဂွံသိ။ ဘထ ဖွ သွ ဗှဂ်ဖာ ဘဲဇဲတဏံ ဗှဂ်ဖာပ်ကိသဒိဒ္ဓ ဘံဖဏိတေသိ – ''ဘော်ဂိ တွံ, ဖဲကိသ, ယေဏ်ယသဲဖဲ ဖဂ်ဖွဂ်ဂါလဲလံဏ္ဏ တေဏုပသံဝ်ကဖိ; ဘုပသံဝ်ကဖိတွ ဘံယသဲဖဏိတံ ဖဂ်ဖွဂ်ဂါလဲလံဏံ ဘေမ် မဘေဂိ – 'ဘတဲထိ ဏု ဖွ, ဖဲကိသ ဖွဂ်ဂါလဲလံဏ, ဘဲဇေပိ တသဲသ ဘဂမတွ သံမဏ် ဘေမ်ဖဂိဘ်ဒိဏ် ဘေမ်ဖဂ်ဏုဘ်မ်; သေယျထပိ ဘမ် ဖွဂ်ဂါလဲလံဏ္ဏ ဂသဲသပွ ဂပဲပိဏ္ဏ ဘဏုတုဘ်ဒွ'''တိ? ''ဘေမ်, ဖဲကိသ''တိ ဖွ သွ ဗှဂ်ဖာပ်ကိသဒိဒ္ဓ တသဲသ ဗှဂ်ဖုဏ္ဏ ပဏ်သဲသုတွ ယေဏ်ယသဲဖဲ ဖဂ်ဖွဂ်ဂါလဲလံဏ္ဏ တေဏုပသံဝ်ကဖိ; ဘုပသံဝ်ကဖိတွ ဘံယသဲဖဏိတံ ဖဂ်ဖွဂ်ဂါလဲလံဏံ ဘေတဒဗွဗ – ''ဘတဲထိ ဏု ဖွ, ဖဲကိသ ဖွဂ်ဂါလဲလံဏ, ဘဲဇေပိ တသဲသ ဘဂမတွ သံမဏ် ဘေမ်ဖဂိဘ်ဒိဏ် ဘေမ်ဖဂ်ဏုဘ်မ်; သေယျထပိ ဘမ် ဖွဂ်ဂါလဲလံဏ္ဏ ဂသဲသပွ ဂပဲပိဏ္ဏ ဘဏုတုဘ်ဒွ''တိ? ဘထ ဖွ ဘံယသဲဖဲ ဖဂ်ဖွဂ်ဂါလဲလံဏ္ဏ တံ ဗှဂ်ဖာပ်ကိသဒိဒ္ဓ ဂံထံယ ဘဇ္ဇဿဘ်သိ –

''တေမိဒ္ဒံ ဘိဘ်ဒိပတိတ ဗ, ဗေတွပဏိယံယဂွံမဓ်;
ဏီဖံသမ် ဘဏဂဏိတွ, ဗဂူ ဗုဘ်ဒသဲသ သံမဏ်''တိ။

ဘထ ဖွ သွ ဗှဂ်ဖာပ်ကိသဒိဒ္ဓ ဘံယသဲဖဏွ ဖဂ်ဖွဂ်ဂါလဲလံဏသဲသ ဘ်သိတံ ဘဘိဏဏ္ဏဘိတွ ဘဏုဖွဒိတွ ယေဏ သွ ဗှဂ်ဖာ တေဏုပသံဝ်ကဖိ; ဘုပသံဝ်ကဖိတွ တံ ဗှဂ်ဖာံ ဘေတဒဗွဗ – ''ဘံယသဲဖဲ ဖဲကိသ, ဖဂ်ဖွဂ်ဂါလဲလံဏ္ဏ ဘေမဖံဂ –

''တေမိဒ္ဒံ ဘိဘ်ဒိပတိတ ဗ, ဗေတွပဏိယံယဂွံမဓ်;
ဏီဖံသမ် ဘဏဂဏိတွ, ဗဂူ ဗုဘ်ဒသဲသ သံမဏ်''တိ။

ဘိဘ်ဖဗွဗ သွ ဗှဂ်ဖာပ်ကိသဒိဒ္ဓ။ ဘတဲတဖဏ္ဏ ဗ သွ ဗှဂ်ဖာ တသဲသ ဗှဂ်ဖာပ်ကိသဒိဒသဲသ ဘ်သိတံ ဘဘိဏဏ္ဏဘီတိ။

၉။ ဗှဂ်ဖာလွဂ်ကာသုတ်တံ

၇၁၁။ သံမတိထိဏိဘ်ဏံ။ တေဏ ဖွ ပဏ သဖယေဏ ဘဂါမ် ဒဲမ်ဒိဂ်ဏဂတ္တ ဖွ္ဂတိ ပဏ်ဇေသလဲလိဏ္ဏ။ ဘထ ဖွ သုဗှဂ်ဖာ ဗ ပဗဲဗေဂဗှဂ်ဖာ သုဘ်ဂဲမ်သ္ဂ ဗ ပဗဲဗေဂဗှဂ်ဖာ

ယေဏ ဘဂမ် တေဏ္ဍပသန်္ကဖါသု; ဘုပသန်္ကဖါတွ် ပဝဲဗေက် ဘွဲဏပ်ဂ်
[ပဝဲဗေကဘွဲဏပ်ဂ် (ပီ၊ ဏ၊)] ဘုပဏ္ဍိသံသံယ ဘဏ္ဍဏ္ဍသု၊ ဘထ ဂွ သုပ္ပဂါဖ
ပဝဲဗေကပ္ပဂါဖ သုဝဲဒဲမဲသ် ပဝဲဗေကပ္ပဂါဖဏ္ဍ ဘေတာမွဲဝ – ''ဘက်လွ် ဂွ တဲမ,
ဖွတ်သ, ဘဂမဏ္ဍတ် ပယိဏုပ်သိတ်; ဝိမ်မိဂ်ဏဂတွ် ဘဂမ် ပဏ္ဍသလိလိဏွ် ဝ၊ ဘသုဂွ်
ဝ ပ္ပဂါဖလွက်ွ ဘဲဝဲဂွ် ဗေမ ဖီတွ် ဝ, ပ္ပဂါဖ ဝ တဘ ပဖွဲမိဂ်ဏ် မိဂဏတိ၊ ဘဲယံဖ,
ဖွတ်သ, ယေဏ သွ် ပ္ပဂါဖလွက်ွ တေဏ္ဍပသန်္ကဖါသံသံဖ; ဘုပသန်္ကဖါတွ် တံ ပ္ပဂါဖဏ္ဍ
သံမဒေယံဖ''တိ၊ ''ဘေမံ, ဖွတ်သံ''တိ ဂွ သုဝဲဒဲမဲသွ် ပဝဲဗေကပ္ပဂါဖ သုပ္ပဂါဖုဏွ်
ပဝဲဗေကပ္ပဂါဖုဏွ် ပဝဲဝသံသွ်သိ၊

ဘထ ဂွ သုပ္ပဂါဖ ဝ ပဝဲဗေကပ္ပဂါဖ သုဝဲဒဲမဲသွ် ဝ ပဝဲဗေကပ္ပဂါဖ –
သေယံထပိ ဏ္ဍဖ ဗလမ် ပုဏ်သွ် ...ပေ... ဘေမဖေမ – ဘဂမတွ် ပုဏတွ်
ဘဏ္ဍတဏဂိတ် တသံဖ် ပ္ပဂါဖလွကေ ပ်တုဏဂေသံ၊ ဘဝဲသံ ဂွ သွ် ပ္ပဂါဖ တေ
ပ္ပဂါဖဏွ် ဘူဏတွ်မ ဘဲဂဝဲခဏ္ဍတေ၊ ဝိသံွဏ တေ ပ္ပဂါဖဏွ် ဘေတာမွဲဝ – ''ဂဏ္ဍ ဂုတွ်
ဏ္ဍ တုဖဲဂေ, ဖွတ်သံ, ဘဲဂဝဲခထ''တိ? ''ဘဲဂတ် ဂွ ဖယံ, ဖွတ်သ, ဘဖဲဂ တသံသ
ဘဂမတွ် သဏ္ဍတိဂ် ဘဏဂတွ် သဖဲဖွဲသဖဲဖုဝဲဒသံသ၊ ဂဝဲဗေယံသိ ပဏ တွံ, ဖွတ်သ,
တသံသ ဘဂမတွ် ဘုပဏ္ဍဏ္ဍ ဘဏဂတွ် သဖဲဖွဲသဖဲဖုဝဲဒသံသံ''တိ?

ဘေမံ မုတ်တွ် [ဘေမံ မုတ်တေ (သီ၊ သံ၊ ဂံ၊)] ဂွ သွ် ပ္ပဂါဖ တံ မဝဏ္ဍ
ဘဏ္ဍဒိမ်သေဏ္ဍတွ် သဂသံသဂ်ဇတ်တံ ဘတ်တ်ဏ္ဍ ဘဘိဏ္ဍဖဲဖါဏ္ဍတွ် သုပ္ပဂါဖဏ္ဍ
ပဝဲဗေကပ္ပဂါဖဏ္ဍ ဘေတာမွဲဝ – ''ပသံသသိ ဖေ ဏွ် တွံ, ဖွတ်သ, ဘေမဏူပ်
ဘဲဝဲဒဲဏ္ဍဘဲမ''ဏ္ဍတိ? ''ပသံသံဖ် ဂွ တံဂ်, ဖွတ်သ, ဘေမဏူပ် ဘဲဝဲဒဲဏ္ဍဘဲမ''ဏ္ဍတိ၊
''သွ် ဂွဂ်, ဖွတ်သ, ဘေမံဖဂိဝဲဒိဂွ် ဘေမံဖဂ်ဏ္ဍဘဲမွ် ဂသံသ ဘဇဲဇသံသ သဖဏသံသ
မ် ပ္ပဂါဖဏသံသ မ် ဘုပဏ္ဍဏ္ဍ ဂဖါသံသံဖ''တိ?

ဘထ ဂွ သုပ္ပဂါဖ ပဝဲဗေကပ္ပဂါဖ ဘွဲသဂသံသဂ်ဇတ်တံ ဘတ်တ်ဏ္ဍ
ဘဘိဏ္ဍဖဲဖါဏ္ဍတွ် တံ ပ္ပဂါဖဏ္ဍ ဘေတာမွဲဝ – ''ပသံသသိ ဖေ ဏွ် တွံ, ဖွတ်သ,
ဘေမဏူပ် ဘဲဝဲဒဲဏ္ဍဘဲမ''ဏ္ဍတိ? ''ပသံသံဖ် ဂွ တံဂ်, ဖွတ်သ, ဘေမဏူပ်
ဘဲဝဲဒဲဏ္ဍဘဲမ''ဏ္ဍတိ၊ ''တယံ ဝ ဂွ, ဖွတ်သ, ဖယံ ဝ သွေမ ဘဂမ် ဖဂိဝဲဒိဂတွ်
ဗေမ ဖဂ်ဏ္ဍဘဲမတွ် ဝ၊ ဂဝဲဗေယံသိ တွံ, ဖွတ်သ, တသံသ ဘဂမတွ် ဘုပဏ္ဍဏ္ဍ
ဘဏဂတွ် သဖဲဖွဲသဖဲဖုဝဲဒသံသံ''တိ? ဘထ ဂွ သွ် ပ္ပဂါဖ သုပ္ပဂါဖဏ္ဍ
ပဝဲဗေကပ္ပဂါဖဏ္ဍ ဂ်ထံယ ဘဏ္ဍသဘဲသိ –

''တယွ် သုပဏ်ဏ် ဝတုဂွ် ဝ ဂ်သံ,
ဗုဂ်ဃီဏ္ဍသံ ပဇဲဝသတ် ဝ သံယိဏွ်;

𑄖𑄠𑄨𑄘𑄁 𑄤𑄨𑄟𑅅𑄚𑄁 𑄎𑄣𑄖𑄬 𑄌 [𑄎𑄣𑄖𑄬𑄤 (𑄛𑄩𑅁 𑄇𑅁)] 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄬,
𑄃𑄮𑄞𑅅𑄥𑄠𑄁 𑄅𑄖𑄳𑄖𑄢𑄥𑄳𑄥𑄁 𑄘𑄨𑄥𑅅𑄠’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑅅𑄛𑄨 𑄖𑄬 𑄖𑄁 𑄎𑄣𑄖𑄬 𑄤𑄨𑄟𑅅𑄚𑄁,
𑄃𑄮𑄞𑅅𑄥𑄠𑄁 𑄅𑄖𑄳𑄖𑄢𑄥𑄳𑄥𑄁 𑄘𑄨𑄥𑅅𑄠𑄁;
𑄢𑄫𑄛𑄬 𑄢𑄕𑄁 𑄘𑄨𑄥𑄳𑄤𑅅 𑄥𑄘𑅅 𑄛𑄤𑄬𑄙𑄨𑄖𑄁,
𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄚 𑄢𑄫𑄛𑄬 𑄢𑄟𑄖𑄩 𑄥𑄪𑄟𑄬𑄙𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄪𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄌 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄬𑄇𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅𑄤𑅅𑄥𑄮 𑄌 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄬𑄇𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄖𑄁 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄁𑄤𑄬𑄎𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄤𑄚𑄳𑄖𑄢𑄙𑅅𑄠𑄨𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄃𑄉𑄟𑅅𑄥𑄨 𑄌 𑄈𑄮 𑄥𑄮 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄃𑄛𑄢𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄅𑄛𑄑𑄳𑄒𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄢𑄦𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄥𑄳𑄥𑅅𑄖𑄨𑅁

𑄽𑅁 𑄇𑄮𑄇𑅅𑄣𑄨𑄇𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄽𑄾𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄘𑄨𑄤𑅅𑄤𑄨𑄦𑅅𑄢𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄣𑄳𑄣𑄩𑄚𑄮𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄪𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄌 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄬𑄇𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅𑄤𑅅𑄥𑄮 𑄌 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄬𑄇𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄁𑄥𑄪; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄬𑄇𑄁 𑄘𑄳𑄤𑅅𑄢𑄝𑅅𑄦𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄠 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄪𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄬𑄇𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄇𑄮𑄇𑅅𑄣𑄨𑄇𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄁 𑄃𑅅𑄢𑄝𑄳𑄞 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑄬𑄠𑄳𑄠𑄁 𑄛𑄟𑄨𑄚𑄚𑄳𑄖𑄮, 𑄇𑄮𑄙 𑄤𑄨𑄘𑄳𑄤𑅅 𑄤𑄨𑄇𑄛𑄳𑄛𑄠𑄬;
𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑄬𑄠𑄳𑄠𑄁 𑄛𑄟𑅅𑄠𑄨𑄚𑄁, 𑄚𑄨𑄤𑄪𑄖𑄁 𑄖𑄁 𑄟𑄐𑄳𑄐𑄬 𑄛𑄪𑄗𑄪𑄎𑄳𑄎𑄚’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄮𑄘𑄇𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄽𑄿𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄘𑄨𑄤𑅅𑄤𑄨𑄦𑅅𑄢𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄣𑄳𑄣𑄩𑄚𑄮𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄪𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄌 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄬𑄇𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅𑄤𑅅𑄥𑄮 𑄌 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄬𑄇𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄁𑄥𑄪; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄬𑄇𑄁 𑄘𑄳𑄤𑅅𑄢𑄝𑅅𑄦𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄠 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅𑄤𑅅𑄥𑄮 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄬𑄇𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄇𑄖𑄟𑄮𑄘𑄇𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥𑄇𑄁 [𑄇𑄖𑄟𑄮𑄢𑄇𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥𑄇𑄁 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄠𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁)] 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄁 𑄃𑅅𑄢𑄝𑄳𑄞 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑄬𑄠𑄳𑄠𑄁 𑄛𑄟𑄨𑄚𑄚𑄳𑄖𑄮, 𑄇𑄮𑄙 𑄤𑄨𑄘𑄳𑄤𑅅 𑄤𑄨𑄇𑄛𑄳𑄛𑄠𑄬;
𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑄬𑄠𑄳𑄠𑄁 𑄛𑄟𑅅𑄠𑄨𑄚𑄁, 𑄚𑄨𑄤𑄪𑄖𑄁 𑄖𑄁 𑄃𑄇𑄨𑄥𑄳𑄥𑄤’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

᪉᪨ ᨲᩩᨴᩩᨻᩕᩉ᩠ᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪘᪀᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨠᩮᩣᨠᩣᩃᩥᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᨻᩣᨵᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨻᩣᩊ᩠ᩉᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᩩᨴᩩ [ᨲᩩᩁᩪ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨠᩮᩅᩃᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᨩᩮᨲᩅᨶᩴ ᩒᨽᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᩣᨠᩣᩃᩥᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩮᩉᩣᩈᩴ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ''ᨸᩈᩣᨴᩮᩉᩥ, ᨠᩮᩣᨠᩣᩃᩥᨠ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩮᩈᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᩮᩈᩃᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩣ''ᨲᩥ᪨ ''ᨠᩮᩣᩈᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ''ᨲᩥ? ''ᩋᩉᩴ ᨲᩩᨴᩩ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ''ᨲᩥ᪨ ''ᨶᨶᩩ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩦ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩮᩣ, ᩋᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩁᩉᩥ ᩍᨵᩣᨣᨲᩮᩣ? ᨸᩔ, ᨿᩣᩅᨬ᩠ᨧ ᨲᩮ ᩍᨴᩴ ᩋᨸᩁᨴ᩠ᨵ''ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

''ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᩉᩥ ᨩᩣᨲᩔ, ᨠᩩᨮᩣᩁᩦ [ᨠᩩᨵᩣᩁᩦ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨠ᪨)] ᨩᩣᨿᨲᩮ ᨾᩩᨡᩮ;
ᨿᩣᨿ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᨻᩣᩃᩮᩣ ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᨽᨱᩴ᪨

''ᨿᩮᩣ ᨶᩥᨶ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᨸᩈᩴᩈᨲᩥ,
ᨲᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨸᩈᩴᩈᩥᨿᩮᩣ;
ᩅᩥᨧᩥᨶᩣᨲᩥ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᨠᩃᩥᩴ,
ᨠᩃᩥᨶᩣ ᨲᩮᨶ ᩈᩩᨡᩴ ᨶ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ᪨

''ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᨠᩃᩥ,
ᨿᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩮᩈᩩ ᨵᨶᨸᩁᩣᨩᨿᩮᩣ;
ᩈᨻ᩠ᨻᩔᩣᨸᩥ ᩈᩉᩣᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ,
ᩋᨿᨾᩮᩅ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨲᩁᩮᩣ ᨠᩃᩥ;
ᨿᩮᩣ ᩈᩩᨣᨲᩮᩈᩩ ᨾᨶᩴ ᨸᨴᩮᩣᩈᨿᩮ᪨

''ᩈᨲᩴ ᩈᩉᩔᩣᨶᩴ ᨶᩥᩁᨻ᩠ᨻᩩᨴᩣᨶᩴ,
ᨨᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨧ ᩋᨻ᩠ᨻᩩᨴᩣᨶᩥ;
ᨿᨾᩁᩥᨿᨣᩁᩉᩦ [ᨿᨾᩁᩥᨿᩮ ᨣᩁᩉᩦ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨), ᨿᨾᩁᩥᨿᩴ ᨣᩁᩉᩴ (ᨠ᪨)] ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨸᩮᨲᩥ,
ᩅᩣᨧᩴ ᨾᨶᨬ᩠ᨧ ᨸᨱᩥᨵᩣᨿ ᨸᩣᨸᨠ''ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪁᪀᪨ ᨠᩮᩣᨠᩣᩃᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

ၯ၆-ၯ၊ သံမတိဝိဏ်ဘဏ်၊ ဘထ ဖွဲ ကွက်လိကွ ဘ၃ိက်ဂု ယေဏ ဘဂမ်
တေရုပသင်္ကမိ; ဘုပသင်္ကမိတွဲ ဘဂမဏ်တံ ဘဘိမ်ဝေတွဲ ဘေကမဏ်တံ ဏိသီဒိ၊
ဘေကမဏ်တံ ဏိသိဏ်ဏွ ဖွဲ ကွက်လိကွ ဘ၃ိက်ဂု ဘဂမဏ်တံ ဘေတာမွွဝ – ''ပ်ပိဝဲမ်,
ဘဏ်တေ, သံဃပုတတဖွဂိဂလဲလဲဏ် ပ်ပိက်ဏ် ဘိဝဲမ်ဏ် မယ် ဂတ်''တိ၊ ဘေမ် မုတာေ,
ဘဂမ် ကွက်လိက် ဘ၃ိက်ဂု ဘေတာမွွဝ – ''ဖ ဂေမ်, ကွက်လိက, ဘမဝ; ဖ ဂေမ်,
ကွက်လိက, ဘမဝ၊ ပသံဝေဂိ, ကွက်လိက, သံဃပုတတဖွဂိဂလဲလဲဆောသု ဝိတတ်၊
ပေသလ် သံဃပုတတဖွဂိဂလဲလဲဏ်''တိ၊ ၃တိယဖဲပိ ဖွဲ ကွက်လိကွ ဘ၃ိက်ဂု ဘဂမဏ်တံ
ဘေတာမွွဝ – ''ကိဆ်ဝဲပိ ဖေ, ဘဏ်တေ, ဘဂမ် သဝဲဝ်ယိကွ ပဝဲဝယိကွ; ဘထ ဖွဲ
ပ်ပိဝဲမ်မ ဘဏ်တေ, သံဃပုတတဖွဂိဂလဲလဲဏ် ပ်ပိက်ဏ် ဘိဝဲမ်ဏ် မယ် ဂတ်''တိ၊
၃တိယဖဲပိ ဖွဲ ဘဂမ် ကွက်လိက် ဘ၃ိက်ဂု ဘေတာမွွဝ – ''ဖ ဂေမ်, ကွက်လိက, ဘမဝ;
ဖ ဂေမ်, ကွက်လိက, ဘမဝ၊ ပသံဝေဂိ, ကွက်လိက, သံဃပုတတဖွဂိဂလဲလဲဆောသု
ဝိတတ်၊ ပေသလ် သံဃပုတတဖွဂိဂလဲလဲဏ်''တိ၊ တတိယဖဲပိ ဖွဲ ကွက်လိကွ ဘ၃ိက်ဂု
ဘဂမဏ်တံ ဘေတာမွွဝ – ''ကိဆ်ဝဲပိ ...ပေ... ဘိဝဲမ်ဏ် မယ် ဂတ်''တိ၊ တတိယဖဲပိ
ဖွဲ ဘဂမ် ကွက်လိက် ဘ၃ိက်ဂု ဘေတာမွွဝ – ''ဖ ဂေမ် ...ပေ... ပေသလ်
သံဃပုတတဖွဂိဂလဲလဲဏ်''တိ၊

ဘထ ဖွဲ ကွက်လိကွ ဘ၃ိက်ဂု ဘုဏ်ဏ်ယ်သဏ် ဘဂမဏ်တံ ဘဘိမ်ဝေတွဲ ပဘက်ဏိဏ်
ကတွဲ ပက်က်မိ၊ ဘဝိဇပက်ကဏ်တသဲသ ဝ ကွက်လိကသဲသ ဘ၃ိက်ဂုဏ္ဏ သံသပဖတတီဂိ
ပိဏ်က်ဂိ [ပြိဏ်က်ဂိ (သီ၊ ပီ၊)] သဗ်ဗွ က်ယွ ဖုဏ္ဏ ဘဂွ်သိ၊ သံသပဖတတိယွ ဂုတွဲ
ဖုဂိဂဖတတိယွ ဘဂေသုံ, ဖုဂိဂဖတတိယွ ဂုတွဲ ကလ်ယဖတတိယွ ဘဂေသုံ,
ကလ်ယဖတတိယွ ဂုတွဲ ကွလဏ်ဏ်ဖတတိယွ ဘဂေသုံ, ကွလဏ်ဏ်ဖတတိယွ ဂုတွဲ
ကွလဖတတိယွ ဘဂေသုံ, ကွလဖတတိယွ ဂုတွဲ ဘ်ဖလကဖတတိယွ ဘဂေသုံ,
ဘ်ဖလကဖတတိယွ ဂုတွဲ ပေလုမသလ်ဏ္ဏကဖတတိယွ ဘဂေသုံ,
ပေလုမသလ်ဏ္ဏကဖတတိယွ ဂုတွဲ ဗိလဲလဖတတိယွ ဘဂေသုံ, ဗိလဲလဖတတိယွ ဂုတွဲ
ပဘိဒ္ဒိဒ္ဒိသု၊ ပုဗ်ဗဆ်ဝ လွဂိတဆ်ဝ ပဂဲဃတိသု၊ ဘထ ဖွဲ ကွက်လိကွ ဘ၃ိက်ဂု တေဆောမ
ဘ်ဗ်ဝေဏ က်လဖက်သိ၊ က်လင်္ကတွဲ ဝ ကွက်လိကွ ဘ၃ိက်ဂု ပ၃ဖဲ ဏိဇယ် ဘုပပဒ္ဒိ
သံဃပုတတဖွဂိဂလဲလဲဆောသု ဝိတတ် ဘ်ဃ်တေတွဲ၊

ဘထ ဖွဲ ဗုဂါဖ် သဂဖဲပတိ ဘဘိက်ကဏ်တယ ဇတတိယ် ဘဘိက်ကဏ်တမဗါဗွ
ကေမလကပ်ပ် ဒေတမဏ် ဘွဘ်သေတွဲ ယေဏ ဘဂမ် တေရုပသင်္ကမိ; ဘုပသင်္ကမိတွဲ
ဘဂမဏ်တံ ဘဘိမ်ဝေတွဲ ဘေကဖဏ်တံ ဘဏ်ဏ်သိ၊ ဘေကဖဏ်တံ ဏိတွဲ ဖွဲ ဗုဂါဖ်
သဂဖဲပတိ ဘဂမဏ်တံ ဘေတာမွွဝ – ''ကွက်လိကွ, ဘဏ်တေ, ဘ၃ိက်ဂု က်လင်္ကတွဲ၊
က်လင်္ကတွဲ ဝ, ဘဏ်တေ, ကွက်လိကွ ဘ၃ိက်ဂု ပ၃ဖဲ ဏိဇယ် ဘုပပဏ်ဏ္ဏ

သံဃိပုတ်တဖွဂိဂလိလ်ဆောသု ဗိတ်တံ ဘာဃံတောတွ''တိ၊ ဘိဝါဖမ္ဗဝ ဗုဂ်ဂါဖ် သဂဖိပတိ, ဘိဝံ မတွံ ဘဂမဆိတံ ဘာဒိမ္မံဝေတွ ပါကံဖိဖံ ကတွ တတ်ထေမဆိတဂဂဝ်ယိတိ၊

ဘထ ဖွ ဘဂမ် တဿံ ဇတ်တိယ် ဘဝ်ဗယေဆ ဘိကံဂု ဘာဖဆိတောသိ – ''ဘိဖံ, ဘိကံဂမေ, ဇတ်တိ ဗုဂ်ဂါဖ် သဂဖိပတိ ဘာဒိကံကဆိတ်ယ ဇတ်တိယ် ဘာဒိကံကဆိတမဖိဖွ ကေမလကပ်ပ် ဒေတမဆံ ဘွ်ဘံသေတွ ယေဆိဂ် တေဆုပသဥ်ကဖိ; ဘုပသဥ်ကဖိတွ ဖံ ဘာဒိမ္မံဝေတွ ဘောကဖဆိတံ ဘာဆံဆံသိ၊ ဘောကဖဆိတံ ဆိတွ ဖွ, ဘိကံဂမေ, ဗုဂ်ဂါဖ် သဂဖိပတိ ဖံ ဘေတာမ္ဗဝ – 'ကွကံလိကွ, ဘဆိတေ, ဘိကံဂု ကံလဥ်ကတွ၊ ကံလဥ်ကတွ ဝ, ဘဆိတေ, ကွကံလိကွ ဘိကံဂု ပဝုဖံ ဆိဖယ် ဘုပပဆိဖွ သံဃိပုတ်တဖွဂိဂလိလ်ဆောသု ဗိတ်တံ ဘာဃံတောတွ'တိ၊ ဘိဝါဖမ္ဗဝ, ဘိကံဂမေ, ဗုဂ်ဂါဖ် သဂဖိပတိ, ဘိဝံ မတွံ ဖံ ဘာဒိမ္မံဝေတွ ပါကံဖိဖံ ကတွ တတ်ထေမဆိတဂဂဝ်ယိ''တိ၊

ဘေမ် မုတ်တေ, ဘဇ်ဇတဂွ ဘိကံဂု ဘဂမဆိတံ ဘေတာမ္ဗဝ – ''ကိံမဝိယံ ဆု ဖွ, ဘဆိတေ, ပဝုဖေ ဆိဖယေ ဘာယုပ်ပဖိဖ''ဆိတိ? ''ဝိယံ ဖွ, ဘိကံဂု, ပဝုဖေ ဆိဖယေ ဘာယုပ်ပဖိဖံ၊ တံ ဆ သုကတံ သဥ်ဂိတုံ – ဘောတံတကံဆံ မဿံဿံဆံ ဘိတိ ဝိ, ဘောတံတကံဆံ မဿံသသတံဆံ ဘိတိ ဝိ, ဘောတံတကံဆံ မဿံသသဂဿံဿံဆံ ဘိတိ ဝိ, ဘောတံတကံဆံ မဿံသသတသဂဿံဿံဆံ ဘိတိ ဝိ''တိ၊ ''သကံကံ ပဆ, ဘဆိတေ, ဘုပဖံ ကံတု''ဆိတိ? ''သကံကံ, ဘိကံဂု''တိ ဘဂမ် ဘမ္ဗဝ –

''သေယျထပိ, ဘိကံဂု ဓိံသတိဂိဖိကွ ကွသလကွ တိလဖိဂွ၊ တတွ ပုဖိသွ မဿံသသတဿံသ မဿံသသတဿံသ ဘဝ်ဗယေဆ ဘောကဖေကံ တိလ် ဘုဝံဒဖေယျ; ဖိပ်ပတံ ဖွ သွ, ဘိကံဂု, ဓိံသတိဂိဖိကွ ကွသလကွ တိလဖိဂွ ဘိဖိဆံ ဘုပကံကဖေဆ ပဖိကံဂယ် ပဖိယံဒံဆံ ဂဝ်ဖေယျ, ဆ တွေမ ဘောကွ ဘာဗုဗ္ဗ ဆိဖယွ၊ သေယျထပိ, ဘိကံဂု, ဓိံသတိ ဘာဗုဗ္ဗံ ဆိဖယ်, ဘေမဖေကွ ဆိဖဗုဗ္ဗာဆိဖယွ၊ သေယျထပိ, ဘိကံဂု, ဓိံသတိ ဆိဖဗုဗ္ဗံ ဆိဖယ်, ဘေမဖေကွ ဘဗုဗ္ဗ ဆိဖယွ၊ သေယျထပိ, ဘိကံဂု, ဓိံသတိ ဘဗုဗ္ဗံ ဆိဖယ်, ဘေမဖေကွ ဘာဆံဆွ ဆိဖယွ၊ သေယျထပိ, ဘိကံဂု, ဓိံသတိ ဘာဆံဆံ ဆိဖယ်, ဘေမဖေကွ ဘဂဂွ ဆိဖယွ၊ သေယျထပိ, ဘိကံဂု, ဓိံသတိ ဘဂဂံ ဆိဖယ်, ဘေမဖေကွ ကုဖုဒ္ဒွ ဆိဖယွ၊ သေယျထပိ, ဘိကံဂု, ဓိံသတိ ကုဖုဒ္ဒံ ဆိဖယ်, ဘေမဖေကွ သွဂဆိဒိကွ ဆိဖယွ၊ သေယျထပိ, ဘိကံဂု, ဓိံသတိ သွဂဆိဒိကံ ဆိဖယ်, ဘေမဖေကွ ဘုပ်ပလဆိဖယွ၊ သေယျထပိ, ဘိကံဂု, ဓိံသတိ ဘုပ်ပလံ ဆိဖယ်, ဘေမဖေကွ ပုဖ်ဍဖိကွ ဆိဖယွ၊ သေယျထပိ, ဘိကံဂု, ဓိံသတိ ပုဖ်ဍဖိကံ ဆိဖယ်, ဘေမဖေကွ ပဝုဖွ ဆိဖယွ၊ ပဝုဖေ ပဆ, ဘိကံဂု, ဆိဖယေ ကွကံလိကွ ဘိကံဂု ဘုပပဆိဖွ သံဃိပုတ်တဖွဂိဂလိလ်ဆောသု ဗိတ်တံ ဘာဃံတောတွ''တိ၊ ဘိဝါဖမ္ဗဝ ဘဂမ်, ဘိဝံ မတွံဆ သုဂတွ ဘာထပဓံ ဘေတာမ္ဗဝ သတ်တာ –

‘‘𑄛𑄪𑄚𑄴𑄚𑄨𑄥𑄥𑄴𑄥 𑄉𑄨 𑄘𑄨𑄖𑄥𑄴𑄥,
𑄇𑄪𑄚𑄴𑄚𑄩 𑄘𑄨𑄠𑄖𑄬 𑄞𑄪𑄢𑄬;
𑄠𑅅𑄠 𑄥𑄨𑄚𑄴𑄚𑅅𑄖𑄨 𑄘𑄖𑅅𑄖𑅅𑄚𑄁,
𑄛𑄣𑄴𑄣 𑄘𑄪𑄛𑄴𑄛𑄘𑄴𑄘𑄨𑄖𑄁 𑄘𑄨𑄖𑄁।

‘‘𑄠𑄴𑄠 𑄚𑄨𑄚𑄴𑄚𑄨𑄠𑄁 𑄛𑄥𑄴𑄥𑄖𑄨,
𑄖𑄁 𑄟𑄨 𑄚𑄨𑄚𑄴𑄚𑅅𑄖𑄨 𑄠𑄴𑄠 𑄛𑄥𑄴𑄥𑄨𑄠𑄴𑄠;
𑄟𑄨𑄝𑄚𑄴𑄚𑄖𑄨 𑄞𑄪𑄢𑄬𑄚 𑄥𑄴𑄠 𑄇𑄣𑄨,
𑄇𑄣𑄨𑄚𑄁 𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄪𑄉𑄨 𑄚 𑄟𑄨𑄚𑄴𑄚𑅅𑄖𑄨।

‘‘𑄘𑄛𑄴𑄛𑄝𑄖𑅅𑄖𑄇𑄴𑄇 𑄘𑄠𑄁 𑄇𑄣𑄨,
𑄠𑄴𑄠 𑄘𑄇𑄴𑄇𑄬𑄥𑄪 𑄘𑄚𑄛𑄚𑄴𑄚𑄨𑄠𑄴𑄠;
𑄥𑄛𑄴𑄛𑄥𑄴𑄥𑄛𑄨 𑄥𑄉𑄴𑄉𑄛𑄨 𑄘𑄖𑅅𑄖𑄚𑄁,
𑄘𑄠𑄝𑄬𑄟 𑄝𑄉𑄚𑄴𑄚𑄖𑄴𑄖 𑄇𑄣𑄨;
𑄠𑄴𑄠 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄬𑄥𑄪 𑄝𑄚𑄁 𑄛𑄴𑄠𑄴𑄥𑄠𑄬।

‘‘𑄥𑄖𑄁 𑄥𑄉𑄥𑄴𑄥𑄚𑄁 𑄚𑄨𑄉𑄛𑄛𑄴𑄛𑄚𑄁,
𑄥𑄖𑄁𑄖𑄨𑄥𑄖𑄨 𑄛𑄚𑄴𑄚𑄝 𑄝 𑄘𑄛𑄛𑄴𑄛𑄚𑄨;
𑄠𑄝𑄚𑄴𑄚𑄠𑄉𑄉𑄨 𑄚𑄨𑄉𑄠𑄁 𑄘𑄪𑄛𑄬𑄖𑄨,
𑄟𑄛𑄴 𑄝𑄚𑄚𑄴𑄝 𑄛𑄚𑄴𑄚𑄨𑄘𑄠 𑄛𑄛𑄇’’𑄚𑄴𑄖𑄨।

𑄛𑄒𑄟𑄮 𑄝𑄉𑄴𑄉𑄮।

𑄖𑄥𑄴𑄥𑄪𑄘𑄴𑄘𑅅𑄚𑄁 –

𑄘𑅅𑄠𑅅𑄝𑄚𑄁 𑄉𑅅𑄒𑄟𑄴𑄟 𑄝𑄪𑄉𑄴𑄉𑄝𑄬𑄟𑄴𑄟,
𑄝𑄇𑄴𑄇 𑄝 𑄝𑄪𑄉𑄴𑄉𑄚𑅅 𑄘𑄛𑄚𑅅 𑄝 𑄘𑄨𑄚𑄴𑄚𑄩;
𑄛𑄚𑅅𑄇𑄴𑄇𑄇𑄴𑄇𑄣𑄨𑄇𑄖𑄨𑄥𑄴𑄥𑄇𑄴𑄇 𑄝,
𑄖𑄪𑄚𑄴𑄚 𑄝 𑄝𑄪𑄉𑄴𑄉𑄚𑅅 𑄘𑄛𑄖𑄴𑄖 𑄝 𑄇𑄴𑄇𑄇𑄴𑄇𑄣𑄨𑄇𑄴𑄇𑄖𑄨।

𑄸। 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄠𑄝𑄉𑄴𑄉𑄮

𑄾। 𑄥𑄚𑄴𑄚𑄁𑄇𑄪𑄚𑄴𑄚𑄨𑄇𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

᪑᪘᪒᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᨶᩦᨲᩦᩁᩮ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩈᨶᨦ᩠ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨠᩮᩅᩃᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᨶᩦᨲᩦᩁᩴ ᩋᩮᩣᨽᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩈᨶᨦ᩠ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩍᨾᩴ ᨣᩣᨳᩴ ᩋᨽᩣᩈᩥ –

‘‘ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨩᨶᩮᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨿᩮ ᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᨷᨭᩥᩈᩣᩁᩥᨶᩮᩣ;
ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨧᩁᨱᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨴᩮᩅᨾᩣᨶᩩᩈᩮ’’ᨲᩥ᪨

ᩍᨴᨾᩅᩮᩣᨧ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩈᨶᨦ᩠ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩈᨶᨦ᩠ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ‘‘ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ’’ᨲᩥ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨿᩦᨲᩥ᪨

᪒᪨ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪘᪓᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᩋᨧᩥᩁᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩮ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᨾ᩠ᨷᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨠᩮᩅᩃᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᩋᩮᩣᨽᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᨾ᩠ᨷᨲᩥ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩍᨾᩴ ᨣᩣᨳᩴ ᩋᨽᩣᩈᩥ –

‘‘ᨹᩃᩴ ᩅᩮ ᨠᨴᩃᩥᩴ ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨹᩃᩴ ᩅᩮᩊᩩᩴ ᨹᩃᩴ ᨶᩊᩴ;
ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮᩣ ᨠᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣ ᩋᩔᨲᩁᩥᩴ ᨿᨳᩣ’’ᨲᩥ᪨

᪓᪨ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩅᩥᨶ᩠ᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪘᪔᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᨾᨣᨵᩮᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᩁᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᨲᩥᨾᩥᩈᩣᨿᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᩮᩣᨠᩣᩈᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩮᩅᩮᩣ ᨧ ᩑᨠᨾᩮᨠᩴ ᨹᩩᩈᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᨾ᩠ᨷᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨠᩮᩅᩃᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩅᩥᨶ᩠ᨴᩴ ᩋᩮᩣᨽᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᨾ᩠ᨷᨲᩥ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩍᨾᩣ ᨣᩣᨳᩣᨿᩮᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ –

''𑄥𑄬𑄤𑄬𑄗 𑄛𑄚𑄳𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄥𑄬𑄚𑅅𑄥𑄚𑅅𑄚𑄨,
𑄌𑄢𑄬𑄠𑄳𑄠 𑄥𑄁𑄠𑄮𑄎𑄚𑄤𑄨𑄛𑄳𑄛𑄟𑄮𑄇𑄳𑄈𑅅;
𑄥𑄌𑄬 𑄢𑄖𑄨𑄁 𑄚𑅅𑄙𑄨𑄉𑄌𑄳𑄍𑄬𑄠𑄳𑄠 𑄖𑄖𑄳𑄗,
𑄥𑄋𑄳𑄊𑄬 𑄤𑄥𑄬 𑄢𑄇𑄳𑄈𑄨𑄖𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄥𑄖𑄩𑄟𑅅𑅁

''𑄇𑄪𑄣𑅅𑄇𑄪𑄣𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑅅𑄠 𑄌𑄢𑄚𑄳𑄖𑄮,
𑄄𑄚𑄳𑄘𑄳𑄢𑄨𑄠𑄉𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄚𑄨𑄛𑄇𑄮 𑄥𑄖𑄩𑄟𑅅;
𑄥𑄬𑄤𑄬𑄗 𑄛𑄚𑄳𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄥𑄬𑄚𑅅𑄥𑄚𑅅𑄚𑄨,
𑄞𑄠𑅅 𑄛𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄃𑄞𑄠𑄬 𑄤𑄨𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮𑅁

''𑄠𑄖𑄳𑄗 𑄞𑄬𑄢𑄤𑅅 𑄥𑄢𑄩𑄥𑄛𑅅 [𑄥𑄨𑄢𑄩𑄥𑄛𑅅 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄠𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)],
𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄪 𑄥𑄐𑄳𑄌𑄢𑄖𑄨 𑄗𑄚𑄠𑄖𑄨 𑄘𑄬𑄤𑄮;
𑄃𑄚𑄳𑄙𑄇𑅅𑄢𑄖𑄨𑄟𑄨𑄥𑅅𑄠 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨𑄠𑅅,
𑄚𑄨𑄥𑄩𑄘𑄨 𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄤𑄨𑄉𑄖𑄣𑄮𑄟𑄦𑄁𑄥𑄮𑅁

''𑄄𑄘𑄐𑄳𑄦𑄨 𑄎𑅅𑄖𑄪 𑄟𑄬 𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄁, 𑄚𑄠𑄨𑄘𑄁 𑄄𑄖𑄨𑄦𑄩𑄖𑄨𑄦𑄁;
𑄆𑄇𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄌𑄢𑄨𑄠𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁, 𑄥𑄦𑄥𑄳𑄥𑄁 𑄟𑄌𑄳𑄌𑄪𑄦𑅅𑄠𑄨𑄚𑄁𑅁

''𑄞𑄨𑄠𑄳𑄠𑄮 [𑄞𑄩𑄠𑄮 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄠𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄥𑄖𑅅 𑄥𑄬𑄇𑄳𑄈𑅅, 𑄘𑄥𑅅 𑄌 𑄘𑄥𑄙𑅅 𑄘𑄥;
𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬 𑄥𑄮𑄖𑄥𑄟𑅅𑄛𑄚𑄳𑄚𑅅, 𑄃𑄖𑄨𑄢𑄌𑄳𑄍𑅅𑄚𑄉𑅅𑄟𑄨𑄚𑄮𑅁

''𑄃𑄗𑅅𑄠𑄁 [𑄃𑄖𑄳𑄗𑅅𑄠𑄁-𑄄𑄖𑄨𑄛𑄨 𑄘𑄩𑅁 𑄚𑄨𑅁 𑄸𑅁𑄸𑄿𑄶] 𑄄𑄖𑄢𑅅 𑄛𑄎𑅅, 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄞𑅅𑄉𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄟𑄚𑄮;
𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄖𑄪𑄁 𑄚𑄮𑄛𑄨 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄮𑄟𑄨, 𑄟𑄪𑄥𑅅𑄤𑅅𑄘𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄮𑄖𑄳𑄖𑄛''𑄚𑄳𑄖𑄨 [𑄃𑄮𑄖𑄳𑄖𑄛𑄬𑄖𑄨 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄠𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁), 𑄃𑄮𑄖𑄳𑄖𑄛𑄳𑄛𑄬𑄖𑄨 (𑄇𑅁)]𑅁

𑄺𑅁 𑄃𑄢𑄪𑄕𑄤𑄖𑄩𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄾𑄻𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 – 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄠𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 ...𑄛𑄬... 𑄖𑄖𑄳𑄢 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄃𑅅𑄟𑄚𑄳𑄖𑄬𑄥𑄨 – ''𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄮''𑄖𑄨𑅁 ''𑄞𑄘𑄚𑄳𑄖𑄬''𑄖𑄨 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄥𑄳𑄥𑄮𑄥𑄪𑄁𑅁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 –

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ဂေဇ္ဇဇိယေဏ ဘုပဥ္စဟ်ယေဏ ဂဖဲ့ဖ် ဝေသေယ၊ တတြ သုဒံ, ဘဣကၤရမေ, ဗုဂၤဖ် ဝ ဗုဂၤဖပတိသ် ဝ ဗုဂၤဖပ်ပတိသဏ္ဏ ဝ ဘာဗ်ႃလတိယဗ်ဘုတဗ်တ်တဏ္ဏတ် ဘာဂေသုံ –
'ဘာဗ်ႃလတိယံ ဗတ, ဘ္ေ, ဘာဗ်ဘုတံ ဗတ, ဘ္ေ, သဖရာဿသ ဖဂ်ာဒိကတ် ဖဂ်ာနုဘာဗတ်'''တိ!

''ဘထ ဇွ ဘာဒ္ဓ ဘဣကၤရ သိဂ် ဘဂမဏ္ဏတံ ဘာဏဂဏ္ဏတံ သဖ်ဖ်သဖ်ဖုဒ္ဓံ ဘောတာမွဝ – 'ဘာဒ္ဓဏ္ဏဖ် ဇွဂံ, ဘဏ္ဏတေ, ဘဣကၤရသဥ္စယဿသ ဖဏ္ဏသေ ဘောဗတူပိ ဗဲ ဘာသိတ် – ပဂွဖိ ဇွဂံ ဘာဗုဒ္ဓ, ဗုဂၤဖလွကေ ဇိတွ သဂဿသိလွကဂတုံ [သဂဿသီလွကဂတုံ (သီ၊ သျ၊ ကံ၊ ပီ၊)] သဏေဏ ဗိဘဲဘဲပေတု'ဏ္ဏတိ၊ 'ဘောတာဿသ, ဗုဂၤဖဗ, ဂလွ, ဘောတာဿသ, ဗုဂၤဖဗ, ဂလွ; ယံ တွံ, ဗုဂၤဖဗ, ဗုဂၤဖလွကေ ဇိတွ သဂဿသိလွကဂတုံ သဏေဏ ဗိဘဲဘဲပေယျသိ'တိ၊ 'ဘောဗံ, ဘဏ္ဏတေ'တိ ဇွ, ဘဣကၤရမေ, ဘာဒ္ဓဏ္ဏ ဘဣကၤရ သိဂ်ဿသ ဘဂမတွ ဘာဏဂတွ သဖ်ဖ်သဖ်ဖုဒ္ဓဿသ ပဏ္ဏိဿသုတွ ဗုဂၤဖလွကေ ဇိတွ ဘိဖ် ဂထယွ ဘာဘာသိ –

''ဘာဏဖ်ဘထ [ဘာဏဗ်ဘထ (သဗ်ဗတ်ထ)] ဏ္ဏဣကၤရဖထ [ဏ္ဏဣကၤရဖထ (သီ၊ ပီ၊)], ယုဘဲဏ္ဏထ ဗုဒ္ဓဿသဏ္ဏေ;
ဂဏ္ဏထ ဖဗ်ဗုဏ္ဏွ သေဏ္ဏ, ဏ္ဏဏ္ဏဂတံဗ ဂုဘဲဏ္ဏွ၊

''ယွ ဘိဖဿဖိ ဂဖ်ဖဗိဏ္ဏယေ, ဘာပ်ပဖတ်တွ ဗိဂဿသတိ;
ပဂ်ယ ဏ္ဏတိသံသံ, ဥကၤရဿသဏ္ဏတံ ကဏ္ဏဿသတိ''တိ၊

''ဘထ ဇွ, ဘဣကၤရမေ, သိဂ် ဝ ဘဂမ် ဘာဏဂံ သဖ်ဖ်သဖ်ဖုဒ္ဓွ ဘာဒ္ဓဏ္ဏ ဝ ဘဣကၤရ ဗုဂၤဖ်ဏ္ဏဘဲဝ ဗုဂၤဖပတိသဘဲဝ ဗုဂၤဖပ်ပတိသဏ္ဏေ ဝ သံဗဏ္ဏေတွ – သေယျထပိ ဏ္ဏဖ ...ပေ... တဿဖိ ဗုဂၤဖလွကေ ဘာဏ္ဏတဏဂိတ် ဘာဏုဗဗတိယံ ဂဏ္ဏဂဏ္ဏိယံ ပ်တုဏဂေသုံ၊ ဘထ ဇွ, ဘဣကၤရမေ, သိဂ် ဘဂမ် ဘာဏဂံ သဖ်ဖ်သဖ်ဖုဒ္ဓွ ဘဣကၤရူ ဘာဖဏ္ဏတေသိ – 'ဘာဿသုတ်ထ ဏ္ဏွ, တုဖ်ဂေ, ဘဣကၤရမေ, ဘာဒ္ဓဏ္ဏုဿသ ဘဣကၤရုဏ္ဏွ ဗုဂၤဖလွကေ ဇိတဿသ ဂထယွ ဘာသဖ်ဏ္ဏဿသ်'တိ? 'ဘာဿသုဖ်ဂ ဇွ ဖယံ, ဘဏ္ဏတေ, ဘာဒ္ဓဏ္ဏုဿသ ဘဣကၤရုဏ္ဏွ ဗုဂၤဖလွကေ ဇိတဿသ ဂထယွ ဘာသဖ်ဏ္ဏဿသ်'တိ၊ 'ယထ ကထံ ပဏ တုဖ်ဂေ, ဘဣကၤရမေ, ဘာဿသုတ်ထ ဘာဒ္ဓဏ္ဏုဿသ ဘဣကၤရုဏ္ဏွ ဗုဂၤဖလွကေ ဇိတဿသ ဂထယွ ဘာသဖ်ဏ္ဏဿသ်'''တိ? ဘောဗံ ဇွ ဖယံ, ဘဏ္ဏတေ, ဘာဿသုဖ်ဂ ဘာဒ္ဓဏ္ဏုဿသ ဘဣကၤရုဏ္ဏွ ဗုဂၤဖလွကေ ဇိတဿသ ဂထယွ ဘာသဖ်ဏ္ဏဿသ –

''ဘာဏဖ်ဘထ ဏ္ဏဣကၤရဖထ, ယုဘဲဏ္ဏထ ဗုဒ္ဓဿသဏ္ဏေ;
ဂဏ္ဏထ ဖဗ်ဗုဏ္ဏွ သေဏ္ဏ, ဏ္ဏဏ္ဏဂတံဗ ဂုဘဲဏ္ဏွ၊

''𑄡𑄮 𑄄𑄟𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑅇𑄨𑄚𑄡𑄬, 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑄖𑄳𑄖𑄮 𑅇𑄨𑄦𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨;
𑄛𑄦𑅅𑄡 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄥𑄁𑄥𑅅𑄢𑄁, 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄇𑄢𑄨𑄥𑄳𑄥𑄖𑄩''𑄖𑄨𑅁

'''𑄆𑅇𑄁 𑄈𑄮 𑄟𑄡𑄁, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄃𑄥𑄳𑄥𑄪𑄟𑄳𑄦 𑄃𑄞𑄨𑄞𑄪𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄒𑄨𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡𑄮 𑄞𑅅𑄥𑄟𑅅𑄚𑄥𑄳𑄥𑅅'𑄖𑄨𑅁 '𑄥𑅅𑄙𑄪 𑄥𑅅𑄙𑄪, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑅇𑄬; 𑄥𑅅𑄙𑄪 𑄈𑄮 𑄖𑄪𑄟𑄳𑄦𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑅇𑄬! 𑄃𑄥𑄳𑄥𑄪𑄖𑄳𑄗 𑄃𑄞𑄨𑄞𑄪𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄒𑄨𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡𑄮 𑄞𑅅𑄥𑄟𑅅𑄚𑄥𑄳𑄥𑅅'''𑄖𑄨𑅁

𑄄𑄘𑄟𑅇𑄮𑄌 𑄞𑄉𑅇𑅅, 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄟𑄚𑅅 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄞𑄉𑅇𑄖𑄮 𑄞𑅅𑄥𑄨𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄚𑄚𑄳𑄘𑄪𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄻𑅁 𑄛𑄢𑄨𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑅅𑄚𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄾𑄼𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄇𑄪𑄥𑄨𑄚𑅅𑄢𑅅𑄡𑄁 𑅇𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄅𑄛𑅇𑄖𑄳𑄖𑄚𑄬 𑄟𑄣𑄳𑄣𑅅𑄚𑄁 𑄥𑅅𑄣𑅇𑄚𑄬 𑄃𑄚𑄳𑄖𑄢𑄬𑄚 𑄡𑄟𑄇𑄥𑅅𑄣𑅅𑄚𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑅅𑄚𑄥𑄟𑄡𑄬𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄃𑅅𑄟𑄚𑄳𑄖𑄬𑄥𑄨 – ''𑄦𑄚𑄳𑄘 𑄘𑅅𑄚𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑅇𑄬, 𑄃𑅅𑄟𑄚𑄳𑄖𑄡𑅅𑄟𑄨 𑅇𑄮 – '𑅇𑄡𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑅅, 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑅅𑄘𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄳𑄛𑅅𑄘𑄬𑄗𑅅'𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄡𑄁 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄌𑄳𑄍𑄨𑄟𑅅 𑅇𑅅𑄌𑅅''𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄛𑄒𑄟𑄁 𑄏𑅅𑄚𑄁 [𑄛𑄒𑄟𑄎𑄳𑄏𑅅𑄚𑄁 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁) 𑄆𑅇𑄁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑅅𑄘𑄩𑄥𑄪𑄛𑄨] 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄛𑄒𑄟𑅅 𑄏𑅅𑄚𑅅 [𑄛𑄒𑄟𑄎𑄳𑄏𑅅𑄚𑅅 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁) 𑄆𑅇𑄁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑅅𑄘𑄩𑄥𑄪𑄛𑄨] 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄁 𑄏𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄏𑅅𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄖𑄖𑄨𑄡𑄁 𑄏𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄖𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄏𑅅𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄌𑄖𑄪𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄏𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄌𑄖𑄪𑄖𑄳𑄗𑅅 𑄏𑅅𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄃𑅅𑄇𑅅𑄥𑅅𑄚𑄐𑄳𑄌𑅅𑄡𑄖𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄃𑅅𑄇𑅅𑄥𑅅𑄚𑄐𑄳𑄌𑅅𑄡𑄖𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑅇𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄐𑄳𑄌𑅅𑄡𑄖𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑅇𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄐𑄳𑄌𑅅𑄡𑄖𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄃𑅅𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡𑄖𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄃𑅅𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡𑄖𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄚𑄬𑅇𑄥𑄐𑄳𑄐𑅅𑄚𑅅𑄥𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡𑄖𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄚𑄬𑅇𑄥𑄐𑄳𑄐𑅅𑄚𑅅𑄥𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡𑄖𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄥𑄐𑄳𑄐𑅅𑅇𑄬𑄘𑄡𑄨𑄖𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁

𑄥𑄐𑄳𑄐𑅅𑅇𑄬𑄘𑄡𑄨𑄖𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄚𑄬𑅇𑄥𑄐𑄳𑄐𑅅𑄚𑅅𑄥𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡𑄖𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄚𑄬𑅇𑄥𑄐𑄳𑄐𑅅𑄚𑅅𑄥𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡𑄖𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄃𑅅𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡𑄖𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄃𑅅𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡𑄖𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑅇𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄐𑄳𑄌𑅅𑄡𑄖𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑅇𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄕𑄐𑄳𑄌𑅅𑄡𑄖𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄃𑅅𑄇𑅅𑄥𑅅𑄚𑄐𑄳𑄌𑅅𑄡𑄖𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄃𑅅𑄇𑅅𑄥𑅅𑄚𑄐𑄳𑄌𑅅𑄡𑄖𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄌𑄖𑄪𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄏𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄌𑄖𑄪𑄖𑄳𑄗𑅅 𑄏𑅅𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄖𑄖𑄨𑄡𑄁 𑄏𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄖𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄏𑅅𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄁 𑄏𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄏𑅅𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄛𑄒𑄟𑄁 𑄏𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄛𑄒𑄟𑅅 𑄏𑅅𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄁 𑄏𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄏𑅅𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄖𑄖𑄨𑄡𑄁 𑄏𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑄨𑅁 𑄖𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄏𑅅𑄚𑅅 𑅇𑄪𑄑𑄳𑄒𑄦𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄌𑄖𑄪𑄖𑄳𑄗𑄁

သမ္ပတ္တိ။ ဝတုတ္တံ သီလံ မုဋ္ဌေဂိတ္တံ သမုဏ္ဏဏ္ဍိတတံ အဂမ္မ ပဏ္ဍိတပ္ပိယံ။
ပဏ္ဍိတပုတေ အာဂမတိ သဟ ပဏ္ဍိတပ္ပိတ္တံ ဗုဂ္ဂိမ္ပ သဟမ္ပပတိ ဘိမ္ပ ဂါထံ ဘာသိ –

‘‘သပ္ပိပေမ ဏ္ဍိကါဏိပိသံသဏ္ဍတိ, အူတံ လွံဂေ သမုသံသယံ;
ယတ္တထ ဘေတ္တဘိသွ သတ္တံ, လွံဂေ ဘပ္ပပဋ္ဌပုဂ္ဂလွ;
တထံဂတွ ဗလပ္ပပတ္တွ, သမ္ပုပါဒွ ပဏ္ဍိတပုတွ’’တိ။

ပဏ္ဍိတပုတေ အာဂမတိ သဟ ပဏ္ဍိတပ္ပိတ္တံ သကါဂွ ဝေမ္မဏ္ဏမိဏ္ဍွ ဘိမ္ပ ဂါထံ ဘာသိ –

‘‘ဘဏ္ဍိဝ္ပဝ္ပ မတ သစ္ဆိဂါတံ, ဘုပ္ပပ္ပါမယဂမ္ပမိဏ္ဍွ;
ဘုပ္ပပတ္တိတ္တွ ဏ္ဍိတုတ္တိသဏ္ဍတိ, တေသံ မူပသဏွ သုဂ္ဂွ’’တိ။

ပဏ္ဍိတပုတေ အာဂမတိ သဟ ပဏ္ဍိတပ္ပိတ္တံ ဘံယသံမ္ပ ဘံဏ္ဏဏ္ဍွ ဘိမ္ပ ဂါထံ ဘာသိ –

‘‘တဝ္ပသိ ယံ ဘိသဏ္ဏံ, တဝ္ပသိ လွမုဂ်သံ;
သပ္ပိပ္ပါကဓမတူပေတေ, သမ္ပုပါဂေ ပဏ္ဍိတပုတေ’’တိ။

ပဏ္ဍိတပုတေ အာဂမတိ သဟ ပဏ္ဍိတပ္ပိတ္တံ ဘံယသံမ္ပ ဘာဏုတုပါဒွ ဘိမ္ပ ဂါထယွ ဘာသိ –

‘‘ဏ္ဍဂ ဘသံသံသပသံသံသွ, ဇိတဝိတ္တတသံသ တံဘိဏ္ဍွ;
ဘာဏေဇွ သဏ္ဍတိမ္ပတပိဘ, ဝကါဂုမ္ပ ပဏ္ဍိတပုတွ [ယံ ဂါလမုဂတိ မုဏ္ဍိ (မုဂ်ပဏ္ဍိတပ္ပိဏ္ဏသုတ္တတေ)]။

‘‘ဘာသလိလီဏေဏ ဝိတ္တတေဏ, မေဝါဏ ဘာတ္တိသမ္ပိသယိ;
ပတ္တိဇွတသံသေမ ဏ္ဍိပ္ပိပ္ပံ, မိမွကါဂွ ဗေတသွ ဘာဂူ’’တိ။

ဒုတိယွ ဗဂ္ဂွ။

တသံသုဒ္ဒါနံ –

ဗုဂ္ဂိမ္ပသံ ဝေမာတ္တတွ, ဘာဏ္ဍဂကမိဏ္ဍွ ဘာတုဗမတိ;

ပဏ္ဏတ္တိပဗ္ဗေစ ဝ ဝေသိတံ, ဣဒံ ပုဂ္ဂလပဉ္ဉတ္တိ။

ပုဂ္ဂလသံယုတ္တံ သမတ္တံ။ [ဣတ္ထ ပန ဖလာဖလပ္ပတ္တကေသု ဝေမဖလဝိ ဒိသ္သတိ –
ပုဂ္ဂလဝိယဉ္ဇ အဂ္ဂဏမဉ္ဇ, ပုဂ္ဂလဝေမ္မ ဗတ္တ ဝ ပုဂ္ဂလ။ အဉ္ဉတတ္တ ဝ
ပုဂ္ဂလက္ကလိကဉ္ဇ, တိသ္သကဉ္ဇ တုတ္တု ဝ။ ပုဂ္ဂလ က္ကလိကဘိက္ခု,
သဏ္ဍကုဖလေဏ ဝေမာတ္တံ။ အတ္တဒကမိတ္တံ အဏုဖမတိ, ပဏ္ဏတ္တိပဗ္ဗေစ
ပတ္တဏသ္သတိ။]

၇။ ပုဂ္ဂလဖသံယုတ္တံ

၈။ အဏဂတ္တမဂ္ဂ

၈။ ဒဏ္ဍဇ္ဈတ္တိသုတ္တံ

၈၈-၇။ ဝေမံ မေ သုတံ – ဝေကံ သမယံ ဘဂဝါ ဇ္ဈဂဂေ ဗိဂဏတိ မေဇုမဏေ ကလတ္တာကတ္တိမ္မပေ။ တေဏ ခေါ ပဏ သမယေဏ အဉ္ဇတဏသ္သ ဘဏ္ဍဇ္ဈဂ္ဂတ္တတသ္သ ပုဂ္ဂလဖသ္သ ဒဏ္ဍဇ္ဈတ္တိ [ဒဏ္ဍဇ္ဈတ္တိ (ပီ။ သီ။ အဍ္ဍဏ။)] တ္တဝ ပုဂ္ဂလဖီ အဘိပပသတ္တတ္တ ဟွတိ ဗုဒ္ဓေ ဝ ဒဖ္ဖေ ဝ သင်္ဃေ ဝ။ အထ ခေါ ဒဏ္ဍဇ္ဈတ္တိ ပုဂ္ဂလဖီ ဘဏ္ဍဇ္ဈဂ္ဂတ္တတသ္သ ပုဂ္ဂလဖသ္သ ဘတ္တံ အုပသံဂဏတ္တိ အုပကမိလိတ္တ တိကမတ္တံ အုဒ္ဓ အုဒ္ဓေသိ –

‘‘ဏမော တသ္သ ဘဂဝတော အဏဂတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒသ္သ;
ဏမော တသ္သ ဘဂဝတော အဏဂတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒသ္သ;
ဏမော တသ္သ ဘဂဝတော အဏဂတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒသ္သ’’တိ။

ဝေမံ ဗုတ္တေ, ဘဏ္ဍဇ္ဈဂ္ဂတ္တော ပုဂ္ဂလဖော ဒဏ္ဍဇ္ဈတ္တိ ပုဂ္ဂလဖီ ဝေတဒဝေါစ – ‘‘ဝေဝမေဝံ ပဏာယံ ဗသလီ ယသ္မိံ ဗ တသ္မိံ ဗ တသ္သ မုဏ္ဍကသ္သ သမဏသ္သ ဗဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ဣဒါနိ တျာဟံ, ဗသလိ, တသ္သ သတ္ထုဏော ဗာဒံ အာရောပေဿာမီ’’တိ။ ‘‘ဏ ခွာဟံ တံ, ပုဂ္ဂလဖ, ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမဏုဿာယ, ယော တသ္သ ဘဂဝတော ဗာဒံ အာရောပေယျ အဏဂတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒသ္သ။ အပိ ဝ တွံ, ပုဂ္ဂလဖ, ဂစ္ဆ, ဂတ္တာ ဝိဇာဏိဿသီ’’တိ [ဂတ္တာပိ ဇာဏိဿသီတိ (သျာ။ ကံ။)]။

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 𑄇𑄪𑄛𑄨𑄖𑄮 𑄃𑄚𑄖𑄳𑄖𑄟𑄚𑄮 𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅 𑄥𑄘𑄳𑄙𑄨𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄮𑄘𑄨। 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄮𑄘𑄚𑄩𑄠𑄁 𑄇𑄗𑄁 𑄥𑅅𑄢𑄕𑄩𑄠𑄁 𑄤𑄩𑄖𑄨𑄥𑅅𑄢𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄩𑄘𑄨। 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄳𑄚𑄮 𑄈𑄮 𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄠 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄥𑄬𑄖𑄨, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄚 𑄥𑄮𑄌𑄖𑄨;
𑄇𑄨𑄥𑄳𑄥𑄥𑄳𑄥𑄪 𑄆𑄇𑄙𑄟𑄳𑄟𑄥𑄳𑄥, 𑄤𑄙𑄁 𑄢𑄮𑄌𑄬𑄥𑄨 𑄉𑄮𑄖𑄟𑅅’’𑄖𑄨।

‘‘𑄇𑄮𑄙𑄁 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄥𑄬𑄖𑄨, 𑄇𑄮𑄙𑄁 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄚 𑄥𑄮𑄌𑄖𑄨;
𑄇𑄮𑄙𑄥𑄳𑄥 𑄤𑄨𑄥𑄟𑄫𑄣𑄥𑄳𑄥, 𑄟𑄙𑄪𑄢𑄉𑄳𑄉𑄥𑄳𑄥 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕;
𑄤𑄙𑄁 𑄃𑄢𑄨𑄠𑅅 𑄛𑄥𑄁𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄖𑄐𑄳𑄦𑄨 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄚 𑄥𑄮𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨।

𑄆𑄤𑄁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄬, 𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ‘‘𑄃𑄞𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑄁, 𑄞𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟, 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑄁, 𑄞𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟! 𑄥𑄬𑄠𑄳𑄠𑄗𑅅𑄛𑄨, 𑄞𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟, 𑄚𑄨𑄇𑄳𑄇𑄪𑄎𑄳𑄎𑄨𑄖𑄁 𑄤𑅅 𑄅𑄇𑄳𑄇𑄪𑄎𑄳𑄎𑄬𑄠𑄳𑄠, 𑄛𑄑𑄨𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄤𑅅 𑄤𑄨𑄤𑄢𑄬𑄠𑄳𑄠, 𑄟𑄫𑅄𑄳𑄦𑄥𑄳𑄥 𑄤𑅅 𑄟𑄉𑄳𑄉𑄁 𑄃𑅅𑄌𑄨𑄇𑄳𑄈𑄬𑄠𑄳𑄠, 𑄃𑄚𑄳𑄙𑄇𑅅𑄢𑄬 𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄣𑄛𑄎𑄳𑄎𑄮𑄖𑄁 𑄙𑅅𑄢𑄬𑄠𑄳𑄠 – 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄟𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄢𑄫𑄛𑅅𑄚𑄨 𑄘𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄖𑄩𑄖𑄨; 𑄆𑄤𑄟𑄬𑄤𑄁 𑄞𑄮𑄖𑅅 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄬𑄚 𑄃𑄚𑄬𑄇𑄛𑄢𑄨𑄠𑅅𑄠𑄬𑄚 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄛𑄇𑅅𑄥𑄨𑄖𑄮। 𑄆𑄥𑅅𑄦𑄁, 𑄞𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄁 𑄥𑄢𑄕𑄁 𑄉𑄌𑄳𑄍𑅅𑄟𑄨 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄐𑄳𑄌 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄥𑄋𑄳𑄊𑄐𑄳𑄌। 𑄣𑄞𑄬𑄠𑄳𑄠𑅅𑄦𑄁 𑄞𑄮𑄖𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄎𑄳𑄎𑄁, 𑄣𑄞𑄬𑄠𑄳𑄠𑄁 𑄅𑄛𑄥𑄟𑄳𑄛𑄘𑄚𑄴’’𑄖𑄨।

𑄃𑄣𑄖𑄳𑄗 𑄈𑄮 𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄎𑄳𑄎𑄁, 𑄃𑄣𑄖𑄳𑄗 𑄅𑄛𑄥𑄟𑄳𑄛𑄘𑄁। 𑄃𑄌𑄨𑄢𑄫𑄛𑄥𑄟𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮 𑄈𑄮 𑄛𑄚𑅅𑄠𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄮 𑄆𑄇𑄮 𑄤𑄫𑄛𑄇𑄑𑄳𑄒𑄮 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄃𑅅𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄛𑄦𑄨𑄖𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄚𑄌𑄨𑄢𑄥𑄳𑄥𑄬𑄤 – 𑄠𑄥𑄳𑄥𑄖𑄳𑄗𑅅𑄠 𑄇𑄪𑄣𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄘𑄬𑄤 𑄃𑄉𑅅𑄢𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄃𑄚𑄉𑅅𑄢𑄨𑄠𑄁 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄎𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄖𑄘𑄚𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑄁 – 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄌𑄢𑄨𑄠𑄛𑄢𑄨𑄠𑄮𑄥𑅅𑄚𑄁 𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄬𑄤 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬 𑄥𑄠𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅 𑄥𑄌𑄳𑄍𑄨𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄅𑄛𑄥𑄟𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎 𑄤𑄨𑄦𑅅𑄥𑄨। ‘‘𑄈𑄩𑄕𑅅 𑄎𑅅𑄖𑄨, 𑄤𑄪𑄥𑄨𑄖𑄁 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄌𑄢𑄨𑄠𑄁, 𑄇𑄖𑄁 𑄇𑄢𑄕𑄩𑄠𑄁, 𑄚𑅅𑄛𑄢𑄁 𑄄𑄖𑄳𑄗𑄖𑄳𑄖𑅅𑄠𑅅’’𑄖𑄨 𑄃𑄝𑄳𑄞𑄐𑄳𑄐𑅅𑄥𑄨। 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄮 𑄌 𑄛𑄚𑅅𑄠𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄮 𑄃𑄢𑄦𑄖𑄁 𑄃𑄦𑄮𑄥𑄩𑄖𑄨।

𑄸। 𑄃𑄇𑄳𑄇𑄮𑄥𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄾𑄾। 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄢𑅅𑄎𑄉𑄦𑄬 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄤𑄬𑅄𑄪𑄤𑄚𑄬 𑄇𑄣𑄚𑄳𑄘𑄇𑄚𑄨𑄤𑅅𑄛𑄬। 𑄃𑄥𑄳𑄥𑄮𑄥𑄨 𑄈𑄮 𑄃𑄇𑄳𑄇𑄮𑄥𑄇𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄮 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 – ‘‘𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄇𑄨𑄢 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 𑄥𑄟𑄕𑄥𑄳𑄥 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄃𑄉𑅅𑄢𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄃𑄚𑄉𑅅𑄢𑄨𑄠𑄁

ပဋိပဇ္ဇိတုံ''တိ ကုပိတော အနတ္တမနော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အသဗ္ဘာဟိ ဖရုသာဟိ ဝါစာဟိ အက္ကောသတိ ပရိဘာသတိ।

ဧဝံ ဝုတ္တေ, ဘဂဝါ အက္ကောသကဘာရဒွါဇံ ဗြာဟ္မဏံ ဧတဒဝေါစ – ''တံ ကိံ မညသိ, ဗြာဟ္မဏ, အပိ နု ခေါ တေ အာဂစ္ဆန္တိ မိတ္တာမစ္စာ ဉာတိသာလောဟိတာ အတိထိယော [အတိထယော (?)]''တိ? ''အပ္ပေကဒါ မေ, ဘော ဂေါတမ, အာဂစ္ဆန္တိ မိတ္တာမစ္စာ ဉာတိသာလောဟိတာ အတိထိယော''တိ। '''တံ ကိံ မညသိ, ဗြာဟ္မဏ, အပိ နု တေသံ အနုပ္ပဒေသိ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ သာယနီယံ ဝါ'''တိ? '''အပ္ပေကဒါ နေသာဟံ, ဘော ဂေါတမ, အနုပ္ပဒေမိ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ သာယနီယံ ဝါ'''တိ। '''သစေ ခေါ ပန တေ, ဗြာဟ္မဏ, နပ္ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ, ကဿ တံ ဟောတီ'''တိ? '''သစေ တေ, ဘော ဂေါတမ, နပ္ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ, အမှာကမေဝ တံ ဟောတီ'''တိ। ''ဧဝမေဝ ခေါ, ဗြာဟ္မဏ, ယံ တွံ အမှေ အနက္ကောသန္တေ အက္ကောသသိ, အရောသေန္တေ ရောသေသိ, အဘဏ္ဍန္တေ ဘဏ္ဍသိ, တံ တေ မယံ နပ္ပဋိဂ္ဂဏှာမ। တဝေဝေတံ, ဗြာဟ္မဏ, ဟောတိ; တဝေဝေတံ, ဗြာဟ္မဏ, ဟောတိ''။

''ယော ခေါ, ဗြာဟ္မဏ, အက္ကောသန္တံ ပစ္စက္ကောသတိ, ရောသေန္တံ ပဋိရောသေတိ, ဘဏ္ဍန္တံ ပဋိဘဏ္ဍတိ, အယံ ဝုစ္စတိ, ဗြာဟ္မဏ, သမ္ဘုဉ္ဇတိ ဝီတိဟရတီတိ। တေ မယံ တယာ နေဝ သမ္ဘုဉ္ဇာမ န ဝီတိဟရာမ। တဝေဝေတံ, ဗြာဟ္မဏ, ဟောတိ; တဝေဝေတံ, ဗြာဟ္မဏ, ဟောတီ''တိ। ''ဘဝန္တံ ခေါ ဂေါတမံ သရာဇိကာ ပရိသာ ဧဝံ ဇာနာတိ – 'အရဟံ သမဏော ဂေါတမော'တိ। အထ စ ပန ဘဝံ ဂေါတမော ကုဇ္ဈတီ''တိ।

''အက္ကောဓဿ ကုတော ကောဓော, ဒန္တဿ သမဇီဝိနော;
သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တဿ, ဥပသန္တဿ တာဒိနော။

''တဿေဝ တေန ပါပိယော, ယော ကုဒ္ဓံ ပဋိကုဇ္ဈတိ;
ကုဒ္ဓံ အပ္ပဋိကုဇ္ဈန္တော, သင်္ဂါမံ ဇေတိ ဒုဇ္ဇယံ।

''ဥဘိန္နမတ္ထံ စရတိ, အတ္တနော စ ပရဿ စ;
ပရံ သင်္ကုပိတံ ဉတွာ, ယော သတော ဥပသမ္မတိ။

''ဥဘိန္နံ တိကိစ္ဆန္တာနံ, အတ္တနော စ ပရဿ စ;
ဇနာ မညန္တိ ဗာလောတိ, ယေ ဓမ္မဿ အကောဝိဒါ''တိ။

ဘောမ် မုတ်တေ, ဘကံကွ်သကဘ်ာတ်ွဳ္ဂ ပွံဟ်ဖ္ဖော့် ဘဂမဆီတ် ဘောတာမွူစ – ''ဘဘ်ကံကဆိတ်, ဘွ် ဂွ်တဖ ...ပေ... ဘောသ်ဂ် ဘဗဆိတ် ဂွ်တဖ် သတ်ဖာ် ဂဝဲ်ဖ်ဖ ဂဖ်ဖဆ်စ ဘကံဂုသဍ်ဃဆ်စ၊ လဘောယ့်ဂ်, ဘဆိတေ, ဘွ်တွ် ဂွ်တဖသ်သ သဆိတ်ဂေ ပဝ်ပဒ္ဒိဒ္ဒ်, လဘောယ့် ဘုပသဖ်ပာ''ဆိတ်၊

ဘလတ်ထ ဂွ် ဘကံကွ်သကဘ်ာတ်ွဳ္ဂ ပွံဟ်ဖ္ဖော့် ဘဂမတွ် သဆိတ်ဂေ ပဝ်ပဒ္ဒိဒ္ဒ်, ဘလတ်ထ ဘုပသဖ်ပံ၊ ဘဗိတ္ထူပသဖ်ပဆ်ဆွ် ဂွ် ပဆ်ယသ်ဖ် ဘကံကွ်သကဘ်ာတ်ွဳ္ဂ ဘောကွ် မူပကဏ္ဍောတ္ထ် ဘပဲပဖတ်တွ် ဘ်တ်ပီ ပဂိတတ်တွ် မိဂတ်ဆိတွ် ဆဗိတ်သ်သောမ – ယသ်သတ်ထ်ယ ဂုလပုတ်တ် သဖ်ဖဘောမ ဘဂ်တ်သ်ဖ် ဘဆဂ်တ်ိယ် ပဝ်ပဒ္ဒဆိတ် တာဆုတ်တတ် – ဟွဟ်ဖပဟ်ယပဟ်ယွ်သ်ဆ် ဘိဏ္ဍောမ ဂဖ်ဖေ သယ် ဘဘ်ဆ်ဆ် သဝဲဆိဂတွ် ဘုပသဖ်ပဒ္ဒိဒ္ဒ မိဂ်သိ၊ ''ဂီဖာ ဒ္ဒိတ်, မုသိတ် ဟွဟ်ဖပဟ်ယ်, ဂတ် ဂတ်ဖိယ် ဆ်ပတ် ဘိတ်ထတ်တ်ယ်''တိ ဘဝ်ဘဆ်ဆ်သိ၊ ဘဆ်ဆတတွ် ပ ပဆ်ယသ်ဖ် ဘ်တ်ွဳ္ဂ ဘတ်ဂတ် ဘဂွ်သိတိ၊

၇၊ ဘာသုတ်ဆိာကသုတ်တံ

၇၈-၈၊ ဘောက် သဖယ် ဘဂမ် တ်ဒ္ဒဂဂေ မိဂတ်တိ မေဖုမဆေ ကလဆိာကဆိမ်ပေ၊ ဘသ်သွ်သိ ဂွ် ဘာသုတ်ဆိာကဘ်ာတ်ွဳ္ဂ ပွံဟ်ဖ္ဖော့် – ''ဘ်တ်ွဳ္ဂဒဂွ်တ်တွ် ပွံဟ်ဖ္ဖော့် ကိတ် သဖဟာသ်သ ဂွ်တဖသ်သ သဆိတ်ဂေ ဘဂ်တ်သ်ဖ် ဘဆဂ်တ်ိယ် ပဝ်ပဒ္ဒိတွ်''တိ ဂုပိတွ် ဘဆတ်တဖဆ္ဆ် ယေဆ ဘဂမ် တေဆုပသဍ်ကဖိ; ဘုပသဍ်ကဖိတွ် ဘဂမဆိတ် ဘသဝ်ဘ်ဂိ ဖတ်ုသ်ဂိ မ်ဝဲဂိ ဘကံကွ်သတိ ပတ်ိဘ်သတိ၊ ဘောမ် မုတ်တေ, ဘဂမ် တုဖ်ာဂီ ဘဂွ်သိ၊ ဘထ ဂွ် ဘာသုတ်ဆိာကဘ်ာတ်ွဳ္ဂ ပွံဟ်ဖ္ဖော့် ဘဂမဆိတ် ဘောတာမွူစ – ''ဒ္ဒိတွ်သိ, သဖဟ, ဒ္ဒိတွ်သိ, သဖဟာ''တိ၊

> ''ဒ္ဒယ် မေ ဖဆ်ဆတိ ဝ်လွ်, မ်ဝဲယ ဖတ်ုသ် ဘဖာ;
> ဒ္ဒယဆ်ဗေမသ်သ တံ ဂွ်တိ, ယ် တိတိကံဂ် မိဒ္ဒဆတွ်၊
>
> ''တသ်သောမ တေဆ ပ်ပိယွ်, ယွ် ဂုဘ်ဂ် ပဏ္ဍေဂုဒ္ဒိသ္သတိ;
> ဂုဘ်ဂ် ဘပဲပဏ္ဍေဂုဒ္ဒိသ္သဆိတွ်, သဍ်ဂ်ဖ် ဒ္ဒေတိ ဘုဒ္ဒိဒ္ဒယ်၊
>
> ''ဘုဘ်ဆိဆဖတ်ထ် ပတ်တိ, ဘတ်တဆ္ဆ် ပ ပတ်သ်သ ပ;
> ပတ် သဍ်ဂုပိတ် ဆတ္တ်, ယွ် သတွ် ဘုပသဖ်ဖတိ၊
>
> ''ဘုဘ်ဆိဆ် တိကိဝဲဆဆိတ်ဆ်, ဘတ်တဆ္ဆ် ပ ပတ်သ်သ ပ;

ᨩᨶᩣ ᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩣᩃᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩤ’’ᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᩋᩈᩩᩁᩥᨶ᩠ᨴᨠᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘‘ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ …ᨷᩮ… ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨧ ᨷᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’’ᨲᩥ᪨

᪔᪨ ᨻᩥᩃᨦ᩠ᨣᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪙᪐᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩮ ᨠᩃᨶ᩠ᨴᨠᨶᩥᩅᩣᨸᩮ᪨ ᩋᩔᩮᩣᩈᩥ ᨡᩮᩣ ᨻᩥᩃᨦ᩠ᨣᩥᨠᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ – ‘‘ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩋᨣᩤᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩤᩁᩥᨿᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ’’ᨲᩥ ᨠᩩᨷᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᩮᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩤ ᨻᩥᩃᨦ᩠ᨣᩥᨠᩔ ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩔ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᨧᩮᨲᩈᩤ ᨧᩮᨲᩮᩣᨷᩁᩥᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᨾᨬ᩠ᨬᩤᨿ ᨻᩥᩃᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩴ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᨣᩤᨳᩤᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᨽᩣᩈᩥ –

‘‘ᨿᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨴᩩᨭ᩠ᨮᩔ ᨶᩁᩔ ᨴᩩᩔᨲᩥ,
ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨷᩮᩣᩈᩔ ᩋᨶᨦ᩠ᨣᨱᩔ;
ᨲᨾᩮᩅ ᨻᩣᩃᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨲᩥ ᨷᩤᨷᩴ,
ᩈᩩᨡᩩᨾᩮᩣ ᩁᨩᩮᩣ ᨷᨭᩥᩅᩤᨲᩴᩅ ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ’’ᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨻᩥᩃᨦ᩠ᨣᩥᨠᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘‘ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ …ᨷᩮ… ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨧ ᨷᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’’ᨲᩥ᪨

᪕᪨ ᩋᩉᩥᩴᩈᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪙᪑᪨ ᩈᩤᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩥᩴᩈᨠᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩤ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩅᩦᨲᩥᩈᩤᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩥᩴᩈᨠᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘‘ᩋᩉᩥᩴᩈᨠᩣᩉᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᩋᩉᩥᩴᩈᨠᩣᩉᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩤ’’ᨲᩥ᪨

‘‘ᨿᨳᩤ ᨶᩣᨾᩴ ᨲᨳᩤ ᨧᩔ, ᩈᩥᨿᩤ ᨡᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᩉᩥᩴᩈᨠᩮᩣ;

ယွ ၸ ကၢယေၼ ဗၢ်ၸၢ်ယ, မၼသၢ ၸ ၼ ဂၢ်သတိ;
သ ဗေ ဘဂၢ်သကွ် ဟွတိ, ယွ ပဏ် ၼ ဗိဂၢ်သတိ''တိ၊

ဘေမ် မုတ်တေ, ဘဂီသကဘ်ဏ်ဒွ်ဏ္ဍ ပ္ပ်ဂ်ဖၢဏ္ဍ် ဘဂမၼ်တံ ဘေတာမွ်ၸ –
''ဘဘိကၢကၼ်တံ, ဘွ် ဂွတဖ ...ပေ ... ဘဗ်ဘ်ဗ်ဗ်ယ်သိ၊ ဘဗ်ဗ်တဏွ် ၸ ပဏ်ယသ်ဖ်
ဘဂီသကဘ်ဏ်ဒွ်ဏ္ဍ ဘဏဂတံ ဘဂ္ဂ်သိ''တိ၊

၈၊ ဓဏ်သုတ္တံ

ၻၾၼ၊ သ်မတ်တိထိဏ္ဏ်ာဏ်၊ ဘထ ဂွ ဓဏ်ဘ်ဏ်ဒွ်ဏ္ဍ ပ္ပ်ဂ်ဖၢဏ္ဍ် ယေဏ ဘဂမ်
တေဏုပသင်္ကမိ; ဘုပသင်္ကမိတွ် ဘဂမတ် သဘ်ဒိ သဖ်ဖွ်ဘိ၊ သဖ်ဖွ်ဏ်ယံ ဂထံ
သ်ဏဗ်ယံ ဗိတိသ်ဏေတွ် ဘေကဖၼ်တံ ဏ်သိဘိ၊ ဘေကဖၼ်တံ ဏ်သိဏွ် ဂွ ဓဏ်ဘ်ဏ်ဒွ်ဏ္ဍ
ပ္ပ်ဂ်ဖၢဏ္ဍ် ဘဂမၼ်တံ ဂ်ထံယ ဘတ္တိသဘ်သိ –

''ဘဏ်တွ်ဓဏ် ဗဂ်ီဓဏ်, ဓဏ်ယ ဓဏ်တိ ပတ္တိ;
တံ တံ ဂွတဖ ပုဗ်ဗ်ဖိ, ကွ ဘ်ဖ် ဗိဓဏ်ယေ ဓဏ်''ဏ်တိ၊

''သိလေ ပတိဏ်ဏ်ယ ဏဏ္ဍ် သပဗ်ဗ်, ဗိတ်တံ ပဗ်ဗ်ဗ်ၸ ဘ်မယံ;
ဘ်တ်ပိ ဏ်ပကွ် ဘိကၢဂု, သွ် ဘ်ဖ် ဗိဓဏ်ယေ ဓဏ်၊

''ယေသံ ဏ်ဂွ် ၸ ဘွ်သွ် ၸ, ဘဗိတ္တိ ၸ ဗိဏ်ဓိတ်;
ဏိဗ်ာသမ် ဘဏဂဏ်တွ်, တေသံ ဗိဓဏ်တိ ဓဏ်၊

''ယတ်ထ ဏ်ဖဗ်ၸ ဏူပဗ်ၸ, ဘသေသံ ဘုပဏုတ္တိသတိ;
ပဏ်ယံ ဏူပသဗ်ဗ် ၸ, ဘေတ်ထေသ် ဆိတ္တိဓတေ ဓဏ်''တိ၊

ဘေမ် မုတ်တေ, ဓဏ်ဘ်ဏ်ဒွ်ဏ္ဍ ဘဂမၼ်တံ ဘေတာမွ်ၸ – ''ဘဘိကၢကၼ်တံ, ဘွ်
ဂွတဖ ...ပေ ... ဘဗ်ဗ်တဏွ် ၸ ပဏ်ယသ်ဖ် ဘ်ဏ်ဒွ်ဏ္ဍ ဘဏဂတံ ဘဂ္ဂ်သိ''တိ၊

၉၊ သုဘ်ဒိကသုတ္တံ

ၻၾၽ၊ သ်မတ်တိထိဏ္ဏ်ာဏ်၊ ဘထ ဂွ သုဘ်ဒိကဘ်ဏ်ဒွ်ဏ္ဍ ပ္ပ်ဂ်ဖၢဏ္ဍ် ယေဏ ဘဂမ်
တေဏုပသင်္ကမိ; ဘုပသင်္ကမိတွ် ဘဂမတ် သဘ်ဒိ သဖ်ဖွ်ဘိ၊ သဖ်ဖွ်ဏ်ယံ ဂထံ

𑄥𑅅𑄢𑄕𑄩𑄠𑄁 𑄤𑄩𑄖𑄨𑄥𑅅𑄢𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄩𑄘𑄨𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄳𑄚𑄮 𑄈𑄮 𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑄨𑄇𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄮 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄚 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 [𑄚𑅅𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 (?)] 𑄥𑄪𑄎𑄳𑄏𑄖𑄨 𑄇𑄮𑄌𑄨, 𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄥𑄩𑄣𑄤𑅅𑄛𑄨 𑄖𑄛𑄮𑄇𑄢𑄁;
𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅𑄌𑄢𑄕𑄥𑄟𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮, 𑄥𑄮 𑄥𑄪𑄎𑄳𑄏𑄖𑄨 𑄚 𑄃𑄐𑄳𑄐𑅅 𑄄𑄖𑄢𑅅 𑄛𑄎𑅅’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄝𑄦𑄪𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄛𑄣𑄛𑄁 𑄎𑄛𑄳𑄛𑄁, 𑄚 𑄎𑄌𑄳𑄌𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮;
𑄃𑄚𑄳𑄖𑄮𑄇𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪 𑄥𑄁𑄇𑄨𑄣𑄨𑄑𑄳𑄒𑄮, 𑄇𑄪𑄦𑄚𑄁 𑄅𑄛𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑄨𑄖𑄮𑅁

‘‘𑄈𑄖𑄳𑄖𑄨𑄠𑄮 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 𑄤𑄬𑄥𑄳𑄥𑄮, 𑄥𑄪𑄘𑄳𑄘𑄮 𑄌𑄕𑄳𑄓𑅅𑄣𑄛𑄪𑄇𑄳𑄇𑄪𑄥𑄮;
𑄃𑅅𑄢𑄘𑄳𑄙𑄤𑄩𑄢𑄨𑄠𑄮 𑄛𑄦𑄨𑄖𑄖𑄳𑄖𑄮, 𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄘𑅄𑄳𑄦𑄛𑄢𑄇𑄳𑄇𑄟𑄮;
𑄛𑄛𑄳𑄛𑄮𑄖𑄨 𑄛𑄢𑄟𑄁 𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑄨𑄁, 𑄆𑄤𑄁 𑄎𑅅𑄚𑅅𑄦𑄨 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑅅’’𑄖𑄨𑅁

𑄆𑄤𑄁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄬, 𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑄨𑄇𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄮 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ‘‘𑄃𑄞𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑄁, 𑄞𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟 …𑄛𑄬… 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄮 𑄌 𑄛𑄚𑅅𑄠𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄮 𑄃𑄢𑄦𑄖𑄁 𑄃𑄦𑄮𑄥𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄨𑄇𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄿𑄺𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄢𑅅𑄎𑄉𑄦𑄬 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄤𑄬𑅄𑄪𑄤𑄚𑄬 𑄇𑄣𑄚𑄳𑄘𑄇𑄚𑄨𑄤𑅅𑄛𑄬𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄠𑄬𑄚 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄨𑄇𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄥𑄳𑄥 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄛𑄳𑄛𑄨𑄚𑅅 𑄛𑅅𑄠𑅅𑄥𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄚𑄨𑄦𑄨𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 – ‘‘𑄃𑄉𑄳𑄉𑄨𑄁 𑄎𑄪𑄦𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄨, 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄨𑄦𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄌𑄢𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄕𑄳𑄦𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄚𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄌𑄩𑄤𑄢𑄟𑅅𑄘𑅅𑄠 𑄢𑅅𑄎𑄉𑄦𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑅅𑄠 𑄛𑅅𑄤𑄨𑄥𑄨𑅁 𑄢𑅅𑄎𑄉𑄦𑄬 𑄥𑄛𑄘𑅅𑄚𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑅅𑄠 𑄌𑄢𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄠𑄬𑄚 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄨𑄇𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄥𑄳𑄥 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄥𑄳𑄥 𑄚𑄨𑄤𑄬𑄥𑄚𑄁 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄑𑄳𑄒𑅅𑄥𑄨𑅁 𑄃𑄘𑄳𑄘𑄥𑅅 𑄈𑄮 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄨𑄇𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄮 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑅅𑄠 𑄒𑄨𑄖𑄁𑅁 𑄘𑄨𑄥𑄳𑄤𑅅𑄚 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄠 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄖𑄩𑄦𑄨 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅𑄦𑄨 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮, 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄟𑅅 𑄥𑄪𑄖𑄤𑅅 𑄝𑄦𑄫;
𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅𑄌𑄢𑄕𑄥𑄟𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮, 𑄥𑄮𑄠𑄁 𑄞𑄪𑄐𑄳𑄎𑄬𑄠𑄳𑄠 𑄛𑅅𑄠𑅅𑄥’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

‘‘ဗဂုဖဲပိ ပလပ် ဒုပ်ပ်, ဏ ဒုဗ်ဗ် ဂွတိ ဗ္ဗုဂ်ဖျဇ္ဇ်;
ဘဏ်တွဂ္ဂကာသဖဲဗု သံကိလိဇ္ဇ်ဇ္ဇ်, ကုဂဏ်ပဏိမ်ဗဏိတွ်။

‘‘ပုဗ်ဗဏ်မ်သံ ယွ မော်ိ, သဂိဂ်ပ်ယဗ်ဗ ပသ်သတိ;
ဘထွ် ဒ္ဒိတိဂ်ဂရယံ ပတ်တွ်, ဘဇိဗ်ဗ်မွဲသိတွ် ဖုဏ်။

‘‘ဘေတ်ဂိ တိဂိ မ်ိဒ္ဒိဒ္ဒိဂိ, တေမ်ိဒ္ဒ်ဒ္ဒ် ဂွတိ ဗ္ဗုဂ်ဖျဇ္ဇ်;
မ်ိဒ္ဒ်ဒ္ဒ်ဗဇဗာသဖဲပဏ်ဏ္ဏ်, သွဖံ ဘုဗ်ဒ္ဒေယျ ပ်ယသ’’ဏ်တိ။

‘‘ဘုဗ်ဒ္ဒတု ဘမံ ဂွတဖွဲ။ ဗ္ဗုဂ်ဖျဇ္ဇ် ဘမ’’ဏ်တိ။

‘‘ဂ်ထ်ဘဏ်ဂိတံ ဖေ ဘဘဒ္ဒဏေယ္ယ,
သဖဲပသ်သတံ ဗ္ဗုဂ်ဖျဗ ဏေသ ဒဖဲဖွဲ;
ဂ်ထ်ဘဏ်ဂိတံ ပဏုဂ်ဏ်တိ ဗုဒ်ဒ,
ဒဖဲဖေ သတိ ဗ္ဗုဂ်ဖျဗ ဗုတ်တိဏေသ်။

‘‘ဘဗ်ဇေဏ ဗ ဂေမလိဏ် ဖဂေသိ,
ဏီဗ်ဗာသံ ကုဂ်ကုဗ်ဗမ္မူပသဏ်တံ;
ဘဏ်ဏေဏ ပ်ဏေဏ ဘုပဇ္ဇ်ဇဂသ်သု,
ဇေတ်တဗ်ဂိ တံ ပုဗ်ဗပေဂ်ဂရသ်သ ဂွတိ’’တိ။

ဘေမံ ဗုတ်တေ, ဘဂိဂိကဘ်ဇ္ဇ်ဗွ်ဒ္ဒ် ဗ္ဗုဂ်ဖျဇ္ဇ် ဘဂမဏ်တံ ဘေတဘမွ်ဗ –
‘‘ဘဇိဂ်ကဏ်တံ, ဘွဲ ဂွတဖ ...ပေ... ဘဗ်ဗ်တတွ် ဗ ပဏ်ယသ်ဖဲ ဘဂိဂိကဘ်ဇ္ဇ်ဗွ်ဒ္ဒ်
ဘဇဂတံ ဘဂွသိ’’တိ။

၈။ သုဏ်ာဝဇ်ကသုတ္တံ

၇၈၈။ ဘေဂ် သဖယံ ဘဂမဲ ဂွ်သလေသု မ်ိဂဇတိ သုဏ်ာဝဇ်ဂ်ယ ဏဘိယ် တီဇေ။
တေဏ ဂွ် ပဏ သဖယေဏ သုဏ်ာဝဇ်ကဘ်ဇ္ဇ်ဗွ်ဒ္ဒ် ဗ္ဗုဂ်ဖျဇ္ဇ် သုဏ်ာဝဇ်ဂ်ယ ဏဘိယ် တီဇေ
ဘဂိဂ် ဒ္ဒဂတိ, ဘဂိဂိဂုတ်တံ ပဏိဗဇတိ။ ဘထ ဂွ် သုဏ်ာဝဇ်ကဘ်ဇ္ဇ်ဗွ်ဒ္ဒ် ဗ္ဗုဂ်ဖျဇ္ဇ်
ဘဂိဂ် ဒ္ဒဂိတွ် ဘဂိဂိဂုတ်တံ ပဏိဗဇိတွ် ဘုဇ္ဇ်ဇ္ဇ်ယ်သဏ် သဖဏ်တံ ဗတုဘ်ဘိသ်
ဘဏုမ်ိလွ်ကေသိ – ‘‘ဂွ် ဏု ဂွ် ဘိဖံ ဂဗျသေသံ ဘုဗ်ဒ္ဒေယျ’’တိ? ဘဘ်ဘသ် ဂွ်
သုဏ်ာဝဇ်ကဘ်ဇ္ဇ်ဗွ်ဒ္ဒ် ဗ္ဗုဂ်ဖျဇ္ဇ် ဘဂမဏ်တံ ဘဗ်ဗ်တဇသ်ဖဲ ဇုဂ်ဂရဖူလေ သသိသံ
ပ်ဇုတံ ဏ်သိဏ်ဏ်။ ဘိသွဲဏ မ်ဖေဏ ဂတ်ထေဏ ဂဗျသေသံ ဂဂေတွ် ဘဂ်ဏိဗောဏ

ဂတ်ယေဿ ကဖာဟ်ဉလုံ ဂဂေတွံ ယေဿ ဘဂမ် တေဿပသဇ်ကဖိ၊ ဘထ ဝ္ဂ ဘဂမ် သုဓဝ်ာတဂိကဘဳတဝ္ဂဒ္ဓသဲသ ပ္ဂဟ်ဖာဟသဲသ ပသသဝ်ဘေဿ သိသံ မိမတိ၊ ဘထ ဝ္ဂ သုဓဝ်ာတဂိကဘဳတဝ္ဂၔ ပ္ဂဟ်ဖာဖ္တ ‘ဖုဟ်ၑ္ဂ ဘယ် ဘမ်, ဖုဟ်ဉက္ဂ ဘယ် ဘမ’ဏတိ တတ္ဂမ ပုဿ ဏိမတ်တိတုက်ဖ္ဂ ဘဂ္ဂသိ၊ ဘထ ဝ္ဂ သုဓဝ်ာတဂိကဘဳတဝ္ဂဒ္ဓသဲသ ပ္ဂဟ်ဖာဟသဲသ ဘေတာဂ္ဂသိ – ‘ဖုဟ်ဉ်ပိ ဂိ ဘိဂေကဗ်ယေ ပ္ဂဟ်ဖာဟ် ဘမဏတိ; ယ်ဿူဏဂံ တံ ဘုပသဇ်ကဖိတွ် ဒ္ဓတိ ပုဗ်သေယ္ယ’ဏတိ၊

ဘထ ဝ္ဂ သုဓဝ်ာတဂိကဘဳတဝ္ဂၔ ပ္ဂဟ်ဖာဖ္တ ယေဿ ဘဂမ် တေဿပသဇ်ကဖိ; ဘုပသဇ်ကဖိတွ် ဘဂမဏတံ ဘေတာမ္ဂဗ – ‘က်ဒ္ဓဗ်ၑ္ဂ ဘမ’ဏတိ?

‘‘ဖ် ဒ္ဓတိ ပုဗ်ဿ ဗဏဟာဗ်ဗ ပုဗ်ဿ,
ကၽိဇ်ဏ် ဂမေ ဒ္ဓယတိ ဒ္ဓတမေၑ္ဂ;
ဏီဗ်ကုလိဏ္ဂပိ ဖုဏ် ဂတိဖ်,
ဘ်ဒ္ဓဏိယ္ဂ ဂ္ဂတိ ဂိတိဏိသေဂ္ဂ၊

‘‘သဗ်ဗေဿ ဘဏတ္ဂ ဘဖသ် ဘုပေတ္ဂ,
မေဘဏတဂူ မုသိတဗ္ဂဟ်ဖဗတိယ္ဂ;
ယဗ်ၑ္ဂပဏိတ္ဂ တဖုပမဂယေထ,
က်လေဿ သ္ဂ ဒုဂတိ ဘက်ဂိဟေယေ္ယ’’တိ၊

‘‘ဘဝ်ဂ် သုယိၽိဇ်ဏ် သုဂုတံ ဖဖ ယိဝ်,
ယံ တ်ဘိသံ မေဘဂုဖဝ်ဘသ်ဖိ;
တုဖ်ဂ်ဘိသ်ဏဗ်ဂိ ဘဘသဲသဏေဿ,
ဘဗ်ၑ္ဂ ဒ္ဓဏ္ဂ ဘုဗ်ဒ္ဓတိ ဂဗ္ဗသေသ’’ဏတိ၊

‘‘ဘုဗ်ဒ္ဓတု ဘမ် ဂ္ဂတဖ္ဂ၊ ပ္ဂဟ်ဖာဖ္တ ဘမ’’ဏတိ၊

‘‘ဂ်ထ်ဘိဂိတံ ဖေ ဘဘဒ္ဓဏေယ္ယ,
သဖ်ပသဲသတံ ပ္ဂဟ်ဖာဟ ဏေသ ဂဖ်ဖ္ဂ;
ဂ်ထ်ဘိဂိတံ ပဿဘဏတိ ဗုဝ်ဂ်,
ဂဖ်ဖေ သတိ ပ္ဂဟ်ဖာဟ မုတ်တိတေသ်၊

‘‘ဘဗ်ဇေဿ ဗ ဂေမလိဏ် ဖဂေသိ,
ဏိဟ်သမ် ကုက်ကုဗ်ဗမူပသဏတံ;

ဘာဏ်ဿေဏ ပ်ဿေဏ ဘုပဏ္ဍာဂသ်ာသု,
ဧတ်ာတဇ်ဂိ တံ ပုဇ်ဇပေက်ဂသ်ာ ဖွတိ''တိ၊

''ဘထ ကသ်ာ ဗ်ဂံ, ဘွ ဂွတဖ, ဘိဖ် ဂဗျသေသ် ဘဖ်ဖိ''တိ? ''ဏ ဇွဂံ, ပ္တံဟ်ဖဗ, ပသ်သ်ဖိ သဘေမဂေ လွဂေ သဖ်ဏဂေ သဗှဟ်ဖဂေ သသ်ာသဖဗပ္တံဟ်ဖဗိယ် ပဇ္ဈယ သဘေမဖဏုသ်သ်ယ ယသ်သေသွ ဂဗျသေသွ ဘုတ်ာတွ် သဖ်ဖ် ပဏိဗ်ဖ် ဂဗ်ဆေယျ ဘဇ်ဇတ္တု, ပ္တံဟ်ဖဗ, တထ်ဂတသ်ာ မ် တထ်ဂတသ်မကသ်ာ မ်၊ တေဏ ဂိ တွံ, ပ္တံဟ်ဖဗ, တံ ဂဗျသေသ် ဘပဲပဂဏိတေ မ် ဆဒ္ဓေဂိ ဘပဲပ်ဗဂေ မ် ဘုဘဂေ ဘွပိလ်ပေဂိ''တိ၊

ဘထ ဂွ သုဏ်ဘာဏိကဘ်ဏ္ဍွဇ္ဇ ပ္တံဟ်ဖဗွ် တံ ဂဗျသေသ် ဘပဲပ်ဗဂေ ဘုဘဂေ ဘွပိလ်ပေယိ၊ ဘထ ဂွ သွ ဂဗျသေသွ ဘုဘဂေ ပက်ဖိတ်ာတွ် ဗိဗ်ာဗိဏ္ဍယတိ ဗိဏ္ဍဗိဏ္ဍယတိ သဏ်ဂူပ်ယတိ သဖဲပဂူပ်ယတိ၊ သေယျထပိ ဏ်ဖ ဖိလွ [လွဂွ (က၊)] ဘိဗသ်သဏ်တတ်ာတွ် [ဘိဗသသဏ်တတ်ာတွ် (သီ၊ သျံ၊ ဂံ၊ ပီ၊)] ဘုဘဂေ ပက်ဖိတ်ာတွ် ဗိဗ်ာဗိဏ္ဍယတိ ဗိဏ္ဍဗိဏ္ဍယတိ သဏ်ဂူပ်ယတိ သဖဲပဂူပ်ယတိ; ဘေဗမေဗ သွ ဂဗျသေသွ ဘုဘဂေ ပက်ဖိတ်ာတွ် ဗိဗ်ာဗိဏ္ဍယတိ ဗိဏ္ဍဗိဏ္ဍယတိ သဏ်ဂူပ်ယတိ သဖဲပဂူပ်ယတိ၊

ဘထ ဂွ သုဏ်ဘာဏိကဘ်ဏ္ဍွဇ္ဇ ပ္တံဟ်ဖဗွ် သံဗိဂ်ဂွ လွဖဂဏ္ဍာဇ္ဇတွ် ယေဏ ဘဂမ် တေဏုပသဇ်ဂဖိ; ဘုပသဇ်ဂဖိတွ် ဘေကဖဏ်တံ ဘဏ္ဍာသိ၊ ဘေကဖဏ်တံ ဏိတံ ဂွ သုဏ်ဘာဏိကဘ်ဏ္ဍွဇ္ဇ ပ္တံဟ်ဖဗံ ဘဂမ် ဂထ်ဂိ ဘဇ္ဈဘာသိ –

''ဖ် ပ္တံဟ်ဖဗ ဘ်ဏ သဖ်ာဂ်ဏွ်,
သုဘ်ဒိ ဘဖဇ်ဇိ ဗဂိဘ်ဒ် ဂိ ဘေတံ;
ဏ ဂိ တေဏ သုဘ်ဒိ ကုသလ် မာဏ်တိ,
ယွ ဗ်ဂိဘေဏ ပဏိသုဘ်ဒိဖိဗ်ဆေ၊

''ဂိတွ ဘဂံ ပ္တံဟ်ဖဗ ဘ်ဏဘ်ဂံ
ဘဇ္ဈတ်ာတမေဗဇ္ဇဗလယ်ဖိ [ဘဇ္ဈတ်ာတမေဗ ဇ္ဇလယ်ဖိ (သီ၊ သျံ၊ ဂံ၊ ပီ၊)] ဇွတိ;
ဏိဗ်ာဗဂိဂ်ဏိ ဏိဗ်ာဗသဖ်ဂိတတ်ာတွ်,
ဘဂံ ဘဂံ ဗှဟ်ဖဗဏိယ် ဗဏ်ဖိ၊

''ဖ်ဏွ် ဂိ တေ ပ္တံဟ်ဖဗ ဂိဏိဘ်ဏွ်,
ကွဒ္ဓ ဂုဖွ် ဘသ်ဖဏိ ဖွသမဇ္ဇ;

ဇိမဂ် သုတ္တ ဂာထံ ဇွတိဏ္ဏံ,
ဘတ်တ် သုာဏ်တွ် ပုဏ်သသဲသ ဇွတိ၊

''ဂဖ်ဖ္ဖ် ဏဂဒ္ဓ ပ္ပဂ်ဖဏ ဘီလတိတ်ထွ်,
ဘဏ်မိလွ် သဗ်ဘိ သတ် ပသတ်ထွ်;
ယတ်ထ ဂမေ မောဂုဏ္ဏ် သိဏ်တ်,
ဘဏလ်လဂတ်တ်မ [ဘဏလ်လီဏဂတ်တ်မ (သီ၊ ပီ၊ က၊)] တဏဏ်တိ
ပ်ဏံ၊

''သဗ်ဗံ ဂဖ်ဖ္ဖ် သံယဖ္ဖ် ပုဂ်ဖဗဏိယံ,
ဖတ္တသေ သိတ် ပ္ပဂ်ဖဏ ပုဂ်ဖပတ်တိ;
သ တုတ္တဒုဘ္ဘူတေသု ဏဖ္ဖ် ဂဏွ်ဂိ,
တဖဂ် ဏဏ် ဂဖ်ဖသံဏိတိ ပူ့ဖိ''တိ၊

ဘောမ် မုတ်တေ, သုဏ်ာဏိကဘ်ဏဒ္ဒွဇ္ဇ ပ္ပဂ်ဖဏွ် ဘဂဗဏ်တ် ဘောတာဖွဗ –
''ဘဘိကဂဏ်တ်, ဘွ် ဂွတဖ ...ပေ... ဘဖ်ဖတဏွ် ဗ ပဏ်ယသဲဖ် ဘ်ဏဒ္ဒွဇ္ဇ ဘဏဂတ်
ဘဂွသီ''တိ၊

၇၀၊ ဗဟုဇီတဏသုတ္တံ

၇၀၈၊ ဘောက် သဖယ် ဘဂဗ် ဂွ်သလေသု မိဂဏတိ ဘဖ်ဖတဏသဲဖိ
မဏသဗ်ဧ၊ တေဏ ဂွ် ပဏ သဖယေဏ ဘဖ်ဖတဏသဲသ ဘ်ဏဒ္ဒွဇဂွ်တ်တသဲသ
ပ္ပဂ်ဖဏသဲသ ဗတုဘ်ဘသ ဗလီဗဘ်ဘ် ဏဏ္ဏ ဂွဏ်တိ၊ ဘထ ဂွ် ဘ်ဏဒ္ဒွဇဂွ်တ်တွ်
ပ္ပဂ်ဖဏွ် တေ ဗလီဗဘ်ဘေ ဂမေသဏ်တွ် ယေဏ သွ် မဏသဗ်ဇွ် တေဏုပသင်္ကဖိ;
ဘုပသင်္ကဖိတွ် ဘဘ်ဘသ ဘဂဗဏ်တ် တသဲဖိ မဏသဗ်ဧ ဏိသိဏ်ဏ် ပလ်လင်္က
ဘ်ဘုဒ္ဓိတွ် ဘုဒ္ဓ ဂ်ယံ ပဏိဂ်ယ ပဏိဖုဂ် သတိ ဘုပဏ္ဏဏပေတွ်၊ ဘိသ္ပဏ ယေဏ ဘဂဗ်
တေဏုပသင်္ကဖိ; ဘုပသင်္ကဖိတွ် ဘဂဗတွ် သဏ်တိကေ ဘိဖ် ဂ်ထယွ် ဘဘ်သိ –

''ဏ ဂိ ဏူဏ်ဖသဲသ [ဏဂဏူဏ်ဖသဲသ (သီ၊ သျံ၊ ကံ၊)] သဖဏသဲသ,
ဗလီဗဘ်ဘ် ဗတုဘ်ဘသ;
ဘတ္တဒ္ဓသဏ္ဏ ဏ ဘိသဲသဏ်တိ, တေဏ်ယ် သဖဏွ် သုဏိ၊

''ဏ ဂိ ဏူဏ်ဖသဲသ သဖဏသဲသ, တိလ်ရေတ်တသဲဖိ ပ်ပဂ်;
ဘောကပဏ်ဏ် ဥပဏ်ဏ် [ဥွပဏ်ဏ် (သီ၊ ပီ၊)] ဗ, တေဏ်ယ် သဖဏွ် သုဏိ၊

‘‘ဢ ဂိ ဢူဢိဖသ်သ သဖဟသ်သ, တုၿႃၵ်ၵွၼ်ၼသ်ၿိ ၿူသိၵ်;
ဘုသ်သွၸိဂိၵ်ယ ဢၿႃဢိတိ, တေဢံယံ သဖၵွ် သုၼီ။

‘‘ဢ ဂိ ဢူဢိဖသ်သ သဖဟသ်သ, သဢိထ်ထွ သတ်တၿ်သိၵွ်;
ဘုပ်ပ်ၼေဂိ သၿႃဢိဢွ်, တေဢံယံ သဖၵွ် သုၼီ။

‘‘ဢ ဂိ ဢူဢိဖသ်သ သဖဟသ်သ, မိဂမ် သတ်တ ၸီတၵွ်;
ဘေၵပုတ်တ် ၁ပုတ်တ် [ဒွိပုတ်တ် (သီ။ ပီ။)] ၸ, တေဢံယံ သဖၵွ် သုၼီ။

‘‘ဢ ဂိ ဢူဢိဖသ်သ သဖဟသ်သ, ပိၸိဂလ် တိလၵ်ဂတ်;
သွတ်တံ ပ်ဘေဢ ၸွဝေတိ, တေဢံယံ သဖၵွ် သုၼီ။

‘‘ဢ ဂိ ဢူဢိဖသ်သ သဖဟသ်သ, ပၿႃၸူသၿ်ဂိ ဘိၸ်ယိၵ်;
ဘေထ ဘေထ်တိ ၸွဘေဢိတိ, တေဢံယံ သဖၵွ် သုၼီ’’တိ။

‘‘ဢ ဂိ ဖယ်ဂံ ပ္ဂၢဖဟ, ပလီပၥ်ၥ် ၸတုၥ်ၥသ;
ဘတ်ၸသၼ်ၼ် ဢ ၥိသ်သဢိတိ, တေဢံဂံ ပ္ဂၢဖၸ် သုၼီ။

‘‘ဢ ဂိ ဖယ်ဂံ ပ္ဂၢဖဟ, တိလ်ရေတ်တသ်ၿိ ပ်ပၵ်;
ဘေၵပၸ်ၸ် ၁ပၸ်ၸ် ၸ, တေဢံဂံ ပ္ဂၢဖၸ် သုၼီ။

‘‘ဢ ဂိ ဖယ်ဂံ ပ္ဂၢဖဟ, တုၿႃၵ်ၵွၼ်ၼသ်ၿိ ၿူသိၵ်;
ဘုသ်သွၸိဂိၵ်ယ ဢၿႃဢိတိ, တေဢံဂံ ပ္ဂၢဖၸ် သုၼီ။

‘‘ဢ ဂိ ဖယ်ဂံ ပ္ဂၢဖဟ, သဢိထ်ထွ သတ်တၿ်သိၵွ်;
ဘုပ်ပ်ၼေဂိ သၿႃဢိဢွ်, တေဢံဂံ ပ္ဂၢဖၸ် သုၼီ။

‘‘ဢ ဂိ ဖယ်ဂံ ပ္ဂၢဖဟ, မိဂမ် သတ်တ ၸီတၵွ်;
ဘေၵပုတ်တ် ၁ပုတ်တ် ၸ, တေဢံဂံ ပ္ဂၢဖၸ် သုၼီ။

‘‘ဢ ဂိ ဖယ်ဂံ ပ္ဂၢဖဟ, ပိၸိဂလ် တိလၵ်ဂတ်;
သွတ်တံ ပ်ဘေဢ ၸွဝေတိ, တေဢံဂံ ပ္ဂၢဖၸ် သုၼီ။

‘‘ဢ ဂိ ဖယ်ဂံ ပ္ဂၢဖဟ, ပၿႃၸူသၿ်ဂိ ဘိၸ်ယိၵ်;

ဧတေ တေ ဗြာဟ္မဏ နတ္ထိ, တသ္မာ သမဏော သုခီ''တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ, ဘာရဒွါဇဂေါတ္တော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''အဘိက္ကန္တံ, ဘော ဂေါတမ, အဘိက္ကန္တံ, ဘော ဂေါတမ! သေယျထာပိ, ဘော ဂေါတမ, နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ, ပဋိစ္ဆန္နံ ဝါ ဝိဝရေယျ, မူဠှဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ, အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ – စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တီတိ; ဧဝမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ ဧသာဟံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ။ လဘေယျာဟံ ဘောတော ဂေါတမဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ, လဘေယျံ ဥပသမ္ပဒ''န္တိ။

အလတ္ထ ခေါ ဘာရဒွါဇဂေါတ္တော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ, အလတ္ထ ဥပသမ္ပဒံ။ အစိရူပသမ္ပန္နော ခေါ ပနာယသ္မာ ဘာရဒွါဇော ဧကော ဝူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော နစိရဿေဝ – ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ သမ္မဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ, တဒနုတ္တရံ – ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ။ ''ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ''တိ အဗ္ဘညာသိ။ အညတရော စ ပနာယသ္မာ ဘာရဒွါဇော အရဟတံ အဟောသီတိ။

အရဟန္တဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

ဓနဉ္ဇာနီ စ အက္ကောသံ, အသုရိန္ဒံ ဗိလင်္ဂိကံ;
အဟိံသကံ ဇဋာ စေဝ, သုဒ္ဓိကဉ္စေဝ အဂ္ဂိကာ;
သုန္ဒရိကံ ဗဟုဓီတရေန စ တေ ဒသာတိ။

၂။ ဥပါသကဝဂ္ဂေါ

၁။ ကသိဘာရဒွါဇသုတ္တံ

၁၉၇။ ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ ဒက္ခိဏာဂိရိသ္မိံ ဧကနာဠာယံ ဗြာဟ္မဏဂါမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ကသိဘာရဒွါဇဿ [ကသိကဘာရဒွါဇဿ (က။)] ဗြာဟ္မဏဿ ပဉ္စမတ္တာနိ

ဆစ်ဂလာသတ်ဆ် ပယုတ်တ်ဆ် ဟွဆ်တိ မဗ်ပဏ်လေ၊ ဘထ ဂ္ခ ဘဂမ် ပုဗ်ဗဏှ်ဂသမယံ ဆိမ်သေတ္တံ ပတ်တခ်ီမဓဆ်ဝ်ယ ယေဆ ဂာဒိဘ်ဓဝ္ဂဒသ်ဲသ ပ္ဂဟ်ဓဏှသ်ဲသ ဂဝ်ဓဆ်တ္တံ တေဆုပသစ်ဂဓိ၊

တေဆ ဂ္ခ ပဆ သမယေဆ ဂာဒိဘ်ဓဝ္ဂဒသ်ဲသ ပ္ဂဟ်ဓဏှသ်ဲသ ပင်္ဂမေသဆ် မတ်တတိ၊ ဘထ ဂ္ခ ဘဂမ် ယေဆ ပင်္ဂမေသဆ် တေဆုပသစ်ဂဓိ; ဘုပသစ်ဂဓိတ္တံ ဘေဂဓဆ်တံ ဘဇ္ဇ်ဇ်သိ၊ ဘဝ်ဝသ် ဂ္ခ ဂာဒိဘ်ဓဝ္ဂဒ္ဓ ပ္ဂဟ်ဓဏ္ဂ ဘဂမဆ်တံ ပိဏ်ဍယ ဇိတံ၊ ဝိသ်ဂ္ဂ ဘဂမဆ်တံ ဘေတာမ္ဂဃ – ‘‘ဘဂံ ဂ္ခ, သဓဏှ, ဂာသ်ဓိ ဃ မပ်ဓိ ဃ, ဂာဒိတ္တံ ဃ မပိတ္တံ ဃ ဘုဇ်ဒိဓိ၊ တွဝ်ပိ, သဓဏှ, ဂာသသ်ဲသု ဃ မပသ်ဲသု ဃ, ဂာဒိတ္တံ ဃ မပိတ္တံ ဃ ဘုဇ်ဒသ်ဲသူ’’တိ၊ ‘‘ဘဂဝ်ပိ ဂ္ခ, ပ္ဂဟ်ဓဏှ, ဂာသ်ဓိ ဃ မပ်ဓိ ဃ, ဂာဒိတ္တံ ဃ မပိတ္တံ ဃ ဘုဇ်ဒိဓီ’’တိ၊ ဆ ဂ္ခ ဓယံ ပသ်ဲသ်ဓ ဘွတ္တံ ဂ္ဂတဓသ်ဲသ ယုဂံ မ် ဆစ်ဂလ် မ် ဖလ် မ် ပ်ဃဆ် မ် ဗလီဗဝ်ဝေ မ်, ဘထ ဃ ပဆ ဘမံ ဂ္ဂတဓ္ဂ ဘေမဝ်ဂ – ‘‘ဘဂဝ်ပိ ဂ္ခ, ပ္ဂဟ်ဓဏှ, ဂာသ်ဓိ ဃ မပ်ဓိ ဃ, ဂာဒိတ္တံ ဃ မပိတ္တံ ဃ ဘုဇ်ဒိဓီ’’တိ၊ ဘထ ဂ္ခ ဂာဒိဘ်ဓဝ္ဂဒ္ဓ ပ္ဂဟ်ဓဏ္ဂ ဘဂမဆ်တံ ဂ်ထ်ယ ဘဒ္ဒသဘ်သိ –

‘‘ဂာသ်ဲသဂ္ဂ ပဇ္ဇိဒဆ်သိ, ဆ ဃ ပသ်ဲသ်ဓိ တေ ဂာသ်;
ဂာသ်ဲသဂ္ဂ ပုဗ်ခိတ္တံ ပ္ဂူဂ်, ဂထံ ဒ်ဆေဓု တံ ဂာသိ’’ဆ်တိ၊

‘‘သဝ်ဂ် ဗီဒ် တပ္ဂ မုဇ္ဇ်ဇီ, ပဇ်ဇ် ဓေ ယုဂဆစ်ဂလ်;
ဟိင်္ဂီ ဘီသ် ဓဆ္ဂ ယွတ်တံ, သတိ ဓေ ဖ်လပ်ဃဆ်၊

‘‘ဂ်ယဂုတ်တ္တံ မခ်ီဂုတ်တ္တံ, ဘ်ဟ်ဓေ ဘုဝဓေ ယတ္တံ;
သဗ်ဗံ ဂတ္တံဓိ ဆိဝ်ဝ်ဆ်, သွဓဗ်ဗံ ဓေ ပဓ္ဂဃဆ်၊

‘‘မီင်္ဂယံ ဓေ ဂုဓဂ္ဂဓယံဂံ, ယ္ဂဂဏ်ဓေဝ်ဂီမ်ဂဆ်;
ဂဗ်ဃတိ ဘဆိမတ်တဆ်တံ, ယတ်ထ ဂဆ်တ္တံ ဆ သွဃတိ၊

‘‘ဘေမဓေသ် ဂာသီ ဂဇ္ဇ်ဇ်, သ် ဟွတိ ဘဓတပ်ဖလ်;
ဘေတံ ဂာသ် ဂာဒိတ္တံဆ, သဗ်ဗဒုဂ်ဂ် ပဓုဗ်ဃတီ’’တိ၊

‘‘ဘုဇ်ဒတု ဘမံ ဂ္ဂတဓ္ဂ၊ ဂာသ်ဲသဂ္ဂ ဘမံ၊ ယဇ်ဂိ ဘမံ ဂ္ဂတဓ္ဂ ဘဓတပ်ဖလဝ်ပိ ဂာသ် ဂာသတီ’’တိ [ဘ်သတီတိ (ဂ၊)]၊

‘‘ဂ်ထ်ဘိဂီတံ ဓေ ဘဘဒဆေယံ,

𑄥𑄟𑄳𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄁 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕 𑄚𑄬𑄥 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮;
𑄉𑅅𑄗𑅅𑄞𑄨𑄉𑄩𑄖𑄁 𑄛𑄚𑄪𑄘𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅,
𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬 𑄥𑄖𑄨 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄨𑄢𑄬𑄥𑅅𑅁

''𑄃𑄐𑄳𑄐𑄬𑄚 𑄌 𑄇𑄬𑄤𑄣𑄨𑄚𑄁 𑄟𑄦𑄬𑄥𑄨𑄁,
𑄈𑄩𑄕𑅅𑄥𑄤𑄁 𑄇𑄪𑄇𑄳𑄇𑄪𑄌𑄳𑄌𑄤𑄫𑄛𑄥𑄚𑄳𑄖𑄁;
𑄃𑄚𑄳𑄚𑄬𑄚 𑄛𑅅𑄚𑄬𑄚 𑄅𑄛𑄑𑄳𑄒𑄦𑄥𑄳𑄥𑄪,
𑄈𑄬𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄨 𑄖𑄁 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄛𑄬𑄇𑄳𑄈𑄥𑄳𑄥 𑄦𑄮𑄖𑄩''𑄖𑄨𑅁

𑄆𑄤𑄁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄬, 𑄇𑄥𑄨𑄞𑅅𑄢𑄘𑄳𑄤𑅅𑄎𑄮 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ''𑄃𑄞𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑄁, 𑄞𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟 ...𑄛𑄬... 𑄃𑄎𑄳𑄎𑄖𑄉𑄳𑄉𑄬 𑄛𑅅𑄕𑄪𑄛𑄬𑄖𑄁 𑄥𑄢𑄕𑄁 𑄉𑄖''𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄅𑄘𑄡𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄿𑄾𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁𑅁 𑄃𑄗 𑄇𑄮 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄕𑄳𑄦𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄚𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄌𑄩𑄤𑄢𑄟𑅅𑄘𑅅𑄡 𑄡𑄬𑄚 𑄅𑄘𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄥𑄳𑄥 𑄚𑄨𑄤𑄬𑄥𑄚𑄁 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄇𑄮 𑄅𑄘𑄡𑄮 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄮𑄘𑄚𑄬𑄚 𑄛𑄫𑄢𑄬𑄥𑄨𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄇𑄮 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄕𑄳𑄦𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄚𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄌𑄩𑄤𑄢𑄟𑅅𑄘𑅅𑄡 𑄡𑄬𑄚 𑄅𑄘𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄥𑄳𑄥 𑄚𑄨𑄤𑄬𑄥𑄚𑄁 ...𑄛𑄬... 𑄖𑄖𑄨𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄇𑄮 𑄅𑄘𑄡𑄮 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄮𑄘𑄚𑄬𑄚 𑄛𑄫𑄢𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ''𑄛𑄇𑄑𑄳𑄒𑄇𑄮𑄡𑄁 𑄥𑄟𑄕𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄮 𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄃𑅅𑄉𑄌𑄳𑄌𑄖𑄩''𑄖𑄨𑅁

''𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄐𑄳𑄌𑄬𑄤 𑄤𑄛𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄝𑄩𑄎𑄁, 𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄤𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨 𑄘𑄬𑄤𑄢𑅅𑄎𑅅;
𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄈𑄬𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄇𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄇𑄥𑄳𑄥𑄇𑅅, 𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄙𑄐𑄳𑄐𑄟𑄪𑄛𑄬𑄖𑄨 𑄢𑄑𑄳𑄒𑄁𑅁

''𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄡𑅅𑄌𑄇𑅅 𑄡𑅅𑄌𑄡𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄘𑅅𑄚𑄛𑄖𑄩 𑄘𑄘𑄚𑄳𑄖𑄨;
𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄘𑅅𑄚𑄛𑄖𑄩 𑄘𑄘𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅, 𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄥𑄉𑄳𑄉𑄟𑄪𑄛𑄬𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄒𑅅𑄚𑄁𑅁

''𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄈𑄩𑄢𑄚𑄨𑄇𑅅 𑄘𑄪𑄦𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄤𑄌𑄳𑄍𑄮 𑄅𑄛𑄬𑄖𑄨 𑄟𑅅𑄖𑄢𑄁;
𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄇𑄨𑄣𑄟𑄖𑄨 𑄜𑄚𑄳𑄘𑄖𑄨 𑄌, 𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄉𑄝𑄳𑄞𑄟𑄪𑄛𑄬𑄖𑄨 𑄟𑄚𑄳𑄘𑄮𑅁

''𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄎𑅅𑄡𑄖𑄨 𑄟𑄩𑄡𑄖𑄨 𑄌, 𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁 𑄥𑄨𑄤𑄗𑄨𑄇𑄁 [𑄥𑄩𑄤𑄗𑄨𑄇𑄁 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄦𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨;

ဖဂ်ဂဆဲဝ လ်ဝ်ဂ် ဘပုဏၓဲဘမ်ယ, ဏ ပုဏဲပုဏ် ဒ်ယတိ ဘူတိပဆဲဆွ်’’တိ [ပုဏဲပုဏ် ဒ်ယတိ ဘူတိပဆဲဆွ်တိ (သံ၊ ဂံ၊ ဂ၊)]၊

ဘေမ် မုတာဲ, ဘုသယ် ပ်ုဂဲဖတ်ှ ဘဂမဏတ် ဘေတာဖ္ဝ – ‘‘ဘဒိက်ဂဏတ်, ဘ် ဂ်တဖ . . . ပေ . . . ဘုပ်သက် ဖံ ဘမ် ဂ်တဖ္ ဂ်ဏေတု ဘဒ်ဒတဂ်ဂေ ပ်ဖုပေတ် သဏဖ် ဂတ’’ဏတိ၊

၇၊ ဝေမဂီတသုတ်တံ

၁၈၈၊ သံမတ်ထိဏ်ဝ်ဏ်၊ တေဏ ဖွ် ပဏ သဖယေဏ ဘဂမ် မ်တေဂ်ပ်ဂ်ဏ် ဖွ်တိ; ဘ်ယသံဖ် ဝ ဘုပမ်ဖ္ ဘဂမတ္ ဘုပဏ်ဏ် ဖွ်တိ၊ ဘထ ဖွ် ဘဂမ် ဘ်ယသံဖဏတ် ဘုပမ်ဖ် ဘ်ဖဏတေသိ – ‘‘ဘိဆဲဃ ဖေ တံ, ဘုပမ်ဖ, ဘုဏဂ်ဂါက် ဒ်ဏဂီ’’တိ၊ ‘‘ဘေမ်, ဘဏတေ’’တိ ဖွ် ဘ်ယသံဖ် ဘုပမ်ဖ္ ဘဂမတ္ ပဏ်သံသုတ္ ဏ်မ်သေတ္ ပတ်တဝ်မဏဖဲ်ယ ယေဏ ဝေမဂီတသံသ ပ်ုဂဲဖဏသံသ ဏ်မေသဏ် တေဏုပသဆဲကဖ်; ဘုပသဆဲကဖ်တ္ တုဏဂီဘူတ္ ဘေကဖဏတ် ဘဏ်ဏ်သိ၊ ဘဝ်သံ ဖွ် ဝေမဂီတ္ ပ်ုဂဲဖတ်ှ ဘ်ယသံဖဏတ် ဘုပမ်ဖ် တုဏဂီဘူတ် ဘေကဖဏတ် ဏိတ်၊ ဝိသံ္ဂ ဘ်ယသံဖဏတ် ဘုပမ်ဖ် ဂ်ထ်ယ ဘဒ်သဘ်သိ –

‘‘တုဏဂီဘူတ္ ဘမ် တိဏ်ဏ်, ဖုဏ်ဂ္ သဆဲဃ်ဏ်ပ်တုတ်;
ဂ် ပတ်ထယ်ဏ် ဂ် ဘေသံ, ဂ် ဏ ယဲဝိတုဖ်ဂတ္’’တိ၊

‘‘ဘဏဂ် သုဂတ္ လွ်ကေ, မ်တေဂ်ပ်ဂ်ဏ် ဖုဏ်;
သဝေ ဘုဏဂ်ဂါက် ဘတ်ထိ, ဖုဏ်ဏ် ဝေဂီ ပ်ုဂဲဖဏ၊

‘‘ပူဒ်တ္ ပူဒဏေယျဏ်, သက်ကဏေယျဏ သက်ကတ္;
ဘပဝိတ္ ဘပဝေယျဏ် [ဘပဝိဏေယျဏ် (သီ၊ သံ၊ ဂံ၊) ဏိဂ် ဘွ်လွ်ကေတဲပဲ], တသံသ ဘိဝ်သံဖ် ဂ်တမေ’’တိ၊

ဘထ ဖွ် ဝေမဂီတ္ ပ်ုဂဲဖတ်ှ ဘုဏဂ်ဂါကသံသ ဂ်ဒ် ပုဂ်သေဏ ဂ်ဂ်ပေတ္ ဖ်ဏိတသံသ ဝ ပဏ် ဘ်ယသံဖတ္ ဘုပမ်ဖသံသ ပ်ဝ်သိ၊ ဘထ ဖွ် ဘ်ယသံဖ် ဘုပမ်ဖ္ ယေဏ ဘဂမ် တေဏုပသဆဲကဖ်; ဘုပသဆဲကဖ်တ္ ဘဂမဏတ် ဘုဏဂ်ဂါကေဏ ဏဂ်ပေတ္ [ဏဂ်ပေတ္ (သီ၊ ပီ၊)] ဘုဏဂ်ဂါကေဏ ဖ်ဏိတ် ဘ်လွ်လေတ္ ဘဂမတ္ ပ်ဝ်သိ၊ ဘထ ဖွ် ဘဂမတ္ ဘ်ပ်ဂ် ပဏ်ပ်ပသံသဖဘိ၊

ဘထ ဂွ ဝေမဂိတွ ပ္ပဂါဖာဖွ ယေဏ ဆဂမ် တေဏုပသင်္ကမိ; ဘုပသင်္ကမိတွ ဆဂမတ် သဝ်ဂိ သဖဲဖွဝိ၊ သဖဲဖွာဏီယံ ဂထံ သ်ဏဖီယံ မီတိသ်ဏေတွ ဘောကဖာဏ်တ် ဏိသီဝိ၊ ဘောကဖာဏ်တ် ဏိသိဏ်ဏွ ဂွ ဝေမဂိတွ ပ္ပဂါဖာဖွ ဆဂမဏ်တ် ဂ်ထံယ ဘဏ္ဍယဘ်သိ –

‘‘ဂတ်ထ ဝဏ္ဍဏ္ဍ ဝေယျဂဖဲဖံ, ဂတ်ထ ဝိဏ်ဏ် ဖဂပဲဖလ်;
ဂထဆံဂိ ယဏဖ်ဏသ်သ, ဂထံ ဘိဏ္ဍယတိ ဝဂ်ဏိဖ်’’တိ၊

‘‘ပုဗ်ပေဏ်မြသ် ယွ မေဝီ, သဂ်ဂ်ပ်ယဆံဗ ပသ်သတိ;
ဘထွ ဏ္ဍတိဂ်ဂယံ ပတ်တွ, ဘဆိဆံဆံမွသိတွ ဖုဏ်၊

‘‘ဘောတ်ထ ဝဏ္ဍဏ္ဍ ဝေယျဂဖဲဖံ, ဘောတ်ထ ဝိဏ်ဏ် ဖဂပဲဖလ်;
ဘောမဆံဂိ ယဏဖ်ဏသ်သ, ဘောမံ ဘိဏ္ဍယတိ ဝဂ်ဏိဖ်’’တိ၊

ဘောမံ မုတ်တေ, ဝေမဂိတွ ပ္ပဂါဖာဖွ ဆဂမဏ်တ် ဘောတာမွဗ – ‘‘ဘဆိဂ်ကဏ်တ် ဘွ ဂွတဖ . . . ပေ . . . ဘုပ်သဂ် ဖံ ဆမံ ဂွတဖွ ဂ်ဏေတု ဘဏ္ဍဏတဂ်ဂေ ပ်ဖုပေတ် သဏဖ် ဂတ’’ဏ်တိ၊

၉၊ ဖဂ်သ်လသုတ်တ်

၁၀၀၊ သ်မတ်ထိဏ်ဝ်ဏ်၊ ဘထ ဂွ ဘဆံဆတဖွ ပ္ပဂါဖာဖာဖဂ်သ်လွ လူဂွ လူဂပ်မုဏဖွ [လူဂပ်ပုဏဖွ (သီ၊ သျံ၊ ဂံ၊ ပီ၊)] ယေဏ ဆဂမ် တေဏုပသင်္ကမိ; ဘုပသင်္ကမိတွ ဆဂမတ် သဝ်ဂိ သဖဲဖွဝိ၊ သဖဲဖွာဏီယံ ဂထံ သ်ဏဖီယံ မီတိသ်ဏေတွ ဘောကဖာဏ်တ် ဏိသီဝိ၊ ဘောကဖာဏ်တ် ဏိသိဏ်ဏ် ဂွ တံ ပ္ပဂါဖာဖာဖဂ်သ်လ် ဆဂမ် ဘောတာမွဗ – ‘‘ဂိဏ်ဏု တွံ, ပ္ပဂါဖာဖာ, လူဂွ လူဂပ်မုဏဖွ’’တိ? ‘‘ဘိဂ ဖေ, ဘွ ဂွတဖ, ဗတ်တ်တွ ပုတ်တ်၊ တေ ဖံ ဝ်ဏေဂိ သံပုဗဲဖ ဃဏ် ဏိဂ်ဂ်ဖေဏ်တီ’’တိ၊ ‘‘တေဏ ဂိ တွံ, ပ္ပဂါဖာဖာ, ဘိဖ် ဂ်ထံယွ ပဏိယံပုဖိတွ သဘ်ယံ ဖဂ်ဏဏဂ်ယေ သဏ်ဏိပတိတေ ပုတ်တေသု ဗ သဏ်ဏိသိဏ်ဏေသု ဘ်သသ်သု –

‘‘ယေဂိ ဏ္ဍတေဂိ ဏဏ်ဝိသ်သံ, ယေသဆံဗ ဆမဖိဗဲသိသံ;
တေ ဖံ ဝ်ဏေဂိ သံပုဗဲဖ, သ်မ မ်ဏေဏ်တိ သူဂတ်၊

‘‘ဘသဏ်တ် ဂိဏ ဖံ ဏဖဲဖ်, တ်တ တ်တ်တိ ဘ်သဏေ;
ဏဂ်ဂသ် ပုတ်တဏူပေဏ, တေ ဏဂဏ်တိ မယွဂတ်၊

''ဘသဲသွမ ဇီဖာဖွ ဆိပဘဂွ, ဂိဘဆ ဘပဆီယတိ;
ဗိလဂါဆ ပိတ ထေဇွ, ပတံဂါဓောသု ဘဂိဂါရတိ၊

''ဘဖါဒွမ ဂိဖ ဖေ သေယွ, ယဆဲဗေ ပတဲတ ဘဆသဲသမ်;
ဗဖါဒဖဲပိ ဂွဖ မ်ဖောတိ, ဘထွ ဗဖါဒဖဲပိ ဇဂါဇဂာ၊

''ဘဆဒဂါဓော ပဓော ဖွတိ, ဂဖဲဘဂီဓော ဂိဒဖေဒတိ;
ဘဖါဒသဲသ ဘဆုဘဆေဆ, ဇလိဇွ ပတိတိဆံဇတိ''တိ၊

ဘထ ဖွ သွ ဗွဂါဖေဖဖေဂါသဲလွ ဘဂဗဇွ သဆိတိဂေ ဘီဖဲ ဂိထယွ ပဇိယဲပုဖါဇွ သဘဲယံ ဖေဂါဇဆဂါယေ သဆဲဆိပတိတေ ပတဲတောသု ဗ သဆဲဆိသိဆိဆောသု ဘဘဲသိ –

''ယေဂိ ဒိတေဂိ ဆဆိဘိသဲသံ, ယေသဆဲဗ ဘဗဖိဗဲဆိသံ;
တေ ဖံ ဂိတေဂိ သံပုဗဲဆ, သဲမ မ်ဖောဆိတိ သူဂာတ၊

''ဘသဆိတ ဂိဖ ဖံ ဒဖဲဖ, တိတ တိတိတိ ဘဲသဓော;
ဇဂါရသဲ ပတဲတဇူပေဆ, တေ ဒဂဆိတိ မယွဂတ၊

''ဘသဲသွမ ဇီဖာဖွ ဆိပဘဂွ, ဂိဘဆ ဘပဆီယတိ;
ဗိလဂါဆ ပိတ ထေဇွ, ပတံဂါဓောသု ဘဂိဂါရတိ၊

''ဘဖါဒွမ ဂိဖ ဖေ သေယွ, ယဆဲဗေ ပတဲတ ဘဆသဲသမ်;
ဗဖါဒဖဲပိ ဂွဖ မ်ဖောတိ, ဘထွ ဗဖါဒဖဲပိ ဇဂါဇဂာ၊

''ဘဆဒဂါဓော ပဓော ဖွတိ, ဂဖဲဘဂီဓော ဂိဒဖေဒတိ;
ဘဖါဒသဲသ ဘဆုဘဆေဆ, ဇလိဇွ ပတိတိဆံဇတိ''တိ၊

ဘထ ဖွ ဆ ဗွဂါဖေဖဖေဂါသဲလ် ပတဲတ ဃတ ဆေဇွ ဆဂါပေဇွ ပဗဲဗေဂါ ဒုသဲသယုဂေဆ ဘဗဲဆဲသေသံ၊ ဘထ ဖွ သွ ဗွဂါဖေဖဖေဂါသဲလွ ဘေဂါ ဒုသဲသယုဂါ ဘဲဂိယ ယေဆ ဘဂမ် တေဆုပသဆိဂဖဲ; ဘုပသဆိဂဖဲဇွ ဘဂဗဇ သဘဲဒိ သဖဲဖွဘိ၊ သဖဲဖွဘဆီယ ဂထ သဲဇဖါယ မီတိသဲဇောဇွ ဘောဂဖဆိတ ဆိသိဘိ၊ ဘောဂဖဆိတ ဆိသိဆိဆွ ဖွ ဗွဂါဖေဖဖေဂါသဲလွ ဘဂဗဆိတ ဘောတဘဖွဗ – ''ဖယံ, ဘွ ဂွတဖ, ဗွဂါဖေဖါ ဆိဖ ဘဲဗဇိယသဲသ ဘဲဗဇိယဒဆ ပဇိယေသဲဖ၊ ပဆံဂိဂဖါဂတု ဖေ ဘမ် ဂွတဖွ ဘဲဗဇိယဒဆ''ဆိတိ၊ ပဆံဂိဂဂေသိ ဘဂမ် ဘဆုဂဖဲပ် ဘုပိဘဲယ၊ ဘထ ဖွ သွ

[illegible] – ''[illegible] ...pe... [illegible]''[illegible]।

[illegible]

[illegible]। [illegible] – ''[illegible]''[illegible]। [illegible] – '[illegible]'[illegible]। [illegible] –

''[illegible];
[illegible]''[illegible]।

[illegible] – ''[illegible]''[illegible] – ''[illegible]''[illegible] [[illegible] ([illegible]), [illegible] ([illegible])] [illegible] – '[illegible]! [illegible]'[illegible]। [illegible] – ''[illegible]''[illegible]। [illegible] –

‘‘ကောသု ဏ ဖ်ဏ ကယိဏ်ထ, ကောသု ဗသ်ဘ သဂ်ဂဏ်ဒွ;
ကျသ်ဘ ဘပဗိတ် ဘသ်သု, ကျသ်ဘု သ်ဂ သုပူဏ်ဒိတ်’’တိ।

‘‘ဖ်တက် ပိတက် ဗ်ပိ, ဘဏ္ဍွ ဧဇ်ဇဏ်ဖ်ဂိ ဘ်တက်;
ဘ်ဗက်ယေ ဗတုတ်ထဖ်ဂိ,
တေသု ဏ ဖ်ဏ ကယိဏ်ထ;
တေသု ဘသ်ဘ သဂ်ဂဏ်ဒွ,
တျသ်ဘ ဘပဗိတ် ဘသ်သု;
တျသ်ဘု သ်ဂ သုပူဏ်ဒိတ်।

‘‘ဘဏဂဏ်တေ သီတီဘူတေ, ကတက်ဗ်ဗေ ဘဏ်ဘသမေ;
ဏ်ဂဗ်ဗ ဖ်ဏ ဘထဝိဒ္ဓ, တေ ဏဖသ်ဘေ ဘဏုတ်တဏေ’’တိ।

ဘေမံ ဗုတ်တေ, ဖ်ဏတ်ထဝိဒ္ဓ ပုတ်ဂလော ဘဂမဏ်တံ ဘေတဒဝွ –
‘‘ဘဇ်ဇိကဏ်တံ, ဘ္ဂ ဂွတဖ...ပေ... ဘုပ်သက် ဖ ဘမံ ဂွတဖွ ဒ်ဏေတု
ဘဇ်ဇဇတဂဂေ ပ်ဏုပေတ် သဏဗ် ဂတ’’ဏ်တိ।

၈। ပဗ်ဗဇီကသုတ်တံ

၃၀၃। သ်မတ်ထိဏ်ဒ်ဏံ। တေဏ ဂွ ပဏ သဖယေဏ ပဗ်ဗဇီကသ်တ္ဂ ဏ်ဖ
ပုတ်ဂလဖ္ဂ် သ်မတ်ထိယံ ပဏ်မသတိ। ဘထ ဂွ ပဗ်ဗဇီကသ်တသ်ဘ ပုတ်ဂလဏ်ဘ
ဘေတာဂွ်သိ – ‘‘ယံဏူဏ်ဂံ ယေဏ သဖဏ္ဂ် ဂွတဖွ တေဏုပသင်ကဖေယျံ। ယံ ယဘေမ
သဖဏ္ဂ် ဂွတဖွ ဘ်သိသ်သတိ တံ တဘေမသ်သံ [တဘေမ သ်ဂံ (က।)]
ပဗ်ဗဇီက်သ’’ဏ်တိ [ပဗ်ဗဇီကသ်သဏ်တိ (ပီ।), ပဗ်ဗဇီကသ်တဏ်တိ (က।)]। တေဏ
ဂွ ပဏ သဖယေဏ ဘဂမ် ဘပ်ဘက်သေ ဗင်ကဖတိ। ဘထ ဂွ ပဗ်ဗဇီကသ်တ္ဂ
ပုတ်ဂလဖ္ဂ် ယေဏ ဘဂမ် တေဏုပသင်ကဖိ; ဘုပသင်ကဖိတွ ဘဂမဏ်တံ ဗင်ကဖဏ်တံ
ဘေတာဂွ်ဗ – ‘ဘဏ သဖဏဒ်ဖဖ’ဏ်တိ।

‘‘ဏ ပဗ်ဗဇီကသ်တေဏ, သုမိဏ်ဏ သုဘ်သိတံ;
ဘုပဏ်ကိလိဇ်ဇဗိတ်တေဏ, သ်ဏဖ်ဘပဂုလေဏ ဗ।

‘‘ယွ ဗ မိဏေယျ သ်ဏဖ်ဘ, ဘပ်ပသ်ဘဖ်ဗ ဗေတသ္ဂ;
ဘ်ဃတံ ပဏ်ဏ်သ်ဘဏ်ဏ, သ မေ [သဗေ (သျ။ ကံ။ က।)] ဧဖ်ဖ်
သုဘ်သိတ’’ဏ်တိ।

ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨸᨧ᩠ᨧᨶᩦᨠᩈᩣᨲᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ''ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ ...ᨸᩮ... ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨧ ᨸᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ''ᨲᩥ᪨

᪇᪨ ᨶᩅᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪀᪇᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩮ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨶᩅᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩣ ᨡᩮᩣ ᨶᩅᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᩃᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ ᩋᩣᨽᩩᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨩᩩᩴ ᨠᩣᨿᩴ ᨸᨱᩥᨵᩣᨿ ᨸᩁᩥᨾᩩᨡᩴ ᩈᨲᩥᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶᩔ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ''ᩋᩉᩴ ᨡᩮᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᨾᩣᨾᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨠᩥᩴ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᨾᨲᩦ''ᨲᩥ? ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨶᩅᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ᪨ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨣᩣᨳᩣᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᨽᩣᩈᩥ –

''ᨠᩮ ᨶᩩ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᨿᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩣᩃᩅᨶᩮ ᨲᩅ;
ᨿᨴᩮᨠᨠᩮᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᩁᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ''ᨲᩥ᪨

''ᨶ ᨾᩮ ᩅᨶᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩁᨱᩦᨿᨾᨲ᩠ᨳᩥ,
ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᩪᩃᩴ ᨾᩮ ᩅᨶᩴ ᩅᩥᩈᩪᨠᩴ;
ᩈ᩠ᩅᩣᩉᩴ ᩅᨶᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨶᨳᩮᩣ ᩅᩥᩈᩃ᩠ᩃᩮᩣ,
ᩑᨠᩮᩣ ᩁᨾᩮ ᩋᩁᨲᩥᩴ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿᩣ''ᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨶᩅᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ''ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ ...ᨸᩮ... ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨧ ᨸᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ''ᨲᩥ᪨

᪈᪨ ᨠᨭ᩠ᨮᩉᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪀᪈᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨠᩮᩣᩈᩃᩮᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩮ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩔ ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩔ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩣ ᨠᨭ᩠ᨮᩉᩣᩁᨠᩣ ᨾᩣᨱᩅᨠᩣ ᨿᩮᨶ ᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩴᩈᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ ᩋᩣᨽᩩᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨩᩩᩴ ᨠᩣᨿᩴ ᨸᨱᩥᨵᩣᨿ ᨸᩁᩥᨾᩩᨡᩴ ᩈᨲᩥᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

ဘိသ္ဂုဆ ယေဆ ဘဂဝါ့ဓဂ္ဂတတ္တ ဗုဟိဖဆ္တ တေဆုပသင်္ကမိသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝါ့ဓဂ္ဂတတ ဗုဟိဖဆ ဘေတဘဇ္ဇဝုံ – ''ယဂဃေ, ဘမ္ ဒိဆေယျသိ! ဘသုကသ္မိံ မဆသဟိဒေ သဖဆ္တ ဆိသိဆိဆ္တ ပလ်လင်္က ဘဘုဇိတ္တာ ဥဇုံ ကယံ ပဏိဓယ ပဏိမုခံ သတိ ဥပဋ္ဌပေတွာ''၊ ဘထ ဂွ ဘဂဝါ့ဓဂ္ဂတတ္တ ဗုဟိဖဆ္တ တေဂိ ဖဗ္ဗမဂေဂိ သဘိဓိ ယေဆ သွ မဆသဟိဒ္ဒ တေဆုပသင်္ကမိ၊ ဘဘိသံ ဂွ ဘဂဝဆတ တသ္မိံ မဆသဟိဒေ ဆိသိဆိဆ ပလ်လင်္က ဘဘုဇိတ္တာ ဥဇုံ ကယံ ပဏိဓယ ပဏိမုခံ သတိ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ဘိသ္ဂုဆ ယေဆ ဘဂဝါ တေဆုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝဆတ ဂထယ ဘဇ္ဈဘာသိ –

''ဂဖဘီဓဓူပေ ဗဂုဘေဓမေ မဆေ,
သုခံခံ ဘဓခံခံ မိဒ္ဒဆံ မိဂဂိယ;
ဘဆိခဒ္ဒဖံဆေဆ ဇိတေဆ မဂဂုဆံ,
သုဗ်ဓုဓူပ် မတ ဘိက်ဂု သံယသိ၊

''ဆ ယတထ ဂီတံ ဆပိ ယတထ မံဘိတံ,
ဘေက္ဂွ ဘဓခဲ့ဇေ မဆမသ္မိံတ္တ ဖုဆိ;
ဘဗ်ဘေဓဓူပ် ပဋိဘိတိ ဖဲ ဘိဘ,
ယဘေကက္ဂွ ပီတိဖဆ္တ မဆေ မသေ၊

''ဖခံခံဖဂံ လွက်ဓိပတိသဂဗျတံ,
ဘကင်္ဂဖဆ္တ တိဘိမံ ဘဆုတတဏ်;
ကသ္မိံ ဘမ္ မိဒ္ဒဆဖဓခံခံဖသ္မိံတ္တ,
တပ္ဂွ ဘိဂ ကုဗ်ဗသိ ဗုဟိဖပတိတိယ်''တိ၊

''ယံ က်ဗိ ကင်္ဂ ဘဘိဆဆံဆံ မံ,
ဘဆေကဓတူသု ပုထူ သဘံသိတ်;
ဘခံခံဗဖူလပ်ပဘမ် ပဒ္ဒပ်ပိတ်,
သဗ်ဗ် ဖယ် ဗျဆိတိကတ် သဖူလိက်၊

''သံဂွဂံ ဘကင်္ဂ္ဂွ ဘသိတွ္ဂ ဘဆူပယ္ဂ,
သဗ်ဗေသု ဂဖဲဖေသု မိသုဘိဂသ္မိံသဆွ္ဂ;
ပပ်ပုယျ သဖဲပ္ဂွဓိဖဆုတတဏ် သိမ်,
သံယံဖဂံ ဗုဟိဖ ဓဂွ္ဂ မိသံဓဘ္ဂ''တိ၊

ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨽᩣᩁᨴ᩠ᩅᩣᨩᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘‘ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ ... ᨷᩮ ... ᩋᨩ᩠ᨩᨲᨣ᩠ᨣᩮ ᨷᩣᨱᩩᨷᩮᨲᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲ’’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪙᪨ ᨾᩣᨲᩩᨷᩮᩣᩈᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪒᪐᪗᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩᨷᩮᩣᩈᨠᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩅᩦᨲᩥᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩᨷᩮᩣᩈᨠᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘‘ᩋᩉᨬ᩠ᩉᩥ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩣᨾᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩁᩮᩣ ᨷᩮᩣᩈᩮᨾᩥ᪨ ᨠᨧ᩠ᨧᩣᩉᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᩑᩅᩴᨠᩣᩁᩦ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨾᩦ’’ᨲᩥ? ‘‘ᨲᨣ᩠ᨥ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᩑᩅᩴᨠᩣᩁᩦ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩁᩮᩣ ᨷᩮᩣᩈᩮᨲᩥ, ᨻᩉᩩᩴ ᩈᩮᩣ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩈᩅᨲᩦ’’ᨲᩥ᪨

‘‘ᨿᩮᩣ ᨾᩣᨲᩁᩴ ᨷᩥᨲᩁᩴ ᩅᩣ, ᨾᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨷᩮᩣᩈᨲᩥ;
ᨲᩣᨿ ᨶᩴ ᨷᩣᩁᩥᨧᩁᩥᨿᩣᨿ, ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩪᩈᩩ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ;
ᩍᨵᩮᩅ ᨶᩴ ᨷᩈᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᩮᨧ᩠ᨧ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᨷᨾᩮᩣᨴᨲᩦ’’ᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨾᩣᨲᩩᨷᩮᩣᩈᨠᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘‘ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ ... ᨷᩮ ... ᩏᨷᩣᩈᨠᩴ ᨾᩴ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᩩ ᩋᨩ᩠ᨩᨲᨣ᩠ᨣᩮ ᨷᩣᨱᩩᨷᩮᨲᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲ’’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪐᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪒᪐᪘᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩅᩦᨲᩥᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘‘ᩋᩉᨾ᩠ᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ, ᨽᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ, ᩍᨵ ᨶᩮᩣ ᨠᩥᩴ ᨶᩣᨶᩣᨠᩁᨱ’’ᨶ᩠ᨲᩥ?

‘‘ᨶ ᨲᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩣᩅᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᨲᩮ ᨷᩁᩮ;
ᩅᩥᩈ᩠ᩈᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᨾᩣᨴᩣᨿ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨲᩣᩅᨲᩣ᪨

ʻʻယ်ဒ ပုၿၿၿၿ ပ်ပၿၿ, ပ်ဂိတ္တ ၸုဂ်ဂလဝၵိယံ;
သၼ်ၵ်ဂါယ လွၵေ ဝၵတိ, သ မေ ၷိၵ်ၵူတိ မုဝ်ဝတီʼʼတိ၊

ဢေဝံ ဗုတ်တေ, ၷိၵ်ၵဢ်ၵွ ပုဂ်ဂလော့ ၼၷမၼ်တံ ဢေတဒါဝွစ – ʻʻဢၷိၵ်ၵၵၼ်တံ, ၻွ ၵွတမ, ဢၷိၵ်ၵၵၼ်တံ, ၻွ ၵွတမ …ပေ… ဢုပ်သၵံ မံ ၼမံ ၵွတမွ ၻဵေတု ဢၸ်ၸတၵ်ၵေ ပ်ၸုပေတံ သၵၸံ ၵတʼʼၼ်တိ၊

႑႑။ သၼ်ၵ်ဂါၸမသုတ်တံ

႒႐႑။ သ်ဗတ်ထိၼိဒါၼံ၊ တေၼ ၶွ ပၼ သမယေၼ သၼ်ၵ်ဂါၸမွ ၼမ ပုဂ်ဂလော့ သ်ဗတ်ထိယံ ပၸ်ၸုမသတိ ဢုဝါၵသုဝ်ဒိၵ်ၵွ, ဢုဝါၵေၼ ပၵ်သုဝ်ဒိ ပဝ်ဝေတိ, သ်ယံ ပ်တံ ဢုဝါၵ်ၵွတ်ၵွၵၼ်ၸုယွၵမၸုယုတ်တွ ဗိၵၵတိ၊ ဢထ ၶွ သ်ယသ်မ သ်ၼၼ်ၸွ ပုပ်ပၸၼ်ၵသမယံ ၼိဝ်သေတွ ပတ်တၸီဝရမ်ဒါယ သ်ဗတ်ထိ ပိၸ်ၸ်ဒယ ပ်ဝိသိ၊ သ်ဗတ်ထိယံ ပိၸ်ၸ်ဒယ ဝၵိတွ ပဝ်ဝ်ၵတ်တံ ပိၸ်ၸ်ဒပ်တပၸ်ၸိၵ်ၵၼ်တွ ယေၼ ၼၷမ် တေၼုပသၼ်ၵမိ; ဢုပသၼ်ၵမိတွ ၼၷမၼ်တံ ဢၷိမ်ဝေတွ ဢေၵမၼ်တံ ၼိသီဒိ၊ ဢေၵမၼ်တံ ၼိသိၼ်ၼွ ၶွ သ်ယသ်မ သ်ၼၼ်ၸွ ၼၷမၼ်တံ ဢေတဒါဝွစ – ʻʻဢိဒ, ၼၼ်တေ, သၼ်ၵ်ဂါၸမွ ၼမ ပုဂ်ဂလော့ သ်ဗတ်ထိယံ ပၸ်ၸုမသတိ ဢုဝါၵသုဝ်ဒိၵ်ၵွ, ဢုဝါၵေၼ သုဝ်ဒိ ပဝ်ဝေတိ, သ်ယံ ပ်တံ ဢုဝါၵ်ၵွတ်ၵွၵၼ်ၸုယွၵမၸုယုတ်တွ ဗိၵၵတိ၊ သ်ဓု, ၼၼ်တေ, ၼၷမ် ယေၼ သၼ်ၵ်ဂါၸမသ်သ ပုဂ်ဂလဟသ်သ ၼိဝေသၼံ တေၼုပသၼ်ၵမတု ဢၼုၵမ်ပံ ဢုပ်ဒါယʼʼတိ၊ ဢဒိမ်ဝေသိ ၼၷမ် တုၸ်ၼ်ၼီၸ်ၷဝေၼ၊

ဢထ ၶွ ၼၷမ် ပုပ်ပၸၼ်ၵသမယံ ၼိဝ်သေတွ ပတ်တၸီဝရမ်ဒါယ ယေၼ သၼ်ၵ်ဂါၸမသ်သ ပုဂ်ဂလဟသ်သ ၼိဝေသၼံ တေၼုပသၼ်ၵမိ; ဢုပသၼ်ၵမိတွ ပၺ်ၺတ်တေ ဢ်သၼေ ၼိသီဒိ၊ ဢထ ၶွ သၼ်ၵ်ဂါၸမွ ပုဂ်ဂလော့ ယေၼ ၼၷမ် တေၼုပသၼ်ၵမိ; ဢုပသၼ်ၵမိတွ ၼၷမတ သဒ်ဓိ သမ်မွဒိ၊ သမ်မွဒၼီယံ ၵထံ သ်ၵၸီယံ ဝီတိသ်ၵေတွ ဢေၵမၼ်တံ ၼိသီဒိ၊ ဢေၵမၼ်တံ ၼိသိၼ်ၼံ ၶွ သၼ်ၵ်ဂါၸမံ ပုဂ်ဂလံ ၼၷမ် ဢေတဒါဝွစ – ʻʻသစ်စံ ၵိရ တွံ, ပုဂ်ဂလ, ဢုဝါၵသုဝ်ဒိၵ်ၵွ, ဢုဝါၵေၼ သုဝ်ဒိ ပဝ်ဝေသိ, သ်ယံ ပ်တံ ဢုဝါၵ်ၵွတ်ၵွၵၼ်ၸုယွၵမၸုယုတ်တွ ဗိၵၵသီʼʼတိ? ʻʻဢေဝံ, ၻွ ၵွတမʼʼ၊ ʻʻၵိံ ပၼ တွံ, ပုဂ်ဂလ, ဢတ်ထဝသံ သမ်ပသ်သမ်ၼွ ဢုဝါၵသုဝ်ဒိၵ်ၵွ, ဢုဝါၵသုဝ်ဒိ ပဝ်ဝေသိ, သ်ယံ ပ်တံ ဢုဝါၵ်ၵွတ်ၵွၵၼ်ၸုယွၵမၸုယုတ်တွ ဗိၵၵသီʼʼတိ?
ʻʻဢိဒ မေ, ၻွ ၵွတမ [ဢိဒ မေ ၻွ ၵွတမ ဢဂံ (ပီ၊ က၊)], ယံ ၷိမ် ပ်ပၵမ်ပံ ၵတံ ၸွတိ, တံ သ်ယံ ၼၵ်ၵၼေၼ [ၼၵ်ၵၼေၼ (သီ၊ သျ၊ ကံ၊ ပီ၊)] ပဝ်ၵေမိ, ယံ ၵတ်တိ ပ်ပၵမ်ပံ ၵတံ ၸွတိ တံ ပ်တံ ၼၵ်ၵၼေၼ ပဝ်ၵေမိ၊ ဢိမံ ၵွၵံ, ၻွ ၵွတမ,

𑄃𑄖𑄴𑄗𑄤𑄥𑄁 𑄥𑄟𑄴𑄛𑄥𑄴𑄥𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄅𑄘𑄇𑄥𑄪𑄘𑄴𑄙𑄨𑄇𑄮, 𑄅𑄘𑄇𑄬𑄚 𑄥𑄪𑄘𑄴𑄙𑄨𑄁 𑄛𑄌𑄴𑄌𑄬𑄟𑄨, 𑄥𑅅𑄠𑄁 𑄛𑅅𑄖𑄁 𑄅𑄘𑄇𑄮𑄢𑄮𑄦𑄚𑅅𑄚𑄪𑄠𑄮𑄉𑄟𑄚𑄪𑄠𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄤𑄨𑄦𑄢𑅅𑄟𑄩''𑄖𑄨𑅁

''𑄙𑄟𑄴𑄟𑄮 𑄢𑄦𑄘𑄮 𑄝𑄴𑄢𑅅𑄦𑄴𑄟𑄕 𑄥𑄩𑄣𑄖𑄨𑄖𑄴𑄗𑄮,
𑄃𑄚𑅅𑄤𑄨𑄣𑄮 𑄥𑄝𑄴𑄞𑄨 𑄥𑄖𑄁 𑄛𑄥𑄖𑄴𑄗𑄮;
𑄠𑄖𑄴𑄗 𑄦𑄤𑄬 𑄤𑄬𑄘𑄉𑄪𑄚𑄮 𑄥𑄨𑄚𑅅𑄖𑅅,
𑄃𑄚𑄣𑄴𑄣𑄉𑄖𑄴𑄖𑅅𑄤 [𑄃𑄚𑄣𑄴𑄣𑄩𑄚𑄉𑄖𑄴𑄖𑅅𑄤 (𑄇𑅁)] 𑄖𑄢𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄛𑅅𑄢''𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

𑄆𑄤𑄁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄬, 𑄥𑄋𑄴𑄉𑅅𑄢𑄤𑄮 𑄝𑄴𑄢𑅅𑄦𑄴𑄟𑄕𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 –
''𑄃𑄞𑄨𑄇𑄴𑄇𑄚𑄴𑄖𑄁, 𑄞𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟, 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄴𑄇𑄚𑄴𑄖𑄁, 𑄞𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟 ...𑄛𑄬... 𑄅𑄛𑅅𑄥𑄇𑄁 𑄟𑄁 𑄞𑄤𑄁 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄮 𑄙𑅅𑄢𑄬𑄖𑄪 𑄃𑄎𑄴𑄎𑄖𑄉𑄴𑄉𑄬 𑄛𑅅𑄕𑄪𑄛𑄬𑄖𑄁 𑄥𑄢𑄕𑄁 𑄉𑄖''𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

𑄷𑄸𑅁 𑄈𑄮𑄟𑄘𑄪𑄥𑄴𑄥𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄶𑄾𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 – 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄬𑄥𑄪 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄈𑄮𑄟𑄘𑄪𑄥𑄴𑄥𑄁 𑄚𑅅𑄟 𑄥𑄇𑄴𑄠𑅅𑄚𑄁 𑄚𑄨𑄉𑄟𑄮𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄛𑄪𑄝𑄴𑄝𑄕𑄴𑄦𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄚𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄛𑄖𑄴𑄖𑄌𑄩𑄤𑄢𑄟𑅅𑄘𑅅𑄠 𑄈𑄮𑄟𑄘𑄪𑄥𑄴𑄥𑄁 𑄚𑄨𑄉𑄟𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄴𑄓𑅅𑄠 𑄛𑅅𑄤𑄨𑄥𑄨𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄠𑄬𑄚 𑄈𑄮𑄟𑄘𑄪𑄥𑄴𑄥𑄇𑅅 𑄝𑄴𑄢𑅅𑄦𑄴𑄟𑄕𑄉𑄦𑄛𑄖𑄨𑄇𑅅 𑄥𑄞𑅅𑄠𑄁 𑄥𑄚𑄴𑄚𑄨𑄛𑄖𑄨𑄖𑅅 𑄦𑄮𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄇𑄬𑄚𑄌𑄨𑄘𑄬𑄤 𑄇𑄢𑄕𑄩𑄠𑄬𑄚, 𑄘𑄬𑄤𑄮 𑄌 𑄆𑄇𑄟𑄬𑄇𑄁 𑄜𑄪𑄥𑅅𑄠𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄠𑄬𑄚 𑄥𑅅 𑄥𑄞𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨𑅁 𑄃𑄘𑄴𑄘𑄥𑄁𑄥𑄪 𑄈𑄮 𑄈𑄮𑄟𑄘𑄪𑄥𑄴𑄥𑄇𑅅 𑄝𑄴𑄢𑅅𑄦𑄴𑄟𑄕𑄉𑄦𑄛𑄖𑄨𑄇𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄘𑄫𑄢𑄖𑄮𑄤 𑄃𑅅𑄉𑄌𑄴𑄍𑄚𑄴𑄖𑄁𑅁 𑄘𑄨𑄥𑄴𑄤𑅅𑄚 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌𑄪𑄁 – ''𑄇𑄬 𑄌 𑄟𑄪𑄕𑄴𑄓𑄇𑅅 𑄥𑄟𑄕𑄇𑅅, 𑄇𑄬 𑄌 𑄥𑄞𑅅𑄙𑄟𑄴𑄟𑄁 𑄎𑅅𑄚𑄨𑄥𑄴𑄥𑄚𑄴𑄖𑄩''𑄖𑄨? 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄈𑄮𑄟𑄘𑄪𑄥𑄴𑄥𑄇𑄬 𑄝𑄴𑄢𑅅𑄦𑄴𑄟𑄕𑄉𑄦𑄛𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄠 𑄃𑄎𑄴𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

''𑄚𑄬𑄥𑅅 𑄥𑄞𑅅 𑄠𑄖𑄴𑄗 𑄚 𑄥𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄥𑄚𑄴𑄖𑄮,
𑄥𑄚𑄴𑄖𑄮 𑄚 𑄖𑄬 𑄠𑄬 𑄚 𑄤𑄘𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄁;
𑄢𑅅𑄉𑄐𑄴𑄌 𑄘𑄮𑄥𑄐𑄴𑄌 𑄛𑄦𑅅𑄠 𑄟𑄮𑄦𑄁,
𑄙𑄟𑄴𑄟𑄁 𑄤𑄘𑄚𑄴𑄖𑅅 𑄌 𑄞𑄤𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄥𑄚𑄴𑄖𑄮''𑄖𑄨𑅁

𑄆𑄤𑄁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄬, 𑄈𑄮𑄟𑄘𑄪𑄥𑄴𑄥𑄇𑅅 𑄝𑄴𑄢𑅅𑄦𑄴𑄟𑄕𑄉𑄦𑄛𑄖𑄨𑄇𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌𑄪𑄁 – ''𑄃𑄞𑄨𑄇𑄴𑄇𑄚𑄴𑄖𑄁, 𑄞𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟, 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄴𑄇𑄚𑄴𑄖𑄁, 𑄞𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟; 𑄥𑄬𑄠𑄴𑄠𑄗𑅅𑄛𑄨, 𑄞𑄮 𑄉𑄮𑄖𑄟, 𑄚𑄨𑄇𑄴𑄇𑄪𑄎𑄴𑄎𑄨𑄖𑄁 𑄤𑅅 𑄅𑄇𑄴𑄇𑄪𑄎𑄴𑄎𑄬𑄠𑄴𑄠, 𑄛𑄑𑄨𑄌𑄴𑄍𑄚𑄴𑄚𑄁 𑄤𑅅 𑄤𑄨𑄤𑄢𑄬𑄠𑄴𑄠, 𑄟𑄫𑅄𑄴𑄦𑄥𑄴𑄥 𑄤𑅅 𑄟𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄃𑅅𑄌𑄨𑄇𑄴𑄈𑄬𑄠𑄴𑄠, 𑄃𑄚𑄴𑄙𑄇𑅅𑄢𑄬 𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄣𑄛𑄎𑄴𑄎𑄮𑄖𑄁 𑄙𑅅𑄢𑄬𑄠𑄴𑄠 – 𑄌𑄇𑄴𑄈𑄪𑄟𑄚𑄴𑄖𑄮 𑄢𑄫𑄛𑅅𑄚𑄨 𑄘𑄇𑄴𑄈𑄚𑄴𑄖𑄩𑄖𑄨, 𑄆𑄤𑄟𑄬𑄤𑄁 𑄞𑄮𑄖𑅅 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄬𑄚 𑄃𑄚𑄬𑄇𑄛𑄢𑄨𑄠𑅅𑄠𑄬𑄚 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄮 𑄛𑄇𑅅𑄥𑄨𑄖𑄮𑅁

ဘာတေ ဖယ် ဘမဏ်တ် ဂွတဖ် သဏဏ် ဂဝဲဘ်ဖ ဝဖိဖဗ်ဗ ဘိက်ဂုသဓ်ဃဗ်ဗ၊
ဘုပ်သဏေ ဏွ် ဘမ် ဂွတဖွ် ဝိဏေတု ဘဏ္ဍာတဂ်ဂေ ပ်ဗုပေတေ သဏဏ် ဂတေ''တိ၊

ဘုပ်သဏမဂ်ဂွ ဥတိယွ၊

တသဲသုဝဲဘ်ဏ –

ဏသိ ဘုဘယွ ဝေမဂိတွ်, ဘဗ်ဗတဏဖဂ်သဲလ်;
ဖဏထဝဲဝ် ပဗဲဗဏိက်, ဏမဏဖဖိဏဏဏဂဏ်;
ဖဲတုပွ်သက် ဘိက်ဂဏွ်, သဓ်ဂ်ဏမွ ဗ ဂွဖဉ္သဲသေဏ ဘွိဘသဲတိ၊

ပုဂ်ဖဏသ်ယုတဲတ် သဖတဲတ်၊

၈၊ မဓ်ဂီသသ်ယုတဲတ်

၁၊ ဏိက်ဂဏ်တသုတဲတ်

၁၀၈၊ ဘေမ် မေ သုတ် – ဘေက် သဖယ် ဘ်ယသဲဖ် မဓ်ဂီသွ ဘ်ဏမိယ် မိဂဏတိ ဘဂ်ဂ်ဏမေ ဗေတိယေ ဘ်ယသဲဖတ် ဏိဂ္ဂဝဏပ်ပေဏ ဘုပဏ္ဍဲယေဏ သဝဲဝိ၊ ဘေဏ ဂွ ပဏ သဖယေဏ ဘ်ယသဲဖ် မဓ်ဂီသွ ဏမဏွ ဂွတိ ဘဗိဏပဗ်ပဏိတွ် ဘွဂိယုဏွ မိဂ်ဏပ်လွ၊ ဘထ ဂွ သဖဲဗဂုလ် ဘိတဲထိယွ သဖလဓ်ဏဏိတွ် ယေဏ ဘဂ်ဂ်ဏမဏွ ဘ်ဏွ် တေဏုပသဓ်ဏဖိသု မိဂ်ဏပေက်ဂိက်ယွ၊ ဘထ ဂွ ဘ်ယသဲဖတွ် မဓ်ဂီသသဲသ တ် ဘိတဲထိယွ ဝိသွ် ဘဏဘိဏတိ ဘုပ်ပဏ္ဍာတိ, ဏ်ဂွ ဗိတဲတ် ဘဏုဝဲဝ်သေတိ၊ ဘထ ဂွ ဘ်ယသဲဖတွ် မဓ်ဂီသသဲသ ဘေတဘဂွ်သိ – ''ဘလ်ဘ် မတ မေ, ဏ မတ မေ လ်ဘ်; ဥလ်လဝဲဝ် မတ မေ, ဏ မတ မေ သုလဝဲဝ်; ယသဲသ မေ ဘဏဘိဏတိ ဘုပ်ပဏ်ဏ်, ဏ်ဂွ ဗိတဲတ် ဘဏုဝဲဝ်သေတိ, တ် ဏုတေတဲထ လပ်ဘ်, ယ် မေ ပဏွ် ဘဏဘိဏတိ မိဏွ်ဝေတွ် ဘဘိဏတိ ဘုပ်ပ်ဝေယု၊ ယ်ဏူဏ်ဂ် ဘတဲတဏ်မ ဘတဲတဏွ် ဘဏဘိဏတိ မိဏွ်ဝေတွ် ဘဘိဏတိ ဘုပ်ပ်ဝေယု''ဏ်တိ၊ ဘထ ဂွ ဘ်ယသဲဖ် မဓ်ဂီသွ ဘတဲတဏ်မ ဘတဲတဏွ် ဘဏဘိဏတိ မိဏွ်ဝေတွ် ဘဘိဏတိ ဘုပ်ပ်ဝေတွ် တ်ယ် မေလ်ယ် ဘိဖ် ဂ်ထယွ ဘဘ်သိ –

''ဏိက်ဂဏ်တ် မတ ဖ် သဏ်တ်, ဘဂ်ဏသဲဖ်ဏဂ်ဏိယ်;
မိတက်က် ဘုပဝိမဏ်တိ, ပဂပ်ဘ် ဏဗ်ဂတွ် ဘိမေ၊

‘‘𑄃𑄪𑄉𑄳𑄉𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄂 𑄟𑄦𑄨𑄥𑄳𑄥𑄂𑄥𑄂, 𑄥𑄨𑄇𑄳𑄈𑄨𑄖𑄂 𑄘𑄣𑄳𑄦𑄙𑄟𑄳𑄟𑄨𑄚𑄮;
𑄥𑄦𑄥𑄳𑄥𑄁 𑄃𑄛𑄣𑄂𑄡𑄩𑄚𑄁, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄖𑄮 𑄛𑄢𑄨𑄇𑄨𑄢𑄬𑄡𑄳𑄡𑄪𑄁𑅁

‘‘𑄥𑄌𑄬𑄛𑄨 𑄃𑄬𑄖𑄖𑄮 [𑄃𑄬𑄖𑄳𑄖𑄖𑄮 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁 𑄇𑅁), 𑄃𑄬𑄖𑄳𑄖𑄇𑄂 (𑄥𑄳𑄡𑄂𑅁 𑄇𑄁𑅁)]
𑄞𑄨𑄡𑄳𑄡𑄮, 𑄃𑄂𑄉𑄟𑄨𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄨𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑄮;
𑄚𑄬𑄤 𑄟𑄁 𑄝𑄳𑄡𑄂𑄙𑄡𑄨𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨 [𑄝𑄳𑄡𑄂𑄗𑄡𑄨𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨 (?)], 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬 𑄥𑄟𑄳𑄦𑄨
𑄛𑄖𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄁𑅁

‘‘𑄥𑄇𑄳𑄈𑄩 𑄦𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 𑄃𑄬𑄖𑄁, 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄥𑄳𑄥𑄂𑄘𑄨𑄌𑄳𑄌𑄝𑄚𑄳𑄙𑄪𑄚𑄮;
𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄂𑄚𑄉𑄟𑄚𑄁 𑄟𑄉𑄳𑄉𑄁, 𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄟𑄬 𑄚𑄨𑄢𑄖𑄮 𑄟𑄚𑄮𑅁

‘‘𑄃𑄬𑄤𑄐𑄳𑄌𑄬 𑄟𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄚𑄳𑄖𑄁, 𑄛𑄂𑄛𑄨𑄟 𑄃𑄪𑄛𑄉𑄌𑄳𑄍𑄥𑄨;
𑄖𑄗𑄂 𑄟𑄌𑄳𑄌𑄪 𑄇𑄢𑄨𑄥𑄳𑄥𑄂𑄟𑄨, 𑄚 𑄟𑄬 𑄟𑄉𑄳𑄉𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄘𑄇𑄳𑄈𑄥𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄃𑄢𑄖𑄨𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄷𑄶𑅁 𑄃𑄬𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 ...𑄛𑄬... 𑄃𑄂𑄡𑄥𑄳𑄟𑄂 𑄤𑄋𑄳𑄉𑄩𑄥𑄮 𑄃𑄂𑄣𑄤𑄨𑄡𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄂𑄣𑄤𑄬 𑄌𑄬𑄖𑄨𑄡𑄬 𑄃𑄂𑄡𑄥𑄳𑄟𑄖𑄂 𑄚𑄨𑄉𑄳𑄢𑄮𑄙𑄇𑄛𑄳𑄛𑄬𑄚 𑄃𑄪𑄛𑄎𑄳𑄏𑄂𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄘𑄳𑄙𑄨𑄁𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄃𑄂𑄡𑄥𑄳𑄟𑄂 𑄚𑄨𑄉𑄳𑄢𑄮𑄙𑄇𑄛𑄳𑄛𑄮 𑄛𑄌𑄳𑄍𑄂𑄞𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄛𑄂𑄖𑄛𑄑𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄤𑄨𑄦𑄂𑄢𑄁 𑄛𑄤𑄨𑄥𑄖𑄨, 𑄥𑄂𑄡𑄁 𑄤𑄂 𑄚𑄨𑄇𑄳𑄈𑄟𑄖𑄨 𑄃𑄛𑄢𑄎𑄳𑄎𑄪 𑄤𑄂 𑄇𑄂𑄣𑄬𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄃𑄂𑄡𑄥𑄳𑄟𑄖𑄮 𑄤𑄋𑄳𑄉𑄩𑄥𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄢𑄖𑄨 𑄃𑄪𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄂 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄢𑄂𑄉𑄮 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄘𑄳𑄙𑄁𑄥𑄬𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄂𑄡𑄥𑄳𑄟𑄖𑄮 𑄤𑄋𑄳𑄉𑄩𑄥𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄬𑄖𑄘𑄦𑄮𑄥𑄨 – ‘‘𑄃𑄣𑄂𑄞𑄂 𑄤𑄖 𑄟𑄬, 𑄚 𑄤𑄖 𑄟𑄬 𑄣𑄂𑄞𑄂; 𑄘𑄪𑄣𑄳𑄣𑄘𑄳𑄙𑄁 𑄤𑄖 𑄟𑄬, 𑄚 𑄤𑄖 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄣𑄘𑄳𑄙𑄁; 𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄟𑄬 𑄃𑄢𑄖𑄨 𑄃𑄪𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄂, 𑄢𑄂𑄉𑄮 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄘𑄳𑄙𑄁𑄥𑄬𑄖𑄨; 𑄖𑄁 𑄇𑄪𑄖𑄬𑄖𑄳𑄗 𑄣𑄝𑄳𑄞𑄂, 𑄡𑄁 𑄟𑄬 𑄛𑄢𑄮 𑄃𑄢𑄖𑄨𑄁 𑄤𑄨𑄚𑄮𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑄂 𑄢𑄖𑄨𑄁 𑄃𑄪𑄛𑄳𑄛𑄂𑄘𑄬𑄡𑄳𑄡𑅁 𑄡𑄁𑄚𑄫𑄚𑄂𑄦𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑄂𑄤 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮 𑄃𑄢𑄖𑄨𑄁 𑄤𑄨𑄚𑄮𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑄂 𑄢𑄖𑄨𑄁 𑄃𑄪𑄛𑄳𑄛𑄂𑄘𑄬𑄡𑄳𑄡’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄂𑄡𑄥𑄳𑄟𑄂 𑄤𑄋𑄳𑄉𑄩𑄥𑄮 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑄂𑄤 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮 𑄃𑄢𑄖𑄨𑄁 𑄤𑄨𑄚𑄮𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑄂 𑄢𑄖𑄨𑄁 𑄃𑄪𑄛𑄳𑄛𑄂𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑄂 𑄖𑄂𑄡𑄁 𑄤𑄬𑄣𑄂𑄡𑄁 𑄃𑄨𑄟𑄂 𑄉𑄂𑄗𑄂𑄡𑄮 𑄃𑄞𑄂𑄥𑄨 –

‘‘𑄃𑄢𑄖𑄨𑄐𑄳𑄌 𑄢𑄖𑄨𑄐𑄳𑄌 𑄛𑄦𑄂𑄡, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄥𑄮 𑄉𑄬𑄦𑄥𑄨𑄖𑄐𑄳𑄌 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄁;
𑄤𑄚𑄗𑄁 𑄚 𑄇𑄢𑄬𑄡𑄳𑄡 𑄇𑄪𑄦𑄨𑄐𑄳𑄌𑄨, 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄚𑄗𑄮 𑄃𑄢𑄖𑄮 𑄥 𑄦𑄨 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 [𑄥 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 (𑄇𑅁)]𑅁

‘‘𑄡𑄟𑄨𑄙 𑄛𑄗𑄤𑄨𑄐𑄳𑄌 𑄤𑄬𑄦𑄂𑄥𑄁, 𑄢𑄫𑄛𑄉𑄖𑄐𑄳𑄌 𑄎𑄉𑄖𑄮𑄉𑄙𑄁;

ကိဉ္စိ ပရိဇီယတိ သဗ္ဗမနိစ္စံ, ဧဝံ သမေစ္စ စရန္တိ
မုတတ္တာ။

‘‘ဥပဓီသု ဇနာ ဂဓိတာသေ [ဂထိတာသေ (သီ။)], ဒိဋ္ဌသုတေ ပဋိဃေ စ
မုတေ စ;
ဧတ္ထ ဝိနောဒယ ဆန္ဒမနေဇော, ယော ဧတ္ထ န လိမ္ပတိ တံ
မုနိမာဟု။

‘‘အထ သဋ္ဌိနိဿိတာ သဝိတက္ကာ, ပုထူ ဇနတာယ အဓမ္မာ
နိဝိဋ္ဌာ;
န စ ဝဂ္ဂဂတဿ ကုဟိဉ္စိ, နော ပန ဒုဋ္ဌုလ္လဘာဏီ သ ဘိက္ခု။

‘‘ဒဗ္ဗော စိရရတ္တသမာဟိတော, အကုဟကော နိပကော အပိဟာလု;
သန္တံ ပဒံ အဇ္ဈဂမာ မုနိ ပဋိစ္စ, ပရိနိဗ္ဗုတော ကင်္ခတိ
ကာလ’’န္တိ။

၃။ ပေသလသုတ္တံ

၂၁၁။ ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ ဝင်္ဂီသော အာဠဝိယံ ဝိဟရတိ အဂ္ဂါဠဝေ
စေတိယေ အာယသ္မတာ နိဂြောဓကပ္ပေန ဥပဇ္ဈာယေန သဒ္ဓိံ။ တေန ခေါ ပန
သမယေန အာယသ္မာ ဝင်္ဂီသော အတ္တနော ပဋိဘာနေန အညေ ပေသလေ ဘိက္ခူ
အတိမညတိ။ အထ ခေါ အာယသ္မတော ဝင်္ဂီသဿ ဧတဒဟောသိ – ‘‘အလာဘာ ဝတ မေ,
န ဝတ မေ လာဘာ; ဒုလ္လဒ္ဓံ ဝတ မေ, န ဝတ မေ သုလဒ္ဓံ; ယွာဟံ အတ္တနော
ပဋိဘာနေန အညေ ပေသလေ ဘိက္ခူ အတိမညာမီ’’တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဝင်္ဂီသော
အတ္တနာဝ အတ္တနော ဝိပ္ပဋိသာရံ ဥပ္ပာဒေတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –

‘‘မာနံ ပဇဟဿု ဂေါတမ, မာနပထဉ္စ ပဇဟဿု;
အသေသံ မာနပထသ္မိံ, သမုစ္ဆိတော ဝိပ္ပဋိသာရီဟုဝါ စိရရတ္တံ။

‘‘မက္ခေန မက္ခိတာ ပဇာ, မာနဟတာ နိရယံ ပပတန္တိ;
သောစန္တိ ဇနာ စိရရတ္တံ, မာနဟတာ နိရယံ ဥပပန္နာ။

‘‘န ဟိ သောစတိ ဘိက္ခု ကဒါစိ, မဂ္ဂဇိနော သမ္မာပဋိပန္နော;
ကိတ္တိဉ္စ သုခဉ္စ အနုဘောတိ, ဓမ္မဒသောတိ တမာဟု ပဟိတတ္တံ။

‘‘𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄃𑄈𑄨𑄣𑄮𑄙 𑄛𑄙𑅅𑄚𑄤𑅅, 𑄚𑄩𑄤𑄢𑄕𑅅𑄚𑄨 𑄛𑄦𑅅𑄡 𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮;
𑄟𑅅𑄚𑄐𑄳𑄌 𑄛𑄦𑅅𑄡 𑄃𑄥𑄬𑄥𑄁, 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅𑄡𑄚𑄳𑄖𑄇𑄢𑄮 𑄥𑄟𑄨𑄖𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄺𑅁 𑄃𑅅𑄚𑄚𑄳𑄘𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄷𑄸𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄃𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄃𑅅𑄚𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄬 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄬𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄃𑅅𑄚𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄕𑄳𑄦𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄚𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄌𑄩𑄤𑄢𑄟𑅅𑄘𑅅𑄡 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑅅𑄡 𑄛𑅅𑄤𑄨𑄥𑄨 𑄃𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑄖𑅅 𑄤𑄋𑄳𑄉𑄩𑄥𑄬𑄚 𑄛𑄌𑄳𑄍𑅅𑄥𑄟𑄕𑄬𑄚𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄃𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑄖𑄮 𑄤𑄋𑄳𑄉𑄩𑄥𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄚𑄞𑄨𑄢𑄖𑄨 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄢𑅅𑄉𑄮 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄘𑄳𑄙𑄁𑄥𑄬𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄤𑄋𑄳𑄉𑄩𑄥𑄮 𑄃𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑅅𑄚𑄚𑄳𑄘𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄇𑅅𑄟𑄢𑅅𑄉𑄬𑄚 𑄓𑄡𑄳𑄦𑅅𑄟𑄨, 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄟𑄬 𑄛𑄢𑄨𑄓𑄡𑄳𑄦𑄖𑄨;
𑄥𑅅𑄙𑄪 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑅅𑄛𑄚𑄁 𑄝𑄳𑄢𑄫𑄦𑄨, 𑄃𑄚𑄪𑄇𑄟𑄳𑄛𑅅𑄡 𑄉𑄮𑄖𑄟𑅅’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡 𑄤𑄨𑄛𑄢𑄨𑄡𑄬𑄥𑅅, 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄖𑄬 𑄛𑄢𑄨𑄓𑄡𑄳𑄦𑄖𑄨;
𑄚𑄨𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄤𑄎𑄳𑄎𑄬𑄦𑄨, 𑄥𑄪𑄞𑄁 𑄢𑅅𑄉𑄫𑄛𑄥𑄁𑄦𑄨𑄖𑄁𑅁

‘‘𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄬 𑄛𑄢𑄖𑄮 𑄛𑄥𑄳𑄥, 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄖𑄮 𑄟𑅅 𑄌 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄖𑄮;
𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑅅𑄛𑄬𑄦𑄨 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄉𑄁, 𑄟𑅅 𑄓𑄡𑄳𑄦𑄨𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄛𑄪𑄚𑄛𑄳𑄛𑄪𑄚𑄁𑅁

‘‘𑄃𑄥𑄪𑄞𑅅𑄡 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄞𑅅𑄤𑄬𑄦𑄨, 𑄆𑄇𑄉𑄳𑄉𑄁 𑄥𑄪𑄥𑄟𑅅𑄦𑄨𑄖𑄁;
𑄥𑄖𑄨 𑄇𑅅𑄡𑄉𑄖𑅅 𑄖𑄳𑄡𑄖𑄳𑄗𑄪, 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄨𑄘𑅅𑄝𑄦𑄪𑄣𑄮 𑄞𑄤𑅁

‘‘𑄃𑄚𑄨𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄌 𑄞𑅅𑄤𑄬𑄦𑄨, 𑄟𑅅𑄚𑅅𑄚𑄪𑄥𑄡𑄟𑄪𑄎𑄳𑄎𑄦;
𑄖𑄖𑄮 𑄟𑅅𑄚𑅅𑄞𑄨𑄥𑄟𑄡𑅅, 𑄅𑄛𑄥𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄌𑄢𑄨𑄥𑄳𑄥𑄥𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄻𑅁 𑄥𑄪𑄞𑅅𑄥𑄨𑄖𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄷𑄹𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄢 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄃𑅅𑄟𑄚𑄳𑄖𑄬𑄥𑄨 – ‘‘𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄮’’𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄞𑄘𑄚𑄳𑄖𑄬’’𑄖𑄨 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄥𑄳𑄥𑄮𑄥𑄪𑄁𑅁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 –

‘‘𑄌𑄖𑄫𑄦𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄋𑄳𑄉𑄬𑄦𑄨 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑅅 𑄤𑅅𑄌𑅅 𑄥𑄪𑄞𑅅𑄥𑄨𑄖𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄚𑄮 𑄘𑄪𑄝𑄳𑄞𑅅𑄥𑄨𑄖𑅅; 𑄃𑄚𑄤𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄌 𑄃𑄚𑄚𑄪𑄤𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄌 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑄫𑄚𑄁𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄬𑄦𑄨 𑄌𑄖𑄫𑄦𑄨? 𑄄𑄙,

ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သုဘာသိတံယေဝ ဘာသတိ နော ဒုဗ္ဘာသိတံ, ဓမ္မံယေဝ ဘာသတိ နော အဓမ္မံ, ပိယံယေဝ ဘာသတိ နော အပ္ပိယံ, သစ္စံယေဝ ဘာသတိ နော အလိကံ။ ဣမေဟိ ခော, ဘိက္ခဝေ, စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတာ ဝါစာ သုဘာသိတာ ဟောတိ, နော ဒုဗ္ဘာသိတာ, အနဝဇ္ဇာ စ အနနုဝဇ္ဇာ စ ဝိညူန''န္တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ, ဣဒံ ဝတွာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္ထာ –

''သုဘာသိတံ ဥတ္တမမာဟု သန္တော,
ဓမ္မံ ဘဏေ နာဓမ္မံ တံ ဒုတိယံ;
ပိယံ ဘဏေ နာပ္ပိယံ တံ တတိယံ,
သစ္စံ ဘဏေ နာလိကံ တံ စတုတ္ထ''န္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ဝင်္ဂီသော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနဉ္ဇလိံ ပဏာမေတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ပဋိဘာတိ မံ, ဘဂဝါ, ပဋိဘာတိ မံ, သုဂတာ''တိ။ ''ပဋိဘာတု တံ ဝင်္ဂီသာ''တိ ဘဂဝါ အဝေါစ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဝင်္ဂီသော ဘဂဝန္တံ သမ္မုခါ သာရုပ္ပာဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝိ –

''တမေဝ ဝါစံ ဘာသေယျ, ယာယတ္တာနံ န တာပယေ;
ပရေ စ န ဝိဟိံသေယျ, သာ ဝေ ဝါစာ သုဘာသိတာ။

''ပိယဝါစမေဝ ဘာသေယျ, ယာ ဝါစာ ပဋိနန္ဒိတာ;
ယံ အနာဒါယ ပါပါနိ, ပရေသံ ဘာသတေ ပိယံ။

''သစ္စံ ဝေ အမတာ ဝါစာ, ဧသ ဓမ္မော သနန္တနော;
သစ္စေ အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ, အာဟု သန္တော ပတိဋ္ဌိတာ။

''ယံ ဗုဒ္ဓေါ ဘာသတီ ဝါစံ, ခေမံ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ;
ဒုက္ခဿန္တကိရိယာယ, သာ ဝေ ဝါစာနမုတ္တမာ''တိ။

၆။ သာရိပုတ္တသုတ္တံ

၂၁၄။ ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခူ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿေတိ သမာဒပေတိ သမုတ္တေဇေတိ သမ္ပဟံသေတိ ပေါရိယာ ဝါစာယ ဝိဿဋ္ဌာယ အနေလဂလာယ [အနေဠဂလာယ (သီ။ က။)],

ဘဏ္ဍေလဂၽြယ (သ်ီ၊ ဂ်၊ ပီ၊)] ဘတ္ထသ်ာသ မိဳၿဳၿပဏိၰ၊ တေ ၀ ဘိက္ခူ ဘၾႏၵိ ဂတ္ဲ ၿဖၚာသိ ဂတ္ဲ သၿပၿပေတာ္ သၿဖဏ္ဍဏ္ဍဂဏိတ္ဲ ဘြဂ္ဂီတာသ္ဲတ္ ဂၿဖဲ သုဇၚဏ္ဍတိ၊ ဘထ ၐ္ဲ ဘ်ယသ်ဲၿဖတ္ဲ ၿဖဥ္ဂီသသ်ာသ ဘာတာဂ်ဲသိ – ''ဘယ္ ၐ္ဲ ဘ်ယသ်ဲ သ်ဏိပုတ္တ္ဲ ဘိက္ခူ ဂၿဖၿဖိၰ ဂထ္ယ သဏ္ဍာသ်ာသေတိ သၿဖာပေတိ သၿဖုတ္တာေဒတိ သၿဖပဂ္ဂ်ာသေတိ ပ္ဲဏိၰ ၿမၿပ္ယ ၿမိသ်ာသၾႏၵၽယ ဘဏ္ဍေလဂလ္ယ ဘတ္ထသ်ာသ မိဳၿဳၿပဏိၰ၊ တေ ၀ ဘိက္ခူ ဘၾႏၵိ ဂတ္ဲ ၿဖၚာသိ ဂတ္ဲ သၿပၿပေတာ္ သၿဖဏ္ဍဏ္ဍဂဏိတ္ဲ ဘြဂ္ဂီတာသ္ဲတ္ ဂၿဖဲ သုဇၚဏ္ဍတိ၊ ယ္ဏ္ဍူဏ္ဍဂ္ ဘ်ယသ်ဲၿဖဏ္ဍတ္ သ်ဏိပုတ္တ္ သၿဖၿဖုဂ္ သ်ဏုပ္ပ်ဂိ ဂ္ထ္ဂိ ဘာဂိတ္ထမေယ်''ဏ္ဍတိ၊

ဘထ ၐ္ဲ ဘ်ယသ်ဲ ၿဖဥ္ဂီသ္ဲ ဘၾႏၵၽၰသဏ္ဍ ဘာဂ်သ္ ဘတ္တတ္ဏ္ဍသဥ္ဂ္ ဂဏိတ္ဲ ယေဏ္ဍယသ်ဲ သ်ဏိပုတ္တ္ဲ တေၚၿဳၿဒလိ ပဇ္ၿဖေတ္ဲ ဘ်ယသ်ဲၿဖဏ္ဍတ္ သ်ဏိပုတ္တ္ ဘာတာဗ္ဲၿပ – ''ပၾႏၵိဘိ ၿဖ္, ဘ်ဗုသ္ဲ သ်ဏိပုတ္တ, ပၾႏၵိဘိ ၿဖ္, ဘ်ဗုသ္ဲ သ်ဏိပုတ္တ္''တိ၊ ''ပၾႏၵိဘတု တ္, ဘ်ဗုသ္ဲ ၿဖဥ္ဂီသ္''တိ၊ ဘထ ၐ္ဲ ဘ်ယသ်ဲ ၿဖဥ္ဂီသ္ဲ ဘ်ယသ်ဲၿဖဏ္ဍတ္ သ်ဏိပုတ္တ္ သၿဖၿဖုဂ္ သ်ဏုပ္ပ်ဂိ ဂ္ထ္ဂိ ဘာဂိတ္ထမိ –

> ''ဂၿဖဘိတပၿဳၿဇ္ ၿဖေဒမီ, ၿဖဂ္ဂ္ၿဖဂ္ဂသ်ာသ ဂ္ဲမိဲ;
> သ်ဏိပုတ္တ္ဲ ၿဖဂ္ပၿဳၿဇ္, ဂၿဖဲ ၀ေသေတိ ဘိက္ခုဏ္ဍ၊
>
> ''သ်ဂိတ္တာေဏ္ဍပိ ၀ေသေတိ, မိတ္ထ္တာေဏ္ဍပိ ဘ်သတိ;
> သ်ဏိဂ်ယိဗ ဏ္ဍဂ္ဃ္ဲသ္ဲ, ပၾႏၵိဘ္ဏ္ဍ ဘုဘိဏယိ [ဘုဘိဏိယိ (သ်ီ၊ ဂ်၊) ဘုဘိဏိယတိ (သ်ၿဳၿဖလသုတ္တတၾႏၵိဂ်ဏ္ဍုတူပ္)]၊
>
> ''တသ်ာသ တ္ ၀ေသယဏ္ဍတသ်ာသ, သုဇၚဏ္ဍတိ ၿဖဂုဏ္ ဂိဏ္;
> သတေၚ ဏ္ဒဏ္ဍိယေၚ, သဗဏ္ဍိယေၚ ဗဂ္ဂုဏ္ဍ;
> ဘုဂ္ဂ်ဂဗိတ္တ္ ၿဖဘိတ္, သ္ဲတ္ ဘ္ဲေဒဏ္ဍတိ ဘိက္ခဗ္ဲ''တိ၊

၅၊ ပမ္ဘဏ္ဇ္သုတ္တ္

၁၇၁၊ ဘာဂ် သၿဖယ္ ဘဂမ္ သ်ဗတ္ထိယ္ မိဂဏိ ပၿပၿပ္ဏ္ဍၿဖေ ၿဖိဂ္ဂဏ္ၿဖတုပ္ပ်ေ ၿဖဂတ္ ဘိက္ခုသဥ္ဃေၚ သၿဒိ ပၿဳၿပၿဖတ္တေဂိ ဘိက္ခုသတေဂိ သၿပေဂေဗ ဘဏ္ဍဂဏ္ဍေဂိ၊ တေၚ ၐ္ဲ ပၚ သၿဖယေၚ ဘဂမ္ တာဂုပ္ဲသထေ ပဏ္ဍၚဏ္ဍေ ပမ္ဘဏ္ဇ္ယ ဘိက္ခုသဥ္ဃပဏိဗုတ္ဲ ဘၿပဘဂ်ေ ဏ္ဍသိဏ္ဍဏ္ဍဲ ဂ္ဲတိ၊ ဘထ ၐ္ဲ ဘဂမ္ တုဏ္ဂိဘူတ္ ဘိက္ခုသဥ္ဃ္ ဘဏ္ဍုမိလ္ဲေဂတ္ဲ ဘိက္ခူ ဘ်ၿဖဏ္ဍေသိ – ''ဂဏ္ဍာ ဒ္ဏ္ဍိ, ဘိက္ခဗေ, ပမ္ဘဏ္ဇ္ၿဖိ ဗ္ဲ၊ ၚ ၀ ၿဖ ဂိၿဳၿပိ ဂဏဂထ ဂ်ယိဂ္ မ္ ၿမၿပသိဂ္ မ္''တိ၊

𑄆𑅇𑄁 𑅇𑄪𑄖𑄳𑄖𑄬, 𑄃𑅅𑄠𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄅𑄑𑄳𑄒𑅅𑄠𑅅𑄥𑄚𑅅 𑄆𑄇𑄁𑄥𑄁 𑄅𑄖𑄳𑄖𑄢𑅅𑄥𑄋𑄳𑄉𑄁 𑄇𑄢𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄐𑄳𑄎𑄣𑄨𑄁 𑄛𑄕𑅅𑄟𑄬𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄞𑄉𑅇𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑅇𑄮𑄌 – ‘‘𑄚 𑄈𑄮 𑄟𑄠𑄁, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄞𑄉𑅇𑄖𑄮 𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄨 𑄉𑄢𑄦𑅅𑄟 𑄇𑅅𑄠𑄨𑄇𑄁 𑅇𑅅 𑅇𑅅𑄌𑄥𑄨𑄇𑄁 𑅇𑅅𑅁 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄦𑄨, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄥𑄳𑄥 𑄟𑄉𑄳𑄉𑄥𑄳𑄥 𑄅𑄛𑄳𑄛𑅅𑄘𑄬𑄖𑅅, 𑄃𑄥𑄐𑄳𑄎𑅅𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄟𑄉𑄳𑄉𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄐𑄳𑄎𑄚𑄬𑄖𑅅, 𑄃𑄚𑄇𑄳𑄈𑅅𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄟𑄉𑄳𑄉𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄇𑄳𑄈𑅅𑄖𑅅, 𑄟𑄉𑄳𑄉𑄐𑄳𑄐𑄫 𑄟𑄉𑄳𑄉𑅇𑄨𑄘𑄫 𑄟𑄉𑄳𑄉𑄇𑄮𑅇𑄨𑄘𑄮𑅁 𑄟𑄉𑄳𑄉𑅅𑄚𑄪𑄉𑅅 𑄌, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄆𑄖𑄢𑄦𑄨 𑄥𑅅𑅇𑄇𑅅 𑅇𑄨𑄦𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄛𑄌𑄳𑄍𑅅 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑅅; 𑄃𑄦𑄐𑄳𑄌 𑄈𑄮, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄞𑄉𑅇𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄛𑅇𑅅𑄢𑄬𑄟𑄨𑅁 𑄚 𑄌 𑄟𑄬 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄨 𑄉𑄢𑄦𑄖𑄨 𑄇𑅅𑄠𑄨𑄇𑄁 𑅇𑅅 𑅇𑅅𑄌𑄥𑄨𑄇𑄁 𑅇𑅅’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄚 𑄈𑄳𑅇𑅅𑄦𑄁 𑄖𑄬, 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖, 𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄨 𑄉𑄢𑄦𑅅𑄟𑄨 𑄇𑅅𑄠𑄨𑄇𑄁 𑅇𑅅 𑅇𑅅𑄌𑄥𑄨𑄇𑄁 𑅇𑅅𑅁 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑄮 𑄖𑄳𑅇𑄁, 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖, 𑄟𑄦𑅅𑄛𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄖𑄳𑅇𑄁, 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖, 𑄛𑄪𑄗𑄪𑄛𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄖𑄳𑅇𑄁, 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖, 𑄦𑅅𑄥𑄛𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄖𑄳𑅇𑄁, 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖, 𑄎𑅇𑄚𑄛𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄖𑄳𑅇𑄁, 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖, 𑄖𑄨𑄇𑄳𑄈𑄛𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄖𑄳𑅇𑄁, 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖, 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄬𑄙𑄨𑄇𑄛𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄖𑄳𑅇𑄁, 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑅁 𑄥𑄬𑄠𑄳𑄠𑄗𑅅𑄛𑄨, 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖, 𑄢𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄌𑄇𑄳𑄇𑅇𑄖𑄳𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄎𑄬𑄑𑄳𑄒𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄛𑄨𑄖𑄢𑅅 𑄛𑅇𑄖𑄳𑄖𑄨𑄖𑄁 𑄌𑄇𑄳𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄘𑄬𑅇 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄳𑄛𑅇𑄖𑄳𑄖𑄬𑄖𑄨; 𑄆𑅇𑄟𑄬𑅇 𑄈𑄮 𑄖𑄳𑅇𑄁, 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖, 𑄟𑄠𑅅 𑄃𑄚𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄌𑄇𑄳𑄇𑄁 𑄛𑅇𑄖𑄳𑄖𑄨𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄘𑄬𑅇 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄳𑄛𑅇𑄖𑄳𑄖𑄬𑄥𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄚𑄮 𑄌𑄬 𑄇𑄨𑄢 𑄟𑄬, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄨 𑄉𑄢𑄦𑄖𑄨 𑄇𑅅𑄠𑄨𑄇𑄁 𑅇𑅅 𑅇𑅅𑄌𑄥𑄨𑄇𑄁 𑅇𑅅𑅁 𑄄𑄟𑄬𑄥𑄁 𑄛𑄚, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄥𑄖𑅅𑄚𑄁 𑄚 𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄨 𑄉𑄢𑄦𑄖𑄨 𑄇𑅅𑄠𑄨𑄇𑄁 𑅇𑅅 𑅇𑅅𑄌𑄥𑄨𑄇𑄁 𑅇𑅅’’𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄄𑄟𑄬𑄥𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄈𑄳𑅇𑅅𑄦𑄁, 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖, 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄥𑄖𑅅𑄚𑄁 𑄚 𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄨 𑄉𑄢𑄦𑅅𑄟𑄨 𑄇𑅅𑄠𑄨𑄇𑄁 𑅇𑅅 𑅇𑅅𑄌𑄥𑄨𑄇𑄁 𑅇𑅅𑅁 𑄄𑄟𑄬𑄥𑄐𑄳𑄦𑄨, 𑄥𑅅𑄢𑄨𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖, 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄥𑄖𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄑𑄳𑄒𑄨 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄖𑄬𑅇𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅, 𑄥𑄑𑄳𑄒𑄨 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄍𑅄𑄞𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅, 𑄥𑄑𑄳𑄒𑄨 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄅𑄞𑄖𑄮𑄞𑅅𑄉𑅇𑄨𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅, 𑄃𑄗 𑄄𑄖𑄢𑄬 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑅇𑄨𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑅅𑄠𑄥𑄳𑄟𑅅 𑅇𑄋𑄳𑄉𑄩𑄥𑄮 𑄅𑄑𑄳𑄒𑅅𑄠𑅅𑄥𑄚𑅅 𑄆𑄇𑄁𑄥𑄁 𑄅𑄖𑄳𑄖𑄢𑅅𑄥𑄋𑄳𑄉𑄁 𑄇𑄢𑄨𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄐𑄳𑄎𑄣𑄨𑄁 𑄛𑄕𑅅𑄟𑄬𑄖𑄳𑅇𑅅 𑄞𑄉𑅇𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑅇𑄮𑄌 – ‘‘𑄛𑄑𑄨𑄞𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄁, 𑄞𑄉𑅇𑅅, 𑄛𑄑𑄨𑄞𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄁, 𑄥𑄪𑄉𑄖𑅅’’𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄛𑄑𑄨𑄞𑅅𑄖𑄪 𑄖𑄁, 𑅇𑄋𑄳𑄉𑄩𑄥𑅅’’𑄖𑄨 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄃𑅇𑄮𑄌𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑅅𑄠𑄥𑄳𑄟𑅅 𑅇𑄋𑄳𑄉𑄩𑄥𑄮 𑄞𑄉𑅇𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄪𑄈𑅅 𑄥𑅅𑄢𑄪𑄛𑄳𑄛𑅅𑄦𑄨 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄦𑄨 𑄃𑄞𑄨𑄖𑄳𑄗𑅇𑄨 –

‘‘𑄃𑄎𑄳𑄎 𑄛𑄚𑄳𑄚𑄢𑄥𑄬 𑅇𑄨𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑄨𑄠𑅅, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄥𑄖𑅅 𑄥𑄟𑅅𑄉𑄖𑅅;
𑄥𑄁𑄠𑄮𑄎𑄚𑄝𑄚𑄳𑄙𑄚𑄌𑄳𑄍𑄨𑄘𑅅, 𑄃𑄚𑄩𑄊𑅅 𑄈𑄩𑄕𑄛𑄪𑄚𑄝𑄳𑄞𑅇𑅅 𑄄𑄥𑄩𑅁

‘‘𑄌𑄇𑄳𑄇𑅇𑄖𑄳𑄖𑄩 𑄠𑄗𑅅 𑄢𑅅𑄎𑅅, 𑄃𑄟𑄌𑄳𑄌𑄛𑄢𑄨𑅇𑅅𑄢𑄨𑄖𑄮;
𑄥𑄟𑄚𑄳𑄖𑅅 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄢𑄨𑄠𑄬𑄖𑄨, 𑄥𑅅𑄉𑄢𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄟𑄦𑄨𑄁 𑄄𑄟𑄁𑅁

‘‘ဘောမ့် မိဇ္ဇိတာသစ်ဂ်ဖ့်, သတ်ာထမ္ဗ်ဂ် ဘာဆုတ်ာတတ်;
သ်မက်ာ် ပယိဇုပ်ာသဆ်ာတိ, တေမိဒ္ဒ် ဖဝ်ဴဗုဂ်ယိဆ္ဓ်။

‘‘သပိပေ ဘဂမတွ် ပုတ်ာတ်, ပလ်ပေတ်ာထ ဏ မိဒ္ဒ်ဇတိ;
တဗ်ိဂ်ာသလ်ိလသ်ာသ ဂဆ်ာတ်တ်, မဆ်ာဝေ ဘ်ာဒိဗ်ဴဗပဆ်ာဂုဏ’’ဆ်ာတိ။

၈။ ပဏ္ဍသဂသ်ာသသုတ်ာတ်

၂၇၈။ ဘောက် သဖယ် ဘဂမ် သ်မတ်ာထိယ် မိဂဇတိ ဇေတမဏေ ဘာဆ်ာထပိဗ်ာဍိကသ်ာသ ဘ်ာဏ်ဖေ ဖဂတ် ဘိက်ာဂုသစ်ဃေဏ သဝ်ာဂိ ဘာဥ်ဇတေလသေဂိ ဘိက်ာဂုသတေဂိ။ တေဏ ဇ္ဓ် ပဏ သဖယေဏ ဘဂမ် ဘိက်ာဂူ ဆိပိပ်ဏပဏ္ဍိသ်ယုတ်ာတ်ာယ ဂဖ်ိဖ်ိယ် ကထ်ယ သဆ်ာဘာသ်သေတိ သဖ်ာပေတိ သဖုတ်ာတေဇေတိ သဖ်ိပဂ်သေတိ။ တေ ဝ ဘိက်ာဂူ ဘာဏ္ဍိဏ် ကတွ် ဖဏာသိ ကတွ် သပိပဗေတာသ် သဖဆ်ာဆ်ာဂဇိတွ် ဘွဂိတာသွ်တ် ဂဖ်ိဖ် သုဗ်ာဆ်ာတိ။ ဘာထ ဇ္ဓ် ဘ်ာယသ်ာဖတွ် မစ်ဂိသသ်ာသ ဘောတာဂွသိ – ‘‘ဘာယ် ဇ္ဓ် ဘဂမ် ဘိက်ာဂူ ဆိပိပ်ဏပဏ္ဍိသ်ယုတ်ာတ်ာယ ဂဖ်ိဖ်ိယ် ကထ်ယ သဆ်ာဘာသ်သေတိ သဖ်ာပေတိ သဖုတ်ာတေဇေတိ သဖ်ိပဂ်သေတိ။ တေ ဝ ဘိက်ာဂူ ဘာဏ္ဍိဏ် ကတွ် ဖဏာသိ ကတွ် သပိပဗေတာသ် သဖဆ်ာဆ်ာဂဇိတွ် ဘွဂိတာသွ်တ် ဂဖ်ိဖ် သုဗ်ာဆ်ာတိ။ ယ်ဆူဆ်ာဂ် ဘဂမဆ်ာတ် သဖ်ိဖုဂ် သ်ဇုပ်ိပ်ဂိ ဂ်ထ်ဂိ ဘာဘိတ်ာထမေယျ’’ဆ်ာတိ။

ဘာထ ဇ္ဓ် ဘ်ာယသ်ာဖ် မစ်ဂိသွ် ဘုဏ္ဍိဏ်ယ်သဆ် ဘောက်သ် ဘုတ်ာတဏ်သစ်ဂ် ကဇိတွ် ယေဏ ဘဂမ် တေဏဥ်ဇလ်ိ ပဗ်ာဖေတွ် ဘဂမဆ်ာတ် ဘောတာမွ်ဝ – ‘‘ပဏ္ဍိဘ်ာတိ ဖ် ဘဂမ်, ပဏ္ဍိဘ်ာတိ ဖ် သုဂတ်’’တိ။ ‘‘ပဏ္ဍိဘ်ာတု တ်, မစ်ဂိသ်’’တိ ဘဂမ် ဘာမွ်ဝ။ ဘာထ ဇ္ဓ် ဘ်ာယသ်ာဖ် မစ်ဂိသွ် ဘဂမဆ်ာတ် သဖ်ိဖုဂ် သ်ဇုပ်ိပ်ဂိ ဂ်ထ်ဂိ ဘာဘိတ်ာထမိ –

‘‘ပဏ္ဍသဂသ်ာသ် ဘိက်ာဂူဆ်, သုဂတ် ပယိဇုပ်ာသတိ;
ဝေသေဆ်ာတ် မိဇဒ္ဒ် ဂဖ်ိဖ်, ဆိပိပ်ဆ် ဘာကုတွ်ဘယ်။

‘‘သုဗ်ာဆ်ာတိ ဂဖ်ိဖ် မိဖလ်, သဖ်ိဖ်ာသဖ်ိဗုဝ်ာဂဝေသိတ်;
သွ်ဘတိ မတ သဖ်ိဗုဝ်ာဂွ်, ဘိက်ာဂုသစ်ဃပုဇက်ာဂတွ်။

‘‘ဆ်ာဂဆ်ာဖွ်သိ ဘဂမ်, ဘာသိဆ် ဘာသိသတ်ာတဖွ်;
ဖဂ်ာဖေဃွ်မ ဂုတွ်ဏ, သ်မဂေ ဘာဘိမသ်ာသတိ။

‘‘ဒိဝါဝိဟာရာ နိက္ခမ္မ, သတ္ထုဒဿနကမျတာ
[သတ္ထုဒဿနကာမတာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊)];
သာဝကော တေ မဟာဝီရ, ပါဒေ ဝန္ဒတိ ဝင်္ဂီသော’’တိ၊

‘‘ကိံ နု တေ, ဝင်္ဂီသ, ဣမာ ဂါထာယော ပုဗ္ဗေ ပရိဝိတက္ကိတာ, ဥဒါဟု ဌာနသောဝ တံ ပဋိဘန္တီ’’တိ? ‘န ခေါ မေ, ဘန္တေ, ဣမာ ဂါထာယော ပုဗ္ဗေ ပရိဝိတက္ကိတာ, အထ ခေါ ဌာနသောဝ မံ ပဋိဘန္တီ’တိ၊ ‘တေန ဟိ တံ, ဝင်္ဂီသ, ဘိယျောသောမတ္တာယ ပုဗ္ဗေ အပရိဝိတက္ကိတာ ဂါထာယော ပဋိဘန္တူ’တိ၊ ‘ဧဝံ, ဘန္တေ’တိ ခေါ အာယသ္မာ ဝင်္ဂီသော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ဘိယျောသောမတ္တာယ ဘဂဝန္တံ ပုဗ္ဗေ အပရိဝိတက္ကိတာဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝိ –

‘‘ဥမ္မဂ္ဂပထံ [ဥမ္မဂ္ဂသတံ (သျာ၊ ကံ၊ က၊)] မာရဿ
အဘိဘုယျ, စရသိ ပဘိဇ္ဇ ခိလာနိ;
တံ ပဿထ ဗန္ဓပမုဉ္စကရံ, အသိတံ ဘာဂသော ပဝိဘဇံ၊

‘‘ဩဃဿ နိတ္ထရဏတ္ထံ, အနေကဝိဟိတံ မဂ္ဂံ အက္ခာသိ;
တသ္မိဉ္စေ အမတေ အက္ခာတေ, ဓမ္မဒ္ဒသာ ဌိတာ အသံဟီရာ၊

‘‘ပဇ္ဇောတကရော အတိဝိဇ္ဈ [အတိဝိဇ္ဈ ဓမ္မံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊)],
သဗ္ဗဋ္ဌိတီနံ အတိက္ကမမဒ္ဒသ;
ဉတွာ စ သစ္ဆိကတွာ စ, အဂ္ဂံ သော ဒေသယိ ဒသဒ္ဓါနံ၊

‘‘ဧဝံ သုဒေသိတေ ဓမ္မေ,
ကော ပမာဒေါ ဝိဇာနတံ ဓမ္မံ [ကော ပမာဒေါ ဝိဇာနတံ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊)];
တသ္မာ ဟိ တဿ ဘဂဝတော သာသနေ;
အပ္ပမတ္တော သဒါ နမဿမနုသိက္ခေ’’တိ၊

၉၊ ကောဏ္ဍညသုတ္တံ

၂၁၇၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ အထ ခေါ အာယသ္မာ အညာသိကောဏ္ဍညော [အညာတကောဏ္ဍညော (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊)] သုစိရဿေဝ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော ပါဒေသု သိရသာ နိပတိတွာ ဘဂဝတော ပါဒါနိ မုခေန စ ပရိစုမ္ဗတိ, ပါဏီဟိ စ ပရိသမ္ဗာဟတိ, နာမဉ္စ သာဝေတိ – ‘‘ကောဏ္ဍညောဟံ, ဘဂဝါ, ကောဏ္ဍညောဟံ,

သုဂတ''တိ။ ဘထ ဂွ ဘ်ယသ်ဖတွ် မစ်ဂီသသ်သ ဘေတာဂွ်သိ – ''ဘယ် ဂွ ဘ်ယသ်ဖ် ဘဆ်ဆ်သိဂွ်ဖာ၃ဆ်ဆွ် သုဝိတသ်သေမ ယေအ ဘဂမ် တေဆုပသစ်ဂဖိ; ဘုပသစ်ဂဖိတွ် ဘဂမတွ် ပ်ဘေသု သိတသ် ဆိပတိတွ် ဘဂမတွ် ပ်ဘ်ဆ် ဖုရေအ ဝ ပတိဝုဖ်ဗတိ, ပ်ဖိဂိ ဝ ပတိသဖ်ပ်ဂတိ, ဆ်ဖဆ်ဝ သ်မေတိ – 'ဂွ်ဖာ၃ဆ်ဆွ်ဂ်, ဘဂမ်, ဂွ်ဖာ၃ဆ်ဆွ်ဂ်, သုဂတ'တိ။ ယ်ဆူဆ်ဂ် ဘ်ယသ်ဖဆ်တံ ဘဆ်ဆ်သိဂွ်ဖာ၃ဆ်ဆ် ဘဂမတွ် သဖ်ဖုဂ် သ်တုပ်ပ်ဂိ ဂ်ထ်ဂိ ဘဘိတ်ထမေယျ''ဆ်တိ။

ဘထ ဂွ ဘ်ယသ်ဖ် မစ်ဂီသွ် ဘုဇ္ဇဇ်ယ်သဆ် ဘေဂ်သ် ဘုတ်တတ်သစ်ဂ် ဂတိတွ် ယေအ ဘဂမ် တေဆဆ်ဒလ် ပဖ်ဖေတွ် ဘဂမဆ်တံ ဘေတာမွ်ဝ – ''ပဇ္ဇဘ်တိ ဖံ, ဘဂမ်, ပဇ္ဇဘ်တိ ဖံ, သုဂတ''တိ။ ''ပဇ္ဇဘ်တု တံ, မစ်ဂီသ်''တိ ဘဂမ် ဘမွ်ဝ။ ဘထ ဂွ ဘ်ယသ်ဖ် မစ်ဂီသွ် ဘ်ယသ်ဖဆ်တံ ဘဆ်ဆ်သိဂွ်ဖာ၃ဆ်ဆ် ဘဂမတွ် သဖ်ဖုဂ် သ်တုပ်ပ်ဂိ ဂ်ထ်ဂိ ဘဘိတ်ထမိ –

''ဗုဘ်ဂ်ဆုဗုဘ်ဂွ် သွ် ထေတွ်, ဂွ်ဖာ၃ဆ်ဆွ် တိပ်ဗဆိဂ်ဂဖွ်;
လ်ဘိ သုဂမိဂ်တ်ဆ်, မိမေဂ်ဆ် ဘဘိဖ်ဂသွ်။

''ယ် သ်မဂေအ ပတ်တပ်ပ်, သတ်ထုသ်သဆဂ်တိဆ်;
သပ်ဗသ်သ တံ ဘဆုပ်ပတ်တံ, ဘပ်ပဖတ်တသ်သ သိဂ်ဂတွ်။

''ဖဂ်ဆုဘ်မွ် တေမိဒွ်, ဝေတွ်ပတိယ်ယဂွ်မိဘွ်;
ဂွ်ဖာ၃ဆ်ဆွ် ဗုဘ်ဂဘ်ယ်ဘွ် [ဗုဘ်ဂသ်မဂွ် (ပီ။)], ပ်ဘေ မဆ်ဘတိ သတ်ထုဆွ်''တိ။

၈၀။ ဖွဂ်ဂလ်လ်ဆသုတ်တံ

၁၇၈။ ဘေဂ် သဖယ် ဘဂမ် တ်ဒဂဂေ မိဂတတိ ဘိသိဂိလိပသ်သေ ဂ်ဆသိလ်ယ် ဖဂတ် ဘိဂ်ဂုသစ်ဃေအ သဘ်ဂိ ပဆ်ဝဖတ်တေဂိ ဘိဂ်ဂုသတေဂိ သပ်ဗေဂေမ ဘတဂဆ်တေဂိ။ တေသ် သုဘ် ဘ်ယသ်ဖ် ဖဂ်ဖွဂ်ဂလ်လ်ဆွ် ဝေတသ် ဝိတ်တံ သဖဆ်ဆေသတိ [သဖဆွေသတိ (သျ။ ဘဇ္ဇဇ။)] မိပ်ပဖုတ်တံ ဆိတုပဂိ။ ဘထ ဂွ ဘ်ယသ်ဖတွ် မစ်ဂီသသ်သ ဘေတာဂွ်သိ – ''ဘယ် ဂွ ဘဂမ် တ်ဒဂဂေ မိဂတတိ ဘိသိဂိလိပသ်သေ ဂ်ဆသိလ်ယ် ဖဂတ် ဘိဂ်ဂုသစ်ဃေအ သဘ်ဂိ ပဆ်ဝဖတ်တေဂိ ဘိဂ်ဂုသတေဂိ သပ်ဗေဂေမ ဘတဂဆ်တေဂိ။ တေသ် သုဘ် ဘ်ယသ်ဖ် ဖဂ်ဖွဂ်ဂလ်လ်ဆွ် ဝေတသ် ဝိတ်တံ သဖဆ်ဆေသတိ မိပ်ပဖုတ်တံ ဆိတုပဂိ။ ယ်ဆူဆ်ဂ်

အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ ဘဂဝတော သမ္မုခါ သာရုပ္ပါဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝေယျ''န္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ဝင်္ဂီသော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနဉ္ဇလိံ ပဏာမေတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ပဋိဘာတိ မံ, ဘဂဝါ, ပဋိဘာတိ မံ, သုဂတာ''တိ။ ''ပဋိဘာတု တံ, ဝင်္ဂီသာ''တိ ဘဂဝါ အဝေါစ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဝင်္ဂီသော အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ ဘဂဝတော သမ္မုခါ သာရုပ္ပါဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝိ –

''နဂဿ ပဿေ အာသီနံ, မုနိံ ဒုက္ခဿ ပါရဂုံ;
သာဝကာ ပယိရုပါသန္တိ, တေဝိဇ္ဇာ မစ္စုဟာယိနော။

''တေ စေတသာ အနုပရိယေတိ [အနုပရိယေသတိ (သီ။ သျာ။ ကံ။)],
မောဂ္ဂလ္လာနော မဟိဒ္ဓိကော;
စိတ္တံ နေသံ သမန္ဝေသံ [သမန္နေသံ (သျာ။ ကံ။)], ဝိပ္ပမုတ္တံ
နိရူပဓိံ။

''ဧဝံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ, မုနိံ ဒုက္ခဿ ပါရဂုံ;
အနေကာကာရသမ္ပန္နံ, ပယိရုပါသန္တိ ဂေါတမ''န္တိ။

၁၁။ ဂဂ္ဂရာသုတ္တံ

၂၂၂။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ စမ္ပာယံ ဝိဟရတိ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ မဟတာ ဘိက္ခုသင်္ဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သတ္တဟိ စ ဥပါသကသတေဟိ သတ္တဟိ စ ဥပါသိကာသတေဟိ အနေကေဟိ စ ဒေဝတာသဟဿေဟိ။ တျာဿုဒံ ဘဂဝါ အတိရောစတိ [အတိဝိရောစတိ (က။)] ဝဏ္ဏေန စေဝ ယသသာ စ။ အထ ခေါ အာယသ္မတော ဝင်္ဂီသဿ ဧတဒဟောသိ – ''အယံ ခေါ ဘဂဝါ စမ္ပာယံ ဝိဟရတိ ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ မဟတာ ဘိက္ခုသင်္ဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သတ္တဟိ စ ဥပါသကသတေဟိ သတ္တဟိ စ ဥပါသိကာသတေဟိ အနေကေဟိ စ ဒေဝတာသဟဿေဟိ။ တျာဿုဒံ ဘဂဝါ အတိရောစတိ ဝဏ္ဏေန စေဝ ယသသာ စ။ ယံနူနာဟံ ဘဂဝန္တံ သမ္မုခါ သာရုပ္ပာယ ဂါထာယ အဘိတ္ထဝေယျ''န္တိ။

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑅅𑄠𑄥𑄴𑄟𑅅 𑄤𑄋𑄴𑄉𑄩𑄥𑄮 𑄅𑄑𑄳𑄒𑅅𑄠𑅅𑄥𑄚𑅅 𑄆𑄇𑄁𑄥𑄁 𑄅𑄖𑄴𑄖𑄢𑅅𑄥𑄋𑄴𑄉𑄁 𑄇𑄢𑄨𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄐𑄴𑄎𑄣𑄨𑄁 𑄛𑄕𑅅𑄟𑄬𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ''𑄛𑄑𑄨𑄞𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄁, 𑄞𑄉𑄤𑅅, 𑄛𑄑𑄨𑄞𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄁, 𑄥𑄪𑄉𑄖𑅅''𑄖𑄨𑅁 ''𑄛𑄑𑄨𑄞𑅅𑄖𑄪 𑄖𑄁, 𑄤𑄋𑄴𑄉𑄩𑄥𑅅''𑄖𑄨 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑅅𑄠𑄥𑄴𑄟𑅅 𑄤𑄋𑄴𑄉𑄩𑄥𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄴𑄟𑄪𑄈𑅅 𑄥𑅅𑄢𑄪𑄛𑄴𑄛𑅅𑄠 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄠 𑄃𑄞𑄨𑄖𑄴𑄗𑄤𑄨 –

''𑄌𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄠𑄗𑅅 𑄤𑄨𑄉𑄖𑄤𑄣𑅅𑄦𑄇𑄬 𑄚𑄞𑄬,
𑄤𑄨𑄢𑄮𑄌𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄉𑄖𑄟𑄣𑄮𑄤 𑄞𑅅𑄕𑄪𑄟𑅅;
𑄆𑄤𑄟𑄴𑄛𑄨 𑄃𑄋𑄴𑄉𑄩𑄢𑄥 𑄖𑄴𑄤𑄁 𑄟𑄦𑅅𑄟𑄪𑄚𑄨,
𑄃𑄖𑄨𑄢𑄮𑄌𑄥𑄨 𑄠𑄥𑄥𑅅 𑄥𑄝𑄴𑄝𑄣𑄮𑄇𑄚𑄴''𑄖𑄨𑅁

𑄷𑄸𑅁 𑄤𑄋𑄴𑄉𑄩𑄥𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄸𑄶𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄃𑅅𑄠𑄥𑄴𑄟𑅅 𑄤𑄋𑄴𑄉𑄩𑄥𑄮 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄴𑄗𑄨𑄠𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄬 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄴𑄓𑄨𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄬𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄠𑄬𑄚 𑄃𑅅𑄠𑄥𑄴𑄟𑅅 𑄤𑄋𑄴𑄉𑄩𑄥𑄮 𑄃𑄌𑄨𑄢𑅅𑄢𑄦𑄖𑄴𑄖𑄛𑄴𑄛𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄦𑄪𑄖𑄴𑄤𑅅 [𑄦𑄮𑄖𑄨 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄴𑄠𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁)] 𑄤𑄨𑄟𑄪𑄖𑄴𑄖𑄨𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄁𑄤𑄬𑄘𑄩 [𑄤𑄨𑄟𑄪𑄖𑄴𑄖𑄨𑄥𑄪𑄈𑄛𑄑𑄨𑄥𑄁𑄤𑄬𑄘𑄩 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄖𑅅𑄠𑄁 𑄤𑄬𑄣𑅅𑄠𑄁 𑄄𑄟𑅅 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄠𑄮 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

''𑄇𑅅𑄤𑄬𑄠𑄴𑄠𑄟𑄖𑄴𑄖𑅅 𑄤𑄨𑄌𑄢𑄨𑄟𑄴𑄦 𑄛𑄪𑄝𑄴𑄝𑄬, 𑄉𑅅𑄟𑅅 𑄉𑅅𑄟𑄁 𑄛𑄪𑄢𑅅 𑄛𑄪𑄢𑄁;
𑄃𑄗𑄘𑄴𑄘𑄥𑅅𑄟 𑄥𑄟𑄴𑄝𑄪𑄘𑄴𑄙𑄁, 𑄥𑄘𑄴𑄙𑅅 𑄚𑄮 𑄅𑄛𑄛𑄎𑄴𑄎𑄗𑅁

''𑄥𑄮 𑄟𑄬 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄟𑄘𑄬𑄥𑄬𑄥𑄨, 𑄈𑄚𑄴𑄙𑅅𑄠𑄖𑄚𑄙𑅅𑄖𑄪𑄠𑄮 [𑄈𑄚𑄴𑄙𑄬 𑄃𑅅𑄠𑄖𑄚𑅅𑄚𑄨 𑄙𑅅𑄖𑄪𑄠𑄮 (𑄥𑄴𑄠𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁 𑄇𑅁)];
𑄖𑄥𑄴𑄥𑅅𑄦𑄁 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄁 𑄥𑄪𑄖𑄴𑄤𑅅𑄚, 𑄛𑄝𑄴𑄝𑄎𑄨𑄁 𑄃𑄚𑄉𑅅𑄢𑄨𑄠𑄁𑅁

''𑄝𑄦𑄪𑄚𑄴𑄚𑄁 𑄤𑄖 𑄃𑄖𑄴𑄗𑅅𑄠, 𑄝𑄮𑄙𑄨𑄁 𑄃𑄎𑄴𑄏𑄉𑄟𑅅 𑄟𑄪𑄚𑄨;
𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄫𑄚𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄩𑄚𑄐𑄴𑄌, 𑄠𑄬 𑄚𑄨𑄠𑅅𑄟𑄉𑄖𑄘𑄴𑄘𑄥𑅅𑅁

''𑄥𑄴𑄤𑅅𑄉𑄖𑄁 𑄤𑄖 𑄟𑄬 𑄃𑅅𑄥𑄨, 𑄟𑄟 𑄝𑄪𑄘𑄴𑄙𑄥𑄴𑄥 𑄥𑄚𑄴𑄖𑄨𑄇𑄬;
𑄖𑄨𑄥𑄴𑄥𑄮 𑄤𑄨𑄎𑄴𑄎𑅅 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄴𑄛𑄖𑄴𑄖𑅅, 𑄇𑄖𑄁 𑄝𑄪𑄘𑄴𑄙𑄥𑄴𑄥 𑄥𑅅𑄥𑄚𑄁𑅁

''𑄛𑄪𑄝𑄴𑄝𑄬𑄚𑄨𑄤𑅅𑄥𑄁 𑄎𑅅𑄚𑅅𑄟𑄨, 𑄘𑄨𑄝𑄴𑄝𑄌𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄤𑄨𑄥𑄮𑄙𑄨𑄖𑄁;
𑄖𑄬𑄤𑄨𑄎𑄴𑄎𑄮 𑄄𑄘𑄴𑄙𑄨𑄛𑄖𑄴𑄖𑄮𑄟𑄴𑄦𑄨, 𑄌𑄬𑄖𑄮𑄛𑄢𑄨𑄠𑄇𑄮𑄤𑄨𑄘𑄮''𑄖𑄨𑅁

𑄤𑄋𑄴𑄉𑄩𑄥𑄥𑄁𑄠𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄖𑄴𑄖𑄁𑅁

တသ်သုဝိဝ်ႏ –

> ဆိက်ဂဆိတ် ဘဇတိ ဝေမ, ပေသလ် ဘတိမ၆ဇ်ဆႏ;
> ဘ်ဆဆိဝေဆ သုဘ်သိတ်, သ်ဇိပုတ်တပမ်ဇဏ်;
> ပဏ္ဍသဂသ်သ် ကွ်ဏ်ဥဇ်ဇ္ဇ, ဖွဂ်ဂလ်လ်ဆေဆ ဂဂ်ဂဏ်;
> မ၆ဂ်ီသေဆ ဝ်ဂသ်တိ၊

၀၈၊ မဆသ်ယုတ်တံ

၇၊ ဇိမေကသုတ်တံ

၃၃၇၊ ဘေမ် ဖေ သုတံ – ဘေက် သဖယံ ဘ၆ဇ်တဏ္ဍ ဘ်ကိ်ဂု ကွ်သလေသု ဇိဂဇတိ ဘ၆ဇ်တဇသ်ဖိ မဆသဏ်ဥ၊ တေဆ ဂ္ဂ ပဆ သဖယေဆ သ္ဂ ဘ်ကိ်ဂု ဝိမ်ဇိဂ်ဇဂဏ္ဍ ပ်ပဏေ ဘဂုသလေ ဇိတက်ဏေ ဇိတက်ဏေတိ ဂေဂဆိသ်သိတေ၊ ဘထ ဂ္ဂ ယ် တသ်ဖိ မဆသဏ်ဥေ ဘဇိမတ်ထ် ဝေမတ် တသ်သ ဘ်ကိ်ဂုဏ္ဍ ဘဆုကဖပိက် ဘတ်ထက်ဖ တံ ဘ်ကိ်ဂုံ သ်မဇ္ဇေတုက်ဖ ယေဆ သ္ဂ ဘ်ကိ်ဂု တေဆုပသ၆ကဖိ; ဘုပသ၆ကဖိတွ် တံ ဘ်ကိ်ဂုံ ဂ်ထ်ဂိ ဘဇ္ဈသဘ်သိ –

> ‘‘ဇိမေကက်ဖွ်သိ မဆ် ပဇိဇ္ဇဏ္ဍ,
> ဘထ တေ ဖဏ္ဍ ဆိပ်ဆဇတိ ဗဂိဝ်ဗ်;
> ဇဏ္ဍ ဇဆသ်ဖိ ဇိဆယသ်သု ဆဆိ်,
> တဏ္ဍ သုဇိ ဂ္ဂဂိသိ ဇိတဏ်ဂ္ဂ၊

> ‘‘ဘဇတိ ပဇဂ်သိ သဏ္ဍ, ဇမ်သိ သတံ တံ သ်ဇယ်ဖသေ;
> ပ်တ်လဇဏ္ဍ ဂိ ဥတ်တဏ္ဍ, ဖ တံ က်ဖဇဏ္ဍ ဘမ်ဂဇိ၊

> ‘‘သဂုဏ္ဍ ယထ် ပ်သုဂုဆိထိဏ္ဍ [ပ်သုဂုဏ်ဇိဏ္ဍ (က၊), ပ်သုဂုဏ်ဥိဏ္ဍ (သိ၊ သ္ယ၊ ကံ၊ ပီ၊)], ဇိဂုဆ် ပ်တယတိ သိတံ ဇဇ;
> ဘေမ် ဘ်ကိ်ဂု ပဇ်ဆမ် သတိဖ, ဇိဂုဆ် ပ်တယတိ သိတံ ဇဇ’’ဆိတ်ဆိတ်တိ၊

ဘထ ဂ္ဂ သ္ဂ ဘ်ကိ်ဂု တ်ယ ဝေမတ်ယ သ်မဇိဏ္ဍ သ်မဂဖပ်ပိတိ၊

𑄸𑅁 𑄃𑄪𑄛𑄑𑄳𑄒𑄂𑄚𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄸𑄸𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄬𑄥𑄪 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄚𑄥𑄕𑄳𑄓𑄬𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄘𑄨𑄤𑄂𑄤𑄨𑄦𑄂𑄢𑄉𑄖𑄮 𑄥𑄪𑄛𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄡𑄂 𑄖𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄚𑄥𑄕𑄳𑄓𑄬 𑄃𑄙𑄨𑄤𑄖𑄳𑄗𑄂 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄂 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄃𑄚𑄪𑄇𑄟𑄳𑄛𑄨𑄇𑄂 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄇𑄂𑄟𑄂 𑄖𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄁 𑄥𑄁𑄤𑄬𑄎𑄬𑄖𑄪𑄇𑄂𑄟𑄂 𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄃𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑄂 𑄖𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄁 𑄉𑄂𑄗𑄂𑄦𑄨 𑄃𑄏𑄳𑄏𑄞𑄂𑄥𑄨 –

‘‘𑄃𑄪𑄑𑄳𑄒𑄬𑄦𑄨 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄇𑄨𑄁 𑄥𑄬𑄥𑄨, 𑄇𑄮 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄥𑄪𑄛𑄨𑄖𑄬𑄚 [𑄥𑄪𑄛𑄨𑄚𑄬𑄚 (𑄥𑄩𑅁)] 𑄖𑄬;
𑄃𑄂𑄖𑄪𑄢𑄥𑄳𑄥 𑄦𑄨 𑄇𑄂 𑄚𑄨𑄘𑄳𑄘𑄂, 𑄥𑄣𑄳𑄣𑄤𑄨𑄘𑄳𑄙𑄥𑄳𑄥 𑄢𑄪𑄛𑄳𑄛𑄖𑄮𑅁

‘‘𑄡𑄂𑄡 𑄥𑄘𑄳𑄙𑄂𑄡 𑄛𑄛𑄳𑄝𑄎𑄨𑄖𑄮 [𑄡𑄂𑄡 𑄥𑄘𑄳𑄙𑄂𑄡 𑄛𑄛𑄳𑄝𑄎𑄨𑄖𑄮 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑄂𑅁 𑄇𑄁𑅁)], 𑄃𑄉𑄂𑄢𑄥𑄳𑄟𑄂𑄚𑄉𑄂𑄢𑄨𑄡𑄁;
𑄖𑄟𑄬𑄤 𑄥𑄘𑄳𑄙𑄁 𑄝𑄳𑄢𑄫𑄦𑄬𑄦𑄨, 𑄟𑄂 𑄚𑄨𑄘𑄳𑄘𑄂𑄡 𑄤𑄥𑄁 𑄉𑄟𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄂 𑄃𑄘𑄳𑄙𑄪𑄤𑄂 𑄇𑄂𑄟𑄂, 𑄡𑄬𑄥𑄪 𑄟𑄚𑄳𑄘𑄮𑄤 𑄟𑄪𑄌𑄳𑄍𑄨𑄖𑄮;
𑄝𑄘𑄳𑄙𑄬𑄥𑄪 [𑄝𑄚𑄳𑄙𑄬𑄥𑄪 (𑄥𑄩𑅁)] 𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄥𑄨𑄖𑄁, 𑄇𑄥𑄳𑄟𑄂 𑄛𑄛𑄳𑄝𑄎𑄨𑄖𑄁 𑄖𑄛𑄬𑅁

‘‘𑄍𑄚𑄳𑄘𑄢𑄂𑄉𑄥𑄳𑄥 𑄤𑄨𑄚𑄡𑄂, 𑄃𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄂𑄥𑄟𑄖𑄨𑄇𑄳𑄇𑄟𑄂;
𑄖𑄁 𑄐𑄂𑄕𑄁 𑄛𑄢𑄳𑄡𑄮𑄘𑄂𑄖𑄁 [𑄛𑄢𑄨𑄡𑄮𑄘𑄂𑄖𑄁 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁), 𑄛𑄢𑄳𑄡𑄮𑄘𑄂𑄖𑄁 (𑄥𑄳𑄡𑄂𑅁 𑄇𑄁𑅁),
𑄛𑄢𑄳𑄡𑄮𑄟𑄘𑄂𑄖𑄁 (𑄥𑄩𑅁 𑄃𑄑𑄳𑄒𑅁)], 𑄇𑄥𑄳𑄟𑄂 𑄛𑄛𑄳𑄝𑄎𑄨𑄖𑄁 𑄖𑄛𑄬𑅁

‘‘𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑄂 [𑄞𑄬𑄖𑄳𑄤𑄂 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑄂𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄃𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄁 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄂𑄡, 𑄃𑄂𑄥𑄤𑄂𑄚𑄁
𑄛𑄢𑄨𑄇𑄳𑄈𑄡𑄂;
𑄃𑄥𑄮𑄇𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄂𑄡𑄂𑄥𑄁, 𑄇𑄥𑄳𑄟𑄂 𑄛𑄛𑄳𑄝𑄎𑄨𑄖𑄁 𑄖𑄛𑄬𑅁

‘‘𑄃𑄂𑄢𑄘𑄳𑄙𑄤𑄩𑄢𑄨𑄡𑄁 𑄛𑄦𑄨𑄖𑄖𑄳𑄖𑄁, 𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄘𑅄𑄛𑄢𑄇𑄳𑄇𑄟𑄁;
𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄂𑄚𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄇𑄋𑄳𑄈𑄚𑄳𑄖𑄁, 𑄇𑄥𑄳𑄟𑄂 𑄛𑄛𑄳𑄝𑄎𑄨𑄖𑄁 𑄖𑄛𑄬’’𑄖𑄨𑅁

𑄹𑅁 𑄇𑄥𑄳𑄥𑄛𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄸𑄹𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄃𑄂𑄡𑄥𑄳𑄟𑄂 𑄇𑄥𑄳𑄥𑄛𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄬𑄥𑄪 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨
𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄚𑄥𑄕𑄳𑄓𑄬𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄃𑄂𑄡𑄥𑄳𑄟𑄂 𑄇𑄥𑄳𑄥𑄛𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄮

𑄘𑄨𑄤𑄂𑄤𑄨𑄦𑄂𑄢𑄉𑄖𑄮 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄁 𑄍𑄬𑄖𑄁 𑄃𑄮𑄤𑄘𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄠𑄂 𑄖𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄚𑄥𑄕𑄳𑄓𑄬
𑄃𑄙𑄨𑄤𑄖𑄳𑄗𑄂 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄂 𑄃𑄂𑄠𑄥𑄳𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄇𑄥𑄳𑄥𑄛𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄥𑄁𑄤𑄬𑄎𑄬𑄖𑄪𑄇𑄂𑄟𑄂 𑄠𑄬𑄚𑄂𑄠𑄥𑄳𑄟𑄂
𑄇𑄥𑄳𑄥𑄛𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑄂 𑄃𑄂𑄠𑄥𑄳𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄇𑄥𑄳𑄥𑄛𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄁
𑄉𑄂𑄗𑄂𑄦𑄨 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑄂𑄥𑄨 –

‘‘𑄉𑄨𑄢𑄨𑄘𑄪𑄉𑄳𑄉𑄌𑄢𑄁 𑄍𑄬𑄖𑄁, 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄛𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄃𑄌𑄬𑄖𑄥𑄁;
𑄃𑄇𑄂𑄣𑄬 𑄃𑄮𑄤𑄘𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪, 𑄟𑄚𑄳𑄘𑄮𑄤 𑄛𑄑𑄨𑄞𑄂𑄖𑄨 𑄟𑄁𑅁

‘‘𑄥𑄪𑄕𑄂𑄖𑄨 𑄚 𑄤𑄨𑄎𑄂𑄚𑄂𑄖𑄨, 𑄃𑄂𑄣𑄮𑄇𑄬𑄖𑄨 𑄚 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨;
𑄙𑄟𑄳𑄟𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄞𑄐𑄳𑄐𑄟𑄂𑄚𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁, 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄝𑄂𑄣 𑄚 𑄝𑄪𑄎𑄳𑄏𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄌𑄬𑄛𑄨 𑄘𑄥 𑄛𑄎𑄳𑄎𑄮𑄖𑄬, 𑄙𑄂𑄢𑄠𑄨𑄥𑄳𑄥𑄥𑄨 𑄇𑄥𑄳𑄥𑄛;
𑄚𑄬𑄤 𑄘𑄇𑄳𑄈𑄖𑄨 𑄢𑄫𑄛𑄂𑄚𑄨, 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄦𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄚 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑄂𑄠𑄥𑄳𑄟𑄂 𑄇𑄥𑄳𑄥𑄛𑄉𑄮𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄖𑄂𑄠 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄂𑄠 𑄥𑄁𑄤𑄬𑄎𑄨𑄖𑄮 𑄥𑄁𑄤𑄬𑄉𑄟𑄂𑄛𑄂𑄘𑄩𑄖𑄨𑅁

𑄺𑅁 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄦𑄪𑄣𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄸𑄺𑅁 𑄃𑄬𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄦𑄪𑄣𑄂 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄬𑄥𑄪 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨
𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄚𑄥𑄕𑄳𑄓𑄬𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄤𑄥𑄳𑄥𑄁𑄤𑄪𑄑𑄳𑄒𑄂 [𑄤𑄥𑄳𑄥𑄁𑄤𑄪𑄖𑄳𑄗𑄂 (𑄥𑄩𑅁
𑄥𑄳𑄠𑄂𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄖𑄬𑄟𑄂𑄥𑄌𑄳𑄌𑄠𑄬𑄚 𑄌𑄂𑄢𑄨𑄇𑄁 𑄛𑄇𑄳𑄇𑄟𑄨𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄠𑄂 𑄖𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁
𑄤𑄚𑄥𑄕𑄳𑄓𑄬 𑄃𑄙𑄨𑄤𑄖𑄳𑄗𑄂 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄂 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄃𑄛𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄩 𑄛𑄢𑄨𑄘𑄬𑄤𑄟𑄂𑄚𑄂 𑄖𑄂𑄠𑄁
𑄤𑄬𑄣𑄂𑄠𑄁 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑄂𑄗𑄁 𑄃𑄞𑄂𑄥𑄨 –

‘‘𑄃𑄢𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄠 𑄟𑄬𑄎𑄳𑄎 𑄈𑄂𑄠𑄖𑄨,
𑄝𑄦𑄪𑄇𑄬 𑄘𑄨𑄥𑄳𑄤𑄂𑄚 𑄤𑄨𑄤𑄨𑄖𑄳𑄖𑄬 𑄃𑄂𑄥𑄚𑄬;
𑄖𑄬 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄇𑄗𑄂 𑄝𑄦𑄪𑄥𑄳𑄥𑄪𑄖𑄂,
𑄇𑄮𑄟𑄬 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄥𑄂𑄤𑄇𑄂 𑄉𑄖𑄂’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄬𑄤𑄁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄬, 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄂 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄂 𑄖𑄁 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄁 𑄉𑄂𑄗𑄂𑄠 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄞𑄂𑄥𑄨 –

‘‘𑄟𑄂𑄉𑄙𑄁 𑄉𑄖𑄂 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄁 𑄉𑄖𑄂, 𑄃𑄬𑄇𑄌𑄳𑄌𑄨𑄠𑄂 𑄛𑄚 𑄤𑄎𑄳𑄎𑄨𑄞𑄫𑄟𑄨𑄠𑄂;
𑄟𑄉𑄂 𑄤𑄨𑄠 𑄃𑄥𑄋𑄳𑄉𑄌𑄂𑄢𑄨𑄚𑄮, 𑄃𑄚𑄨𑄇𑄬𑄖𑄂 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄮’’𑄖𑄨𑅁

၅။ ဘဒ္ဒိယသုတ္တံ

၃၃၅။ ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ ဘဒ္ဒိယော ကုဏ္ဍလေသု မိဂဝတိ အညတရသ္မိံ ဗုဒ္ဓာသနေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ ဘဒ္ဒိယော အတိမေလ ဂိဂိသညတတိပဟုလံ မိဂဝတိ။ အထ ခေါ ယံ တသ္မိံ ဗုဒ္ဓာသနေ အဓိမတ္တံ ဝေဒနံ အာယသ္မတော ဘဒ္ဒိယဿ အနုကမ္ပာယ အတ္ထကာမော အာယသ္မန္တံ ဘဒ္ဒိယံ သံဝေဇေတုကာမော ယေနာယသ္မာ ဘဒ္ဒိယော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ ဘဒ္ဒိယံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

''ဇုဂုစ္ဆတိ ပာပကံ၊ သိဗ္ဗိနီ ဂါယသ္မိံ ဘဝတိ;
သံ ဂိတေန ဝါ ပဋိ [ပါ ပ ပဋိ (သီ. ပီ.)], ကိံ တေ ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကံ
ကတိသ္မာသတီ''တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ဘဒ္ဒိယော တာယ ဝေဒနာယ သံဝေဂံ အာပါဒီတိ။

၆။ အနုရုဒ္ဓသုတ္တံ

၃၃၆။ ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓော ကုဏ္ဍလေသု မိဂဝတိ အညတရသ္မိံ ဗုဒ္ဓာသနေ။ အထ ခေါ အညတရာ တာဝတိံသကာယိကာ ဒေဝတာ ဇာလိနီ နာမ အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓဿ ပုရာဏဒုတိယိကာ ယေနာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

''တတ္ထ စိတ္တံ ပဏိဓေဟိ၊ ယတ္ထ တေ ဝုသိတံ ပုရေ;
တာဝတိံသေသု ဒေဝေသု၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိသု;
ပုရက္ခတော ပရိဝုတော၊ ဒေဝကညာဟိ သောဘသီ''တိ။

''ဒုဂ္ဂတာ ဒေဝကညာယော၊ သက္ကာယသ္မိံ ပတိဋ္ဌိတာ;
တေ စာပိ ဒုဂ္ဂတာ သတ္တာ၊ ဒေဝကညာဟိ ပတ္ထိတာ''တိ။

''န တေ သုခံ ပဇာနန္တိ၊ ယေ န ပဿန္တိ နန္ဒနံ;
အာဝါသံ နရဒေဝါနံ၊ တိဒသာနံ ယသဿိန''န္တိ။

''န တွံ ဗာလေ ဝိဇာနာသိ၊ ယထာ အရဟတံ ဝစော;
အနိစ္စာ သဗ္ဗသင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော;

ဘုပ်ပဒ္ဒိဒ်တွဲ ဏ်ဂုဒ္ဒိသဏ်တိ, တေသံ မူပသဖွဲ သုဂွ်။

''ဏတ်ထိ ဘ်ဏိ ပုဏ်မွှ်, ဝေမဂ်ယသ်ဖိ ဒ္ဒလိဏ်;
မိဂ်ဂိဖွဲ ဒ္ဒတိသံသ်တွဲ, ဏတ်ထိ ဘ်ဏိ ပုဏ်ပဘဖွဲ''တိ။

၇။ ဏ်ဂါတ်တသုတ်တံ

၃၃၇။ ဘေက် သဖယံ ဘ်ယသ်ဖ် ဏ်ဂါတ်တွဲ ဂွ်သလေသု မိဂဇတိ ဘဇ်ဇတဇသ်ဖိ မဏသဏ်ဥေ။ တေဏ ဂွဲ ပဏ သဖယေဏ ဘ်ယသ်ဖ် ဏ်ဂါတ်တွဲ ဘတိဂ်လေဏ ဂ်ဖ် ပမိသတိ, ဘတိဘိမ် ပဏ်ဂ်ဂဖတိ။ ဘထ ဂွဲ ယ် တသ်ဖိ မဏသဏ်ဥေ ဘဒိမတ်ထ် ဝေမတ် ဘ်ယသ်ဖတွဲ ဏ်ဂါတ်တသ်သ ဘဏုဂဖ်ပိဂ် ဘတ်ထဂ်ဖ် ဘ်ယသ်ဖဏ်တံ ဏ်ဂါတ်တံ သံမဒ္ဒေတုဂ်ဖ် ယေဏ်ယသ်ဖ် ဏ်ဂါတ်တွဲ တေဏုပသဇ်ဂဖိ; ဘုပသဇ်ဂဖိတွဲ ဘ်ယသ်ဖဏ်တံ ဏ်ဂါတ်တံ ဂ်ထ်ဂိ ဘဒ္ဒိသဘ်သိ –

''ဂ်လေ ပမိသ ဏ်ဂါတ်တ, ဘိမ် ၁ ဘ်ဂဏ်တွဲ ဘတိမေလဖ်ဏ်;
သံသဏ်ဇွဲ ဂဂဏ်ဇေဂိ, သဖ်ဏသုဇဝုဂ်ဂွ်။

''ဘ်ယ်ဖိ ဏ်ဂါတ်တံ သုပ်ပဂပ်ဘ်, ဂုလေသု မိဏ်ပဘဒ်;
ဖ် ဂေမ ဖပ်ဝုဇ်ဇဇ်ဇွဲ ပလမတွဲ, ဘဏ်တဂသ်သ မသံ ဘုပေသီ''တိ
[မသဖေယ့်တိ (သီ။ ပီ။), မသဖေသီတိ (သျ။ ကံ။)]။

ဘထ ဂွဲ ဘ်ယသ်ဖ် ဏ်ဂါတ်တွဲ တ်ယ ဝေမတ်ယ သံမဒ္ဒိတွဲ သံမဂဖ်ပ်ဘီတိ။

၈။ ဂုလဃဇဏီသုတ်တံ

၃၃၈။ ဘေက် သဖယံ ဘဇ်ဇတဇွဲ ဘိဂ်ဂု ဂွ်သလေသု မိဂဇတိ ဘဇ်ဇတဇသ်ဖိ မဏသဏ်ဥေ။ တေဏ ဂွဲ ပဏ သဖယေဏ သွဲ ဘိဂ်ဂု ဘဇ်ဇတဇသ်ဖိ ဂုလေ ဘတိမေလ် ဘဒ္ဒိသွဲဂ်ဏ်ဂပ်ပတ်တွဲ မိဂဇတိ။ ဘထ ဂွဲ ယ် တသ်ဖိ မဏသဏ်ဥေ ဘဒိမတ်ထ် ဝေမတ် တသ်သ ဘိဂ်ဂုဏွဲ ဘဏုဂဖ်ပိဂ် ဘတ်ထဂ်ဖ် တံ ဘိဂ်ဂုံ သံမဒ္ဒေတုဂ်ဖ် ယ် တသ်ဖိ ဂုလေ ဂုလဃဇဏီ, တသ်သ် မဏ်ဏ် ဘဘိဏ်ဖ်ဖိဏ်တွဲ ယေဏ သွဲ ဘိဂ်ဂု တေဏုပသဇ်ဂဖိ; ဘုပသဇ်ဂဖိတွဲ တံ ဘိဂ်ဂုံ ဂ်ထ်ယ ဘဒ္ဒိသဘ်သိ –

''ဏဘီတီတေသု သဏ်ဏ်ဏေ, သဘ်သု ဇထိယ်သု ၁;

ဇနာ သင်္ဂမ္မ မန္တေန္တိ, မဉ္စ တဉ္စ [တုဉ္စ (က.)]
ကိမန္တရ''န္တိ။

''ဗဟူဟိ သဒ္ဒါ ပစ္စူဟာ, ခမိတဗ္ဗာ တပဿိနာ;
န တေန မင်္ကု ဟောတဗ္ဗံ, န ဟိ တေန ကိလိဿတိ။

''ယော စ သဒ္ဒပရိတ္တာသီ, ဝနေ ဝါတမိဂေါ ယထာ;
လဟုစိတ္တောတိ တံ အာဟု, နာဿ သမ္ပဇ္ဇတေ ဝတ''န္တိ။

၉။ ဝဇ္ဇိပုတ္တသုတ္တံ

၂၂၉။ ဧကံ သမယံ အညတရော ဝဇ္ဇိပုတ္တကော ဘိက္ခု ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ အညတရသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဝေသာလိယံ ဝဇ္ဇိပုတ္တကော သဗ္ဗရတ္တိစာရော ဟောတိ။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခု ဝေသာလိယာ တူရိယ-တာဠိတ-ဝါဒိတ-နိဂ္ဃောသသဒ္ဒံ သုတွာ ပရိဒေဝမာနော တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

''ဧကကာ မယံ အရညေ ဝိဟရာမ,
အပဝိဒ္ဓံဝ [အပဝိဋ္ဌံဝ (သျာ. ကံ.)] ဝနသ္မိံ ဒါရုကံ;
တာဒိသိကာယ ရတ္တိယာ,
ကော သု နာမမှေဟိ [နာမ အမှေဟိ (သီ. ပီ.)] ပါပိယော''တိ။

အထ ခေါ ယာ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ တဿ ဘိက္ခုနော အနုကမ္ပိကာ အတ္ထကာမာ တံ ဘိက္ခုံ သံဝေဇေတုကာမာ ယေန သော ဘိက္ခု တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ဘိက္ခုံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

''ဧကကောဝ တွံ အရညေ ဝိဟရသိ, အပဝိဒ္ဓံဝ ဝနသ္မိံ ဒါရုကံ;
တဿ တေ ဗဟုကာ ပိဟယန္တိ, နေရယိကာ ဝိယ သဂ္ဂဂါမိန''န္တိ။

အထ ခေါ သော ဘိက္ခု တာယ ဒေဝတာယ သံဝေဇိတော သံဝေဂမာပါဒီတိ။

၁၀။ သဇ္ဈာယသုတ္တံ

၂၃၀။ ဧကံ သမယံ အညတရော ဘိက္ခု ကောသလေသု ဝိဟရတိ အညတရသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သော ဘိက္ခု ယံ သုဒံ ပုဗ္ဗေ အတိဝေလံ

𑄥𑄎𑄳𑄏𑅅𑄡𑄝𑄦𑄪𑄣𑄮 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄥𑄮 𑄃𑄛𑄢𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄮𑄥𑄳𑄥𑄪𑄇𑄳𑄇𑄮 𑄖𑄪𑄕𑄳𑄦𑄩𑄞𑄫𑄖𑄮 𑄥𑄋𑄳𑄇𑄥𑅅𑄡𑄖𑄨। 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄡𑅅 𑄖𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄚𑄥𑄕𑄳𑄓𑄬 𑄃𑄙𑄨𑄤𑄖𑄳𑄗𑅅 𑄘𑄬𑄤𑄖𑅅 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄃𑄥𑄪𑄕𑄚𑄳𑄖𑄩 𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄃𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄖𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄇𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄖𑄪𑄤𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄛𑄘𑅅𑄚𑄨 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪, 𑄚𑅅𑄙𑄩𑄡𑄥𑄨 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫𑄦𑄨 𑄥𑄁𑄤𑄥𑄚𑄳𑄖𑄮;
𑄥𑄪𑄖𑄳𑄤𑅅𑄚 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄣𑄞𑄖𑄨𑄛𑄳𑄛𑄥𑅅𑄘𑄁, 𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄬𑄤 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬
𑄣𑄞𑄖𑄨𑄛𑄳𑄛𑄥𑄁𑄥’’𑄚𑄳𑄖𑄨।

‘‘𑄃𑄦𑄪 𑄛𑄪𑄢𑄬 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄛𑄘𑄬𑄥𑄪 𑄍𑄚𑄳𑄘𑄮, 𑄡𑅅𑄤 𑄤𑄨𑄢𑅅𑄉𑄬𑄚 𑄥𑄟𑅅𑄉𑄟𑄨𑄟𑄳𑄦;
𑄡𑄖𑄮 𑄤𑄨𑄢𑅅𑄉𑄬𑄚 𑄥𑄟𑅅𑄉𑄟𑄨𑄟𑄳𑄦, 𑄡𑄁 𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄨 𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄁𑄤 𑄥𑄪𑄖𑄁 𑄟𑄪𑄖𑄁 𑄤𑅅;
𑄃𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡 𑄚𑄨𑄇𑄳𑄈𑄬𑄛𑄚𑄟𑅅𑄦𑄪 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄮’’𑄖𑄨।

𑄷𑄷। 𑄃𑄇𑄪𑄥𑄣𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄹𑄷। 𑄃𑄬𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄬𑄥𑄪 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄚𑄥𑄕𑄳𑄓𑄬। 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄘𑄨𑄤𑅅𑄤𑄨𑄦𑅅𑄢𑄉𑄖𑄮 𑄛𑅅𑄛𑄇𑄬 𑄃𑄇𑄪𑄥𑄣𑄬 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄬 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄬𑄖𑄨, 𑄥𑄬𑄡𑄳𑄡𑄗𑄨𑄘𑄁 – 𑄇𑅅𑄟𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄁, 𑄝𑄳𑄡𑅅𑄛𑅅𑄘𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄁, 𑄤𑄨𑄦𑄨𑄁𑄥𑅅𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄁। 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄡𑅅 𑄖𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄚𑄥𑄕𑄳𑄓𑄬 𑄃𑄙𑄨𑄤𑄖𑄳𑄗𑅅 𑄘𑄬𑄤𑄖𑅅 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄃𑄚𑄪𑄇𑄟𑄳𑄛𑄨𑄇𑅅 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄇𑅅𑄟𑅅 𑄖𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄁 𑄥𑄁𑄤𑄬𑄎𑄬𑄖𑄪𑄇𑅅𑄟𑅅 𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄃𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄖𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄦𑄨 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄃𑄡𑄮𑄚𑄨𑄥𑄮 𑄟𑄚𑄥𑄨𑄇𑅅𑄢𑅅, 𑄥𑄮 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄬𑄦𑄨 𑄈𑄎𑄳𑄎𑄥𑄨;
𑄃𑄡𑄮𑄚𑄨𑄁 [𑄃𑄡𑄮𑄚𑄨𑄥𑄮 (𑄛𑄩। 𑄇।)] 𑄛𑄑𑄨𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑄎𑄳𑄎, 𑄡𑄮𑄚𑄨𑄥𑄮 𑄃𑄚𑄪𑄌𑄨𑄚𑄳𑄖𑄡।

‘‘𑄥𑄖𑄳𑄗𑅅𑄢𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄟𑅅𑄢𑄝𑄳𑄞, 𑄥𑄋𑄳𑄊𑄁 𑄥𑄩𑄣𑅅𑄚𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮;
𑄃𑄙𑄨𑄉𑄌𑄳𑄍𑄥𑄨 𑄛𑅅𑄟𑄮𑄎𑄳𑄎𑄁, 𑄛𑄩𑄖𑄨𑄥𑄪𑄈𑄟𑄥𑄁𑄥𑄡𑄁;
𑄖𑄖𑄮 𑄛𑅅𑄟𑄮𑄎𑄳𑄎𑄝𑄦𑄪𑄣𑄮, 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄇𑄢𑄨𑄥𑄳𑄥𑄥𑄩’’𑄖𑄨।

𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄖𑅅𑄡 𑄘𑄬𑄤𑄖𑅅𑄡 𑄥𑄁𑄤𑄬𑄎𑄨𑄖𑄮 𑄥𑄁𑄤𑄬𑄉𑄟𑅅𑄛𑅅𑄘𑄩𑄖𑄨।

𑄷𑄸। 𑄟𑄎𑄳𑄏𑄚𑄳𑄦𑄨𑄇𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄽𑄸𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄬𑄥𑄪 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄚𑄥𑄕𑄳𑄓𑄬𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄡𑄂 𑄖𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄚𑄥𑄕𑄳𑄓𑄬 𑄃𑄙𑄨𑄤𑄖𑄳𑄗𑄂 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄂 𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑄂 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑄂𑄗𑄁 𑄃𑄞𑄂𑄥𑄨 –

“𑄒𑄨𑄖𑄬 𑄟𑄎𑄳𑄏𑄚𑄳𑄦𑄨𑄇𑄬 𑄇𑄂𑄣𑄬, 𑄥𑄚𑄳𑄚𑄨𑄥𑄩𑄤𑄬𑄥𑄪 [𑄥𑄚𑄳𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄳𑄚𑄬𑄥𑄪 (𑄥𑄳𑄡𑄂𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄥𑄪;
𑄥𑄕𑄖𑄬𑄤 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄂𑄢𑄐𑄳𑄐𑄁, 𑄖𑄁 𑄞𑄡𑄁 𑄛𑄑𑄨𑄞𑄂𑄖𑄨 𑄟𑄁𑅁

“𑄒𑄨𑄖𑄬 𑄟𑄎𑄳𑄏𑄚𑄳𑄦𑄨𑄇𑄬 𑄇𑄂𑄣𑄬, 𑄥𑄚𑄳𑄚𑄨𑄥𑄩𑄤𑄬𑄥𑄪 𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄥𑄪;
𑄥𑄕𑄖𑄬𑄤 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄂𑄢𑄐𑄳𑄐𑄁, 𑄥𑄂 𑄢𑄖𑄨 𑄛𑄑𑄨𑄞𑄂𑄖𑄨 𑄟𑄁”𑄖𑄨𑅁

𑄷𑄹𑅁 𑄛𑄂𑄇𑄖𑄨𑄚𑄳𑄘𑄳𑄢𑄨𑄡𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄽𑄹𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄦𑄪𑄣𑄂 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄇𑄮𑄥𑄣𑄬𑄥𑄪 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄚𑄥𑄕𑄳𑄓𑄬 𑄅𑄘𑄳𑄙𑄖𑄂 𑄅𑄚𑄳𑄚𑅄𑄂 𑄌𑄛𑄣𑄂 𑄟𑄪𑄈𑄢𑄂 𑄤𑄨𑄇𑄨𑄕𑄳𑄕𑄤𑄂𑄌𑄂 𑄟𑄪𑄑𑄳𑄒𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨𑄚𑄮 𑄃𑄥𑄟𑄳𑄛𑄎𑄂𑄚𑄂 𑄃𑄥𑄟𑄂𑄦𑄨𑄖𑄂 𑄤𑄨𑄝𑄳𑄞𑄚𑄳𑄖𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄂 𑄛𑄂𑄇𑄖𑄨𑄚𑄳𑄘𑄳𑄢𑄨𑄡𑄂𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄡𑄂 𑄖𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄚𑄥𑄕𑄳𑄓𑄬 𑄃𑄙𑄨𑄤𑄖𑄳𑄗𑄂 𑄘𑄬𑄤𑄖𑄂 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫𑄚𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄇𑄟𑄳𑄛𑄨𑄇𑄂 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄇𑄂𑄟𑄂 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄥𑄁𑄤𑄬𑄎𑄬𑄖𑄪𑄇𑄂𑄟𑄂 𑄡𑄬𑄚 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑄂 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄉𑄂𑄗𑄂𑄦𑄨 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑄂𑄥𑄨 –

“𑄥𑄪𑄈𑄎𑄩𑄤𑄨𑄚𑄮 𑄛𑄪𑄢𑄬 𑄃𑄂𑄥𑄪𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄉𑄮𑄖𑄟𑄥𑄂𑄤𑄇𑄂;
𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄍𑄂 𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄟𑄬𑄥𑄚𑄁, 𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄍𑄂 𑄥𑄡𑄚𑄂𑄥𑄚𑄁;
𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑄖𑄁 𑄐𑄖𑄳𑄤𑄂, 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄇𑄁𑄥𑄪 𑄖𑄬𑅁

“𑄘𑄪𑄛𑄳𑄛𑄮𑄥𑄁 𑄇𑄖𑄳𑄤𑄂 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄂𑄚𑄁, 𑄉𑄂𑄟𑄬 𑄉𑄂𑄟𑄕𑄨𑄇𑄂 𑄤𑄨𑄡;
𑄞𑄪𑄖𑄳𑄤𑄂 𑄞𑄪𑄖𑄳𑄤𑄂 𑄚𑄨𑄛𑄎𑄳𑄎𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄛𑄢𑄂𑄉𑄂𑄢𑄬𑄥𑄪 𑄟𑄪𑄌𑄳𑄍𑄨𑄖𑄂𑅁

“𑄥𑄋𑄳𑄊𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄐𑄳𑄎𑄣𑄨𑄁 𑄇𑄖𑄳𑄤𑄂, 𑄄𑄙𑄬𑄇𑄌𑄳𑄌𑄬 𑄤𑄘𑄂𑄟𑄦𑄁;
𑄃𑄛𑄤𑄨𑄘𑄳𑄙𑄂 [𑄃𑄛𑄤𑄨𑄑𑄳𑄒𑄂 (𑄥𑄳𑄡𑄂𑅁 𑄇𑄁𑅁)] 𑄃𑄚𑄂𑄗𑄂 𑄖𑄬, 𑄡𑄗𑄂 𑄛𑄬𑄖𑄂 𑄖𑄗𑄬𑄤 𑄖𑄬𑅁

“𑄡𑄬 𑄈𑄮 𑄛𑄟𑄖𑄳𑄖𑄂 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄖𑄬 𑄟𑄬 𑄥𑄚𑄳𑄙𑄂𑄡 𑄞𑄂𑄥𑄨𑄖𑄁;
𑄡𑄬 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑄖𑄳𑄖𑄂 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄚𑄟𑄮 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄇𑄢𑄮𑄟𑄦𑄁”𑄖𑄨𑅁

ဘထ ဖွ တေ ဘိက္ခူ တံယ ဝေဓတံယ သံမဇ္ဈိတ သံမဂဖဲပံဘုဏ္ဏတိ၊

၇၉။ ဂန္ဓဇာတထေဏသုတ္တံ

၃၇၉။ ဘောက် သမယံ ဘာဗ်ဗတဏ္ဍ ဘိက္ခု ကွ်သလေသု ဓိဂဏ္ဍတိ ဘာဗ်ဗတဏသံမ်ိ မဏ္ဍသဏ္ဍေ၊ တေဏ ဖွ ပဏ သမယေဏ သွ ဘိက္ခု ပဗ်ဗ်ာဘဏ္ဍ ပဏ္ဍဥပ်တပဏ္ဏေကာဏ္ဍ ပွက်ဓဏိ ဘွဂ်ဂေတ္တွ ပဒုဖံ ဘုပသိဓ်ဃတိ၊ ဘထ ဖွ ယံ တသံမ်ိ မဏ္ဍသဏ္ဍေ ဘဇ်ဓတ္တ ဝေဓတ ထဲသ ဘိက္ခုဏ္ဍ ဘဏ္ဍကမ္ပိက ဘတံထက်ဖံ တံ ဘိက္ခုံ သံမဇ္ဈေတုက်ဖံ ယေဏ သွ ဘိက္ခု တေဏုပသခ်ကမ်ိ; ဘုပသခ်ကမ်ိတွ် တံ ဘိက္ခုံ ဂ်ထယ ဘဇ္ဈသဘာသိ –

''ယမေတံ မိဏ္ဍ ပုပ်ဖံ, ဘဒိဏ္ဏံ ဘုပသိဓ်ဃသိ;
ဘောကင်္ဂမေတံ ထေယျဏံ, ဂန္ဓဇာတေဏ္ဍသိ ဖိဏ္ဍံ''တိ၊

''ဏ ဟရံမိ ဏ ဘဇ္ဈမိ, ဘာရာ သိဓ်ဃာမိ ဝိဏ္ဍ;
ဘထ ကေဏ ဏု ဓဏ္ဍဟေဏ, ဂန္ဓဇာတေဏ္ဍတိ ဓုဗ်ဗတိ၊

''ယွ်ယံ ဘိသာနိ ဓဏ္ဍတိ, ပုဏ္ဍဒဏိကာနိ ဘဇ္ဈတိ;
ဘေမံ ဘာကိဏ္ဏကမ္မဖဏ္ဍတွ, ကသံမ ဘောဏ္ဍ ဏ ဓုဗ်ဗတီ''တိ၊

''ဘာကိဏ္ဏလုဒ်ဒွ ပုဏ္ဍ, ဓတိမေလံဓ ဖက်ဏိတွ;
တသံမ်ိ မေ ဓဗ္ဗဏံ ဏတ္ထိ, တွဗ်ဗ်ဏဟ်မိ ဓတ်တမေ၊

''ဘဏင်္ဂဏသ္သ ပွသသ္သ, ဏိဗ္ဗ သုဗိဂမေသိဏ္ဍ;
မိလဂ်ဂဖတ္တံ ပံပသ္သ, ဘဗ္ဗဏ္ဍဖတ္တဓ ဒိယတီ''တိ၊

''ဘဒ်ဓ ဖံ ယက်ဓ ဇာဏ္ဍသိ, ဘဏ္ဍ မေ ဘဏ္ဍကမ္ပသိ;
ပုဏပိ ယက်ဓ ဓဇ္ဇိသိ, ယဒ် ပသ္သသိ ဘေဒိသ''ဏ္ဍတိ၊

''ဏေဓ တံ ဘုပဇီဓိဖ, ဏပိ တေ ဘတက်ဖိဂသေ;
တွမေဓ ဘိက္ခု ဇာဏေယျ, ယေဏ ဂဗ္ဗေယျ သုဂ်ဂတိ''ဏ္ဍတိ၊

ဘထ ဖွ သွ ဘိက္ခု တံယ ဝေဓတံယ သံမဇ္ဈိတွ သံမဂဖဲပံဒိတိ၊

𑄤𑄚𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄖𑄴𑄖𑄁𑅁

𑄖𑄥𑄴𑄥𑄪𑄘𑄴𑄘𑅅𑄚𑄁 –

𑄤𑄨𑄤𑄬𑄇𑄁 𑄅𑄛𑄑𑄴𑄒𑅅𑄚𑄐𑄴𑄌, 𑄇𑄥𑄴𑄥𑄛𑄉𑄮𑄖𑄴𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄴𑄝𑄦𑄪𑄣𑅅;
𑄃𑅅𑄚𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄃𑄚𑄪𑄢𑄪𑄘𑄴𑄙𑄮 𑄌, 𑄚𑅅𑄉𑄘𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄌 𑄇𑄪𑄣𑄊𑄢𑄕𑄩𑅁

𑄤𑄎𑄴𑄎𑄨𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄌 𑄤𑄬𑄥𑅅𑄣𑄩, 𑄥𑄎𑄴𑄏𑅅𑄡𑄬𑄚 𑄃𑄡𑄮𑄚𑄨𑄥𑄮;
𑄟𑄎𑄴𑄏𑄚𑄴𑄦𑄨𑄇𑅅𑄣𑄟𑄴𑄦𑄨 𑄛𑅅𑄇𑄖𑄨𑄚𑄴𑄘𑄴𑄢𑄨𑄡, 𑄛𑄘𑄪𑄟𑄛𑄪𑄛𑄴𑄜𑄬𑄚 𑄛𑄐𑄴𑄌𑄘𑄥 𑄞𑄤𑄬𑄖𑄨𑅁

𑄷𑄶𑅁 𑄡𑄇𑄴𑄈𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄷𑅁 𑄄𑄚𑄴𑄘𑄇𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄹𑄻𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 – 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄢𑅅𑄎𑄉𑄦𑄬 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄄𑄚𑄴𑄘𑄇𑄫𑄑𑄬 𑄛𑄝𑄴𑄝𑄖𑄬, 𑄄𑄚𑄴𑄘𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄡𑄇𑄴𑄈𑄥𑄴𑄥 𑄞𑄤𑄚𑄬𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄄𑄚𑄴𑄘𑄇𑄮 𑄡𑄇𑄴𑄈𑄮 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡 𑄃𑄎𑄴𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄢𑄫𑄛𑄁 𑄚 𑄎𑄩𑄤𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄤𑄘𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄝𑄪𑄘𑄴𑄙𑅅, 𑄇𑄗𑄁 𑄚𑄴𑄤𑄡𑄁 𑄤𑄨𑄚𑄴𑄘𑄖𑄨𑄟𑄁 𑄥𑄢𑄩𑄢𑄁;
𑄇𑄪𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄑𑄴𑄒𑄩𑄡𑄇𑄛𑄨𑄕𑄴𑄓𑄟𑄬𑄖𑄨, 𑄇𑄗𑄁 𑄚𑄴𑄤𑄡𑄁 𑄥𑄎𑄴𑄎𑄖𑄨
𑄉𑄝𑄴𑄞𑄢𑄥𑄴𑄟𑄨’’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄛𑄒𑄟𑄁 𑄇𑄣𑄣𑄁 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄇𑄣𑄣𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄃𑄝𑄴𑄝𑄪𑄘𑄁;
𑄃𑄝𑄴𑄝𑄪𑄘𑅅 𑄎𑅅𑄡𑄖𑄬 𑄛𑄬𑄥𑄨, 𑄛𑄬𑄥𑄨 𑄚𑄨𑄝𑄴𑄝𑄖𑄴𑄖𑄖𑄩 𑄊𑄚𑄮;
𑄊𑄚𑅅 𑄛𑄥𑅅𑄈𑅅 𑄎𑅅𑄡𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄇𑄬𑄥𑅅 𑄣𑄮𑄟𑅅 𑄚𑄈𑅅𑄛𑄨 𑄌𑅁

‘‘𑄡𑄐𑄴𑄌𑄥𑄴𑄥 𑄞𑄪𑄐𑄴𑄎𑄖𑄨 𑄟𑅅𑄖𑅅, 𑄃𑄚𑄴𑄚𑄁 𑄛𑅅𑄚𑄐𑄴𑄌 𑄞𑄮𑄎𑄚𑄁;
𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄮 𑄖𑄖𑄴𑄗 𑄡𑅅𑄛𑄬𑄖𑄨, 𑄟𑅅𑄖𑄪𑄇𑄪𑄌𑄴𑄍𑄨𑄉𑄖𑄮 𑄚𑄢𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄚𑅅𑄟𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

၂၃၆။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကူဋေ ပဗ္ဗတေ။ အထ ခေါ သက္ကနာမကော ယက္ခော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

‘‘သဗ္ဗဂန္ထပ္ပဟီနဿ, ဝိပ္ပမုတ္တဿ တေ သတော;
သမဏဿ န တံ သာဓု, ယဒညမနုသာသသီ’’တိ
[ယဒညမနုသာသတီတိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ပီ၊)]။

‘‘ယေန ကေနစိ ဝဏ္ဏေန, သံဝါသော သက္က ဇာယတိ;
န တံ အရဟတိ သပ္ပညော, မနသာ အနုကမ္ပိတုံ။

‘‘မနသာ စေ ပသန္နေန, ယဒညမနုသာသတိ;
န တေန ဟောတိ သံယုတ္တော, ယာနုကမ္ပာ [သာနုကမ္ပာ (သီ၊ ပီ၊)]
အနုဒ္ဒယာ’’တိ။

၃။ သူစိလောမသုတ္တံ

၂၃၇။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဂယာယံ ဝိဟရတိ ဋင်္ကိတမဉ္စေ သူစိလောမဿ ယက္ခဿ ဘဝနေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ခရော စ ယက္ခော သူစိလောမော စ ယက္ခော ဘဂဝတော အဝိဒူရေ အတိက္ကမန္တိ။ အထ ခေါ ခရော ယက္ခော သူစိလောမံ ယက္ခံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ဧသော သမဏော’’တိ! ‘‘နေသော သမဏော, သမဏကော ဧသော’’။ ‘‘ယာဝ ဇာနာမိ ယဒိ ဝါ သော သမဏော ယဒိ ဝါ ပန သမဏကော’’တိ။

အထ ခေါ သူစိလောမော ယက္ခော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော ကာယံ ဥပနာမေသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ကာယံ အပနာမေသိ။ အထ ခေါ သူစိလောမော ယက္ခော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ဘာယသိ မံ, သမဏာ’’တိ? ‘‘န ခွါဟံ တံ, အာဝုသော, ဘာယာမိ; အပိ စ တေ သမ္ဖဿော ပါပကော’’တိ။ ‘‘ပဉှံ တံ, သမဏ, ပုစ္ဆိဿာမိ။ သစေ မေ န ဗျာကရိဿသိ, စိတ္တံ ဝါ တေ ခိပိဿာမိ, ဟဒယံ ဝါ တေ ဖာလေဿာမိ, ပါဒေသု ဝါ ဂဟေတွာ ပါရဂင်္ဂါယ [ပါရံ ဂင်္ဂါယ (က၊)] ခိပိဿာမီ’’တိ။ ‘‘န ခွါဟံ တံ, အာဝုသော, ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ, ယော မေ စိတ္တံ ဝါ ခိပေယျ ဟဒယံ ဝါ ဖာလေယျ ပါဒေသု ဝါ ဂဟေတွာ ပါရဂင်္ဂါယ ခိပေယျ; အပိ စ တွံ, အာဝုသော, ပုစ္ဆ ယဒါကင်္ခသီ’’တိ။ အထ ခေါ သူစိလောမော ယက္ခော ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ – ( ) [(အထ ခေါ သူစိလောမော ယက္ခော ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။) (သီ၊)]

‘‘𑄢𑅅𑄉𑄮 𑄌 𑄘𑄮𑄥𑄮 𑄌 𑄇𑄪𑄖𑄮𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑅅,
𑄃𑄢𑄖𑄩 𑄢𑄖𑄩 𑄣𑄮𑄟𑄦𑄁𑄥𑄮 𑄇𑄪𑄖𑄮𑄎𑅅;
𑄇𑄪𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄪𑄑𑄳𑄒𑅅𑄡 𑄟𑄚𑄮𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑅅,
𑄇𑄪𑄟𑅅𑄢𑄇𑅅 𑄙𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄤𑄮𑄥𑄳𑄥𑄎𑄚𑄳𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄢𑅅𑄉𑄮 𑄌 𑄘𑄮𑄥𑄮 𑄌 𑄄𑄖𑄮𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑅅,
𑄃𑄢𑄖𑄩 𑄢𑄖𑄩 𑄣𑄮𑄟𑄦𑄁𑄥𑄮 𑄄𑄖𑄮𑄎𑅅;
𑄄𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄪𑄑𑄳𑄒𑅅𑄡 𑄟𑄚𑄮𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑅅,
𑄇𑄪𑄟𑅅𑄢𑄇𑅅 𑄙𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄤𑄮𑄥𑄳𑄥𑄎𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄳𑄚𑄬𑄦𑄎𑅅 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄥𑄟𑄳𑄞𑄫𑄖𑅅, 𑄚𑄨𑄉𑄳𑄢𑄮𑄙𑄥𑄳𑄥𑄬𑄤 𑄈𑄚𑄳𑄙𑄎𑅅;
𑄛𑄪𑄗𑄫 𑄤𑄨𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄇𑅅𑄟𑄬𑄥𑄪, 𑄟𑅅𑄣𑄪𑄤𑅅𑄤 𑄤𑄨𑄖𑄖𑅅 [𑄤𑄨𑄖𑄳𑄗𑄖𑅅 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑅁)] 𑄤𑄚𑄬𑅁

‘‘𑄡𑄬 𑄚𑄁 𑄛𑄎𑅅𑄚𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄖𑄮𑄚𑄨𑄘𑅅𑄚𑄁,
𑄖𑄬 𑄚𑄁 𑄤𑄨𑄚𑄮𑄘𑄬𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄥𑄪𑄕𑄮𑄦𑄨 𑄡𑄇𑄳𑄈;
𑄖𑄬 𑄘𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑄁 𑄃𑄮𑄊𑄟𑄨𑄟𑄁 𑄖𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨,
𑄃𑄖𑄨𑄕𑄳𑄕𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄁 𑄃𑄛𑄪𑄚𑄝𑄳𑄞𑄤𑅅𑄡𑅅’’𑄖𑄨𑅁

𑄺𑅁 𑄟𑄕𑄨𑄞𑄘𑄳𑄘𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄹𑄾𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄟𑄉𑄙𑄬𑄥𑄪 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄟𑄕𑄨𑄟𑅅𑄣𑄨𑄇𑄬 𑄌𑄬𑄖𑄨𑄡𑄬 𑄟𑄕𑄨𑄞𑄘𑄳𑄘𑄥𑄳𑄥 𑄡𑄇𑄳𑄈𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄤𑄚𑄬𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄟𑄕𑄨𑄞𑄘𑄳𑄘𑄮 𑄡𑄇𑄳𑄈𑄮 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄥𑄖𑄩𑄟𑄖𑄮 𑄥𑄘𑅅 𑄞𑄘𑄳𑄘𑄁, 𑄥𑄖𑄨𑄟𑅅 𑄥𑄪𑄈𑄟𑄬𑄙𑄖𑄨;
𑄥𑄖𑄩𑄟𑄖𑄮 𑄥𑄪𑄤𑄬 𑄥𑄬𑄡𑄳𑄡𑄮, 𑄤𑄬𑄢𑅅 𑄌 𑄛𑄢𑄨𑄟𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄖𑄩𑄟𑄖𑄮 𑄥𑄘𑅅 𑄞𑄘𑄳𑄘𑄁, 𑄥𑄖𑄨𑄟𑅅 𑄥𑄪𑄈𑄟𑄬𑄙𑄖𑄨;
𑄥𑄖𑄩𑄟𑄖𑄮 𑄥𑄪𑄤𑄬 𑄥𑄬𑄡𑄳𑄡𑄮, 𑄤𑄬𑄢𑅅 𑄚 𑄛𑄢𑄨𑄟𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄟𑄦𑄮𑄢𑄖𑄳𑄖𑄁 [𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨𑄁 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑅁 𑄛𑄩𑅁)], 𑄃𑄦𑄨𑄁𑄥𑅅𑄡 𑄢𑄖𑄮
𑄟𑄚𑄮;
𑄟𑄬𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄥𑄮 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄞𑄫𑄖𑄬𑄥𑄪, 𑄤𑄬𑄢𑄁 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄚 𑄇𑄬𑄚𑄌𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄥𑅅𑄚𑄪𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄹𑄽𑄾𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄬 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄬𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄢𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅 𑄅𑄛𑅅𑄥𑄨𑄇𑅅𑄡 𑄥𑅅𑄚𑄪 𑄚𑅅𑄟 𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄡𑄇𑄳𑄈𑄬𑄚 𑄉𑄦𑄨𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑅅 𑄅𑄛𑅅𑄥𑄨𑄇𑅅 𑄛𑄢𑄨𑄘𑄬𑄤𑄟𑅅𑄚𑅅 𑄖𑅅𑄡𑄁 𑄤𑄬𑄣𑅅𑄡𑄁 𑄄𑄟𑅅 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡𑄮 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

‘‘𑄌𑅅𑄖𑄪𑄘𑄳𑄘𑄥𑄨𑄁 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄘𑄥𑄨𑄁, 𑄡𑅅 𑄌 𑄛𑄇𑄳𑄈𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄟𑄩;
𑄛𑅅𑄑𑄨𑄦𑅅𑄢𑄨𑄡𑄛𑄇𑄳𑄈𑄐𑄳𑄌, 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄋𑄳𑄉𑄥𑄪𑄥𑄟𑅅𑄉𑄖𑄁𑅁

‘‘𑄅𑄛𑄮𑄥𑄗𑄁 𑄅𑄛𑄤𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄌𑄢𑄨𑄡𑄁 𑄌𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄬;
𑄚 𑄖𑄬𑄦𑄨 𑄡𑄇𑄳𑄈𑅅 𑄇𑄩𑅄𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄃𑄢𑄦𑄖𑄁 𑄥𑄪𑄖𑄁;
𑄥𑅅 𑄘𑅅𑄚𑄨 𑄃𑄎𑄳𑄎 𑄛𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄨, 𑄡𑄇𑄳𑄈𑅅 𑄇𑄩𑅄𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄥𑅅𑄚𑄪𑄚𑅅’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄌𑅅𑄖𑄪𑄘𑄳𑄘𑄥𑄨𑄁 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄘𑄥𑄨𑄁, 𑄡𑅅 𑄌 𑄛𑄇𑄳𑄈𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄟𑄩;
𑄛𑅅𑄑𑄨𑄦𑅅𑄢𑄨𑄡𑄛𑄇𑄳𑄈𑄐𑄳𑄌, 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄋𑄳𑄉𑄥𑄪𑄥𑄟𑅅𑄉𑄖𑄁;
𑄅𑄛𑄮𑄥𑄗𑄁 𑄅𑄛𑄤𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄌𑄢𑄨𑄡𑄁 𑄌𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄬𑅁

‘‘𑄚 𑄖𑄬𑄦𑄨 𑄡𑄇𑄳𑄈𑅅 𑄇𑄩𑅄𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄥𑅅𑄦𑄪 𑄖𑄬 𑄃𑄢𑄦𑄖𑄁 𑄥𑄪𑄖𑄁;
𑄥𑅅𑄚𑄪𑄁 𑄛𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄁 𑄤𑄎𑄳𑄎𑅅𑄥𑄨, 𑄡𑄇𑄳𑄈𑅅𑄚𑄁 𑄤𑄌𑄚𑄁 𑄄𑄘𑄁;
𑄟𑅅𑄇𑅅𑄥𑄨 𑄛𑅅𑄛𑄇𑄁 𑄇𑄟𑄳𑄟𑄁, 𑄃𑅅𑄤𑄨 𑄤𑅅 𑄡𑄘𑄨 𑄤𑅅 𑄢𑄦𑄮𑅁

‘‘𑄥𑄌𑄬 𑄌 [𑄥𑄌𑄬𑄤 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁 𑄇𑅁), 𑄡𑄐𑄳𑄌𑄬𑄤 (𑄥𑄩𑅁)] 𑄛𑅅𑄛𑄇𑄁 𑄇𑄟𑄳𑄟𑄁,
𑄇𑄢𑄨𑄥𑄳𑄥𑄥𑄨 𑄇𑄢𑄮𑄥𑄨 𑄤𑅅;
𑄚 𑄖𑄬 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑅅 𑄛𑄟𑄪𑄖𑄳𑄡𑄖𑄳𑄗𑄨, 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄌𑄳𑄌𑅅𑄛𑄨 𑄛𑄣𑅅𑄡𑄖𑄮’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄟𑄖𑄁 𑄤𑅅 𑄃𑄟𑄳𑄟 𑄢𑄮𑄘𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄡𑄮 𑄤𑅅 𑄎𑄩𑄤𑄁 𑄚 𑄘𑄨𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨;
𑄎𑄩𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄟𑄳𑄟 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄩, 𑄇𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄟𑄁 𑄃𑄟𑄳𑄟 𑄢𑄮𑄘𑄥𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄟𑄖𑄁 𑄤𑅅 𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖 𑄢𑄮𑄘𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄡𑄮 𑄤𑅅 𑄎𑄩𑄤𑄁 𑄚 𑄘𑄨𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨;
𑄡𑄮 𑄌 𑄇𑅅𑄟𑄬 𑄌𑄎𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅𑄚, 𑄛𑄪𑄚𑄢𑅅𑄉𑄌𑄳𑄍𑄖𑄬 𑄄𑄘;
𑄖𑄁 𑄤𑅅𑄛𑄨 𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖 𑄢𑄮𑄘𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄛𑄪𑄚 𑄎𑄩𑄤𑄁 𑄟𑄖𑄮 𑄦𑄨 𑄥𑄮𑅁

‘‘কুক্কুলা উব্ভতো তাত, কুক্কুলং [কুক্কুলে (সী।)] পতিতুমিচ্ছসি;
নরকা উব্ভতো তাত, নরকং পতিতুমিচ্ছসি।

‘‘অভিধাৰথ ভদ্দং তে, কস্স উজ্ঝাপযামসে;
আদিত্তা নীহতং [নিব্ভতং (স্যা। কং। ক।), নীহটং (পী। ক।)] ভণ্ডং, পুন ডয্হিতুমিচ্ছসী’’তি।

৬। পিযঙ্করসুত্তং

২৪০। একং সমযং আযস্মা অনুরুদ্ধো সাৰত্থিযং ৰিহরতি জেতৰনে অনাথপিণ্ডিকস্স আরামে। তেন খো পন সমযেন আযস্মা অনুরুদ্ধো রত্তিযা পচ্চূসসমযং পচ্চুট্ঠায ধম্মপদানি ভাসতি। অথ খো পিযঙ্করমাতা যক্খিনী পুত্তকং এৰং তোসেসি –

‘‘মা সদ্দং করি পিযঙ্কর, ভিক্খু ধম্মপদানি ভাসতি;
অপি [আপি (সী।)] চ ধম্মপদং ৰিজানিয, পটিপজ্জেম হিতায নো সিযা।

‘‘পাণেসু চ সংযমামসে, সম্পজানমুসা ন ভণামসে;
সিক্খেম সুসীল্যমত্তনো [সুসীলযমত্তনো (সী। পী।)], অপি মুচ্চেম পিসাচযোনিযা’’তি।

৭। পুনব্বসুসুত্তং

২৪১। একং সমযং ভগৰা সাৰত্থিযং ৰিহরতি জেতৰনে অনাথপিণ্ডিকস্স আরামে। তেন খো পন সমযেন ভগৰা ভিক্খূ নিব্বানপটিসংযুত্তায ধম্মিযা কথায সন্দস্সেতি সমাদপেতি সমুত্তেজেতি সম্পহংসেতি। তে চ ভিক্খূ অট্ঠিংকত্ৰা মনসি কত্ৰা সব্বচেতসা সমন্নাহরিত্ৰা ওহিতসোতা ধম্মং সুণন্তি। অথ খো পুনব্বসুমাতা যক্খিনী পুত্তকং এৰং তোসেতি –

‘‘তুণ্হী উত্তরিকে হোহি, তুণ্হী হোহি পুনব্বসু;
যাৰাহং বুদ্ধসেট্ঠস্স, ধম্মং সোস্সামি সত্থুনো।

‘‘𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑅅𑄚𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑅄𑄦, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄉𑄚𑄳𑄗𑄛𑄳𑄛𑄟𑄮𑄌𑄚𑄁;
𑄃𑄖𑄨𑄤𑄬𑄣𑅅 𑄌 𑄟𑄬 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄃𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬 𑄛𑄨𑄠𑅅𑄠𑄚𑅅𑅁

‘‘𑄛𑄨𑄠𑄮 𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄥𑄇𑄮 𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮, 𑄛𑄨𑄠𑄮 𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄥𑄇𑄮 𑄛𑄖𑄨;
𑄖𑄖𑄮 𑄛𑄨𑄠𑄖𑄢𑅅 𑄟𑄠𑄳𑄦𑄁, 𑄃𑄥𑄳𑄥 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄥𑄳𑄥 𑄟𑄉𑄳𑄉𑄚𑅅𑅁

‘‘𑄚 𑄦𑄨 𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄛𑄖𑄨 𑄤𑅅𑄛𑄨, 𑄛𑄨𑄠𑄮 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑅅 𑄛𑄟𑄮𑄌𑄠𑄬;
𑄠𑄗𑅅 𑄥𑄘𑄳𑄙𑄟𑄳𑄟𑄥𑄳𑄥𑄤𑄚𑄁, 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑅅 𑄟𑄮𑄌𑄬𑄖𑄨 𑄛𑅅𑄕𑄨𑄚𑄁𑅁

‘‘𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄛𑄢𑄬𑄖𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁, 𑄎𑄢𑅅𑄟𑄢𑄕𑄥𑄁𑄠𑄪𑄖𑄬;
𑄎𑄢𑅅𑄟𑄢𑄕𑄟𑄮𑄇𑄳𑄈𑅅𑄠, 𑄠𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄙𑄁;
𑄖𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄥𑄮𑄖𑄪𑄟𑄨𑄌𑄳𑄍𑅅𑄟𑄨, 𑄖𑄪𑄕𑄳𑄦𑄩 𑄦𑄮𑄦𑄨 𑄛𑄪𑄚𑄝𑄳𑄝𑄥𑄫’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄃𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄚 𑄝𑄳𑄠𑅅𑄦𑄢𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄨, 𑄖𑄪𑄕𑄳𑄦𑄩𑄞𑄫𑄖𑅅𑄠𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑅅;
𑄙𑄟𑄳𑄟𑄟𑄬𑄤 𑄚𑄨𑄥𑅅𑄟𑄬𑄦𑄨, 𑄥𑄘𑄳𑄙𑄟𑄳𑄟𑄥𑄳𑄥𑄤𑄚𑄁 𑄥𑄪𑄈𑄁;
𑄥𑄘𑄳𑄙𑄟𑄳𑄟𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄚𑄐𑄳𑄐𑅅𑄠, 𑄃𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄌𑄢𑅅𑄟𑄥𑄬𑅁

‘‘𑄆𑄥 𑄘𑄬𑄤𑄟𑄚𑄪𑄥𑄳𑄥𑅅𑄚𑄁, 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄫𑄣𑄳𑄦𑅅𑄚𑄁 𑄛𑄞𑄋𑄳𑄇𑄢𑄮;
𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮 𑄃𑄚𑄳𑄖𑄨𑄟𑄥𑅅𑄢𑄩𑄢𑄮, 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄘𑄬𑄥𑄬𑄖𑄨 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄟𑅅’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑅅𑄙𑄪 𑄈𑄮 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑄮 𑄚𑅅𑄟, 𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄎𑅅𑄖𑄮 𑄅𑄢𑄬 𑄥𑄠𑄮;
𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄟𑄬 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒𑄥𑄳𑄥, 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑄁 𑄛𑄨𑄠𑅅𑄠𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄛𑄪𑄚𑄝𑄳𑄝𑄥𑄪 𑄥𑄪𑄈𑄩 𑄦𑄮𑄦𑄨, 𑄃𑄎𑄳𑄎𑅅𑄦𑄟𑄳𑄦𑄨 𑄥𑄟𑄪𑄉𑄳𑄉𑄖𑅅;
𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑅅𑄚𑄨 𑄃𑄢𑄨𑄠𑄥𑄌𑄳𑄌𑅅𑄚𑄨, 𑄅𑄖𑄳𑄖𑄢𑅅𑄛𑄨 𑄥𑄪𑄕𑅅𑄖𑄪 𑄟𑄬’’𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄥𑄪𑄘𑄖𑄳𑄖𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄺𑄸𑅁 𑄆𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄢𑅅𑄎𑄉𑄦𑄬 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄥𑄩𑄖𑄤𑄚𑄬𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄠𑄬𑄚 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄮 𑄉𑄦𑄛𑄖𑄨 𑄢𑅅𑄎𑄉𑄦𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄳𑄛𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄇𑄬𑄚𑄌𑄨𑄘𑄬𑄤 𑄇𑄢𑄕𑄩𑄠𑄬𑄚𑅁 𑄃𑄥𑄳𑄥𑄮𑄥𑄨 𑄈𑄮 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄮 𑄉𑄦𑄛𑄖𑄨 – ‘‘𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮 𑄇𑄨𑄢 𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮’’𑄖𑄨𑅁 𑄖𑅅𑄤𑄘𑄬𑄤 𑄌 𑄛𑄚 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄘𑄥𑄳𑄥𑄚𑅅𑄠 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄪𑄇𑅅𑄟𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄚𑅅𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄉𑄦𑄛𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄆𑄖𑄘𑄦𑄮𑄥𑄨 – ‘‘𑄃𑄇𑅅𑄣𑄮 𑄈𑄮 𑄃𑄎𑄳𑄎 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄘𑄥𑄳𑄥𑄚𑅅𑄠 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄪𑄁𑅁 𑄥𑄳𑄤𑄬 𑄘𑅅𑄚𑄨 𑄇𑅅𑄣𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁

ဒဿနာယ ဂမိဿာမီ''တိ ဗုဒ္ဓဂတာယ သတိယာ နိပဇ္ဇိ။ ရတ္တိယာ သုဒံ
တိက္ခတ္တုံ ဝုဋ္ဌာသိ ပဘာတန္တိ မညမာနော။ အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ
ယေန သိဝထိကဒွါရံ [သီဝထိကဒွါရံ (သီ။ သျာ။ ကံ။ ပီ။)] တေနုပသင်္ကမိ။ အမနုဿာ
ဒွါရံ ဝိဝရိံသု။ အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိဿ နဂရမှာ
နိက္ခန္တဿ အာလောကော အန္တရဓာယိ, အန္ဓကာရော ပါတုရဟောသိ, ဘယံ
ဆမ္ဘိတတ္တံ လောမဟံသော ဥဒပါဒိ, တတောဝ ပုန နိဝတ္တိတုကာမော အဟောသိ။ အထ ခေါ
သိဝကော [သီဝကော (သီ။ ပီ။)] ယက္ခော အန္တရဟိတော သဒ္ဒမနုဿာဝေသိ –

''သတံ ဟတ္ထီ သတံ အဿာ, သတံ အဿတရီရထာ;
သတံ ကညာသဟဿာနိ, အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာ;
ဧကဿ ပဒဝီတိဟာရဿ, ကလံ နာဂ္ဃန္တိ သောဠသိံ။

''အဘိက္ကမ ဂဟပတိ, အဘိက္ကမ ဂဟပတိ;
အဘိက္ကန္တံ တေ သေယျော, မာ ပဋိက္ကမာ''တိ။

အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိဿ အန္ဓကာရော အန္တရဓာယိ, အာလောကော ပါတုရဟောသိ, ယံ အဟောသိ ဘယံ ဆမ္ဘိတတ္တံ လောမဟံသော, သော ပဋိပ္ပဿမ္ဘိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိဿ အာလောကော အန္တရဓာယိ, အန္ဓကာရော ပါတုရဟောသိ, ဘယံ ဆမ္ဘိတတ္တံ လောမဟံသော ဥဒပါဒိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ သိဝကော ယက္ခော အန္တရဟိတော သဒ္ဒမနုဿာဝေသိ –

''သတံ ဟတ္ထီ သတံ အဿာ ...ပေ...
ကလံ နာဂ္ဃန္တိ သောဠသိံ။

''အဘိက္ကမ ဂဟပတိ, အဘိက္ကမ ဂဟပတိ;
အဘိက္ကန္တံ တေ သေယျော, မာ ပဋိက္ကမာ''တိ။

အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိဿ အန္ဓကာရော အန္တရဓာယိ, အာလောကော ပါတုရဟောသိ, ယံ အဟောသိ ဘယံ ဆမ္ဘိတတ္တံ လောမဟံသော, သော ပဋိပ္ပဿမ္ဘိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိဿ အာလောကော အန္တရဓာယိ, အန္ဓကာရော ပါတုရဟောသိ, ဘယံ ဆမ္ဘိတတ္တံ လောမဟံသော ဥဒပါဒိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ သိဝကော ယက္ခော အန္တရဟိတော သဒ္ဒမနုဿာဝေသိ –

''သတံ ဟတ္ထီ သတံ အဿာ ...ပေ...

ကလံ နာဂ္ဃန္တိ သောဠသိံ။

‘‘အဘိက္ကမ ဂဟပတိ, အဘိက္ကမ ဂဟပတိ;
အဘိက္ကမနံ တေ သေယျော, မာ ပဋိက္ကမန’’န္တိ။

အထ ခော အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိဿ အန္ဓကာရော အန္တရဓာယိ, အာလောကော ပါတုရဟောသိ, ယံ အဟောသိ ဘယံ ဆမ္ဘိတတ္တံ လောမဟံသော, သော ပဋိပ္ပဿမ္ဘိ။ အထ ခော အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ယေန သီတဝနံ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။

တေန ခော ပန သမယေန ဘဂဝါ ရတ္တိယာ ပစ္စူသသမယံ ပစ္စုဋ္ဌာယ အဗ္ဘောကာသေ စင်္ကမတိ။ အဒ္ဒသာ ခော ဘဂဝါ အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ။ ဒိသွာန စင်္ကမာ ဩရောဟိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ နိသိန္နော ခော ဘဂဝါ အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ဧဟိ သုဒတ္တာ’’တိ။ အထ ခော အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ, နာမေန မံ ဘဂဝါ အာလပတီတိ, ဟဋ္ဌော ဥဒဂ္ဂေါ တတ္ထေဝ ဘဂဝတော ပါဒေသု သိရသာ နိပတိတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကစ္စိ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သုခမသယိတ္ထာ’’တိ?

‘‘သဗ္ဗဒါ ဝေ သုခံ သေတိ, ဗြာဟ္မဏော ပရိနိဗ္ဗုတော;
ယော န လိမ္ပတိ ကာမေသု, သီတိဘူတော နိရူပဓိ။

‘‘သဗ္ဗာ အာသတ္တိယော ဆေတွာ, ဝိနေယျ ဟဒယေ ဒရံ;
ဥပသန္တော သုခံ သေတိ, သန္တိံ ပပ္ပုယျ စေတသာ’’တိ [စေတသောတိ (သီ.)]။

၉။ ပဌမသုက္ကာသုတ္တံ

၂၄၇။ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ တေန ခော ပန သမယေန သုက္ကာ ဘိက္ခုနီ မဟတိယာ ပရိသာယ ပရိဝုတာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ အထ ခော သုက္ကာယ ဘိက္ခုနိယာ အဘိပ္ပသန္နော ယက္ခော ရာဇဂဟေ ရထိကာယ ရထိကံ သိင်္ဃာဋကေန သိင်္ဃာဋကံ ဥပသင်္ကမိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘ကိံ မေ ကတာ ရာဇဂဟေ မနုဿာ, မဓုပီတာဝ သေယရေ;
ယေ သုက္ကံ န ပယိရုပါသန္တိ, ဒေသေန္တိံ အမတံ ပဒံ။

‘‘တဉ္စ ပန အပ္ပဋိဝါနီယံ, အသေစနကမောဇဝံ;
ပိဝန္တိ မညေ သပ္ပညာ, ဝလာဟကမိဝ ပန္ထဂူ’’တိ
[ဝလာဟကမိဝဒ္ဓဂူတိ (သီ.)]။

၁၀. ဒုတိယသုက္ကာသုတ္တံ

၂၄၄. ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော ဥပါသကော သုက္ကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဘောဇနံ အဒါသိ။ အထ ခေါ သုက္ကာယ ဘိက္ခုနိယာ အဘိပ္ပသန္နော ယက္ခော ရာဇဂဟေ ရထိကာယ ရထိကံ သိင်္ဃာဋကေန သိင်္ဃာဋကံ ဥပသင်္ကမိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘ပုညံ ဝတ ပသဝိ ဗဟုံ, သပ္ပညော ဝတာယံ ဥပါသကော;
ယော သုက္ကာယ အဒါသိ ဘောဇနံ, သဗ္ဗဂန္ထေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တိယာ’’တိ
[ဝိပ္ပမုတ္တိယာတိ (သျာ. ကံ.)]။

၁၁. စီရာသုတ္တံ

၂၄၅. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော ဥပါသကော စီရာယ [ဝီရာယ (က.)] ဘိက္ခုနိယာ စီဝရံ အဒါသိ။ အထ ခေါ စီရာယ ဘိက္ခုနိယာ အဘိပ္ပသန္နော ယက္ခော ရာဇဂဟေ ရထိကာယ ရထိကံ သိင်္ဃာဋကေန သိင်္ဃာဋကံ ဥပသင်္ကမိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘ပုညံ ဝတ ပသဝိ ဗဟုံ, သပ္ပညော ဝတာယံ ဥပါသကော;
ယော စီရာယ အဒါသိ စီဝရံ, သဗ္ဗယောဂေဟိ ဝိပ္ပမုတ္တိယာ’’တိ
[ဝိပ္ပမုတ္တိယာတိ (သျာ. ကံ.)]။

၁၂. အာဠဝကသုတ္တံ

၂၄၆. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ အာဠဝိယံ ဝိဟရတိ အာဠဝကဿ ယက္ခဿ ဘဝနေ။ အထ ခေါ အာဠဝကော ယက္ခော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘နိက္ခမ, သမဏာ’’တိ။ ‘‘သာဓာဝုသော’’တိ ဘဂဝါ နိက္ခမိ။ ‘‘ပဝိသ, သမဏာ’’တိ။ ‘‘သာဓာဝုသော’’တိ ဘဂဝါ ပါဝိသိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ အာဠဝကော ယက္ခော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘နိက္ခမ, သမဏာ’’တိ။ ‘‘သာဓာဝုသော’’တိ

𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄚𑄨𑄇𑄳𑄈𑄟𑄨𑅁 ‘‘𑄛𑄤𑄨𑄥, 𑄥𑄟𑄕𑅅’’𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄥𑅅𑄙𑅅𑄤𑄪𑄥𑄮’’𑄖𑄨 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄛𑅅𑄤𑄨𑄥𑄨𑅁 𑄖𑄖𑄨𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄈𑄮 𑄃𑅅𑅄𑄤𑄇𑄮 𑄡𑄇𑄳𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ‘‘𑄚𑄨𑄇𑄳𑄈𑄟, 𑄥𑄟𑄕𑅅’’𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄥𑅅𑄙𑅅𑄤𑄪𑄥𑄮’’𑄖𑄨 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄚𑄨𑄇𑄳𑄈𑄟𑄨𑅁 ‘‘𑄛𑄤𑄨𑄥, 𑄥𑄟𑄕𑅅’’𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄥𑅅𑄙𑅅𑄤𑄪𑄥𑄮’’𑄖𑄨 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄛𑅅𑄤𑄨𑄥𑄨𑅁 𑄌𑄖𑄪𑄖𑄳𑄗𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄈𑄮 𑄃𑅅𑅄𑄤𑄇𑄮 𑄡𑄇𑄳𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ‘‘𑄚𑄨𑄇𑄳𑄈𑄟, 𑄥𑄟𑄕𑅅’’𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄚 𑄈𑄳𑄤𑅅𑄦𑄁 𑄖𑄁, 𑄃𑅅𑄤𑄪𑄥𑄮, 𑄚𑄨𑄇𑄳𑄈𑄟𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄨𑅁 𑄡𑄁 𑄖𑄬 𑄇𑄢𑄕𑄩𑄡𑄁 𑄖𑄁 𑄇𑄢𑄮𑄦𑄩’’𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄛𑄐𑄳𑄦𑄁 𑄖𑄁, 𑄥𑄟𑄕, 𑄛𑄪𑄌𑄳𑄍𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄨𑅁 𑄥𑄌𑄬 𑄟𑄬 𑄚 𑄝𑄳𑄡𑅅𑄇𑄢𑄨𑄥𑄳𑄥𑄥𑄨, 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄤𑅅 𑄖𑄬 𑄈𑄨𑄛𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄨, 𑄦𑄘𑄡𑄁 𑄤𑅅 𑄖𑄬 𑄜𑅅𑄣𑄬𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄨, 𑄛𑅅𑄘𑄬𑄥𑄪 𑄤𑅅 𑄉𑄦𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑅅𑄢𑄉𑄋𑄳𑄉𑅅𑄡 𑄈𑄨𑄛𑄨𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄩’’𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄚 𑄈𑄳𑄤𑅅𑄦𑄁 𑄖𑄁, 𑄃𑅅𑄤𑄪𑄥𑄮, 𑄛𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄨 𑄥𑄘𑄬𑄤𑄇𑄬 𑄣𑄮𑄇𑄬 𑄥𑄟𑅅𑄢𑄇𑄬 𑄥𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄇𑄬 𑄥𑄥𑄳𑄥𑄟𑄕𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄨𑄡𑅅 𑄛𑄎𑅅𑄡 𑄥𑄘𑄬𑄤𑄟𑄚𑄪𑄥𑄳𑄥𑅅𑄡, 𑄡𑄮 𑄟𑄬 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄤𑅅 𑄈𑄨𑄛𑄬𑄡𑄳𑄡 𑄦𑄘𑄡𑄁 𑄤𑅅 𑄜𑅅𑄣𑄬𑄡𑄳𑄡, 𑄛𑅅𑄘𑄬𑄥𑄪 𑄤𑅅 𑄉𑄦𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑅅𑄢𑄉𑄋𑄳𑄉𑅅𑄡 𑄈𑄨𑄛𑄬𑄡𑄳𑄡𑅁 𑄃𑄛𑄨 𑄌 𑄖𑄳𑄤𑄁, 𑄃𑅅𑄤𑄪𑄥𑄮, 𑄛𑄪𑄌𑄳𑄍 𑄡𑄘𑅅𑄇𑄋𑄳𑄈𑄥𑄩’’𑄖𑄨 [(𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄃𑅅𑅄𑄤𑄇𑄮 𑄡𑄇𑄳𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨𑅁) (𑄥𑄩𑅁)]𑅁

‘‘𑄇𑄨𑄁𑄥𑄫𑄙 𑄤𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒𑄁, 𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄥𑄪𑄌𑄨𑄕𑄳𑄕𑄁 𑄥𑄪𑄈𑄟𑅅𑄤𑄦𑅅𑄖𑄨;
𑄇𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄦𑄤𑄬 𑄥𑅅𑄘𑄪𑄖𑄢𑄁 𑄢𑄥𑅅𑄚𑄁, 𑄇𑄗𑄁𑄎𑄩𑄤𑄨𑄁 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄖𑄟𑅅𑄦𑄪 𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄘𑄳𑄙𑄩𑄙 𑄤𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒𑄁, 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄥𑄪𑄌𑄨𑄕𑄳𑄕𑄮 𑄥𑄪𑄈𑄟𑅅𑄤𑄦𑅅𑄖𑄨;
𑄥𑄌𑄳𑄌𑄁 𑄦𑄤𑄬 𑄥𑅅𑄘𑄪𑄖𑄢𑄁 𑄢𑄥𑅅𑄚𑄁, 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄎𑄩𑄤𑄨𑄁 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄖𑄟𑅅𑄦𑄪 𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄇𑄗𑄁𑄥𑄪 𑄖𑄢𑄖𑄨 𑄃𑄮𑄊𑄁, 𑄇𑄗𑄁𑄥𑄪 𑄖𑄢𑄖𑄨 𑄃𑄕𑄳𑄕𑄤𑄁;
𑄇𑄗𑄁𑄥𑄪 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄟𑄌𑄳𑄌𑄬𑄖𑄨, 𑄇𑄗𑄁𑄥𑄪 𑄛𑄢𑄨𑄥𑄪𑄎𑄳𑄏𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄘𑄳𑄙𑅅𑄡 𑄖𑄢𑄖𑄨 𑄃𑄮𑄊𑄁, 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑅅𑄘𑄬𑄚 𑄃𑄕𑄳𑄕𑄤𑄁;
𑄤𑄩𑄢𑄨𑄡𑄬𑄚 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄟𑄌𑄳𑄌𑄬𑄖𑄨, 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡 𑄛𑄢𑄨𑄥𑄪𑄎𑄳𑄏𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄇𑄗𑄁𑄥𑄪 𑄣𑄞𑄖𑄬 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄁, 𑄇𑄗𑄁𑄥𑄪 𑄤𑄨𑄚𑄳𑄘𑄖𑄬 𑄙𑄚𑄁;
𑄇𑄗𑄁𑄥𑄪 𑄇𑄨𑄖𑄳𑄖𑄨𑄁 𑄛𑄛𑄳𑄛𑄮𑄖𑄨, 𑄇𑄗𑄁 𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄉𑄚𑄳𑄗𑄖𑄨;
𑄃𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄣𑄮𑄇𑅅 𑄛𑄢𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁, 𑄇𑄗𑄁 𑄛𑄬𑄌𑄳𑄌 𑄚 𑄥𑄮𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄘𑄳𑄘𑄦𑅅𑄚𑄮 𑄃𑄢𑄦𑄖𑄁, 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑅅𑄚𑄛𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑅅;
𑄥𑄪𑄥𑄳𑄥𑄫𑄥𑄁 [𑄥𑄪𑄥𑄳𑄥𑄫𑄥𑅅 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄣𑄞𑄖𑄬 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄁, 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑄖𑄳𑄖𑄮
𑄤𑄨𑄌𑄇𑄳𑄈𑄕𑄮𑅁

‘‘𑄛𑄖𑄨𑄢𑄫𑄛𑄇𑅅𑄢𑄩 𑄙𑄪𑄢𑄤𑅅, 𑄅𑄑𑄳𑄒𑅅𑄖𑅅 𑄤𑄨𑄚𑄳𑄘𑄖𑄬 𑄙𑄚𑄁;

သစ္စေန ကိတ္တိံ ပပ္ပောတိ, ဒဒံ မိတ္တာနိ ဂန္ထတိ;
အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ, သ ဝေ ပေစ္စ န သောစတိ။

‘‘ယဿေတေ စတုရော ဓမ္မာ, သဒ္ဓဿ ဃရမေသိနော;
သစ္စံ ဒမော ဓိတိ စာဂေါ, သ ဝေ ပေစ္စ န သောစတိ။

‘‘ဣင်္ဃ အညေပိ ပုစ္ဆဿု, ပုထူ သမဏဗြာဟ္မဏေ;
ယဒိ သစ္စာ ဒမာ စာဂါ, ခန္တျာ ဘိယျောဓ ဝိဇ္ဇတီ’’တိ။

‘‘ကထံ နု ဒါနိ ပုစ္ဆေယျံ, ပုထူ သမဏဗြာဟ္မဏေ;
ယောဟံ [သောဟံ (သီ။), သွာဟံ (က။)] အဇ္ဇ ပဇာနာမိ, ယော အတ္ထော သမ္ပရာယိကော။

‘‘အတ္ထာယ ဝတ မေ ဗုဒ္ဓေါ, ဝါသာယာဠဝိမာဂမာ [မာဂတော (ပီ။ က။)];
ယောဟံ [သောဟံ (သီ။)] အဇ္ဇ ပဇာနာမိ, ယတ္ထ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလံ။

‘‘သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ, ဂါမာ ဂါမံ ပုရာ ပုရံ;
နမဿမာနော သမ္ဗုဒ္ဓံ, ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတ’’န္တိ။

ယက္ခသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

ဣန္ဒကော သက္က သူစိ စ, မဏိဘဒ္ဒေါ စ သာနု စ;
ပိယင်္ကရ ပုနဗ္ဗသု သုဒတ္တော စ, ဒွေ သုက္ကာ စီရအာဠဝီတိ ဒွါဒသ။

၁၁။ သက္ကသံယုတ္တံ

၁။ ပဌမဝဂ္ဂေါ

၁။ သုဝီရသုတ္တံ

᪓᪙᪗᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ ᩋᨶᩣᨳᨸᩥᨱ᩠ᨯᩥᨠᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ᪨ ᨲᨲ᩠ᩁ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – ‘‘ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ’’ᨲᩥ᪨ ‘‘ᨽᨴᨶ᩠ᨲᩮ’’ᨲᩥ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩩᩴ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

‘‘ᨽᩪᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩈᩩᩁᩣ ᨴᩮᩅᩮ ᩋᨽᩥᨿᩴᩈᩩ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᩩᩅᩦᩁᩴ ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – ‘ᩑᨲᩮ, ᨲᩣᨲ ᩈᩩᩅᩦᩁ, ᩋᩈᩩᩁᩣ ᨴᩮᩅᩮ ᩋᨽᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨ, ᨲᩣᨲ ᩈᩩᩅᩦᩁ, ᩋᩈᩩᩁᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨿ᩠ᨿᩣᩉᩦ’ᨲᩥ᪨ ‘ᩑᩅᩴ ᨽᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩅᩣ’ᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩩᩅᩦᩁᩮᩣ ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩔ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩔ ᨸᨭᩥᩔᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨾᩣᨴᩴ ᩋᩣᨷᩤᨴᩮᩈᩥ [ᩋᩣᩉᩁᩮᩈᩥ (ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ) [illegible]]᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᩩᩅᩦᩁᩴ ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – ‘ᩑᨲᩮ, ᨲᩣᨲ ᩈᩩᩅᩦᩁ, ᩋᩈᩩᩁᩣ ᨴᩮᩅᩮ ᩋᨽᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨ, ᨲᩣᨲ ᩈᩩᩅᩦᩁ, ᩋᩈᩩᩁᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨿ᩠ᨿᩣᩉᩦ’ᨲᩥ᪨ ‘ᩑᩅᩴ ᨽᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩅᩣ’ᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩩᩅᩦᩁᩮᩣ ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩔ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩔ ᨸᨭᩥᩔᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨾᩣᨴᩴ ᩋᩣᨷᩤᨴᩮᩈᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᩩᩅᩦᩁᩴ ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – ‘ᩑᨲᩮ, ᨲᩣᨲ ᩈᩩᩅᩦᩁ, ᩋᩈᩩᩁᩣ ᨴᩮᩅᩮ ᩋᨽᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨ, ᨲᩣᨲ ᩈᩩᩅᩦᩁ, ᩋᩈᩩᩁᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨿ᩠ᨿᩣᩉᩦ’ᨲᩥ᪨ ‘ᩑᩅᩴ ᨽᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩅᩣ’ᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩩᩅᩦᩁᩮᩣ ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩔ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩔ ᨸᨭᩥᩔᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨾᩣᨴᩴ ᩋᩣᨷᩤᨴᩮᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᩩᩅᩦᩁᩴ ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩣᨳᩣᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᨽᩣᩈᩥ –

‘‘ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩉᩴ ᩋᩅᩣᨿᩣᨾᩴ, ᩈᩩᨡᩴ ᨿᨲ᩠ᩁᩣᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ;
ᩈᩩᩅᩦᩁ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᩉᩥ, ᨾᨬ᩠ᨧ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨸᩣᨸᨿ’’ᨲᩥ᪨

‘‘ᩋᩃᩈ᩠ᩅᩔ [ᩋᩃᩈᩔ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨), ᩋᩃᩈ᩠ᩅᩣᨿᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)]
ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩣ, ᨶ ᨧ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᨿᩮ;
ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᨾᩈᨾᩥᨴ᩠ᨵᩔ, ᨲᩴ ᨾᩮ ᩈᨠ᩠ᨠ ᩅᩁᩴ ᨴᩥᩈ’’ᨲᩥ᪨

‘‘ᨿᨲ᩠ᨳᩣᩃᩈᩮᩣ ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩣ, ᩋᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᨡᨾᩮᨵᨲᩥ;
ᩈᩩᩅᩦᩁ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᩉᩥ, ᨾᨬ᩠ᨧ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨸᩣᨸᨿ’’ᨲᩥ᪨

‘‘ᩋᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ [ᩋᨠᨾ᩠ᨾᨶᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)] ᨴᩮᩅᩈᩮᨭ᩠ᨮ, ᩈᨠ᩠ᨠ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᨾᩩ ᨿᩴ ᩈᩩᨡᩴ;
ᩋᩈᩮᩣᨠᩴ ᩋᨶᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩴ, ᨲᩴ ᨾᩮ ᩈᨠ᩠ᨠ ᩅᩁᩴ ᨴᩥᩈ’’ᨲᩥ᪨

''သစေ အတ္ထိ အကမ္မေန, ကောစိ ကွစိ န ဇီဝတိ;
နိဗ္ဗာနဿ ဟိ သော မဂ္ဂေါ, သုဝီရ တတ္ထ ဂစ္ဆာဟိ;
မဉ္စ တတ္ထေဝ ပါပယာ''တိ။

''သော ဟိ နာမ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သကံ ပုညဖလံ ဥပဇီဝမာနော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ဣဿရိယာဓိပစ္စံ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော ဥဋ္ဌာနဝီရိယဿ ဝဏ္ဏဝါဒီ ဘဝိဿတိ။ ဣဓ ခေါ တံ, ဘိက္ခဝေ, သောဘေထ, ယံ တုမှေ ဧဝံ သွာက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ပဗ္ဗဇိတာ သမာနာ ဥဋ္ဌဟေယျာထ ဃဋေယျာထ ဝါယမေယျာထ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ, အသစ္ဆိကတဿ သစ္ဆိကိရိယာယာ''တိ။

၂။ သုသီမသုတ္တံ

၂၄၈။ သာဝတ္ထိယံ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – ''ဘိက္ခဝေါ''တိ။ ''ဘဒ္ဒန္တေ''တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

''ဘူတပုဗ္ဗံ, ဘိက္ခဝေ, အသုရာ ဒေဝေ အဘိယံသု။ အထ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သုသီမံ [သုဝီရံ (သျာ။ ကံ။ က။)] ဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ – 'ဧတေ, တာတ သုသီမ, အသုရာ ဒေဝေ အဘိယန္တိ။ ဂစ္ဆ, တာတ သုသီမ, အသုရေ ပစ္စုယျာဟီ'တိ။ 'ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ'တိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သုသီမော ဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဋိဿုတွာ ပမာဒံ အာပါဒေသိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သုသီမံ ဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ ...ပေ... ဒုတိယမ္ပိ ပမာဒံ အာပါဒေသိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သုသီမံ ဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ ...ပေ... တတိယမ္ပိ ပမာဒံ အာပါဒေသိ။ အထ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သုသီမံ ဒေဝပုတ္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

''အနုဋ္ဌဟံ အဝါယာမံ, သုခံ ယတြာဓိဂစ္ဆတိ;
သုသီမ တတ္ထ ဂစ္ဆာဟိ, မဉ္စ တတ္ထေဝ ပါပယာ''တိ။

''အလသွဿ အနုဋ္ဌာတာ, န စ ကိစ္စာနိ ကာရယေ;
သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓဿ, တံ မေ သက္က ဝရံ ဒိသာ''တိ။

''ယတ္ထာလသွော အနုဋ္ဌာတာ, အစ္စန္တံ သုခမေဓတိ;
သုသီမ တတ္ထ ဂစ္ဆာဟိ, မဉ္စ တတ္ထေဝ ပါပယာ''တိ။

‘‘𑄃𑄇𑄟𑄴𑄟𑄪𑄚𑄧 𑄘𑄬𑄤𑄥𑄬𑄑𑄴𑄒, 𑄥𑄇𑄴𑄇 𑄤𑄨𑄚𑄴𑄘𑄬𑄟𑄪 𑄡𑄁 𑄥𑄪𑄈𑄁;
𑄃𑄥𑄮𑄇𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄧𑄡𑄧𑄥𑄁, 𑄖𑄁 𑄟𑄬 𑄥𑄇𑄴𑄇 𑄤𑄢𑄁 𑄘𑄨𑄥𑄧’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄌𑄬 𑄃𑄖𑄴𑄗𑄨 𑄃𑄇𑄟𑄴𑄟𑄬𑄚, 𑄇𑄮𑄌𑄨 𑄇𑄴𑄤𑄌𑄨 𑄚 𑄎𑄩𑄤𑄖𑄨;
𑄚𑄨𑄝𑄴𑄝𑄧𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄨 𑄥𑄮 𑄟𑄉𑄴𑄉𑄮, 𑄥𑄪𑄤𑄩𑄢 𑄖𑄖𑄴𑄗 𑄉𑄌𑄴𑄍𑄧𑄦𑄨;
𑄟𑄐𑄴𑄌 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄤 𑄛𑄧𑄛𑄡𑄧’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄮 𑄦𑄨 𑄚𑄧𑄟, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄧𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄥𑄇𑄁 𑄛𑄪𑄐𑄴𑄐𑄜𑄣𑄁 𑄅𑄛𑄎𑄩𑄤𑄟𑄧𑄚𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄧𑄚𑄁 𑄖𑄧𑄤𑄖𑄨𑄁𑄥𑄧𑄚𑄁 𑄄𑄥𑄴𑄥𑄢𑄨𑄡𑄧𑄙𑄨𑄛𑄌𑄴𑄌𑄁 𑄢𑄎𑄴𑄎𑄁 𑄇𑄧𑄢𑄬𑄚𑄴𑄖𑄮 𑄅𑄑𑄴𑄒𑄧𑄚𑄤𑄩𑄢𑄨𑄡𑄥𑄴𑄥 𑄤𑄕𑄴𑄕𑄤𑄧𑄘𑄩 𑄞𑄤𑄨𑄥𑄴𑄥𑄖𑄨𑅁 𑄄𑄙 𑄈𑄮 𑄖𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄮𑄞𑄬𑄗 𑄡𑄁 𑄖𑄪𑄟𑄴𑄦𑄬 𑄆𑄤𑄁 𑄥𑄴𑄤𑄧𑄇𑄴𑄈𑄧𑄖𑄬 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄤𑄨𑄚𑄡𑄬 𑄛𑄝𑄴𑄝𑄎𑄨𑄖𑄧 𑄥𑄟𑄧𑄚𑄧 𑄅𑄑𑄴𑄒𑄦𑄬𑄡𑄴𑄡𑄧𑄗 𑄊𑄑𑄬𑄡𑄴𑄡𑄧𑄗 𑄤𑄧𑄡𑄟𑄬𑄡𑄴𑄡𑄧𑄗 𑄃𑄛𑄴𑄛𑄖𑄴𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄛𑄖𑄴𑄖𑄨𑄡𑄧, 𑄃𑄚𑄙𑄨𑄉𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄙𑄨𑄉𑄟𑄧𑄡, 𑄃𑄥𑄌𑄴𑄍𑄨𑄇𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄥𑄌𑄴𑄍𑄨𑄇𑄨𑄢𑄨𑄡𑄧𑄡𑄧’’𑄖𑄨𑅁

𑄹𑅁 𑄙𑄎𑄉𑄴𑄉𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄺𑄿𑅁 𑄥𑄧𑄤𑄖𑄴𑄗𑄨𑄡𑄁𑅁 𑄖𑄖𑄴𑄢 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄫 𑄃𑄧𑄟𑄚𑄴𑄖𑄬𑄥𑄨 – ‘‘𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄮’’𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄞𑄘𑄚𑄴𑄖𑄬’’𑄖𑄨 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄫 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄛𑄌𑄴𑄌𑄥𑄴𑄥𑄮𑄥𑄪𑄁𑅁 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 –

‘‘𑄞𑄫𑄖𑄛𑄪𑄝𑄴𑄝𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄘𑄬𑄤𑄧𑄥𑄪𑄢𑄥𑄋𑄴𑄉𑄧𑄟𑄮 𑄥𑄟𑄪𑄛𑄝𑄴𑄡𑄫𑅄𑄴𑄦𑄮 𑄃𑄦𑄮𑄥𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄧𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄬 𑄖𑄧𑄤𑄖𑄨𑄁𑄥𑄬 𑄃𑄧𑄟𑄚𑄴𑄖𑄬𑄥𑄨 –

‘𑄥𑄌𑄬, 𑄟𑄧𑄢𑄨𑄥𑄧, 𑄘𑄬𑄤𑄧𑄚𑄁 𑄥𑄋𑄴𑄉𑄧𑄟𑄉𑄖𑄧𑄚𑄁 𑄅𑄛𑄴𑄛𑄎𑄴𑄎𑄬𑄡𑄴𑄡 𑄞𑄡𑄁 𑄤𑄧 𑄍𑄟𑄴𑄞𑄨𑄖𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄤𑄧 𑄣𑄮𑄟𑄦𑄁𑄥𑄮 𑄤𑄧, 𑄟𑄟𑄬𑄤 𑄖𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄬 𑄙𑄎𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄅𑄣𑄴𑄣𑄮𑄇𑄬𑄡𑄴𑄡𑄧𑄗𑅁 𑄟𑄟𑄐𑄴𑄦𑄨 𑄤𑄮 𑄙𑄎𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄅𑄣𑄴𑄣𑄮𑄇𑄡𑄖𑄁 𑄡𑄁 𑄞𑄤𑄨𑄥𑄴𑄥𑄖𑄨 𑄞𑄡𑄁 𑄤𑄧 𑄍𑄟𑄴𑄞𑄨𑄖𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄤𑄧 𑄣𑄮𑄟𑄦𑄁𑄥𑄮 𑄤𑄧, 𑄥𑄮 𑄛𑄦𑄩𑄡𑄨𑄥𑄴𑄥𑄖𑄨’𑅁

‘𑄚𑄮 𑄌𑄬 𑄟𑄬 𑄙𑄎𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄅𑄣𑄴𑄣𑄮𑄇𑄬𑄡𑄴𑄡𑄧𑄗, 𑄃𑄗 𑄛𑄎𑄧𑄛𑄖𑄨𑄥𑄴𑄥 𑄘𑄬𑄤𑄢𑄧𑄎𑄥𑄴𑄥 𑄙𑄎𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄅𑄣𑄴𑄣𑄮𑄇𑄬𑄡𑄴𑄡𑄧𑄗𑅁 𑄛𑄎𑄧𑄛𑄖𑄨𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄨 𑄤𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄢𑄧𑄎𑄥𑄴𑄥 𑄙𑄎𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄅𑄣𑄴𑄣𑄮𑄇𑄡𑄖𑄁 𑄡𑄁 𑄞𑄤𑄨𑄥𑄴𑄥𑄖𑄨 𑄞𑄡𑄁 𑄤𑄧 𑄍𑄟𑄴𑄞𑄨𑄖𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄤𑄧 𑄣𑄮𑄟𑄦𑄁𑄥𑄮 𑄤𑄧, 𑄥𑄮 𑄛𑄦𑄩𑄡𑄨𑄥𑄴𑄥𑄖𑄨’𑅁

‘𑄚𑄮 𑄌𑄬 𑄛𑄎𑄧𑄛𑄖𑄨𑄥𑄴𑄥 𑄘𑄬𑄤𑄢𑄧𑄎𑄥𑄴𑄥 𑄙𑄎𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄅𑄣𑄴𑄣𑄮𑄇𑄬𑄡𑄴𑄡𑄧𑄗, 𑄃𑄗 𑄤𑄢𑄪𑄕𑄥𑄴𑄥 𑄘𑄬𑄤𑄢𑄧𑄎𑄥𑄴𑄥 𑄙𑄎𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄅𑄣𑄴𑄣𑄮𑄇𑄬𑄡𑄴𑄡𑄧𑄗𑅁 𑄤𑄢𑄪𑄕𑄥𑄴𑄥 𑄦𑄨 𑄤𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄢𑄧𑄎𑄥𑄴𑄥

ဂဒၶဂိဂံ ဘုလ်လ္ဂကယတံ ယံ ဘမိသ်ာသတိ ဘယ် ဗ် ခဖဲဘိတတာတံ ဗ် လွဖဂ်ာသွ ဗ်, သွ ပဂီယိသ်ာသတိ'।

'ၯ ဝေ မတုဗာသ်ာသ ဝေမတ်ဒၶသ်ာသ ဂဒၶဂိဂံ ဘုလ်လ္ဂကေယျထ, ဘထ ဘီသ်ၽသ်ာသ ဝေမတ်ဒၶသ်ာသ ဂဒၶဂိဂံ ဘုလ်လ္ဂကေယျထ। ဘီသ်ၽသ်ာသ ဂိ မွ ဝေမတ်ဒၶသ်ာသ ဂဒၶဂိဂံ ဘုလ်လ္ဂကယတံ ယံ ဘမိသ်ာသတိ ဘယ် ဗ် ခဖဲဘိတတာတံ ဗ် လွဖဂ်ာသွ ဗ်, သွ ပဂီယိသ်ာသတိ'''တိ।

''တံ ၯ ပၽ, ဘိကၢဂမေ, သကၢကသ်ာသ ဗ် ဝေမ်ၽဖိၽာသ်ာသ ဂဒၶဂိဂံ ဘုလ်လ္ဂကယတံ, ပဒၶပတိသ်ာသ ဗ် ဝေမတ်ဒၶသ်ာသ ဂဒၶဂိဂံ ဘုလ်လ္ဂကယတံ, မတုဗာသ်ာသ ဗ် ဝေမတ်ဒၶသ်ာသ ဂဒၶဂိဂံ ဘုလ်လ္ဂကယတံ, ဘီသ်ၽသ်ာသ ဗ် ဝေမတ်ဒၶသ်ာသ ဂဒၶဂိဂံ ဘုလ်လ္ဂကယတံ ယံ ဘမိသ်ာသတိ ဘယ် ဗ် ခဖဲဘိတတာတံ ဗ် လွဖဂ်ာသွ ဗ်, သွ ပဂီယေထ်ပိ ၯပိ ပဂီယေထ [ၯ ပဂီယေထ (က।)]।

''တံ ကိသ်ာသ ဂေတု? သကၢၐ ဂိ, ဘိကၢဂမေ, ဝေမ်ၽဖိၽာ ဘမီတတ်ဂွ ဘမီတဒွသွ ဘမီတဖွဂွ ဘိတု ခဖဲဘိ ဘုတ္တာသိ ပလ်ယိတိ।

''ဘဂၑဝ ၯ, ဘိကၢဂမေ, ဘေမံ မဒ်ဖိ – 'သဝေ တုဖဲဂ်ကံ, ဘိကၢဂမေ, ဘတၑၑဂတ်ၽ ဗ် တုကၢဂဖူလဂတ်ၽ ဗ် သုၑၑဂ်တဂတ်ၽ ဗ် ဘုပဲပဒၶဒေယျ ဘယ် ဗ် ခဖဲဘိတတာတံ ဗ် လွဖဂ်ာသွ ဗ်, ဖဖေမ တသ်ဖိ သဖယေ ဘၽုသ်ာသတေယျထ – ဘိတိပိ သွ ဘဂမ် ဘတဂ် သဖဲဖဲသဖဲဗုဒ်ဂွ မိဒၶဒၶဝတဗာသဖဲပၽၯ သုဂတွ လ္ဂကမိဒူ ဘၽုတာတတွ ပုတိသာဖဲဖသ်တထိ သတာထ် ဝေမဖၽုသ်ာသ်ၽ ဗုဒ်ဂွ ဘဂမ်'တိ။ ဖဖၑဂိ မွ, ဘိကၢဂမေ, ဘၽုသ်ာသတတံ ယံ ဘမိသ်ာသတိ ဘယ် ဗ် ခဖဲဘိတတာတံ ဗ် လွဖဂ်ာသွ ဗ်, သွ ပဂီယိသ်ာသတိ।

''ၯ ဝေ ဖံ ဘၽုသ်ာသတေယျထ, ဘထ ဂဖဲဖံ ဘၽုသ်ာသတေယျထ – 'သ်ွကၢဂတွ ဘဂမတ် ဂဖဲဖွ သၽဝိဇၐိကွ ဘကၢလိကွ ဘေဂိပသ်ာသိကွ ဘွပဆေယျိကွ ပဗဲဝတာတံ မေဝိတပိဇွ မိၑၑူဂိ'တိ। ဂဖဲဖၑဂိ မွ, ဘိကၢဂမေ, ဘၽုသ်ာသတတံ ယံ ဘမိသ်ာသတိ ဘယ် ဗ် ခဖဲဘိတတာတံ ဗ် လွဖဂ်ာသွ ဗ်, သွ ပဂီယိသ်ာသတိ।

''ၯ ဝေ ဂဖဲဖံ ဘၽုသ်ာသတေယျထ, ဘထ သၑံ ဘၽုသ်ာသတေယျထ – 'သုပဲပၐပၽၯ ဘဂမတွ သ်မကသၑဃွ ဘုဒုပဲပၐပၽၯ ဘဂမတွ သ်မကသၑဃွ ၑယပဲပၐပၽၯ ဘဂမတွ သ်မကသၑဃွ သ်ဖီဗိပဲပၐပၽၯ ဘဂမတွ သ်မကသၑဃွ, ယဝိ ဝတာတဂိ ပုတိသယုဂ်ၽိ ဘၐၜ ပုတိသပုဂိဂလ် ဘေသ ဘဂမတွ

သာဝကသင်္ဃော, အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဉ္ဇလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ'တိ။ သင်္ဃဉှိ ဝေါ, ဘိက္ခဝေ, အနုဿရတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္တံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ, သော ပဟီယိဿတိ။

''တံ ကိဿ ဟေတု? တထာဂတော ဟိ, ဘိက္ခဝေ, အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝီတရာဂေါ ဝီတဒေါသော ဝီတမောဟော အဘီရု အစ္ဆမ္ဘီ အနုတြာသီ အပလာယီ''တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ ဣဒံ ဝတွာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္ထာ –

''အရညေ ရုက္ခမူလေ ဝါ, သုညာဂါရေဝ ဘိက္ခဝေါ;
အနုဿရေထ [အနုဿရေယျာထ (က။) ပါဒါဒီသု ပန ဝိဘတ္တိဘေဒေါပိ]
သမ္ဗုဒ္ဓံ, ဘယံ တုမှာက နော သိယာ။

''နော စေ ဗုဒ္ဓံ သရေယျာထ, လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ;
အထ ဓမ္မံ သရေယျာထ, နိယျာနိကံ သုဒေသိတံ။

''နော စေ ဓမ္မံ သရေယျာထ, နိယျာနိကံ သုဒေသိတံ;
အထ သင်္ဃံ သရေယျာထ, ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။

''ဧဝံ ဗုဒ္ဓံ သရန္တာနံ, ဓမ္မံ သင်္ဃဉ္စ ဘိက္ခဝေါ;
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္တံ ဝါ, လောမဟံသော န ဟေဿတီ''တိ။

၄။ ဝေပစိတ္တိသုတ္တံ

၂၅၀။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ဘူတပုဗ္ဗံ, ဘိက္ခဝေ, ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော သမုပဗျူဠှော အဟောသိ။ အထ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဝေပစိတ္တိ အသုရိန္ဒော အသုရေ အာမန္တေသိ – 'သစေ, မာရိသာ, ဒေဝါနံ အသုရသင်္ဂါမေ သမုပဗျူဠှေ အသုရာ ဇိနေယျုံ ဒေဝါ ပရာဇိနေယျုံ [ပရာဇိယျေယျုံ (သီ။ ပီ။)], ယေန နံ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ကဏ္ဌပဉ္စမေဟိ ဗန္ဓနေဟိ ဗန္ဓိတွာ မမ သန္တိကေ အာနေယျာထ အသုရပုရ'န္တိ။ သက္ကောပိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒေဝါနမိန္ဒော ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ – 'သစေ, မာရိသာ, ဒေဝါနံ အသုရသင်္ဂါမေ သမုပဗျူဠှေ ဒေဝါ ဇိနေယျုံ အသုရာ ပရာဇိနေယျုံ, ယေန နံ ဝေပစိတ္တိံ အသုရိန္ဒံ ကဏ္ဌပဉ္စမေဟိ ဗန္ဓနေဟိ ဗန္ဓိတွာ မမ သန္တိကေ အာနေယျာထ သုဓမ္မသဘ'''န္တိ။ တသ္မိံ ခေါ ပန, ဘိက္ခဝေ, သင်္ဂါမေ ဒေဝါ ဇိနိံသု, အသုရာ ပရာဇိနိံသု [ပရာဇိယိံသု (သီ။ ပီ။)]။ အထ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒေဝါ တာဝတိံသာ ဝေပစိတ္တိံ အသုရိန္ဒံ ကဏ္ဌပဉ္စမေဟိ

[illegible]

''[illegible];
[illegible]''[illegible]।

''[illegible];
[illegible]''[illegible]।

''[illegible];
[illegible]''[illegible]।

''[illegible];
[illegible]''[illegible]।

''[illegible];
[illegible];
[illegible]''[illegible]।

''[illegible];
[illegible]।

''[illegible];
[illegible]।

''[illegible];
[illegible]।

''[illegible];
[illegible]।

‘‘ဥဘိန္နမတ္ထံ စရတိ, အတ္တနော စ ပရဿ စ;
ပရံ သင်္ကုပိတံ ဉတွာ, ယော သတော ဥပသမ္မတိ။

‘‘ဥဘိန္နံ တိကိစ္ဆန္တာနံ, အတ္တနော စ ပရဿ စ;
ဇနာ မညန္တိ ဗာလောတိ, ယေ ဓမ္မဿ အကောဝိဒါ’’တိ။

‘‘သော ဟိ နာမ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော သကံ ပုညဖလံ ဥပဇီဝမာနော ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ဣဿရိယာဓိပစ္စံ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော ခန္တိသောရစ္စဿ ဝဏ္ဏဝါဒီ ဘဝိဿတိ။ ဣဓ ခေါ တံ, ဘိက္ခဝေ, သောဘေထ ယံ တုမှေ ဧဝံ သွာက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ပဗ္ဗဇိတာ သမာနာ ခမာ စ ဘဝေယျာထ သောရတာ စာ’’တိ။

၅။ သုဘာသိတဇယသုတ္တံ

၂၅၁။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ဘူတပုဗ္ဗံ, ဘိက္ခဝေ, ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော သမုပဗျူဠှော အဟောသိ။ အထ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဝေပစိတ္တိ အသုရိန္ဒော သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဧတဒဝေါစ – ‘ဟောတု, ဒေဝါနမိန္ဒ, သုဘာသိတေန ဇယော’တိ။ ‘ဟောတု, ဝေပစိတ္တိ, သုဘာသိတေန ဇယော’တိ။ အထ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒေဝါ စ အသုရာ စ ပါရိသဇ္ဇေ ဌပေသုံ – ‘ဣမေ နော သုဘာသိတဒုဗ္ဘာသိတံ အာဇာနိဿန္တီ’တိ။ အထ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဝေပစိတ္တိ အသုရိန္ဒော သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဧတဒဝေါစ – ‘ဘဏ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဂါထ’န္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဝေပစိတ္တိံ အသုရိန္ဒံ ဧတဒဝေါစ – ‘တုမှေ ခွေတ္ထ, ဝေပစိတ္တိ, ပုဗ္ဗဒေဝါ။ ဘဏ, ဝေပစိတ္တိ, ဂါထ’န္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ, ဘိက္ခဝေ, ဝေပစိတ္တိ အသုရိန္ဒော ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘ဘိယျော ဗာလာ ပဘိဇ္ဇေယျုံ, နော စဿ ပဋိသေဓကော;
တသ္မာ ဘုသေန ဒဏ္ဍေန, ဓီရော ဗာလံ နိသေဓယေ’’တိ။

‘‘ဘာသိတာယ ခေါ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဝေပစိတ္တိနာ အသုရိန္ဒေန ဂါထာယ အသုရာ အနုမောဒိံသု, ဒေဝါ တုဏှီ အဟေသုံ။ အထ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဝေပစိတ္တိ အသုရိန္ဒော သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဧတဒဝေါစ – ‘ဘဏ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဂါထ’န္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ –

‘‘ဧတဒေဝ အဟံ မညေ, ဗာလဿ ပဋိသေဓနံ;
ပရံ သင်္ကုပိတံ ဉတွာ, ယော သတော ဥပသမ္မတီ’’တိ။

‘‘[illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]; [illegible]। [illegible] – ‘[illegible], [illegible], [illegible]’[illegible]। [illegible], [illegible] –

‘‘[illegible], [illegible];
[illegible], [illegible];
[illegible], [illegible]’’[illegible]।

‘‘[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible]। [illegible] – ‘[illegible], [illegible], [illegible]’[illegible]। [illegible], [illegible] –

‘‘[illegible], [illegible];
[illegible], [illegible]।

‘‘[illegible], [illegible];
[illegible], [illegible]।

‘‘[illegible], [illegible];
[illegible], [illegible]।

‘‘[illegible], [illegible];
[illegible], [illegible]।

‘‘[illegible], [illegible];
[illegible], [illegible]।

‘‘[illegible], [illegible];
[illegible], [illegible]’’[illegible]।

‘‘[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible]। [illegible]

𑄛𑅅𑄢𑄨𑄥𑄎𑄴𑄎𑅅 𑄆𑄤𑄟𑅅𑄦𑄁𑄥𑄪 – ‘𑄞𑅅𑄥𑄨𑄖𑅅 𑄈𑄮 𑄤𑄬𑄛𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄨𑄚𑅅 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄨𑄚𑄴𑄘𑄬𑄚 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡𑄮𑅁 𑄖𑅅 𑄌 𑄈𑄮 𑄥𑄘𑄕𑄴𑄓𑅅𑄤𑄌𑄢𑅅 𑄥𑄥𑄖𑄴𑄗𑅅𑄤𑄌𑄢𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄞𑄕𑄴𑄓𑄚𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄉𑄴𑄉𑄦𑄮 𑄄𑄖𑄨 𑄇𑄣𑄦𑄮𑅁 𑄞𑅅𑄥𑄨𑄖𑅅 𑄈𑄮 [𑄞𑅅𑄥𑄨𑄖𑅅 𑄈𑄮 𑄛𑄚 (𑄥𑄩𑅁)] 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄬𑄚 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄬𑄚 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡𑄮𑅁 𑄖𑅅 𑄌 𑄈𑄮 𑄃𑄘𑄕𑄴𑄓𑅅𑄤𑄌𑄢𑅅 𑄃𑄥𑄖𑄴𑄗𑅅𑄤𑄌𑄢𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄃𑄞𑄕𑄴𑄓𑄚𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄃𑄤𑄨𑄉𑄴𑄉𑄦𑄮 𑄄𑄖𑄨 𑄃𑄇𑄣𑄦𑄮𑅁 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄥𑄴𑄥 𑄥𑄪𑄞𑅅𑄥𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄎𑄡𑄮’𑄖𑄨𑅁 𑄄𑄖𑄨 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄥𑄴𑄥 𑄥𑄪𑄞𑅅𑄥𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄎𑄡𑄮 𑄃𑄦𑄮𑄥𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄼𑅁 𑄇𑄪𑄣𑅅𑄤𑄇𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄻𑄸𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄴𑄗𑄨𑄡𑄁𑅁 ‘‘𑄞𑄫𑄖𑄛𑄪𑄝𑄴𑄝𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄥𑄪𑄢𑄥𑄋𑄴𑄉𑅅𑄟𑄮 𑄥𑄟𑄪𑄛𑄝𑄴𑄡𑄫𑅄𑄴𑄦𑄮 𑄃𑄦𑄮𑄥𑄨𑅁 𑄖𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁 𑄈𑄮 𑄛𑄚, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄋𑄴𑄉𑅅𑄟𑄬 𑄃𑄥𑄪𑄢𑅅 𑄎𑄨𑄚𑄨𑄁𑄥𑄪, 𑄘𑄬𑄤𑅅 𑄛𑄢𑅅𑄎𑄨𑄚𑄨𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄛𑄢𑅅𑄎𑄨𑄖𑅅 𑄌 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄘𑄬𑄤𑅅 𑄃𑄛𑄡𑄁𑄥𑄴𑄤𑄬𑄤 𑄅𑄖𑄴𑄖𑄢𑄬𑄚𑄟𑄪𑄈𑅅, 𑄃𑄞𑄨𑄡𑄁𑄥𑄴𑄤𑄬𑄤 𑄚𑄬 𑄃𑄥𑄪𑄢𑅅𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄟𑅅𑄖𑄣𑄨𑄁 𑄥𑄋𑄴𑄉𑅅𑄦𑄇𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡 𑄃𑄎𑄴𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

> ‘‘𑄇𑄪𑄣𑅅𑄤𑄇𑅅 𑄟𑅅𑄖𑄣𑄨 𑄥𑄨𑄟𑄴𑄝𑄣𑄨𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁,
> 𑄃𑄩𑄥𑅅𑄟𑄪𑄈𑄬𑄚 𑄛𑄢𑄨𑄤𑄎𑄴𑄎𑄡𑄥𑄴𑄥𑄪;
> 𑄇𑅅𑄟𑄁 𑄌𑄎𑅅𑄟 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄬𑄥𑄪 𑄛𑅅𑄕𑄁,
> 𑄟𑅅𑄡𑄨𑄟𑄬 𑄘𑄨𑄎𑅅 𑄤𑄨𑄇𑄪𑄣𑅅𑄤𑄇𑅅 [𑄤𑄨𑄇𑄪𑄣𑅅𑄤𑅅 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁 𑄇𑅁)] 𑄃𑄦𑄬𑄥𑄪’’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

‘‘‘𑄆𑄤𑄁 𑄞𑄘𑄴𑄘𑄚𑄴𑄖𑄤𑅅’𑄖𑄨 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄟𑅅𑄖𑄣𑄨 𑄥𑄋𑄴𑄉𑅅𑄦𑄇𑄮 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄥𑄴𑄥 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄴𑄥𑄪𑄖𑄴𑄤𑅅 𑄥𑄦𑄥𑄴𑄥𑄡𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄃𑅅𑄎𑄐𑄴𑄐𑄢𑄗𑄁 𑄛𑄌𑄴𑄌𑄪𑄘𑅅𑄤𑄖𑄴𑄖𑄬𑄥𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄥𑄪𑄢𑅅𑄚𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄦𑄮𑄥𑄨 – ‘𑄛𑄌𑄴𑄌𑄪𑄘𑅅𑄤𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄈𑄮 𑄘𑅅𑄚𑄨 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄥𑄴𑄥 𑄥𑄦𑄥𑄴𑄥𑄡𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄃𑅅𑄎𑄐𑄴𑄐𑄢𑄗𑄮𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄟𑄴𑄛𑄨 𑄈𑄮 𑄘𑄬𑄤𑅅 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄬𑄦𑄨 𑄥𑄋𑄴𑄉𑅅𑄟𑄬𑄥𑄴𑄥𑄚𑄴𑄖𑄩’𑄖𑄨 𑄞𑄩𑄖𑅅 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄛𑄪𑄢𑄟𑄬𑄤 𑄛𑅅𑄤𑄨𑄥𑄨𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄄𑄖𑄨 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄥𑄴𑄥 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬𑄚𑄬𑄤 𑄎𑄡𑄮 𑄃𑄦𑄮𑄥𑄩’’’𑄖𑄨𑅁

𑄽𑅁 𑄚𑄘𑄪𑄝𑄴𑄞𑄨𑄡𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄻𑄹𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄴𑄗𑄨𑄡𑄁𑅁 ‘‘𑄞𑄫𑄖𑄛𑄪𑄝𑄴𑄝𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄥𑄴𑄥 𑄢𑄦𑄮𑄉𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄣𑄴𑄣𑄩𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄆𑄤𑄁 𑄌𑄬𑄖𑄥𑄮 𑄛𑄢𑄨𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄅𑄘𑄛𑅅𑄘𑄨 – ‘𑄡𑄮𑄛𑄨 𑄟𑄬 𑄃𑄥𑄴𑄥 𑄥𑄪𑄛𑄌𑄴𑄌𑄖𑄴𑄗𑄨𑄇𑄮 𑄖𑄥𑄴𑄥𑄛𑅅𑄦𑄁 𑄚 𑄘𑄪𑄝𑄴𑄞𑄬𑄡𑄴𑄡’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄤𑄬𑄛𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄨 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄨𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄥𑄴𑄥 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄥𑄴𑄥 𑄌𑄬𑄖𑄥𑅅 𑄌𑄬𑄖𑄮𑄛𑄢𑄨𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄟𑄐𑄴𑄐𑅅𑄡 𑄡𑄬𑄚 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨𑅁 𑄃𑄘𑄴𑄘𑄥𑅅

ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩮᨸᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩈᩩᩁᩥᨶ᩠ᨴᩴ ᨴᩪᩁᨲᩮᩣᩅ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶ ᩅᩮᨸᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩈᩩᩁᩥᨶ᩠ᨴᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘ᨲᩥᨭ᩠ᨮ, ᩅᩮᨸᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ, ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᩈᩦ’’’ᨲᩥ᪨

‘‘ᨿᨴᩮᩅ ᨲᩮ, ᨾᩣᩁᩥᩈ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨴᩮᩅ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᩣ ᨸᨩᩉᩣᩈᩦ’’ᨲᩥ [ᨲᨴᩮᩅ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᩣᩁᩥᩈ ᨸᨩᩉᩣᩈᩦᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)]᪨

‘‘ᩈᨸᩔᩩ ᨧ ᨾᩮ, ᩅᩮᨸᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨴᩩᨻ᩠ᨽᩣᨿᩣ’’ᨲᩥ [ᩋᨴᩪᨽᩣᨿ (ᨠ᪨)]᪨

‘‘ᨿᩴ ᨾᩩᩈᩣ ᨽᨱᨲᩮᩣ ᨸᩣᨸᩴ, ᨿᩴ ᨸᩣᨸᩴ ᩋᩁᩥᨿᩪᨸᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ;
ᨾᩥᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᨴᩩᨶᩮᩣ ᨧ ᨿᩴ ᨸᩣᨸᩴ, ᨿᩴ ᨸᩣᨸᩴ ᩋᨠᨲᨬ᩠ᨬᩩᨶᩮᩣ;
ᨲᨾᩮᩅ ᨸᩣᨸᩴ ᨹᩩᩈᨲᩩ [ᨹᩩᩈᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᨿᩮᩣ ᨲᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩮ ᩈᩩᨩᨾ᩠ᨸᨲᩦ’’ᨲᩥ᪨

᪘᪨ ᩅᩮᩁᩮᩣᨧᨶᩋᩈᩩᩁᩥᨶ᩠ᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪒᪕᪔᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨴᩥᩅᩣᩅᩥᩉᩣᩁᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩦᨶᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨧ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩮᩁᩮᩣᨧᨶᩮᩣ ᨧ ᩋᩈᩩᩁᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᩴᩈᩩ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨻᩣᩉᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩅᩮᩁᩮᩣᨧᨶᩮᩣ ᩋᩈᩩᩁᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩍᨾᩴ ᨣᩣᨳᩴ ᩋᨽᩣᩈᩥ –

‘‘ᩅᩣᨿᨾᩮᨳᩮᩅ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ, ᨿᩣᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨴᩣ;
ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩈᩮᩣᨽᩥᨶᩮᩣ [ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩈᩮᩣᨽᨶᩮᩣ (ᩈᩦ᪨), ᨶᩥᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩈᩮᩣᨽᨶᩮᩣ (ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᩋᨲ᩠ᨳᩣ [ᩋᨲ᩠ᨳᩮ (ᩈᩦ᪨)], ᩅᩮᩁᩮᩣᨧᨶᩅᨧᩮᩣ ᩍᨴ’’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

‘‘ᩅᩣᨿᨾᩮᨳᩮᩅ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ, ᨿᩣᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨴᩣ;
ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩈᩮᩣᨽᩥᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ [ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩈᩮᩣᨽᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)], ᨡᨶ᩠ᨲ᩠ᨿᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦ’’ᨲᩥ᪨

‘‘ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨩᩣᨲᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᨳᩣᩁᩉᩴ;
ᩈᩴᨿᩮᩣᨣᨸᩁᨾᩣ ᨲ᩠ᩅᩮᩅ, ᩈᨾ᩠ᨽᩮᩣᨣᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩣᨱᩥᨶᩴ;
ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩈᩮᩣᨽᩥᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ, ᩅᩮᩁᩮᩣᨧᨶᩅᨧᩮᩣ ᩍᨴ’’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

‘‘ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨩᩣᨲᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᨳᩣᩁᩉᩴ;
ᩈᩴᨿᩮᩣᨣᨸᩁᨾᩣ ᨲ᩠ᩅᩮᩅ, ᩈᨾ᩠ᨽᩮᩣᨣᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩣᨱᩥᨶᩴ;
ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩈᩮᩣᨽᩥᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ, ᨡᨶ᩠ᨲ᩠ᨿᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦ’’ᨲᩥ᪨

𑄾𑄿𑅁 𑄃𑄢𑄐𑄴𑄐𑄂𑄠𑄖𑄚𑄄𑄥𑄨𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄻𑄻𑅁 𑄥𑄂𑄝𑄖𑄴𑄗𑄨𑄠𑄁𑅁 ‘‘𑄞𑄫𑄖𑄛𑄪𑄛𑄴𑄝𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄝𑄬, 𑄥𑄟𑄴𑄝𑄦𑄪𑄣𑄂 𑄄𑄥𑄠𑄮 𑄥𑄩𑄣𑄝𑄚𑄴𑄖𑄮 𑄇𑄣𑄳𑄠𑄂𑄕𑄙𑄟𑄴𑄟𑄂 𑄃𑄢𑄐𑄴𑄐𑄂𑄠𑄖𑄚𑄬 𑄛𑄕𑄴𑄕𑄇𑄪𑄑𑄩𑄥𑄪 𑄥𑄟𑄴𑄟𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄝𑄬, 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄌 𑄘𑄬𑄝𑄂𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄝𑄬𑄛𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄨 𑄌 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄨𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄠𑄬𑄚 𑄖𑄬 𑄄𑄥𑄠𑄮 𑄥𑄩𑄣𑄝𑄚𑄴𑄖𑄮 𑄇𑄣𑄳𑄠𑄂𑄕𑄙𑄟𑄴𑄟𑄂 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄝𑄬, 𑄝𑄬𑄛𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄨 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄨𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄛𑄑𑄣𑄨𑄠𑄮 [𑄃𑄑𑄣𑄨𑄠𑄮 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄠𑄂𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁), 𑄃𑄂𑄑𑄣𑄨𑄠𑄮 (𑄇𑅁) 𑄟𑅁 𑄚𑄨𑅁 𑄸𑅁𑄷𑄽𑄶] 𑄅𑄛𑄂𑄦𑄚𑄂 𑄃𑄂𑄢𑄮𑄦𑄨𑄖𑄳𑄝𑄂 𑄈𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄃𑄮𑄣𑄉𑄴𑄉𑄬𑄖𑄳𑄝𑄂 𑄍𑄖𑄴𑄖𑄬𑄚 𑄙𑄂𑄢𑄨𑄠𑄟𑄂𑄚𑄬𑄚 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄘𑄳𑄝𑄂𑄢𑄬𑄚 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄟𑄁 𑄛𑄝𑄨𑄥𑄨𑄖𑄳𑄝𑄂 𑄖𑄬 𑄄𑄥𑄠𑄮 𑄥𑄩𑄣𑄝𑄚𑄴𑄖𑄬 𑄇𑄣𑄳𑄠𑄂𑄕𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬 𑄃𑄛𑄝𑄳𑄠𑄂𑄟𑄖𑄮 𑄇𑄢𑄨𑄖𑄳𑄝𑄂 𑄃𑄖𑄨𑄇𑄴𑄇𑄟𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄝𑄬, 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄝𑄂𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄛𑄑𑄣𑄨𑄠𑄮 𑄅𑄛𑄂𑄦𑄚𑄂 𑄃𑄮𑄢𑄮𑄦𑄨𑄖𑄳𑄝𑄂 𑄈𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄃𑄐𑄴𑄐𑄬𑄥𑄁 𑄘𑄖𑄳𑄝𑄂 𑄍𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄛𑄚𑄂𑄟𑄬𑄖𑄳𑄝𑄂 𑄘𑄳𑄝𑄂𑄢𑄬𑄚𑄬𑄝 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄟𑄁 𑄛𑄝𑄨𑄥𑄨𑄖𑄳𑄝𑄂 𑄖𑄬 𑄄𑄥𑄠𑄮 𑄥𑄩𑄣𑄝𑄚𑄴𑄖𑄬 𑄇𑄣𑄳𑄠𑄂𑄕𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬 𑄃𑄚𑄪𑄝𑄂𑄖𑄁 𑄛𑄐𑄴𑄎𑄣𑄨𑄇𑄮 𑄚𑄟𑄥𑄴𑄥𑄟𑄂𑄚𑄮 𑄃𑄑𑄴𑄒𑄂𑄥𑄨’’𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄝𑄬, 𑄖𑄬 𑄄𑄥𑄠𑄮 𑄥𑄩𑄣𑄝𑄚𑄴𑄖𑄮 𑄇𑄣𑄳𑄠𑄂𑄕𑄙𑄟𑄴𑄟𑄂 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄁 𑄘𑄬𑄝𑄂𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄁 𑄉𑄂𑄗𑄂𑄠 𑄃𑄎𑄴𑄏𑄞𑄂𑄥𑄨𑄁𑄥𑄪 –

‘‘𑄉𑄚𑄴𑄙𑄮 𑄄𑄥𑄩𑄚𑄁 𑄌𑄨𑄢𑄘𑄨𑄇𑄴𑄈𑄨𑄖𑄂𑄚𑄁,
𑄇𑄂𑄠𑄂 𑄌𑄪𑄖𑄮 𑄉𑄌𑄴𑄍𑄖𑄨 𑄟𑄂𑄣𑄪𑄖𑄬𑄚;
𑄄𑄖𑄮 𑄛𑄑𑄨𑄇𑄴𑄇𑄟𑄴𑄟 𑄥𑄦𑄥𑄴𑄥𑄚𑄬𑄖𑄴𑄖,
𑄉𑄚𑄴𑄙𑄮 𑄄𑄥𑄩𑄚𑄁 𑄃𑄥𑄪𑄌𑄨 𑄘𑄬𑄝𑄢𑄂𑄎’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄉𑄚𑄴𑄙𑄮 𑄄𑄥𑄩𑄚𑄁 𑄌𑄨𑄢𑄘𑄨𑄇𑄴𑄈𑄨𑄖𑄂𑄚𑄁,
𑄇𑄂𑄠𑄂 𑄌𑄪𑄖𑄮 𑄉𑄌𑄴𑄍𑄖𑄪 [𑄉𑄌𑄴𑄍𑄖𑄨 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄠𑄂𑅁 𑄇𑄁𑅁)] 𑄟𑄂𑄣𑄪𑄖𑄬𑄚,
𑄥𑄪𑄌𑄨𑄖𑄳𑄢𑄛𑄪𑄛𑄴𑄜𑄁 𑄥𑄨𑄢𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁𑄝 𑄟𑄂𑄣𑄁;
𑄉𑄚𑄴𑄙𑄁 𑄃𑄬𑄖𑄁 𑄛𑄑𑄨𑄇𑄋𑄴𑄈𑄂𑄟 𑄞𑄚𑄴𑄖𑄬,
𑄚 𑄦𑄬𑄖𑄴𑄗 𑄘𑄬𑄝𑄂 𑄛𑄑𑄨𑄇𑄫𑄣𑄥𑄐𑄴𑄐𑄨𑄚𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄿𑄶𑅁 𑄥𑄟𑄪𑄘𑄴𑄘𑄇𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄻𑄼𑅁 𑄥𑄂𑄝𑄖𑄴𑄗𑄨𑄠𑄁𑅁 ‘‘𑄞𑄫𑄖𑄛𑄪𑄛𑄴𑄝𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄝𑄬, 𑄥𑄟𑄴𑄝𑄦𑄪𑄣𑄂 𑄄𑄥𑄠𑄮 𑄥𑄩𑄣𑄝𑄚𑄴𑄖𑄮 𑄇𑄣𑄳𑄠𑄂𑄕𑄙𑄟𑄴𑄟𑄂 𑄥𑄟𑄪𑄘𑄴𑄘𑄖𑄩𑄢𑄬 𑄛𑄕𑄴𑄕𑄇𑄪𑄑𑄩𑄥𑄪 𑄥𑄟𑄴𑄟𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄠𑄬𑄚 𑄘𑄬𑄝𑄂𑄥𑄪𑄢𑄥𑄋𑄴𑄉𑄂𑄟𑄮 𑄥𑄟𑄪𑄛𑄝𑄳𑄠𑄫𑅅𑄴𑄦𑄮 𑄃𑄦𑄮𑄥𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄝𑄬, 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄄𑄥𑄩𑄚𑄁 𑄥𑄩𑄣𑄝𑄚𑄴𑄖𑄂𑄚𑄁 𑄇𑄣𑄳𑄠𑄂𑄕𑄙𑄟𑄴𑄟𑄂𑄚𑄁 𑄃𑄬𑄖𑄘𑄦𑄮𑄥𑄨 – ‘𑄙𑄟𑄴𑄟𑄨𑄇𑄂 𑄈𑄮 𑄘𑄬𑄝𑄂, 𑄃𑄙𑄟𑄴𑄟𑄨𑄇𑄂 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄂𑅁 𑄥𑄨𑄠𑄂𑄛𑄨 𑄚𑄮 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄖𑄮 𑄞𑄠𑄁𑅁 𑄠𑄁𑄚𑄫𑄚 𑄟𑄠𑄁 𑄥𑄟𑄴𑄝𑄢𑄁 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄨𑄚𑄴𑄘𑄁 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄴𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄝𑄂 𑄃𑄞𑄠𑄘𑄇𑄴𑄈𑄨𑄕𑄁 𑄠𑄂𑄌𑄬𑄠𑄴𑄠𑄂𑄟𑄂’’’𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄝𑄬, 𑄖𑄬 𑄄𑄥𑄠𑄮

သီလမၼၱ ကလ်ျာဏဓမၼ – သေယ်ျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ, ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ ဧဝမေဝ – သဂ္ဂါတော ပတိဋ္ဌာယာသု အာဏတာဂတော သမ္ပဂာဃာယ အာယုတိၮာယာ သမ္ပဂၼဝ ဝိတုဂၼေယံ။ အထ ခွ, အာဂၢဂမေ, တေ အာယယ္မ သီလမၼၱ ကလ်ျာဏဓမၼ သမ္ပဂံ အာယုတိၮာ ဂဏယ အာဒဿအာသံ –

''အာယယ္မ သမ္ပဂံ ပတိတ, ယာဝၼံတိ အာဃာသာဂါဖိ;
ကဗ္ဗကတ္ခ ဂိ တေ ဝံ, ဃာယာယ အာဃာယာယ ဝါ''တိ။

''အာသိၮ အာဃာယံ ဆတိထိ, ၁ဏ္ဍဏ္ၮ သဂ္ဂကသေမိၮ;
အာဃာယံ ယာဝၼံ, ဃာယဧဝ ၁ဝံ ဓ''တိ။

''အာဃာယံ ယာဝၼံ, ဃာယဧဝ ၁ဝံသိ ဓွ;
ပဏ္ဍိဂဂဏဂယ တေ တော, အာဂၢဂယံ ဂ္ဂတု တေ ဃာယ။

''ယာဝံ မပတေ ဗိတ္တ, တာဝံ ဂဏတေ ဖလံ;
ကလ်ျာဏဂံ ကလ်ျာဏံ, ပါပဂံ ဝ ပါပံ;
ပဗ္ဗုတံ တတ တေ ဗိတ္တ, ဖလံ ပဝါဝဏာယာယီ''တိ။

''အထ ခွ, အာဂၢဂမေ, တေ အာယယ္မ သီလမၼၱ ကလ်ျာဏဓမၼ သမ္ပဂံ အာယုတိၮာ အာအိသပိတ္တ – သေယ်ျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ, ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ ဧဝမေဝ – သမ္ပဂာဃာယ အာယုတိၮာယာ သမ္ပဂၼဝ အာဏတာဂတော သဂ္ဂါတော ပတိဋ္ဌာယာသု ဝိတုဂၼေယံ။ အထ ခွ, အာဂၢဂမေ, သမ္ပဂတ္ခ အာယုတိၮာ တေဂိ အာသိဂိ သီလမၼၱေဂိ ကလ်ျာဏဓမၼေဂိ အာအိသပိတ္တ ဂတိတိယ သုခံ တိဂၢဂတံ ဘုဗိဗိတ္တီ''တိ။

ပဏ္ဍမ ဝဂ္ဂ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

သုမိတံ သုသီလဗဲဝေမ, ဂဒ္ဒဂံ မေပဝိတံတိဓ္ဓ;
သုဘာသိတံ ဒယဗဲဝေမ, ဂုလမဂံ ဆာဂုဗိအာယံ;
မေဂ္ဂဗာဆ အာယုတိၮာ, အာယယ္မ အာဂဗဲဇဂဗဲဝေမ;
အာယယ္မ ဝ သဂ္ဂါဂတိ။

𑄸𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄠𑅇𑄉𑄴𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑅇𑄖𑄛𑄘𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄻𑄽𑅁 𑄥𑅅𑅇𑄖𑄴𑄗𑄨𑄠𑄁𑅁 ‘‘𑄥𑄇𑄴𑄇𑄥𑄴𑄥, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑅇𑄬, 𑄘𑄬𑅇𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄥𑄴𑄥 𑄛𑄪𑄝𑄴𑄝𑄬 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄴𑄥𑄞𑄫𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄥𑄖𑄴𑄖 𑅇𑄖𑄛𑄘𑅅𑄚𑄨 [𑅇𑄖𑄴𑄖𑄛𑄘𑅅𑄚𑄨 (𑄇𑅁)] 𑄥𑄟𑄖𑄴𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄥𑄟𑅅𑄘𑄨𑄚𑄴𑄚𑅅𑄚𑄨 𑄃𑄦𑄬𑄥𑄪𑄁, 𑄠𑄬𑄥𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄘𑄨𑄚𑄴𑄚𑄖𑄴𑄖𑅅 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄏𑄴𑄏𑄉𑅅𑅁 𑄇𑄖𑄟𑅅𑄚𑄨 𑄥𑄖𑄴𑄖 𑅇𑄖𑄛𑄘𑅅𑄚𑄨𑅃 𑄠𑅅𑅇𑄎𑄩𑅇𑄁 𑄟𑅅𑄖𑅅𑄛𑄬𑄖𑄴𑄖𑄨𑄞𑄢𑄮 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄁, 𑄠𑅅𑅇𑄎𑄩𑅇𑄁 𑄇𑄪𑄣𑄬 𑄎𑄬𑄑𑄴𑄒𑅅𑄛𑄌𑅅𑄠𑄩 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄁, 𑄠𑅅𑅇𑄎𑄩𑅇𑄁 𑄥𑄕𑄴𑄦𑅇𑅅𑄌𑄮 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄁, 𑄠𑅅𑅇𑄎𑄩𑅇𑄁 𑄃𑄛𑄨𑄥𑄪𑄕𑅇𑅅𑄌𑄮 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄁, 𑄠𑅅𑅇𑄎𑄩𑅇𑄁 𑅇𑄨𑄉𑄖𑄟𑄣𑄟𑄌𑄴𑄍𑄬𑄢𑄬𑄚 𑄌𑄬𑄖𑄥𑅅 𑄃𑄉𑅅𑄢𑄁 𑄃𑄏𑄴𑄏𑅅𑅇𑄥𑄬𑄠𑄴𑄠𑄁 𑄟𑄪𑄖𑄴𑄖𑄌𑅅𑄉𑄮 𑄛𑄠𑄖𑄛𑅅𑄕𑄨 𑅇𑄮𑄥𑄴𑄥𑄉𑄴𑄉𑄢𑄖𑄮 𑄠𑅅𑄌𑄠𑄮𑄉𑄮 𑄘𑅅𑄚𑄥𑄁𑅇𑄨𑄞𑅅𑄉𑄢𑄖𑄮, 𑄠𑅅𑅇𑄎𑄩𑅇𑄁 𑄥𑄌𑄴𑄌𑅇𑅅𑄌𑄮 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄁, 𑄠𑅅𑅇𑄎𑄩𑅇𑄁 𑄃𑄇𑄴𑄇𑄮𑄙𑄚𑄮 𑄃𑄥𑄴𑄥𑄁 – 𑄥𑄌𑄬𑄛𑄨 𑄟𑄬 𑄇𑄮𑄙𑄮 𑄅𑄛𑄴𑄛𑄌𑄴𑄎𑄬𑄠𑄴𑄠, 𑄈𑄨𑄛𑄴𑄛𑄟𑄬𑅇 𑄚𑄁 𑄛𑄑𑄨𑅇𑄨𑄚𑄬𑄠𑄴𑄠’’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 ‘‘𑄥𑄇𑄴𑄇𑄥𑄴𑄥, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑅇𑄬, 𑄘𑄬𑅇𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄥𑄴𑄥 𑄛𑄪𑄝𑄴𑄝𑄬 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄴𑄥𑄞𑄫𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄄𑄟𑅅𑄚𑄨 𑄥𑄖𑄴𑄖 𑅇𑄖𑄛𑄘𑅅𑄚𑄨 𑄥𑄟𑄖𑄴𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄥𑄟𑅅𑄘𑄨𑄚𑄴𑄚𑅅𑄚𑄨 𑄃𑄦𑄬𑄥𑄪𑄁, 𑄠𑄬𑄥𑄁 𑄥𑄟𑅅𑄘𑄨𑄚𑄴𑄚𑄖𑄴𑄖𑅅 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄏𑄴𑄏𑄉𑅅’’𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄟𑅅𑄖𑅅𑄛𑄬𑄖𑄴𑄖𑄨𑄞𑄢𑄁 𑄎𑄚𑄴𑄖𑄪𑄁, 𑄇𑄪𑄣𑄬 𑄎𑄬𑄑𑄴𑄒𑅅𑄛𑄌𑅅𑄠𑄨𑄚𑄁;
𑄥𑄕𑄴𑄦𑄁 𑄥𑄈𑄨𑄣𑄥𑄟𑄴𑄞𑅅𑄥𑄁, 𑄛𑄬𑄥𑄪𑄕𑄬𑄠𑄴𑄠𑄛𑄴𑄛𑄦𑅅𑄠𑄨𑄚𑄁𑅁

‘‘𑄟𑄌𑄴𑄍𑄬𑄢𑅇𑄨𑄚𑄠𑄬 𑄠𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁, 𑄥𑄌𑄴𑄌𑄁 𑄇𑄮𑄙𑅅𑄞𑄨𑄞𑄪𑄁 𑄚𑄢𑄁;
𑄖𑄁 𑅇𑄬 𑄘𑄬𑅇𑅅 𑄖𑅅𑅇𑄖𑄨𑄁𑄥𑅅, 𑄃𑅅𑄦𑄪 𑄥𑄛𑄴𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄮 𑄄𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄚𑅅𑄟𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄻𑄾𑅁 𑄥𑅅𑅇𑄖𑄴𑄗𑄨𑄠𑄁 𑄎𑄬𑄖𑅇𑄚𑄬𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄢 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄫 𑄆𑄖𑄘𑅇𑄮𑄌 – ‘‘𑄥𑄇𑄴𑄇𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑅇𑄬, 𑄘𑄬𑅇𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄛𑄪𑄝𑄴𑄝𑄬 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄴𑄥𑄞𑄫𑄖𑄮 𑄥𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄟𑄊𑄮 𑄚𑅅𑄟 𑄟𑅅𑄕𑅇𑄮 𑄃𑄦𑄮𑄥𑄨, 𑄖𑄥𑄴𑄟𑅅 𑄟𑄊𑅇𑅅𑄖𑄨 𑅇𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄇𑄴𑄇𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑅇𑄬, 𑄘𑄬𑅇𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄛𑄪𑄝𑄴𑄝𑄬 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄴𑄥𑄞𑄫𑄖𑄮 𑄥𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄛𑄪𑄢𑄬 𑄛𑄪𑄢𑄬 [𑄛𑄪𑄢𑄬 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄘𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄘𑅅𑄥𑄨, 𑄖𑄥𑄴𑄟𑅅 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄚𑄴𑄘𑄘𑄮𑄖𑄨 𑅇𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄇𑄴𑄇𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑅇𑄬, 𑄘𑄬𑅇𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄴𑄘𑄮 𑄛𑄪𑄝𑄴𑄝𑄬 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄴𑄥𑄞𑄫𑄖𑄮 𑄥𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄌𑄴𑄌𑄁 𑄘𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄘𑅅𑄥𑄨, 𑄖𑄥𑄴𑄟𑅅 𑄥𑄇𑄴𑄇𑄮𑄖𑄨 𑅇𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨𑅁

‘‘သကၠာ, ဘိကၡဂမေ, ဝေမ်ၼဖါ်ၼာဝ္ ပုဗ္ဗေ ဖၼုသ်သဘူတဝ္ သဖ်ၼ္ ဘ်မသထံ ဘ်ဝ်သိ, တသ်ဖ် မ်သမ္ဗတိ မုစ်ပတိ၊

‘‘သကၠာ, ဘိကၡဂမေ, ဝေမ်ၼဖါ်ၼာဝ္ သဂသ်သဖ်ပိ ဘတ်ထ်ၼ် ဖုဂုတ်တေၼ ဝိၼ်တေတိ, တသ်ဖ် သဂသ်သကၠတိ မုစ်ပတိ၊

‘‘သကၠာသ်သ, ဘိကၡဂမေ, ဝေမ်ၼဖါ်ၼာသ်သ သုၸ္ ၼ်ဖ ဘသုဇကၡဝ္ ပၸ္ပတိ, တသ်ဖ် သုဇဖ်ပတီတိ မုစ်ပတိ၊

‘‘သကၠာ, ဘိကၡဂမေ, ဝေမ်ၼဖါ်ၼာဝ္ ဝေမ်ၼ် တ်မတ်ိသ်ၼ် ဘိသ်သဇိယ်ဇိပစ်ပ် ဇၸ္ၸ ကဇေတိ, တသ်ဖ် ဝေမ်ၼဖါ်ၼာဝ္တိ မုစ်ပတိ၊

‘‘သကၠာသ်သ, ဘိကၡဂမေ ဝေမ်ၼဖါ်ၼာသ်သ ပုဗ္ဗေ ဖၼုသ်သဘူတသ်သ သတ်တ မတပဝ်ၼ် သဖတ်တ်ၼ် သဖ်ဝိၼ်ၼ်ၼ် ဘဂေသံ့, ယေသံ သဖ်ဝိၼ်ၼတ်တ် သကၠာ သကၠာတ်တ် ဘၸ္သဂ်၊ ကတဖ်ၼ် သတ်တ မတပဝ်ၼ်? ယမၸ္မ် ဖ်တ်ပေတ်တိဘဝ္ ဘသ်သံ, ယမၸ္မ် ကုလေ ဇေဇ္ဇ်ဇ်ပဝ်ယီ ဘသ်သံ, ယမၸ္မ် သၜဂမ်ဝ္ ဘသ်သံ, ယမၸ္မ် ဘပိသုဇမ်ဝ္ ဘသ်သံ, ယမၸ္မ် ဓိဂတဖလဖစ်ဆေဇၼ ဆေတသ် ဘဂ်ဇ် ဘၸ္သ်မသေယ် ဖုတ်တစ်ဂ် ပယတပ်ဇိ မ္ဗသ်သဂိဂဇဝ္ ယ်ပယ္ဂ ဝ်ၼသံမိဘ်ဂဇဝ္, ယမၸ္မ် သစ်ပမ်ဝ္ ဘသ်သံ, ယမၸ္မ် ဘကၠဝ္ဇၼ္ ဘသ်သံ –
သဆေပိ ဖေ ကၠဝ္ ဘုပ်ပၸ္ဇေယ်, ဇိပ်ပဖေမ ၼ် ပဇ္ဇ်မိၼေယ်’’ ၼ်တိ၊ ‘‘သကၠာသ်သ, ဘိကၡဂမေ, ဝေမ်ၼဖါ်ၼာသ်သ ပုဗ္ဗေ ဖၼုသ်သဘူတသ်သ ဘိဖ်ၼ် သတ်တ မတပဝ်ၼ် သဖတ်တ်ၼ် သဖ်ဝိၼ်ၼ်ၼ် ဘဂေသံ့, ယေသံ သဖ်ဝိၼ်ၼတ်တ် သကၠာ သကၠာတ်တ် ဘၸ္သဂ်’’တိ၊

‘‘ဖ်တ်ပေတ်တိဘဇ် ဇၼ်တုံ, ကုလေ ဇေဇ္ဇ်ဇ်ပဝ်ယိၼ်;
သၜဂံ သဇိလသဖ်ဘ်သံ, ပေသုဇေယ်ပ်ပဂ်ယိၼ်၊

‘‘ဖစ်ဆေဇမိၼဃေ ယုတ်တံ, သစ်ပ် ကၠဂ်ဘိဘ်ံ ၼဇ်;
တံ မေ ဝေမ် တ်မတ်ိသ်, ဘ်ဂု သပ်ပုဇိသ္ ဘိတိ’’တိ၊

၇၊ ဖဂ်လိသုတ်တံ

၃၈၈၊ ဘေမ် ဖေ သုတံ – ဘေကံ သဖယံ ဘဂဝါ ဓေသ်လိယံ မိဂဇတိ ဖဂ်မၼေ ကူဇ္ဇ်ဂ်ဇသ်လ်ယံ၊ ဘထ ဇ္ ဖဂ်လိ လိစ်ဆဝီ ယေၼ ဘဂဝါ တေၼုပသဇ်ကမိ;

ဘုပသၜၖာဖိတ္တုံ ဘ႒ဂမဏ္ဍတံ ဘာဘိမ္မ်ေတ္တုံ ဘောဃဖာဏ္ဍတံ ဏိသိဝိ။ ဘောဃဖာဏ္ဍတံ ဏိသိဏ္ဍဏ္ဍွ ဂွ ဖဟ်လိ လိပဲခမိ ဘ႒ဂမဏ္ဍတံ ဘောတာမွဲပ –

''ဝိၜၖၜ္ဂွ ဂွ, ဘ႒ဏ္ဍတေ, ဘ႒ဂမတ် သကၠွ ဝေမ္မ်ဏဖိဏ္ဍဝွ''တိ?

''ဝိၜၖၜ္ဂွ ဂွ ဖေ, ဖဟ်လိ, သကၠွ ဝေမ္မ်ဏဖိဏ္ဍဝွ''တိ။

''သွ ဟိ ဏူဏ, ဘ႒ဏ္ဍတေ, သကာပတိတူပကွ ဘ႒မိသာသတိ။ ဥဝါဝသွ ဟိ, ဘ႒ဏ္ဍတေ, သကၠွ ဝေမ္မ်ဏဖိဏ္ဍဝွ''တိ။

''သကာဃဲပ ဂွဂံ, ဖဟ်လိ, ပဏ္ဍဏ္ဍဖိ သကာဃဃဏာ ပ ဂဖဲဖေ, ဃေသံ ဂဖဲဖ်ဏ္ဍ သဖဲဝိဏ္ဍဏ္ဍတိတ် သကၠွ သကာတိတံ ဘဏ္ဍဃဂံ, တဘဲပ ပဏ္ဍဏ္ဍဖိ။

''သကၠွ, ဖဟ်လိ, ဝေမ္မ်ဏဖိဏ္ဍဝွ ပဝဲပေ ဖဏ္ဍုသာသဘူတွ သဖဲဏ္ဍွ ဖဃွ ဏ္ဍဖ ဖဲဖမွ ဘဂွသိ, တသာ ဖဃမ္မ်တိ မုပဲပတိ။

''သကၠွ, ဖဟ်လိ, ဝေမ္မ်ဏဖိဏ္ဍဝွ ပဝဲပေ ဖဏ္ဍုသာသဘူတွ သဖဲဏ္ဍွ သကာပဲပံ ဝါဏ္ဍ ဘာဝ်သိ, တသာ သကၠွတိ မုပဲပတိ။

''သကၠွ, ဖဟ်လိ, ဝေမ္မ်ဏဖိဏ္ဍဝွ ပဝဲပေ ဖဏ္ဍုသာသဘူတွ သဖဲဏ္ဍွ ပဏေ ဝါဏ္ဍ ဘာဝ်သိ, တသာ ပဏိဏ္ဍာဝွတိ မုပဲပတိ။

''သကၠွ, ဖဟ်လိ, ဝေမ္မ်ဏဖိဏ္ဍဝွ ပဝဲပေ ဖဏ္ဍုသာသဘူတွ သဖဲဏ္ဍွ ဘာမသထံ ဘာဝ်သိ, တသာ မ်သမွတိ မုပဲပတိ။

''သကၠွ, ဖဟ်လိ, ဝေမ္မ်ဏဖိဏ္ဍဝွ သဂသာသဖဲပိ ဘာတဲထဏ္ဍ ဖုဂုတာတေဏ ဝိဏ္ဍတေတိ, တသာ သဂသာသကၠွတိ မုပဲပတိ။

''သကာသာသ, ဖဟ်လိ, ဝေမ္မ်ဏဖိဏ္ဍာသာသ သုဏ္ဍ ဏ္ဍဖ ဘာသုဃကာဃဲဖ ပဏ္ဍပတိ, တသာ သုဏ္ဍဖဲပတိတိ မုပဲပတိ။

''သကၠွ, ဖဟ်လိ, ဝေမ္မ်ဏဖိဏ္ဍဝွ ဝေမ္မ်ဏ္ဍ တိမတိသံဏ္ဍ ဘာသာသဃိယံဂိပဲပံ ဃဏ္ဍဏ္ဍ ကဏေတိ, တသာ ဝေမ္မ်ဏဖိဏ္ဍာဝွတိ မုပဲပတိ။

‘‘သက်ကာယဿ, ဓဂ်လိ, ဝေမ်ဿဓိဿာဿ ပုဗ်ဗေ ဓဿုဿဿဘူတဿဿ သတ်တ မတပဒ်ဿ သဓတ်တ်ဿ သဖ်ဝ်ဿဿဿ ဘဂေသုံ, ယေသံ သဖ်ဝ်ဿဿတ်တ် သက်က်ဂ် သက်ကတ်တံ ဘတ္တိဿဂ်။ ကတဖ်ဿ သတ်တ မတပဒ်ဿ? ယံမဿိမ် ဖ်တ်ပေတ်တိဘဏ်ဂ် ဘဿံ, ယံမဿိမ် ကုလေ ဇေဇံဇံပဗ်ယိ ဘဿံ, ယံမဿိမ် သဏ်ဂမ်ဗ် ဘဿံ, ယံမဿိမ် ဘပိသုဏမ်ဗ် ဘဿံ, ယံမဿိမ် မိဂတဓလဓဗ်ဗေဏဿ ဗေတဿ ဘဂ်ဏ် ဘတ္တိဿမသေယ်, ဓုတ်တဗ်ဂ် ပယတပ်ဏ် မွဿသဂိဂဏ်ဂ် ယံဗယ်ဂ် ဝ်ဿံမိဘ်ဂဏ်ဂ်, ယံမဿိမ် သဗ်ဗမ်ဗ် ဘဿံ, ယံမဿိမ် ဘက်က်ဂ်ဏ် ဘဿံ – သဗေပိ ဓေ က်ဂ် ဘုပ်ပဒေယ်, ဇိပ်ပဓေမ ဿ ပဇ်မိဿေယ်’’ဿတိ။ ‘‘သက်ကာယဿ, ဓဂ်လိ, ဝေမ်ဿဓိဿာဿ ပုဗ်ဗေ ဓဿုဿဿဘူတဿဿ ဘိဖ်ဿ သတ်တ မတပဒ်ဿ သဓတ်တ်ဿ သဖ်ဝ်ဿဿဿ ဘဂေသုံ, ယေသံ သဖ်ဝ်ဿဿတ်တ် သက်က်ဂ် သက်ကတ်တံ ဘတ္တိဿဂ်’’တိ။

‘‘ဖ်တ်ပေတ်တိဘဏ် ဒဿတုံ, ကုလေ ဇေဇံဇံပဗ်ယိဿ;
သဏ်ဂံ သဇိလသဓ်ဘ်သံ, ပေသုဏေယ်ပ်ပဂ်ယိဿ။

‘‘ဓဗ်ဗေဏမိဿယေ ယုတ်တံ, သဗ်ဗံ က်ဂ်ဘိဘုံ ဿဏ်;
တံ မေ ဝေမ် တ်မတ်ိဿ, ဘ်ဂု သပ်ပုဏ်သွ် ဘိတိ’’တိ။

၉၊ ဘလိဝ်ဘသုတ်တံ

၃၉၀၊ ဧကံ သဓယံ ဘဂမ် ဏ်ဒဂဂေ မိဂဏတိ မေဇုမဿေ ကလဿာကဿိမ်ပေ။ တတြ ဂွ် ဘဂမ် ဘိက်ဂူ ဘ်ဓဿတေသိ – ‘‘ဘိက်ဓမွ်’’တိ။ ‘‘ဘဒဿတေ’’တိ တေ ဘိက်ဂူ ဘဂမတ်ဂ် ပဗ်ဗဿသွ်သုံ။ ဘဂမ် ဧတဒမွ်ဗ –

‘‘ဘူတပုဗ်ဗံ, ဘိက်ဓမေ, ဘဇ်ဇတဏ်ဂ် ပုဏ်သွ် ဘိဓဿဖ်ယေမ ဏ်ဒဂဂေ ဓဿုဿဿလိဝ်ဘ် [ဓဿုဿဿဇိဝ်ဘ် (သီ၊ သျ၊ ပံ၊)] ဘဂွ်သိ ဓဿုဿကပဏ်ဂ် ဓဿုဿမတ်ဂ်။ သွ် တထ်ဂတပ်ပမေဘ်တေ ဒဓ်ဓမိဿယေ သဘ်ဒ် သဖ်ဘ်ယိ, သီလံ သဖ်ဘ်ယိ, သုတံ သဖ်ဘ်ယိ, ဗ်ဂံ သဖ်ဘ်ယိ, ပဇ်ဇံ သဖ်ဘ်ယိ။ သွ် တထ်ဂတပ်ပမေဘ်တေ ဒဓ်ဓမိဿယေ သဘ်ဒ် သဖ်ဘ်ယိတ်ဂ် သီလံ သဖ်ဘ်ယိတ်ဂ် သုတံ သဖ်ဘ်ယိတ်ဂ် ဗ်ဂံ သဖ်ဘ်ယိတ်ဂ် ပဇ်ဇံ သဖ်ဘ်ယိတ်ဂ် က်ယဿ ဘေဒ် ပဏ် ဓဏ်ဏ် သုဂတိ သဂ်ဂံ လွ်က် ဘုပပတ္တိ ဝေမ်ဿ တ်မတ်ိဿဿ သဂဗျတံ။ သွ် ဘဇ်ဇေ ဝေမေ ဘတိဏ်ဗတိ မဏ်ဏေဿ ဗေမ ယဿဿ ဗ၊ တတြ သုဒံ, ဘိက်ဓမေ, ဝေမ် တ်မတ်ိဿ ဘတ္တိဿယဿတိ ဇိယ်ဿတိ မိပ်ဗေဿတိ – ‘ဘဗ်ဗဏ်ယံ မတ ဘွ်, ဘဗ်ဘုတံ မတ ဘွ်! ဘယဇ်ဂ် ဝေမပုတ်တဂ် ပုဗ်ဗေ ဓဿုဿဿဘူတ်ဂ် သဖ်ဏ်ဂ် ဓဿုဿဿလိဝ်ဘ် ဘဂွ်သိ ဓဿုဿကပဏ်ဂ် ဓဿုဿမတ်ဂ်; သွ် က်ယဿ

ᨽᩮᨴᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨷᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ। ᩈᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨴᩮᩅᩮ ᩋᨲᩥᩁᩮᩣᨧᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᨧᩮᩅ ᨿᩈᩈᩣ ᨧ’’’ᨲᩥ।

‘‘ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨴᩮᩅᩮ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩮ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – ‘ᨾᩣ ᨡᩮᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᩑᨲᩔ ᨴᩮᩅᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩏᨩ᩠ᨫᩣᨿᩥᨲ᩠ᨳ। ᩑᩈᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ, ᨴᩮᩅᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᨷ᩠ᨷᩅᩮᨴᩥᨲᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᩈᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩥ, ᩈᩦᩃᩴ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩥ, ᩈᩩᨲᩴ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩥ, ᨧᩣᨣᩴ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩥ, ᨷᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩥ। ᩈᩮᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᨷ᩠ᨷᩅᩮᨴᩥᨲᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᩈᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩦᩃᩴ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨲᩴ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣᨣᩴ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨷᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ। ᩈᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨴᩮᩅᩮ ᩋᨲᩥᩁᩮᩣᨧᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᨧᩮᩅ ᨿᩈᩈᩣ ᨧᩣ’’’ᨲᩥ। ᩋᨳ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨴᩮᩅᩮ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩮ ᩋᨶᩩᨶᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨲᩣᨿᩴ ᩅᩮᩃᩣᨿᩴ ᩍᨾᩣ ᨣᩣᨳᩣᨿᩮᩣ ᩋᨽᩣᩈᩥ –

‘‘ᨿᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮ, ᩋᨧᩃᩣ ᩈᩩᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ;
ᩈᩦᩃᨬ᩠ᨧ ᨿᩔ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩴ, ᩋᩁᩥᨿᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩈᩴᩈᩥᨲᩴ।

‘‘ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᨷᩈᩣᨴᩮᩣ ᨿᩔᨲ᩠ᨳᩥ, ᩏᨩᩩᨽᩪᨲᨬ᩠ᨧ ᨴᩔᨶᩴ;
ᩋᨴᩊᩥᨴ᩠ᨴᩮᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᩋᩣᩉᩩ, ᩋᨾᩮᩣᨥᩴ ᨲᩔ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ।

‘‘ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧ ᩈᩦᩃᨬ᩠ᨧ, ᨷᩈᩣᨴᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩔᨶᩴ;
ᩋᨶᩩᨿᩩᨬ᩠ᨩᩮᨳ ᨾᩮᨵᩣᩅᩦ, ᩈᩁᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶ ᩈᩣᩈᨶ’’ᨶ᩠ᨲᩥ।

᪕। ᩁᩣᨾᨱᩮᨿ᩠ᨿᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪒᪔᪗। ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ। ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ। ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – ‘‘ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᩪᨾᩥᩁᩣᨾᨱᩮᨿ᩠ᨿᨠ’’ᨶ᩠ᨲᩥ ?

‘‘ᩋᩣᩁᩣᨾᨧᩮᨲ᩠ᨿᩣ ᩅᨶᨧᩮᨲ᩠ᨿᩣ, ᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᩩᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣ;
ᨾᨶᩩᩔᩁᩣᨾᨱᩮᨿ᩠ᨿᩔ, ᨠᩃᩴ ᨶᩣᨣ᩠ᨥᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈᩥᩴ।

‘‘ᨣᩣᨾᩮ ᩅᩣ ᨿᨴᩥ ᩅᩣᩁᨬ᩠ᨬᩮ, ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᩅᩣ ᨿᨴᩥ ᩅᩣ ᨳᩃᩮ;
ᨿᨲ᩠ᨳ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨽᩪᨾᩥᩁᩣᨾᨱᩮᨿ᩠ᨿᨠ’’ᨶ᩠ᨲᩥ।

𑄼𑅁 𑄡𑄎𑄟𑄧𑄚𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄼𑄸𑅁 𑄃𑄬𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄢𑄧𑄎𑄉𑄦𑄬 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄉𑄨𑄎𑄳𑄏𑄇𑄫𑄑𑄬 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄖𑄬𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄧𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨; 𑄃𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑄧 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑄧𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑄧 𑄃𑄬𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄧𑄥𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄈𑄮 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄧𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄉𑄧𑄗𑄧𑄡 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑄧𑄥𑄨 –

‘‘𑄡𑄎𑄟𑄧𑄚𑄧𑄚𑄁 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄳𑄥𑄧𑄚𑄁, 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄛𑄬𑄇𑄳𑄈𑄧𑄚 𑄛𑄧𑄕𑄨𑄚𑄁;
𑄇𑄢𑄮𑄖𑄁 𑄃𑄮𑄛𑄙𑄨𑄇𑄁 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄁, 𑄇𑄖𑄳𑄗 𑄘𑄨𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄟𑄦𑄛𑄳𑄜𑄣’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄌𑄖𑄳𑄖𑄧𑄢𑄮 𑄌 𑄛𑄑𑄨𑄛𑄚𑄳𑄚𑄧, 𑄌𑄖𑄳𑄖𑄧𑄢𑄮 𑄌 𑄜𑄣𑄬 𑄒𑄨𑄖𑄧;
𑄃𑄬𑄥 𑄥𑄋𑄳𑄊𑄮 𑄃𑄪𑄎𑄪𑄞𑄫𑄖𑄮, 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄧𑄥𑄩𑄣𑄥𑄟𑄧𑄦𑄨𑄖𑄮𑅁

‘‘𑄡𑄎𑄟𑄧𑄚𑄧𑄚𑄁 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄳𑄥𑄧𑄚𑄁, 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄛𑄬𑄇𑄳𑄈𑄧𑄚 𑄛𑄧𑄕𑄨𑄚𑄁;
𑄇𑄢𑄮𑄖𑄁 𑄃𑄮𑄛𑄙𑄨𑄇𑄁 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄁, 𑄥𑄋𑄳𑄊𑄬 𑄘𑄨𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄟𑄦𑄛𑄳𑄜𑄣’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄽𑅁 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄤𑄚𑄳𑄘𑄚𑄧𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄼𑄹𑅁 𑄥𑄧𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄚𑄨𑄘𑄧𑄚𑄁𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄘𑄨𑄤𑄧𑄤𑄨𑄦𑄧𑄢𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄣𑄳𑄣𑄩𑄚𑄮𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄮 𑄌 𑄘𑄬𑄤𑄧𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄧 𑄌 𑄥𑄦𑄟𑄳𑄛𑄖𑄨 𑄡𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄁𑄥𑄪; 𑄃𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑄧 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄬𑄇𑄁 𑄘𑄳𑄤𑄧𑄢𑄝𑄧𑄦𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑄧𑄡 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄧𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄃𑄨𑄟𑄁 𑄉𑄧𑄗𑄁 𑄃𑄞𑄧𑄥𑄨 –

‘‘𑄃𑄪𑄑𑄳𑄒𑄬𑄦𑄨 𑄤𑄩𑄢 𑄤𑄨𑄎𑄨𑄖𑄥𑄋𑄳𑄉𑄧𑄟,
𑄛𑄚𑄳𑄚𑄞𑄧𑄢 𑄃𑄚𑄕 𑄤𑄨𑄌𑄢 𑄣𑄮𑄇𑄬;
𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄌 𑄖𑄬 𑄥𑄪𑄤𑄨𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁,
𑄌𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄡𑄗𑄧 𑄛𑄚𑄳𑄚𑄢𑄥𑄧𑄡 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄚 𑄈𑄮, 𑄘𑄬𑄤𑄧𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘, 𑄖𑄗𑄧𑄉𑄖𑄧 𑄃𑄬𑄤𑄁 𑄤𑄚𑄳𑄘𑄨𑄖𑄝𑄳𑄝𑄧𑅁 𑄃𑄬𑄤𑄐𑄳𑄌 𑄈𑄮, 𑄘𑄬𑄤𑄧𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘, 𑄖𑄗𑄧𑄉𑄖𑄧 𑄤𑄚𑄳𑄘𑄨𑄖𑄝𑄳𑄝𑄧 –

‘‘𑄃𑄪𑄑𑄳𑄒𑄬𑄦𑄨 𑄤𑄩𑄢 𑄤𑄨𑄎𑄨𑄖𑄥𑄋𑄳𑄉𑄧𑄟,
𑄥𑄖𑄳𑄗𑄤𑄧𑄦 𑄃𑄚𑄕 𑄤𑄨𑄌𑄢 𑄣𑄮𑄇𑄬;
𑄘𑄬𑄥𑄥𑄳𑄥𑄪 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁,

𑄃𑄐𑄳𑄐𑅅𑄖𑅅𑄢𑄮 𑄞𑄤𑄨𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄩''𑄖𑄨𑅁

𑄾𑅁 𑄉𑄦𑄑𑄳𑄒𑄤𑄚𑄳𑄘𑄚𑅅𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄺𑄿𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄡𑄁𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄢 ...𑄛𑄬... 𑄃𑄬𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ''𑄞𑄫𑄖𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄟𑅅𑄖𑄣𑄨𑄁 𑄥𑄋𑄳𑄉𑅅𑄦𑄇𑄁 𑄃𑅅𑄟𑄚𑄳𑄖𑄬𑄥𑄨 – '𑄡𑄮𑄎𑄬𑄦𑄨, 𑄥𑄟𑄳𑄟 𑄟𑅅𑄖𑄣𑄨, 𑄥𑄦𑄥𑄳𑄥𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑅅𑄎𑄐𑄳𑄐𑄢𑄗𑄁𑅁 𑄃𑄪𑄡𑄳𑄡𑅅𑄚𑄞𑄫𑄟𑄨𑄁 𑄉𑄌𑄳𑄍𑅅𑄟 𑄥𑄪𑄞𑄫𑄟𑄨𑄁 𑄘𑄥𑄳𑄥𑄚𑅅𑄡𑅅'𑄖𑄨𑅁 '𑄃𑄬𑄤𑄁 𑄞𑄘𑄳𑄘𑄚𑄳𑄖𑄤𑅅'𑄖𑄨 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄟𑅅𑄖𑄣𑄨 𑄥𑄋𑄳𑄉𑅅𑄦𑄇𑄮 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄳𑄥𑄪𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄥𑄦𑄥𑄳𑄥𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑅅𑄎𑄐𑄳𑄐𑄢𑄗𑄁 𑄡𑄮𑄎𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄑𑄨𑄤𑄬𑄘𑄬𑄥𑄨 – '𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄈𑄮 𑄖𑄬, 𑄟𑅅𑄢𑄨𑄥, 𑄥𑄦𑄥𑄳𑄥𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄃𑅅𑄎𑄐𑄳𑄐𑄢𑄗𑄮𑅁 𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄘𑅅𑄚𑄨 𑄇𑅅𑄣𑄁 𑄟𑄐𑄳𑄐𑄥𑄩'''𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄤𑄬𑄎𑄡𑄚𑄳𑄖𑄛𑅅𑄥𑅅𑄘𑅅 𑄃𑄮𑄢𑄮𑄦𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄃𑄐𑄳𑄎𑄣𑄨 𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅 [𑄛𑄐𑄳𑄎𑄣𑄨𑄇𑄮 (𑄛𑄩𑅁), 𑄛𑄐𑄳𑄎𑄣𑄨 𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅 (𑄇𑅁)] 𑄥𑄪𑄘𑄁 𑄛𑄪𑄗𑄪𑄘𑄳𑄘𑄨𑄥𑅅 𑄚𑄟𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄟𑅅𑄖𑄣𑄨 𑄥𑄋𑄳𑄉𑅅𑄦𑄇𑄮 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄁 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄡 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

''𑄖𑄁 𑄚𑄟𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄖𑄬𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬 𑄞𑄪𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄌 𑄈𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑅅;
𑄌𑄖𑄳𑄖𑅅𑄢𑄮 𑄌 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎𑅅, 𑄖𑄨𑄘𑄥𑅅 𑄌 𑄡𑄥𑄥𑄳𑄥𑄨𑄚𑄮;
𑄃𑄗 𑄇𑄮 𑄚𑅅𑄟 𑄥𑄮 𑄡𑄇𑄳𑄈𑄮, 𑄡𑄁 𑄖𑄳𑄤𑄁 𑄥𑄇𑄳𑄇 𑄚𑄟𑄥𑄳𑄥𑄥𑄩''𑄖𑄨𑅁

''𑄟𑄁 𑄚𑄟𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄖𑄬𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬 𑄞𑄪𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄌 𑄈𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑅅;
𑄌𑄖𑄳𑄖𑅅𑄢𑄮 𑄌 𑄟𑄦𑅅𑄢𑅅𑄎𑅅, 𑄖𑄨𑄘𑄥𑅅 𑄌 𑄡𑄥𑄥𑄳𑄥𑄨𑄚𑄮𑅁

''𑄃𑄦𑄐𑄳𑄌 𑄥𑄩𑄣𑄥𑄟𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄬, 𑄌𑄨𑄢𑄢𑄖𑄳𑄖𑄥𑄟𑅅𑄦𑄨𑄖𑄬;
𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄛𑄝𑄳𑄝𑄎𑄨𑄖𑄬 𑄤𑄚𑄳𑄘𑄬, 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄌𑄢𑄨𑄡𑄛𑄢𑅅𑄡𑄕𑄬𑅁

''𑄡𑄬 𑄉𑄦𑄑𑄳𑄒𑅅 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄇𑄢𑅅, 𑄥𑄩𑄣𑄤𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄃𑄪𑄛𑅅𑄥𑄇𑅅;
𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬𑄚 𑄘𑅅𑄢𑄁 𑄛𑄮𑄥𑄬𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄖𑄬 𑄚𑄟𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄨 𑄟𑅅𑄖𑄣𑄩''𑄖𑄨𑅁

''𑄥𑄬𑄑𑄳𑄒𑅅 𑄦𑄨 𑄇𑄨𑄢 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁, 𑄡𑄬 𑄖𑄳𑄤𑄁 𑄥𑄇𑄳𑄇 𑄚𑄟𑄥𑄳𑄥𑄥𑄨;
𑄃𑄦𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄖𑄬 𑄚𑄟𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄨, 𑄡𑄬 𑄚𑄟𑄥𑄳𑄥𑄥𑄨 𑄤𑅅𑄥𑄤𑅅''𑄖𑄨𑅁

''𑄃𑄨𑄘𑄁 𑄤𑄖𑄳𑄤𑅅𑄚 𑄟𑄊𑄤𑅅, 𑄘𑄬𑄤𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄥𑄪𑄎𑄟𑄳𑄛𑄖𑄨;
𑄛𑄪𑄗𑄪𑄘𑄳𑄘𑄨𑄥𑅅 𑄚𑄟𑄥𑄳𑄥𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅, 𑄛𑄟𑄪𑄈𑄮 𑄢𑄗𑄟𑅅𑄢𑄪𑄦𑄩''𑄖𑄨𑅁

၉။ သတ်ထ်ဇမဘာဘ်သုတ်တ်

၂၃၇။ ဘ်မတ်ထိယ် ဓေတမဓေ။ ''ဘူတပုပ်ပ်, ဘိက်ဂမေ, သက်ကဲ ဝေမ်ဓဖိဘ်ဒွ် ဖ်တလိ သစ်ဂ်ဂက် ဘ်ဖဘ်တေသိ – 'ယွဓေဂိ, သဖဲဖ ဖ်တလိ, သဂသ်သယုတ်တ် ဘ်ဓဇ်ဇဇထ်, ဘုယ်ဓဘူဖ် ဂဗ်ဘ်ဖ သုဘူဖ် ဝသ်သဘ်ယ်'တိ။ 'ဘေမ် ဘဝ်ဘဘ်တမ်'တိ ဂွ်, ဘိက်ဂမေ, ဖ်တလိ သစ်ဂ်ဂက်ွ် သက်ကသ်သ ဝေမ်ဓဖိဘ်ဘ်သ်သ ပဇ်သ်သုတ်ွ် သဂသ်သယုတ်တ် ဘ်ဓဇ်ဇဇထ် ယွဓေတွ် သက်ကသ်သ ဝေမ်ဓဖိဘ်ဘ်သ်သ ပဇ်မေဝေသိ – 'ယုတ်တွ် ဂွ် တေ, ဖ်ဇ်ယ, သဂသ်သယုတ်တွ် ဘ်ဓဇ်ဇဇထွ်။ ယသ်သ ဘ်ဘ် ဂ်လ် ဖဇ်ဇသိ''တိ။ ဘထ ဂွ်, ဘိက်ဂမေ, သက်ကဲ ဝေမ်ဓဖိဘ်ဒွ် မေဓယဘ်တပ်ဘ်ဘ် ဘွ်ဇွ်ဂဘ်တွ် ဘဇ်ဓလိ ဂတ်ွ် သုပ် ဘဂမဘ်တ် ဓဖသ်သတိ။ ဘထ ဂွ်, ဘိက်ဂမေ, ဖ်တလိ သစ်ဂ်ဂက်ွ် သက်ကဲ ဝေမ်ဓဖိဘ်ဘ် ဂ်ထ်ယ ဘတ်ဘ်ဘ်သိ –

''ယဇ်ဂိ ဝေမ် ဖဓသ်သ် ၀, တ် ဓဖသ်သဘ်တိ မ်သဓ;
ဘထ ဂွ် ဘ်ဖ သွ် ယက်ဂွ်, ယ် တွ် သက်က ဓဖသ်သသိ''တိ။

''ယွ် ဘိဂ သဖဲဖ်သဖဲဗ်ဗ်ဂွ်, ဘသ်ဖ် လွဂေ သဝေမဂေ;
ဘဇွ်ဖဘ်ဖ် သတ်ထ်ဇ်, တ် ဓဖသ်သ်ဖ် ဖ်တလိ။

''ယေသ် ဇ်ဂွ် ၀ ဝွ်သွ် ၀, ဘမိတ်ဓ ၀ မိဇ်ဓိတ်;
ဇိဇ်သမ် ဘဇဂဘ်တွ်, တေ ဓဖသ်သ်ဖ် ဖ်တလိ။

''ယေ ဇ်ဂဝွ်သမိဓယ်, ဘမိတ်ဓ်သဖတိက်ကဖ်;
ယေက်ဂ် ဘပ၀ယ်ဇ်ဖ်, ဘပ်ပဖတ်တ်ဓသိက်ဂဓေ;
တေ ဓဖသ်သ်ဖ် ဖ်တလိ''တိ။

''ယေဇ်ဇ် ဂိ ဂ်ဇ လွဂသ်ဖ်, ယေ တွ် သက်က ဓဖသ်သသိ;
ဘဂဖ်ပိ တေ ဓဖသ်သ်ဖ်, ယေ ဓဖသ်သသိ မ်သမ်''တိ။

''ဘိဘ် မတ်ွ်ဓ ဖဃမ်, ဝေမဇ်ဓ သုဓဖ်ပတိ;
ဘဂမဘ်တ် ဓဖသ်သိတွ်, ပဖွ် ဇထဖ်ဇုဂိ''တိ။

၇၀။ သစ်ဃမဘ်ဘ်သုတ်တ်

၂၄၄။ သာဝတ္ထိယံ ဇေတဝနေ။ တတြ ခေါ ...ပေ... ဧတဒဝေါစ – ''ဘူတပုဗ္ဗံ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော မာတလိံ သင်္ဂါဟကံ အာမန္တေသိ – 'ယောဇေဟိ, သမ္မ မာတလိ, သဟဿယုတ္တံ အာဇညရထံ, ဥယျာနဘူမိံ ဂစ္ဆာမ သုဘူမိံ ဒဿနာယာ'တိ။ 'ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ'တိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, မာတလိ သင်္ဂါဟကော သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဋိဿုတွာ, သဟဿယုတ္တံ အာဇညရထံ ယောဇေတွာ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဋိဝေဒေသိ – 'ယုတ္တော ခေါ တေ, မာရိသ, သဟဿယုတ္တော အာဇညရထော, ယဿ ဒါနိ ကာလံ မညသီ'''တိ။ အထ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဝေဇယန္တပါသာဒါ ဩရောဟန္တော အဉ္ဇလိံ ကတွာ သုဒံ ဘိက္ခုသံဃံ နမဿတိ။ အထ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, မာတလိ သင်္ဂါဟကော သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

''တဉှိ ဧတေ နမဿေယျုံ, ပူတိဒေဟသယာ နရာ;
နိမုဂ္ဂါ ကုဏပမှေတေ, ခုပ္ပိပါသသမပ္ပိတာ။

''ကိံ နု တေသံ ပိဟယသိ, အနာဂါရာန ဝါသဝ;
အာစာရံ ဣသိနံ ဗြူဟိ, တံ သုဏောမ ဝစော တဝ''တိ။

''ဧတံ တေသံ ပိဟယာမိ, အနာဂါရာန မာတလိ;
ယမှာ ဂါမာ ပက္ကမန္တိ, အနပေက္ခာ ဝဇန္တိ တေ။

''န တေသံ ကောဋ္ဌေ ဩပေန္တိ, န ကုမ္ဘိ [န ကုမ္ဘီ (သျာ။ ကံ။ ပီ။ က။)] န ကဠောပိယံ [ခဠောပိယံ (သီ။)];
ပရနိဋ္ဌိတမေသာနာ [ပရနိဋ္ဌိတမေသနာ (သျာ။ ကံ။ က။)], တေန ယာပေန္တိ သုဗ္ဗတာ။

''သုမန္တမန္တိနော ဓီရာ, တုဏှီဘူတာ သမဉ္စရာ;
ဒေဝါ ဝိရုဒ္ဓါ အသုရေဟိ, ပုထု မစ္စာ စ မာတလိ။

''အဝိရုဒ္ဓါ ဝိရုဒ္ဓေသု, အတ္တဒဏ္ဍေသု နိဗ္ဗုတာ;
သာဒါနေသု အနာဒါနာ, တေ နမဿာမိ မာတလီ''တိ။

''သေဋ္ဌာ ဟိ ကိရ လောကသ္မိံ, ယေ တွံ သက္က နမဿသိ;
အဟမ္ပိ တေ နမဿာမိ, ယေ နမဿသိ ဝါသဝါ''တိ။

‘‘ဘိဉ် ဗတ္တွဏ ဖဆုမ်, ဝေဗတ်ဒီ သုဒဖဲပတိ;
ဘိက်ဂုသဈဲယံ ဏဖယ်သိတ္တ, ပဖုဂ္ဂ ဏထဖဲဏုဂီ’’တိ၊

ဥတိယွ ဗဂ်ဂ္ဂ၊

တသ်သုဝဒ်ဏ –

ဝေမ် ပဏ [မြ တပဝေဏ (သီ၊ သျ၊ ဂံ၊)] တယွ မုတ်တံ, ဘလိဝ်ဘဈဲဝ
ဏ်ဖဖေယုဂံ;
ယဒဖဲဏဈဲဝ ဗဏ်ဘဏ်, တယွ သက်ကဏဖယ်သဏ်တိ၊

၃၊ တတိယဗဂ်ဂ္ဂ

၈၊ ခေတ္တသုတ်တံ

၁၄၇၊ သ်ဗတ်ထိယံ ဓေတဗဏေ၊ ဘထ ဂွ သက်ကွ ဝေမ်ဏဖိဏ်ဒွ ယေဏ ဘဂဝ်
တေဏုပသဈ်ကဖိ; ဘုပသဈ်ကဖိတွ္တ ဘဂဗဏ်တံ ဘဘိမ်ဝေတွ္တ ဘေကဖဏ်တံ ဘဏ်ဏ်သိ၊
ဘေကဖဏ်တံ ဏိတွ္တ ဂွ သက်ကွ ဝေမ်ဏဖိဏ်ဒွ ဘဂဗဏ်တံ ဂ်ထယ ဘဒ်ဈုဘ်သိ –

‘‘ဂ်ိသု ခေတ္တ သုဂံ ဝေတိ, ဂ်ိသု ခေတ္တ ဏ သ္ဘဝတိ;
ဂိသ်သသ်သု ဘေကဂဖဲဖယ်သ, ဗဂံ ဏွဗေသိ ဂ္ဂတဖ်’’တိ၊

‘‘ဂ္ဂဂံ ခေတ္တ သုဂံ ဝေတိ, ဂ္ဂဂံ ခေတ္တ ဏ သ္ဘဝတိ;
ဂ္ဂဂသ်သ ဖိသဖူလသ်သ, ဖဂုဏဂ်ဂသ်သ ဖ်သဗ;
ဗဂံ ဘဏိယ် ပသံသဏ်တိ, တဈ်ဂီ ခေတ္တ ဏ သ္ဘဝတီ’’တိ၊

၂၊ ဥပိဗဏ်ဏိယသုတ်တံ

၁၄၈၊ သ်ဗတ်ထိယံ ဓေတဗဏေ၊ တတြ ဂွ . . . ပေ . . . ဝေတဝဈွဝ – ‘‘ဘူတပုပ်ပံ,
ဘိက်ဂဗေ, ဘဈ်ဈတဂ္ဂ ယက်ဂ္ဂ ဥပိဗဏ်ဏွ ဘဂ္ဂဏ်ဖဂ္ဂ သက်ကသ်သ ဝေမ်ဏဖိဏ်ဘသ်သ
ဘ်သဏေ ဏိသိဏ်ဏွ ဘဟုသိ၊ တတြ သုဉ်, ဘိက်ဂဗေ, ဝေမ် တ်ဗတိံသ ဘုဒ်သ်ယဏ်တိ
ဂိယုဏ်တိ ဖိပ်ဝေဏ်တိ – ‘ဘဈဲခဂိယံ ဗတ ဘ္ဘ, ဘဗ်ဘုတံ ဗတ, ဘ္ဘ! ဘယံ ယက်ဂ္ဂ
ဥပိဗဏ်ဏွ ဘဂ္ဂဏ်ဖဂ္ဂ သက်ကသ်သ ဝေမ်ဏဖိဏ်ဘသ်သ ဘ်သဏေ ဏိသိဏ်ဏွ’’’တိ!

ယထ ယထ ꩡွ, ဘိꩡꩡꩡေ, ေဣမ ꩡမꩡꩡ ဘꩡꩡꩡယꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡ, တထ တထ သွ ယꩡꩡ ဘꩡꩡꩡပꩡꩡ ꩡꩡ ꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡ।

''ဘထ ꩡွ, ဘိꩡꩡꩡေ, ေဣမ ꩡမꩡꩡ ယေꩡ သꩡꩡ ေꩡꩡꩡꩡꩡꩡ တေꩡပꩡꩡꩡꩡꩡ; ဘပꩡꩡꩡꩡꩡ သꩡꩡ ေꩡꩡꩡꩡꩡ ေဘတꩡꩡꩡ – 'ဘိꩡ တေ, ꩡꩡꩡ, ဘꩡꩡꩡꩡꩡ ယꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡ သꩡꩡꩡꩡ ေꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡ। တꩡ သꩡ, ꩡꩡꩡ, ေဣမ ꩡမꩡꩡ ဘꩡꩡꩡယꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡ – ဘꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡ, ꩡ, ဘꩡꩡꩡ ꩡꩡ, ꩡ! ဘꩡ ယꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡ သꩡꩡꩡꩡ ေꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡ। ယထ ယထ ꩡွ, ꩡꩡꩡ, ေဣမ ဘꩡꩡꩡယꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡ, တထ တထ သွ ယꩡꩡ ဘꩡꩡꩡပꩡꩡ ꩡꩡ ꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡ। သွ ဂိ ꩡူꩡ, ꩡꩡꩡ, ꩡꩡꩡꩡꩡ ယꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡ'''တိ।

''ဘထ ꩡွ, ဘိꩡꩡꩡေ, သꩡꩡ ေꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ယေꩡ သွ ꩡꩡꩡꩡ ယꩡꩡ တေꩡပꩡꩡꩡꩡ; ဘပꩡꩡꩡꩡꩡ ေဘꩡꩡ ဘꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ပထꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡ ယေꩡ သွ ꩡꩡꩡꩡ ယꩡꩡ တေꩡꩡꩡꩡ ပꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡ – 'သꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡ, ေꩡꩡꩡꩡꩡꩡ, သꩡꩡꩡ, ꩡꩡꩡ, ေꩡꩡꩡꩡꩡꩡ'တိ। ယထ ယထ ꩡွ, ဘိꩡꩡꩡေ, သꩡꩡ ေꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡ, တထ တထ သွ ယꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡ ဘꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡ। ꩡꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡ ꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡꩡꩡꩡ''တိ। ဘထ ꩡွ, ဘိꩡꩡꩡေ, သꩡꩡ ေꩡꩡꩡꩡꩡꩡ သꩡ ꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡ ေꩡꩡ ꩡမꩡꩡ ဘꩡꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡ ꩡꩡꩡ ဘꩡꩡ ꩡꩡꩡ ဘꩡꩡ –

''ꩡ သူပဂတꩡꩡꩡꩡꩡꩡ, ꩡꩡꩡꩡꩡ သꩡꩡꩡ;
ꩡ ꩡ ꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡ, ꩡꩡ ꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡ।

''ꩡꩡꩡꩡ ꩡ ꩡꩡꩡ ꩡꩡ, ꩡ ꩡ ꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡ;
သꩡꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ဘꩡꩡꩡ, သꩡꩡꩡꩡ ဘꩡꩡꩡꩡꩡꩡ''တိ।

၃। သꩡꩡꩡꩡꩡꩡသုတ္တံ

၂၄၉। သꩡꩡꩡꩡ ...ပေ... ꩡꩡꩡ ေဘတꩡꩡꩡ – ''ꩡူတပုꩡꩡ, ဘိꩡꩡꩡေ, ꩡꩡꩡꩡꩡ ဘꩡꩡꩡꩡꩡ ဘꩡꩡꩡ ဘꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡꩡ। ဘထ ꩡွ ဘိꩡꩡꩡေ, သꩡꩡ ေꩡꩡꩡꩡꩡꩡ ယေꩡ ꩡꩡꩡꩡꩡ ဘꩡꩡꩡꩡꩡ တေꩡပꩡꩡꩡꩡ

𑄉𑄨𑄣𑅅𑄚𑄛𑄪𑄌𑄳𑄍𑄇𑄮𑅁 𑄃𑄘𑄳𑄘𑄥𑅅 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄤𑄬𑄛𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄨𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄁 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄁 𑄘𑄫𑄢𑄖𑄮𑄤 𑄃𑅅𑄉𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄖𑄁𑅁 𑄘𑄨𑄥𑄳𑄤𑅅𑄚 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄁 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – '𑄖𑄨𑄇𑄨𑄌𑄳𑄍 𑄟𑄁 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘'𑄖𑄨𑅁 '𑄤𑅅𑄌𑄬𑄦𑄨 𑄟𑄁, 𑄤𑄬𑄛𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄨, 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄢𑄨𑄟𑅅𑄠'𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 '𑄚 𑄖𑅅𑄤𑅅𑄦𑄁 𑄤𑅅𑄌𑄬𑄟𑄨, 𑄟𑅅𑄢𑄨𑄥, 𑄠𑅅𑄤𑅅𑄦𑄁 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄬 𑄛𑄑𑄨𑄛𑄪𑄌𑄳𑄍𑅅𑄟𑄩'''𑄖𑄨𑅁 ''𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄤𑄬𑄛𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄨𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄬 𑄛𑄑𑄨𑄛𑄪𑄌𑄳𑄍𑄨 – '𑄤𑅅𑄌𑄬𑄟𑄦𑄁, 𑄟𑅅𑄢𑄨𑄥𑅅, 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄁 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄢𑄨𑄟𑅅𑄠'𑄚𑄳𑄖𑄨? '𑄟𑅅 𑄈𑄮 𑄖𑄳𑄤𑄁, 𑄟𑅅𑄢𑄨𑄥, 𑄤𑅅𑄌𑄬𑄥𑄨 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄁 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄢𑄨𑄟𑅅𑄠'''𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄤𑄬𑄛𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄨𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄁 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄁 𑄉𑅅𑄗𑅅𑄠 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑅅𑄥𑄨 –

''𑄟𑅅𑄠𑅅𑄤𑄩 𑄟𑄊𑄤𑅅 𑄥𑄇𑄳𑄇, 𑄘𑄬𑄤𑄢𑅅𑄎 𑄥𑄪𑄎𑄟𑄳𑄛𑄖𑄨;
𑄅𑄛𑄬𑄖𑄨 𑄚𑄨𑄢𑄠𑄁 𑄊𑄮𑄢𑄁, 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄢𑄮𑄤 𑄥𑄖𑄁 𑄥𑄟''𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄺𑅁 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄠𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄽𑄶𑅁 𑄥𑅅𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄠𑄁 ...𑄛𑄬... 𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄬𑅁 𑄖𑄬𑄚 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄠𑄬𑄚 𑄘𑄳𑄤𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄠𑄮𑄎𑄬𑄥𑄪𑄁𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄢𑄬𑄇𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄥𑄢𑅅𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄠𑄁 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄠𑄖𑄮 𑄘𑄬𑄥𑄬𑄖𑄨; 𑄥𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄑𑄨𑄉𑄳𑄉𑄕𑄳𑄦𑅅𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄦𑄪𑄣𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄠𑄬𑄚 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄖𑄬𑄚𑄪𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄁𑄥𑄪; 𑄅𑄛𑄥𑄋𑄳𑄇𑄟𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄤𑅅𑄘𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄩𑄘𑄨𑄁𑄥𑄪𑅁 𑄆𑄇𑄟𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄳𑄚𑅅 𑄈𑄮 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄞𑄉𑄤𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄆𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌𑄪𑄁 – ''𑄄𑄙, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄘𑄳𑄤𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄠𑄮𑄎𑄬𑄥𑄪𑄁, 𑄖𑄖𑄳𑄢𑄬𑄇𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄥𑄢𑅅𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄮, 𑄞𑄚𑄳𑄖𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄠𑄁 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄠𑄖𑄮 𑄘𑄬𑄥𑄬𑄖𑄨, 𑄥𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄑𑄨𑄉𑄳𑄉𑄕𑄳𑄦𑅅𑄖𑄩''𑄖𑄨𑅁

''𑄘𑄳𑄤𑄬𑄟𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄝𑅅𑄣𑅅𑅁 𑄠𑄮 𑄌 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄠𑄁 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄠𑄖𑄮 𑄚 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨, 𑄠𑄮 𑄌 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄠𑄁 𑄘𑄬𑄥𑄬𑄚𑄳𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄠𑄗𑅅𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄚𑄛𑄳𑄛𑄑𑄨𑄉𑄳𑄉𑄕𑄳𑄦𑅅𑄖𑄨''𑄖𑄨 – 𑄄𑄟𑄬 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄘𑄳𑄤𑄬 𑄝𑅅𑄣𑅅𑅁 ''𑄘𑄳𑄤𑄬𑄟𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑅅𑅁 𑄠𑄮 𑄌 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄠𑄁 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄠𑄖𑄮 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨, 𑄠𑄮 𑄌 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄠𑄁 𑄘𑄬𑄥𑄬𑄚𑄳𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄠𑄗𑅅𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄛𑄑𑄨𑄉𑄳𑄉𑄕𑄳𑄦𑅅𑄖𑄨''𑄖𑄨 – 𑄄𑄟𑄬 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄘𑄳𑄤𑄬 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑅅𑅁

''𑄞𑄫𑄖𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄥𑄪𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅𑄠𑄁 𑄥𑄞𑅅𑄠𑄁 𑄘𑄬𑄤𑄬 𑄖𑅅𑄤𑄖𑄨𑄁𑄥𑄬 𑄃𑄚𑄪𑄚𑄠𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄖𑅅𑄠𑄁 𑄤𑄬𑄣𑅅𑄠𑄁 𑄄𑄟𑄁 𑄉𑅅𑄗𑄁 𑄃𑄞𑅅𑄥𑄨 –

''𑄇𑄮𑄙𑄮 𑄤𑄮 𑄤𑄥𑄟𑅅𑄠𑅅𑄖𑄪, 𑄟𑅅 𑄌 𑄟𑄨𑄖𑄳𑄖𑄬𑄦𑄨 𑄤𑄮 𑄎𑄢𑅅;
𑄃𑄉𑄢𑄦𑄨𑄠𑄁 𑄟𑅅 𑄉𑄢𑄦𑄨𑄖𑄳𑄗, 𑄟𑅅 𑄌 𑄞𑅅𑄥𑄨𑄖𑄳𑄗 𑄛𑄬𑄥𑄪𑄕𑄁;

𑄃𑄗 𑄛𑄧𑄛𑄎𑄚𑄁 𑄇𑄮𑄙𑄮, 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄖𑄮𑄤𑄧𑄞𑄨𑄟𑄘𑄳𑄘𑄖𑄩''𑄖𑄨𑅁

𑄷𑄶𑅁 𑄃𑄇𑄳𑄇𑄮𑄙𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄽𑄷𑅁 𑄃𑄬𑄤𑄁 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 – 𑄃𑄬𑄇𑄁 𑄥𑄟𑄠𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄥𑄧𑄤𑄖𑄳𑄗𑄨𑄠𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄎𑄬𑄖𑄤𑄚𑄬 𑄃𑄚𑄧𑄗𑄛𑄨𑄕𑄳𑄓𑄨𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄧𑄢𑄧𑄟𑄬𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄢 𑄈𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 ...𑄛𑄬... 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄃𑄬𑄖𑄘𑄤𑄮𑄌 – ''𑄞𑄫𑄖𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄧𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄥𑄪𑄙𑄟𑄳𑄟𑄧𑄠𑄁 𑄥𑄞𑄧𑄠𑄁 𑄘𑄬𑄤𑄬 𑄖𑄧𑄤𑄖𑄨𑄁𑄥𑄬 𑄃𑄚𑄪𑄚𑄠𑄟𑄧𑄚𑄮 𑄖𑄧𑄠𑄁 𑄤𑄬𑄣𑄧𑄠𑄁 𑄃𑄨𑄟𑄁 𑄉𑄧𑄗𑄁 𑄃𑄞𑄧𑄥𑄨 –

''𑄟𑄧 𑄤𑄮 𑄇𑄮𑄙𑄮 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄞𑄤𑄨, 𑄟𑄧 𑄌 𑄇𑄪𑄎𑄳𑄏𑄨𑄖𑄳𑄗 𑄇𑄪𑄎𑄳𑄏𑄖𑄁;
𑄃𑄇𑄳𑄇𑄮𑄙𑄮 𑄃𑄤𑄨𑄦𑄨𑄁𑄥𑄧 𑄌, 𑄃𑄢𑄨𑄠𑄬𑄥𑄪 𑄌 𑄛𑄑𑄨𑄛𑄘𑄧 [𑄤𑄥𑄖𑄩 𑄥𑄘𑄧 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄠𑄧𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)];
𑄃𑄗 𑄛𑄧𑄛𑄎𑄚𑄁 𑄇𑄮𑄙𑄮, 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄖𑄮𑄤𑄧𑄞𑄨𑄟𑄘𑄳𑄘𑄖𑄩''𑄖𑄨𑅁

𑄖𑄖𑄨𑄠𑄮 𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄳𑄥𑄪𑄘𑄳𑄘𑄧𑄚𑄁 –

𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑄧 𑄘𑄪𑄝𑄳𑄝𑄕𑄳𑄕𑄨𑄠𑄟𑄧𑄠𑄧, 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄠𑄬𑄚 𑄃𑄇𑄮𑄙𑄚𑄮;
𑄤𑄬𑄢𑄮𑄌𑄚𑄁 𑄃𑄥𑄪𑄢𑄨𑄚𑄳𑄘𑄬𑄚, 𑄃𑄨𑄥𑄩𑄦𑄨 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄛𑄐𑄳𑄌𑄇𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁
𑄥𑄇𑄳𑄇𑄥𑄁𑄠𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄖𑄳𑄖𑄁𑅁

𑄥𑄉𑄧𑄗𑄧𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄟𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄳𑄥𑄪𑄘𑄳𑄘𑄧𑄚𑄁 –

𑄘𑄬𑄤𑄖𑄧 𑄘𑄬𑄤𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄌, 𑄢𑄧𑄎𑄧 𑄟𑄧𑄢𑄮 𑄌 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄩;
𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄧 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄕 𑄤𑄋𑄳𑄉𑄩𑄥𑄮, 𑄤𑄚𑄠𑄇𑄳𑄈𑄬𑄚 𑄤𑄧𑄥𑄤𑄮𑄖𑄨𑅁

𑄥𑄉𑄧𑄗𑄧𑄤𑄉𑄳𑄉𑄥𑄁𑄠𑄪𑄖𑄳𑄖𑄛𑄧𑅄𑄨 𑄚𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄧𑅁